

Regeringens skrivelse 2021/22:101

Årsredovisning för staten 2021

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 13 april 2022

Magdalena Andersson

Max Elger
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för det ekonomiska utfallet i staten 2021. Skrivelsen omfattar en uppföljning av de budgetpolitiska målen, utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt övriga finansiella befogenheter, resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys, utvecklingen av statsskulden, redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning samt nationellt intygande och avgifter till och bidrag från EU.

Vidare lämnas en sammanställning av Riksrevisionens granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen under året och regeringens åtgärder med anledning av dessa. Slutligen redovisas vilka myndigheter som fått en modifierad revisionsberättelse från Riksrevisionen och skälen för detta.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	5
Inledning.....	12
1 Uppföljning av de budgetpolitiska målen.....	15
1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande	15
1.2 Utgiftstaket för 2021	17
2 Utfallet för statens budget.....	23
2.1 Saldot i statens budget 2021.....	24
2.1.1 Utfallet för statens budget 2021 jämfört med 2020.....	25
2.2 Åtgärder med anledning av spridningen av covid-19	27
2.2.1 Effekter på utgifterna i statens budget.....	29
2.3 Ändringar i statens budget 2021.....	30
2.3.1 Beslut om ändringar i statens budget 2021	30
2.4 Inkomster i statens budget 2021	35
2.4.1 Prognosförutsättningar.....	35
2.4.2 Statens skatteintäkter och skatteinkomster 2021 och 2020	38
2.4.3 Övriga inkomster.....	47
2.5 Utgifter i statens budget 2021.....	57
2.5.1 Utgifter i statens budget – sammanfattning.....	58
2.5.2 Förklarande faktorer till avvikelsen mot statens budget	65
2.5.3 Indragningar	68
2.5.4 Överskridanden	69
2.6 Utfall per utgiftsområde	70
2.6.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse.....	71
2.6.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.....	75
2.6.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.....	79
2.6.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet	81
2.6.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	85
2.6.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.....	86
2.6.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	90
2.6.8 Utgiftsområde 8 Migration.....	94
2.6.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	97
2.6.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning.....	101
2.6.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	105
2.6.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.....	108
2.6.13 Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering.....	110
2.6.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.....	112
2.6.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd	118
2.6.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	120
2.6.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.....	126
2.6.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	130
2.6.19 Utgiftsområde 19 Regional utveckling.....	133
2.6.20 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård	134
2.6.21 Utgiftsområde 21 Energi.....	137
2.6.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer.....	140
2.6.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	147
2.6.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv.....	150
2.6.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	158
2.6.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.	159
2.6.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.....	162

2.6.28	Förändring av anslagsbehållningar.....	164
2.6.29	Riksgäldskontorets nettoutlåning.....	167
2.6.30	Kassamässig korrigerig.....	174
2.6.31	Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.....	176
2.7	Underliggande saldo och engångseffekter.....	180
2.8	Realekonomisk fördelning av anslagen i statensbudget.....	183
2.9	Beställningsbemyndiganden.....	193
2.10	Övriga kontokrediter.....	194
2.11	Låneramar för samhällsinvesteringar m.m.....	194
3	Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.....	197
3.1	Resultaträkning.....	197
3.1.1	Intäkter.....	198
3.1.2	Kostnader.....	200
3.1.3	Transfereringar.....	200
3.2	Balansräkning.....	204
3.2.1	Tillgångar.....	206
3.2.2	Kapital och skulder.....	208
3.3	Finansieringsanalys.....	209
3.4	Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.....	212
3.4.1	Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning.....	212
3.4.2	Redovisningsprinciper för statens budget.....	223
3.4.3	Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget.....	224
3.4.4	Tilläggsupplysningar.....	225
3.4.5	Händelser efter räkenskapsårets utgång.....	225
3.5	Noter.....	226
3.5.1	Noter till resultaträkningen.....	226
3.5.2	Noter till balansräkningen.....	261
3.5.3	Noter till finansieringsanalyser.....	309
4	Utvecklingen av statsskulden.....	315
4.1	Definition av statsskulden.....	316
4.2	Statsskuldens fördelning och löptid.....	316
4.3	Statsskuldens kostnader.....	320
5	Redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning.....	323
5.1	Statliga garantier.....	323
5.2	Statlig utlåning med kreditrisk.....	338
5.3	Analys av väsentliga risker i statens utlåning och utställda garantier.....	344
6	Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU.....	349
6.1	Redovisningsskyldighet för EU-medel i den svenska statsförvaltningen.....	349
6.1.1	Innehållet i regeringens nationella intygande avseende EU-medel.....	349
6.1.2	Ramverket för intern styrning och kontroll.....	350
6.2	Redovisning av samtliga EU-medel.....	353
6.2.1	Avgiften till EU.....	353
6.2.2	Redovisningen i och vid sidan om statens budget.....	354
6.2.3	Redovisning i resultaträkningen.....	355
6.3	Räkenskapsammanställning av EU-medel.....	356
6.3.1	Redovisningsprinciper för räkenskapsammanställningen.....	356
6.3.2	Resultaträkning.....	356
6.3.3	Balansräkning.....	358
6.3.4	Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning.....	359
6.4	Ansvariga myndigheters bedömningar.....	360

6.4.1	Intygande av räkenskaper och bedömning av intern styrning och kontroll.....	360
6.4.2	Årsräkenskaper och förvaltningsförklaringar.....	361
6.4.3	Uppskattad felnivå i EU programmen 2017–2021	365
6.4.4	Riksrevisionens granskning av myndigheternas årsredovisningar och ledningens förvaltning	366
6.5	Regeringens övergripande bedömning och nationella intygande av EU-medel.....	367
6.5.1	Regeringens nationella intygande.....	367
Bilaga 1	Specifikation av inkomster i statens budget	
Bilaga 2	Specifikation av utgifter i statens budget	
Bilaga 3	Specifikation av ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget 2021	
Bilaga 4	Beställningsbemyndiganden	
Bilaga 5	Sammanställning av slutbehandlade effektivitetsrapporter	
Bilaga 6	Tabellsamling	
Bilaga 7	Statliga myndigheter	
Bilaga 8	Ordlista	

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 april 2022

Sammanfattning

Det ekonomiska utfallet för 2021

Den offentliga sektorns finansiella sparande 2021 uppgick till ca -13 miljarder kronor eller -0,2 procent av BNP. I förhållande till 2020 förbättrades det finansiella sparandet med 120 miljarder kronor.

Utgifterna under utgiftstaket uppgick till 28,8 procent av BNP. Överskottet i statens budget uppgick till 78 miljarder kronor, vilket är en förbättring med 298 miljarder kronor jämfört med 2020.

Resultaträkningen uppvisade ett överskott på 90 miljarder kronor. Jämfört med 2020 förbättrades resultatet med ca 189 miljarder kronor.

Statsskulden minskade med 73 miljarder kronor till 1 145 miljarder kronor vid utgången av 2021. Som andel av BNP minskade statsskulden från 24,4 procent 2020 till 21,3 procent 2021.

I följande tabell redovisas några nyckeltal för det ekonomiska utfallet 2021 jämfört med 2020.

Nyckeltal för det ekonomiska utfallet

Miljarder kronor

	Procent av		Procent av	
	2021	BNP ¹	2020	BNP ²
Den offentliga sektorns finansiella sparande	-13	-0,2	-133	-2,7
Statens budgetsaldo	78	1,4	-221	-4,4
Utgiftstak	1 695	31,5	1 743	34,9
Takbegränsade utgifter	1 551	28,8	1 501	30,1
Statens nettoförmögenhet	117	2,2	-27	-0,5
Statsskuld	1 145	21,3	1 218	24,4
Årets över- eller underskott i resultaträkningen	90	1,7	-100	-2,0
Utlåning ³	375	7,0	412	8,3
Garantiåtaganden ⁴	2 413	44,8	2 189	43,9

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

¹ Preliminär BNP för 2021 uppgår till 5 381,3 miljarder kronor (löpande priser).

² Reviderad BNP för 2020 uppgår till 4 987,3 miljarder kronor (löpande priser).

³ Inklusive utlåning till Riksbanken.

⁴ Exklusive icke beloppssatta kapitaltäckningsgarantier och investerarskydd.

Den offentliga sektorns finansiella sparande

Miljarder kronor

	2021	2020
Inkomster	2 637	2 434
Skatter och avgifter	2 317	2 135
Övriga inkomster	320	300
Utgifter	2 650	2 567
Finansiellt sparande	-13	-133
<i>varav staten</i>	<i>-50</i>	<i>-135</i>
<i>varav ålderspensionssystemet</i>	<i>7</i>	<i>-10</i>
<i>varav kommunala sektorn</i>	<i>30</i>	<i>12</i>

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Den offentliga sektorn redovisade 2021 ett finansiellt sparande som uppgick till ca - 13 miljarder kronor eller -0,2 procent av BNP. I förhållande till 2020 ökade det finansiella sparandet med 120 miljarder kronor eller 2,4 procent av BNP. Förstärkningen förklaras uteslutande av den starka återhämtningen i ekonomin som innebar att skattebaserna växte kraftigt.

Regeringen bedömer att det föreligger en avvikelse från överskottsmålet, men att denna avvikelse är motiverad av stabiliseringspolitiska skäl med anledning av de ekonomiska effekterna av spridningen av covid-19.

Utgiftstaket för staten

Miljarder kronor

	2021	2020
Utgiftstaket, ursprungligt fastställd nivå	1 430	1 471
Tekniska justeringar	6	10
Finanspolitiskt motiverad ändring	259	262
Utgiftstak, slutligt fastställt	1 695	1 743
Takbegränsade utgifter	1 551	1 501
Budgeteringsmarginal	144	242
Budgeteringsmarginal, procent av takbegränsade utgifter	9,3	16,1

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Det av riksdagen slutligt fastställda utgiftstaket för 2021 uppgick till 1 695 miljarder kronor. Enligt utfallet för statens budget uppgick de utgifter som omfattas av utgiftstaket till 1 551 miljarder kronor, dvs. 144 miljarder kronor lägre än det fastställda taket.

Utfallet för statens budget

Miljarder kronor

	Statens budget ¹ 2021	2021	2020
Totala inkomster	1 106	1 191	999
Statens skatteinkomster	1 132	1 235	1 037
Övriga inkomster	-26	-44	-39
Totala utgifter m.m.	1 173	1 113	1 219
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	1 166	1 216	1 171
Statsskuldsräntor m.m.	0	-1	20
Förändring av anslagsbehållningar	-7,8		
Riksgäldskontorets nettoutlåning	15	-97	21
Kassamässig korrigerig	0	-4	7
Budgetsaldo	-67	78	-221

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

¹ Med statens budget menas den ursprungliga budgeten sammanställd av riksdagen i december 2020.

Inkomsterna i statens budget beräknades uppgå till 1 106 miljarder kronor. Utfallet blev 1 191 miljarder kronor, vilket var 85 miljarder kronor högre än beräknat. Skatteinkomsterna för staten blev knappt 103 miljarder kronor högre än beräknat och övriga inkomster blev drygt 17 miljarder kronor lägre än beräknat. De högre skatteinkomsterna beror på att ekonomin återhämtat sig från nedgången under 2020 i en snabbare takt än vad antogs i beräkningarna till statens budget för 2021.

Utgifterna i statens budget uppgick till 1 113 miljarder kronor. Det var 60 miljarder kronor (5,1 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. Med riksdagens beslut om ändringar i statens budget anvisades sammanlagt ytterligare 162 miljarder kronor. I förhållande till totalt anvisade medel (statens budget och ändringar i statens budget) blev utgifterna 222 miljarder kronor (16,6 procent) lägre.

Budgetsaldot visade för 2021 ett överskott på 78 miljarder kronor, vilket var en förbättring med 298 miljarder kronor jämfört med 2020.

Resultaträkning

Miljarder kronor

	2021	2020
Intäkter		
Skatteintäkter	1 505	1 332
Övriga intäkter	137	131
Summa intäkter	1 641	1 463
Kostnader		
Transfereringar m.m.	-1 341	-1 309
Statens egen verksamhet	-315	-287
Summa kostnader	-1 656	-1 596
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	98	27
Finansiella intäkter och kostnader, netto	7	7
Årets över- eller underskott	90	-100

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Resultaträkningen för 2021 visade ett överskott om 90 miljarder kronor, vilket var 189 miljarder kronor högre än 2020 då det i stället var ett underskott om drygt 99 miljarder kronor.

Skatteintäkterna ökade med 173 miljarder kronor medan övriga intäkter ökade med 6 miljarder kronor.

Kostnaderna för transfereringar m.m. uppgick till 1 341 miljarder kronor, vilket var en ökning med ca 32 miljarder kronor jämfört med 2020.

Kostnaderna för statens egen verksamhet uppgick till 315 miljarder kronor vilket var en ökning med 28 miljarder kronor jämfört med 2020.

Resultat från andelar i hel- och delägda företag uppgick till 98 miljarder kronor, en ökning med drygt 70 miljarder kronor jämfört med 2020.

Finansiella intäkter och kostnader, netto uppgick till 7 miljarder kronor, vilket var oförändrade jämfört med 2020. Nettokostnaden för statsskulden uppgick till 8 miljarder kronor, vilket var en ökning med 3 miljarder kronor jämfört med 2020.

Balansräkning

Miljarder kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	12	11
Materiella anläggningstillgångar	710	665
Finansiella anläggningstillgångar	627	493
Utlåning	375	412
Varulager m.m.	3	3
Fordringar	152	143
Periodavgränsningsposter	322	286
Kortfristiga placeringar	16	38
Kassa och bank	7	7
Summa tillgångar	2 225	2 058
Kapital och skulder		
Nettoförmögenhet	117	-27
Fonder	224	214
Avsättningar	371	367
Statsskulden	1 145	1 218
Skulder m.m.	263	211
Periodavgränsningsposter	106	76
Summa kapital och skulder	2 225	2 058
Garantiförbindelser	7	6
Övriga ansvarsförbindelser	107	109

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Statens nettoförmögenhet, dvs. skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde (motsvarande eget kapital i ett företag), uppgick till 117 miljarder kronor vid utgången av 2021. I förhållande till 2020 förbättrades nettoförmögenheten med 144 miljarder kronor.

Den konsoliderade statsskulden minskade med 73 miljarder kronor till 1 145 miljarder kronor vid utgången av 2021. Lån i svenska kronor minskade med 27 miljarder kronor och lån i utländsk valuta minskade med 46 miljarder kronor.

Statliga garantier

Miljarder kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Insättningsgarantin	1 917	1 734
Investerarskyddet		
Kreditgarantier	291	264
Garantier om tillförsel av kapital	198	183
Pensionsgarantier	7	7
Totalt	2 413	2 189

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

De statliga garantiåtagandena ökade med 224 miljarder kronor jämfört med 2020 och uppgick till 2 413 miljarder kronor vid utgången av 2021. Som andel av BNP uppgick de statliga garantiåtagandena till 44,8 procent.

Insättningsgarantin uppgick till 1 917 miljarder kronor, vilket var en ökning med 183 miljarder kronor jämfört med 2020.

Kreditgarantierna inklusive exportkreditgarantier uppgick till 291 miljarder kronor, vilket var ökning med 27 miljarder kronor i förhållande till 2020. Garantier om tillförsel av kapital uppgick till 198 miljarder kronor, vilket var en ökning med 15 miljarder kronor jämfört med 2020.

Risken för stora förluster bedöms som låg för den ordinarie portföljen och måttlig för insättningsgarantin.

Statlig utlåning

Miljarder kronor

Lån	2021-12-31	2020-12-31
CSN:s utlåning	228	216
Lån till Riksbanken	127	174
Övriga lån	20	22
Summa	375	412

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Statens utlåning uppgick till 375 miljarder kronor. Utlåningen till Centrala studiestödsnämndens studielån och Riksbanken utgör huvuddelen av statens utlåning.

Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU

Det nationella intygandet grundas på ansvariga myndigheters förvaltningsförklaringar, intyganden och bedömningar om hanteringen av EU-medel samt revisionens utlåtanden från granskningar varpå regeringen lämnar följande intygande.

Rättvisande räkenskaper

Sammanställningen av EU-räkenskaperna, omfattande resultat- och balansräkning samt en kassamässig redovisning, har upprättats enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Betryggande intern styrning och kontroll

Det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen.

Avgift till och bidrag från EU (kassamässigt)

Miljarder kronor

	2021	2020
Betalningar till EU	52	47
Betalningar från EU	15	14
Nettoflöde från statens budget till EU	38	33

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Sveriges avgift till EU uppgick till 52 miljarder kronor, vilket var en ökning med 5 miljarder kronor jämfört med 2020. Merparten av ökningen berodde på att den mervärdesskattebaserade avgiften blev högre. Bidragen från EU uppgick till ca 15 miljarder kronor. Det kassamässiga nettoflödet från statens budget till EU uppgick till 38 miljarder kronor, vilket var en ökning med ca 5 miljarder kronor jämfört med 2020.

Inledning

Regeringen ska varje år senast den 15 april året efter budgetåret lämna en årsredovisning för staten till riksdagen.

Årsredovisningen för staten 2021 har upprättats i enlighet med bestämmelserna i budgetlagen (2011:203) och enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av det ekonomiska resultatet och ställningen samt förvaltningen av statens tillgångar.

Den konsoliderade redovisningen i årsredovisningen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen. Dessutom ingår Riksbankens grundfond som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken och AP-fonderna ingår dock inte. Inte heller ingår premiepensions-systemets tillgångar och skulder med dess avkastning i konsolideringen.

Redovisningen omfattar all verksamhet i de ingående organisationerna oavsett finansiering och baseras på information som de statliga myndigheterna och affärsverken lämnar till statsredovisningen och information som presenteras i myndigheternas årsredovisningar. I fall där informationen inte varit tillräcklig har kompletterande information inhämtats. Underlaget har kompletterats med ekonomiska händelser som inte har redovisats av myndigheterna, framför allt beräkningar av skatteintäkter som ännu inte har debiterats.

Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor utsträckning som möjligt hålls oförändrade över tiden. En utveckling av den statliga redovisningen sker dock fortlöpande. Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnitt 3.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Resultaträkningen ger underlag för bedömning av statens samlade inflöde och förbrukning av resurser. Värdet av statens tillgångar och skulder per den 31 december 2021 redovisas i balansräkningen. Finansieringsanalysen visar statens betalningsflöden. I skrivelsen jämförs utfallet för 2021 i resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalys och noter med utfallet för 2020.

Statens budget omfattar alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. I skrivelsen jämförs och kommenteras budgetens utfall för 2021 dels med inkomsterna och utgifterna i den av riksdagen beslutade ursprungliga budgeten för 2021, dels med utfallet för 2020.

Ekonomistyrningsverket och Riksgäldskontoret har lämnat underlag till denna skrivelse (Fi2022/00955).

Olika avgränsningar av staten

Statens ekonomiska utfall redovisas utifrån olika utgångspunkter beroende på att informationen har olika syften. Avgränsningen av staten kan därmed variera. Redovisningarna kan vidare skilja sig åt på grund av att olika principer tillämpas i räkenskaperna och vid framtagande av statens budget. Beroende på utgångspunkt kan en enskild ekonomisk händelse få delvis olika konsekvenser och utfallet kan därmed skilja sig åt mellan redovisningarna.

Informationen om det ekonomiska utfallet i staten utgör även underlag för nationalräkenskaperna som är en statistisk sammanställning i kontoform över den samlade svenska ekonomin.

Nationalräkenskapernas avgränsning av staten utgår från definitioner etc. som följer rekommendationer från FN samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen. Nationalräkenskapernas avgränsning skiljer sig från årsredovisningen, bl.a. genom att affärsverken inte ingår i dess avgränsning av staten.

Underlag för och kvalitetssäkring av årets skrivelse

Årsredovisningen för staten bygger huvudsakligen på underlag som har lämnats av Ekonomistyrningsverket (ESV) och Riksgäldskontoret. ESV:s underlag omfattar utfallet för statens budget inklusive finansiella befogenheter i form av beställningsbemyndiganden, garantier etc. Vidare omfattar det resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys, statsskuldens utveckling samt redovisning av avgifter till och bidrag från EU. Riksgäldskontorets underlag omfattar redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning.

Redovisningen har i övrigt kompletterats eller tagits fram internt inom Regeringskansliet. Det gäller t.ex. uppföljningen av de budgetpolitiska målen. När det gäller uppföljningen av överskottsmålet utgår denna dels från officiell statistik från Statistiska centralbyrån, dels från de indikatorer som regeringen använder för att följa upp överskottsmålet i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen. Hur uppföljningen sker beskrivs närmare i regeringens skrivelse Ramverk för finanspolitiken (skr. 2017/18:207).

Kvaliteten i årsredovisningen för staten granskas dels genom Riksrevisionens årliga revision av myndigheterna och deras årsredovisningar, som ligger till grund för resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalysen samt utfallet för statens budget, dels myndighetsledningarnas intygande om att respektive myndighets årsredovisning ger en rättvisande bild.

En kvalitetskontroll sker även genom etablerade kvalitetssäkringsrutiner i samband med ESV:s konsolideringsarbete och genom Regeringskansliets beredning av skrivelsen. Kvalitetssäkringen innefattar bl.a. kontroller av att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar, formella kontroller, motpartsavstämning av mellanhavanden mellan myndigheter, rimlighetskontroller och analys av poster samt dokumenterade metoder för de beräkningar och förutsättningar som gäller för konsolideringsarbetet.

Riksrevisionens årliga revision

Granskning av myndigheternas årsredovisningar 2021

Riksrevisionen har inom ramen för den årliga revisionen granskat 221 myndigheters årsredovisningar för 2021.

För 2021 har Riksrevisionen lämnat revisionsberättelse med reservation för följande tio myndigheter: Delegationen mot segregation, Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Moderna museet, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Riksarkivet, Sametinget, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut och Transportstyrelsen.

En revisionsberättelse med reservation lämnas när Riksrevisionen drar slutsatsen att det finns väsentliga fel men att dessa inte är genomgripande för årsredovisningen eller när Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis men bedömer att de möjliga felen inte är genomgripande.

Av granskade myndigheter har två fått en revisionsberättelse med upplysning.

I vissa fall lämnar Riksrevisionen en revisionsberättelse med standardutformning, men vill ändå lyfta fram viktig information och lämnar därför en upplysning i revisionsberättelsen.

De myndigheter som har fått en modifierad revisionsberättelse eller med upplysning återges även utgiftsområdesvis i avsnitt 2.

I tabellen nedan redovisas utvecklingen av antalet modifierade revisionsberättelser för 2017–2021. Myndigheternas årsredovisningar ger överlag en god och rättvisande bild av verksamheten.

Antal modifierade revisionsberättelser 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Summa	13	20	9	12	10

1 Uppföljning av de budgetpolitiska målen

1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Det finansiella sparandet 2021

Den offentliga sektorn redovisade 2021 ett finansiellt sparande som uppgick till ca - 13 miljarder kronor eller -0,2 procent av BNP. I förhållande till 2020 förstärktes det finansiella sparandet med ca 2,4 procent av BNP (se tabell 1.1). Förstärkningen kan huvudsakligen hänföras till den snabba återhämtningen i ekonomin. I prognosen i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1) beräknades ett underskott på 177 miljarder kronor eller 3,5 procent av BNP. Det finansiella sparandet blev således 164 miljarder kronor starkare än beräknat. Förstärkningen av de offentliga finanserna i förhållande till beräkningarna rör samtliga sektorer, och är störst för staten och kommunsektorn.

Tabell 1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Miljarder kronor om annat inte anges

	BP 2021	Utfall 2021	Utfall - BP21	Utfall 2020
Inkomster	2 473	2 637	164	2 434
Skatter och avgifter	2 155	2 317	161	2 135
Kapitalinkomster	77	70	-7	70
Övriga inkomster	241	250	9	230
Utgifter	2 650	2 650	-1	2 567
Transfereringar	943	963	20	966
Konsumtion	1 405	1 411	7	1 333
Räntor ¹	26	21	-4	23
Investeringar m.m. ²	277	253	-23	245
Finansiellt sparande	-177	-13	164	-133
procent av BNP	-3,5	-0,2	3,2	-2,7
Stat	-137	-50	87	-135
Ålderspensionssystem	-5	7	11	-10
Kommunsektorn	-36	30	66	12

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

¹ Inklusive kapitalavkastning på pensionsrätter.

² Inklusive ofördelade utgifter.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Styrkan i den ekonomiska återhämtningen under 2021 innebar att den offentliga sektorns inkomster växte oväntat snabbt. Samtliga skattebaser utvecklades betydligt starkare än enligt prognosen i budgetpropositionen. Utgifterna utvecklades netto däremot i linje med prognosen, men brutto uppvisar staten högre utgifter än beräknat medan kommunsektorns utgifter blev lägre. Att statens utgifter ökade mer än väntat beror på de åtgärder som vidtagits för att bemöta pandemins effekter på den ekonomiska tillväxten. Beaktas de åtgärder som tillkommit på ändringsbudgetar avseende 2021 blir dock bruttoavvikelsen betydligt större (se tabell 1.2).

Tabell 1.2 Orsaker till avvikelser mot budgetpropositionen för 2021, offentliga sektorns finanser

Miljarder kronor

	BP21	Ändrings- budget 2021	Utfall 2021	Utfall - totalt anvisat 2021	Utfall 2020
Inkomster	2 473	-5,0	2 637	169	2 434
Utgifter	2 650	159	2 650	-159	2 567
Finansiellt sparande	-177	-164	-13	328	-133

Anm.: Effekten av inkomst- och utgiftsavvikelseerna till följd av de extra ändringsbudgetarna skiljer sig från motsvarande på budgeten till följd av annorlunda redovisning enligt NR. Bl.a. innebär lån och åtgärder som innebär betalningsförskjutningar över tiden skillnader i redovisningarna.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Den främsta orsaken till utgiftsavvikelsen kommer av att en stor del av de pandemistöd som anvisades inte utnyttjades (se avsnitt 2). Likaså innebär lägre efterfrågan på kommunsektorns välfärdstjänster samt kapacitetsbegränsningar i kommuner och regioner att utbetalda statsbidrag inte bedöms ha använts fullt ut.

Principer för uppföljning av målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Målnivån för det finansiella sparandet (överskottsmålet) anger att sparandet i den offentliga sektorn i genomsnitt ska motsvara en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel. Det strukturella sparandet innevarande och nästkommande år används för att bedöma måluppfyllelsen i förhållande till överskottsmålet i ett framåtblickande perspektiv. För att i efterhand utvärdera om överskottsmålet uppnåtts, och för att upptäcka systematiska avvikelser, används ett bakåtblickande åttaårigt genomsnitt av det faktiska finansiella sparandet. Det bakåtblickande genomsnittet ska dock inte styra finanspolitiken på kort sikt.

Avstämning av målet för den offentliga sektorns finansiella sparande t.o.m. 2021

För att mildra lågkonjunkturen och för att begränsa smittspridningen av sjukdomen covid-19 bedrev regeringen 2020 och 2021 en expansiv finanspolitik. Regeringen bedömer att det föreligger en avvikelse från överskottsmålet, men att denna avvikelse är motiverad av stabiliseringspolitiska skäl med anledning av de ekonomiska effekterna av spridningen av covid-19. Bedömningen av avvikelsen baseras på det strukturella sparandet, dvs. ett mått på offentliga sektorns finansiella sparande där den konjunkturella effekten räknats bort.

Det finansiella sparandet och det bakåtblickande genomsnittet påverkas, utöver finanspolitiken, även av vilket konjunkturläge ekonomin befinner sig i. I det sammanhanget är det viktigt att komma ihåg att ett åttaårigt genomsnitt inte behöver överensstämma med en konjunkturcykel. BNP-gapet, som är ett vanligt mått för att beskriva konjunkturläget, bedöms t.ex. under den nu aktuella åttaårsperioden, 2014– 2021, vara i genomsnitt -0,4 procent av potentiell BNP. Detta betyder att resursutnyttjandet i ekonomin under denna period i genomsnitt bedöms ha varit lägre än en balanserad nivå och att de offentliga finanserna därmed automatiskt har försvagats av detta. Detta gör åttaårsgenomsnittet svårtolkat i förhållande till överskottsmålet, som är uttryckt som ett genomsnitt över just en konjunkturcykel. Ytterligare en faktor som försvårar tolkningen av det bakåtblickande genomsnittet är att den indikatorn innehåller en period då två olika målnivåer tillämpats, den tidigare målnivån på 1 procent av BNP och fr.o.m. 2019 den nya målnivån som är bestämd till 1/3 procent av BNP. Det bakåtblickande genomsnittliga sparandet ligger dock under båda dessa nivåer.

Tabell 1.3 Finansiellt sparande i offentlig sektor samt indikatorer för avstämning mot målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Procent av BNP om annat ej anges

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Finansiellt sparande	-1,5	0,0	1,0	1,4	0,8	0,6	-2,7	-0,2
Varav staten	-1,2	0,1	1,5	1,7	1,4	1,4	-2,7	-0,9
Varav ålderspensions-systemet	0,1	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	-0,2	0,1
Varav kommunala sektorn	-0,4	-0,4	-0,6	-0,2	-0,7	-0,9	0,2	0,6
Bakåtblickande åttatårssnitt	0,0	-0,4	-0,5	-0,3	-0,1	0,0	-0,2	-0,1
Strukturellt sparande¹	-0,6	-0,3	0,5	0,6	0,3	0,5	-0,9	-0,2
BNP-gap ²	-1,8	0,4	0,2	0,9	1,0	1,1	-3,8	-0,9

¹ Procent av potentiell BNP. Strukturellt sparande är justerat för BNP-gap, arbetslöshetsgap, skattebasernas sammansättning och för engångseffekter, se tabell 27 i 2022 års ekonomiska vårproposition. Engångseffekter för 2012, 2013 och 2015 rör återbetalningen av försäkringspremier från AFA Försäkring. Engångseffekter 2014–2016 beror på periodiseringar av Sveriges avgift till Europeiska unionen. År 2015 inkluderar även en engångsvis skatteinbetalning från en internationell koncern.

² Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Både det strukturella sparandet 2021 och det bakåtblickande genomsnittet av det finansiella sparandet för 2014–2021 bedöms ligga under målnivån (se tabell 1.3). Ramverket anger dock uttryckligen att det kan vara motiverat att bedriva en aktiv finanspolitik som försvagar sparandet av stabiliseringspolitiska skäl. Det betyder att även om finanspolitiken leder till en avvikelse från överskottsmålet kan politiken vara förenlig med det finanspolitiska ramverket.

Samlad bedömning av uppföljningen av målet för det finansiella sparandet

Regeringen bedömer att det föreligger en avvikelse från överskottsmålet, men att denna avvikelse är motiverad av stabiliseringspolitiska skäl.

1.2 Utgiftstaket för 2021

Tabell 1.4 Utgiftstaket

Miljarder kronor	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Utgiftstaket, ursprungligt fastställt nivå	1 074	1 093	1 103	1 123	1 167	1 210	1 332	1 392	1 471	1 430
Tekniska justeringar	10	2	4	2	7	12	5	10	10	6
Reella justeringar ¹				33	41	52		-51	262	259
Utgiftstak, slutligt fastställt	1 084	1 095	1 107	1 158	1 215	1 274	1 337	1 351	1 743	1 695
Takbegränsade utgifter	1 022	1 067	1 096	1 135	1 184	1 229	1 282	1 308	1 501	1 551
Budgeteringsmarginal	62	28	11	23	31	45	55	43	242	144
Budgeteringsmarginal, procent av takbegränsade utgifter	6,0	2,6	1,0	2,0	2,6	3,6	4,3	3,3	16,1	9,3

Anm.: För åren 1997–2007 se Årsredovisningen för staten 2009 och för 2008–2011 Årsredovisningen för staten 2017.

¹ Utgiftstakets nivå för 2015, 2016 och 2017 höjdes med 33, 41 respektive 52 miljarder kronor efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2015. Nivån sänktes för 2019 och 2020 med 51 respektive 88 miljarder kronor i riksdagens beslut om statens budget för 2019. Nivån höjdes för 2021 med 9 miljarder kronor efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2019. Nivån höjdes för 2020 med 350 miljarder kronor efter förslag i Vårändringsbudget för 2020. Nivån höjdes för 2021 med 250 miljarder kronor efter förslag i budgetpropositionen för 2021. Dessa ändringar av nivån är inte tekniska justeringar utan finanspolitiskt motiverade ändringar. Finanspolitiskt motiverade ändringar av utgiftstakets nivå medför en reell förändring av utgiftstakets begränsande effekt på de takbegränsade utgifterna.

Den statliga budgetprocessen kännetecknas av ett medelfristigt uppifrån- och nedperspektiv. Utgiftstaket är den övergripande restriktionen som i termer av totala utgifter begränsar budgetprocessen från det att utgiftstaket fastställs till dess att budgetåret är slut. Därmed understryks behovet av prioriteringar mellan olika utgifter.

Det medelfristiga perspektivet skapar dessutom förutsättningar för att undvika att tillfälligt höga inkomster, t.ex. på grund av en god konjunktur, används för att finansiera permanent högre utgifter. I och med detta begränsas också möjligheterna att bedriva en destabiliserande (procyklisk) finanspolitik på budgetens utgiftssida. Utgiftstaket infördes 1997 och fastställda utgiftstak har aldrig överskridits. Se tabell 1.4 för slutligt fastställda utgiftstak samt budgeteringsmarginaler sedan 2012. Utgiftstaket är ett viktigt budgetpolitiskt åtagande som främjar budgetdisciplinen och stärker trovärdigheten i den ekonomiska politiken. Utgiftstaket kan användas som ett verktyg för att uppnå överskotts målet och långsiktigt hållbara offentliga finanser.

Utgångspunkten är att de nivåer på utgiftstaket som riksdagen har beslutat om inte ska ändras till följd av andra orsaker än s.k. tekniska justeringar (se vidare i avsnitt om tekniska justeringar nedan) eller till följd av en ändrad inriktning på finanspolitiken efter att en ny regering tillträtt. Det finns dock inte några formella hinder för riksdagen att besluta om att ändra en tidigare fastställd nivå på utgiftstaket. Nivån kan exempelvis ändras om finanspolitiken behöver anpassas till betydande nya yttre förutsättningar, men detta bör endast ske i väldigt speciella undantagssituationer. I budgetpropositionen för 2021 föreslog regeringen en höjning av utgiftstakets nivå för 2021 med 250 miljarder kronor med anledning av det behov av åtgärder som spridningen av sjukdomen covid-19 fört med sig.

De takbegränsade utgifterna är summan av utgifterna under utgiftsområdena 1–25 och 27 samt utgifterna i ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De utgörs av faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att även myndigheternas utnyttjande av anslagssparande och anslagskredit ingår. De takbegränsade utgifterna omfattar därmed större delen av utgifterna i staten och ålderspensionssystemet. Utrymmet mellan utgiftstaket och de faktiska beräknade takbegränsade utgifterna kallas budgeteringsmarginalen.

Utfallet för de takbegränsade utgifterna

Enligt utfallet för statens budget 2021 uppgick de takbegränsade utgifterna till 1 551 miljarder kronor. Därmed underskreds det slutligt fastställda utgiftstaket med en marginal på 144 miljarder kronor (tabell 1.5).

Tabell 1.5 Takbegränsade utgifter 2021

Miljoner kronor

	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - totalt anvisat 2021	Utfall 2020
Utgiftsområden exkl. statsskuldräntor m.m.	1 157 971	162 382	1 216 046	58 075	-104 307	1 171 467
Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten	336 366		334 564	-1 802	-1 802	329 365
Takbegränsade utgifter	1 494 337	162 382	1 550 609	56 272	-106 110	1 500 832
Marginal till utgiftstaket	200 663		144 391			242 168
Utgiftstak	1 695 000		1 695 000			1 743 000

De takbegränsade utgifterna blev 56 miljarder kronor högre än den av riksdagen beslutade budgeten för 2021. Det är i första hand utgifterna på utgiftsområdena (exklusive statsskuldräntorna) som blivit högre till följd av de åtgärder regeringen vidtagit med anledning av covid-19. Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget uppgick till 335 miljarder kronor, vilket var ca 2 miljarder kronor lägre än enligt beräkningen i budgetpropositionen för 2021. I avsnitt 2 redovisas skillnader mellan utfall och budgeterade belopp för olika utgiftsområden och vissa anslag.

Tekniska justeringar av utgiftstakets nivå

Utgiftstakets ursprungliga nivå för 2021 fastställdes av riksdagen i december 2018 till 1 430 miljarder kronor baserat på en reservation från Moderaterna och Kristdemokraterna (bet. 2018/19:FiU1, rskr. 2018/19:62). Därefter har utgiftstakets nivå justerats av tekniska skäl.

Tabell 1.6 Tekniska justeringar av utgiftstakets nivå

Miljarder kronor

	2021
Ursprungligt fastställt nivå på utgiftstaket i den beslutade budgeten 2019	1 430
Finanspolitiskt motiverad ändring i propositionen Vårändringsbudget för 2019	
Ny inriktning på finanspolitiken	9,00
Ny nivå i propositionen Vårändringsbudget för 2019	1 439
Tekniska justeringar i budgetpropositionen för 2020	
Reglering kommunalekonomisk utjämning: sänkt skatt för personer över 65 år	4,06
Utjämning LSS, ökad omslutning	0,15
Ny nivå i budgetpropositionen för 2020	1 443
Tekniska justeringar i budgetpropositionen för 2021	
Reglering kommunalekonomisk utjämning: sänkt skatt för personer över 65 år	2,23
Reglering kommunalekonomisk utjämning: ökade möjligheter till avsättningar till periodiseringsfond	-0,17
Reglering kommunalekonomisk utjämning: justering förmånsvärden för personbilar	-0,06
Finanspolitiskt motiverad ändring i budgetpropositionen för 2021	
Åtgärder med anledning av covid-19	250,00
Ny nivå i budgetpropositionen för 2021	1 695
Tekniska justeringar i budgetpropositionen för 2022	
Utjämning LSS, ökad omslutning	0,03
Ny nivå i budgetpropositionen för 2022	1 695
Slutligt utgiftstak	1 695

Anm.: Tekniska justeringar görs i budgetpropositionen och avrundas enligt praxis till hela miljarder kronor.

Tekniska justeringar syftar till att utgiftstaket ska utgöra en lika stram begränsning för de offentliga utgifterna efter justeringen som före de förändringar som motiverar justeringen. För att motivera en teknisk justering av utgiftstaket ska den förändring som ger upphov till justeringen inte ha samma nettoeffekt på den konsoliderade offentliga sektorns utgifter eller det offentliga finansiella sparandet, som på de takbegränsade utgifterna. Sedan utgiftstaket infördes 1997 har nivåerna justerats regelbundet. Tekniska justeringar görs i budgetpropositionen och enligt praxis avrundas de årsvisa justeringarna till hela miljarder kronor.

Sammantaget har utgiftstakets nivå för 2021 höjts med 6 miljarder kronor till följd av tekniska justeringar (se tabell 1.6). Flera av dessa tekniska justeringar hänförs till budgetförändringar som motiverat justeringar av statsbidragen till kommuner och landsting. Till exempel har en höjning av det särskilda grundavdraget för personer över 65 år, benämnt sänkt skatt för personer över 65 år i tabell 1.6, lett till att kommunernas och landstingens skatteintäkter försämrats, vilket motiverat en höjning av statsbidraget till kommunsektorn i motsvarande mån. Detta har motiverat en teknisk justering av utgiftstaket.

Utöver de tekniska justeringarna har utgiftstakets nivå för 2021 vid två tillfällen även ändrats av finanspolitiskt motiverade skäl. Detta skedde först med anledning av den förändring av finanspolitikens inriktning som regeringen angav i propositionen Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99 bet. 2018/19:FiU21). Den andra ändringen motiverades av hanteringen av de ekonomiska konsekvenserna till följd av spridningen av covid-19. Förslaget lämnades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 bet. 2020/21:FiU1). Finanspolitiskt motiverade ändringar av utgiftstakets nivå medför, till skillnad från tekniska justeringar, en reell förändring av utgiftstakets begränsande effekt på de takbegränsade utgifterna. De finanspolitiskt motiverade ändringarna innebar sammantaget en höjning av utgiftstakets nivå för 2021 med 259 miljarder kronor.

Budgeteringsmarginalens användning sedan utgiftstakets nivå för 2021 fastställdes

Utgiftstaket är en restriktion för hur mycket de statliga utgifterna som högst får uppgå till. Utgiftstakets nivå bör dock inte betraktas som ett mål för den faktiska utgiftsnivån eftersom denna behöver anpassas till bl.a. den makroekonomiska utvecklingen. I tabell 1.7 redovisas hur förändringen av budgeteringsmarginalen för 2021, från det att riksdagen fastställde nivån på utgiftstaket för 2021 i december 2018, fördelar sig på budgeteffekter av förslag till ny politik, reviderad pris- och löneomräkning, reviderade makroekonomiska förutsättningar, förändrat antal personer som tar emot ersättning från olika transfereringssystem (volymförändringar) och övriga faktorer, samt de två finanspolitiskt motiverade ändringarna av utgiftstakets nivå. Uppdelningen av budgeteringsmarginalens samlade förändring enligt de olika kategorierna i tabell 1.7 är en bedömning som baseras på motsvarande redovisning för 2021 i de budgetpropositioner och ekonomiska vårpropositioner som regeringen lämnat till riksdagen sedan nivån på utgiftstaket för 2021 fastställdes.

Riksdagen fastställde ursprungligen utgiftstakets nivå för 2021 i beslutet om statens budget för 2019 baserat på en reservation från Moderaterna och Kristdemokraterna (bet. 2018/19:FiU1, rskr. 2018/19:62). Budgeteringsmarginalen för 2021 uppgick till 63,9 miljarder kronor. I utfallet för 2021 uppgick marginalen till 144,4 miljarder kronor. Det betyder att budgeteringsmarginalen har blivit 80,5 miljarder kronor större sedan utgiftstaket för 2021 fastställdes. Det inkluderar de två finanspolitiskt motiverade ändringarna av utgiftstakets nivå.

Tabell 1.7 Förändring av budgeteringsmarginalen från fastställandet av utgiftstaket för 2021 till utfallet för 2021

	2021
Budgeteringsmarginal när utgiftstakets nivå fastställdes ¹	63,9
Reformer	-229,1
Reviderad pris- och löneomräkning	-2,6
Övriga makroekonomiska förändringar	-2,8
Volymförändringar	11,6
Övrigt ²	44,4
Finanspolitiskt motiverad ändring av utgiftstakets nivå	9,0
Finanspolitiskt motiverad ändring av utgiftstakets nivå	250,0
Total förändring av budgeteringsmarginalen	80,5
Budgeteringsmarginal i utfallet för 2020	144,4

Anm.: Negativt förändringstal innebär ianspråktagande av budgeteringsmarginalen, dvs. högre utgifter.

¹ Bet. 2018/19:FiU1, rskr. 2018/19:62.

² Inklusivt förändring av anslagsbehållningar.

Källa: Egna beräkningar.

Sammantaget har regeringen föreslagit och riksdagen beslutat om nya reformer för 229,1 miljarder kronor sedan utgiftstaket ursprungligen fastställdes. Beloppet avser reformer på budgetens utgiftssida och är en nettoeffekt, där beslut om finansiering genom minskade utgifter ingår. Till en betydande del består dessa av ändringar i statens budget under 2021 som en följd av pandemin.

Reviderade bedömningar av de makroekonomiska förutsättningarna har medfört att budgeteringsmarginalen blivit ca 2,8 miljarder kronor mindre. En förklaring till detta är att arbetslösheten 2021 blev 2,3 procentenheter högre än den bedömning för 2021 som låg till grund för utgiftsberäkningen när utgiftstaket fastställdes i statens budget för 2019. Det har bidragit till att utgifterna inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv sammantaget blev ca 9 miljarder högre. Samtidigt var bedömningen i budgeten för 2019 att den allmänna prisnivån skulle öka snabbare t.o.m. 2021 än vad den faktiskt gjorde. Av den anledningen blev prisbasbeloppet för 2021 800 kr lägre än bedömningen när utgiftstaket för 2021 fastställdes, vilket i sin tur har medfört att utgifterna i flera transfereringssystem blivit lägre. Inom utgiftsområdena 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom samt 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn blev utgifterna för 2021, inom respektive utgiftsområde, ca 1 miljard kronor lägre än i den beslutade budgeten för 2019 bl.a. av denna anledning.

Reviderade bedömningar av volymerna i de olika statliga transfereringssystemen har medfört att budgeteringsmarginalen blivit ca 11,6 miljarder kronor större. Begreppet volym innefattar utgiftsförändringar till följd av bl.a. antal personer i transfereringssystemen, längden på den tid som en person finns i ett system samt förändringar av nivån på styckkostnader i transfereringssystemen som inte direkt kan kopplas till den makroekonomiska utvecklingen. Utgifterna inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering blev sammantaget ca 6 miljarder kronor lägre 2021 än vad som ursprungligen bedömdes för 2021, till följd av volymrelaterade utgiftsförändringar. Det beror på att genomsnittligt antal nyanlända som kommunerna får schablonersättning för uppgick till 32 200, vilket är 54 procent färre än vad beräkningen i den beslutade budgeten för 2019 baserades på. Vidare fick 13 800 personer assistansersättning under 2021, vilket är 6 procent färre än bedömningen för 2021 som ingick i beslutet om statens budget. Dessutom blev antalet beviljade timmar assistans per brukare lägre än i den ursprungliga bedömningen. Sammantaget har det bidragit till att utgifterna inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg blev ca 4 miljarder kronor lägre.

Utgiftsförändringar till följd av övriga faktorer kan följa av nya prognosmetoder, justeringar till följd av ny information, korrigeringar av tidigare gjorda fel samt regeländringar utom regeringens direkta kontroll, t.ex. ändringar i EU:s regelverk. Sammantaget har förändringar till följd av övriga faktorer medfört att budgeteringsmarginalen blivit 44,4 miljarder kronor större. Utfallet för 2021 har på flera områden blivit lägre, till följd av övriga faktorer, än ursprungligt anvisade medel för 2021. Orsakerna till att medel inte utnyttjats som planerat beskrivs för respektive utgiftsområde i avsnitt 2. De utgiftsområden som uppvisar störst skillnad mellan anvisade medel och faktiskt utnyttjade medel, till följd av övriga faktorer, är 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 16 Utbildning och universitetsforskning, 22 Kommunikationer, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel samt 24 Näringsliv.

2 Utfallet för statens budget

I detta avsnitt redovisas utfallet för statens budget och övriga finansiella befogenheter som regeringen har fått från riksdagen.

Redovisningen av budgeten avser inkomster, utgifter och saldot i statens budget. Redovisningen av skatteinkomster består både av skatteinkomster och skatteintäkter. Skillnaden mellan skatteinkomster och skatteintäkter är att inkomsterna avser den skatt som betalats in under året, intäkterna avser de skatter som ska hänföras till året, oavsett när de betalas. Redovisningen av utgifter görs dels i sammandrag, dels per utgiftsområde.

Dessutom ingår en redovisning av Riksgäldskontorets nettoutlåning, kassamässig korrigerings samt förändringen av anslagsbehållningar. I avsnittet redovisas även saldot i statens budget, vilket är detsamma som statens lånebehov uttryckt med omvänt tecken. Ett positivt saldo innebär att staten har möjlighet att amortera på statsskulden. Ett negativt saldo innebär att staten behöver låna medel.

Med statens budget menas den ursprungliga av riksdagen beslutade budgeten för 2021 (bet. 2020/21:FiU10). Med totalt anvisade medel menas däremot summan av både statens ursprungliga budget och de beslut om ändringar i budgeten som riksdagen har fattat under året. Riksdagen beslutade om ändringar i budgeten i enlighet med följande propositioner och betänkanden:

- Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40, rskr. 2020/21:175),
- Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkta stöd till företag, nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42, rskr. 2020/21:182),
- Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43, rskr. 2020/21:199),
- Extra ändringsbudget för 2021 – Vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen (prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FiU41, rskr. 2020/21:213),
- Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda och förstärkta stöd vid korttidsarbete och omställningsstöd för företag med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44, rskr. 2020/21:229),
- Ändringar i statens budget för 2021 – Stöd till äldreomsorgen med anledning av coronaviruset (bet. 2020/21:FiU46, rskr. 2020/21:237),
- Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur och idrott samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49, rskr. 2020/21:248),
- Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2021 (prop. 2020/21:202, bet. 2020/21:FiU21, rskr. 2020/21:385),
- Vårändringsbudget för 2021 (prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21, rskr. 2020/21:385),
- Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur, idrott och civilsamhälle samt

- andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52, rskr. 2020/21:416), och
- Höständringsbudget för 2021 (prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FiU11, rskr. 2021/22:47).

En mer utförlig redovisning finns i bilaga 1 Specifikation av inkomster i statens budget och bilaga 2 Specifikation av utgifter i statens budget. I bilaga 3 specificeras samtliga ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget.

2.1 Saldot i statens budget 2021

Saldot i statens budget blev 78 miljarder kronor 2021 (tabell 2.1) och statens lånebehov minskade därmed med motsvarande belopp. I budgeten beräknades saldot till -67 miljarder kronor. Saldot blev därmed 145 miljarder kronor högre än beräknat. Inkomsterna blev 85 miljarder kronor högre och utgifterna blev 60 miljarder kronor lägre än vad som beräknades i statens budget. Utfallet för statens budget 2021 påverkades i hög grad av åtgärder med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19.

Tabell 2.1 Utfallet för statens budget 2021

Miljoner kronor

	Statens budget	Ändringsbudget	Utfall 2021	Utfall - statens budget
Totala inkomster	1 105 994		1 191 286	85 292
Statens skatteinkomster	1 132 325		1 235 063	102 738
Övriga inkomster	-26 331		-43 777	-17 445
Totala utgifter m.m.	1 173 215	162 382	1 113 436	-59 779
Utgiftsområden exkl. statsskuldräntor m.m.	1 165 657	162 382	1 216 046	50 388
Statsskuldräntor m.m.	165		-1 298	-1 464
Förändring av anslagsbehållningar	-7 766			7 766
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14 881		-96 965	-111 846
Kassamässig korrigerig	278		-4 346	-4 624
Budgetsaldo	-67 221		77 850	145 072

Statens skatteinkomster blev 103 miljarder kronor högre än beräknat

Inkomsterna i statens budget beräknades uppgå till 1 106 miljarder kronor. Utfallet blev 1 191 miljarder kronor, vilket är 85 miljarder kronor högre än beräknat. Skatteinkomsterna för staten blev knappt 103 miljarder kronor högre än beräknat och övriga inkomster blev drygt 17 miljarder kronor lägre än beräknat. De högre skatteinkomsterna beror på att ekonomin återhämtat sig från nedgången under 2020 i en snabbare takt än vad som antogs i beräkningarna till statens budget för 2021 och det är framför allt intäkterna från skatt på kapitalinkomster som blivit betydligt högre. Övriga inkomster blev 17 miljarder kronor lägre än den av riksdagen beslutade budgeten för 2020. Eftersom EU-rådet ännu inte godkänt Sveriges återhämtningsplan så betalades inga bidrag ut från Europeiska faciliteten för återhämtning och motståndskraft (RRF) till Sverige under 2021. Dessa bidrag beräknades uppgå till 14 miljarder kronor i statens budget.

I tabell 2.2 redovisas de utgiftsområden m.m. som har mer än 1 miljard kronor i skillnad mellan statens budget och utfallet.

Tabell 2.2 Utgifter som skiljer sig mer än en miljard mot statens budget 2021

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändringsbudget	Utfall	Utfall - statens budget
8 Migration	9 268		8 224	-1 044
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	101 942	35 722	137 967	36 025
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	98 410	18 935	113 051	14 641
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	103 578	624	101 068	-2 510
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	7 791	165	6 212	-1 578
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	105 724	574	91 947	-13 777
15 Studiestöd	28 313	512	26 588	-1 725
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	17 791	5 035	22 683	4 892
21 Energi	4 514	180	3 332	-1 182
22 Kommunikationer	73 916	3 849	72 097	-1 819
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22 581	1 254	19 630	-2 951
24 Näringsliv	15 355	79 401	30 407	15 052
26 Statsskuldsräntor m.m.	165		-1 298	-1 464
27 Avgiften till Europeiska unionen	45 037	8 813	52 262	7 224
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14 881		-96 965	-111 846
Kassamässig korrigerig	278		-4 346	-4 624
Övriga utgifter	523 669	7 317	530 577	6 908
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 173 215	162 382	1 113 436	-59 779

Utgifterna blev 60 miljarder kronor lägre än budgeterat

Utgifterna i statens budget uppgick till 1 113 miljarder kronor. Det är 60 miljarder kronor (5,1 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 222 miljarder kronor (16,6 procent) lägre än totalt anvisat. För fem av de 27 utgiftsområdena blev utgifterna mer än 1 miljard kronor högre än vad som anvisades i statens budget. För nio av utgiftsområdena blev utfallet mer än 1 miljard kronor lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. Riksgäldskontorets nettoutlåning, som redovisas på utgiftssidan i statens budget, blev 112 miljarder kronor lägre än beräknat i den ursprungliga budgeten.

2.1.1 Utfallet för statens budget 2021 jämfört med 2020

I tabell 2.3 redovisas utfallet för statens budget för 2021 och 2020. Utfallet för statens budget visar för 2021 ett överskott på 78 miljarder kronor, vilket kan jämföras med ett underskott på 221 miljarder kronor för 2020. Budgetsaldot var därmed 298 miljarder kronor högre 2021 jämfört med 2020.

Tabell 2.3 Utfallet för statens budget 2021–2020

Miljoner kronor

	Utfall 2021	Utfall 2020	Skillnad mot 2020
Totala inkomster	1 191 286	998 521	192 765
Statens skatteinkomster	1 235 063	1 037 365	197 697
Övriga inkomster	-43 777	-38 844	-4 932
Totala utgifter m.m.	1 113 436	1 219 115	-105 679
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	1 216 046	1 171 467	44 578
Statsskuldsräntor m.m.	-1 298	19 592	-20 890
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-96 965	21 283	-118 248

	Utfall 2021	Utfall 2020	Skillnad mot 2020
Kassamässig korrigerig	-4 346	6 773	-11 119
Budgetsaldo	77 850	-220 594	298 445

Statens skatteinkomster ökade med 198 miljarder kronor

Statens skatteinkomster ökade med 198 miljarder kronor medan övriga inkomster minskade med 5 miljarder kronor.

Efter nedgången under 2020 så har de makroekonomiska förutsättningarna förändrats i positiv riktning under 2021. Intäkterna från skatt på arbete och på konsumtion har ökat kraftigt liksom intäkterna från skatt på kapital. En stor del av ökningen förklaras även av periodiseringseffekter som påverkat skillnaden mellan åren med 72 miljarder kronor. Den stora skillnaden beror dels på att anstånden minskat jämfört med 2020, då riksdagen, för att mildra de negativa effekterna av covid-19, beslutade om att företag tillfälligt kunde få anstånd med att betala in skatt. Dels har betalningsförskjutningar gentemot kommuner och regioner ökat dvs. skillnaden mellan det som staten har betalat ut i förskott till kommunsektorn och den beräknade intäkten från kommunal inkomstskatt.

Minskningen av övriga inkomster beror främst på lägre inkomster från böter och på högre avräknad kompensation till statliga myndigheter för mervärdesskatt.

Utgifterna minskade med 9 procent

Utgifterna i statens budget minskade med 106 miljarder kronor (8,7 procent) mellan 2020 och 2021. Att utgifterna minskade beror till stor del på att Riksbanken återbetalade lån i Riksgäldskontoret motsvarande 57 miljarder kronor. Det beror också på att myndigheter har ökat sin inlåning i Riksgäldskontoret. Till exempel ökade Affärsverket svenska kraftnäts placeringar i Riksgäldskontoret med 12 miljarder kronor på grund av kraftigt ökade kapacitetsavgifter, vilket minskar utgifterna i statens budget.

Utgifterna för stöd till korttidsarbete minskade med 27 miljarder kronor och statskuldräntorna med 21 miljarder kronor.

I motsatt riktning verkade ökade utgifter, som till största delen beror på åtgärder med anledning av spridningen av covid-19.

Tabell 2.4 visar de utgiftsområden, inklusive posten Riksgäldskontorets nettoutlåning och kassamässig korrigerig, som hade störst förändringar av utfallet mellan 2020 och 2021.

Tabell 2.4 Utgifter för statens budget 2021–2020

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Skillnad mot 2020
4 Rättsväsendet	57 172	53 027	4 145
6 Försvar och samhällets krisberedskap	70 580	63 092	7 488
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	137 967	101 774	36 193
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	113 051	117 899	-4 848
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	6 212	8 516	-2 304
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	91 947	87 154	4 793
16 Utbildning och universitetsforskning	91 346	82 958	8 388
20 Allmän miljö- och naturvård	16 725	10 950	5 774

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Skillnad mot 2020
22 Kommunikationer	72 097	65 167	6 930
24 Näringsliv	30 407	60 407	-30 000
25 Allmänna bidrag till kommuner	153 235	157 964	-4 729
26 Statsskuldsräntor m.m.	-1 298	19 592	-20 890
27 Avgiften till Europeiska unionen	52 262	47 193	5 069
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-96 965	21 283	-118 248
Kassamässig korrigerig	-4 346	6 773	-11 119
Övriga utgifter	323 044	315 365	7 679
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 113 436	1 219 115	-105 679

2.2 Åtgärder med anledning av spridningen av covid-19

I detta avsnitt redovisas budget och utfall för de åtgärder som vidtagits med anledning av spridningen av covid-19. I många fall är det inte möjligt att med exakthet koppla utfallet till de vidtagna åtgärderna, men genom att jämföra utfallet mot ändringsbudget och föregående år kan man få en viss uppfattning om de vidtagna åtgärderna.

I slutet av 2019 upptäcktes ett nytt coronavirus som kan smitta människor. Sjukdomen som viruset orsakar fick namnet covid-19. Den 1 februari 2020 beslutade regeringen förordning (2020:20) om att bestämmelserna i smittskyddslagen (2004: 168) om allmänfarliga och samhällsfarliga sjukdomar ska tillämpas på infektion med coronavirus (2019-nCoV). Den 11 mars 2020 klassade Världshälsoorganisationen (WHO) det nya coronavirusets spridning som en pandemi. Mellan den 1 juli 2020 och den 31 mars 2022 angavs covid-19 som en samhällsfarlig sjukdom i smittskyddslagen. Från och med den 1 april 2022 anges covid-19 inte längre som en samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen (prop. 2021/22:137, 2021/22:SoU27, rskr. 2021/22:19).

Under 2021 har regeringen och riksdagen vidtagit en mängd åtgärder inom flera områden för att bekämpa spridningen av covid-19 och begränsa dess följdverkningar. I detta avsnitt sammanfattas de största åtgärderna i statens budget med anledning av covid-19. I avsnittet 2.3 Ändringar i statens budget 2021 sammanfattas åtgärderna per ändringsbudget. En fullständig förteckning över samtliga ändringsbudgetar per anslag finns i bilaga 3 Specifikation av ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget 2021.

Tabell 2.5 Anslag i statens budget som anvisats ytterligare medel bl.a. för att begränsa konsekvenserna av covid-19

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändrings- budget 2021	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall - totalt anvisat 2021	Utfall skillnad mot 2020
1	5:1	Länsstyrelserna m.m.	3 450	641	4 042	3 338	-50	704
1	8:1	Mediestöd	932	100	994	1 468	-38	-474
3	1:1	Skatteverket	8 024	390	8 173	7 904	-241	269
4	1:1	Polismyndigheten	30 488	500	30 978	28 798	-10	2 181
9	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	31 705	168	31 839	30 041	-34	1 797
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	16 826	30 660	53 283	28 036	5 797	25 247
9	2:1	Folkhälsomyndigheten	500	135	599	481	-36	119

UO	Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall - totalt anvisat 2021	Utfall skillnad mot 2020
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	9 008	4 337	9 187	1 975	-4 158	7 212
9	4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	525	200	703	468	-22	235
9	5:2	Barnets rättigheter	22	115	125	70	-12	56
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	37 799	3 650	42 619	42 371	1 170	247
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	4 600	15 250	14 479	17 675	-5 371	-3 196
11	1:3	Bostadstillägg till pensionärer	10 274	623	10 595	10 414	-302	181
12	1:8	Bostadsbidrag	5 181	560	5 019	5 284	-721	-264
13	3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	409	165	502	457	-72	45
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	52 883	-180	45 425	41 823	-7 278	3 601
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	11 738	628	11 425	7 276	-942	4 149
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	4 843	151	3 399	3 759	-1 595	-360
15	1:2	Studiemedel	20 220	461	18 856	17 440	-1 825	1 416
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 797	120	4 499	2 947	-417	1 552
16	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	504	246	476	133	-273	343
16	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 660	1 146	4 361	3 101	-446	1 259
16	2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	2 231	-700	1 302	1 497	-229	-195
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 996	150	7 206	6 092	60	1 114
17	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	1 589	1 691	3 238	2 523	-42	715
17	5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	523	358	879	475	-1	405
17	10:1	Filmstöd	553	396	949	553	0	396
17	13:1	Stöd till idrotten	1 967	1 955	3 922	3 474	0	447
17	13:5	Insatser för den ideella sektorn	72	150	208	293	-14	-86
17	14:1	Bidrag till folkbildningen	4 560	210	4 770	4 462	0	308
18	1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	955	-650	80	50	-225	29
18	1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	3 150	650	3 712	2 378	-88	1 334
20	1:8	Klimatbonus	2 910	1 900	4 810	2 078	0	2 732
20	1:17	Klimatpremier	170	100	125	107	-145	18
21	1:5	Infrastruktur för elektrifierade transporter	550	-100	47	21	-403	26
21	1:7	Energiteknik	1 462	260	809	814	-914	-6
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	28 105	1 973	28 864	25 667	-1 214	3 197

UO	Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall - totalt anvisat 2021	Utfall skillnad mot 2020
22	1:6	Ersättning avseende icke statliga flygplatser	88	277	295	186	-70	108
22	1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	150	478	638	150	10	488
22	1:18	Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	2 000	1 000	3 074	2 926	74	148
22	1:20	Tillskott till Sjöfartsverket		130	130		0	130
22	1:20 (2020)	Tillskott till Luftfartsverket			22	8	22	14
22	1:21 (2020)	Tillskott till Sjöfartsverket			37	263	37	-225
23	1:2	Insatser för skogsbruket	360	365	662	296	-63	366
23	1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	133	430	484	148	-80	336
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	5 310	-389	3 195	3 274	-1 726	-79
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 732	808	2 705	3 830	-1 836	-1 126
24	1:4	Tillväxtverket	327	835	961	481	-201	479
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	2 080	15 641	7 837	35 140	-9 884	-27 303
24	1:23	Stöd till enskilda näringsidkare	1 500	9 201	2 057	339	-8 644	1 718
24	1:24	Omställningsstöd	2 000	38 401	9 932	5 677	-30 469	4 254
24	1:25	Researrangörslån		679	113		-566	113
24	1:26	Stöd till handelsbolag		2 537	364		-2 173	364
24	1:27	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag		9 080	1 259	1 350	-7 821	-91
24	1:28	Evenemangsstöd		3 000	72		-2 928	72
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	45 037	8 813	52 262	47 193	-1 589	5 069
		Övriga anslag	304 353	2 687	299 857	283 305	-7 183	16 552
Summa			681 255	162 382	748 455	690 313	-95 182	58 143

2.2.1 Effekter på utgifterna i statens budget

tabell 2.5 visar anslag som har anvisats ytterligare medel bl.a. med anledning av spridningen av covid-19. I tabellen visas de anslag där riksdagen har förändrat de anvisade medlen med 100 miljoner kronor eller mer i ändringsbudget. De anslag som har förändrats med mindre än 100 miljoner kronor i ändringsbudget redovisas inom raden Övriga anslag.

Ändringsbudgetarna innehåller till den allra största delen åtgärder med anledning av spridningen av covid-19, men de innehåller även andra justeringar av budgeten såsom tillkommande satsningar, förändringar av regelstyrda anslag, ändrade makroekonomiska förutsättningar och oförutsedda utgiftsökningar. I vissa fall är det inte möjligt att med exakthet koppla utfallet till åtgärderna som har vidtagits med anledning av covid-19.

Statens budget för 2021 innehåller totalt 500 anslag. Under 2021 har totalt 192 anslag berörts av någon ändringsbudget. Sammantaget har dessa anslag anvisats ytterligare 162 382 miljoner kronor i ändringsbudget. Samma anslag har tillsammans med den ursprungliga budgeten anvisats totalt 843 637 miljoner kronor. Utfallet för dessa anslag blev totalt 748 455 miljoner kronor, vilket är 67 200 miljoner kronor högre än

vad som anvisades i den ursprungliga budgeten, men 95 182 miljoner kronor lägre än vad som totalt har anvisats. Jämfört med föregående år blev utfallet för dessa anslag 58 143 miljoner kronor högre, vilket till allra största delen beror på åtgärderna med anledning av spridningen av covid-19.

Mer detaljerad analys finns i kommentarerna per utgiftsområde (avsnitt 2.6).

2.3 Ändringar i statens budget 2021

Totalt har riksdagen fattat beslut om ändringar i statens budget vid 11 tillfällen under 2021. Till stor del innehåller ändringsbudgetarna åtgärder för att mildra de negativa effekterna med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19.

2.3.1 Beslut om ändringar i statens budget 2021

Tabell 2.6 visar samtliga förslag om ändringar i statens budget för 2021. Tabellen visar regeringens propositioner och riksdagsbeteckningarna för samtliga beslut som fattats om statens budget under 2021. Efter tabellen kommenteras de största förändringarna i ändringsbudgetarna.

Totalt har riksdagen anvisat ytterligare 162 382 miljoner kronor i ändringsbudget under 2021. Vidare har inkomsterna beräknats minska med 21 840 miljoner kronor i ändringsbudget. Riksdagen har även bemyndigat regeringen att ingå ytterligare ekonomiska åtaganden med 37 662 miljoner kronor som medför behov av framtida anslag efter 2021. Dessutom har riksdagen medgett att låneramar och övriga kontokrediter ökas med 18 650 miljoner kronor i ändringsbudgetarna. Riksdagen har också beslutat om ökade kreditgarantiramar med 50 000 miljoner kronor.

Tabell 2.6 Ändringar i statens budget 2021

Miljoner kronor

Riksdagsbeslut	Proposition/betänkande	Beteckning	Utgifter	Inkomster	Beställnings- bemyndiganden	Kredit- garantiramar	Låneramar och övriga kontokrediter
2021-02-03	Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40, rskr. 2020/21:175	30 786	-15 220		50 000	
2021-02-03	Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkta stöd till företag, nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga och andra åtgärder med anledning av coronaviruset	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42, rskr. 2020/21:182	18 606	-1 670			
2021-02-25	Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag och andra åtgärder med anledning av coronaviruset	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43, rskr. 2020/21:199	12 393				650
2021-03-03	Extra ändringsbudget för 2021 – Vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FiU41, rskr. 2020/21:213	250				

Riksdagsbeslut	Proposition/betänkande	Beteckning	Utgifter	Inkomster	Beställnings- bemyndiganden	Kredit- garantiramar	Låneramar och övriga kontokrediter
2021-03-24	Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda och förstärkta stöd vid korttidsarbete och omställningsstöd för företag med anledning av coronaviruset	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44, rskr. 2020/21:229	15 534				6 500
2021-04-07	Ändringar i statens budget för 2021 – Stöd till äldreomsorgen med anledning av coronaviruset	Bet. 2020/21:FiU46, rskr. 2020/21:237	4 333		1 280		
2021-04-21	Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur och idrott samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49, rskr. 2020/21:248	23 263	-3 180			10 000
2021-06-16	Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2021	Prop. 2020/21:202, bet. 2020/21:FiU21, rskr. 2020/21:385		-1 770			
2021-06-16	Vårändringsbudget för 2021	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21, rskr. 2020/21:385	19 520		8 888		
2021-06-23	Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur, idrott och civilsamhälle samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52, rskr. 2020/21:416	15 184				1 500 ¹
2021-11-24	Höständringsbudget för 2021	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FiU11, rskr. 2021/22:47	22 514		27 494		
Summa			162 382	-21 840	37 662	50 000	18 650

¹ Riksdagen bemyndigade regeringen att under 2021 ställa ut kreditgarantier eller besluta om en låneram i Riksgäldskontoret för SAS-koncernen som uppgår till högst 1 500 miljoner kronor.

Stöd till företag och regioner

Den 3 februari anvisade riksdagen ytterligare 13 275 miljoner kronor inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg framför allt till riktade statsbidrag för att säkerställa hälso- och sjukvården med anledning av spridningen av covid-19. Inom utgiftsområde 24 Näringsliv anvisades ytterligare 16 349 miljoner kronor varav 9 000 miljoner kronor för omställningsstöd och 6 670 miljoner kronor för stöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag. Inkomsterna beräknades minska med 15 220 miljoner kronor till följd av utökade möjligheter till tillfälligt anstånd med betalningen av skatt. Riksdagen bemyndigade även regeringen att förlänga garantiprogrammet för kreditgarantier för lån till i första hand små och medelstora företag som har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte i Sverige (den s.k. Företagsakuten) som upphörde den 31 december 2020.

Omställningsstöd, stöd vid korttidsarbete och nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga

Den 3 februari anvisade riksdagen ytterligare 18 386 miljoner kronor inom utgiftsområde 24 Näringsliv för framför allt omställningsstöd och stöd vid korttidsarbete. Inkomsterna beräknades minska med 1 670 miljoner kronor till följd av att arbetsgivaravgifterna för unga tillfälligt sattes ner under perioden 1 januari 2021–31 mars 2023.

Stöd för hyreskostnader, omsättningsstöd, ersättning för höga sjuklönekostnader och snabbtester

Den 25 februari anvisade riksdagen ytterligare totalt 5 502 miljoner kronor inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Anslaget 1:27 *Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag* anvisades 3 080 miljoner kronor. Dessutom anvisades anslaget 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare* ytterligare 2 100 miljoner kronor för omsättningsstöd.

Inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning anvisades anslaget 1:7 *Ersättning vid höga sjuklönekostnader* ytterligare 2 700 miljoner kronor och anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* ytterligare 970 miljoner kronor med anledning av slopat karensavdrag och onormalt höga sjuklönekostnader.

Anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg anvisades ytterligare 1 621 miljoner kronor, varav 1 400 miljoner kronor för statlig medfinansiering av antigen tester (s.k. snabbtester) för att påvisa pågående infektion hos personal vid kommuner och regioner. Den minskade flygtrafiken, till följd av restriktioner med anledning av spridningen av covid-19, medförde minskade intäkter för Transportstyrelsen. Riksdagen bemyndigade därför regeringen att öka Transportstyrelsens kontokredit med 650 miljoner kronor.

Ändrade regler för sjukpenning när det gäller prövning av arbetsförmågan dag 180–365

Den 3 mars fattade riksdagen beslut om vissa ändrade regler för sjukpenning. Den 15 mars 2021 trädde de nya bestämmelserna om bedömningen av arbetsförmågan i ärenden om sjukpenning i kraft. De nya bestämmelserna rörde ändringar i socialförsäkringsbalkens regler för prövning av arbetsförmågan hos den som är sjukskriven inom ramen för den s.k. rehabiliteringskedjan. Ändringen innebär att bedömningen av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete efter dag 180 i rehabiliteringskedjan ska skjutas upp, om övervägande skäl talar för att den försäkrade senast dag 365 kan återgå i arbete hos arbetsgivaren i samma omfattning som tidigare. Regeländringen bedömdes öka utgifterna för sjukpenning med 250 miljoner kronor 2021, därför anvisade riksdagen anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning ytterligare 250 miljoner kronor.

Förlängda och förstärkta stöd vid korttidsarbete och omställningsstöd för företag

Den 24 mars anvisade riksdagen ytterligare 15 509 miljoner kronor inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Anslaget 1:24 *Omställningsstöd* anvisades ytterligare 11 700 miljoner kronor och 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* anvisades ytterligare 3 544 miljoner kronor. Riksdagen bemyndigade också regeringen att öka Folkhälsomyndighetens låneram för beredskapsinvesteringar med 6 500 miljoner kronor för att ytterligare avtal om vaccin mot covid-19 skulle kunna ingås.

Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet

Den 7 april beslutade riksdagen enligt ett förslag som finansutskottet på eget initiativ lade fram om stöd till äldreomsorgen med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19. Riksdagen anvisade anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ytterligare 4 322 miljoner kronor. Beställningsbemyndigandet för samma anslag höjdes också med 1 000 miljoner kronor.

Evenemangsstöd införs, förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, anstånd med att betala skatt

Den 21 april anvisade riksdagen ytterligare 14 144 miljoner kronor inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Av dessa medel avsåg 8 500 miljoner kronor omställningsstöd och 3 000 miljoner kronor det nya anslaget 1:28 *Evenemangsstöd*.

Inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet för familjer och barn anvisades anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* ytterligare 5 200 miljoner kronor.

Inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid anvisades ytterligare 2 425 miljoner kronor.

Inkomsterna beräknades minska med 3 180 miljoner kronor, varav 2 600 miljoner kronor till följd nya regler för s.k. tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt.

Riksdagen bemyndigade också regeringen att öka Folkhälsomyndighetens låneram för beredskapsinvesteringar ytterligare med 10 000 miljoner kronor för att ytterligare avtal om vaccin mot covid-19 skulle kunna ingås.

Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2021

Den 16 juni beslutade riksdagen om en ändring i lagen om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år. Lagändringen tillämpades på ersättning som gavs ut under perioden 1 juni–31 augusti 2021 och beräknades minska skatteintäkterna med 1 770 miljoner kronor 2021.

Vårändringsbudget för 2021

I vårändringsbudgeten anvisade riksdagen ytterligare totalt 19 520 miljoner kronor, vilket medförde ändringar för 143 anslag inom 21 utgiftsområden. Bland annat anvisade riksdagen följande anslag ytterligare medel:

- Anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg anvisades ytterligare 5 408 miljoner kronor.
- Inom utgiftsområde 24 Näringsliv anvisades anslaget 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* ytterligare 3 361 miljoner kronor och anslaget 1:27 *Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag* ytterligare 3 000 miljoner kronor.
- Anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning anvisades ytterligare 1 146 miljoner kronor.
- Anslaget 1:18 *Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer anvisades ytterligare 1 000 miljoner kronor.

Riksdagen ökade också regeringens befogenhet att ingå åtaganden för beställningsbemyndiganden med totalt 8 888 miljoner kronor. Av detta belopp höjdes beställningsbemyndigandena med 6 534 miljoner kronor inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Beställningsbemyndigandet för anslaget

3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* ökades med 3 950 miljoner kronor.

Förlängda ersättningar inom sjukförsäkringsområdet, stöd till företag och SAS m.m.

Den 23 juni anvisade riksdagen ytterligare totalt 15 184 miljoner kronor. Inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp ökades anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* med 7 350 miljoner kronor. Inom utgiftsområde 24 Näringsliv anvisades ytterligare 3 123 miljoner kronor, varav anslaget 1:27 *Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag* anvisades ytterligare 3 000 miljoner kronor. Anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg anvisades ytterligare 2 250 miljoner kronor.

Riksdagen bemyndigade också regeringen att under 2021 ställa ut kreditgarantier eller besluta om en låneram i Riksgäldskontoret för SAS-koncernen som uppgår till högst 1 500 miljoner kronor. Valet av kreditgarantier eller låneram i Riksgäldskontoret lämnas öppet med anledning av att åtgärden måste samordnas med den danska staten och godkännas av Europeiska kommissionen (EU). Den 15 juli 2021 beslutade regeringen att uppdra åt Riksgäldskontoret att ställa ut och förvalta en låneram om högst 1 500 miljoner kronor (N2021/02123).

Höständringsbudget för 2021

I höständringsbudgeten anvisade riksdagen ytterligare totalt 22 514 miljoner kronor, vilket medförde ändringar av anvisade medel för 38 anslag inom 21 utgiftsområden. Bland annat anvisades anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ytterligare 8 005 miljoner kronor. Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen anvisades ytterligare 8 813 miljoner kronor. Inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård anvisade riksdagen anslaget 1:8 *Klimatbonus* ytterligare 1 900 miljoner kronor. Riksdagen anvisade också ytterligare 1 442 miljoner kronor inom utgiftsområde 22 Kommunikationer.

Riksdagen ökade också regeringens befogenhet att ingå åtaganden för beställningsbemyndiganden för sju anslag med ytterligare totalt 27 494 miljoner kronor.

Beställningsbemyndigandena för anslagen 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* och 1:14 *Trängselskatt i Göteborg* ökade sammantaget med 13 200 miljoner kronor med anledning av att de ekonomiska åtaganden som är finansierade med lån (inklusive räntor på lånen) ska ingå i bemyndiganderedovisningen. Dessa åtaganden har tidigare inte ingått i redovisningen av beställningsbemyndiganden. Ökningen har ingen påverkan på hur stora lån som behöver tas upp eller på framdriften i projekten som finansieras med anslagen.

Beställningsbemyndigandet för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ökades med 9 000 miljoner kronor med anledning av att Internationella utvecklingsfondens 20:e påfyllnad (IDA 20) har tidigare lagts för att stödja de utvecklingsländer som har drabbats hårt av pandemin.

Beställningsbemyndigandet för anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökades med 1 894 miljoner kronor. Detta för att Folkhälsomyndigheten ska kunna ingå avtal med olika leverantörer för att kunna säkerställa storskalig testning kopplat till sjukdomen covid-19.

2.4 Inkomster i statens budget 2021

I inkomsterna i statens budget ingår kassamässiga skatteinkomster samt övriga inkomster. Skillnaden mellan skatteinkomster och skatteintäkter är att inkomsterna visar den skatt som betalas in respektive år, medan intäkterna redovisar skatterna det år de avser, dvs. det år den skattepliktiga händelsen äger rum. Statens skatteinkomster för 2021 är ett slutligt utfall, medan skatteintäkterna, som är periodiserade, till stor del är en prognos och blir definitiva först ett och ett halvt år efter budgetårets utgång. Detta gäller främst de årligt fastställda inkomstskatterna för individer och företag. En fullständig redovisning av utfallet på inkomsttitlar i statens budget finns i bilaga 1.

2.4.1 Prognosförutsättningar

Utfallet för inkomsterna för ett flertal skatter baseras på löpande debiteringar av skatter som avser flera inkomstår. I analysen av hur inkomsterna har utvecklats jämfört med budgeten beaktas utvecklingen av makroekonomin och förändringar i regelverken. Statens budget för 2021 omfattade skattereformer som sammanlagt bedömdes minska skatteintäkterna med 28,7 miljarder kronor, medan ändringsbudgetar för 2021 innehöll reformer som påverkade skatteintäkterna med 5,1 miljarder kronor, se tabell 2.7.

Tabell 2.7 Skattereformer 2021 i statens budget för 2021 och i ändringsbudgetar för 2021

Miljarder kronor			
Skatteintäkter som påverkats av beslut, miljarder kronor	SB2021	ÄB2021	Totalt
Skatt på arbete	-25,2	-3,8	-29,0
Skatt på kapital	-9,6	0,00	-9,6
Skatt på konsumtion och insatsvaror	0,5	0,00	0,5
Övriga skatter	0,00	-1,3	-1,3
Summa skattebeslut	-34,4	-5,1	-39,5

De minskade skatteintäkter som uppstått genom de regeländringar som riksdagen beslutat om inför och under 2021 utgörs huvudsakligen av intäkter från skatt på arbete som bedöms ha minskat med 29 miljarder kronor. I december 2020 godkände riksdagen regeringens förslag i budgetpropositionen för 2021 om bl.a. ytterligare sänkt skatt för personer över 65 år, tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter för personer mellan 19 och 23 år, skattereduktion för förvärvsinkomster över 40 000 kr per år samt en tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster för att hantera ökade arbetskostnader till följd av pandemin. I ändringsbudget har riksdagen två gånger utökat nedsättningen av arbetsgivaravgiften för personer mellan 19 och 23 år. Första gången genom att tidigare lägga möjligheten till nedsättningen från april till januari 2021, andra gången genom att sänka arbetsgivaravgiften ytterligare under perioden juni t.o.m. augusti.

Även intäkterna från skatt på kapital har minskat genom regeländringar som införts 2021. Regeländringarna avser bl.a. justerade bestämmelser avseende skattereduktion för investeringar, avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto samt avskaffad schablonintäkt på uppskovsbeloppet. Regeländringarna antas sammantaget ha minskat skatteintäkterna med 4 miljarder kronor 2021. Skattereduktion för investeringar har dock i beslutad budget för 2022 flyttats från 2021 till 2022.

Makroekonomiska förutsättningar

Utvecklingen av skatteintäkterna följer i hög grad den underliggande ekonomiska utvecklingen. I tabell 2.8 redovisas några av de makroekonomiska förutsättningar som

påverkar skatteintäkterna. I tabellen jämförs dessa med de makroantaganden som låg till grund för statens budget för 2021.

En viktig variabel för prognosen på skatt på arbete är utvecklingen av lönesumman. Efter inbromsningen i ekonomin på grund av spridningen av covid-19 så har den tagit ordentlig fart under 2021 i takt med att allt fler restriktioner har kunnat lättas i Sverige och i omvärlden. Lönesumman beräknas därför ha ökat med 5,9 procent, vilket är 3,5 procentenheter högre än i prognosen i budgetpropositionen för 2021.

Konsumentprisindex (KPI) påverkar skatteintäkterna både via grundavdraget och via skiktgränsen för statlig inkomstskatt då denna styrs av detta index plus 2 procentenheter. Om KPI-utvecklingen revideras ned så revideras även skiktgränsen ned. Då hamnar en större andel av inkomsterna över skiktgränsen, vilket leder till högre skatteintäkter. År 2021 blev KPI 0,6 procentenheter högre än prognosen i budgetpropositionen för 2021. KPI används även till att indexera skattesatserna för skatt på energi.

Hushållens konsumtionsutgifter ökade med 7,8 procent, vilket är 2,1 procentenheter högre än den prognos som låg till grund för statens budget för 2021. Hushållens konsumtionsutgifter, tillsammans med andra faktorer, påverkar momsintäkterna.

Utfallet för den nominella BNP-tillväxten 2021 blev 2,3 procentenheter högre än vad som förväntades i statens budget för 2021. Detta förklaras främst av att lönesumman utvecklades 3,5 procentenheter mer än i beräkningen till statens budget.

Tabell 2.8 Antaganden i utfallet för statens budget 2021 jämfört med budgetpropositionen för 2021

Procentuell utveckling om inget annat anges

	2021
BNP, marknadspris¹	7,9
Skillnad mot BP21	2,3
Arbetade timmar²	3,1
Skillnad mot BP21	0,1
Timlön³	2,7
Skillnad mot BP21	3,3
Utbetald lönesumma	5,9
Skillnad mot BP21	3,5
Arbetslöshet⁴	8,8
Skillnad mot BP21	-0,7
Hushållens konsumtionsutgifter¹	7,8
Skillnad mot BP21	2,1
Kommunal medelutdebitering⁵	32,3
Skillnad mot BP21	0,0
Statslåneränta⁵	0,2
Skillnad mot BP21	0,0
KPI juni-juni	1,3
Skillnad mot BP21	0,6
Inkomstbasbelopp⁶	68,2
Skillnad mot BP21	0,0
Prisbasbelopp⁶	47,6
Skillnad mot BP21	0,0
Inkomstindex	186,5
Skillnad mot BP21	-0,1

	2021
Skiktgräns⁷	523,2
Skillnad mot BP21	0

¹ Löpande priser, procentuell förändring.

² Kalenderkorrigerat, anställda.

³ Enligt Nationalräkenskapernas (NR) definition.

⁴ Arbetslöshet 15–74 år.

⁵ Medelvärde under året, procent.

⁶ Tusentals kronor.

⁷ Avser skiktgräns för statlig inkomstskatt. Tusental kronor.

Källor: Statistiska centralbyrån, Skatteverket och egna beräkningar.

Bedömningar om utfallet för 2021

För ett antal inkomstitlar under inkomsttypen 1000, Statens skatteinkomster, är de redovisade beloppen bedömningar eftersom skatterna redovisas periodiserat och därmed inte är fastställda vid tidpunkten för publiceringen av denna skrivelse. Däremot är det totala beloppet för inkomsttypen 1000, Statens skatteinkomster, ett fastställt utfall för 2021 eftersom det avser de belopp som har betalats in till staten under året.

I tabell 2.9 nedan redovisas berörda inkomstitelgrupper och tidpunkt för fastställt utfall. Om inte annat anges avses alla inkomstitlar i inkomstitelgruppen.

Tabell 2.9 Tidpunkt för fastställande av utfall för de inkomstitlar som ännu saknar utfall för 2021

1100	Direkta skatter på arbete	
1110	Inkomstskatter	Jan 2023
1120	Allmän pensionsavgift	Dec 2022
1140	Skattereduktioner	Dec 2022
1200	Indirekta skatter på arbete	
1210	Arbetsgivaravgifter, 1218	Aug 2022
1240	Egenavgifter	Mars2023
1270	Särskild löneskatt, 1274	Dec 2022
1280	Nedsättningar, 1283–1284	Feb 2023
1300	Skatt på kapital	
1310	Skatt på kapital, hushåll	Dec 2022
1320	Skatt på företagsvinster	Dec 2022
1340	Avkastningsskatt, 1341–1342	Dec 2022
1350	Fastighetsskatt	Dec 2022
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	
1410	Mervärdesskatt, 1411	Sep 2022
1431	Skatt på elektrisk kraft	Mar 2022
1600	Restförda och övriga skatter	
1620	Övriga skatter, hushåll	Apr 2023
1630	Övriga skatter, företag	Apr 2023
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	
1810	Skatter till andra sektorer	Dec 2022
1900	Periodiseringar	
1910	Uppbördsförskjutningar	Apr 2023
1920	Betalningsförskjutningar	Dec 2022

2.4.2 Statens skatteintäkter och skatteinkomster 2021 och 2020

I tabellerna för skatter nedan jämförs utfallen med beräkningarna i statens budget för 2021 och 2020.

Tabell 2.10 Statens skatteintäkter och skatteinkomster

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall 2021	Prognos/ utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1100	Direkta skatter på arbete	689,8	668,7	20,6	-6,1
1200	Indirekta skatter på arbete	637,3	581,8	25,4	-40,4
1300	Skatt på kapital	340,0	271,8	93,1	-7,5
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	654,3	604,5	43,3	-10,7
1500	Skatt på import	7,3	6,2	0,7	-1,1
1600	Restförda och övriga skatter	-4,9	9,6	-20,6	-8,4
1700	Avgående poster, skatter till EU	-7,3	-6,2	-0,7	1,1
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 109,3	-1 054,5	-31,6	10,8
	Statens skatteintäkter	1 207,2	1 081,8	130,2	-62,3
1900	Periodiseringar	27,8	-44,4	-27,5	-58,2
1000	Statens skatteinkomster	1 235,1	1 037,4	102,7	-120,4

Statens skatteintäkter ökade snabbare än väntat

Statens skatteintäkter uppgick till 1 207,2 miljarder kronor under 2021, vilket är 130,2 miljarder kronor (12,1 procent) högre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten, som riksdagen antog i december 2020. Det beror på att ekonomin återhämtat sig från nedgången under 2020 i en snabbare takt än vad som antogs i beräkningarna till statens budget för 2021.

Jämfört med 2020 ökade intäkterna med 125,4 miljarder kronor (11,6 procent).

Statens skatteinkomster högre än budgeterat för 2021

Statens skatteinkomster som avser 2021 blev 102,7 miljarder kronor (9,1 procent) högre än beräknat i statens budget.

Periodiseringarna, dvs. skillnaden mellan statens skatteintäkter och statens skatteinkomster, blev 27,8 miljarder kronor. Periodiseringarna utgörs av de ytterligare inkomster, avräkningar eller andra justeringsposter som måste läggas till eller dras ifrån för att inkomsterna i statens budget på total nivå ska vara kassamässiga. Skillnaden jämfört med beräkningen till statens budget är -27,5 miljarder kronor.

För 2021 blev statens skatteinkomster 197,7 miljarder kronor högre än för 2020. Periodiseringarna blev 72,3 miljarder kronor högre. Den stora skillnaden beror dels på att anstånden minskat jämfört med 2020, då riksdagen, för att mildra de negativa effekterna av covid-19, beslutade om att företag tillfälligt kunde få anstånd med att betala in skatt. Dels har betalningsförskjutningar gentemot kommuner och regioner ökat, dvs. skillnaden mellan det som staten har betalat ut i förskott till kommunsektorn och den beräknade intäkten från kommunal inkomstskatt. Betalningsförskjutningen för 2021 är positiv eftersom intäkterna från kommunala skatter beräknas bli betydligt högre än vad staten betalade ut i förskott till kommuner och regioner under 2021. Betalningsförskjutningen för 2020 är negativ, eftersom de

kommunala skatteintäkterna för 2020 blev lägre, till följd av covid-19, än vad som antogs vid beräkningarna av de kommunala förskotten för 2020.

Skatt på arbete

Under inkomsthuvudgruppen Skatt på arbete redovisas dels direkta skatter på arbete som består av inkomstskatter, allmän pensionsavgift, särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och skattereduktioner, dels indirekta skatter på arbete som består av arbetsgivaravgifter, egenavgifter och särskild löneskatt.

Tabell 2.11 Skatt på arbete

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall 2021	Prognos/ utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1100 Direkta skatter på arbete	689,8	668,7	20,6	-6,1
1110 Inkomstskatter	858,1	816,4	25,1	-6,8
1111 varav statlig inkomstskatt	53,9	50,3	4,1	-1,1
1115 varav kommunal inkomstskatt	804,1	766,1	21,0	-5,7
1120 Allmän pensionsavgift	138,3	131,0	4,4	-1,6
1130 Artistskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1140–				
1160 Skattereduktioner	-306,6	-278,7	-9,0	2,2
1200 Indirekta skatter på arbete	637,3	581,8	25,4	-40,4
1210 Arbetsgivaravgifter	628,8	594,9	23,2	-13,5
1240 Egenavgifter	12,0	11,7	-1,5	-1,0
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-43,2	-41,3	-1,5	0,7
1270 Särskild löneskatt	53,4	50,8	4,8	1,0
1280 Nedsättningar	-14,3	-34,9	0,4	-27,5
1290 Tjänstegruppliv	0,6	0,6	0,0	0,0
Skatt på arbete	1 327,1	1 250,5	46,0	-46,5

Intäkter från skatt på arbete ökade mer än beräknat 2021

Skatt på arbete uppgick till 1 327,1 miljarder kronor, vilket är 46,0 miljarder kronor (3,6 procent) högre än i beräkningen till statens budget och 76,5 miljarder kronor (6,1 procent) högre än 2020. Lönesumman beräknas ha ökat mer än vad som antogs i statens budget, 5,9 procent i stället för 2,4 procent. Lönesumman påverkar utvecklingen av både de direkta och indirekta skatterna medan KPI främst påverkar direkt skatt genom skiktgränser som påverkar statlig inkomstskatt och prisbasbeloppet som påverkar framför allt pensioner. De direkta skatterna beror dessutom på hur de skattepliktiga transfereringarna utvecklas. Skillnaden mot föregående år beror främst på att lönesumman ökat men även på att nedsättningarna av arbetsgivaravgifter var mindre under 2021 jämför med 2020.

För inkomståret 2021 beräknas de direkta skatterna på arbete uppgå till 689,8 miljarder kronor. Det är 20,6 miljarder kronor högre än vad som beräknades i statens budget för 2021. Intäkterna från statlig inkomstskatt beräknas ha uppgått till 53,9 miljarder kronor, före skattereduktioner. Det är 4,1 miljarder kronor högre än beräkningen i statens budget. Den kommunala inkomstskatten uppgick till 804,1 miljarder kronor. Det är en ökning med 21,0 miljarder kronor jämfört med beräkningen i statens budget. Skattereduktionerna, som minskar intäkterna från direkta skatter, blev 9,0 miljarder kronor högre än beräknat i den ursprungliga budgeten. Reduktionen för den allmänna pensionsavgiften blev 4,4 miljarder kronor

högre och jobbskatteavdragen 2,3 miljarder kronor högre eftersom lönesumman utvecklades betydligt bättre än vad som antogs i beräkningen i statens budget.

Indirekta skatter på arbete beräknas ha uppgått till 637,3 miljarder kronor, vilket är 25,4 miljarder kronor högre än vad som beräknades i statens budget. Av de indirekta skatterna är huvuddelen arbetsgivaravgifter, vilka uppgick till 628,8 miljarder kronor för inkomståret 2021. Det är 23,2 miljarder kronor högre jämfört med statens budget och beror på att lönesumman ökade mer än beräknat. Nedsättningarna av arbetsgivaravgifter, dvs. arbetsgivarnas rätt att i vissa fall göra särskilda avdrag för arbetsgivaravgiften, blev 0,4 miljarder kronor lägre än beräknat.

Intäkterna från skatt på arbete ökade kraftigt jämfört med 2020

Jämfört med 2020 blev intäkterna från skatt på arbete 76,5 miljarder kronor (6,1 procent) högre. Direkta skatter på arbete ökade med 21,0 miljarder kronor (3,1 procent). Den kommunala inkomstskatten ökade med 38,0 miljarder kronor (5,0 procent). Det förklaras främst av att lönesumman ökat med 5,9 procent. Timlönen ökade med 2,7 procent medan antalet arbetade timmar ökade med 3,1 procent mellan åren. Intäkterna från statlig inkomstskatt ökade med 3,6 miljarder kronor.

Skattereduktionerna beräknas ha ökat med 27,9 miljarder kronor jämfört med 2020. Det är främst reduktionen för den allmänna pensionsavgiften och jobbskatteavdragen som har ökat, vilket främst beror på att lönerna ökat och att fler personer har inkomster från arbete. Husavdragen uppgår till 19,1 miljarder kronor, vilket är en ökning med 2,3 miljarder kronor jämfört med 2020. ROT-avdragen ökade med 1,2 miljarder kronor (11,0 procent) och RUT-avdragen med 1,1 miljarder kronor (18,8 procent).

Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter även under 2021

Indirekta skatter på arbete ökade med 55,5 miljarder kronor (9,5 procent) jämfört med 2020. Arbetsgivaravgifterna ökade med 34,0 miljarder kronor, vilket beror på att lönesumman ökat med 5,9 procent jämför med 2020. Nedsättningarna av arbetsgivaravgifter minskade med 20,6 miljarder kronor. Under 2021 har riksdagen i två ändringsbudgetar beslutat om tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar. Dessa nedsättningar har dock inte minskat intäkterna lika mycket som den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter och egenavgifter som riksdagen beslutade om under 2020¹.

Skatt på kapital

Under inkomsthuvudgruppen Skatt på kapital redovisas företagsvinster, skatt på hushållens kapitalinkomster samt kommunal fastighetsavgift och statlig fastighetsskatt.

Tabell 2.12 Skatt på kapital

Miljarder kronor

	Prognos/utfall 2021	Prognos/utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1310 Skatt på kapital, hushåll	108,9	66,0	48,4	-1,3
1320 Skatt på företagsvinster	164,0	149,3	38,4	-4,1
1330 Kupongskatt	9,4	3,6	2,9	-5,5
1340 Avkastningsskatt	6,1	5,6	0,4	0,3
1350 Fastighetsskatt	36,1	34,6	0,8	2,4

¹ Nedsättningen för arbetsgivaravgifter gällde under perioden den 1 mars 2020 t.o.m. den 30 juni 2020. Nedsättningen för egenavgifter gällde under kalenderåret 2020.

	Prognos/utfall 2021	Prognos/utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1360 Stämpelskatt	15,5	12,7	2,3	0,8
1300 Skatt på kapital	340,0	271,8	93,1	-7,5

Högre intäkter från skatt på kapital 2021

Intäkterna från skatt på företagsvinster och hushållens kapitalinkomster bedöms ha ökat kraftigt 2021, både jämfört med beräkningen till statens budget och jämfört med 2020 då intäkterna minskade i spåren av covid-19. Intäkterna från skatt på kapital beräknas ha uppgått till 340,0 miljarder kronor 2021. Det är 93,1 miljarder kronor (37,7 procent) högre än i statens budget för 2021.

Skatt på hushållens kapitalinkomster blev 48,4 miljarder kronor (79,9 procent) högre än i den beslutade budgeten. Det beror på att värdepapper, bostadspriser och utdelningar ökade mer än beräknat och därmed även skatteintäkterna från aktie- och bostadsförsäljningar samt utdelningsinkomster. Intäkterna från skatt på företagsvinster beräknas ha uppgått till 164,0 miljarder kronor 2021, vilket är 38,4 miljarder kronor (30,6 procent) högre än beräkningen i budgeten. Det beror på att efterfrågan i Sverige och omvärlden ökade mer än vad som antogs i beräkningen till statens budget.

Jämfört med 2020 blev intäkterna från skatt på kapital 68,3 miljarder kronor (25,1 procent) högre. Till följd av den kraftiga uppgången på värdepappersmarknaden och i bostadspriser ökade intäkterna från skatt på hushållens kapitalinkomster med 42,9 miljarder kronor (65,1 procent). Även kraftigt ökade utdelningsinkomster har bidragit till intäktsökningen. Det beror främst på att många bolag valde att ställa in eller skjuta upp aviserade utdelningar för räkenskapsåret 2019. Antingen för att vara berättigade till stöd för korttidsarbete som riksdagen införde under våren 2020 för att mildra effekterna av pandemin eller för att säkerställa likviditeten inför en befarad konjunkturedgång i spåren av pandemin. Intäkterna från skatt på företagsvinster beräknas ha ökat med 14,7 miljarder kronor. Intäkten bedöms dock ha blivit ca 4 miljarder kronor lägre med anledning av de regeländringar riksdagen beslutade om inför 2021. Som en del av nya skatteregler för företagssektorn som började införas 2019 har även bolagsskatten sänkts, från 21,4 procent 2020 till 20,6 procent 2021, vilket minskat intäkten ytterligare med 6,4 miljarder kronor.

Skatt på konsumtion och insatsvaror

Under inkomsthuvudgruppen Skatt på konsumtion och insatsvaror redovisas mervärdesskatt och skatt på alkohol och tobak, skatt på energi och miljö samt skatt på vägtrafik och vissa andra skatter och avgifter.

Tabell 2.13 Skatt på konsumtion och insatsvaror

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall 2021	Prognos/ utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1410 Mervärdesskatt	513,7	467,9	43,5	-6,3
1420 Skatt på alkohol och tobak	28,7	28,2	0,8	0,6
1430 Energiskatt	54,5	52,6	1,5	-0,1
1440 Koldioxidskatt	21,9	20,4	0,6	-2,5
1450–				
1460 Övriga skatter på energi och miljö	5,4	6,1	-3,7	-1,5
1470 Skatt på vägtrafik	22,5	21,6	-1,2	-1,9
1480 Övriga skatter	7,6	7,7	1,9	1,0

	Prognos/ utfall 2021	Prognos/ utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	654,3	604,5	43,3	-10,7

Intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror uppgick till 654,3 miljarder kronor, vilket är 43,3 miljarder kronor (7,1 procent) högre än beräkningen till statens budget. Jämfört med 2020 ökade skatten på konsumtion och insatsvaror med 49,9 miljarder kronor (8,2 procent).

Mervärdesskatt

Intäkterna från mervärdesskatten påverkas främst av hushållens konsumtion. Eftersom olika varu- och tjänstegrupper beskattas med olika mervärdesskattesatser beror intäkterna både på storleken på den totala konsumtionen och på sammansättningen i konsumtionen. Mervärdesskatt tas ut på varor och tjänsters marknadspris, vilket medför att intäkterna också är starkt kopplade till prisökningar i ekonomin. Utöver hushållens konsumtion består skattebasen för mervärdesskatt även av investeringar och förbrukning i privat och offentlig sektor.

Hushållens konsumtion högre än väntat 2021

Intäkterna av mervärdesskatt uppgick till 513,7 miljarder kronor, vilket är 43,5 miljarder kronor (9,2 procent) högre än beräknat i den beslutade budgeten. Det beror på att ekonomin återhämtat sig i en högre takt, varför intäkterna från både hushållens konsumtion och offentlig konsumtion blev betydligt högre än väntat. Hushållens konsumtion ökade med 7,8 procent, vilket är 2,1 procentenheter högre än den beräkning som låg till grund för statens budget för 2021.

Jämfört med 2020 blev intäkterna från mervärdesskatt 45,8 miljarder kronor (9,8 procent) högre. Intäkterna från mervärdesskatt på hushållens konsumtion ökade med 26,6 miljarder kronor och intäkterna från den offentliga konsumtionen ökade med 4,5 miljarder kronor. Intäkterna från mervärdesskatt på bostadsinvesteringar ökade med 7,8 miljarder kronor under 2021.

Punktskatter

Avsikten med flertalet punktskatter är att de ska kompensera för de negativa externa effekter för samhället som uppstår i samband med förbrukningen av vissa varor. Detta gäller t.ex. konsumtion av bensin, diesel, alkohol och tobak som ger negativa effekter på miljö och hälsa. Punktbeskattning används för att påverka konsumtionen i en för samhället önskvärd riktning, även om de också har en klar offentligfinansiell betydelse. Punktskatterna är i allmänhet fixerade till ett visst belopp per enhet av varan eller proportionell mot det innehåll i varan som är skadligt.

Skatt på alkohol och tobak

Intäkterna från skatt på alkohol och tobak uppgick till 28,7 miljarder kronor, vilket är 0,8 miljarder kronor (2,7 procent) högre än beräknat i budgeten och 0,5 miljarder kronor (1,8 procent) högre än 2020.

Intäkterna från skatt på etylalkohol blev 1,1 miljarder kronor (23,7 procent) högre än budget och ökade med 0,4 miljarder kronor (7,0 procent) jämfört med 2020. Alkohol försäljningen via Systembolaget har ökat sedan 2020, främst med anledning av de restriktioner som drabbade restaurangnäringen för att minska spridningen av covid-19. Den trenden höll i sig även under 2021.

Tabell 2.14 Skatt på alkohol och tobak

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall 2021	Prognos/ utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1421	Skatt på tobak	11,7	11,8	-0,8	-0,6
1422	Skatt på etylalkohol	5,6	5,2	1,1	0,9
1423	Skatt på vin	6,5	6,4	0,3	0,2
1424	Skatt på mellanklassprodukter	0,1	0,1	0,0	0,0
1425	Skatt på öl	4,5	4,5	0,1	0,0
1426	Privatinförsel av alkohol och tobak	0,0	0,0	0,0	0,0
1427	Skatt på vissa nikotinhaltiga produkter	0,2	0,1	0,1	0,1
1420	Skatt på alkohol och tobak	28,7	28,2	0,8	0,6

Skatt på energi och miljö

Intäkterna från skatt på energi och miljö uppgick till 81,8 miljarder kronor och blev därmed 1,7 miljarder kronor (2,0 procent) lägre än budgeterat. Jämfört med 2020 ökade intäkterna från skatt på energi och miljö med 2,7 miljarder kronor (3,5 procent).

Ökad förbrukning av oljeprodukter

Intäkterna från energi- och koldioxidskatt på oljeprodukter blev 1,0 miljard kronor högre än budget och 1,9 miljarder kronor högre än 2020. Det beror främst på att förbrukningen av oljeprodukter inom transporter och industri blev högre till följd av uppgången i ekonomi. Det är framförallt industrins användning av kol och gasol i sina tillverkningsprocesser samt transportsektorns användning av biodrivmedel som ökat mer än beräknat.

Intäkterna från skatt på elektrisk kraft blev 0,9 miljarder kronor högre än beräknat i statens budget och 0,7 miljarder kronor högre än 2020. Medeltemperaturen påverkar elförbrukningen. För 2021 var den lägre än 2020, och är den främsta orsaken till skillnaden mellan åren.

Intäkterna från flygskatt fortsatt låga under 2021

Intäkterna från flygskatt blev 1,3 miljarder kronor lägre än beräknat i statens budget och beror på att antalet flygresenärer blev lägre än väntat. Flygresandet har dock ökat med 14 procent, eller drygt 1,4 miljoner resenärer under 2021, men från en låg nivå eftersom antalet passagerare sjönk med över 17 miljoner resenärer (75 procent) under 2020. Jämfört med 2020 så är intäkterna från flygskatt i stort sett oförändrade.

Intäkterna från handel med elcertifikat uppgick till 0,4 miljarder kronor, vilket är 2,0 miljarder kronor lägre än beräknat. Det beror på att priset på elcertifikat har fallit kraftigt sedan riksdagen fastställde budgeten för 2021. Enligt regelverket för nationalräkenskaperna ska handel med elcertifikat bruttoredo visas i staten, eftersom det är staten som fastställer förutsättningarna för systemet. Det innebär att handeln med elcertifikat både redovisas som skatteintäkt och utbetald subvention i staten, trots att staten inte är inblandad i de monetära transaktionerna (se även 7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet).

Tabell 2.15 Skatt på energi och miljö

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall 2021	Prognos/ utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1430 Energiskatt	54,5	52,6	1,5	-0,1
1431 varav skatt på elektrisk kraft	27,9	27,2	0,9	1,5
1432 varav energiskatt bensin	11,5	11,2	0,0	0,0
1433 varav energiskatt oljeprodukter	14,9	14,2	0,5	-1,5
1434 varav energiskatt övrigt	0,2	0,1	0,0	-0,1
1440 Koldioxidskatt	21,9	20,4	0,6	-2,5
1441 varav koldioxidskatt bensin	7,3	7,1	-0,1	-0,1
1442 varav koldioxidskatt oljeprodukter	14,3	13,1	0,5	-2,1
1443 varav koldioxidskatt övrigt	0,4	0,2	0,2	-0,3
1450–				
1460 Övriga skatter på energi och miljö	5,4	6,1	-3,7	-1,5
1451 varav svavelskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1453 varav särskild skatt mot förorening	0,1	0,1	0,0	0,0
1454 varav skatt på bekämpningsmedel	0,1	0,1	0,0	0,0
1455 varav skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	0,0	0,0	0,0	0,0
1456 varav avfallsskatt	0,3	0,2	0,1	0,0
1457 varav avgifter till Kemikalieinspektionen	0,0	0,0	0,0	0,0
1458 varav övriga skatter	0,3	0,3	0,2	0,2
1459 varav intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	1,1	1,6	-0,4	0,2
1461 varav kemikalieskatt	1,8	1,6	-0,1	-0,3
1462 varav flygskatt	0,5	0,5	-1,3	-1,2
1463 varav skatt på avfallsförbränning	0,5	0,2	-0,1	-0,1
1464 varav skatt på plastbärkassar	0,4	0,2	-0,1	-1,4
1465 varav elcertifikat	0,4	1,1	-2,0	1,1
Skatt på energi och miljö	81,8	79,1	-1,7	-4,1

Skatt på vägtrafik

I gruppen Skatt på vägtrafik redovisas fordonsskatt, vägavgifter, trängselskatt och skatt på trafikförsäkringspremier. Intäkterna av skatt på vägtrafik uppgick till 22,5 miljarder kronor och blev därmed 1,2 miljarder kronor lägre än budgeterat. Intäkterna från fordonsskatt blev 0,8 miljarder kronor lägre än beräknat.

Jämfört med 2020 ökade intäkterna av skatt på vägtrafik med 1,0 miljard kronor (4,5 procent).

Övriga skatter

Övriga skatter består av inlevererade överskott från Svenska Spel AB och Systembolaget AB samt skatt på spel, lotteri, annonser och reklam m.m. Totalt beräknas dessa skatter uppgå till 7,6 miljarder kronor, vilket är 1,9 miljarder kronor högre än beräkningen till statens budget. Inlevererat överskott från Svenska Spel AB avseende verksamhetsåret 2020 väntas uppgå till 2,9 miljarder kronor, vilket är 1,6 miljarder kronor högre än beräknat.

Jämfört med 2020 är intäkterna från övriga skatter 0,2 miljarder kronor lägre 2021.

Skatt på import

Skatt på import består av tullmedel, jordbrukstullar och sockeravgifter. Tillsammans uppgick intäkterna till 7,3 miljarder kronor, vilket är 0,7 miljarder kronor högre än beräknat i den beslutade budgeten och beror på att ekonomin återhämtat sig snabbare än beräknat. Jämfört med 2020 ökade intäkterna från skatt på import med 1,1 miljard kronor (18,1 procent) 2021.

Restförda och övriga skatter

I denna inkomsthuvudgrupp redovisas bl.a. restförda skatter (uppbördsförluster), omprövningar, anstånd, skattetillägg, förseningsavgifter och intäkter som förs till fonder.

Tabell 2.16 Restförda och övriga skatter

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall 2021	Prognos/ utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1610 Restförda skatter	-16,1	-10,0	-10,8	-5,3
1620 Övriga skatter, hushåll	-0,4	5,9	-6,6	1,7
1630 Övriga skatter, företag	-3,6	-1,5	-3,7	-1,6
1640 Intäkter som förs till fonder	6,0	5,8	0,4	-3,2
1650 Avgifter till public service	9,2	9,4	0,1	0,0
1600 Restförda och övriga skatter	-4,9	9,6	-20,6	-8,4

Restförda och övriga skatter uppgick till -4,9 miljarder kronor för 2021, vilket är 20,6 miljarder kronor lägre än budgeterat. Utfallet för restförda skatter blev 10,8 miljarder kronor lägre än budgeterat. Skillnaden förklaras bl.a. av mervärdesskattebedrägerier. Skatteverket har i dessa fall påfört fuskande företag mervärdesskatt men samtidigt restfört motsvarande belopp. Skillnaden mellan budget och utfall för övriga skatter förklaras, både för hushåll och företag, av att omprövningar avseende äldre år minskat skatterna. Eftersom räntan på uppskovsbelopp slopats fr.o.m. 2022 har många skattskyldiga begärt omprövning av tidigare redovisad kapitalvinst och begärt uppskov med skatten.

Jämfört med 2020 bedöms intäkterna minska med 14,5 miljarder kronor 2021.

Avgående poster och periodiseringar

I inkomsthuvudgruppen 1700 Avgående poster, skatter till EU görs avdrag för skatter till EU. Dessa läggs sedan till i inkomsttitelgruppen 7110 EU-skatter.

I inkomsthuvudgruppen 1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer görs avdrag för kommunala inkomstskatter och avgifter till AP-fonder.

I inkomsthuvudgruppen 1900 Periodiseringar redovisas uppbördsförskjutningar, betalningsförskjutningar och anstånd, så att summan av skatterna blir kassamässig.

Tabell 2.17 Avgående poster och periodiseringar

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall 2021	Prognos/ utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1700 Avgående poster, skatter till EU	-7,3	-6,2	-0,7	1,1

		Prognos/ utfall 2021	Prognos/ utfall 2020	Skillnad mot statens budget 2021	Skillnad mot statens budget 2020
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 109,3	-1 054,5	-31,6	10,8
1811	Kommunala skatter	-824,9	-785,4	-22,0	5,5
1812	Avgifter till AP-fonder	-284,4	-269,1	-9,6	5,3
1900	Periodiseringar	27,8	-44,4	-27,5	-58,2
1910	Uppbördsförskjutningar	-11,1	2,4	-23,0	-16,3
1920	Betalningsförskjutningar	39,4	-17,1	32,0	-12,1
1930	Anstånd	-0,5	-29,7	-36,5	-29,7
	Avgående poster och periodiseringar	-1 088,8	-1 105,2	-59,9	-46,3

Avgående poster, skatter till andra sektorer

Totalt uppgick avgående poster, skatter till andra sektorer till 1 109,3 miljarder kronor. Det är 31,6 miljarder kronor högre än beräkningen till statens budget och 54,8 miljarder kronor högre avräkning än föregående år. Eftersom kommunsektorns och ålderspensionssystemets intäkter i huvudsak består av skatt på arbete (kommunal inkomstskatt, ålderspensionsavgifter och allmän pensionsavgift) beror avvikelserna mot budget främst på att lönesumman blev 3,5 procentenheter högre än beräknat i statens budget för 2021. Skillnaden mot 2020 förklaras av den starka utvecklingen av lönesumman, 5,9 procent under 2021.

Periodiseringar

Periodiseringarna för 2021 beräknas uppgå till 27,8 miljarder kronor. I statens budget för 2021 beräknades periodiseringarna uppgå till 55,3 miljarder kronor. Skillnaden är alltså -27,5 miljarder kronor. Anstånd (som upphört) blev 36,5 miljarder kronor lägre. Det beror främst på att en lägre andel av de tillfälliga anstånd med att betala in skatt och som beviljades under 2020, har betalats in till skattekonto under 2021. Det beror bl.a. på att riksdagen beslutade om att företag kunde förlänga anståndstiden till maximalt två år, istället för ett år som gällde tidigare.

Betalningsförskjutningarna blev 32,0 miljarder kronor högre än beräknat. Betalningsförskjutningar gentemot kommuner och regioner, dvs. skillnaden mellan det som staten har betalat ut i förskott till kommunsektorn och den beräknade slutliga kommunalskatten, blev 23,2 miljarder kronor högre. Orsaken är att lönesumman har ökat mer än vad som antogs vid beräkningarna av de kommunala förskotten för 2021.

Jämfört med 2020 blev periodiseringarna 72,3 miljarder kronor högre. Anstånden har minskat med 29,2 miljarder kronor jämfört med 2020 då riksdagen, för att mildra de negativa effekterna av covid-19, beslutade om att företag tillfälligt kunde få anstånd med att betala in skatt under ett år.

Betalningsförskjutningarna blev 56,5 miljarder kronor högre, varav 41,2 miljarder kronor avser kommunala och regionala skatter. Betalningsförskjutningen för 2020 var negativ, eftersom lönesumman för 2020 blev lägre till följd av covid-19, än vad som antogs vid beräkningarna av de kommunala förskotten för 2020.

Behållningarna på skattekonto ökade 2021

Hushåll men framför allt företag gör av olika skäl inbetalningar till skattekontot utöver vad som behövs för att täcka kommande skattedebiteringar s.k. överinsättningar, vilket påverkar statens skatteinkomster positivt. När dessa överinsättningar tas ut från skattekonto påverkas skatteinkomsterna omvänt negativt. För 2021 bedöms bolagens överinsättning på skattekonto ha ökat med 20 miljarder kronor, och har därmed

påverkat statens skatteinkomster för 2021 positivt med samma belopp. Statens skatteintäkter påverkas inte av överinsättningar på skattekonto. Överinsättningarna utgör en del av Skatteverkets redovisade överskott på skattekonto, se not 50 Övriga kortfristiga skulder, avsnitt 3.

Tabell 2.18 Saldot på skattekontot

Miljoner kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Behållning på skattekontot	51 000	61 000	56 000	56 000	76 000
Påverkan på statens inkomster och budgetsaldot	6 000	10 000	-5 000	0	20 000

Källa: Ekonomistyrningsverket och Skatteverket.

Uppskjuten beskattning

Skattelagstiftningen ger skattebetalarna möjligheter att i vissa fall skjuta upp beskattningen av olika typer av inkomster. Fysiska personer har t.ex. möjligheter att skjuta upp beskattningen av en kapitalvinst som uppkommer vid avyttring av en privatbostad. De stora beloppen för uppskjuten beskattning för fysiska personer avser pensionerna, eftersom de beskattas när pensionen faller ut och inte när pensionsrätterna tjänas in. Det gäller det egna privata pensionssparandet, men framför allt avtalspensionerna.

Även företag har möjligheter att skjuta upp beskattningen av inkomster. De kan t.ex. sätta av delar av sin vinst i periodiseringsfonder. Dessutom kan företag göra skattemässiga avskrivningar som är större än den beräknade ekonomiska värdeminskningen (överavskrivningar).

De fordringar som är kopplade till olika former av uppskjuten beskattning skulle egentligen påverka redovisningen av den offentliga sektorns nettoförmögenhet. Det saknas dock en samlad redovisning av den uppskjutna beskattningen. Det gäller framför allt avtalspensionerna. Ytterligare ett skäl att inte redovisa skattefordringar är att det är mycket svårt att beräkna den fordran som den offentliga sektorn har. Även om det för ett visst år exempelvis finns uppgift om företagens avsatta medel till periodiseringsfonder vet man inte i förväg i vilken utsträckning som dessa återföringar kommer att påverka skatteintäkterna. Om återföringen sker under år som företagen har förluster bidrar inte återföringen till ytterligare skatteintäkter. Dessutom måste skattefordran nuvärdesberäknas, vilket gör skattningen än mer osäker.

2.4.3 Övriga inkomster

Övriga inkomster omfattar inkomsttyperna Inkomster av statens verksamhet, Inkomster av försäld egendom, Återbetalning av lån, Kalkylmässiga inkomster och Bidrag m.m. från EU. Dessutom ingår inkomsttyperna Avräkningar i anslutning till skattesystemet och Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. Det totala utfallet för övriga inkomster 2021 uppgick till -43 777 miljoner kronor och blev därmed 17 445 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Övriga inkomster blev 4 932 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år.

Tabell 2.19 Övriga inkomster, sammanfattning

Miljoner kronor

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
2000 Inkomster av statens verksamhet	39 456	43 280	3 824	46 128

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000	23	-4 977	840
4000 Återbetalning av lån	670	1 060	390	650
5000 Kalkylmässiga inkomster	17 262	17 795	533	16 224
6000 Bidrag m.m. från EU	30 316	14 609	-15 707	14 206
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-119 036	-120 544	-1 508	-116 892
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0		0	
Övriga inkomster	-26 331	-43 777	-17 445	-38 844

Inkomster av statens verksamhet

Inom inkomsttypen redovisas bl.a. rörelseöverskott från statliga affärsverk och Riksbanken samt överskott av statens fastighetsförvaltning. Dessutom redovisas ränteinkomster, aktieutdelningar från bolag med statligt ägande, offentligrättsliga avgifter, försäljningsinkomster, böter och övriga inkomster av statens verksamhet.

Tabell 2.20 Inkomster av statens verksamhet, översikt

Miljoner kronor

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
2100 Rörelseöverskott	8 610	7 449	-1 161	6 358
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	235	325	90	231
2300 Ränteinkomster	1 969	2 571	602	2 307
2400 Inkomster av statens aktier	15 000	17 577	2 577	17 925
2500 Offentligrättsliga avgifter	11 083	11 600	517	11 202
2600 Försäljningsinkomster	72	69	-3	74
2700 Böter m.m.	1 306	1 593	287	6 494
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 180	2 096	916	1 537
2000 Inkomster av statens verksamhet	39 456	43 280	3 824	46 128

Inkomsterna av statens verksamhet uppgick till 43 280 miljoner kronor, vilket är 3 824 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 2 848 miljoner kronor (16,2 procent) lägre.

Lägre rörelseöverskott än beräknat i statens budget men högre än föregående år

Rörelseöverskotten uppgick till 7 449 miljoner kronor, vilket är 1 161 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 1 091 miljoner kronor (12,7 procent) högre.

Tabell 2.21 Rörelseöverskott

Miljoner kronor

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
2116 Affärsverket Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	338	404	66	382
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	59	113	54	78

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
Inlevererat överskott från övriga myndigheter	412	132	-281	598
Riksbankens inlevererade överskott	7 800	6 800	-1 000	5 300
2100 Rörelseöverskott	8 610	7 449	-1 161	6 358

Riksbankens inlevererade överskott uppgick till 6 800 miljoner kronor, vilket är 1 500 miljoner kronor högre än föregående år. Det inlevererade överskottet uppgår till 80 procent av Riksbankens genomsnittliga resultat under den senaste femårsperioden, före bokslutsdispositioner m.m. För de senaste fem åren, 2016 till 2020, uppgår Riksbankens genomsnittliga resultat till 8 550 miljoner kronor. Resultatet kan variera mycket från år till år, vilket kan ha stora effekter på genomsnittet. Riksbanken redovisade ett positivt resultat på 7 782 miljoner kronor för 2020. Affärsverket svenska kraftnäts inlevererade överskott uppgick till 404 miljoner kronor. Det är 55 procent av årets resultat för koncernen 2020. Exportkreditnämndens (EKN) inlevererade överskott uppgick till 132 miljoner kronor, vilket är 440 miljoner kronor (77,0 procent) lägre än 2020. Den stora skillnaden mellan åren beror på att EKN under 2020 levererade in ett ackumulerat engångsbelopp bestående av ett administrativt överskott på 412 miljoner kronor. En ny premiemodell infördes 2019 så att varaktiga administrativa över- eller underskott inte skulle uppstå.

Överskott av statens fastighetsförvaltning blev högre än beräknat i statens budget

Överskotten av statens fastighetsförvaltning uppgick till 325 miljoner kronor, vilket är 90 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 94 miljoner kronor högre. Under året har Statens fastighetsverk bl.a. sålt den svenska ambassadens f.d. kansli i Oslo. Köpeskillingen uppgick till 43 miljoner kronor.

Kostnadsränta på skattekontot högre än 2020

Ränteinkomster uppgick till 2 571 miljoner kronor. Det är 602 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget och 264 miljoner kronor (13,4 procent) högre än föregående år.

Tabell 2.22 Ränteinkomster

Miljoner kronor

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
2320 Räntor på näringslån	0	0	0	0
2340 Räntor på studielån	33	32	-1	31
2390 Övriga ränteinkomster	1 936	2 539	603	2 277
2300 Ränteinkomster	1 969	2 571	602	2 307

I Övriga ränteinkomster ingår räntor på skattekonto som uppgick till 2 413 miljoner kronor, vilket är 184 miljoner kronor (8,2 procent) högre än 2020. Skillnaden jämfört med föregående år beror framför allt på att utfallet för kostnadsränta vid underskott på skattekonto blev 127 miljoner kronor högre.

Inkomster av statens aktier blev lägre än 2020

Inkomster av statens aktier består av utdelning och andra inkomster från statligt ägda bolag. Utdelningen baseras generellt på bolagens resultat från året innan. Inkomster av statens aktier uppgick till 17 577 miljoner kronor, vilket är 349 miljoner kronor

(1,9 procent) lägre än föregående år. Det är framför allt utdelningar från Telia Company AB som blev lägre.

Tabell 2.23 Aktieutdelning m.m. 2021 och 2020

Miljoner kronor

	Utfall 2021	Utfall 2020	Skillnad mot 2020
Akademiska hus AB	2 142	1 905	237
AB Svensk Bilprovning	58	19	39
Eurofima	1	2	-1
Infranord AB	0	0	0
Jernhusen AB	169	219	-50
Luossavaara-Kirunavaara AB (LKAB)	5 850	6 104	-254
Nordiska investeringsbanken NIB	0	164	-164
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	14	0	14
Specialfastigheter Sverige AB	604	570	34
Sveaskog Holding AB	850	1 100	-250
AB Svensk Exportkredit	290	0	290
Svevia AB	251	88	163
Sweden House AB	2	0	2
Telia Company AB	3 229	3 955	-726
Teracom Group AB	66	51	15
Vasallen AB	50	125	-75
Vattenfall AB	4 000	3 623	377
Totalt	17 577	17 925	-349

Utdelningen från LKAB blev 5 850 miljoner kronor, vilket motsvarar 60 procent av årets resultat för bolaget. Telia Company AB delade ut 3 229 miljoner kronor, vilket är 726 miljoner kronor mindre än föregående år. Utdelningen från Vattenfall AB blev 4 000 miljoner kronor, vilket motsvarar 62 procent av årets resultat för bolaget. Akademiska hus AB delade ut 2 142 miljoner kronor, vilket är 237 miljoner kronor mer än 2020.

Offentligrättsliga avgifter blev högre än 2020

Offentligrättsliga avgifter uppgick till 11 600 miljoner kronor, vilket är 517 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 398 miljoner kronor (3,6 procent) högre. Det högre utfallet beror framför allt på högre inkomster från finansieringsavgift från arbetslöshetskassor som uppgick till 4 487 miljoner kronor, vilket är 326 miljoner kronor (7,8 procent) högre än 2020. Det beror dels på att medeldagpenningen per dag uppgick till 838 kr för 2021, vilket är 28 kronor högre än medeldagpenningen per dag för 2020, dels på att det genomsnittliga medlemsantalet var högre.

Inkomsterna från Böter m.m. uppgick till 1 593 miljoner kronor, vilket är 287 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2020 blev utfallet 4 901 miljoner kronor (307,6 procent) lägre. Det beror på att under 2020 betalade Skandinaviska Enskilda Banken AB (SEB AB) 1 000 miljoner kronor och Swedbank AB 4 000 miljoner kronor i sanktionsavgifter för allvarliga brister i bankernas styrning och kontroll när det gällde åtgärder mot penningtvätt i deras respektive verksamhet i Baltikum. Inkomsterna varierar mellan åren och ett fåtal stora böter påverkar kraftigt jämförelsen.

Återbetalning av statsbidrag

Övriga inkomster av statens verksamhet uppgick till 2 096 miljoner kronor, vilket är 916 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 559 miljoner kronor (26,7 procent) högre. Det förklaras bl.a. av att Socialstyrelsen levererade in 180 miljoner kronor mer i återbetalade statsbidrag jämfört med föregående år. Det beror också på att Skatteverket tagit ut 145 miljoner kronor mer i anståndsavgifter för de betalningsanstånd som tillkom 2020 med anledning av covid-19.

Inkomster av försäld egendom

Under denna inkomsttyp redovisas bl.a. inkomster av försålda byggnader och maskiner, mark och annan egendom som exempelvis gruvegendom och aktier.

Tabell 2.24 Inkomster av försäld egendom

Miljoner kronor

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000	23	-4 977	840

Lägre inkomster av försäld egendom jämfört med 2020

Inkomster av försäld egendom uppgick till 23 miljoner kronor, vilket är 4 977 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Det beräknade beloppet i statens budget utgör en beräkningsteknisk schablon på 5 000 miljoner kronor.

Jämfört med föregående år blev inkomsterna 817 miljoner kronor (97,2 procent) lägre. Skillnaden beror till största delen på att staten under 2020 utnyttjade sin köpoption för Fysikhuset Stockholm KB. Köpoptionen innebar att Fysikhuset Stockholm KB förvärvades och såldes vidare till Akademiska hus AB. Försäljningen genererade ett överskott på 795 miljoner kronor, vilket påverkar jämförelsen mellan åren.

Återbetalning av lån

Under inkomsttypen Återbetalning av lån redovisas återbetalningar av olika typer av lån där den största delen är återbetalning av studielån.

Tabell 2.25 Återbetalning av lån

Miljoner kronor

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
4100 Återbetalning av näringslån	0	0	0	0
4300 Återbetalning av studielån	433	407	-26	418
4500 Återbetalning av övriga lån	237	653	416	232
4000 Återbetalning av lån	670	1 060	390	650

Återbetalning av lån blev högre än föregående år

Återbetalning av lån uppgick till 1 060 miljoner kronor, vilket är 390 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 410 miljoner kronor (38,7 procent) högre. Återbetalning av studielån, som avser lån upptagna före 1989, blev 26 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget och 12 miljoner kronor lägre än 2020. Förändringen mellan åren beror främst på att antalet låntagare minskade med 26 168.

Återbetalning av övriga lån blev 416 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 422 miljoner kronor (64,5 procent) högre. Det beror i huvudsak på att Postnord AB återbetalade ett kapitaltillskott på 400 miljoner kronor. Återbetalningen skedde på grund av att Europeiska Kommissionen beslutade att kapitaltillskottet stred mot gällande regler om EU:s inre marknad och därför skulle återbetalas. Återbetalning av övriga lån avser också hemutrustningslån som uppgick till 147 miljoner kronor, vilket är 25 miljoner kronor lägre än föregående år. Det beror främst på det minskade antalet asylsökande som fått uppehållstillstånd, vilket också innebär att färre personer ansökt om hemutrustningslån. Antalet lån under året uppgick till 48 900, vilket är en minskning med 8 000 lån jämfört med 2020. Det beror på att antalet lån som har slutbetalats eller efterskänkts är fler än antalet nya lån som beviljats under året. Hemutrustningslånet ska börja återbetalas två år efter utbetalningen. Jämfört med föregående år blev återbetalning av lån för svenska FN-styrkor 38 miljoner kronor högre och uppgick till 78 miljoner kronor. Inkomsterna avser ersättning för kostnader för svenska bevakningsstyrkor som ställts till FN:s förfogande.

Kalkylmässiga inkomster

Inkomsttypen Kalkylmässiga inkomster består av vissa amorteringar och statliga pensionsavgifter.

Tabell 2.26 Kalkylmässiga inkomster

Miljoner kronor

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
5200 Statliga pensionsavgifter	17 262	17 795	533	16 224
5000 Kalkylmässiga inkomster	17 262	17 795	533	16 224

De statliga pensionsavgifterna ökade

Statliga pensionsavgifter uppgick till 17 795 miljoner kronor, vilket är 533 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Avgifterna för statlig tjänstepensionering uppgick till 14 390 miljoner kronor, medan den särskilda löneskatten på pensionskostnader uppgick till 3 387 miljoner kronor. Administrationskostnaderna för det statliga tjänstepensionssystemet blev 193 miljoner kronor. Jämfört med föregående år har de statliga pensionsavgifterna ökat med 1 571 miljoner kronor (8,8 procent). Det beror främst på att ett större antal premier för anställda har betalats ut och större positiva retroaktiva premier.

Tabell 2.27 Statliga pensionsavgifter

Miljoner kronor

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
Statlig tjänstepensionering		14 390		13 160
Särskild löneskatt på pensionskostnader		3 387		3 091
Statlig grupplivförsäkring		55		53
Premieskatt, gruppliv		43		42
Statlig personskadeförsäkring		128		85
Avdrag för administrationskostnader		-193		-193
Administration, personskadeförsäkring		-15		-15
Statliga pensionsavgifter	17 262	17 795	533	16 224

Bidrag m.m. från EU

Under inkomsttypen Bidrag m.m. från EU redovisas bidrag från olika EU-fonder inom EU:s budget. De största enskilda bidragen kommer från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska jordbruksfonden.

Bidragen är främst kopplade till utgifter på anslag under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional utveckling, utgiftsområde 22 Kommunikationer samt utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Tabell 2.28 Bidrag m.m. från EU

Miljoner kronor

		Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
6100	Bidrag från EU:s jordbruksfonder	10 984	10 160	-824	10 756
6200	Bidrag från EU till fiskerieringen	287	97	-190	64
6300	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 969	1 185	-784	1 449
6400	Bidrag från Europeiska socialfonden	2 046	1 245	-801	1 009
6500	Bidrag till transeuropeiska nätverk	150	506	356	318
6600	Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och motståndskraft	14 000		-14 000	
6900	Övriga bidrag från EU	880	1 416	536	610
6000	Bidrag m.m. från EU	30 316	14 609	-15 707	14 206

Inkomsterna uppgick till 14 609 miljoner kronor, vilket är 15 707 miljoner kronor (51,8 procent) lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2020 blev inkomsterna 403 miljoner kronor (2,8 procent) högre.

Inga bidrag från RRF påverkar jämförelsen mot budget med 14 miljarder

Bidragen från Europeiska faciliteten för återhämtning och motståndskraft (RRF) beräknades uppgå till 14 000 miljoner kronor i statens budget. Det finns inget utfall för RRF under 2021. RRF är den största faciliteten inom EU:s nyinrättade återhämtningsinstrument, Next Generation EU, där medlemsstaterna kan ansöka om bidrag och lån genom sina nationella återhämtningsplaner. Planerna ska beskriva de reformer och investeringar som medlemsstaterna avser genomföra och som årligen t.o.m. 2026 ska följas upp samt återrapporteras till EU. EU-rådet har ännu inte godkänt Sveriges återhämtningsplan.

Sverige beslutade om den svenska återhämtningsplanen och lämnade därmed sin ansökan om bidrag från RRF den 27 maj 2021. Sverige ansöker inte om några lån. Den 17 juni 2021 kompletterade regeringen med en teknisk bilaga till den ursprungliga återhämtningsplanen. Den 23 september och 20 oktober 2021 samt 24 februari 2022 beslutade regeringen om revideringar av den ursprungliga återhämtningsplanen då bl.a. vissa åtgärder i den inte längre var aktuella och förändringar gjordes av vissa åtgärders mål och delmål.

Sveriges återhämtningsplan godkändes av EU-kommissionen den 29 mars 2022 och regeringen beräknar att Europeiska unionens råd kommer att godkänna den under 2022.

Tabell 2.29 Bidrag från EU:s jordbruksfonder

Miljoner kronor

		Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
6110	Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	7 300	6 851	-450	7 289
6111	varav gårdsstöd	7 159	7 101	-58	7 288
6113	varav övriga interventioner	137	131	-6	116
6119	varav övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	4	-382	-387	-116
6120	Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	3 684	3 310	-374	3 467
6124	varav bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007 - 2013	-1	-1	0	-1
6125	varav bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014 - 2020	1 667	3 311	1 644	3 468
6126	varav bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2021 – 2027	2 018		-2 018	
6100	Bidrag från EU:s jordbruksfonder	10 984	10 160	-824	10 756

Bidragen från EU:s jordbruksfonder blev lägre än budget

Bidragen från EU:s jordbruksfonder uppgick till 10 160 miljoner kronor, vilket är 824 miljoner kronor (7,5 procent) lägre än vad som beräknades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 596 miljoner kronor (5,5 procent) lägre.

Bidragen från Europeiska garantifonden för jordbruket blev 450 miljoner kronor lägre än beräknat och 438 miljoner kronor lägre än föregående år. Det beror främst på att de övriga bidragen från Europeiska garantifonden för jordbruket blev 387 miljoner kronor lägre än beräknat. Under inkomsttiteln redovisas framför allt de valutakursdifferenser som uppstår i den löpande redovisningen till EU:s jordbruksfonder (garanti- och landsbygd). Att utfallet blev lägre beror på valutakursförluster som uppstått vid reglering mot förskottsinsbetalade medel från EU. Valutakursförlusterna uppgick till 388 miljoner kronor under 2021, vilket är 269 miljoner kronor högre än föregående år.

Bidragen från EU till landsbygdsutvecklingen blev 374 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 157 miljoner kronor lägre. Att utfallet blev lägre beror framför allt på att regeringen hade räknat med att få högre bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2021–2027 men det blev inget utfall i den nya programperioden. Projekten i den nya programperioden kommer att påbörjas tidigast under 2023, vilket förklarar skillnaden mot budget. Däremot har programperioden för den Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020 förlängts med två år och EU har betalat ut bidrag i förskott som Sverige ännu inte har reglerat mot dem, vilket också förklarar skillnaden mot budget. Förskotten från EU kommer att regleras tidigast under 2026 i samband med att programperioden avslutas.

Bidragen från EU:s regionala och sociala fonder blev lägre än beräknat

Bidragen från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden blev 784 miljoner kronor respektive 801 miljoner kronor lägre än beräknat. De lägre utfallen beror främst på att flera EU-finansierade projekt inte fortskridit som förväntat på grund av den fortsatta spridningen av sjukdomen covid-19 under året. Det lägre utfallet inom socialfonden beror också på att ett nytt programområde har tillkommit under året, React-EU, som syftar till att stärka insatserna för de unga arbetslösa med anledning av covid-19. Programmet är dock fortfarande i uppstartsfasen.

De lägre utfallen i både regionala och sociala fonden beror även på att det inte finns något utfall inom den nya programperioden 2021–2027, som fortfarande är i förberedelsefasen, vilket sammantaget innebär en skillnad på 200 miljoner kronor jämfört med statens budget.

Bidragen från EU blev knappt 3 procent högre än 2020

Jämfört med 2020 blev inkomsterna 403 miljoner kronor (2,8 procent) högre. Det beror bl.a. på högre bidrag till transeuropeiska nätverk samt bidrag från Asyl, migrations och integrationsfonden (AMIF).

Bidrag till transeuropeiska nätverk uppgick till 506 miljoner kronor, vilket är 188 miljoner kronor (59,0 procent) högre än 2020. Utfallet blev högre på grund av högre medfinansiering från EU till framför allt utbyggnaden av det nya EU-gemensamma signalsystemet Europeiska systemet för trafikledning på järnvägsområdet (ERTMS) på Malmbanan. Malmbanan sträcker sig mellan Boden och Riksgränsen. EU har också medfinansierat järnvägsprojektet Norrbotniabanan mellan Ytterbyn och Bureå.

Bland Övriga bidrag från EU uppgick bidrag från Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) till 1 204 miljoner kronor. Det är 643 miljoner kronor (108,2 procent) högre än 2020, vilket framför allt beror på att programperioden 2014-2020 är i sin slutfas och vi har fått högre bidrag jämfört med föregående år.

Däremot blev bl.a. bidrag från EU:s jordbruksfonder 596 miljoner kronor (5,5 procent) lägre, främst pga. att valutakursförlusterna blev större jämfört med 2020.

Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystem

Denna inkomsttyp omfattar tillkommande EU-skatter och utjämningsavgifter för LSS-kostnader (lag [1993:387] om stöd och service för vissa funktionshindrade). Dessutom ingår olika avräkningar som avser intäkter som förs till fonder, kompensation för mervärdesskatt till statliga myndigheter och kommuner, avgifter till public service och fr.o.m. 2020 elcertifikat.

Tabell 2.30 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet

Miljoner kronor

	Statens budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall 2020
7100 Tillkommande skatter	11 251	11 835	584	10 901
7110 EU-skatter	6 567	7 119	551	6 239
7112 varav tullmedel	6 568	7 119	551	6 238
7113 varav jordbrukstullar och sockeravgifter	0	0	0	1
7120 Kommunala utjämningsavgifter	4 683	4 717	33	4 662
7121 varav utjämningsavgift för LSS-kostnader	4 683	4 717	33	4 662
7200 Avräkningar	-130 286	-132 379	-2 093	-127 794
7210 Intäkter som förs till fonder	-5 595	-5 984	-389	-5 829
7220 Kompensation för mervärdesskatt	-113 201	-116 269	-3 068	-111 601
7221 varav avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-34 917	-40 929	-6 013	-36 692
7222 varav kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-78 284	-75 340	2 944	-74 909
7230 Övriga avräkningar	-11 491	-10 126	1 365	-10 364
7231 varav avgifter till public service	-9 082	-9 712	-630	-9 236
7232 Varav elcertifikat	-2 409	-414	1 995	-1 128
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-119 036	-120 544	-1 508	-116 892

I statens budget beräknades avräkningarna uppgå till -119 036 miljoner kronor. Utfallet blev -120 544 miljoner kronor. Skillnaden mot beräkningen i statens budget blev alltså -1 508 miljoner kronor. Avräknad kompensation för mervärdesskatt, statliga myndigheter blev 6 013 miljoner kronor högre, vilket beror på att myndigheternas konsumtion ökade mer än beräknat.

Jämfört med 2020 ökade Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet med 3 652 miljoner kronor. Kompensationen till statliga myndigheter för mervärdesskatt ökade med 4 238 miljoner kronor, och beror på att den statliga konsumtionen ökade med 4,3 procent under 2021.

Definitionen av statens skatteintäkter skiljer sig åt

Sedan 2006, då riksdagen godkände regeringens förslag om ändrade redovisningsprinciper för statsbudgetens inkomstsida, ska statens budget och nationalräkenskaperna visa samma totala skatteintäkter för den offentliga sektorn. Nationalräkenskaperna styrs av det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 2010) i Europeiska unionen. Däremot finns skillnader mellan statens skatteintäkter i statens budget och statens skatteintäkter i nationalräkenskaperna som beror på olika principer för avgränsningen av staten. Den största skillnaden förklaras av att den offentliga sektorns delsektorer inte får redovisa negativa skatter inom ramen för nationalräkenskaperna. Det innebär att större delen av de skattereduktioner som på budgeten redovisas bland statens skatteintäkter i stället redovisas i kommunsektorn. Den minskning av kommunernas skatteintäkter som då uppstår regleras med en bokföringsmässig transferering från staten till kommunerna.

En annan skillnad är att den kommunala fastighetsavgiften tillhör staten i nationalräkenskaperna, eftersom det är staten som bestämmer villkoren för den kommunala fastighetsavgiften. Det innebär att den redovisas som en statlig skatteintäkt som transfereras till kommunsektorn. Motsvarande princip finns inte för statens budget där intäkterna för den kommunala fastighetsavgiften tillhör kommunerna, och inte staten. Detta leder till förhållandevis stora skillnader i sektoruppdelningen av skatteintäkterna, men det påverkar inte den samlade skatteintäkten för offentlig sektor.

Tabell 2.31 Förklaringsposter som visar skillnaden för skatteintäkterna mellan statens budget och nationalräkenskaperna 2019–2021

Miljoner kronor

	2021	2020	2019
Statens skatteintäkter enligt Statens budget	1 207 242	1 081 808	1 122 135
Allmän översyn av nationalräkenskaperna			-992
Kärnavfallsfonden			-3 591
Elcertifikat			2 599
Utdelat överskott från Svenska spel		-1577	1 577
Mervärdesskatt, MOSS			-2
Olika definitioner av sektorerna	282 593	269 300	261 410
Övrigt (t.ex. avrundning)	0	0	0
Statens skatteintäkter enligt nationalräkenskaperna	1 489 835	1 349 531	1 384 129

Källa: Ekonomistyrningsverket och Statistiska centralbyrån.

Utöver olika principer för hur staten ska avgränsas, finns skillnader som beror på ändrade redovisningsprinciper. År 2019 genomförde Statistiska centralbyrån (SCB) en allmän översyn av redovisningen i nationalräkenskaperna. Efter översynen förändrades definitionen av vad som ingår i den offentliga sektorns skatteintäkter för 2019 och tidigare år. Eftersom statens budget ska följas upp mot den av riksdagen

beslutade budgeten ska inte redovisningen av skatteintäkterna justerats i efterhand för att de ska stämma överens med förändringarna. Därmed har det uppstått skillnader mellan skatteintäkterna i statens budget och i nationalräkenskaperna för år 2019 och tidigare år.

För 2019 och 2020 finns en skillnad på 1 577 miljoner kronor avseende redovisningen av utdelat överskott från Svenska Spel AB. På grund av spridningen av covid-19 beslutade Svenska Spel AB under våren 2020 att dra tillbaka sitt förslag om utdelning för verksamhetsåret 2019. Den utdelningen beräknas i stället ingå i förslaget om utdelning avseende verksamhetsåret 2020 och redovisas i sin helhet som en intäkt under 2020 i utfallet för statens budget. I nationalräkenskaperna har den beräknade utdelningen redovisats på respektive år.

För 2021 finns inga skillnader mellan statens budget och nationalräkenskaperna som beror på ändrade redovisningsprinciper.

Skatteintäkterna skiljer sig åt i statens budget och i statens resultaträkning

Det finns även skillnader mellan redovisningen av skatteintäkter i statens budget och i statens resultaträkning. När statens årsredovisning lämnas till riksdagen är de periodiserade skatterna för innevarande år en prognos, som kommer att slutligt fastställas först ca ett år senare.

Årets över- eller underskott fastställs då regeringen lämnar skrivelsen Årsredovisning för staten till riksdagen och därför redovisas eventuella senare revideringar av skatteintäkterna på kommande år. Eftersom utfallet för skatteintäkterna är definitiva i april andra året efter inkomståret kommer resultaträkningen för det aktuella året att påverkas av ändrade skatter hänförliga till två tidigare år. Ändrade skatter för inkomst-åren 2019 och 2020 påverkar därför resultatet för staten 2021.

Förutom skillnader i redovisningen av skatteintäkter förekommer det skillnader i avgränsningen av staten i resultaträkningen och i statens budget. I resultaträkningen elimineras dessutom inomstatliga transaktioner.

Tabell 2.32 Förklaringsposter som visar skillnaden för skatteintäkterna mellan statens budget och statens resultat- och balansräkning 2019–2021

Miljoner kronor

	2021	2020	2019
Statens skatteintäkter i Statens budget	1 207 242	1 081 808	1 122 135
Skatter hänförliga till tidigare år	17 572	4 833	-371
Avgränsningsskillnader	364 172	343 919	338 119
Elimineringar	-84 162	-79 660	-73 581
Omklassificering			
Kärnavfallsfonden			-3 591
Elcertifikat			2 599
Justering för reviderad skatteprognos		-18 589	-2 258
Totala skatteintäkter enligt resultaträkningen	1 504 824	1 332 310	1 383 052

Källa: Ekonomistyrningsverket och Statistiska centralbyrån.

2.5 Utgifter i statens budget 2021

Utgifterna i statens budget är indelade i 27 utgiftsområden. Därutöver ingår även posterna Förändring av anslagsbehållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och Kassamässig korrigerings på budgetens utgiftssida.

Posten Förändring av anslagsbehållningar används endast vid budgetering. Utfallet påverkar anslagsbehållningarna för respektive anslag.

2.5.1 Utgifter i statens budget – sammanfattning

I tabell 2.33 jämförs utfallet för utgifterna, dvs. den faktiska förbrukningen, dels med ursprungligen anvisade medel (statens budget), dels med totalt anvisade medel (inklusive ändringar av budgeten). En högre förbrukning än anvisade medel möjliggörs genom utnyttjande av ett eventuellt ingående anslagssparande eller en anslagskredit.

Utgifterna påverkades av spridningen av covid-19

Utgifterna i statens budget 2021 påverkades i hög grad av åtgärder med anledning av spridningen av covid-19. Riksdagen har fattat beslut om ändringar i statens budget vid 11 tillfällen under 2021. En kompletterande redovisning med anledning av detta finns i avsnitt 2.2 Åtgärder med anledning av spridningen av covid-19, avsnitt 2.3 Ändringar i statens budget 2021 och bilaga 3 Specifikation av ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget 2021. Flera myndigheter har fått prioritera om och ändra sin verksamhet under året eftersom spridningen av covid-19 har krävt olika åtgärder som inte har varit planerade. De flesta åtgärderna som har vidtagits med anledning av covid-19 har finansierats med särskilda anslag, men det har även påverkat utfallet för vissa myndigheters anslag för förvaltning. Det beror på att ordinarie eller planerad verksamhet har prioriterats ned till förmån för hanteringen av smittspridningen.

Utgifterna blev 222 miljarder lägre än totalt anvisat

Utgifterna i statens budget uppgick till 1 113 436 miljarder kronor. Det är 59 779 miljarder kronor (5,1 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 222 161 miljarder kronor (16,3 procent) lägre än vad som totalt anvisades. Inom 5 av de 27 utgiftsområdena blev utgifterna mer än 1 miljard kronor högre än vad som anvisades i statens budget. För 9 av utgiftsområdena blev utfallet mer än 1 miljard lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten.

Tabell 2.33 Utgifter i statens budget 2021

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändringsbudget	Totalt anvisat	Utfall	Utfall - statens budget	Utfall - totalt anvisat
1 Rikets styrelse	15 908	834	16 741	16 392	484	-349
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	17 502	48	17 550	16 921	-581	-629
3 Skatt, tull och exekution	12 414	410	12 824	12 534	120	-290
4 Rättsväsendet	56 431	967	57 398	57 172	741	-226
5 Internationell samverkan	1 999		1 999	1 782	-217	-217
6 Försvar och samhällets krisberedskap	71 153	130	71 283	70 580	-573	-702
7 Internationellt bistånd	46 829	433	47 261	47 463	635	202
8 Migration	9 268		9 268	8 224	-1 044	-1 044
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	101 942	35 722	137 664	137 967	36 025	303
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	98 410	18 935	117 345	113 051	14 641	-4 294
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	37 716	623	38 339	38 016	300	-323
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	103 578	624	104 202	101 068	-2 510	-3 134
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	7 791	165	7 956	6 212	-1 578	-1 743
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	105 724	574	106 299	91 947	-13 777	-14 351

Utgiftsområde	Statens budget	Ändringsbudget	Totalt anvisat	Utfall	Utfall - statens budget	Utfall - totalt anvisat
15 Studiestöd	28 313	512	28 825	26 588	-1 725	-2 237
16 Utbildning och universitetsforskning	92 078	1 799	93 876	91 346	-732	-2 530
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	17 791	5 035	22 826	22 683	4 892	-143
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 579	13	5 592	5 188	-390	-403
19 Regional utveckling	4 173	30	4 203	3 224	-950	-980
20 Allmän miljö- och naturvård	16 202	1 998	18 200	16 725	522	-1 476
21 Energi	4 514	180	4 694	3 332	-1 182	-1 362
22 Kommunikationer	73 916	3 849	77 765	72 097	-1 819	-5 668
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22 581	1 254	23 835	19 630	-2 951	-4 205
24 Näringsliv	15 355	79 401	94 756	30 407	15 052	-64 350
25 Allmänna bidrag till kommuner	153 452	33	153 485	153 235	-217	-250
26 Statsskuldsräntor m.m.	165		165	-1 298	-1 464	-1 464
27 Avgiften till Europeiska unionen	45 037	8 813	53 851	52 262	7 224	-1 589
Förändring av anslagsbehållningar	-7 766		-7 766		7 766	7 766
Summa	1 158 056	162 382	1 320 438	1 214 747	56 691	-105 691
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14 881		14 881	-96 965	-111 846	-111 846
Kassamässig korrigerig	278		278	-4 346	-4 624	-4 624
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 173 215	162 382	1 335 597	1 113 436	-59 779	-222 161

Lägre utgifter för personal och resor vid Migrationsverket

Utfallet för utgiftsområde 8 Migration uppgick till 8 224 miljoner kronor, vilket är 1 044 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bl.a. på att Migrationsverket fick lägre utgifter för personal än beräknat då antalet anställda vid myndigheten minskade mer än beräknat. Det beror också på att utgifterna för resor blev lägre än beräknat på grund av reserestriktioner med anledning av spridningen av covid-19.

Statsbidrag till kommuner och regioner till följd av spridningen av covid-19

Utfallet för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppgick till 137 967 miljoner kronor, vilket är 36 025 miljoner kronor högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades ytterligare 35 722 miljoner kronor, främst till följd av spridningen av covid-19. Det är framför allt riktade statsbidrag till kommuner och regioner som blev högre. Anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälso och sjukvård* anvisades ytterligare 30 660 miljoner kronor i ändringsbudget, framför allt för ersättningar till kommunsektorn för bl.a. ökade utgifter för hanteringen av spridningen av covid-19 inkl. vaccin samt ersättningar för provtagning och smittspårning av sjukdomen. Utfallet blev 5 797 miljoner kronor högre än totalt anvisat i statens budget. Anslaget hade ett anslagssparande om 12 428 miljoner kronor från 2020. Anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* anvisades ytterligare 4 337 miljoner kronor i ändringsbudget. Utfallet blev 4 158 miljoner kronor lägre än totalt anvisat.

Ersättning för höga sjuklönekostnader blev 10 miljarder högre än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning uppgick till 113 051 miljoner kronor, vilket är 14 641 miljoner kronor

högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 18 935 miljoner kronor. Anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* anvisades ytterligare 3 650 miljoner kronor för att täcka ökade utgifter med anledning av olika regeländringar. Bland annat ändrades reglerna för bedömning av arbetsförmåga efter 180 dagars sjukfrånvaro. Dessutom förlängdes vissa tillfälliga regler för sjukpenning till försäkrade som fått karensavdrag, kompensation till egenföretagare för de första 14 dagarna i sjukperioden samt utvidgad rätt till sjukpenning i förebyggande syfte. Utfallet blev 42 619 miljoner kronor, vilket är 4 820 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 1 170 miljoner kronor högre än totalt anvisat. Anslaget fick belastas med en anslagskredit på 1 730 miljoner kronor. Utfallet för anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* blev 14 479 miljoner kronor, vilket är 9 879 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget men 5 371 miljoner kronor lägre än totalt anvisat.

Vårdbidrag blev lägre än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn blev 101 068 miljoner kronor, vilket är 2 510 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget och 3 134 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Utgifterna för omvårdnadsbidrag och vårdbidrag blev 1 416 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget då vårdbidragen upphörde i snabbare takt än beräknat. Utgifterna för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* blev 733 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det är utgifterna för föräldrapenning som blev lägre än beräknat. Utgifterna för tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning blev i stället högre än beräknat. Utgifterna för barnbidrag blev 291 miljoner kronor lägre än beräknat eftersom både antalet födda barn och invandringen blev lägre än beräknat.

Antalet kommunmottagna blev lägre än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering uppgick till 6 212 miljoner kronor, vilket är 1 578 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror framför allt på att antalet nyanlända som tagits emot i kommunerna blev lägre än beräknat.

Utgifterna för arbetslöshetsersättning blev drygt 8 miljarder lägre än beräknat

Inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev utfallet 91 947 miljoner kronor, vilket är 13 777 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Utgifterna för arbetslöshetsersättning uppgick till 21 230 miljoner kronor, vilket är 8 408 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Utgifterna för lönegarantiersättning blev 2 070 miljoner kronor lägre än beräknat då antalet konkurser och rekonstruktioner blev lägre än beräknat. Antalet personer med lönebidrag och skyddat arbete blev lägre än beräknat då spridningen av covid-19 begränsade möjligheterna för arbetsgivare att anställa med lönebidrag. Det innebär att utgifterna blev 1 276 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Det planerade införandet av etableringsjobb blev försenat och utgifterna för nystartsjobb blev lägre än beräknat, vilket innebär att utgifterna blev 1 444 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten.

Utgifterna för studiemedel blev lägre än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 15 Studiestöd blev 26 588 miljoner kronor, vilket är 1 725 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 2 237 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Anslaget 1:2 *Studiemedel* blev 1 364 miljoner kronor lägre än den ursprungliga budgeten och 1 825 miljoner kronor lägre än totalt anvisat.

Stöd till kultur 5 miljarder blev högre än beräknat

Utgifterna för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid uppgick till 22 683 miljoner kronor, vilket är 4 892 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Det beror på att kultursektorn har fått olika stöd för att mildra de negativa konsekvenserna med anledning av spridningen av covid-19 och restriktioner kopplade till smittspridningen. I ändringsbudget anvisades ytterligare 5 035 miljoner kronor.

Utgifter för laddstationer och solcellsstöd blev lägre än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 21 Energi blev 3 332 miljoner kronor, vilket är 1 182 miljoner kronor lägre än den ursprungliga budgeten. Utfallet för anslaget 1:5 *Infrastruktur för elektrifierade transporter* blev 47 miljoner kronor, vilket är 503 miljoner kronor lägre än beräknat i den ursprungliga budgeten. Anslaget används för publika stationer för snabbaddningar av laddfordon längs större vägar. Utfallet för anslaget 1:7 *Energiteknik* som används för solcellsstöd blev 809 miljoner kronor, vilket är 654 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget och 914 miljoner kronor lägre än totalt anvisade medel.

Utgifterna för kommunikationer blev 2 miljarder lägre än beräknat

Inom utgiftsområde 22 Kommunikationer blev utfallet 72 097 miljoner kronor, vilket är 1 819 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 5 668 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Utgifterna för investeringar och andra åtgärder för att utveckla statens transportsystem blev 3 423 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Det beror framför allt på att vissa projekt har senarelagts. Utgifterna för att vidmakthålla den befintliga infrastrukturen blev i stället 759 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 973 miljoner kronor vilket medförde att utfallet blev 1 214 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Utfallet för anslaget 1:18 *Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik* blev 3 074 miljoner kronor, vilket är 1 074 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten men i linje med totalt anvisat.

Stöd till landsbygden blev lägre än beräknat

Utgifterna inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel blev 19 630 miljoner kronor, vilket är 2 951 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 4 205 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Det är framför allt åtgärder för landsbygdens miljö och struktur som blev lägre än beräknat.

Lägre efterfrågan av företagsstöd än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 24 Näringsliv uppgick till 30 407 miljoner kronor, vilket är 15 052 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 64 349 miljoner kronor lägre än totalt anvisat.

Utfallet för omställningsstöd blev 9 932 miljoner kronor vilket är 7 932 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 30 469 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Utgifterna för stöd vid korttidsarbete blev 7 837 miljoner kronor, vilket är 5 757 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 9 884 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Att utfallet för omställningsstödet och stöd vid korttidsarbete blev högre än beräknat i den ursprungliga budgeten beror bl.a. på att riksdagen beslutade om att förlänga stödperioderna under 2021. Att utfallet blev lägre än totalt anvisat beror på att företag inte ansökte om stöd i den omfattning som beräknades i ändringsbudget.

Anslaget 1:27 *Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag* anvisades totalt 9 080 miljoner kronor i ändringsbudget. Utfallet blev endast 1 259 miljoner kronor då företaget inte ansökte om stödet i den omfattning som beräknades.

I ändringsbudget anvisades 3 000 miljoner kronor för evenemangsstöd. Utfallet blev endast 72 miljoner kronor, eftersom stödet inte efterfrågades i den omfattning som beräknades.

Räntor på statsskulden minskade utgifterna i statens budget med drygt 1 miljard

Inkomster från överkurser vid emission bidrog till att statsskuld räntorna m.m. minskade utgifterna i statens budget 1 298 miljoner kronor. I budgeten anvisades 165 miljoner kronor, vilket är en skillnad om 1 464 miljoner kronor. Skillnaden beror till stor del på det låga ränteläget.

Avgiften till EU blev 7 miljarder högre än beräknat

Avgiften till Europeiska unionen uppgick till 52 262 miljoner kronor, vilket är 7 224 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Det beror på att EU fattade beslut om flera ändringsbudgetar, främst på grund av spridningen av covid-19 som medfört ekonomiska konsekvenser för EU. I ändringsbudget anvisades ytterligare 8 813 miljoner kronor, vilket medförde att utfallet blev 1 589 miljoner kronor lägre än totalt anvisade medel.

Utfallet för nettoutlåningen blev 112 miljarder lägre än beräknat

Utfallet för Riksgäldskontorets nettoutlåning blev -96 965 miljoner kronor. I statens budget beräknades nettoutlåningen bli 14 881 miljoner kronor, vilket betyder att utfallet blev 111 846 miljoner kronor lägre än beräknat. Lånen till Riksbanken minskade med 56 897 miljoner kronor under 2021. I statens budget beräknades i stället lånen öka med 3 300 miljoner kronor, vilket betyder en skillnad mellan budget och utfall på 60 197 miljoner kronor. Affärsverket svenska kraftnät ökade sina behållningar i Riksgäldskontoret på grund av att kapacitetsavgifterna ökade kraftigt. Med anledning av detta minskade nettoutlåningen med 17 350 miljoner kronor. I budgeten sänkades denna post. Även Kärnavfallsfonden ökade sina insättningar i Riksgäldskontoret vilket minskade nettoutlåningen med 7 030 miljoner kronor. Inte heller denna post fanns med i budgeten.

Tabell 2.34 Utfallet för statens budget för 2021–2020

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Skillnad mot 2020
1 Rikets styrelse	16 392	15 749	643
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	16 921	17 003	-82
3 Skatt, tull och exekution	12 534	12 055	479
4 Rättsväsendet	57 172	53 027	4 145
5 Internationell samverkan	1 782	2 070	-288
6 Försvar och samhällets krisberedskap	70 580	63 092	7 488
7 Internationellt bistånd	47 463	46 525	938
8 Migration	8 224	9 579	-1 355
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	137 967	101 774	36 193
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	113 051	117 899	-4 848
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	38 016	36 652	1 363

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Skillnad mot 2020
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	101 068	99 939	1 129
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	6 212	8 516	-2 304
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	91 947	87 154	4 793
15 Studiestöd	26 588	25 060	1 528
16 Utbildning och universitetsforskning	91 346	82 958	8 388
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	22 683	20 417	2 266
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 188	3 779	1 409
19 Regional utveckling	3 224	3 184	40
20 Allmän miljö- och naturvård	16 725	10 950	5 774
21 Energi	3 332	3 334	-2
22 Kommunikationer	72 097	65 167	6 930
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 630	20 020	-390
24 Näringsliv	30 407	60 407	-30 000
25 Allmänna bidrag till kommuner	153 235	157 964	-4 729
26 Statsskuldräntor m.m.	-1 298	19 592	-20 890
27 Avgiften till Europeiska unionen	52 262	47 193	5 069
Summa	1 214 747	1 191 059	23 688
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-96 965	21 283	-118 248
Kassamässig korrigerering	-4 346	6 773	-11 119
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 113 436	1 219 115	-105 679

Återbetalning av Riksbankslån minskar utgifterna

Utgifterna i statens budget minskade med 105 679 miljoner kronor (8,7 procent) mellan 2020 och 2021. Att utgifterna minskade beror till stor del på att Riksbanken återbetalade lån i Riksgäldskontoret motsvarande 56 897 miljoner kronor 2021. Utgifterna för stöd till korttidsarbete blev 27 303 miljoner kronor lägre och statsskuldräntorna 20 851 miljoner kronor lägre än 2020. I motsatt riktning verkade ökade utgifter för åtgärder för att minska de negativa effekterna kopplade till restriktioner och sjuka med anledning av spridningen av covid-19.

Fler anställda vid polisen och kriminalvården

Utgifterna för utgiftsområde 4 Rättsväsendet blev 57 172 miljoner kronor, vilket är 4 145 miljoner kronor (7,8 procent) högre än 2020. Det är framför allt utgifterna för Polismyndigheten och Kriminalvården som ökade. Antal anställda vid Polismyndigheten ökade med 1 748 årsarbetskrafter (5,8 procent) och vid Kriminalvården ökade årsarbetskrafterna med 830 (8,1 procent).

Utökat försvar medför högre utgifter

Utgifterna för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap blev 70 580 miljoner kronor, vilket är 7 488 miljoner kronor (10,7 procent) högre än föregående år. Det beror främst på en utökning av försvaret där utgifterna för personal, materiel och lokaler blev högre än 2020.

Utgifterna för vaccin och provtagning ökade

Utgifterna för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökade med 36 193 miljoner kronor (35,6 procent). Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag för folkhälso- och sjukvård* blev 25 247 miljoner kronor (47,4 procent) högre än 2020. Anslaget

finansierar bl.a. åtgärder med anledning av spridningen av covid-19, exempelvis vacciner och provtagning. En generell äldreomsorgssatsning medförde att utgifterna ökade med 7 212 miljoner kronor (365,2 procent).

Ersättning för höga sjuklönekostnader blev lägre än 2020

Inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning minskade utgifterna med 4 848 miljoner kronor (4,1 procent). Ersättning för höga sjuklönekostnader minskade med 3 196 miljoner kronor (18,1 procent), vilket beror på att den pandemirelaterade ersättningen till arbetsgivare har begränsats under 2021. Utgifterna blev också lägre eftersom färre personer fick sjukersättning jämfört med 2020.

Lägre ersättningar till kommuner för mottagande av nyanlända

Utgifterna för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering blev 2 304 miljoner kronor (27,1 procent) lägre än 2020. Det beror på att utgifterna för ersättning till kommuner och regioner för mottagande av nyanlända och ensamkommande barn och unga minskade.

Tillfällig höjning av ersättning vid arbetslöshet medförde högre utgifter

Utgifterna för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev 4 793 miljoner kronor (5,5 procent) högre än 2020. Utgifterna för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning ökade med 6 038 miljoner kronor (44,8 procent). Det beror dels på att fler personer får stöd och ersättning, dels på att den tillfälliga höjningen av ersättningsnivåerna som infördes i april 2020 har gällt under hela 2021.

Utgifterna för arbetsmarknadspolitiska program ökade med 4 149 miljoner kronor (57,0 procent). Det beror på att fler har anvisats extratjänster och att utgifterna för inköp av utbildningar och tjänster blev högre.

Bidragen till lönegarantiersättning minskade i stället med 2 156 miljoner kronor (72,2 procent), då antalet konkurser och rekonstruktioner minskade. Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare minskade med 942 miljoner kronor (41,2 procent).

Statsbidragen för skolområdet blev högre

Inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ökade utgifterna med 8 388 miljoner kronor (10,1 procent). Det är olika statsbidrag för flera olika insatser och satsningar som medförde ökade utgifter.

Fler bilar berättigade till klimatbonus

Utfallet för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård blev 5 774 miljoner kronor (52,7 procent) högre än 2020. Utgifterna för klimatbonus, som innebär att nya bilar med relativt låga koldioxidutsläpp premieras, ökade med 2 732 miljoner kronor (65,3 procent). Det beror på att antalet bilar som är berättigade till bonusen ökade. Åtgärder för och skydd av värdefull natur ökade med totalt 1 561 miljoner kronor. Utgifterna för satsningen Klimatklivet ökade med 1 017 miljoner kronor. Klimatklivet är ett investeringsstöd som t.ex. används till laddstationer för laddfordon.

Högre utgifter för drift och underhåll av vägar och järnvägar

Utgifterna inom utgiftsområde 22 Kommunikationer ökade med 6 930 miljoner kronor (10,6 procent). Utgifterna för drift och underhåll av vägar och järnvägar ökade

med 3 197 miljoner kronor (12,5 procent). Utgifterna för större järnvägsinvesteringar ökade med 2 159 miljoner kronor (19,5 procent).

Lägre utgifter för stöd till korttidsarbete

Inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskade utgifterna med 30 000 miljoner kronor (49,7 procent). Stöd vid korttidsarbete minskade med 27 303 miljoner kronor (77,7 procent), då efterfrågan av stödet minskade jämfört med 2020. Utgifterna för omställningsstöd ökade i stället med 4 254 miljoner kronor (74,9 procent). Under 2021 gjordes inga kapitaltillskott i statligt ägda bolag. År 2020 utbetalades kapitaltillskott till flera statligt ägda bolag med 10 722 miljoner kronor, vilket påverkar jämförelsen mellan åren.

Lägre bidrag till kommuner och regioner

Utgifterna för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner minskade med 4 729 miljoner kronor (3,0 procent). Det beror framför allt på att de tillfälliga tillskott som kommuner och regioner fick för att mildra de negativa konsekvenserna av spridningen av sjukdomen covid-19 under 2020 minskades.

Lägre utgifter för statsskuldsräntor

Utfallet för utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. blev 20 890 miljoner kronor (106,6 procent) lägre än 2020. Det beror främst på att en gammal obligation med hög kupongränta förföll 2020 samt att ett stort antal realobligationer förföll. Vid förfall av realobligationer betalar Riksgälden ut inflationskompensation till investerarna för den inflation som varit sedan utgivandet. Något motsvarande förfall ägde inte rum under 2021. Dessutom var kursförlusterna i samband med återköp av obligationer lägre under 2021 jämfört med föregående år.

Ny avgift till EU – för icke-materialåtervunnen plast

Inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen blev utgifterna 5 069 miljoner kronor (10,7 procent) högre än föregående år. Det beror framför allt på att den mervärdesskattebaserade avgiftdelen blev 3 711 miljoner kronor högre än föregående år. Det högre utfallet beror också på att Sverige betalat 1 027 miljoner kronor i avgift baserad på icke materialåtervunnen plast. Denna avgiftdel är ny för 2021, vilket påverkar jämförelsen mellan åren.

Utlåningen till Riksbanken minskade

Riksgäldskontorets nettoutlåning blev 118 248 miljoner kronor lägre än 2020. Förändringar i utlåningen till Riksbanken innebar att nettoutlåningen blev 62 963 miljoner kronor lägre. Förändringar i Affärsverket svenska kraftnäts placeringar i Riksgäldskontoret innebar att nettoutlåningen minskade med 11 714 miljoner kronor mer än 2020, eftersom inflödet av kapacitetsavgifter ökade kraftigt. Förändringar i Kärnavfallsfondens, Insättningsgarantifondens och Exportkreditnämndens placeringar i Riksgäldskontoret innebar att nettoutlåningen blev totalt 14 831 miljoner kronor lägre än 2020.

2.5.2 Förklarande faktorer till avvikelsen mot statens budget

Utgifterna i statens budget blev 59,8 miljarder kronor lägre än i den budget som riksdagen ursprungligen fastställde. I detta avsnitt analyseras hur stor del av denna skillnad som berodde på reviderade bedömningar av dels de makroekonomiska förutsättningarna, dels antalet personer som tar emot ersättning från olika

transfereringssystem (volymer). Vidare redovisas hur stor del av skillnaden som beror på nya beslut. Det gäller sådana beslut som fattats av riksdagen eller Riksbanken. Resterande skillnad beror på andra förklaringsfaktorer och redovisas i kategorin Övrigt. Skillnaderna fördelas också på Utgiftsområden exkl. räntor, Statsskuldräntor m.m. och Riksgäldskontorets nettoutlåning. Resultatet sammanfattas i tabell 2.35 och kommenteras därefter.

Tabell 2.35 Förklarande faktorer till skillnaden mellan budget för 2021 och utfall

Miljarder kronor

	Totalt	Volym ³	Makro ⁴	Beslut ⁵	Övrigt ⁶
Utgiftsområden, exklusive räntor ¹	58,1	-8,4	-11,1	109,2	-31,5
Statsskuldräntor m.m.	-1,4	0,0	-1,4	0,0	-0,1
Riksgäldskontorets nettoutlåning ²	-116,5	0,0	0,0	0,0	-116,5
Budgetens utgifter m.m.	-59,8	-8,4	-12,5	109,2	-148,1

¹ Utgiftsområden som omfattas av det statliga utgiftstaket.

² Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringsposten.

³ Begreppet volym innefattar utgiftsförändringar till följd av bl.a. antal personer i transfereringssystemen, längden på den tid som en person finns i ett system samt förändringar av nivån på styckkostnader i transfereringssystemen som inte direkt kan kopplas till den makroekonomiska utvecklingen.

⁴ Utgiftsförändringar till följd av reviderade makroekonomiska förutsättningar.

⁵ Här redovisas budgeteffekterna inkl. revideringar i enlighet med 2022 års ekonomiska vårproposition (prop. 2020/21:100, avsnitt 6.3).

⁶ Under Utgiftsområden, exkl. räntor ingår förändring av anslagsbehållningar enligt ursprunglig budget.

Skillnader till följd av reviderade volymer i olika transfereringssystem

Utgifterna blev 8,4 miljarder kronor lägre än i statens budget till följd av ändrade bedömningar av bl.a. antalet personer som tar emot ersättning från olika transfereringssystem (volymer). Bland annat var antalet uttagna föräldrapenningdagar 5,7 miljoner eller 10,2 procent färre än beräknat. Vidare medförde pandemin sämre möjligheter att genomföra utbildningsåtgärder, vilket medförde lägre utgifter för studiebidrag.

Skillnader till följd av den makroekonomiska utvecklingen

Skillnader till följd av ändrade makroekonomiska förutsättningar medförde att utgifterna blev 12,5 miljarder kronor lägre än i statens budget.

Utgifterna för utgiftsområdena, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m., blev 11,1 miljarder kronor lägre än i statens budget till följd av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Den viktigaste förklaringen är att utvecklingen på arbetsmarknaden medförde att utgifterna för bidrag för arbetslöshetsersättning inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev lägre än vad som ursprungligen beräknades.

Utgifterna utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. blev 1,4 miljarder kronor lägre till följd av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Det förklaras främst av att kronans växelkurs mot euron och den amerikanska dollarn blev något starkare.

Tabell 2.36 Makroekonomiska förutsättningar

	SB 2021	Utfall 2021	Utfall - SB 2021	Utfall 2020
Procentuell förändring från föregående år:				
BNP (fasta priser)	4,1	4,8	0,7	-2,9
KPI (årsgenomsnitt)	1,1	2,0	0,9	0,5
Antal sysselsatta, 15–74 år	0,3	0,0	-0,3	-1,3
Nivåer:				

	SB 2021	Utfall 2021	Utfall -	
			SB 2021	Utfall 2020
Arbetslöshet, 15–74 år, procent av arbetskraften	9,5	8,8	-0,7	8,3
Växelkurs SEK per euro ¹	10,4	10,1	-0,3	10,5
Växelkurs SEK per USD ¹	9,0	8,6	-0,4	9,2
6-mån statsskuldväxel, årsgenomsnitt	-0,25	-0,2	0,05	0,0
5-årig statsobligation, årsgenomsnitt	-0,1	0,0	0,1	-0,3

Anm.: SB = statens budget.

¹ Årsgenomsnitt.

Skillnader till följd av beslut

De totala utgifterna blev 109,2 miljarder kronor högre än i statens budget till följd av beslut fattade av riksdagen. Hela förändringen avser utgifterna för utgiftsområdena, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. De högre utgifterna är en följd av riksdagens beslut om högre anslagsnivåer efter förslag i propositionerna om ändringar i statens budget (se avsnitt 2.3 Ändringar i statens budget 2021 och bilaga 3 Specifikation av ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget 2021).

Här redovisas budgeteffekterna i enlighet med redovisningen i 2022 år ekonomiska vårproposition. Budgeteffekten av en åtgärd bedöms i samband med att förslaget lämnas till riksdagen. I normalfallet gäller den ursprungligen redovisade budgeteffekten när utgifternas utveckling beskrivs i efterföljande propositioner. För några av de åtgärder för 2020–2022 som riksdagen fattat beslut om med anledning av pandemin har bedömningen av åtgärdernas faktiska utfall reviderats kraftigt. De aktuella åtgärderna är stöd vid korttidsarbete, omställningsstöd, omsättningsstöd till enskilda näringsidkare, ökade resurser till bidrag till folkhälsa och sjukvård för merkostnader på grund av spridningen av covid-19 och medel för utökad testverksamhet, tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag samt evenemangsstöd. I dessa synnerligen speciella fall, som har sin grund i de ekonomiska konsekvenserna av pandemin, är det motiverat att redovisa budgeteffekten av en åtgärd i enlighet med den nya bedömningen i de fall budgeteffekten av reformerna har bedömts vara mycket stor och skillnaden mot det faktiska utfallet väntas bli betydande. Detta trots att regeringen inte har lämnat något nytt förslag till riksdagen. Se vidare 2022 år ekonomiska vårproposition (prop. 2021/22:100, avsnitt 6.3).

Skillnader till följd av övriga orsaker

Av övriga orsaker blev utgifterna 148,1 miljarder kronor lägre än i statens budget.

Utgiftsområdenas utgifter (exkl. statsskuldräntor) blev 31,5 miljarder kronor lägre. Detta nettobelopp innefattar flera utgiftsområden med lägre utgifter än anvisat i budgeten medan vissa områden hade högre utgifter. Inom framför allt följande sex utgiftsområden blev utgifterna lägre än i statens budget av övriga orsaker: 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 16 Utbildning och universitetsforskning, 22 Kommunikationer, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel samt 24 Näringsliv. I avsnitt 2.6 Utfall per utgiftsområde finns detaljerade kommentarer till skillnaden mellan utfall och anvisade belopp i den ursprungliga budgeten.

Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringen blev 116,5 miljarder kronor lägre än i statens budget. Den främsta orsaken är att Riksbanken i början av året beslutade att påbörja en övergång till en helt egenfinansierad valutaserv. Det innebär att de valutalån som Riksgälden tagit upp för Riksbankens räkning beräknas återbetalas i den takt som de förfaller i stället för att refinansieras. Under 2021 förföll tre lån vilket minskade Riksgäldskontorets

nettoutlåning med 56,9 miljarder kronor. Vidare ökade behållningen på myndigheternas räntekonton med 22,1 miljarder kronor vilket minskade Riksgäldskontorets nettoutlåning med motsvarande belopp. I budgeten beräknades de sammanlagda behållningarna vara oförändrade. Även Svenska Kraftnäts behållningar i Riksgäldskontoret ökade med 17,4 miljarder kronor på grund av höga kapacitetsavgifter, vilket minskade nettoutlåningen med motsvarande belopp. Under året ökade därtill Kärnavfallsfonden sina placeringar i Riksgäldskontoret med 7 miljarder kronor vilket minskade nettoutlåningen med samma belopp. Ingen av dessa två poster var specificerade i budgeten. Slutligen blev posten Kassamässig korrigerig 2,1 miljarder kronor lägre på grund av att Post- och telestyrelsen under början av året genomförde en auktion för frekvenstillstånd, och där hela betalningen för tillståndet som gäller t.o.m. 2025 betalades in i februari.

2.5.3 Indragningar

Enligt 3 kap. 12 § budgetlagen (2011:203) får regeringen besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas om det är motiverat av särskilda omständigheter i en verksamhet eller av statsfinansiella eller andra samhällsekonomiska skäl. För 2021 beslutade regeringen om indragning av anslagsmedel om totalt 147 381 miljoner kronor, främst avseende anslagssparanden från 2020. Indragningarna som gjordes 2021 är de mest omfattande någonsin och beror på att en stor del av de medel som anvisades i ändringsbudgetar med anledning av spridningen av covid-19 inte förbrukades.

Indragningarna är 123 663 miljoner kronor högre än 2020. De 52 indragningar, som översteg 100 miljoner kronor, omfattar 98 procent av totalbeloppet under 2021. I tabell 2.37 redovisas samtliga indragningar som är större än 100 miljoner kronor.

De flesta indragningarna av anslagsmedel rör anslagssparande

Den största indragningen, som uppgick till 53 770 miljoner kronor, avsåg stöd till korttidsarbete. Den näst största indragningen gjordes av omställningsstöd och uppgick till 36 323 miljoner kronor. Båda dessa indragningar avsåg 90 procent av anslagssparandet från 2020.

Tabell 2.37 Indragningar 2021

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Indragning
2	1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	316
6	1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	176
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	1 447
8	1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	120
8	1:7	Utresor för avvisade och utvisade	156
9	1:1	Socialstyrelsen	104
9	1:4	Tandvårdsförmåner	1 075
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	191
9	4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	127
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	923
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	6 627
10	1:3	Merkostnadsersättning och handikappersättning	108
10	1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	328
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	3 364
11	1:1	Garantipension till ålderspension	461

UO	Anslag	Anslagsnamn	Indragning
12	1:1	Barnbidrag	138
12	1:2	Föräldraförsäkring	2 382
12	1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	714
12	1:8	Bostadsbidrag	446
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktmottagande	1 459
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	3 260
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	3 465
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	1 064
14	1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	287
14	1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	1 215
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	1 554
14	1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	195
14	1:14 (2020)	Lån till körkort	105
15	1:1	Studiehjälp	108
15	1:2	Studiemedel	1 577
15	1:7	Studiestartsstöd	258
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	484
16	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	247
16	1:13	Bidrag till lärarlöner	546
16	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	112
16	2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	173
18	1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	115
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	361
20	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	253
20	1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	104
20	1:16	Klimatinvesteringar	1 477
20	1:19	Industrilivet	435
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	103
22	1:15	Sjöfartsstöd	359
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	144
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	434
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	226
24	1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1 379
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	53 770
24	1:24	Omställningsstöd	36 323
24	1:27	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	3 450
26	1:1	Räntor på statsskulden	10 037
		Övriga indragningar	3 099
		Summa	147 381

2.5.4 Överskridanden

Enligt 3 kap. 8 § budgetlagen får ett anslag tillfälligt överskridas genom att en kredit, motsvarande högst 10 procent av det anvisade anslaget (anslagskredit), tas i anspråk. Året därpå ska tillgängliga medel reduceras med ett belopp som motsvarar den utnyttjade anslagskrediten. Med riksdagens bemyndigande får regeringen även besluta att ett anslag får överskridas om det är nödvändigt för att täcka särskilda utgifter i en

verksamhet. Utgifterna ska inte ha varit kända då anslaget anvisades. Regeringen får även fatta beslut om att överskrida ett anslag för att uppfylla ett av riksdagen beslutat ändamål med anslaget. Regeringen beslutade inte om något medgivet överskridande för 2021.

Icke-medgivna överskridanden

Under 2021 har ett anslag överskridits utöver den tillåtna kreditgränsen och utan medgivande från regeringen. Tabell 2.38 visar detta anslagsöverskridande.

Tabell 2.38 Icke-medgivna överskridanden 2021

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt reg.brev	Indragningar	Totalt tilldelade medel	Utgifter	Anslagskredit	Utgående överföringsbelopp	Icke-medgivet överskridande
13	4:2	Delegationen mot segregation	0,54	18,21	0,00	18,75	21,64	0,55	-2,89	-2,35
Summa icke-medgivet överskridande										-2,35

Totalt disponibelt belopp, inklusive anslagskredit för anslaget 4:2 *Delegationen mot segregation* inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering, har överskridits med 2,35 miljoner kronor. Delegationen mot segregation ska enligt regleringsbrevet för 2022 förbereda avveckling av myndigheten till den 31 december 2022. Med anledning av det gjorde myndigheten redan under 2021 avsättningar för avvecklingskostnader och nedskrivningar av anläggningstillgångar, vilket resulterade i ett icke medgivet överskridande.

2.6 Utfall per utgiftsområde

I följande avsnitt (2.6.1–2.6.27) presenteras utfallet per utgiftsområde. Här ges en samlad bild över hur regeringen har utnyttjat de finansiella befogenheter som regeringen har inom respektive utgiftsområde.

Anslagen redovisas i tabeller som i första hand visar utfallet för de största anslagen inom respektive utgiftsområde. Tabellerna visar även anslag vars utfall avviker från statens ursprungliga budget med mer än 10 procent. Anslag som anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas dock bara om utfallet avviker mer än 50 procent. Tabellerna visar också anslag där utfallet avviker från de totalt anvisade medlen, statens budget (SB) och ändringar i budgeten (ÄB), med mer än 10 procent. Anslag som totalt anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas endast då utfallet avviker mer än 50 procent.

För varje utgiftsområde kommenteras först skillnader mellan den ursprungligen beslutade budgeten och utfall. Därefter jämförs även utfallet för 2021 med utfallet 2020. I de fall förklaringarna sammanfaller görs analysen samlad, under respektive utgiftsområde. En redovisning av samtliga anslag finns i bilaga 2 och en redovisning av samtliga ändringsbudgetar per anslag finns i bilaga 3.

Förutom anslagsutfallet redovisas, per utgiftsområde, hur regeringen har utnyttjat beställningsbemyndiganden samt bemyndiganden avseende statlig utlåning, garantier, inomstatliga lån och övriga krediter. Av redovisningen framgår även hur bemyndiganden att lämna kapitaltillskott till bolag eller utvecklingsbanker har utnyttjats. Flertalet av bemyndigandena utgörs av årliga bemyndiganden som riksdagen lämnar i samband med besluten om statens budget och om ändringar i denna.

I redovisningen hänvisas inte till riksdagsbeslutet i de fall ett bemyndigande har lämnats i samband med besluten om statens budget för 2021 eller i beslut om ändring i budgeten för detta år. Om däremot ett bemyndigande har lämnats före 2021 görs en hänvisning till riksdagsbeslutet. En redovisning av samtliga beställningsbemyndiganden finns i bilaga 4.

Efter de 27 avsnitten om de olika utgiftsområdena följer en redogörelse för posterna Förändring av anslagsbehållningar (avsnitt 2.6.28), Riksgäldskontorets nettoutlåning (avsnitt 2.6.29), och Kassamässig korrigerig (avsnitt 2.6.30). Alla dessa poster hör till budgetens utgiftssida. Avslutningsvis redovisas även Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget (avsnitt 2.6.31).

2.6.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Utgiftsområdet omfattar Statschefen, Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen, Sametinget och samepolitiken, Regeringskansliet m.m., länsstyrelserna, demokratipolitik och mänskliga rättigheter, nationella minoriteter, medier och Sieps samt insatser för att stärka delaktigheten i EU-arbetet.

Anslag

Tabell 2.39 UO 1 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Kungliga hov- och slottsstaten	148	30	178	30	20,3	186
2:1	Riksdagens ledamöter och partier m.m.	977		918	-59	-6,0	913
2:2	Riksdagens förvaltningsanslag	915	12	894	-21	-2,3	859
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	100		91	-9	-8,8	87
2:5	Riksrevisionen	352		332	-20	-5,7	330
4:1	Regeringskansliet m.m.	8 176	-2	8 112	-64	-0,8	7 729
5:1	Länsstyrelserna m.m.	3 450	641	4 042	591	17,1	3 338
6:1	Allmänna val och demokrati	107	15	110	3	2,8	142
6:2	Justitiekanslern	53	25	57	3	6,4	51
6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	112	10	119	7	6,2	114
8:1	Mediestöd	932	100	994	62	6,7	1 468
	Övriga anslag	585	3	545	-39	-6,8	532
	Summa	15 908	834	16 392	484	3,0	15 749

Utfallet uppgick till 16 392 miljoner kronor och blev därmed 484 miljoner kronor (3,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 834 miljoner kronor. Jämfört med 2020 blev utgifterna 643 miljoner kronor (4,1 procent) högre.

Intäktsbortfall medför högre utgifter än anvisat för Kungliga slottsstaten

Utfallet för anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* uppgick till 178 miljoner kronor, vilket är 30 miljoner kronor (20,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 30 miljoner kronor till följd av intäktsbortfall från besöksverksamheten vid de kungliga slotten på grund av de restriktioner som införts till följd av den fortsatta spridningen av sjukdomen covid-19

under året. Antalet besökare ökade med 11 procent till 195 000 besök jämfört med 2020. För 2019 uppgick antalet besökare till 1,6 miljoner.

Högre utgifter för länsstyrelserna jämfört med budget och föregående år

Utfallet för anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* uppgick till 4 042 miljoner kronor, vilket är 591 miljoner kronor (17,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget.

I ändringsbudget anvisades ytterligare 641 miljoner kronor, främst till följd av länsstyrelsernas uppdrag att handlägga omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag samt de nya uppgifterna till följd av den tillfälliga pandemilagen, lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Att utfallet blev högre beror framför allt på att utgifterna för handläggning av omsättningsstöd samt tillsyn enligt pandemilagen blev 526 miljoner kronor högre än budget. Anslaget anvisades även 60 miljoner kronor för att bistå regioner med att genomföra vaccinationer, vilket också påverkar jämförelsen med budget.

Pandemilagen trädde i kraft den 10 januari 2021 och gällde t.o.m. den 31 mars 2022. Under 2022 kommer länsstyrelserna att återbetala nästan 300 miljoner kronor till staten som de inte behövt använda för främst handläggning av omsättningsstöd som varit utbetalda under 2020–2021 samt för att utöva tillsyn enligt pandemilagen som varit utbetalda under 2021.

Jämfört med föregående år blev utfallet 704 miljoner kronor (21,1 procent) högre. Det beror framför allt på:

- Länsstyrelsernas hantering av omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag som blev 239 miljoner kronor högre än 2020.
- Länsstyrelsernas nya uppgifter för 2021 till följd av pandemilagen som blev 232 miljoner kronor. Länsstyrelserna har haft informationsinsatser till berörda verksamheter som omfattas av pandemilagen och genomfört 2 575 tillsynsbesök.
- Länsstyrelsen i Örebro läns nya uppgift för 2021 att bistå regioner med att genomföra vaccinationer som uppgick till 60 miljoner kronor. Länsstyrelsen har bl.a. genomfört informationsinsatser i områden med låg vaccinationstäckning.

Högre utgifter än anvisat med anledning av det nya it-systemet för val

Utfallet för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* blev 110 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor (2,8 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisade riksdagen ytterligare 15 miljoner kronor för att utgifterna för valadministrationens nya it-system som ska användas vid de allmänna valen 2022, beräknades blir högre än vad regeringen tidigare räknat med.

Investeringen i det nya it-systemet finansierades dock i högre grad av lån, vilket innebär att de extra tilldelade medlen inte nyttjades till fullo.

Högre utfall än anvisat för Justitiekanslern med anledning av tvist med kinesiskt telekombolag

Utfallet för anslaget 6:2 *Justitiekanslern* uppgick till 57 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor (6,4 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 25 miljoner kronor då Justitiekanslern fick i uppdrag att bevaka statens rätt i ingångna investeringsskyddsavtal. Uppdraget tillkom med anledning av en underrättelse om tvist i enlighet med Sveriges bilaterala investeringsskyddsavtal med Kina. De stora osäkerheterna kring ärendets utveckling har medfört lägre nyttjande av de extra anvisade medlen.

Ett kinesiskt telekombolag lämnade den 21 januari 2022 in en stämningsansökan mot den svenska staten till den internationella skiljedomstolen International Center for Solution of Investment Disputes, ICSID. Telekombolaget menar att Sverige brutit

mot det investeringsskyddsavtal som Sverige har med Kina då de utestängdes från att delta i den svenska auktionen av nya generationen telekomnät, 5G.

Utgifterna för mediestöd blev högre än anvisat

Utfallet för anslaget 8:1 *Mediestöd* uppgick till 994 miljoner kronor, vilket är 62 miljoner kronor (6,7 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 100 miljoner kronor främst för att möjliggöra stöd för fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar i områden där införandet av varannandagsutdelning påverkat tidningsdistributionen. Att utfallet blev högre beror framför allt på att driftsstöd har betalats ut till 78 dagstidningar, vilket är fyra fler än föregående år. Dessutom blev utgifterna för stöd för lokal journalistik högre, vilket beror på att aktörerna hade möjlighet att söka stöd för en period om tre år istället för ett år.

Högre utgifter för Regeringskansliet än 2020

Utfallet för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* blev 8 112 miljoner kronor, vilket är 384 miljoner kronor (5,0 procent) högre än föregående år. Det beror framför allt på högre utgifter för löner då antalet årsarbetskrafter ökat och ersättningar betalats ut till avgående politiskt anställda med anledning av regeringsombildningar. Antalet årsarbetskrafter uppgår till 4 601, en ökning med 96 årsarbetskrafter jämfört med 2020.

Lägre utgifter för mediestöd än 2020

Utfallet för anslaget 8:1 *Mediestöd* blev 474 miljoner kronor (32,3 procent) lägre än föregående år. Det beror framför allt på att utgifterna för redaktionsstöd blev drygt 400 miljoner kronor lägre jämfört med 2020. Redaktionsstöd lämnas i mån av tillgång till medel och stödnivån justeras därmed. Under 2020 införde regeringen dessutom nya mediestödsformer med anledning av covid-19. Under 2020 betalades t.ex. ett tillfälligt utgivningsstöd ut med stöd av förordningen (2020:716) om statligt stöd för utgivning av tryckta allmänna nyhetstidningar med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19. Förordningen upphörde att gälla den 1 januari 2021 och därför blev utfallet för anslaget lägre under året.

Antalet ärenden som Myndigheten för press, radio och tv hanterat under 2021 minskade med 1 113 stycken (18,3 procent) jämfört med 2020.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.40 UO 1 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
6:5	Stöd till politiska partier	169	126
8:1	Mediestöd	200	136
Summa		369	262

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 369 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 262 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndigandet och de utestående åtagandena uppgick till 107 miljoner kronor.

Låneramar

Tabell 2.41 UO 1 Låneramar

Miljoner kronor

Låneramar	Låneram	Lån 2021-12-31
Riksdagsförvaltningens lån för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar	2 000	1 586
Riksdagsförvaltningens lån för investeringar som används i verksamheten	130	101
Riksrevisionens anläggningstillgångar som används i verksamheten	30	12
Summa	2 160	1 699

Riksdagen har beslutat om låneramar på 2 130 miljoner kronor för Riksdagsförvaltningen och 30 miljoner kronor för Riksrevisionen. Utestående lån vid utgången av 2021 var 1 699 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Länsstyrelsen i Gävleborg

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har felaktigt belastat anslag utgiftsområde 19, anslag 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder*, anslagspost 17 med 171 tusen kronor, som grundar sig på beslut fattat 2020. Enligt regleringsbrevet får anslaget endast användas till utbetalningar med anledning av ekonomiska åtaganden gjorda 2019 och tidigare. Kostnaderna som belastat anslaget 2021 är därför inte förenliga med 10 § anslagsförordningen (2011:223).

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen i Norrbottens län har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

I årsredovisningen saknas uppgift om ersättningar till ledande befattningshavare samt uppdrag i enlighet med 7 kap 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605).

Länsstyrelsen i Värmlands län

Länsstyrelsen i Värmlands län har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

I årsredovisningen saknas uppgift om ersättningar till ledande befattningshavare samt uppdrag i enlighet med 7 kap 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605).

Sametinget

Sametinget har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Sametinget har inte följt ett av villkoren vid användning av anslag utgiftsområde 1, anslag 7:1, anslagspost 13 Statsbidrag till kommuner och regioner i förvaltningsområden, m.m. Enligt villkoret ska 600 tusen kronor användas för

utbetalning av bidrag. Anslagsmedlen har därmed inte använts i enlighet med 10 § anslagsförordningen (2011:223).

2.6.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Utgiftsområdet omfattar utgifter för allmän offentlig förvaltning, inklusive finansförvaltning och finansiell tillsyn m.m., utgifter för de statliga tjänstepensionerna, statistik och fastighetsförvaltning.

Anslag

Tabell 2.42 UO 2 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:2	Kammarkollegiet	73	18	82	10	13,3	71
1:4	Arbetsgivarpolitiska frågor	2		1	-1	-50,9	1
1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	14 107		13 711	-396	-2,8	13 579
1:8	Ekonomistyrningsverket	188	10	178	-10	-5,4	172
1:9	Statistiska centralbyrån	586		580	-5	-0,9	590
1:10	Bidragsfastigheter	341		341	0	0,0	266
1:11	Finansinspektionen	655		645	-9	-1,4	638
1:12	Riksgäldskontoret	330		332	2	0,7	317
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	110	23	3	-108	-97,6	238
1:15	Statens servicecenter	761	-3	704	-57	-7,5	643
1:18	Myndigheten för digital förvaltning (2020)			4	4	0,0	167
	Övriga anslag	350		339	-11	-3,1	322
	Summa	17 502	48	16 921	-581	-3,3	17 003

Utfallet uppgick till 16 921 miljoner kronor, vilket är 581 miljoner kronor (3,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utgifterna 82 miljoner kronor (0,5 procent) lägre.

Statliga tjänstepensioner blev lägre än budget

Utfallet för anslaget 1:5 *Statliga tjänstepensioner m.m.* blev 13 711 miljoner kronor, vilket är 396 miljoner kronor (2,8 procent) lägre än den ursprungliga budgeten. Att utfallet blev lägre beror framför allt på att utgifter för ålderspensioner kopplade till tjänstepensionsavtalen PA 03/PA 16 blev lägre.

Små infrianden av garantier förklarar skillnaden mot budget

Utfallet för anslaget 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter* blev 3 miljoner kronor. Det är 108 miljoner kronor (97,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 23 miljoner kronor då svenska statens infrianden av garantiåtaganden beräknades att öka. Garantiåtaganden avser Europeiska investeringsbankens (EIB) garantifond för stöd till i första hand företag i ekonomiska svårigheter orsakade av utbrottet av covid-19. Förutom åtaganden i EIB:s garantifond har Sverige även garantiåtaganden avseende SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency), som är EU:s tillfälliga stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation till följd av utbrottet av covid-19.

Dessa två garantiprogram utgör några av de stödåtgärder som regeringen vidtagit med anledning av den fortsatta spridningen av sjukdomen covid-19 under 2021.

Garantiåtaganden motsvarande enbart 362 000 kronor har infriats från EIB:s garantifond under året, vilket förklarar skillnaden mot statens budget. För delen för SURE har inga infrianden gjorts.

Statens servicecenters utfall blev lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:15 *Statens servicecenter* blev 704 miljoner kronor, vilket är 57 miljoner kronor (7,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Att utfallet blev lägre beror framför allt på att utgifterna för etablering av de nya servicekontoren blev lägre än planerat.

Högre utgifter för bidragsfastigheter jämfört med 2020

Utfallet för anslaget 1:10 *Bidragsfastigheter* blev 341 miljoner kronor, vilket är 75 miljoner kronor (28,0 procent) högre än föregående år. Det beror på att utgifterna för framför allt underhållsåtgärder, men även drift som el och fjärrvärme samt löpande driftunderskott för de bidragsfastigheter som Statens fastighetsverk förvaltar, blev högre än 2020. Bland de största underhållsprojekten som bedrivits under året finns renoveringen av Stockholms slotts fasader som kommer att pågå t.o.m. 2040.

Lägre utgifter då kapitaltillskottet till AIIB slutreglerades 2020

Utfallet för anslaget 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter* blev 3 miljoner kronor, vilket är 235 miljoner kronor (98,9 procent) lägre än föregående år. Att utfallet blev lägre beror på att utgifterna för kapitaltillskottet till Asiatiska banken för infrastrukturinvestering (AIIB) slutreglerades under 2020. Sverige betalade kapitaltillskott till AIIB under 2016–2020.

Utgifterna för Statens servicecenter blev högre än 2020

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:15 *Statens servicecenter* 61 miljoner kronor (9,6 procent) högre. Under 2021 har två nya servicekontor inrättats – ett i Ulricehamn och ett vid Liljeholmen, Stockholm – vilket har medfört högre utgifter jämfört med 2020. Under 2021 har etableringen av nya servicekontor i Värnhem, Malmö och Gamlestaden, Göteborg påbörjats och de planeras att öppnas under våren 2022. Förutom dessa har arbetet med att etablera ytterligare 14 nya servicekontor påbörjats under 2021 och dessa kontor planeras att öppnas löpande under 2022.

Myndigheten för digital förvaltning har bytt utgiftsområde

Utfallet för anslaget 1:18 (2020) *Myndigheten för digital förvaltning* blev 4 miljoner kronor, vilket är 163 miljoner kronor (97,5 procent) lägre än föregående år. Från och med budgetåret 2021 redovisas utgifterna för Myndigheten för digital förvaltning inom utgiftsområde 22 Kommunikationer och på anslagen 2:6 *Myndigheten för digital förvaltning* samt 2:7 *Digital förvaltning* i stället för inom detta utgiftsområde. Det förklarar skillnaden mot föregående år.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.43 UO 2 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:10	Bidragsfastigheter	100	46
1:16	Finansmarknadsforskning	40	37
Summa		140	84

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om två beställningsbemyndiganden på 140 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 84 miljoner kronor.

Utlåning

Tabell 2.44 UO 2 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2021-12-31
Riksbanken ¹	200 000	126 979
Summa	200 000	126 979

Anm.: Tabellen omfattar utlåning finansierad med upplåning i Riksgäldskontoret.

¹ Lån till Riksbanken ges med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

I Riksgäldskontorets nettoutlåning redovisas lånen till Riksbanken kassamässigt, och uppgår till 125 177 miljoner kronor. I ovanstående tabell redovisas lånen valutaomvärderade till bokslutskurs.

Garantier

Tabell 2.45 UO 2 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2021-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Insättningsgarantin ¹	Obegränsad	1 917 375		1 917 375
Garanti till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ²	Obegränsad			
Investerarskyddet ³	Obegränsad			
Garantikapital i Europeiska investeringsbanken (EIB) ⁴	EUR 7 825	80 030	7 825	80 030
Garantikapital i Nordiska investeringsbanken (NIB)	EUR 2 600	26 593	2 600	26 593
Garantikapital i Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) ⁵	EUR 542	5 539	542	5 539
Garantikapital i Europarådets utvecklingsbank (CEB) ⁶	EUR 124	1 265	124	1 265
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Akademiska Hus ⁷	Obegränsad	55		55
Stabilitetsfonden garantiram	750 000			
Resolutionsreserven garantiram	200 000			
Garantikapital Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB) ⁸	USD 504	4 558	504	4 558
Garanti till Europeiska unionen för SURE	EUR 849	7 779	761	7 779
Garanti till EIB:s garantifond för stöd till i första hand företag i ekonomiska svårigheter orsakade av utbrottet av covid-19 ⁹	EUR 863	194	19	194
Summa		2 043 387		2 043 387

¹ Lagen (1995:1571) om insättningsgaranti (15 §). Åtagandet för insättningsgarantin avser 31 december 2020.

² Lag (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige.

³ Lagen (1999:158) om investerarskydd (31 §).

⁴ Prop. 2018/19:46, bet. 2018/19:FiU33, rskr. 2018/19:148.

⁵ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:FiU2, rskr. 2010/11:139.

⁶ Prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU2, rskr. 2011/12:104.

⁷ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlätna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionskulden per 31 december 2014.

⁸ Prop. 2015/16:99, bet. 2015/16:FiU21, rskr. 2015/16:311.

⁹ Prop. 2019/20:181, bet. 2019/20:FiU61, rskr. 2019/20:351.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 2.46 UO 2 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneramar för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2021-12-31
Statens fastighetsverks investeringar i fastigheter	15 200	13 194
Fortifikationsverkets investeringar i mark, anläggningar och lokaler	22 500	17 426
Statens järnvägars långfristiga lån exkl. finansiell leasing ¹	1 656	0
Summa	39 356	30 620

¹ Prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU2, rskr. 2013/14:135.

Riksdagen har beslutat om låneramar på 39 356 miljoner kronor inom utgiftsområdet. Utestående lån vid utgången av 2021 var 30 620 miljoner kronor.

Övriga kontokrediter

Tabell 2.47 UO 2 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2021-12-31
Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	250	20
Statens tjänstepensionsverk behov av likviditet i pensionshanteringen	100	41
Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet	100	0
Resolutionsreserven	100 000	0
Stabilitetsfonden	50 000	0
Summa	150 450	61

Riksdagen har beviljat krediter inom utgiftsområdet, bl.a. för insättningsgarantin och investerarskyddet.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:3 Administrationen i statliga myndigheter – en verksamhet i förändring

Riksrevisionen har granskat om regeringens åtgärder för att säkerställa en bra balans mellan administration och kärnverksamhet har varit effektiva.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om administrationen i statliga myndigheter (skr. 2020/21:218) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:FiU12, rskr. 2021/22:27).

Riksdagen har tillkännagett det som utskottet anför om att regeringen bör vidta åtgärder för att fler myndigheter ska ansluta sig till Statens servicecenters verksamhet för att på så sätt främja en kostnadseffektiv administration i den statliga förvaltningen. De myndigheter som väljer egna lösningar ska lämna en redogörelse för orsakerna till detta och de faktiska kostnaderna för de egna lösningarna i jämförelse med vad de hade fått betala för de gemensamma lösningar som finns via Statens servicecenter. Därutöver bör regeringen utreda förutsättningarna för att kommuner och regioner ska kunna ansluta sig till Statens servicecenter (bet. 2021/22:FiU12, punkt 2, rskr. 2021/22:27).

RiR 2021:8 Var god dröj, myndigheterna digitaliserar – service till enskilda som inte kan eller vill vara digitala

Riksrevisionen har granskat myndigheternas arbete med att säkerställa service av god tillgänglighet och kvalitet till enskilda som inte kan eller vill använda digitala kanaler i sina kontakter med dem.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om myndigheters service till enskilda som inte kan eller vill vara digitala (skr. 2021/22:12) redovisat sin bedömning av de iakttagelser som Riksrevisionen har gjort och den rekommendation som riktats till regeringen i rapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:KU7, rskr. 2021/22:134).

RiR 2021:18 AP-fondernas hållbarhetsarbete – investeringar och ägarstyrning

Riksrevisionen har granskat om AP-fondernas hållbarhetsarbete är ändamålsenligt.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om AP-fondernas hållbarhetsarbete (skr. 2021/22:54) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2021:31 Det finanspolitiska ramverket – regeringens tillämpning 2021

Riksrevisionen har granskat regeringens tillämpning av det finanspolitiska ramverket under 2021 och rapporten innehåller rekommendationer till regeringen om hur myndigheten bedömer att tillämpningen kan bli mer tydlig och transparent.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om tillämpningen av det finanspolitiska ramverket 2021 (skr. 2021/22:141) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.6.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utgiftsområdet omfattar beskattning, uppbörd av skatt, tull och avgifter samt verkställighet och indrivning av skatter och avgifter. Förutom dessa verksamheter ingår även verksamhet för bl.a. folkbokföring och brottsbekämpning. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter för respektive område.

Anslag

Tabell 2.48 UO 3 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Skatteverket	8 024	390	8 173	149	1,9	7 904
1:2	Tullverket	2 280	20	2 276	-4	-0,2	2 142
1:3	Kronofogdemyndigheten	2 110		2 085	-25	-1,2	2 009
	Summa	12 414	410	12 534	120	1,0	12 055

Utfallet uppgick till 12 534 miljoner kronor, vilket är 120 miljoner kronor (1,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med utfallet för 2020 blev utgifterna 479 miljoner kronor (4,0 procent) högre.

Skatteverkets utgifter blev högre än budgeterat och jämfört med 2020

Utfallet för anslaget 1:1 *Skatteverket* uppgick till 8 173 miljoner kronor. Det är 149 miljoner kronor (1,9 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 390 miljoner kronor för att hantera och kontrollera omställningsstöden och tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt som regering och riksdag infört och förlängt med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19. Dessutom har myndigheten lånat ut personal till Tillväxtverket för hanteringen av korttidsstöd. Utlåningen av personal till Tillväxtverket uppgick till 72 årsarbetskrafter, vilket är en ökning med 38 årsarbetskrafter jämfört med föregående år. Ersättningen från Tillväxtverket till Skatteverket för inlånad personal uppgick till ca 76 miljoner kronor. På grund av tillkommande uppgifter och utlån av personal omprioriterade Skatteverket den ordinarie verksamheten vilket bl.a. ledde till färre antal företagskontroller och revisioner i beskattningsverksamheten. Jämfört med 2020 blev utfallet 269 miljoner kronor (3,4 procent) högre.

Utfallet för Tullverket i nivå med budget

Utfallet för anslaget 1:2 *Tullverket* uppgick till 2 276 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor (0,2 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 20 miljoner kronor för att stärka Tullverkets operativa verksamhet med teknisk utrustning. Jämfört med föregående år blev utfallet 134 miljoner kronor (6,3 procent) högre.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:16 Skatteverkets arbete med att beskatta delningsekonomin

Riksrevisionen har granskat Skatteverkets arbete med att beskatta delningsekonomin.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Skatteverkets arbete med att beskatta delningsekonomin (skr. 2021/22:47) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:SkU10, rskr. 2021/22:143).

2.6.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak utgifter för kriminalpolitiskt inriktad verksamhet och rättsväsendet i övrigt. Utgiftsområdet innefattar myndigheter inom polisen och åklagarväsendet, Sveriges Domstolar samt Kriminalvården. Dessutom ingår bl.a. Rättsmedicinalverket, Brottsförebyggande rådet och Brottsoffermyndigheten.

Anslag

Tabell 2.49 UO 4 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Polismyndigheten	30 488	500	30 978	490	1,6	28 798
1:2	Säkerhetspolisen	1 740		1 731	-9	-0,5	1 588
1:3	Åklagarmyndigheten	1 719	90	1 831	112	6,5	1 694
1:4	Ekobrottsmyndigheten	745	30	779	35	4,6	743
1:5	Sveriges Domstolar	6 421	50	6 463	42	0,7	6 138
1:6	Kriminalvården	10 448	206	10 612	164	1,6	9 586
1:8	Rättsmedicinalverket	500	10	499	-1	-0,3	470
1:11	Ersättning för skador på grund av brott	122		105	-17	-13,7	96
1:12	Rättsliga biträden m.m.	3 651		3 669	18	0,5	3 407
1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	40	55	73	33	82,6	106
1:15	Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	62	6	62	0	0,4	57
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	224	20	102	-122	-54,3	95
	Övriga anslag	271		266	-5	-1,7	250
	Summa	56 431	967	57 172	741	1,3	53 027

Utfallet uppgick till 57 172 miljoner kronor och blev därmed 741 miljoner kronor (1,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utgifterna 4 145 miljoner kronor (7,8 procent) högre.

Fler anställda vid Polismyndigheten

Utfallet för anslaget 1:1 *Polismyndigheten* uppgick till 30 978 miljoner kronor, vilket är 490 miljoner kronor (1,6 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 2 181 miljoner kronor (7,6 procent) högre än föregående år. Det beror framför allt på ett ökat antal anställda som medfört högre personalkostnader. Antalet årsarbetskrafter vid Polismyndigheten ökade med 1 748 (5,8 procent) jämfört med föregående år. Av dessa var 958 poliser och 790 civilanställda. Vid slutet av 2021 uppgick antalet årsarbetskrafter till 32 028.

I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 500 miljoner kronor, bl.a. för upprätthållandet av det inreseförbud från vissa länder som har gällt under covid-19-pandemin.

Antalet sökande till polisutbildningen uppgick enligt Polismyndighetens årsredovisning till 23 538 personer, vilket är 2 969 personer (11,2 procent) färre än 2020. Totalt påbörjade 1 602 personer grundutbildningen till polisman, vilket är en

ökning med 223 personer (16,2 procent) jämfört med 2020. Det innebär att 78,5 procent av de 2 040 utbildningsplatserna fylldes under 2021, vilket är 10,9 procent fler än föregående år. Under året har Polismyndigheten tillsammans med Totalförsvarets plikt- och prövningsverk sett över de krav som de sökande måste svara mot för att bli antagna till polisutbildningen och tagit fram en ny kravprofil. Polismyndigheten har dessutom omfördelat utbildningsplatser enligt de sökandes efterfrågan. För att svara mot den högre efterfrågan av utbildningsplatser i Stockholmsregionen så kommer Polismyndigheten bl.a. att upplåta myndighetens övningsområde Sörentorp åt Södertörns högskola för att bedriva delar av sin utbildning under 2022–2024.

Högre utgifter för Åklagarmyndigheten jämfört med budget och 2020

Utfallet för anslaget 1:3 *Åklagarmyndigheten* blev 1 831 miljoner kronor, vilket är 112 miljoner kronor (6,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och 137 miljoner kronor (8,1 procent) högre än 2020. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 90 miljoner kronor för att hantera ett större ärendeflöde. Det högre utfallet beror främst på löneökningar och att antalet årsarbetskrafter ökade vid Åklagarmyndigheten med 84 årsarbetskrafter (6,2 procent) jämfört med föregående år. Vid slutet av 2021 uppgick antalet årsarbetskrafter till 1 449.

Under 2021 har inflödet av inkomna brottsmisstankar minskat med 6,2 procent jämfört med föregående år och uppgick till 428 671 stycken. Utveckling av inflödet varierar inom de olika brottstyperna. Inkomna brottsmisstankar har minskat för alla brottstyper förutom sexualbrott samt brott mot frihet och frid som ökat med 10,1 respektive 2,7 procent jämfört med 2020. Bland de särskilt resurskrävande ärendena finns bl.a. sexualbrotten våldtäkt mot vuxna som ökat med 10,5 procent jämfört med 2020.

Högre utgifter för Ekobrottsmyndigheten jämfört med budget och 2020

Utfallet för anslaget 1:4 *Ekobrottsmyndigheten* blev 779 miljoner kronor, vilket är 35 miljoner kronor (4,6 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och 36 miljoner kronor (4,9 procent) högre än 2020. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 30 miljoner kronor för att hantera ett ökat inflöde av särskilt krävande ärenden. Att utfallet blev högre beror på att Ekobrottsmyndigheten rekryterat mer personal.

Antalet inkomna ärenden uppgick till 7 473, en minskning med 21,5 procent jämfört med 2020. Det är i huvudsak antalet mängdärenden, dvs. ärenden vars genomsnittliga utredningstid understiger åtta timmar, som minskat, särskilt antalet inkomna ärenden vid försenade eller uteblivna årsredovisningar. Antalet inkomna ärenden vid försenade eller uteblivna årsredovisningar minskade med 88 procent jämfört med 2020.

Antalet avslutade ärenden uppgick till 7 699, en minskning med 17,5 procent jämfört med föregående år. Under året har däremot antalet avslutade särskilt krävande ärenden ökat med 63,2 procent jämfört med 2020. Särskilt krävande ärenden är sådana ärenden som avser komplicerad brottslighet som normalt kräver en utredningsgrupp under förundersökningsledning av en åklagare.

Under 2021 har antalet årsarbetskrafter ökat vid Ekobrottsmyndigheten med 21 personer (5,9 procent) jämfört med föregående år. Vid slutet av 2021 uppgick antalet årsarbetskrafter till 379.

Ökad beläggning på Sveriges anstalter gav högre utgifter än budget och 2020

Utfallet för anslaget 1:6 *Kriminalvården* blev 10 612 miljoner kronor, vilket är 164 miljoner kronor (1,6 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga

budgeten. Jämfört med föregående år blev utfallet 1 026 miljoner kronor (10,7 procent) högre. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 206 miljoner kronor framför allt för att hantera beläggningssituationen på landets häkten och anstalter.

Kriminalvården har utökat platskapaciteten både i häkten och på anstalter. Det bidrog till en lägre beläggingsgrad jämfört med 2020. Beläggningen uppgick till 94 procent i både häkte och anstalt, vilket är 5 respektive 1 procentenheter lägre än 2020. Under 2021 fanns i genomsnitt 2 482 platser på Sveriges häkten, vilket är en ökning med i genomsnitt 282 platser jämfört med 2020. Motsvarande siffra på landets anstalter var 5 113, vilket är 354 fler än föregående år. Medelbeläggningen i häkte uppgick till 2 323 intagna. Det är 135 fler intagna än 2020. Medelbeläggningen i anstalt uppgick till 4 818 intagna. Det är en ökning med 305 intagna jämfört med 2020.

Under 2021 har antalet årsarbetskrafter vid Kriminalvården ökat med 830 personer (8,1 procent) jämfört med föregående år. Vid slutet av 2021 uppgick antalet årsarbetskrafter till 11 125.

Utgifterna för skaderegleringar blev högre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:13 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* blev 73 miljoner kronor, vilket är 33 miljoner kronor (82,6 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 55 miljoner kronor främst med anledning av ett större ärende om anspråk på ersättning och att antalet skadeståndsärenden har ökat.

Lägre utgifter än budgeterat för EU-finansierade insatser

Utfallet för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering* blev 102 miljoner kronor, vilket är 122 miljoner kronor (54,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 20 miljoner kronor, vilka avsåg det nationella programmet inom ramen för Fonden för inre säkerhet programperioden 2014–2020. Utfallet för programperioden 2014–2020 blev dock 22 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. Det beror på att ett antal projekt inte fortskridit i planerad takt, bl.a. till följd av pandemin.

Det lägre utfallet för anslaget beror framför allt på att utfallet inom den nya programperioden 2021–2027 blev 1 miljon kronor, vilket är 99 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Det förklaras av att den första utlysningen av projektmedel inom den nya programperioden 2021–2027 flyttades fram med anledning av försenade beslut om legala förutsättningar.

Utgifterna för rättsliga biträden blev högre än 2020

Utfallet för anslaget 1:12 *Rättsliga biträden m.m.* uppgick till 3 669 miljoner kronor, vilket är 262 miljoner kronor (7,7 procent) högre än föregående år. Det beror framför allt på att antalet förordnande för offentliga försvarare har ökat. Även den årliga uppräknings av timkostnadsnormen har bidragit till de högre utgifterna. För 2021 ökade timkostnadsnormen med 1,5 procent.

Utgifterna för skaderegleringar blev lägre än 2020

Jämfört med 2020 blev utfallet för 1:13 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* 33 miljoner kronor (31,1 procent) lägre. Det beror i sin helhet på att utgifterna för skadeståndsärenden m.m. minskade. Utgifterna för ersättningar vid frihetsinskränkning uppgick till 73 miljoner kronor, vilket är på samma nivå som 2020.

Höge utgifter för Fonden för inre säkerhet än 2020

Jämfört med 2020 blev utfallet för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering* 8 miljoner kronor (8,1 procent) högre. Anslaget finansierar bl.a. projekt inom ramen för Fonden för inre säkerhet med programperioden 2014–2020. Att utfallet blev högre än föregående år beror främst på att projekten inom programperioden 2014–2020 är i slutskedet, vilket har lett till högre utgifter.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.50 UO 4 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	140	97
Summa		140	97

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 140 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 97 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:20 Effektiviteten i Polismyndighetens arbete med information till brottsutsatta
Riksrevisionen har granskat effektiviteten i Polismyndighetens arbete med information till brottsutsatta, i synnerhet om den interna styrningen och stödet för hur brottsutsatta ska informeras är effektiva och om de bygger på ändamålsenliga analyser.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om effektiviteten i Polismyndighetens arbete med information till brottsutsatta (skr. 2021/22:57) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:JuU12, rskr. 2021/22:144).

Riksdagen har tillkännagett det utskottet anför om att förbättra Polismyndighetens arbete med information till brottsutsatta (bet. 2021/22:JuU12, punkt 1, rskr. 2021/22:144).

RiR 2021:25 Internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn – stora utmaningar för polis och åklagare

Riksrevisionen har granskat om polisens och åklagarnas arbete mot internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn bedrivs effektivt.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om polisens och åklagarnas arbete mot internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn (skr. 2021/22:105) redovisat vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2021:27 Ersättning till rättsliga biträden i brottmål – allvarliga brister i uppföljning och kontroll

Riksrevisionen har granskat om tingsrätterna och Domstolsverket utövar en betryggande kontroll över hanteringen av ersättning till offentliga försvarare och målsägandebiträden i brottmål.

Regeringen gör i skrivelsen Riksrevisionens rapport om ersättning till rättsliga biträden i brottmål (skr. 2021/22:109) delvis en annan bedömning än Riksrevisionen och vidtar inte några åtgärder med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2021:30 Ekobrottsmyndigheten – arbetet mot den organiserade ekonomiska brottsligheten

Riksrevisionen har granskat effektiviteten i Ekobrottsmyndighetens arbete mot organiserad ekonomisk brottslighet.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Ekobrottsmyndighetens arbete mot den organiserade ekonomiska brottsligheten (skr. 2021/22:205) delvis en annan bedömning än Riksrevisionen. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.6.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer.

Anslag

Tabell 2.51 UO 5 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 329		1 151	-177	-13,3	1 426
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	165		143	-23	-13,8	173
1:9	Svenska institutet	130		129	-2	-1,5	131
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	173		161	-12	-7,1	169
	Övriga anslag	202		199	-3	-1,4	172
	Summa	1 999		1 782	-217	-10,9	2 070

Utfallet uppgick till 1 782 miljoner kronor, vilket är 217 miljoner kronor (10,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utfallet 288 miljoner kronor (13,9 procent) lägre.

Lägre avgift till FN:s fredsbevarande operationer

Anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* får användas för avgifter avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst FN, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, Nordiska ministerrådet och OECD. Skillnader i utfall på anslaget jämfört med anvisade medel beror främst på valutakursförändringar, eftersom bl.a. FN:s budget sätts i amerikanska dollar (USD). Därutöver påverkas avgifterna för FN:s fredsbevarande operationer av situationen i omvärlden, som kan innebära nya eller utvidgade respektive neddragna fredsbevarande insatser. Skillnader mellan åren för dessa avgifter beror dels på valutakursfluktuationer, dels på att budgeten för FN:s fredsbevarande operationer är konstruerad som en treårig skalcykel, där medlemsländerna betalar relativt sett mest år ett, mindre år två och minst år tre.

Utfallet för anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* uppgick till 1 151 miljoner kronor, vilket är 177 miljoner kronor (13,3 procent) lägre än anvisat i statens budget.

Orsaken till det lägre utfallet beror främst på att avgiften till FN för fredsbevarande operationer blev lägre jämfört med den ursprungliga beräkningen till statens budget.

Jämfört med 2020 minskade utgifterna med 275 miljoner kronor (19,3 procent). Avgiften till FN för fredsbevarande operationer minskade med 228 miljoner kronor.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.52 UO 5 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	50	18
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	161	146
Summa		211	164

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om två beställningsbemyndiganden på 211 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick den sista december till 164 miljoner kronor.

2.6.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Utgiftsområdet omfattar utgifter för försvar, samhällets krisberedskap, strålsäkerhet och elsäkerhet

Anslag

Tabell 2.53 UO 6 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändrings- budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	41 920	6	41 845	-76	-0,2	37 812
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 467		1 212	-254	-17,3	1 004
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	17 808		17 700	-108	-0,6	14 872
1:8	Försvarets radioanstalt	1 418		1 352	-66	-4,7	1 217
2:1	Kustbevakningen	1 354		1 338	-16	-1,2	1 313
2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	28		18	-9	-33,2	32
2:4	Krisberedskap	1 304	-22	1 282	-23	-1,7	1 292
2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	382	15	397	15	3,9	396
2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 436	109	1 492	57	3,9	1 460
2:7	Statens haverikommission	48	22	52	4	8,1	48
	Övriga anslag	3 989		3 893	-96	-2,4	3 645
Summa		71 153	130	70 580	-573	-0,8	63 092

Utfallet uppgick till 70 580 miljoner kronor och blev därmed 573 miljoner kronor (0,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 130 miljoner kronor. Jämfört med 2020 blev utgifterna 7 488 miljoner kronor (11,9 procent) högre.

Försvarets internationella insatser fortsatte påverkas av covid-19

Utfallet för anslaget 1:2 *Försvarets insatser internationellt* uppgick till 1 212 miljoner kronor, vilket är 254 miljoner kronor (17,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror generellt på försenade materielleveranser och fördröjda personalrotationer på grund av karantänstider. Andra händelser som också gett lägre utfall är bl.a. USA:s tillbakadragande och Natos beslut om att avsluta uppdraget Resolut Support Mission (RSM) i Afghanistan. Försvarets insatser avslutade sin trupp närvaro i Afghanistan den 25 maj vilket var tidigare än beräknat.

Ersättning för räddningstjänst m.m. lägre än beräknat i statens budget

Utfallet för anslaget 2:3 *Ersättning för räddningstjänst m.m.* är helt händelsestyrt och beror på vad som inträffar och när ansökningar inkommer till staten. Utfallet uppgick till 18 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor (32,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Av den totala ersättningen avser 11 miljoner kronor ersättning till länsstyrelser för de bidrag som lämnas för bevakning med skogsbrandsflyg. Botkyrka kommun fick under året 5 miljoner kronor i ersättning på grund av en brand i en avfallsanläggning i kommunen.

Utfallet för anslaget 2:6 *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* uppgick till 1 492 miljoner kronor, vilket är 57 miljoner kronor (3,9 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 109 miljoner kronor för att använda för kommunikationsinsatser riktade till allmänheten på grund av covid-19.

Försvarets nya modell för redovisning mot anslag vid köp av försvarsmateriel påverkar analysen under en övergångsperiod

Från och med 2019 tillämpar Försvarets materielverk (FMV) en ny modell för anslagsredovisning vid inköp av försvarsmateriel. Den nya modellen innebär att anslaget belastas när utgiften inträffar för staten. Modellen i sig påverkar redovisningen genom att redovisning mot anslag sker vid den ekonomiska händelsen för staten i stället för som tidigare vid milstolpar överenskomna mellan Försvarets materielverk och FMV. Implementering av den nya modellen sker successivt de kommande åren. Övergångslösningen innebär att för materielobjekt där staten ingått avtal med externa leverantörer före den 1 januari 2019 sker redovisning mot anslag utifrån överenskomna milstolpar mellan FMV och Försvarets materielverk, dvs. redovisning sker enligt den äldre modellen. Till följd av detta tillämpas den nya modellen ännu endast i begränsad omfattning 2021. Från och med 2028 sker redovisning helt enligt den nya modellen.

Högre utgifter för försvaret jämfört med föregående år

Den nya modellen för redovisning mot anslag medför att det är svårt att jämföra utfallet mellan åren för enskilda anslag innan redovisningen sker helt enligt den nya modellen.

Utfallet för anslagen 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* blev sammantaget 6 860 miljoner kronor högre än 2020. Det beror främst på en utökning av försvaret där utgifterna för personal, materiel och lokaler är högre än föregående år. Utgifterna för anskaffning av materiel och anläggningar är 2 828 miljoner kronor högre än 2020. Under 2021 har bl.a. den första av fyra eldenheter av Luftvärnsrobotssystem 103 (Patriot) levererats, uppgradering av HMS Carlskrona samt de fem Visbykorvetterna har gjorts och en leverans av stridsbåt 90 har skett. Dessutom har två Gripen E levererats till Försvarets materielverk.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.54 UO 6 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	19 000	16 286
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	73 300	62 363
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	45	26
2:4	Krisberedskap	1 800	1 177
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	80	79
Summa		94 225	79 931

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 94 225 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 79 931 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 14 294 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslagen 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*.

För anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* uppgick skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 2 714 miljoner kronor. Försvarmakten ingick inte nya åtaganden i planerad omfattning. De huvudsakliga skälen var kapacitetsbrist hos ett antal externa leverantörer, komponentbrist inom vissa sektorer samt påverkan av pandemin.

Huvuddelen av bemyndigandet för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* disponeras av Försvarets materielverk. Skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden uppgick till 10 937 miljoner kronor. Differensen kan bl.a. förklaras av effekter till följd av spridningen av covid-19, att vissa ledtider i utarbetandet av beställningsunderlag blev längre än planerat samt att ett antal planerade anskaffningar överklagats med förseningar som följd.

För anslaget 2:4 *Krisberedskap* uppgick skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 623 miljoner kronor. Skillnaden beror främst på att ett flertal beslut som var planerade för 2021 har flyttats till kommande år på grund av pandemin.

Garantier

Tabell 2.55 UO 6 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2021-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Stiftelsen Gällöfsta kurscentrum ¹	24	6	6
Summa	24	6	6

¹ Prop. 1998/99:1, bet. 1998/99:FöU1, rskr. 1998/99:74.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 2.56 UO 6 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneramar för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2021-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verksamhet	1 550	1 257

Låneramar för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2021-12-31
Summa	1 550	1 257

Riksdagen har beslutat om låneramar på 1 550 miljoner kronor för inomstatliga lån. Det fanns utestående lån om 1 257 miljoner kronor vid utgången av 2021.

Övriga kontokrediter

Tabell 2.57 UO 6 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2021-12-31
Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	46 500	11 119
Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000	0
Summa	86 500	11 119

Inom utgiftsområdet har riksdagen beviljat övriga krediter på 86 500 miljoner kronor. Utnyttjade krediter vid utgången av 2021 uppgick till 11 119 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:7 Projektbidrag från anslag 2:4 krisberedskap – ett styrmedel med utmaningar

Riksrevisionen har granskat om anslag 2:4 *Krisberedskap* är ett effektivt styrmedel för att stärka myndigheternas arbete med krisberedskap och civilt försvar.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om projektbidrag från anslag 2:4 *Krisberedskap* (skr. 2021/22:6) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:FöU3, rskr. 2021/22:32).

Riksdagen har tillkännagett det som utskottet anför om att regeringen uppmanas att göra en oberoende översyn av hur hela processen med projektbidrag kan bli mer ändamålsenlig, transparent och långsiktig (bet. 2021/22:FöU3, punkt 1, rskr. 2021/22:32).

RiR 2021:23 Att bygga nationell försvarsförmåga – statens arbete med att stärka arméstridskrafterna

Riksrevisionen har granskat regeringens och Försvarsmaktens arbete med att stärka arméstridskrafternas operativa förmåga.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om att bygga nationell försvarsförmåga – statens arbete med att stärka arméstridskrafterna (skr. 2021/22:63) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:FöU4, rskr. 2021/22:181).

2.6.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Anslag

Tabell 2.58 UO 7 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Biståndsverksamhet	44 966	430	45 655	689	1,5	44 921
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 583	3	1 547	-37	-2,3	1 403
	Övriga anslag	280		262	-18	-6,5	200
	Summa	46 829	433	47 463	635	1,4	46 525

Utfallet blev 47 463 miljoner kronor, vilket är 635 miljoner kronor (1,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utfallet 938 miljoner kronor (2,0 procent) högre.

Lägre kostnader för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande medförde högre utgifter för biståndsverksamheten

Utfallet för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* uppgick till 45 655 miljoner kronor, vilket är 689 miljoner kronor (1,5 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Enligt biståndskommittén vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD/DAC) är vissa kostnader för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande inom utgiftsområde 8 Migration och utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv klassificerade som bistånd och finansieras inom biståndsramen. Till följd av spridningen av covid-19 blev antalet asylsökande och de utgifter för asylmottagande som avräknas biståndsramen inom utgiftsområde 8 Migration och 14 Arbetsmarknad lägre än vad som antogs i den ursprungliga budgeten för 2021. För att Sverige skulle nå upp till den av riksdagen fastställda biståndsramen om 1,0 procent av bruttonationalinkomsten (BNI) anvisade därför riksdagen i ändringsbudget anslaget för biståndsverksamhet ytterligare 430 miljoner kronor.

Biståndsverksamheten ökade med 734 miljoner kronor jämfört med 2020

Utfallet för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* blev 734 miljoner kronor (1,6 procent) högre jämfört med 2020. Det är framför allt utbetalningar av strategiskt inriktade bidrag, bistånd till Afrika samt bistånd till humanitära insatser som ökat under 2021. Utöver de ytterligare medel riksdagen anvisade i ändringsbudget har både anslagssparande från 2020 tagits i anspråk och del av anslagskrediten utnyttjats.

Biståndsramen

Ramen för utgiftsområdet är baserad på BNI:s utveckling. BNI räknas fram med hjälp av det internationella regelverket i Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS 2010). Biståndsramens storlek bestäms utifrån den procentsats som riksdagen beslutat om för varje enskilt år. Vid beräkningen av biståndsramen i budgetpropositionen används den senaste tillgängliga BNI-prognosen. Det totala svenska biståndet under ett år rapporteras årligen till OECD/DAC, som ansvarar för att sammanställa medlemsländernas biståndsstatisik. Den preliminära rapporteringen till OECD/DAC görs under våren efter avslutat budgetår, medan slutligt utfall sammanställs under sommaren efter avslutat budgetår. I den ingår samtliga kostnader, inklusive kostnader inom andra utgiftsområden än utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s biståndsdirektiv.

Utgifterna inom andra utgiftsområden avser huvudsakligen kostnader för asylsökande och skyddsbehövande från låg- och medelinkomstländer under det första året i Sverige (utgiftsområde 8 och utgiftsområde 14), administration av bistånd inom utrikesförvaltningen (utgiftsområde 1) samt den del av Sveriges bidrag till EU:s gemensamma bistånd som finansieras över EU:s budget (utgiftsområde 27).

Höjd biståndsram för 2021

Biståndsramen för 2021 budgeterades till 52 280 miljoner kronor, vilket motsvarade 1,0 procent av den vid budgeteringstillfället beräknade BNI enligt ENS 2010 och är 170 miljoner kronor högre än biståndsramen för 2020. Eftersom kostnaderna för mottagande av asylsökande och skyddsbehövande väntades bli lägre än vad som antogs i den ursprungliga budgeten för 2020 beslutade riksdagen om ändringar inom biståndsramen i ändringsbudget. Det innebär att den del av biståndsramen som avser utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ökade med sammanlagt 430 miljoner kronor.

Rapportering av bistånd till OECD/DAC

Det slutliga biståndsutfallet för 2020 som rapporterades till OECD/DAC, i enlighet med dess redovisningsprinciper, blev 58 469 miljoner kronor, vilket motsvarade 1,14 procent av BNI. Det preliminära utfallet för biståndsramen 2021 uppgår till 50 819 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,92 procent av preliminär BNI. Att preliminära utfallet för 2021 understiger biståndsramen beror framför allt på att lagda skuldsedlar rapporteras i sin helhet till OECD/DAC det år de deponeras, även om utbetalningar från en och samma skuldsedel kan vara fördelade över flera år.

Tabell 2.60 Utfall för bistånd 2012–2021

Miljoner kronor

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Totalt utbetalt bistånd	35 468	37 954	42 756	59 758	41 873	47 549	52 151	49 215	58 469	50 819
Totalt bistånd i procent av BNI¹	0,97	1,01	1,09	1,4	0,94	1,02	1,07	0,96	1,14	0,92

¹ Den senaste tillgängliga BNI-prognosen vid rapporteringstillfället till DAC används.

Under 2021 deponerades nya skuldsedel till ett värde av 3 866 miljoner kronor, vilka ingick i utfallet till OECD/DAC, medan utbetalningar på tidigare lagda skuldsedlar uppgick till 5 417 miljoner kronor, vilka inte ingick i utfallet till OECD/DAC. De nya deponerade skuldsedlarna avsåg bidrag till Afrikanska utvecklingsfonden (AfDF) och Internationella utvecklingsfonden (IDA). Utbetalningarna på tidigare lagda skuldsedlar avsåg bidrag till Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD), Gröna Klimatfonden (GCF), Internationella utvecklingsfonden (IDA), Afrikanska utvecklingsfonden samt Globala miljöfonden (GEF).

Tabell 2.59 Kostnader asylsökande och skyddsbehövande

Miljoner kronor

Anslag	Utfall, totalt	Procent	Utfall, bistånd
1:1 Migrationsverket	496	15,4	76
1:2 Ersättningar och boendekostnader	2595	15,4	399
<i>varav kost och logi</i>	1195	15,4	184
<i>varav undervisning</i>	484	15,4	74
<i>varav vård</i>	620	15,4	95
<i>varav övrigt stöd för tillfälligt uppehälle</i>	296	15,4	46
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning	146	6,8	10
1:6 Offentligt biträde i utlämningsärenden	184	7,9	15

Källa: Migrationsverket.

Det slutliga biståndsutfallet för 2020 som rapporterades till OECD/DAC för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande uppgick till 1 375 miljoner kronor, varav 988 miljoner kronor inom utgiftsområde 8 Migration och 387 miljoner kronor inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Det preliminära utfallet för 2021 för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande uppgick till 754 miljoner kronor, varav 500 miljoner kronor inom utgiftsområde 8 Migration och 254 miljoner kronor inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.60 UO 7 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:1	Biståndsverksamhet	117 000	99 328
Summa		117 000	99 328

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 117 000 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 99 328 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 17 672 miljoner kronor.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbetes (SIDA) utestående åtaganden uppgick till 98 855 miljoner kronor, varav 41 879 miljoner kronor rör åtaganden mot multilaterala och internationella organisationer och fonder.

De största beloppsmässiga skillnaderna är relaterade till områdena multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar, Asien, Afrika och Mellanöstern och Nordafrika. Det beror på att ekonomiska åtaganden har ingåtts i mindre omfattning än beräknat. Dessutom har den kvarvarande effekten av spridningen av covid-19 medfört förseningar i Sidas insatshantering och därmed en ökad osäkerhet och försiktighet i att ingå nya åtaganden samt att flera strategier förlängdes under året och det har funnits osäkerhet om framtida strategibelopp, vilket resulterat i att Sida har använt en lägre andel av den tilldelade ramen.

Regeringen har ingått avtal med den Internationella utvecklingsfonden i Världsbanken (IDA) och Afrikanska utvecklingsfonden (AfDF) om deltagande i det multilaterala skuldavskrivningsinitiativet (MDRI). Avtalet är utformat med en bindande (Unqualified instrument of Commitment) och en icke bindande del (Qualified Instrument of Commitment). Den bindande delen av avtalet redovisas som ekonomiska åtaganden mot bemyndigandet. Den icke bindande delen av avtalet som inte redovisas mot bemyndigandet och som kräver ett godkännande av riksdagen beräknas uppgå till 3,5 miljarder kronor. Av detta avser 1,7 miljarder kronor IDA (från 2032 till 2044) och 1,8 miljarder kronor AfDF (från 2030 till 2054).

Garantier

Tabell 2.61 UO 7 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2021-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) ¹	USD 3 891	22 378	2 474	22 378
Garantikapital, Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) ²	UA 2 913	32 795	2 570	32 795
Garantikapital i Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) ³	USD 538	4 868	538	4 868
Garantikapital i Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) ⁴	SDR 343	4 378	343	4 378
Garantier inom biståndsverksamheten	17 000	6 635		6 993
EIB-lån inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet ⁵	EUR 152	938	92	938
Garantikapital Multilaterala investeringsorganet MIGA ⁶	USD 16	147	16	147
Summa		72 139		72 497

¹ Prop. 2017/18:99, bet. 2017/18:FiU21, rskr. 2017/18:435.

² Prop. 2019/20:1, bet. 2019/20:UU2, rskr. 2019/20:104.

³ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98.

⁴ Prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:UU2, rskr. 2009/10:88.

⁵ Prop. 2013/14:2, bet. 2013/14:FiU11, rskr. 2013/14:41.

⁶ Prop. 1987/88:9, bet. 1987/88:UU9. Den svenska andelen av MIGA:s kapital är 1,049 % eller 10,49 miljoner SDR. SEK-kursen för SDR var 12,22 per 30 december 2016.

Källa: Valutakurser från Riksbanken per 30 december 2021 (för SDR 23 december 2021). USD = 9,0437, EUR = 10,2269, CHF = 9,8545 och SDR = 12,7593.

Övriga kontokrediter

Tabell 2.62 UO 7 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2021-12-31
Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
Summa		0

¹ Årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

Riksdagen har beviljat krediter inom garantiverksamheten i form av ett årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:28 Svenskt bistånd till multilaterala organisationer – regeringens och Sidas arbete

Riksrevisionen har granskat om regeringens, Utrikesdepartementets (UD) och Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbetes (Sida) hantering av stöd till multilaterala organisationer är ändamålsenligt utformad.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om svenskt bistånd till multilaterala organisationer (skr. 2021/22:144) redovisat vilka åtgärder som vidtagits

eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.6.8 Utgiftsområde 8 Migration

Utgiftsområdet omfattar frågor som rör utlänningars rätt att resa in i och vistas i Sverige samt frågor som rör mottagandet av asylsökande och återvändandet av personer som fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd.

Anslag

Tabell 2.63 UO 8 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020	
1:1	Migrationsverket	4 421		4 090	-331	-7,5	4 343
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	2 880		2 604	-276	-9,6	3 489
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	128		117	-11	-8,7	120
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	771		795	24	3,1	830
1:5	Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	227		146	-81	-35,7	182
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	362		184	-178	-49,1	282
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	324		152	-172	-53,1	193
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	155		136	-19	-12,3	140
	Summa	9 268		8 224	-1 044	-11,3	9 579

Utfallet uppgick till 8 224 miljoner kronor och är därmed 1 044 miljoner kronor (11,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utgifterna 1 355 miljoner kronor (14,1 procent) lägre.

Migrationsverkets förvaltningsutgifter lägre än budget

Utgifterna för anslaget 1:1 *Migrationsverket* blev 4 090 miljoner kronor. Det är 331 miljoner kronor (7,5 procent) lägre än i statens budget. Det är främst utgifterna för personal som blivit lägre. Det beror på att antalet anställda minskade mer än beräknat, delvis på grund av att Migrationsverket införde ett anställningsstopp under det första kvartalet 2021 och att fler än väntat sa upp sig. Med anledning av fortsatta restriktioner till följd av spridningen av covid-19 blev även utgifterna för personalens och asylsökandes resor lägre.

Ersättningar till kommuner och regioner för asylsökande blev lägre 2021

Utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* blev 2 604 miljoner kronor. Det är 276 miljoner kronor (9,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Orsaken är dels lägre styckkostnad för vissa ersättningar, t.ex. för skola och sjukvård, dels lägre utgifter för asylsökandes boende än beräknat. Till följd av det minskade behovet av tillfälliga bostäder avvecklade Migrationsverket under 2021 ca 6 000 platser mätt som årsgenomsnitt. Det genomsnittliga antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem blev dock 755 (3 procent) fler än beräknat.

Tabell 2.64 Antal asylsökande m.m. 2021

	2021	2020 ¹	Förändring	Förändring, procent
Antal asylärenden, förstagångsansökningar	11 414	13 097	-1 683	-12
<i>varav män (inkl. pojkar)</i>	7 198	7 952	-754	-10
<i>varav kvinnor (inkl. flickor)</i>	4 216	5 145	-929	-18
<i>varav ensamkommande barn och unga</i>	507	500	7	1
<i>– pojkar</i>	381	343	38	11
<i>– flickor</i>	126	157	-31	-20
Genomsnittlig handläggningstid i dagar, förstagångsansökningar	257	305	-48	-16
Förlängningsansökningar	32 007	27 637	4 370	16
Avgjorda asylärenden, förstagångsansökningar	12 802	21 036	-8 234	39
<i>varav bifall</i>	4 097	6 100	-2 004	33
Bifallsandel	32%	29%		
Beviljade uppehållstillstånd	95 163	88 814	6 349	7
<i>varav asylsökande</i>	11 443	10 409	1 034	10
<i>varav anhöriga till asylsökande</i>	4 142	5 507	-1 365	-25
<i>varav arbetsmarknad</i>	25 077	19 869	5 208	26
<i>varav anhöriga, arbetsmarknad</i>	14 140	12 510	1 630	13
<i>varav övriga</i>	12 948	9 822	3 126	32
<i>varav anhöriga, övriga</i>	27 413	30 697	-3 284	-11
Inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem	23 930	30 634	-6 704	-24
anläggningsboende (ABO)	8 728	12 080	-3 352	-28
eget boende (EBO)	13 598	17 727	-4 129	-23
övrigt boende	1 604	827	777	94
Genomsnittligt inskrivna under året²	26 765	37 621	-10 856	-29
<i>varav ensamkommande barn och unga</i>	672	664	8	1
<i>varav övriga</i>	26 093	36 957	-10 864	29

¹ Sammanställningen över 2021 och 2020 utgår från situationen den sista december respektive år.

² Genomsnittligt antal inskrivna skiljer sig jämfört med tidigare års redovisade statistik, dels på grund av att genomsnittet mäts per dag istället för vid två mätpunkter per månad, dels ingår numera även personer som avvikit men som fortfarande är inskrivna i mottagningssystemet.

Källa: Migrationsverket.

Behovet av offentligt biträde i utlänningsärenden mindre än väntat

Utgifterna för anslaget 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* blev 178 miljoner kronor (49,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Orsaken till det lägre utfallet är att antalet ärenden som kräver offentligt biträde blev lägre än beräknat.

Jämfört med 2020 minskade utgifterna med 97 miljoner kronor (34,6 procent). Antalet beslut i migrationsdomstol med offentligt biträde minskade med 26 procent.

Färre utresor till följd av covid-19

Utgifterna för anslaget 1:7 *Utresor för avvisade och utvisade* blev 172 miljoner kronor (53,1 procent) lägre än anvisat i statens budget och 41 miljoner kronor (21,3 procent) lägre än 2020. Det beror på att möjligheten till utresor varit fortsatt begränsade av restriktioner till följd av spridningen av covid-19.

Behovet av rättsliga biträden vid domstolsprövning mindre än väntat

Utgifterna för anslaget 1:5 *Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål* blev 81 miljoner kronor (35,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Orsaken till

det lägre utfallet är att antalet ärenden som kräver offentligt biträde blev lägre än väntat. Jämfört med 2020 minskade utgifterna med 36 miljoner kronor (19,9 procent).

Antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem minskade med 29 procent

Jämfört med 2020 minskade utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* med 885 miljoner kronor (25,4 procent). Det är främst ersättningarna till asylsökande, kommuner och regioner som har minskat och det beror på att det genomsnittliga antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem har minskat med 29 procent. Det lägre antalet inskrivna medförde bl. a. att placeringskostnader för ensamkommande barn och unga blev 144 miljoner kronor lägre än 2020. Ersättningar till asylsökande blev 177 miljoner kronor lägre och ersättningar enligt förordningen (2008:347) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. blev 152 miljoner kronor lägre än föregående år.

Migrationsverkets utgifter fortsatte att minska under 2021

Jämfört med 2020 minskade utgifterna för anslaget 1:1 *Migrationsverket* med 253 miljoner kronor (5,8 procent). Migrationsverket har med anledning av det minskande antalet asylsökande fortsatt att minska sin personalstyrka. Personalkostnaderna minskade med 199 miljoner kronor (3,8 procent) till 3 050 miljoner kronor. Drygt 600 personer slutade under 2021 och det genomsnittliga antalet årsarbetskrafter minskade med 447 personer (9,2 procent) till 4 421 jämfört med 2020.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.65 UO 8 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	920	147
Summa		920	147

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om ett beställningsbemyndigande på 920 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 147 miljoner kronor. Beställningsbemyndigandet utgick från beräkningar om att åtaganden för den nya programperioden 2021–2027 skulle kunna göras under 2021. Eftersom regelverket för den nya programperioden inte har godkänts har inga åtaganden kunnat göras under 2021. De åtaganden som var planerade att tecknas 2021 beräknas i stället kunna tecknas under 2022 när EU-kommissionen har godkänt regelverket för den nya programperioden.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:9 Att komma till Sverige som anhörig – rättssäkerheten i anknytningsärenden

Riksrevisionen har granskat Migrationsverkets och utlandsmyndigheternas handläggningrutiner i anknytningsärenden.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om att komma till Sverige som anhörig (skr. 2021/22:29) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2021:24 Att ställa om i en föränderlig omvärld – neddragningarna hos Migrationsverket 2017–2020

Riksrevisionen har granskat omställningen på Migrationsverket under åren 2017–2020.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om neddragningarna hos Migrationsverket 2017–2020 (skr. 2021/22:82) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.6.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Utgiftsområdet omfattar Hälso- och sjukvårdspolitik, Folkhälsopolitik, Funktionshinderspolitik, Politik för sociala tjänster, omsorg om äldre, individ- och familjeomsorg, personer med funktionsnedsättning samt Barnrättspolitik.

Anslag

Tabell 2.66 UO 9 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Socialstyrelsen	750	22	770	20	2,7	783
1:4	Tandvårdsförmåner	7 295		6 784	-511	-7,0	5 964
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	31 705	168	31 839	134	0,4	30 041
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	16 826	30 660	53 283	36 457	216,7	28 036
1:9	Läkemedelsverket	160	25	189	29	18,2	142
2:1	Folkhälsomyndigheten	500	135	599	99	19,9	481
2:2	Insatser för vaccinberedskap	121		91	-30	-24,7	90
4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	783	50	755	-27	-3,5	778
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	263		138	-125	-47,6	136
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	24 476		24 135	-341	-1,4	23 528
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	9 008	4 337	9 187	179	2,0	1 975
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	525	200	703	178	33,9	468
5:2	Barnets rättigheter	22	115	125	103	462,4	70
	Övriga anslag	9 508	10	9 369	-139	-1,5	9 283
	Summa	101 942	35 722	137 967	36 025	35,3	101 774

Utfallet uppgick till 137 967 miljoner kronor och blev därmed 36 025 miljoner kronor (35,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 35 722 miljoner kronor. Jämfört med 2020 blev utgifterna 36 193 miljoner kronor (35,6 procent) högre.

Förlängda ersättningsperioder blev mindre kostsamma än beräknat

Utfallet för anslaget 1:4 *Tandvårdsförmåner* uppgick till 6 784 miljoner kronor, vilket är 511 miljoner kronor (7,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på utgifterna för de förlängda ersättningsperioderna för de som inte kunnat besöka tandvården på grund av pandemin, som infördes i september 2020, blev lägre än

beräknat. Det beror också på att antalet besök var färre under de perioder när spridningen av covid-19 var hög under året. Under 2021 uppgick antalet beslut om statligt tandvårdsstöd till 8 879 400, en ökning med 928 581 beslut (11,7 procent). Innan utbrottet av covid-19, under 2019, uppgick antalet beslut om tandvårdsstöd till 9 532 643.

Högre utgifter för läkemedel

Utfallet för anslaget 1:5 *Bidrag till läkemedelsförmånerna* uppgick till 31 839 miljoner kronor, vilket är 134 miljoner kronor (0,4 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 168 miljoner kronor då läkemedel inom förmånerna ökade mer än vad regeringen tidigare hade beräknat. I januari 2021 undertecknade staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) en överenskommelse om statens bidrag för kostnader för läkemedelsförmånerna m.m. för 2021. Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1 797 miljoner kronor (6,0 procent) högre. Det är bl.a. användandet av cancerläkemedel som ökade, både till följd av nya läkemedel och att befolkningen ökar i åldersgrupper där förekomsten av cancer är relativt hög. Nya cancerläkemedel är dyrare, sätts allt oftare in i ett tidigare skede i behandlingen och används alltmer i olika kombinationer. Utvecklingen inom cancerbehandling har också gjort att patienter lever längre och därmed också behandlas längre.

Dessutom ökar användandet av blodproppsförebyggande läkemedel samt blodglukossänkande läkemedel som inte är insuliner. Detta är i linje med gällande riktlinjer för att minska risken för bl.a. stroke samt för behandling av diabetes typ 2.

Åtgärder med anledning av spridningen av covid-19 och förlängning av covid-19-lagen

Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag för folkhälsa och sjukvård* uppgick till 53 283 miljoner kronor, vilket är 36 457 miljoner kronor (216,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och 25 247 miljoner kronor (47,4) högre än 2020. I ändringsbudget anvisades ytterligare 30 660 miljoner kronor. Det beror framför allt på att anslaget har finansierat olika åtgärder för att minska den fortsatta spridningen av covid-19. I tabell 2.67 Bidrag för folkhälsa och sjukvård specificeras de största åtgärderna som vidtagits med anledning av covid-19 och även de största övriga posterna inom anslaget 2021.

Tabell 2.67 Bidrag för folkhälsa och sjukvård

Miljoner kronor

	SB 2021	ÄB 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
Professionssatsningen	897		863	774
Personalsatsning	2 000		1 913	1 994
Beredskapsläkemedel – del till Folkhälsomyndigheten	20	4 000	2 734	17
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	1 500		1 489	997
Kvalitetshöjande insatser i hälso- och sjukvården	3 300		3 254	3 000
Statsbidrag till följd av sjukdomen covid-19 ¹		1 945	11 379	10 300
Provtagning för covid-19	875	3 587	4 139	1 000
Provtagning, smittspårning och utbrottsantering	1 125	11 013	11 845	6 026
Uppskjuten vård och covid-19-relaterad vård	4 000	2 000	6 000	
Vacciner covid-19		6 040	5 658	
Antigentester		1 450	466	
Övrigt	3 109	625	3 642	3 928
Summa anslag Bidrag till folkhälsa och sjukvård	16 826	30 660	53 283	28 036

¹ Ingående överföringsbelopp uppgick till 9 700 miljoner kronor.

Högre utgifter än beräknat för Folkhälsomyndigheten

Utfallet för anslaget 2:1 *Folkhälsomyndigheten* uppgick till 599 miljoner kronor, vilket är 99 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades ytterligare 135 miljoner kronor för informationsinsatser om vaccination mot covid-19, både generellt och mot särskilda grupper med låg vaccinationsgrad.

Bilstöd till personer med funktionsnedsättning lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 4:3 *Bilstöd till personer med funktionsnedsättning* blev 138 miljoner kronor, vilket är 125 miljoner kronor (47,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. År 2020 genomfördes en regelförändring inom bilstödet, bl.a. höjdes tilläggsbidragen, som medförde att utgifterna för anslaget beräknades öka. Dock har ökningen uteblivit och därför blev utfallet lägre än beräknat.

Höjning av schablonbeloppet inom assistansersättning ger högre utgifter än föregående år

Utfallet för anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* uppgick till 24 135 miljoner kronor. Det är 341 miljoner kronor (1,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror i huvudsak på att antalet utbetalda timmar blev lägre än antalet på förhand beviljade timmar. Jämfört med föregående år blev utfallet 606 miljoner kronor (2,6 procent) högre. För 2021 var schablonbeloppet 315,0 kronor per timme, vilket är en ökning med 3,5 procent jämfört med året innan. Sedan 2015 har beloppet räknats upp med 1,5 procent eller mindre. Det högsta möjliga timbeloppet var 352,8 kronor och det genomsnittliga timbeloppet i assistansersättningen 2021 var 318,2 kronor.

Under 2021 hade 7 849 män och 6 476 kvinnor assistansersättning, totalt 14 325 personer. Det är en minskning med 1,4 procent jämfört med föregående år.

Bidrag för lovaktiviteter och stöd till organisationer för utsatta barn på grund av spridningen av covid-19

Utfallet för anslag 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* blev 703 miljoner kronor, vilket är 178 miljoner kronor (33,9 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 200 miljoner kronor för att kommunerna skulle kunna genomföra avgiftsfria och smittsäkra lovaktiviteter under 2021. Jämfört med 2020 blev utgifterna 235 miljoner kronor högre vilket i huvudsak också beror på utbetalningen av stöd för lovaktiviteter.

Utfallet för anslaget 5:2 *Barnets rättigheter* blev 125 miljoner kronor, vilket är 103 miljoner kronor (462,4 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen ytterligare 115 miljoner kronor för utgifter i enlighet med 1 § första stycket i förordningen (2021:133) om statsbidrag till vissa ideella organisationer med anledning av utbrottet av covid-19. Av dessa medel har 105 miljoner kronor lämnats i bidrag till ideella organisationer och knappt 1 miljon kronor använts till administration. Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 56 miljoner kronor (79,8 procent) högre.

Bred satsning på äldreomsorg ger högre utgifter än föregående år

Utfallet för anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* blev 9 187 miljoner kronor, vilket är 7 212 miljoner kronor (365,2 procent) högre än föregående år. Inför 2021 förstärktes anslaget med 4 000 miljoner kronor i statsbidrag för en generell äldreomsorgssatsning. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 4 337 miljoner kronor. Bland annat anvisades 3 000 miljoner kronor för att minska antalet timanställningar och för att utöka sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen. Av dessa 3 000 miljoner kronor har drygt 1 miljon kronor betalats ut under 2021.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.68 UO 9 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	1 894	1 894
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	2 008	1 199
6:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	2 300	1 482
Summa		6 202	4 575
2:2 (2020)	Insatser för vaccinberedskap		273
4:7 (2019)	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.		2
Totalt			4 850

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om beställningsbemyndiganden på 6 202 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 4 575 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 1 627 miljoner kronor. Huvuddelen av skillnaden avser anslaget 6:2 *Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning*, där kommande åtaganden väntas i enlighet med forsknings- och innovationspropositionen. Skillnaden avseende anslag 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* beror på det utökade bemyndigande och anslag kopplade till statsbidraget för investeringsstöd för äldreboende som riksdagen beslutade om i finansutskottets betänkande (bet. 2020/21:FiU46). Efterfrågan på investeringsstöd till äldreboende har inte motsvarat de utökade anslag och bemyndigande som riksdagen beslutat om.

Inom utgiftsområdet finns två äldre beställningsbemyndigande för anslagen 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* och 2:2 *Insatser för vaccinberedskap*.

De utestående åtagandena uppgick till 275 miljoner kronor. Ett äldre beställningsbemyndigande är ett bemyndigande där bemyndigandet har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 2.69 UO 9 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneramar för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2021-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Socialstyrelsens verksamhet	5 000	744
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Folkhälsomyndighetens verksamhet	21 000	947
Summa	26 000	1 691

Riksdagen har beslutat om låneramar på 26 000 miljoner kronor för inomstatliga lån. Det fanns utestående lån om 1 691 miljoner kronor vid utgången av 2021.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:14 Mesta möjliga hälsa för skattepengarna – statens subventionering av läkemedel

Riksrevisionen har granskat statens subventionering av läkemedel.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens subventionering av läkemedel (skr. 2021/22:43.) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:SkU21, rskr. 2021/22:199).

RiR 2021:17 Öppna jämförelser i socialtjänsten – begränsat bidrag till god kvalitet
Riksrevisionen har granskat öppna jämförelser i socialtjänsten.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om öppna jämförelser i socialtjänsten (2021/22:38) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:SkU20, rskr. 2021/22:198).

RiR 2021:26 Statens suicidpreventiva arbete – samverkan eller verkan?

Riksrevisionen har granskat statens suicidpreventiva arbete.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens suicidpreventiva arbete (skr. 2021/22:107) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.6.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Utgiftsområdet omfattar ersättningar vid sjukdom och funktionsnedsättning, bl.a. sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning, handikappersättning och bidrag för sjukskrivningsprocessen. Området omfattar även myndigheterna Försäkringskassan och Inspektionen för socialförsäkringen.

Anslag

Tabell 2.70 UO 10 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	37 799	3 650	42 619	4 820	12,8	42 371
1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	40 473		40 745	272	0,7	42 611
1:3	Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 355		1 252	-103	-7,6	1 300
1:4	Arbetssskadeersättningar m.m.	2 421		2 380	-41	-1,7	2 567
1:5	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	37		37	0	-0,3	37
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	2 442		2 211	-231	-9,5	2 137
1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	4 600	15 250	14 479	9 879	214,8	17 675
2:1	Försäkringskassan	9 212	35	9 262	49	0,5	9 141
2:2	Inspektionen för socialförsäkringen	72		67	-5	-6,6	60
	Summa	98 410	18 935	113 051	14 641	14,9	117 899

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 113 051 miljoner kronor och blev därmed 14 641 miljoner kronor (14,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utfallet 4 848 miljoner kronor (4,1 procent) lägre.

Högre utgifter än beräknat för sjukpenning och rehabilitering

Utfallet för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering* m.m. blev 42 619 miljoner kronor, vilket är 4 820 miljoner kronor (12,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Utgifterna för sjukpenning blev högre än beräknat på grund av olika regeländringar. Reglerna för bedömning av arbetsförmåga efter 180 dagars sjukfrånvaro ändrades. Vidare förlängdes tillfälliga pandemirelaterade regler om ersättning för karensavdrag och karensdagar till egenföretagare till september 2021. Även tiden för rätt till sjukpenning i förebyggande syfte förlängdes.

I statens budget beräknades antalet utbetalda nettodagar med sjukpenning att uppgå till 50,8 miljoner. Utfallet blev 54,4 miljoner nettodagar, vilket är 7,1 procent högre än beräknat.

I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 3 650 miljoner kronor för ökade utgifter i samband med de ovan nämnda regeländringarna.

Tabell 2.71 Statistik över sjukpenning och sjukfall

	2021	2020	Förändring, procent
Antal personer som fick sjukpenning i december månad	209 975	202 629	3,6
<i>varav kvinnor</i>	<i>136 364</i>	<i>131 438</i>	<i>3,7</i>
<i>varav män</i>	<i>73 611</i>	<i>71 191</i>	<i>3,4</i>
<i>varav kvinnor med sjukpenning på normalnivå</i>	<i>88 930</i>	<i>86 161</i>	<i>3,2</i>
<i>varav män med sjukpenning på normalnivå</i>	<i>49 173</i>	<i>47 882</i>	<i>2,7</i>
<i>varav kvinnor med sjukpenning på fortsättningsnivå</i>	<i>43 542</i>	<i>41 326</i>	<i>5,4</i>
<i>varav män med sjukpenning på fortsättningsnivå</i>	<i>21 493</i>	<i>20 314</i>	<i>5,8</i>
Antal startade sjukfall, genomsnitt per månad under januari till oktober	46 000	53 000	-13,2
<i>varav startade sjukfall gällande kvinnor, procent</i>	<i>62</i>	<i>62</i>	
<i>varav startade sjukfall gällande män, procent</i>	<i>38</i>	<i>38</i>	
Antal ersättningsdagar med sjukpenning, netto (miljoner dagar)	54,4	54,5	-0,2
Andel pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser, procent, september månad	45,7	45,3	

Källa: Försäkringskassan.

Antalet personer som fick sjukpenning ökade från 202 629 personer i december 2020 till 209 975 personer i december 2021. Av dessa ökade antalet kvinnor med 3,7 procent och antalet män ökade med 3,4 procent. Antalet personer med sjukpenning på normalnivå ökade med 4 060 (3,0 procent). Vidare ökade antalet personer som fick sjukpenning på fortsättningsnivå, dvs. sjukfall längre än ett år, med 3 395 (5,5 procent).

Fler kvinnor än män får sjukpenning. Andelen kvinnor som fick sjukpenning i december 2021 uppgick till 64,9 procent, vilket är på samma nivå som i december 2020. Andelen män är 35,1 procent.

Inflödet av nya sjukfall mäts med viss eftersläpning. I genomsnitt startade 46 000 sjukfall per månad under januari till oktober 2021, vilket är en minskning med 13,2 procent jämfört med samma period föregående år.

Andelen pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser ökade 2021 och var 45,7 procent i september 2021, vilket ska jämföras med 45,3 procent i september 2020.

Under 2021 avslags 1,9 procent av initiala ansökningar om sjukpenning jämfört med 3,5 procent under föregående år. Andelen avslag för män minskade från 3,2 procent 2020 till 1,8 procent år 2021. För kvinnor uppgick andelen avslag till 1,9 procent 2021, vilket ska jämföras med 3,6 procent föregående år.

Andelen avslag under pågående sjukfall minskade från 7,2 procent 2020 till 3,2 procent 2021. Det beror delvis på regeringens beslut att tillfälligt stoppa bedömningar i förhållande till normalt förekommande arbete för personer mellan dag 181 och 365 i rehabiliteringskedjan samt införandet av utökade undantagsmöjligheter vid bedömningen av arbetsförmågan. Andelen avslag för män minskade från 6,8 procent 2020 till 3,3 procent 2021. För kvinnor minskade andelen avslag från 7,5 procent 2020 till 3,2 procent under 2021.

Utfallet för anslaget 1:3 *Merkostnadsersättning och handikappersättning* blev 1 252 miljoner kronor, vilket är 103 miljoner kronor (7,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Utgifterna för såväl merkostnadsersättning som handikappersättning blev lägre än beräknat. Det lägre utfallet kan till en del förklaras av långa handläggningstider för merkostnadsersättning vilka medför förskjutningar av beviljandetidpunkter och åtföljande utbetalning av ersättningar.

Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag för sjukskrivningsprocessen* blev 2 211 miljoner kronor, vilket är 231 miljoner kronor (9,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att utgifter för arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd, rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, försäkringsmedicinska utredningar samt bidrag till hälso- och sjukvården blev lägre än beräknat.

Utfallet för anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* blev 14 479 miljoner kronor, vilket är 9 879 miljoner kronor (214,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det finns flera anledningar till att utgifterna blev högre än beräknat. Riksdagen beslutade att förlänga tiden t.o.m. september 2021 för den tillfälliga ersättningen för höga sjuklönekostnader respektive undantaget från krav på läkarintyg. Dessutom blev arbetsgivares ersättningsanspråk högre än vad som beräknats. Det fanns också eftersläpningar i utbetalning av ersättningen då vissa utgifter som beräknats för 2020 uppstod först under 2021. Anslaget anvisades därför ytterligare totalt 15 250 miljoner kronor i ändringsbudget.

Anslaget 2:1 *Försäkringskassan* anvisades ytterligare 35 miljoner kronor i ändringsbudget för att finansiera ökade kostnader för handläggning av ärenden gällande graviditetsspenning samt förberedelser i samband med det planerade införandet av familjeveckan.

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättningar minskade jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* blev 40 745 miljoner kronor, vilket är 1 866 miljoner kronor (4,4 procent) lägre än 2020. Det beror främst på att färre personer fick sjukersättning jämfört med föregående år.

Försäkrade i åldrarna 19–64 år som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning kan ha rätt till sjukersättning. Antalet personer som hade sjukersättning uppgick i december 2021 till 222 012 (129 706 kvinnor och 92 306 män), vilket är en minskning med 11 857 personer (5,1 procent) jämfört med december 2020. Minskningen beror på att antalet personer

som lämnat förmånen till följd av att de fyllt 65 år högre än antalet nybeviljade sjukersättningar. Under 2021 blev 5 433 personer (2 916 kvinnor och 2 517 män) nybeviljade sjukersättning. Det är en minskning med 336 personer (5,8 procent) jämfört med 2020. Andelen avslag vid initial ansökan om sjukersättning var 58,8 procent (61,5 procent för kvinnor och 55,5 procent för män) under 2021. För 2020 uppgick andelen avslag till 65,9 procent (68,4 procent för kvinnor och 62,9 procent för män)². Den höga andelen avslag beror till stor del på det restriktiva regelverket.

Aktivitetsersättning kan beviljas personer i åldrarna 19–29 år som har långvarigt nedsatt arbetsförmåga eller på grund av en funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta sin skolgång. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. I december 2021 uppgick antalet personer med aktivitetsersättning till 28 947, vilket är en minskning med 317 personer (1,1 procent) jämfört med december 2020. Under 2021 har 6 713 personer (3 162 kvinnor och 3 551 män) nybeviljats aktivitetsersättning. Det är 147 personer (2,1 procent) färre än 2020. Under 2021 avslogs 2 916 ansökningar om aktivitetsersättning, vilket är en minskning med 37,0 procent jämfört med föregående år.

I december 2021 uppgick antalet personer som fick sjuk- eller aktivitetsersättning sammanlagt till 250 959 personer. Det är en minskning med 4,6 procent jämfört med föregående år. Antalet kvinnor som fick sjuk- eller aktivitetsersättning var 142 894 personer, vilket är en minskning med 5,2 procent jämfört med december 2020. Antalet män som fick sjuk- eller aktivitetsersättning uppgick till 108 065 personer, vilket är en minskning med 3,8 procent jämfört med december 2020.

Tabell 2.72 Ohälsomått

	2021	2020
Ohälsotalet	22,0	22,6
<i>varav kvinnor</i>	<i>26,4</i>	<i>27,2</i>
<i>varav män</i>	<i>17,8</i>	<i>18,2</i>
Sjukpenningtalet	9,2	9,3
<i>varav kvinnor</i>	<i>12,0</i>	<i>12,1</i>
<i>varav män</i>	<i>6,6</i>	<i>6,6</i>

Källa: Försäkringskassan.

Ohälsotalet är ett mått på hur många dagar under en tolv månadersperiod som Försäkringskassan betalar ut ersättning vid nedsatt arbetsförmåga i förhållande till antalet försäkrade. Det definieras som antal utbetalda nettodagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning och aktivitetsersättning per registrerad försäkrad (16–64 år). Med nettodagar menas att dagar med partiell ersättning omräknas till hela dagar. I december 2021 var ohälsotalet 22,0 dagar per försäkrad, vilket är en minskning från 22,6 dagar 2020. Orsaken är främst att antalet personer med sjuk- eller aktivitetsersättning minskat. Ohälsotalet har sedan december 2020 minskat med 3,1 procent för kvinnor och med 2,5 procent för män.

Sjukpenningtalet anger hur många frånvarodagar som ersätts med sjukpenning eller rehabiliteringspenning per registrerad försäkrad (16–64 år) exklusive personer med hel sjuk- eller aktivitetsersättning. Alla dagar är omräknade till nettodagar. I december 2021 var sjukpenningtalet 9,2 dagar, vilket är en minskning med 0,1 dagar sedan december 2020. Kvinnor har i likhet med tidigare år ett högre sjukpenningtal (12,0) än män (6,6).

² Jämförelseuppgifterna för 2020 är reviderade på grund av efterregistreringar.

Utfallet för anslaget 1:4 *Arbets-skadeersättningar m.m.* blev 2 380 miljoner kronor, vilket är 187 miljoner kronor (7,3 procent) lägre jämfört med 2020. Det beror huvudsakligen på att färre personer fick arbetsskadelivränta eller yrkesskadelivränta. I december 2021 fick 14 972 personer arbetsskadelivränta, vilket är en minskning med 9,7 procent jämfört med december 2020. Antalet mottagare av yrkesskadelivränta i december 2021 uppgick till 16 737 personer, vilket är en minskning med 8,7 procent jämfört med december 2020.

Utfallet för anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* blev 3 196 miljoner kronor (18,1 procent) lägre än föregående år. Det förklaras främst av att det under perioden april–juli 2020 inte fanns något tak för hur stor ersättning arbetsgivare kunde få och att full kompensation av sjuklönekostnaderna skedde dessa månader.

Under 2021 har ersättningen till arbetsgivare begränsats enligt olika procentsatser beroende på sjuklönekostnadens storlek.

Övriga kontokrediter

Tabell 2.73 UO 10 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2021-12-31
Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	170	140
Summa	170	140

Inom utgiftsområdet har riksdagen beviljat övriga krediter på 170 miljoner kronor. Utnyttjade krediter vid utgången av 2021 uppgick till 140 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:19 Försäkringskassans arbete med att förebygga sjukskrivning

Riksrevisionen har granskat Försäkringskassans arbete med att förebygga sjukskrivning.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans arbete med att förebygga sjukskrivning (skr. 2021/22:60) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten.

Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:SfU9, rskr. 2021/22:154).

Riksdagen har tillkännagett som sin mening att regeringen bör förtydliga Försäkringskassans ansvar och uppdrag för att förebygga sjukfrånvaro, säkerställa att effekterna av de förebyggande insatserna som ges med ersättningar från Försäkringskassan utvärderas samt vidta åtgärder för att öka aktörernas kunskap om förebyggande insatser och ersättningar inom sjukförsäkringen (bet. 2021/22:SfU9, punkt 2, rskr. 2021/22:154).

2.6.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Utgiftsområdet omfattar ersättning vid ålderdom (garantipension, bostadstillägg till pensionärer, äldreförsörjningsstöd samt inkomstpensionstillägg) och ersättning vid dödsfall (omställningspension, änkepension och särskild efterlevandepension samt garantipension till dessa förmåner). Inkomstrelaterad ålderspension redovisas i avsnitt 2.6.31.

Anslag

Tabell 2.74 UO 11 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Garantipension till ålderspension	14 141		14 044	-97	-0,7	14 386
1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	9 343		9 360	17	0,2	9 966
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	10 274	623	10 595	321	3,1	10 414
1:4	Äldreförsörjningsstöd	1 190		1 204	14	1,2	1 180
1:5	Inkomstpensionstillägg	1 990		2 035	45	2,3	
2:1	Pensionsmyndigheten	778		778	0	0,0	706
	Summa	37 716	623	38 016	300	0,8	36 652

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 38 016 miljoner kronor och blev därmed 300 miljoner kronor (0,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 ökade utgifterna med 1 363 miljoner kronor (3,7 procent).

Utgifterna för bostadstillägg blev högre än budget och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:3 *Bostadstillägg till pensionärer* uppgick till 10 595 miljoner kronor, vilket är 321 miljoner kronor (3,1 procent) högre än anvisat i statens budget. Det beror på att både det genomsnittliga beloppet som betalas ut i bostadstillägg och de retroaktiva utbetalningarna blev högre än beräknat. Vid ingången av 2021 hade dessutom anslaget ett underskott på 388 miljoner kronor från 2020. I ändringsbudget anvisades därför ytterligare 623 miljoner kronor.

Jämfört med 2020 blev utgifterna 181 miljoner kronor (1,7 procent) högre.

Antalet pensionärer med bostadstillägg uppgick i december 2021 till ungefär 295 000 personer, vilket är ca 5 000 personer fler än i december 2020. För 2021 var det genomsnittliga årsbeloppet 35 600 kronor, vilket är en ökning med 100 kronor jämfört med 2020.

Färre personer får garantipension

Utgifterna för anslaget 1:1 *Garantipension till ålderspension* uppgick till 14 044 miljoner kronor, vilket är 342 miljoner kronor (2,4 procent) lägre än föregående år. Både medelbelopp och antalet med garantipension minskade på grund av att prisbasbeloppet endast ökade med 0,6 procent 2021. Yngre personer har också lägre belopp än äldre pensionärer och det påverkar utgifterna över tid.

Ungefär 688 900 ålderspensionärer hade garantipension vid utgången av 2021, vilket är ca 11 000 färre än föregående år. Den genomsnittliga utbetalda garantipensionen uppgår till 20 400 kronor per år 2021, vilket är en minskning med 200 kronor jämfört med 2020. Totalt 75 procent av dem som har garantipension är kvinnor och 25 procent är män.

Färre får änkepension

Utgifterna för anslaget 1:2 *Efterlevandepensioner till vuxna* uppgick till 9 360 miljoner kronor, vilket är 606 miljoner kronor (6,1 procent) lägre än föregående år. Utgifterna för änkepension svarar för den större delen av utgifterna under anslaget. Änkepensionssystemet är under avveckling sedan 1990 och antalet personer med änkepension minskar successivt. Mellan 2020 och 2021 minskade antalet med ca

11 100 personer, till ca 208 200 personer, vilket medförde att de totala utgifterna för anslaget minskade. Alla som får änkepension är kvinnor.

Utgifter för äldreförsörjningsstöd ökade med 2 procent

De personer som är över 65 år och bosatta i Sverige, men som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra förmåner inom det allmänna pensionssystemet, är berättigade till äldreförsörjningsstöd. Utfallet för anslaget 1:4 *Äldreförsörjningsstöd* blev 1 204 miljoner kronor, vilket är 24 miljoner kronor (2,0 procent) högre än föregående år. Det beror på att det är en något större andel av dem som är födda 1938 eller senare som får äldreförsörjningsstöd. Till skillnad från dem som är födda 1937 eller tidigare är de inte berättigade till garanti-pension efter att ha bott i Sverige i 10 år då det för dessa krävs en bosättning på 40 år för full garantipension. Högre boendekostnader ger också högre utgifter för äldreförsörjningsstöd.

Antalet personer med äldreförsörjningsstöd ökade med 5,1 procent jämfört med 2020 och uppgick till ca 26 500 personer i december 2021. Det genomsnittliga årsbeloppet minskade med 2,1 procent och uppgick till 46 800 2021.

Utgifterna för den nya pensionsförmånen IPT blev 2 miljarder

Den nya förmånen inkomstpensionstillägg betalades ut för första gången i september 2021. Utfallet för det nya anslaget 1:5 *Inkomstpensionstillägg* blev 2 035 miljoner kronor för de fyra månader som förmånen betalades ut. Antalet personer med inkomstpensionstillägg uppgick till 1 247 450 i december 2021, av dessa var 61 procent kvinnor och 39 procent män. Det genomsnittliga årsbeloppet var 4 900 kronor.

Övriga kontokrediter

Tabell 2.75 UO 11 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2021-12-31
Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar	8 000	3 177
Summa	8 000	3 177

Riksdagen har beslutat om en övrig kredit inom utgiftsområdet. Krediten är på 8 000 miljoner kronor och avser Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar. Utnyttjad kredit uppgick till 3 177 miljoner kronor vid utgången av 2021.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Pensionsmyndigheten

Pensionsmyndigheten har fått en revisionsberättelse med upplysning avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för upplysningen anger Riksrevisionen följande.

Avsnitt 12 i resultatredovisningen innefattar, i enlighet med regleringsbrev för myndigheten, en redovisning av inkomstpensionens finansiella ställning och utveckling. Avsnittet innehåller, utöver information från myndighetens finansiella redovisning, även information från andra aktörer samt prognosuppgifter. Uppgifter från andra aktörer och prognoser har inte granskats av Riksrevisionen.

2.6.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utgiftsområdet omfattar bl.a. barnbidrag, föräldraförsäkring och bostadsbidrag.

Anslag

Tabell 2.76 UO 12 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Barnbidrag	33 681		33 390	-291	-0,9	33 326
1:2	Föräldraförsäkring	47 652	1	46 919	-733	-1,5	46 125
1:3	Underhållsstöd	2 594		2 692	98	3,8	2 636
1:4	Adoptionsbidrag	15		9	-6	-41,2	9
1:5	Barnpension och efterlevandestöd	1 019	63	1 018	-1	-0,1	1 034
1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	5 367		3 951	-1 416	-26,4	3 960
1:7	Pensionsrätt för barnår	8 071		8 071	0	0,0	7 565
1:8	Bostadsbidrag	5 181	560	5 019	-161	-3,1	5 284
	Summa	103 578	624	101 068	-2 510	-2,4	99 939

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 101 068 miljoner kronor. Det är 2 510 miljoner kronor (2,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utgifterna 1 129 miljoner kronor (1,1 procent) högre.

Lägre utgifter för barnbidrag än beräknat

Utgifterna för anslaget 1:1 *Barnbidrag* blev 33 390 miljoner kronor, vilket är 291 miljoner kronor (0,9 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att antalet födda barn samt invandringen till Sverige blev lägre än beräknat.

Utfallet för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* blev 46 919 miljoner kronor, vilket är 733 miljoner kronor (1,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror huvudsakligen på att utgifterna för föräldrapenning blev 3 045 miljoner kronor (8,7 procent) lägre än beräknat. Antalet uttagna föräldrapenningdagar uppgick till knappt 50,4 miljoner, vilket är 5,7 miljoner dagar (10,2 procent) färre än beräknat.

De lägre utgifterna för föräldrapenning motverkades delvis av att utgifterna för tillfällig föräldrapenning blev 1 363 miljoner kronor (17,3 procent) högre än beräknat samt att utgifterna för graviditetspenning blev 950 miljoner kronor (147,1 procent) högre än beräknat.

Antalet uttagna dagar med tillfällig föräldrapenning blev knappt 9,3 miljoner, vilket är 1,5 miljoner dagar (19,2 procent) högre än vad som ursprungligen beräknades. Det beror på spridningen av sjukdomen covid-19 som bidragit till att många förskolor och skolor skärpt sina regler kring barns hälsotillstånd. Det innebär att barn hålls hemma under längre perioder med mildare symptom än annars, vilket medfört att benägenheten att ansöka om tillfällig föräldrapenning har varit högre än normalt.

Socialstyrelsen har under 2021 identifierat gravida som riskgrupp för att drabbas av allvarligt sjukdomsförlopp vid insjuknande i covid-19, vilket har medfört att utgifterna för graviditetspenning blev högre än beräknat.

I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 1 miljon kronor på grund av förlängd tid för möjligheten att ansöka om viss tillfällig föräldrapenning i samband med sjukdomen covid-19.

Utfallet för anslaget 1:4 *Adoptionsbidrag* blev 9 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor (41,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Globala reserestriktioner till följd av spridningen av covid-19 har medfört att antalet internationella adoptioner blev färre än beräknat. År 2021 genomfördes 118 adoptioner till Sverige via de svenska adoptionsorganisationerna. Året innan förmedlades 92 adoptioner.

Utfallet för anslaget 1:5 *Barnpension och efterlevandestöd* blev 1 018 miljoner kronor, vilket är 1 miljon kronor (0,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Anslaget anvisades ytterligare 63 miljoner kronor i ändringsbudget då utgifterna beräknades överskrida tillgängliga medel, vilka var begränsade av en ingående utnyttjad anslagskredit på 69 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 1:6 *Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag* blev 3 951 miljoner kronor, vilket är 1 416 miljoner kronor (26,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror huvudsakligen på att utgifterna för vårdbidrag blev 1 383 miljoner kronor (62,1 procent) lägre än beräknat. Från och med den 1 januari 2019 ersätter omvårdnadsbidrag den del av vårdbidraget som ger ersättning för barnets tillsyns- och vårdbehov. Beslut om vårdbidrag enligt äldre bestämmelser kommer dock att fortsätta gälla under en övergångsperiod. Under året har vårdbidragen upphört i snabbare takt än vad som tidigare beräknats.

Utgifter för bostadsbidrag blev lägre än beräknat och jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:8 *Bostadsbidrag* blev 5 019 miljoner kronor, vilket är 161 miljoner kronor (3,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utfallet 264 miljoner kronor (5,0 procent) lägre. Det beror främst på att antalet mottagare av bostadsbidrag har minskat mer än vad som beräknades i statens budget och jämfört med föregående år.

Antalet hushåll som fick bostadsbidrag uppgick till 210 871 vilket är en minskning med 3,6 procent jämfört med 2020. Huvuddelen av bostadsbidraget betalas ut till barnfamiljer. Antalet barnhushåll med bostadsbidrag uppgick till 168 478, vilket är en minskning med 3,7 procent från föregående år.

Anslaget anvisades ytterligare 560 miljoner kronor i ändringsbudget för finansiering av ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer under perioden juli–december. Utfallet för tilläggsbidraget blev 540 miljoner kronor. Det är 38 miljoner kronor lägre jämfört med 2020 då utgifterna för tillfälligt tilläggsbidrag uppgick till 578 miljoner kronor.

Högre utgifter för föräldraförsäkring jämfört med föregående år

Jämfört med 2020 blev utgifterna för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* 794 miljoner kronor (1,7 procent) högre. Det beror framför allt på utgifterna för graviditetspenning som blev 969 miljoner kronor (154,7 procent) högre jämfört med 2020. Socialstyrelsen har under 2021 identifierat gravida som riskgrupp för att drabbas av allvarligt sjukdomsförlopp vid insjuknande i covid-19. Det har inneburit ett ökat antal mottagare av graviditetspenning och ett ökat antal uttagna dagar per mottagare. Antalet utbetalda nettodagar med graviditetspenning uppgick till knappt 2,5 miljoner under 2021, vilket är en ökning med 155,8 procent jämfört med föregående år.

Utgifterna för tillfällig föräldrapenning blev 9 228 miljoner kronor, vilket är 209 miljoner kronor (2,3 procent) högre än föregående år. Antalet uttagna dagar med

tillfällig föräldrapenning blev knappt 9,3 miljoner, vilket är 0,8 procent högre jämfört med 2020.

Utgifterna för föräldrapenning blev 31 768 miljoner kronor, vilket är 290 miljoner kronor (0,9 procent) lägre än 2020.

Under 2021 tog män ut 29,6 procent av föräldrapenningdagarna, vilket ska jämföras med 30,0 procent föregående år. I fråga om tillfällig föräldrapenning vid vård av barn tog män ut 39,7 procent av dagarna vilket är en ökning från en andel på 39,2 procent 2020.

Utgifterna för anslaget 1:7 *Pensionsrätt för barnår* blev 8 071 miljoner kronor, vilket är 506 miljoner kronor (6,7 procent) högre än 2020. Utgifterna för anslaget styrs av antalet barn i åldern 0–4 år, inkomstbasbeloppets utveckling, timlöneutvecklingen och utvecklingen av den pensionsgrundande inkomsten. Avgiften består av en preliminär avgift samt ett regleringsbelopp som täcker avvikelsen mellan det preliminära belopp som tagits ut tre år tidigare och den faktiska avgiften. Det högre utfallet förklaras främst av en högre preliminär avgift jämfört med 2020.

2.6.13 Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Utgiftsområdet omfattar integrationspolitik, politik mot diskriminering, åtgärder mot segregation och jämställdhetspolitik.

Anslag

Tabell 2.77 UO 13 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	6 195		4 676	-1 519	-24,5	7 042
1:3	Hemutrustningslån	172		33	-138	-80,6	39
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	409	165	502	93	22,8	457
	Övriga anslag	1 015		1 001	-15	-1,4	977
	Summa	7 791	165	6 212	-1 578	-20,3	8 516

Utgifterna uppgick till 6 212 miljoner kronor och är därmed 1 578 miljoner kronor (20,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 minskade utgifterna med 2 304 miljoner kronor (27,1 procent).

Antalet kommunmottagna lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande* blev 4 676 miljoner kronor, vilket är 1 519 miljoner kronor (24,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Skillnaden beror framförallt på att utgifterna för ersättningar till kommunerna för ensamkommande barn och unga samt schablonersättningarna för mottagande av nyanlända blev lägre. Orsaken är att det genomsnittliga antalet mottagna blev 6 785 (18,5 procent) lägre än vad som antogs i statens budget.

Jämfört med 2020 minskade utgifterna för ersättningar till kommuner och regioner med 2 366 miljoner kronor (33,6 procent). Utgifterna för schablonersättning för mottagande av nyanlända samt ersättningarna för ensamkommande barn och unga

minskade med 1 326 miljoner kronor respektive 1 032 miljoner kronor. Det beror på att det genomsnittliga antalet mottagna personer som tagits emot i kommunerna och som kommunerna därmed får ersättning för minskade med 44 procent mellan 2020 och 2021. Enbart det genomsnittliga antalet mottagna ensamkommande barn och unga minskade med 66 procent.

Tabell 2.78 Kommunmottagna m.m. 2021

	2021 ¹	2020	Förändring	Förändring, procent
Antal kommunmottagna	13 548	14 106	-558	-4
<i>varav kvinnor</i>	6 780	6 691	89	1
<i>varav män</i>	6 768	7 415	-647	-9
andel kvinnor	50,0%	47,4%		
andel män	50,0%	52,6%		
Antal kommunmottagna under 18 år	6 004	5 874	130	2
<i>varav pojkar</i>	3 166	3 140	26	1
<i>varav flickor</i>	2 838	2 734	104	4
andel pojkar	52,7%	53,5%		
andel flickor	47,3%	46,5%		
Antal ensamkommande barn och unga	606	1 578	-972	-62
<i>varav pojkar</i>	428	1 346	-918	-68
<i>varav flickor</i>	178	232	-54	-23
andel pojkar	70,6%	85,3%		
andel flickor	29,4%	14,7%		
Totalt antal mottagna de senaste 24 månaderna som kommunerna får ersättning för	26 585	39 915	-13 330	-33
<i>varav ensamkommande</i>	2 169	6 396	-4 227	-66
Genomsnitt för respektive år	29 920	53 117	-23 197	-44
<i>varav ensamkommande</i>	3 324	9 784	-6 460	-66

¹ Sammanställningen över 2021 och 2020 utgår från situationen den sista december respektive år.

Källa: Migrationsverket.

Hemutrustningslånen blev lägre även 2021

Utfallet för anslaget 1:3 *Hemutrustningslån* uppgick till 33 miljoner kronor, vilket är 138 miljoner kronor (80,6 procent) lägre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Det beror främst på att antalet personer som kan ansöka om lån, dvs. som beviljats uppehållstillstånd och tagits emot i en kommun, blev lägre än väntat och därmed blev även hemutrustningslånen färre.

Högre utgifter för särskilda jämställdhetsåtgärder

Utfallet för anslaget 3:1 *Särskilda jämställdhetsåtgärder* uppgick till 503 miljoner kronor, vilket är 93 miljoner kronor (22,8 procent) högre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare totalt 165 miljoner kronor. Förstärkningen handlade framför allt om att möta ökade och ändrade behov hos organisationer som arbetar med våldsutsatta kvinnor, barn och hbtq-personer och mot våld i nära relationer till följd av spridningen av covid-19. Men förstärkningen avsåg även andra delar av arbetet mot mäns våld mot kvinnor.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.79 UO 13 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	39	39
3:3	Bidrag för kvinnors organisering	28	28
4:1	Åtgärder mot segregation	300	15
Summa		367	82

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 367 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 82 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 285 miljoner kronor och hänför sig till anslaget 4:1 *Åtgärder mot segregation*. Det låga nyttjandet av bemyndigandet beror bl.a. på att handläggande myndighet endast beviljat fleråriga bidrag i undantagsfall, med fokus på utvärdering eller följeforskning respektive insatser som syftade till att skapa långsiktiga samverkansstrukturer.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Delegationen mot segregation

Delegationen mot segregation har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Delegationen mot segregation har överskridit den av regeringen beslutade anslagskrediten för anslaget utgiftsområde 13, anslag, 4:2, anslagspost 1 Delegationen mot segregation (ram) med 2 345 tusen kronor. Myndigheten har i och med överskridandet inte följt villkoren i 6 § anslagsförordningen (2011:223). Överskridandet framgår av årsredovisningen.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:29 Bosättningslagen – har reformen levt upp till intentionerna?

Riksrevisionen har granskat om reformen av anvisningssystemet för vissa nyanländas bosättning levt upp till intentionerna om ett snabbare och jämnare fördelat mottagande mellan kommuner samt en bättre etablering av nyanlända på arbetsmarknaden.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om bosättningslagen (skr. 2021/22:191) redovisat regeringens bedömning och åtgärder med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.6.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Utgiftsområdet omfattar områdena arbetsmarknad och arbetsliv och består i huvudsak av utgifter för matchning av arbetssökande och lediga jobb, arbetsmarknadspolitiska program, arbetslöshetsförsäkringen, lönegarantiersättning och Europeiska socialfonden samt arbetsmiljö, arbetsrätt och lönebildning. Myndigheter inom området är bl.a. Arbetsförmedlingen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Arbetsmiljöverket och Arbetsdomstolen.

Anslag

Tabell 2.80 UO 14 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 854	-5	7 740	-114	-1,5	7 522
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	52 883	-180	45 425	-7 458	-14,1	41 823
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	11 738	628	11 425	-314	-2,7	7 276
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	20 482		19 205	-1 276	-6,2	19 063
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	1 996		1 300	-696	-34,9	1 164
1:7	Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	50			-50	0,0	
1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	2 900		830	-2 070	-71,4	2 986
1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	4 843	151	3 399	-1 444	-29,8	3 759
1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 696	-21	1 347	-350	-20,6	2 288
	Övriga anslag	1 283	2	1 278	-5	-0,4	1 273
	Summa	105 724	574	91 947	-13 777	-13,0	87 154

Utfallet uppgick till 91 947 miljoner kronor, vilket är 13 777 miljoner kronor (13,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utfallet 4 793 miljoner kronor (5,5 procent) högre.

Utgifterna för anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* uppgick till 7 740 miljoner kronor, vilket är 114 miljoner kronor lägre än vad som avisades i statens budget. Anslaget minskades i ändringsbudget med 5 miljoner kronor för att finansiera en senareläggning av avvecklingen av de bidrag till mindre arbetslöshetskassor som betalas för att kompensera höga administrativa kostnader per medlem.

Antalet arbetslösa ökade med 4,8 procent från föregående år

Tabell 2.81 visar arbetsmarknadsstatistik från Arbetskraftsundersökningen (AKU), som utförs av Statistiska centralbyrån.

Tabell 2.81 Arbetslöshet

	2021	2021	2021	2021	2020	2020	2020	2020
	Antal personer	Procent	Kvinnor	Män	Antal personer	Procent	Kvinnor	Män
Antal arbetslösa, 15–74 år	488 800		238 800	250 000	466 400		218 900	247 500
<i>varav heltidsstuderande</i>	167 000	34,2	89 200	77 800	144 600	31,0	71 300	73 300
<i>varav ungdomar, 15–24 år</i>	153 900	31,5	72 900	81 000	140 300	30,1	63 900	76 500
Arbetslösa som andel av arbetskraften, 15–74 år		8,8	9,1	8,5		8,5	8,5	8,6

	2021	2021	2021	2021	2020	2020	2020	2020
Arbetslösa ungdomar som andel av samtliga ungdomar i arbetskraften, 15–24 år		24,8	24,2	25,4		23,4	22,4	24,3

Anm.: Statistiken i tabellen avser genomsnitt för helåren 2021 respektive 2020. Jämförelsetalen för 2020 har räknats om med hänsyn till att AKU fr.o.m. 2021 har anpassats till EU:s ramlag (förordning 2019/1700) för den sociala statistiken. Summorna i tabellen innehåller mindre skillnader på grund av avrundningar till hela hundratal i underliggande statistik.

Källor: Statistiska centralbyrån.

Det genomsnittliga antalet arbetslösa i åldern 15–74 år ökade enligt AKU med 22 400 personer (4,8 procent) mellan 2020 och 2021. Antalet kvinnor ökade med 19 900 (8,3 procent) och antalet män ökade med 2 500 (1,0 procent). Antalet arbetslösa som är heltidsstuderande ökade med 22 400 personer (15,5 procent) mellan åren, varav antalet kvinnor ökade med 20,1 procent och antalet män med 5,8 procent.

Ungdomar i åldern 15–24 år utgjorde 31,5 procent av samtliga arbetslösa. Antalet arbetslösa ungdomar ökade med 13 600 personer (9,7 procent) mellan åren, varav antalet kvinnor ökade med 12,3 procent och antalet män med 5,6 procent.

Lägre utgifter för arbetslöshetsersättning än beräknat

Utgifterna för anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* uppgick till 45 425 miljoner kronor, vilket är 7 458 miljoner kronor (14,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror framför allt på utvecklingen på arbetsmarknaden som medfört att utgifterna för bidrag för arbetslöshetsersättning blev lägre än vad som ursprungligen beräknades. Utgifterna för bidrag till arbetslöshetsersättning uppgick till 21 230 miljoner kronor, vilket är 8 408 miljoner kronor (28,4 procent) lägre än vad som ursprungligen beräknades i statens budget.

De lägre utgifterna för bidrag till arbetslöshetsersättning motverkades delvis av att utgifter för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning blev 959 miljoner kronor (5,2 procent) högre än vad som beräknades i statens budget.

Anslaget minskades med 180 miljoner kronor i extra ändringsbudget, då utgifterna för arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd förväntades minska, främst på grund av förlängning av den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb samt insatser för att öka antalet extratjänster och introduktionsjobb samt matchningstjänster.

I ändringsbudget anvisades anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* ytterligare 448 miljoner kronor, främst för att möta behov med anledning av ett ökat antal långtidsarbetslösa och förstärka arbetet med reformeringen av Arbetsförmedlingen. Dessutom ökades anslaget med 180 miljoner kronor för att stärka kommunernas möjligheter att skapa sommarjobb för ungdomar.

Tabell 2.82 Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

	2021	2021	2021	2020	2020	2020
	Antal personer	Kvinnor	Män	Antal personer	Kvinnor	Män
Sökande i program totalt med aktivitetsstöd/etableringsersättning	211 089	103 590	107 499	185 393	90 701	94 692
<i>varav utrikesfödda</i>	<i>127 624</i>	<i>65 694</i>	<i>61 931</i>	<i>117 615</i>	<i>59 825</i>	<i>57 790</i>
Därav jobb- och utvecklingsgarantin	128 001	63 040	64 961	118 505	57 306	61 199
<i>varav utrikesfödda i jobb- och utvecklingsgarantin</i>	<i>81 538</i>	<i>42 396</i>	<i>39 141</i>	<i>76 584</i>	<i>38 443</i>	<i>38 141</i>
Därav förberedande insatser	38 913	20 590	18 323	19 205	10 516	8 689
<i>varav utrikesfödda</i>	<i>20 391</i>	<i>10 856</i>	<i>9 535</i>	<i>8 587</i>	<i>4 576</i>	<i>4 011</i>

	2021	2021	2021	2020	2020	2020
Därav etableringsprogrammet	13 609	7 928	5 681	22 684	13 357	9 327
<i>varav utrikesfödda</i>	<i>13 537</i>	<i>7 888</i>	<i>5 649</i>	<i>22 628</i>	<i>13 327</i>	<i>9 301</i>
Därav jobbgaranti för ungdomar	21 513	8 522	12 991	20 460	7 834	12 626
<i>varav utrikesfödda</i>	<i>8 672</i>	<i>3 281</i>	<i>5 391</i>	<i>7 861</i>	<i>2 797</i>	<i>5 064</i>

Anm.: Statistiken i tabellen avser genomsnittligt antal deltagare per månad under 2020 respektive 2021 beräknat utifrån Arbetsförmedlingens månadsstatistik.

Källa: Arbetsförmedlingen.

Antalet inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen uppgick i genomsnitt till 409 361 personer vilket är en minskning med 6,4 procent jämfört med 2020. Begreppet inskrivna arbetslösa omfattar öppet arbetslösa samt deltagare i arbetsmarknadspolitiska program. Som öppet arbetslösa räknas de som saknar, aktivt söker och omgående kan ta ett arbete och som inte deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Antalet öppet arbetslösa uppgick under 2021 till i genomsnitt 198 272 personer per månad vilket är en minskning med 21,3 procent jämfört med 2020. Antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska program uppgick till i genomsnitt 211 089 personer per månad vilket är en ökning med 13,9 procent jämfört med 2020. Tabell 2.82 visar statistik om deltagandet i arbetsmarknadspolitiska program. Av de inskrivna arbetslösa deltog i genomsnitt 51,6 procent i arbetsmarknadspolitiska program under 2021, vilket är en minskning med 9,2 procentenheter jämfört med föregående år.

Det största programmet, sett till antal deltagare, är jobb- och utvecklingsgarantin som svarade för 60,6 procent av det genomsnittliga antalet deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd. Det genomsnittliga antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin ökade med 8,0 procent jämfört med 2020. Det beror främst på att spridningen av sjukdomen covid-19 fick negativa konsekvenser för arbetsmarknaden, vilket har medfört ett ökat antal långtidsarbetslösa personer. Av samma anledning ökade också antalet deltagare i jobbgarantin för ungdomar med 5,1 procent.

Antalet utrikesfödda i program med aktivitetsstöd ökade med 8,5 procent jämfört med 2020. Den största ökningen av antalet utrikesfödda gällde förberedande insatser.

Antalet deltagare i förberedande insatser uppgick i genomsnitt till 38 913 personer per månad, vilket är en ökning med 102,6 procent jämfört med föregående år. Det beror på att Arbetsförmedlingen i högre utsträckning har erbjudit förberedande insatser till arbetssökande utanför garantierna i syfte att förhindra långtidsarbetslöshet.

I etableringsprogrammet deltog i genomsnitt 13 609 personer per månad, vilket är en minskning med 40,0 procent jämfört med föregående år. Minskningen beror bl.a. på utvecklingen av antalet beviljade uppehållstillstånd de senaste åren.

Utfallet för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* blev 19 205 miljoner kronor, vilket är 1 276 miljoner kronor (6,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på färre beslut om lönebidragsanställningar än beräknat. I statens budget beräknades antalet personer med lönebidrag och skyddat arbete (exklusive skyddat arbete hos Samhall Aktiebolag) uppgå till i genomsnitt 72 100 personer under 2021. Utfallet blev ett årsgenomsnitt på 64 917 personer, vilket är 10 procent lägre än beräknat. Det beror på att spridningen av sjukdomen covid-19 har begränsat möjligheterna för arbetsgivare att anställa med lönebidrag.

Utfallet för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* blev 696 miljoner kronor (34,9 procent) lägre än anvisat i statens budget och uppgick till 1 300 miljoner kronor. Medelsförbrukningen i de beviljade projekten blev lägre än

beräknat. Det beror till stor del på spridningen av sjukdomen covid-19 och svårigheter att upparbeta kostnader i projekten.

I statens budget anvisades anslaget 1:7 *Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021– 2027* 50 miljoner kronor. Det blev inte något utfall för anslaget eftersom programmet har försenats och ännu inte godkänts av EU-kommissionen. Regeringen beslutade den 9 december att överlämna förslag till nationellt program för Europeiska socialfonden plus till EU-kommissionen.

Utfallet för anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* blev 3 399 miljoner kronor, vilket är 1 444 miljoner kronor (29,8 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att det planerade införandet av etableringsjobb blivit försenat och att utgifterna för nystartsjobb blev lägre än vad som ursprungligen beräknades.

Utgifterna för etableringsjobb beräknades komma att uppgå till 814 miljoner. Det blev dock inget utfall under 2021. Etableringsjobb är en ny modell för subventionerade anställningar där staten betalar en ersättning direkt till individen i stället för att betala ersättning till arbetsgivare. Stödet omfattas av EU:s regler om statligt stöd och behöver därför godkännas av EU-kommissionen innan det kan införas. Regeringen inledde processen att få stödet prövat av EU-kommissionen i oktober 2021. EU-kommissionen har inte meddelat något beslut under 2021.

Utgifterna för nystartsjobb beräknades till 4 001 miljoner kronor. Utfallet blev 3 385 miljoner kronor, vilket är 617 miljoner kronor (15,4 procent) lägre än beräknat. Det beror på spridningen av sjukdomen covid-19 som begränsat arbetsgivares möjligheter att nyanställa respektive förlänga befintliga nystartsjobb.

Anslaget anvisades ytterligare 151 miljoner kronor i ändringsbudget för att finansiera en förlängning av den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb med 12 månader för de som redan har nystartsjobb.

Bidrag till lönegarantiersättning blev lägre än beräknat och föregående år

Utfallet för anslaget 1:12 *Bidrag till lönegarantiersättning* blev 830 miljoner kronor, vilket är 2 070 miljoner kronor (71,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. Jämfört med 2020 blev utfallet 2 156 miljoner kronor (72,2 procent) lägre. Det beror på att färre anställda har påverkats av konkurser och rekonstruktioner jämfört med föregående år och vad som beräknades i statens budget. Antalet anställda som är berörda av konkurser uppgick till totalt 10 593 personer under 2021 vilket är en minskning med 55,8 procent jämfört med föregående år. Lönegaranti kan även betalas ut när en arbetsgivare har beviljats företagsrekonstruktion. Antalet anställda som är berörda av offentliga ackord, ett särskilt förfarande vid företagsrekonstruktion, uppgick till 4 099 personer, vilket är en minskning med 58,7 procent jämfört med 2020.

Utfallet för anslaget 1:14 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare* blev 1 347 miljoner kronor, vilket är 350 miljoner kronor (20,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utgifterna 942 miljoner kronor (41,2 procent) lägre. Det beror på att antalet deltagare i etableringsuppdraget blivit färre än beräknat i statens budget och jämfört med föregående år. Under 2021 fick 25 410 personer etableringsersättning, vilket är en minskning med 37,8 procent jämfört med 2020.

I ändringsbudget minskades anslaget med 21 miljoner kronor då satsningar på arbetsmarknadspolitiska program och insatser beräknades medföra att färre personer får etableringsersättning.

Högre utgifter för aktivitetsstöd jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* blev 3 601 miljoner kronor (8,6 procent) högre jämfört med 2020. Det förklaras främst av att utgifterna för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning ökade med 6 038 miljoner kronor (44,8 procent). Under 2021 fick 298 230 personer aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, vilket är en ökning med 24,8 procent från föregående år. Dessutom ökade den genomsnittliga ersättningen per person då den tillfälliga höjningen av ersättningsnivåer som infördes i april 2020 har fortsatt att gälla under 2021.

De ökade utgifterna för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning motverkades delvis av att utgifterna för bidrag till arbetslöshetsersättning minskade med 3 138 miljoner kronor (12,9 procent) jämfört med 2020. Antalet utbetalda ersättningsdagar under 2021 blev knappt 26,3 miljoner vilket är en minskning med 18,7 procent jämfört föregående år.

Utfallet för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* blev 11 425 miljoner kronor, vilket är 4 149 miljoner kronor (57,0 procent) högre jämfört med 2020. Det beror framför allt på fler anvisningar till extratjänster samt ökade utgifter för inköp av utbildningar och tjänster från kompletterande aktörer.

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* 360 miljoner kronor (9,6 procent) lägre. Det beror främst på en lägre genomsnittskostnad för personer med nystartsjobb.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.83 UO 14 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	14 300	4 823
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	15 000	10 159
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	3 618	2 963
1:7	Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	1 000	0
1:8	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9	7
2:6	Regional skyddsombudsverksamhet	20	20
Summa		33 947	17 972
1:10 (2019)	Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		17
Totalt			17 989

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 33 947 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 17 972 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 15 975 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslagen 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* samt 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.*

Skillnaden för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* beror främst på att tidigare tillämpade redovisningsprinciper för de utestående åtagandena för resultatbaserade upphandlade tjänster i stor utsträckning överskattade åtagandena. Resultatätsättningen betalas ut i efterskott och samtliga beslut omfattades av åtagandena trots att endast en mindre andel av besluten innebar att ersättning

betalades ut. Redovisningsprincipen för åtaganden har ändrats fr.o.m. 2022 och utgår från prognosticerade utestående åtaganden i stället för att samtliga beslut avser utestående åtaganden.

Skillnaden för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* beror på att antalet lönebidragsanställningar blivit lägre än beräknat. Det beror delvis på kvarvarande effekter av pandemin som försvårat Arbetsförmedlingens arbete riktad till arbetsgivare och minskat efterfrågan på lönebidragsanställningar.

För anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* förklaras skillnaden av låg efterfrågan trots omfattande projektutlysningar inom det berörda programmet.

Orsaken till att bemyndigandet för anslaget 1:7 *Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027* inte har utnyttjats är förseningar av uppstarten av programperioden, bl.a. till följd av sent antagande av EU-lagstiftningen.

Under utgiftsområdet finns ett äldre beställningsbemyndigande under anslaget 1:10 *Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten*. Det utestående åtagandet uppgår till 17 miljoner kronor. Ett äldre beställningsbemyndigande är ett bemyndigande där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2020:27 *Statens insatser mot exploatering av arbetskraft – regelverk, kontroller samt information och stöd till de drabbade*

Riksrevisionen har granskat statens insatser mot exploatering av arbetskraft.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens insatser mot exploatering av arbetskraft (2020/21:169) redovisat bedömningar och åtgärder med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2020/21:AU12, rskr. 2020/21:367).

Riksdagen har tillkännagett det som utskottet anför om att regeringen senast den 1 april 2022 bör återkomma med förslag på hur sekretessreglerna kan ändras för att motverka exploatering av arbetskraft och förbättra möjligheten till myndighets-samverkan i dessa frågor (bet. 2020/21:AU12, punkt 2, rskr. 2020/21:367).

RiR 2021:6 *Arbetsökande över 55 år – regeringens och Arbetsförmedlingens styrning och prioriteringar*

Riksrevisionen har granskat om regeringens och Arbetsförmedlingens styrning möjliggör för Arbetsförmedlingen att arbeta effektivt för att arbetsökande över 55 år ska återgå i arbete.

Regeringen har redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten i regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om effektiviteten i Riksrevisionens rapport om arbetsökande över 55 år (skr. 2021/22:13). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:AU5, rskr. 2021/22:30).

2.6.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd

Utgiftsområdet omfattar utgifter för ekonomiskt stöd till enskilda under studier och utgifter för vissa studiesociala insatser. Även utgifter för hanteringen av studiestöden, som huvudsakligen sköts av Centrala studiestödsnämnden (CSN), och

ärendehantering inom Överklagandenämnden för studiestöd (ÖKS) hör till utgiftsområdet.

Anslag

Tabell 2.84 UO 15 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Studiehjälp	4 389		4 345	-44	-1,0	4 275
1:2	Studiemedel	20 220	461	18 856	-1 364	-6,7	17 440
1:3	Avsättning för kreditförluster	2 030	30	1 863	-166	-8,2	1 855
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	27		26	-1	-4,1	30
1:7	Studiestartsstöd	542		420	-122	-22,6	294
1:8	Centrala studiestödsnämnden	927	21	913	-14	-1,5	916
	Övriga anslag	179		166	-14	-7,6	249
	Summa	28 313	512	26 588	-1 725	-6,1	25 060

Utfallet uppgick till 26 588 miljoner kronor och blev därmed 1 725 miljoner kronor (6,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 512 miljoner kronor. Jämfört med 2020 blev utgifterna 1 528 miljoner kronor (6,1 procent) högre.

Utfallet för utgiftsområdet har även under 2021 påverkas av regelförändringar till följd av åtgärder och effekter av covid-19. Bland annat slopades inkomstprövningen, det s.k. fribeloppet. Under 2021 fick 588 700 personer studiemedel, vilket är 29 400 personer fler jämfört med 2020. Antalet studerande med studiemedel har ökat de senaste åren, vilket bl.a. beror på högre arbetslöshet men också på satsningar inom utbildningsområdet. Det tillfälliga slopandet av fribeloppet har lett till att fler studerande får bidrag och att utbetalningarna av bidrag totalt sett är högre. Även anslaget för avsättningar för kreditförluster påverkas av det slopade fribeloppet.

Utgifterna för studiemedel blev lägre än anvisat

Utfallet för anslaget 1:2 *Studiemedel* uppgick till 18 856 miljoner kronor och blev därmed 1 364 miljoner kronor (6,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 461 miljoner kronor, framför allt för förlängningen av det slopade fribeloppet för studiemedel och ett utökat antal studieplatser inom utbildningsområdet. Utfallet för de generella bidragen blev 852 miljoner kronor lägre än anvisat. Utfallet för det högre bidragen, som främst betalas ut till de som saknar slutbetyg från grundskola eller 3-årig gymnasieutbildning, blev 660 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror på lägre utgifter för utbildningssatsningar i samband med covid-19.

Avsättning för kreditförluster blev lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* blev 1 863 miljoner kronor, vilket är 166 miljoner kronor (8,2 procent) lägre än beräknat i statens budget. Det beror både på att avsättningsprocenten för förväntade förluster minskade under 2021 och lägre avsättningar kopplade till utbildningssatsningar som gjorts i samband med covid-19. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 30 miljoner kronor.

Utgifterna för studiestartsstöd blev lägre än anvisat

Utfallet för anslaget 1:7 *Studiestartsstöd* blev 122 miljoner kronor (22,6 procent) lägre än beräknat i statens budget. Det beror framför allt på att kommuner som har outnyttjade medel inte har använt möjligheten att lämna tillbaka medel som sedan kan omfördelas till andra kommuner.

Fler studerande innebär högre utgifter för studiemedel jämfört med föregående år

Jämfört med föregående år blev anslaget 1:2 *Studiemedel* 1 416 miljoner kronor (7,5 procent) högre, varav bidragen ökade med 755 miljoner kronor. Det är främst de generella bidragen som har ökat, vilket huvudsakligen beror på att antalet studenter har ökat men även på att bidragsbeloppet har höjts.

Utgifterna för anslaget 1:7 *Studiestartsstöd* blev 126 miljoner kronor (30,1 procent) högre än 2020. År 2021 betalades studiestartsstöd ut till 7 900 personer, vilket är en ökning med 2 000 personer. Studiestartsstöd är ett rekryteringsverktyg som kommunerna kan använda inom ramen för deras befintliga uppdrag att verka för att vuxna deltar i utbildning. Studiestartsstöd kan beviljas vissa arbetslösa personer som varit anmälda som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och uppfyller vissa villkor.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.85 UO 15 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4	0
Summa		4	0

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 4 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 0,2 miljoner kronor.

Utlåning

Tabell 2.86 UO 15 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2021-12-31
Studielån		250 184
Låneram för CSN:s upplåning i Riksgäldskontoret för studielån	252 000	250 789

Anm.: Tabellen omfattar utlåning finansierad med upplåning i Riksgäldskontoret.

CSN:s lånefordran för studielån enligt studiestödslagen (1999:1395) före reserveringar uppgick till 250 184 miljoner kronor vid utgången av 2021. CSN:s upplåning i Riksgäldskontoret för studielån uppgick till 250 789 miljoner kronor vid utgången av 2021.

2.6.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Utgiftsområdet omfattar skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet, vuxenutbildning och eftergymnasial yrkesutbildning samt högskoleutbildning och forskning. Området omfattar även myndigheter inom utbildnings- och forskningsområdet.

Anslag

Tabell 2.87 UO 16 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Statens skolverk	1 157		1 152	-4	-0,4	1 114
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 797	120	4 499	-298	-6,2	2 947
1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	315		236	-80	-25,3	240
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	3 903		3 896	-7	-0,2	3 896
1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	209		206	-3	-1,5	199
1:9	Bidrag till svensk undervisning i utlandet	110		92	-18	-16,5	99
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	504	246	476	-28	-5,5	133
1:13	Bidrag till lärarlöner	4 875		4 247	-628	-12,9	4 124
1:15	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	6 230		6 180	-50	-0,8	4 840
1:16	Bidrag till vissa studier	18		8	-10	-55,3	6
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 660	1 146	4 361	700	19,1	3 101
1:18	Myndigheten för yrkeshögskolan	135	4	137	2	1,7	123
1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 629	6	3 580	-49	-1,4	3 011
2:2	Universitets- och högskolerådet	243		218	-25	-10,4	194
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 025	18	2 043	18	0,9	1 849
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 286	49	2 335	49	2,2	2 259
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 339	9	2 347	9	0,4	2 165
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 349	58	2 407	58	2,5	2 323
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 368	9	2 376	9	0,4	2 293
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 684	41	1 725	41	2,4	1 664
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 957	10	2 000	43	2,2	1 847
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 724	36	1 760	36	2,1	1 710

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
2:15	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	795		776	-18	-2,3	761
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 684	47	1 731	47	2,8	1 663
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 393		1 393	0	0,0	1 217
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 773	61	1 834	61	3,5	1 712
2:26	Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	289	30	319	30	10,3	287
2:34	Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	132	19	151	19	14,4	132
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 774	63	3 731	-43	-1,1	3 452
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	2 231	-700	1 302	-929	-41,6	1 497
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 734		2 734	0	0,0	2 681
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 996	150	7 206	210	3,0	6 092
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 117		1 086	-32	-2,8	1 094
4:1	Internationella program	82		67	-14	-17,6	82
	Övriga anslag	22 563	377	22 734	171	0,8	22 149
	Summa	92 078	1 799	91 346	-732	-0,8	82 958

Utfallet uppgick till 91 346 miljoner kronor och blev 732 miljoner kronor (0,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 799 miljoner kronor. Jämfört med 2020 blev utgifterna 8 388 miljoner kronor (10,1 procent) högre.

För universitet och högskolor belastas anslagen till forskning och forskarutbildning när anslagsmedlen förs över till myndigheternas konton. Till följd av den särskilda anslagsredovisningen blir det därför normalt inga skillnader mellan budget och utfall. I det följande kommenteras de anslag inom utgiftsområdet där avvikelser finns.

Lägre utgifter än beräknat för lovskola och lärarassistenter

Utgifterna för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* blev 298 miljoner kronor (6,2 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. Det beror bl.a. på svårigheter med att rekrytera personal för lovskola, vilket medförde att statsbidraget för undervisning under skollov betalades ut i lägre omfattning än beräknat. Statsbidraget för anställning av lärarassistenter betalades heller inte ut i den utsträckning som beräknats. En orsak till detta kan vara att bidraget kräver medfinansiering av huvudmännen.

Anslag 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* blev 80 miljoner kronor (25,3 procent) lägre än vad som anvisats i den ursprungliga budgeten vilket beror på ett lägre elevantal än beräknat.

Låg nyttjandegrad av statsbidrag för fortbildning av lärare och bidrag till lärarlöner

Utfallet för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* blev 476 miljoner kronor, vilket är 28 miljoner kronor (5,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för utbildning av lärare i svenska som andraspråk blev lägre än beräknat. Även utgifterna för fortbildning inom specialpedagogiska insatser inom det s.k. Lärarlyftet och fortbildning av förskolelärare i förskoleklass blev lägre än beräknat. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 246 miljoner kronor för att användas inom fortbildning inom specialpedagogik samt speciallärarutbildning som tidigare finansierades av medel från anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*.

Utfallet för anslag 1:13 *Bidrag till lärarlöner* blev 4 247 miljoner kronor, vilket är 628 miljoner kronor (12,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att huvudmännen inte använder den bidragsram de tilldelats eller bara använder den delvis för bl.a. satsningarna Karriärsteg för lärare och Lärarlönelyftet.

Högre statsbidrag till vuxenutbildning

Anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* uppgick till 4 361 miljoner kronor, vilket är 700 miljoner kronor (19,1 procent) högre än statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 146 miljoner kronor framför allt för att kunna kombinera vuxenutbildningar och utbildningar i svenska för invandrare och i svenska som andra språk. Jämfört med föregående år blev utfallet 1 259 miljoner kronor (40,6 procent) högre.

Utfallet för anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* blev 1 302 miljoner kronor, vilket är 929 miljoner kronor (41,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget minskades anslaget med 700 miljoner kronor som i stället fördelades på universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå.

Förstärkningar av anslag gav högre utfall jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* blev 1 552 miljoner kronor (52,7 procent) högre jämfört med 2020, vilket beror på att Skolverket betalat ut statsbidrag för olika insatser. Bland annat för gymnasial lärlingsutbildning, läxhjälp, och ett generellt bidrag för att säkerställa barn och elevers utbildnings trots spridningen av covid-19. Även utfallet för anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* blev 1 340 miljoner kronor (21,7 procent) högre då statsbidragen i syfte att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet ökade.

Anslag 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* blev 569 miljoner kronor (18,9 procent) högre än föregående år. Det beror bl.a. på satsningar för utökade resurser till korta yrkeshögskoleutbildningar samt en fortsatt utbyggnad av yrkeshögskoleutbildningar. Antal utbetalda årsplatser uppgick till 49 761 under 2021, en ökning med 7 278 årsplatser jämfört med 2020.

Utfallet för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* uppgick till 7 206 miljoner kronor, vilket är 1 114 miljoner kronor (15,5 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror i huvudsak på nya eller förstärkta satsningar i enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen från 2020 inklusive en förstärkning av bidraget till European Spallation Source ERIC (ESS) på 340 miljoner kronor.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.88 UO 16 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 012	2 009
1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	36	32
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	1 729	1 729
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	552	303
1:12	Praktiknära skolforskning	69	69
1:13	Bidrag till lärarlöner	2 426	2 426
1:15	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	6 230	6 230
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 656	3 656
1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	9 680	8 653
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	25 200	22 956
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	2 150	1 980
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	2 600	2 600
4:1	Internationella program	168	90
Summa		56 508	52 733

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 56 508 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 52 733 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 3 775 miljoner kronor och hänför sig huvudsakligen till anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* och anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*.

Det beslutade bemyndigandet för anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* uppgick till 9 680 miljoner kronor. Av dessa har 8 653 miljoner kronor utnyttjats.

För anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* beror skillnaden på 2 244 miljoner kronor bl.a. på att vissa nya satsningar från den forsknings- och innovationspolitiska propositionen har intecknats på en lägre nivå än vad som planerats.

Garantier

Tabell 2.89 UO 16 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2021-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Chalmers Tekniska Högskola AB ¹	Obegränsad	311	311
Kreditgarantier för överbrygningslån till ESS ERIC ²	600	600	600
Kreditgarantier för överbrygningslån till ESS ERIC ³	600	600	600
Summa		1 511	1 511

¹ I samband med ombildningen av statlig verksamhet till annan associationsform beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2016.

² Gäller som längst t.o.m. 2030. Löper parallellt med tidigare ram till 2025.

³ Gäller t.o.m. 2025.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:1 Riktade utbyggnadsuppdrag till universitet och högskolor – regeringens styrning genom utformning och uppföljning

Riksrevisionen har granskat om regeringens styrning av riktade utbyggnadsuppdrag till lärosäten på ett effektivt sätt bidrar till bättre kompetensförsörjning inom bristyrken.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om riktade utbyggnadsuppdrag till universitet och högskolor (skr. 2020/21:213) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:UbU3, rskr. 2021/22:33).

Riksdagen har tillkännagett det som utskottet anför om att regeringen i dialog med lärosätena ska genomföra en samlad måluppfyllelseanalys av utbyggnadsuppdragen (bet. 2021/22:UbU3, punkt 2, rskr. 2021/22:33).

RiR 2021:5 Statliga myndigheters FoU-verksamhet – styrning och processer för kvalitet, relevans och hushållning

Riksrevisionen har granskat om forsknings- och utvecklingsverksamhet fungerar effektivt vid myndigheter som inte är forskningsråd eller universitet och högskolor.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statliga myndigheters FoU-verksamhet (skr. 2021/22:7) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:UbU6, rskr. 2021/22:86).

RiR 2021:12 Pisa-undersökningen 2018 – arbetet med att säkerställa ett tillförlitligt elevdeltagande

Riksrevisionen har granskat Sveriges deltagande i Pisa-undersökningen 2018, med fokus på exkluderingar och bortfall av elever.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Pisaundersökningen 2018 (skr. 2021/22:39) redovisat sina bedömningar samt vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:UbU5, rskr. 2021/22:145).

RiR 2021:13 Yrkeshögskolan – ambitioner, styrning och uppföljning

Riksrevisionen har granskat om yrkeshögskolan lever upp till riksdagens intentioner.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om yrkeshögskolan (skr. 2021/22:53) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:UbU8, rskr. 2021/22:157).

2.6.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utgiftsområdet omfattar utgifter för bl.a. folkbildning, ungdomsfrågor, det civila samhället, idrott, trossamfund, teater, dans och musik samt museer och utställningar.

Anslag

Tabell 2.90 UO 17 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	1 589	1 691	3 238	1 649	103,8	2 523
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	1 719	63	1 781	62	3,6	1 667
2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 116	21	1 137	21	1,8	1 195
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	523	358	879	357	68,2	475
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	268	20	288	20	7,5	273
8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 401	152	1 519	118	8,4	1 477
8:2	Centrala museer: Stiftelser	269	28	297	28	10,4	381
8:3	Bidrag till vissa museer	71	30	101	30	41,7	107
10:1	Filmstöd	553	396	949	396	71,6	553
13:1	Stöd till idrotten	1 967	1 955	3 922	1 955	99,4	3 474
13:5	Insatser för den ideella sektorn	72	150	208	136	189,4	293
14:1	Bidrag till folkbildningen	4 560	210	4 770	210	4,6	4 462
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	140	-40	100	-40	-28,6	140
	Övriga anslag	3 544	2	3 496	-48	-1,3	3 397
	Summa	17 791	5 035	22 683	4 892	27,5	20 417

Utfallet uppgick till 22 683 miljoner kronor och blev 4 892 miljoner kronor (27,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 ökade utgifterna med 2 266 miljoner kronor (11,1 procent).

Högre utgifter för kulturverksamhet än anvisat och föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturbytte och samarbete* blev 3 238 miljoner kronor, vilket är 1 649 miljoner kronor (103,8 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 1 691 miljoner kronor för att mildra de ekonomiska konsekvenserna med anledning av den fortsatta spridningen av sjukdomen covid-19. Att utfallet blev högre beror framför allt på att utgifterna för regeringens krisstöd inom olika konstområden blev högre än vad regeringen tidigare räknat med. Utgifterna för statsbidragen inklusive hanteringen av dem blev 1 677 miljoner kronor högre jämfört med den ursprungliga budgeten. De högre bidragen består i huvudsak av regeringens krisstöd till aktörer inom kulturområdet som drabbats hårt av covid-19-pandemin. Det var framför allt musik och scenkonstområdena som påverkades av restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av covid-19 under 2021.

Stöd har även fördelats till aktörer för kulturevenemang som ställts in eller skjutits upp med anledning av covid-19 som uppgick till 300 miljoner kronor, vilket är 100 miljoner lägre än föregående år. Stiftelsen Svenska Filminstitutet har fördelat stöd på 250 miljoner kronor, vilket är 175 miljoner kronor lägre än för 2020. Dessutom fick konstnärer krisstipendier där utfallet blev 154 miljoner kronor, vilket är 136 miljoner kronor lägre än föregående år. Sammantaget blev utfallet för anslaget 715 miljoner kronor (28,3 procent) högre än föregående år.

Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet* uppgick till 1 781 miljoner kronor, vilket är 62 miljoner kronor (3,6 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 63 miljoner kronor under 2021 främst på grund av att regionala och lokala kulturverksamheter förlorat intäkter med anledning av de restriktioner som införts i och med spridningen av covid-19. Under året har samtliga regioner i landet fått ökade bidrag att fördela, inklusive utpekade konst- och kulturverksamheter i Region Stockholm. De tre regioner som fått tilldelats högst statligt stöd per invånare 2020 är Gotland, Västerbotten och Västernorrland. De tre regioner som fått störst andel av de totala bidragen är Västra Götaland, Skåne samt vissa verksamheter i Stockholm.

Utfallet för anslaget 5:2 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* uppgick till 879 miljoner kronor. Det är 357 miljoner kronor (68,2 procent) högre än anvisat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 405 miljoner kronor (85,3 procent) högre. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 358 miljoner kronor framför allt för att stödja konstnärer ekonomiskt med anledning av covid-19, vilket förklarar skillnaden från föregående år. Stöd har betalats ut enligt förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer.

Högre utgifter för statliga museer än anvisat på grund av förlorade avgiftsintäkter

Utfallet för anslaget 8:1 *Centrala museer: Myndigheter* blev 1 519 miljoner kronor, vilket är 118 miljoner kronor (8,4 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 152 miljoner kronor framför allt för de verksamheter inom de centrala museerna som är finansierade med avgiftsintäkter och som haft intäktsbortfall med anledning av de restriktioner som införts med anledning av covid-19 under året. Bland de verksamheter som fick ytterligare medel finns bl.a. Vasamuseet inom Statens maritima och transporthistoriska museer (134 miljoner kronor), Cosmonova inom Naturhistoriska riksmuseet (10 miljoner) och Moderna museet (2 miljoner).

Högre stöd till filmbranschen än anvisat och jämfört med 2020

Utfallet för anslaget 10:1 *Filmstöd* blev 949 miljoner kronor. Det är 396 miljoner kronor (71,6 procent) högre än anvisat i statens budget och föregående år. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 396 miljoner kronor för att lindra de ekonomiska konsekvenserna av de restriktioner och allmänna råd som medfört intäktsbortfall för biografer och andra aktörer inom filmbranschen. Stiftelsen Svenska Filminstitutet har fått 826 miljoner kronor i filmstöd under året, vilket är 396 miljoner kronor mer än föregående år. Stiftelsen Svenska Filminstitutet har i sin tur uppdrag att fördela ut krisstöd enligt förordningen (2016:989) om statsbidrag till film till aktörer inom filmproduktion samt distribution och visning av film.

Stöd till idrotten blev högre än anvisat och 2020

Utfallet för anslaget 13:1 *Stöd till idrotten* uppgick till 3 922 miljoner kronor. Det är 1 955 miljoner kronor (99,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och lika mycket som riksdagen anvisade anslaget ytterligare i ändringsbudget. Jämfört med föregående år blev utfallet 447 miljoner kronor (12,9 procent) högre. Att utfallet blev

högre än anvisat i den ursprungliga budgeten och jämfört med föregående år beror i sin helhet på att Sveriges Riksidrottsförbund fått högre bidrag under året för att mildra negativa ekonomiska konsekvenser för idrottsverksamheter i landet till följd av covid-19 under året.

Högre utgifter än anvisat för stöd till den ideella sektorn

Utfallet för anslaget 13:5 *Insatser för den ideella sektorn* uppgick till 208 miljoner kronor, vilket är 136 miljoner kronor (189,4 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 150 miljoner kronor i syfte att stödja organisationer som riktar sig till människor i socialt utsatta situationer som blivit särskilt drabbade till följd av covid-19 under året. Att utfallet blev högre beror på att statsbidrag enligt förordningen (2021:134) om statsbidrag med anledning av covid-19 till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer har betalats ut. Bland stödmottagarna finns t.ex. Sveriges Stadsmissioner och Svenska Röda Korset.

Högre bidrag till folkbildningen än anvisat

Utfallet för anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* uppgick till 4 770 miljoner kronor, vilket är 210 miljoner kronor (4,6 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 210 miljoner kronor för att bygga ut antalet utbildningsplatser inom folkhögskolan. Att utfallet blev högre beror framför allt på att Folkbildningsrådet fått 154 miljoner kronor mer i bidrag för utbyggnad av folkhögskolans allmänna kurs och yrkesutbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå, med viss inriktning mot yrken inom vård och omsorg jämfört med föregående år.

Lägre utgifter för särskilda insatser inom folkbildningen än anvisat och 2020

Utfallet för anslaget 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen* uppgick till 100 miljoner kronor, vilket är 40 miljoner kronor (28,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 40 miljoner kronor (28,6 procent) lägre. Att utfallet blev lägre beror på att stöd utbetalt enligt förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare till Folkbildningsrådet blev 40 miljoner kronor lägre än föregående år. Folkbildningsrådet har i sin tur uppdrag att fördela ut statsbidrag till landets studieförbund.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.91 UO 17 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	25	9
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9	9
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	30	0
2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	167	111
3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	40	34
4:4	Bidrag till bild- och formområdet	14	0
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	196	131
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	90	79
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	262	262

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	40	36
13:4	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15	15
13:5	Insatser för den ideella sektorn	39	28
14:2	Bidrag till tolkutbildning	120	72
Summa		1 047	787

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 1 047 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 787 miljoner kronor, vilket är 260 miljoner kronor lägre än beslutade bemyndiganden.

Orsaken till att beställningsbemyndigandet på anslaget *1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet* inte har utnyttjats är att Statens kulturråd har valt att avvakta resultatet av den interna genomlysningen av bidragen inom Kultursamverkansmodellen innan fleråriga utvecklingsbidrag initieras.

Orsaken till att beställningsbemyndigandet på anslaget *2:2 Bidrag till vissa teater- dans- och musikändamål* inte fullt ut har utnyttjats är att Statens kulturråd inväntade tilldelning av de aviserade förstärkningarna i budgetpropositionen så att dessa kunde inkluderas i ordinarie bidragsomgång i stället för att göra en särskild utlysning. Vissa beslut skedde därför senare än under ett normalår.

Orsaken till att beställningsbemyndigandet på anslaget *4:4 Bidrag till bild- och formområdet* inte har utnyttjats är att Statens kulturråd inväntade tilldelning av de aviserade förstärkningarna i budgetpropositionen så att dessa kunde inkluderas i ordinarie bidragsomgång i stället för att göra en särskild utlysning. Vissa beslut skedde därför senare än under ett normalår.

Utlåning

Tabell 2.92 UO 17 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2021-12-31
Kungliga Operan AB	126	103
Kungliga Dramatiska teatern AB	70	50
Nordiska museet	52	51
Tekniska museet	30	30
Summa	278	234

Anm.: Tabellen omfattar utlåning finansierad med upplåning i Riksgäldskontoret.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om en låneram på högst 278 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2021 var 234 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Moderna museet

Moderna museet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Moderna museet har lämnat årsredovisningen till regeringen den 23 februari 2022. Enligt 2 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska

myndigheten senast den 22 februari lämna en årsredovisning till regeringen. Moderna museet har lämnat årsredovisningen för sent och följer därför inte förordningens krav.

Moderna museet har redovisat felaktiga intäkter och kostnader i tabell 1 i resultatredovisningen. Enligt 3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska en myndighets totala intäkter och kostnader fördelas enligt den indelning som resultatredovisningen har.

Riksarkivet

Riksarkivet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Riksarkivet har under ett stort antal dagar under året överskridit av regeringen beslutad räntekontokredit. Överskridandet har som mest uppgått till 43,6 miljoner kronor.

2.6.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Inom utgiftsområdet ingår utgifter för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande, lantmäteriverksamhet och konsumentpolitik. Området innefattar bl.a. myndigheterna Boverket och Lantmäteriet.

Anslag

Tabell 2.93 UO 18 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	13		4	-9	-68,6	2
1:3	Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	43		2	-41	-95,2	4
1:4	Boverket	343	10	330	-13	-3,8	315
1:6	Lantmäteriet	669		671	2	0,4	655
1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	955	-650	80	-875	-91,7	50
1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	3 150	650	3 712	562	17,9	2 378
2:2	Allmänna reklamationsnämnden	52	3	56	3	6,7	54
	Övriga anslag	354		333	-21	-5,9	321
	Summa	5 579	13	5 188	-390	-7,0	3 779

Utfallet uppgick till 5 188 miljoner kronor, vilket är 390 miljoner kronor (7,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 ökade utgifterna med 1 409 miljoner kronor (37,3 procent).

Lågt utfall för omstrukturering av kommunala bostadsföretag

Utfallet för anslaget 1:2 *Omstrukturering av kommunala bostadsföretag* blev 4 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor (68,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att inga nya ansökningar om stöd kom in under 2021 och att

utfallet för infriande av tidigare åtaganden blev lägre än beräknat. Vid årets slut återstod ett tidigare ingånget avtal med en kommun och det utestående åtagandet uppgick till knappt 5 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 1:3 *Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad* blev 2 miljoner kronor, vilket är 41 miljoner kronor (95,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att tillströmningen av ärenden gällande statsbidrag till kommuner för hyresgarantier för enskilda hushålls räkning blev lägre än beräknat i statens budget. Kommuner kan, efter ansökan, få bidrag med 5 000 kronor per lämnad hyresgaranti. Boverket har under året beviljat 89 garantier till 13 kommuner, jämfört med 146 garantier till 19 kommuner för 2020.

Anslaget 1:4 *Boverket* anvisades ytterligare 10 miljoner kronor på ändringsbudget för Boverkets administrativa kostnader i samband med ett utökat omsättningsstöd till enskilda näringsidkare respektive stöd till handelsbolag (se anslagen 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare* och 1:26 *Stöd till handelsbolag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv).

Utfallet för anslaget 1:7 *Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utombusmiljöer* blev 80 miljoner kronor, vilket är 875 miljoner kronor (91,7 procent) lägre än anvisat. Huvuddelen av utfallet avser stöd enligt två förordningar. Stödet enligt förordningen (2016:837) om stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden är under avveckling. Utgifterna för infriande av tidigare åtaganden för detta stöd blev lägre än beräknat. Det nya tidsbegränsade stödet enligt förordningen (2021:664) om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus var inte möjligt att söka innan den 1 oktober och utgifterna för det stödet blev därför lägre än beräknat.

I ändringsbudget minskades anslaget med 650 miljoner kronor för att finansiera en ökning av anslaget 1:8 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande*.

Anslaget 2:2 *Allmänna reklamationsnämnden* anvisades ytterligare 3 miljoner kronor i ändringsbudget för Allmänna reklamationsnämndens hantering av en kraftigt ökad ärendetillströmning och uppfyllande av de krav på handläggningstider som ställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU av den 21 maj 2013 om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (direktivet om alternativ tvistlösning).

Högre utgifter för investeringsstöd jämfört med budget och föregående år

Utfallet för anslaget 1:8 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* blev 3 712 miljoner kronor, vilket är 562 miljoner kronor (17,9 procent) högre än anvisat. Utfallet blev 1 334 miljoner kronor (56,1 procent) högre jämfört med 2020. Det beror på att omfattningen av färdigställda och slutredovisade byggprojekt blev högre än vad som beräknades i statens budget och föregående år. Intresset för stödet var högt och antalet beviljade ärenden under året omfattade 14 791 lägenheter och 5 726 miljoner kronor. Det är en ökning med 2 935 lägenheter (24,8 procent) respektive 1 378 miljoner kronor (31,7 procent) jämfört med 2020.

I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 650 miljoner då ansökningarna om utbetalning av investeringsstöd för färdigställda projekt bedömdes bli mer omfattande än tidigare beräknat.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.94 UO 18 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	13	5
1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	1 500	63
1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	9 300	9 126
2:4	Åtgärder på konsumentområdet	15	6
Summa		10 828	9 199
1:4 (2020)	Boverket		6
1:7 (2018)	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer		70
Totalt			9 275

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 10 828 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 9 199 miljoner kronor. Utestående åtaganden på anslag 1:8 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* uppgick till 9 126 miljoner kronor.

Orsaken till att beställningsbemyndigandet för anslaget 1:7 *Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer* inte nyttjades var att stödet inte kunde sökas förrän den 1 oktober 2021 och att beslut om stöd därför inte hann tas före årsskiftet för alla de inkomna ansökningarna.

Inom utgiftsområdet finns två äldre beställningsbemyndiganden, dvs. bemyndiganden där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden. Totalt uppgick de till 76 miljoner kronor.

Garantier

Tabell 2.95 UO 18 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2021-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder m.m.	8 000	4 376	4 376
Summa	8 000	4 376	4 376

Övriga kontokrediter

Tabell 2.96 UO 18 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2021-12-31
Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
Summa		0

¹ Årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

Riksdagen har beviljat krediter inom garantiverksamheten i form av ett årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och

fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

2.6.19 Utgiftsområde 19 Regional utveckling

Utgiftsområdet omfattar insatser i form av projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service samt utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning.

Anslag

Tabell 2.97 UO 19 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	1 804	5	1 531	-273	-15,1	1 587
1:2	Transportbidrag	401	25	415	14	3,4	430
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	1 819		1 278	-540	-29,7	1 166
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	150			-150	0,0	
	Summa	4 173	30	3 224	-950	-22,8	3 184

Utfallet uppgick till 3 224 miljoner kronor, vilket är 950 miljoner kronor (22,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utgifterna 40 miljoner kronor (1,3 procent) högre.

Lägre utbetalningar än beräknat för Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning

Utfallet för anslaget 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* blev 1 531 miljoner kronor, vilket är 273 miljoner kronor (15,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att det inte blev något utfall för medfinansiering till Fonden för en rättvis omställning. I statens budget beräknades 150 miljoner kronor för detta ändamål.

Anslaget anvisades ytterligare 5 miljoner kronor i ändringsbudget för att utöka kommuners och regioners kapacitet att genomföra omställningsinsatser i samband med ökat antal varsel på arbetsmarknaden.

Utfallet för anslaget 1:2 *Transportbidrag* blev 415 miljoner kronor, vilket är 14 miljoner (3,4 procent) högre än anvisat i statens budget. Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 25 miljoner kronor i ändringsbudget då utbetalningarna av transportbidrag bedömdes bli högre än vad som tidigare beräknats.

Utfallet för anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020* blev 1 278 miljoner kronor, vilket är 540 miljoner kronor (29,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att flera projekt, på grund av pandemin, inte har rekviderat medel från fonden i den takt som beräknats.

Det blev inte något utfall för det nya anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027*. I statens budget anvisades anslaget 150 miljoner kronor. Orsaken till att det inte blev något utfall är att kommissionen inte fattade beslut om att godkänna programmen under 2021.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.98 UO 19 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	4 175	2 082
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	2 500	2 291
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	1 200	0
Summa		7 875	4 373

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 7 875 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 4 373 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 3 502 miljoner kronor.

Övervägande delen av de stöd som beslutas inom ramen för anslaget 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* är antingen fleråriga samverkansprojekt med många olika offentliga och privata aktörer eller fleråriga företagsinvesteringar. De aktörer som kan fatta beslut om framtida åtaganden mot anslaget har därför små möjligheter att påverka stödets utbetalningstakt. Behovet av att fatta långsiktiga beslut, med stöd av bemyndigande, har varit mindre än vad som tidigare beräknats. Orsaken till att hela beställningsbemyndigandet inte nyttjades var för att beslut inte fattats om medfinansiering av Fonden för en rättvis omställning p.g.a. att kommissionen inte fattade beslut om att godkänna programmet. Dessutom har vissa förseningar med anledning av pandemin påverkat projektgenomförandet.

Verksamheten inom regionalfondsprogrammen, som finansieras av anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020* och anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027*, omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Orsaken till att beställningsbemyndigandet inte nyttjades var att kommissionen inte fattade beslut om att godkänna programmen under 2021.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:2 Transportbidraget – bristande underlag och oklar måluppfyllelse

Riksrevisionen har granskat om transportbidraget på ett effektivt sätt bidrar till att nå avsedda syften och därigenom målet för den regionala utvecklingspolitiken, samtidigt som bidragets klimatpåverkan regelbundet bedöms och beaktas.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om transportbidraget (skr. 2020/21:210) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:NU5, rskr. 2021/22:24).

2.6.20 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Utgiftsområdet omfattar områdena Miljöpolitik och Miljöforskning. Området Miljöpolitik avser bl.a. frågor som rör klimat, naturvård och havs- och vattenvård. Området Miljöforskning består främst av forskning om miljö, klimat och samhällsbyggande bl.a. vid Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas).

Anslag

Tabell 2.99 UO 20 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Naturvårdsverket	596	12	603	7	1,2	605
1:3	Åtgärder för värdefull natur	1 962	10	1 916	-46	-2,4	1 146
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 147		652	-495	-43,1	657
1:8	Klimatbonus	2 910	1 900	4 810	1 900	65,3	2 078
1:10	Klimatanpassning	78	40	108	30	38,5	106
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 400	6	1 348	-52	-3,7	1 277
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	265	-15	97	-168	-63,4	151
1:14	Skydd av värdefull natur	1 686		1 670	-16	-0,9	878
1:16	Klimatinvesteringar	1 935	-20	2 026	91	4,7	1 009
1:17	Klimatpremier	170	100	125	-45	-26,3	107
1:18	Stöd för gröna och trygga samhällen	150		149	-1	-0,9	12
1:19	Industrikivet	750	1	266	-484	-64,5	165
1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	215	-40	74	-141	-65,7	50
	Övriga anslag	2 940	5	2 882	-58	-2,0	2 711
	Summa	16 202	1 998	16 725	522	3,2	10 950

Utfallet uppgick till 16 725 miljoner kronor och blev därmed 522 miljoner kronor (3,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 998 miljoner kronor. Jämfört med 2020 blev utgifterna 5 774 miljoner kronor (52,7 procent) högre.

Spridningen av covid-19 fortsatte påverka saneringsarbete och anslaget för sanering

Utfallet för anslag 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* uppgick till 652 miljoner kronor, vilket är 495 miljoner kronor (43,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror framför allt på konsekvenser av covid-19 genom att länsstyrelser och kommuner behövt omprioritera sin verksamhet samt att tidsplaner och genomförande för upphandlade entreprenader och resursbrist hos huvudmän har medfört att flera projekt har försenats eller senarelagts.

Utgifterna för klimatbonus högre än beräknat – bonuspremier för 123 231 fordon betalades ut

Utfallet för anslaget 1:8 *Klimatbonus* blev 4 810 miljoner kronor. Det är 1 900 miljoner kronor (65,3 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisade riksdagen ytterligare 1 900 miljoner kronor eftersom antalet bilar som var berättigade till bonusen blev fler än beräknat. Jämfört med föregående år blev utgifterna 2 732 miljoner kronor (131,5 procent) högre, vilket beror på att antalet bilar berättigade till bonus har ökat. Under året utbetalades bonuspremier för 123 231 fordon, vilket är 66 094 fordon fler än 2020. Klimatbonusen ingår i det s.k. bonus–malus-systemet som infördes den 1 juni 2018 och ersatte den tidigare supermiljöbilspremier. Systemet innebär att miljöanpassade fordon med relativt låga utsläpp av koldioxid premieras vid inköpstillfället med en bonus, medan fordon med relativt höga utsläpp av koldioxid belastas med högre skatt.

Lägre utgifter än beräknat för internationella klimatinvesteringar

Utfallet för anslag 1:12 *Insatser för internationella klimatinvesteringar* uppgick till 97 miljoner kronor, vilket är 168 miljoner kronor (63,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror framför allt på att inga nya åtaganden har ingåtts. Det beror också på lägre utgifter än beräknat för digitaliseringen av ansökningsprocessen för handel med utsläppsrätter. Det blev också lägre utgifter för insatser inom ramen för Parisavtalet, främst på grund av att spridningen av covid-19 gjort det svårt att etablera samarbetsavtal med andra länder.

Lägre utfall för klimatinvesteringar inom industrin än anvisat

Utfallet för anslaget 1:19 *Industriklivet* uppgick till 266 miljoner kronor. Det är 484 miljoner kronor (64,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Att utfallet blev lägre beror på att söktrycket varit lägre än beräknat och att ansökningar har blivit försenade inom omfattande projekt.

Klimatinvesteringarna högre jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* uppgick till 1 916 miljoner kronor, vilket är 770 miljoner kronor högre än föregående år. Det beror främst på att 343 miljoner kronor mer har betalats ut för skötsel av arter och naturtyper i skyddade områden. Dessutom har 141 miljoner kronor mer betalats ut för skötsel av våtmarker.

Utfallet för anslaget 1:14 *Skydd av värdefull natur* blev 791 miljoner kronor (90,1 procent) högre jämfört med 2020. Det beror bl.a. på att ersättningen till markägare är högre än 2020 och att flera avtal till högre belopp har ingåtts. Naturvårdsverket har fattat 672 beslut, 219 fler än 2020, om ekonomisk ersättning för skydd av värdefulla områden.

Utfallet för anslaget 1:16 *Klimatinvesteringar* blev 1 017 miljoner kronor (100,8 procent) högre jämfört med 2020. Under 2021 beviljades 723 ansökningar inom Klimatklivet. Det är 214 fler beviljade ansökningar än föregående år. Antalet inkomna ansökningar uppgick till 1 605, vilket är 586 fler än föregående år. Av de inkomna ansökningarna avser 34 procent laddstationer. Klimatklivet är ett investeringsstöd till lokala och regionala åtgärder som minskar utsläppen av koldioxid och andra gaser som påverkar klimatet.

Utfallet för anslag 1:20 *Åtgärder för ras- och skredsäkering längs Göta älv* uppgick till 74 miljoner kronor, vilket är 24 miljoner kronor högre än föregående år. Det beror på att bidragen under anslaget fr.o.m. december 2020 kan finansiera hela kostnaden för vidtagna åtgärder. Det har i sin tur lett till högre utbetalt belopp och flera ansökningar under 2021.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.100 UO 20 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:2	Miljöövervakning m.m.	150	133
1:3	Åtgärder för värdefull natur	490	411
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	2 065	881
1:5	Miljöforskning	102	86
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	770	465
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	610	187
1:13	Internationellt miljösamarbete	9	2

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:14	Skydd av värdefull natur	42	20
1:16	Klimatinvesteringar	4 000	3 819
1:17	Klimatpremier	185	184
1:18	Stöd för gröna och trygga samhällen	200	189
1:19	Industriklivet	1 800	1 008
1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	165	76
2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	2 000	1 669
Summa		12 588	9 130

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 12 588 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 9 130 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 3 458 miljoner kronor.

Skillnaden för anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* beror framför allt på att antalet ansökningar om sanering blev lägre än förväntat samt att flera projekt senarelagts som en av konsekvens från covid-19.

Skillnaden för anslaget 1:19 *Industriklivet* uppgick till 792 miljoner kronor. Det beror på förseningar för flera större ansökningar och en större nedskrivning av ett pågående projekt.

Skillnaden för anslaget 2:2 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning* beror bland annat på att det har varit mycket få utlysningar inom det internationella området då det nya ramprogrammet Horisont Europa inte kommit igång med utlysningar som planerat.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) har lämnat årsredovisningen till regeringen den 23 februari 2022. Enligt 2 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten senast den 22 februari lämna en årsredovisning till regeringen. SMHI har lämnat årsredovisningen för sent och följer därför inte förordningens krav.

2.6.21 Utgiftsområde 21 Energi

Utgiftsområdet omfattar frågor om tillförsel, distribution och användning av energi och syftar till att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Det är främst Statens energimyndighet, Energimarknadsinspektionen och Affärsverket svenska kraftnät som ansvarar för att genomföra åtgärderna inom området.

Anslag

Tabell 2.101 UO 21 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Statens energimyndighet	365		352	-14	-3,7	306
1:2	Insatser för energieffektivisering	28		24	-4	-15,8	193
1:4	Energiforskning	1 515		1 482	-33	-2,2	1 542
1:5	Infrastruktur för elektrifierade transporter	550	-100	47	-503	-91,4	21
1:7	Energiteknik	1 462	260	809	-654	-44,7	814
1:8	Elberedskap	270		285	15	5,7	208
1:10	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	120	20	134	14	11,8	64
	Övriga anslag	203		200	-3	-1,6	185
	Summa	4 514	180	3 332	-1 182	-26,2	3 334

Utfallet uppgick till 3 332 miljoner kronor och blev därmed 1 182 miljoner kronor (26,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 180 miljoner kronor. Jämfört med 2020 blev utgifterna 2 miljoner kronor (0,1 procent) lägre.

Lägre utgifter än beräknat i statens budget för infrastruktur för elektrifiering av tunga transporter

Utfallet för anslaget 1:5 *Infrastruktur för elektrifierade transporter* uppgick till 47 miljoner kronor, vilket är 503 miljoner kronor (91,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. Anslaget får användas för utgifter för stöd till publika stationer för snabbbladdning av laddfordon för tillgänglighet längs större vägar och för stöd till infrastruktur för elektrifiering av tunga transporter genom statisk laddning eller tankning. Att utfallet blev så mycket lägre än anvisat beror på att inget stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter har betalats ut. Utbetalning av stöd sker efter beslut av regeringen.

Skattereduktion för grön teknik ersatte solcellsstödet

Från och med 2021 ersatte en skattereduktion för personer som gör gröna investeringar de tidigare stöden för solceller, lagring av egenproducerad energi samt för installation av laddningspunkter till elfordon. Skattereduktionen ges för kostnaderna för arbete och material med 15 procent för installation av solceller, 50 procent för installation av lagring av egenproducerad elenergi och 50 procent för installation av laddningspunkter till elfordon.

Utfallet för anslaget 1:7 *Energiteknik* uppgick till 809 miljoner kronor. Det är 654 miljoner kronor (44,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare totalt 260 miljoner kronor. Att utfallet blev lägre än beräknat beror främst på att antalet utbetalningsansökningar om solcellsstöd blev lägre än beräknat. Det är länsstyrelserna som betalar ut stödet till slutmottagarna.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.102 UO 21 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:3	Insatser för förnybar elproduktion	35	21
1:4	Energiforskning	3 300	1 994
1:5	Infrastruktur för elektrifierade transporter	598	22
1:7	Energiteknik	1 468	1 231
1:8	Elberedskap	2 000	1 081
1:9	Avgifter till internationella organisationer	26	26
1:10	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	240	101
Summa		7 667	4 476

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 7 667 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 4 476 miljoner kronor.

Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 3 191 miljoner kronor och är till stor del hänförlig till anslaget 1:4 *Energiforskning*. Det beror på att det för anslaget finns behov av ett stort bemyndigande för att möjliggöra långsiktiga och omfattande åtaganden, som exempelvis storskaliga demonstrationsanläggningar. Ingående åtaganden för energiforskning har minskat något jämfört med 2020.

Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden för anslaget 1:7 *Energiteknik* beror på att få åtaganden kunde ingås under 2021 då arbetet med att införa en ny förordning för stöd till infrastruktur för elektrifiering av tunga transporter med fokus på regionala nätverk drog ut på tiden.

Vidare finns ett större bemyndigande för anslaget 1:8 *Elberedskap* för att kunna svara upp mot totalförsvarets behov av investeringar för kommande år. Skillnaden mellan bemyndigande och utestående åtaganden beror till stor del på att några åtgärder, bl.a. för ödrift, ännu inte har påbörjats.

Utlåning

Tabell 2.103 UO 21 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2021-12-31
Delägarlån eller borgen till bolag i vilka Svenska kraftnät förvaltar statens aktier	550	327
Lån till företag som bedriver elnätsverksamhet enligt ellagen	700	161
Summa	1 250	488

Inom utgiftsområdet uppgick låneramen som riksdagen beslutat om till 1 250 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2021 var 488 miljoner kronor.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 2.104 UO 21 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneramar för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2021-12-31
Svenska kraftnäts lån i och utanför Riksgäldskontoret	7 200	0
Summa	7 200	0

Inom utgiftsområdet uppgick låneramen som riksdagen beslutat om till 7 200 miljoner kronor.

Affärsverket svenska kraftnät finansierar sina investeringar med lån i Riksgäldskontoret. Under 2021 ökade dock intäkterna från kapacitetsavgifter så kraftigt att affärsverket kunde amortera alla lån i Riksgäldskontoret. Utlåningen uppgick den 1 januari 2021 till 0 miljoner kronor. Under året har nya lån tagits för 21 860 miljoner kronor. Vid årets slut var samtliga lån amorterade och utestående lån 2021 uppgår till 0 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:21 Systemet med energideklarationer – tydligt syfte men oklart mål

Riksrevisionen har granskat systemet med energideklarationer av byggnader.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om systemet med energideklarationer (skr. 2021/22:24) redovisat vilka åtgärder som vidtagits och avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:CU14, rskr. 2021/22:160).

2.6.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Utgiftsområdet omfattar transportpolitiken och politiken för informationssamhället

Anslag

Tabell 2.105 UO 22 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	30 804	15	27 381	-3 423	-11,1	25 722
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	28 105	1 973	28 864	759	2,7	25 667
1:6	Ersättning avseende icke statliga flygplatser	88	277	295	207	235,0	186
1:7	Trafikavtal	1 058		925	-133	-12,5	1 022
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	150	478	638	488	325,2	150
1:11	Trängselskatt i Stockholm	2 239		2 135	-104	-4,6	2 297
1:12	Transportstyrelsen	2 233		2 187	-46	-2,1	2 157
1:14	Trängselskatt i Göteborg	1 008		1 001	-7	-0,7	1 155
1:15	Sjöfartsstöd	1 630		1 182	-448	-27,5	1 227

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:16	Internationell tågtrafik	5		1	-4	-80,4	
1:17	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	231		122	-109	-47,2	85
1:18	Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	2 000	1 000	3 074	1 074	53,7	2 926
1:19	Lån till körkort	151		44	-107	-70,7	
1:20	Tillskott till Sjöfartsverket		130	130	130	0,0	
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 845	-25	1 778	-67	-3,6	288
2:6	Myndigheten för digital förvaltning	146	6	147	1	0,9	
2:7	Digital förvaltning	74	-6	66	-8	-10,4	
	Övriga anslag	2 149	1	2 127	-22	-1,0	2 285
	Summa	73 916	3 849	72 097	-1 819	-2,5	65 167

Utfallet uppgick till 72 097 miljoner kronor och blev därmed 1 819 miljoner kronor (2,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 3 849 miljoner kronor. Jämfört med 2020 blev utgifterna 6 930 miljoner kronor (10,6 procent) högre.

Trafikverket ansvarar för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt för byggande och drift av statliga vägar och järnvägar.

Hur mycket Trafikverket investerar bestäms av anvisade anslag, de lån som Trafikverket tar upp och de tillskott myndigheten får via medfinansiering i form av externa bidrag. Utfallet som redovisas här utgörs av endast den verksamhet som finansieras med anslag. Den största delen av utgifterna under utgiftsområdet återfinns under två trafikslagsöverskridande anslag.

Anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* används för investeringar och andra åtgärder för att utveckla transportsystemet och anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* används för att vidmakthålla den befintliga infrastrukturens funktion.

Kompensation för minskade intäkter från banavgifter och senareläggning av projekt

Utfallet för anslag 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* uppgick till 27 381 miljoner kronor, vilket är 3 423 miljoner kronor (11,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på senareläggningar av olika projekt. Det beror också på ett lägre ränteläge som i sin tur gett lägre räntekostnader för exempelvis lån för järnvägar.

Utfallet för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 28 864 miljoner kronor, vilket är 759 miljoner kronor (2,7 procent) högre än anvisat i statens budget. Operatörer av såväl persontrafik som godstrafik på järnväg har påverkats ekonomiskt av covid-19-pandemin. Anslaget tillfördes därför 1 370 miljarder kronor så att Trafikverket helt eller delvis kunde avstå från att ta ut banavgifter. Dessutom anvisades ytterligare 453 miljoner kronor eftersom Trafikverket numera ska betala skatt på förbrukning av el inom tågtrafiken. I samband med att lagen om skatt på energi (1994:1776) ändrades den 1 januari 2018 har Trafikverket inte längre avdragsrätt för den skatten. År 2021 belastades därför anslaget med 453 miljoner kronor i skatt på el för perioden juni–december 2020.

Spridningen av covid-19 medförde att efterfrågan på godstransporter på järnväg minskade. För att undvika överflyttning av godstransport från järnväg till väg tillfördes anslaget ytterligare 150 miljoner kronor som miljökompensation.

Utvidgat anslag för utlåning till leverantörer av flygtrafiktjänst

Utfallet för anslag 1:6 *Ersättning avseende icke statliga flygplatser* uppgick till 295 miljoner kronor, vilket är 207 miljoner kronor (235,0 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 277 miljoner kronor och ändamålet med anslaget utvidgades så att det även får användas för utlåning i enlighet med de utbetalningar som gjordes tidigare under 2021. Jämfört med föregående år blev utgifterna 108 miljoner kronor högre. Det beror främst på att Trafikverket har lånat ut medel till leverantörer av flygtrafiktjänst vid icke statliga flygplatser för intäktsbortfall till följd av den fortsatta spridningen av sjukdomen covid-19. I normala fall finansieras dessa delar av flygtrafiktjänst vid regionala flygplatser via den svenska undervägsavgiften.

TEN-bidrag

Europeiska unionen (EU) ger normalt årligen bidrag till projekt och studier för investeringar i transportinfrastruktur som ingår i det transeuropeiska transportnätverket (TEN). Bidragen från EU redovisas på inkomstsidan av statens budget (inkomsttitel 6511) och de aktuella projektens utfall belastar sedan anslaget 1:10 *Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk*. Bidragen från EU är en medfinansiering som utökar den totala ramen för Sveriges investeringar i transportinfrastruktur. Utfallet för anslaget blev 638 miljoner kronor, vilket är 488 miljoner kronor (325,2 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 478 miljoner kronor eftersom beloppet som belastar anslaget blev högre än beräknat. De största bidragen avsåg markutrustning för signalsystem, ERTMS, på Malmbanan som uppgick till 242 miljoner kronor och åtgärder för intelligenta transportsystem som uppgick till 47 miljoner kronor.

Högre bidrag till upprätthållande av kollektivtrafiken på grund av fortsatt spridning av covid-19

Precis som under föregående år har råd, restriktioner och smittbegränsande åtgärder till följd av spridningen av covid-19 medfört ett minskat resande och därmed lägre biljettintäkter för såväl kollektivtrafik som flygtrafik och sjöfart.

Utfallet för anslaget 1:15 *Sjöfartsstöd* uppgick till 1 182 miljoner kronor, vilket är 448 miljoner kronor (27,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att sjöfarten har minskat till följd av spridningen av covid-19.

Utfallet för anslag 1:18 *Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik* uppgick till 3 074 miljoner kronor, vilket är 1 074 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 1 000 miljoner kronor på grund av den fortsatta spridningen av covid-19. Anslaget har använts för statsbidrag till kollektivtrafik som organiseras av regionala kollektivtrafikmyndigheter.

I ändringsbudget anvisades anslaget 1:20 *Tillskott till Sjöfartsverket* 130 miljoner kronor. Hela anslaget utnyttjades för att stärka Sjöfartsverkets ekonomi till följd av covid-19.

Större järnvägsinvesteringar enligt nationell plan ökar jämfört med 2020

I tabell 2.106 och tabell 2.107 jämförs utfallen för anslagen 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* och 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* med utfallet för motsvarande anslag föregående år.

Tabell 2.106 Utveckling av statens transportinfrastruktur

Miljoner kronor

	2021	2020
Investeringar i regional plan	2 628	2 946
Räntor och återbetalning av lån för järnvägar	1 389	1 550
Räntor och återbetalning av lån för vägar	274	276
Bidrag till Inlandsbanan och Öresundsbrokonsortiet	515	517
Större järnvägsinvesteringar enligt nationell plan	13 222	11 062
Större väginvesteringar enligt nationell plan	3 942	4 487
Trimning och effektivisering samt miljöinvesteringar	2 918	2 808
Planering, stöd och myndighetsutövning	1 222	1 158
Övrigt	1 271	918
Summa anslag, utveckling av statens transportinfrastruktur	27 381	25 722

Utfallet för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* blev 27 381 miljoner kronor, vilket är 1 658 miljoner kronor (6,4 procent) högre än 2020. De största utgifterna under anslaget är större järnvägsinvesteringar enligt nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen (nationell plan) för perioden 2018–2029. Dessa utgifter uppgick till 13 222 miljoner kronor, en ökning med 2 159 miljoner kronor (19,5 procent). Som exempel på stora järnvägsprojekt som ingår i den nationella planen och som påbörjats eller pågick under 2021 kan nämnas:

- Varberg–Hamra, dubbelspår och tunnelprojektet, en del av utbyggnaden till dubbelspår längs Västkustbanan
- Ostlänken, nytt dubbelspår Järna–Linköping, projektet är en del av det nya stambanenätet på järnväg
- Flackarp–Arlöv, utbyggnad till fyra spår
- Olskroken, planskildhet, en ombyggnad till planskilda järnvägsspår vid Olskroken som är en knutpunkt i det västsvenska järnvägssystemet
- Ökad kapacitet för sträckan Tomtebodavägen–Kalhäll (Mälardalen), en utbyggnad från två till fyra spår nordväst om Stockholm – Införande av European Rail Traffic Management System (ERTMS) Luleå–Riksgränsen.

Utgifterna för större väginvesteringar enligt nationell plan uppgick till 3 942 miljoner kronor, vilket är 546 miljoner kronor (12,1 procent) lägre jämfört med föregående år. Som exempel på stora vägprojekt som ingår i den nationella planen och som pågick under 2021 kan nämnas Umeåprojektet, som omfattar en ringled runt Umeå med E4 och E12. Även ombyggnation till motorväg för sträckan E20 Tollered–Alingsås.

Tabell 2.107 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

Miljoner kronor

	2021	2020
Drift och underhåll av vägar	12 741	11 374
Bärlighet och tjälsäkring av vägar	1 501	1 232
Bidrag för drift av enskild väg	1 260	1 232
Drift, underhåll och trafikledning på järnväg	13 055	11 557
Forskning och innovation	306	271
Summa anslag, vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	28 864	25 667

Utfallet för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 28 864 miljoner kronor. Det är en ökning med 3 197 miljoner kronor (12,5 procent)

jämfört med föregående år. Utgifterna för vidmakthållande järnväg ökade med 1 498 miljoner kronor (13,0 procent) och uppgick till 13 055 miljoner kronor.

Utökad stöd för bredbandsutbyggnad jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 2:5 *Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation* uppgick till 1 778 miljoner kronor, vilket är 1 490 miljoner kronor (83,8 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror i huvudsak på att 1 400 miljoner kronor har betalats ut i stöd för bredbandsutbyggnad. Stödet är inte nytt men har utökats jämfört med föregående år.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.108 UO 22 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	118 650	97 251
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	32 000	25 119
1:7	Trafikavtal	5 400	3 332
1:11	Trängselskatt i Stockholm	49 200	45 498
1:14	Trängselskatt i Göteborg	12 200	9 111
1:16	Internationell tågtrafik	395	317
1:19	Lån till körkort	100	57
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	300	238
2:3	Grundläggande betaltjänster	45	26
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	545	232
Summa		218 835	181 182

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 218 835 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 181 182 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 37 653 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur*, 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* och 1:11 *Trängselskatt i Stockholm*.

För anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* uppgår skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 21 399 miljoner kronor. Differensen beror i huvudsak på att det inträffat senareläggningar i väg- och järnvägsobjekt samt trimning- och miljöåtgärder jämfört med den prognos Trafikverket hade inför 2021.

För anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* är skillnaden 6 881 miljoner kronor. Differensen förklaras huvudsakligen av att underhållsåtgärder och reinvesteringar inte kontrakterats som planerats eftersom det varit brist på personal, maskiner och material hos såväl myndighetens leverantörer som inom Trafikverket.

För anslaget 1:7 *Trafikavtal* uppgår skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 2 068 miljoner kronor. Differensen beror huvudsakligen på att kontraktssumman för de avtal som tecknades för nattågstrafiken varit lägre än beräknat.

För anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* är skillnaden 3 702 miljoner kronor. Differensen beror i huvudsak på att Trafikverket bedömt att en mindre del av investeringen i tunnelbaneutbyggnaden i Stockholm (Stockholmsöverenskommelsen) ska redovisas mot bemyndigandet. Istället kommer anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* belastas i högre utsträckning.

För anslaget 1:14 *Trängselskatt i Göteborg* är skillnaden 3 089 miljoner kronor. Differensen beror i huvudsak på att Trafikverket bedömer att en mindre del av det utestående åtagandet på kontrakten inom ramen för Västsvenska paketet ska belastas på anslaget. Istället kommer anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* belastas i högre utsträckning.

Utlåning

Tabell 2.109 UO 22 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2021-12-31
A-train AB ¹	1 000	804
SVEDAB AB ²	5 580	5 490
Summa	6 580	6 294

Anm.: Tabellen omfattar utlåning finansierad med upplåning i Riksgäldskontoret.

¹ Prop. 1993/94:213, bet. 1993/94:TU36, rskr. 1993/94:436.

² Prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:TU1, rskr. 2009/10:117. Låneramen för Svedab AB är 3 361 miljoner kronor i 2009 års priser, exklusive räntor och mervärdesskatt.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar på 6 580 miljoner kronor för utlåning. Utestående lån vid utgången av 2021 var 6 294 miljoner kronor.

Lånet till Svensk-Danska Broförbindelsen Svedab AB (SVEDAB) får enligt riksdagens beslut uppgå till 3 361 miljoner kronor i 2009 års priser och därutöver mervärdesskatt och ränta. Lånet uppgick vid utgången av 2021 till 5 490 miljoner kronor. Enligt Svedab AB uppgick mervärdesskatten till 230 miljoner kronor och räntan till 2 004 miljoner kronor i löpande priser, fram till den 31 december 2020. Utnyttjad ram exklusive dessa poster var därmed 3 256 miljoner kronor i löpande priser, vilket motsvarades av 3 179 miljoner kronor i 2009 års priser.

Garantier

Tabell 2.110 UO 22 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2021-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Kreditgaranti till Öresundsbro Konsortiets upplåning ¹	Obegränsad	9 426		9 426
Kapitaltäckningsgaranti Arlandabanan Infrastructure AB ²		1 724		1 724
Kapitaltäckningsgaranti SVEDAB AB ³		4 943		4 943
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen), PostNord AB (inkl. Posten Logistik AB, Posten Meddelande AB ⁴)	Obegränsad	5 223		5 223
Garantikapital Eurofima ⁵	CHF 42	410	42	410
Kreditgarantier för lån till flygföretag	5 000	180		180
Kreditgaranti Eurofima ⁶	CHF 52	512	52	512
Summa		22 419		22 419

¹ Prop. 1990/91:158, bet. 1990/91:TU31, rskr. 1990/91:379.

² Prop. 1995/96:65, bet. 1995/96:TU5, rskr. 1995/96:97.

³ Prop. 1992/93:100; bet. 1994/95:TU2, rskr. 1994/95:50.

⁴ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2016.

⁵ Den beslutade garantiramen (prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116) uppgår endast till 33 600 000 CHF. Resterande åtagande om 8 000 000 schweizerfranc uppstod i samband med emissionen 1997 då aktierna förvaltades av affärsverket Statens järnvägar.

⁶ Prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116 och 26 § i Eurofimas statuter.

Källa: Valutakurser från Riksbanken per 30 december 2021 (CHF = 9,8545).

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 2.111 UO 22 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneramar för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2021-12-31
Vissa infrastrukturprojekt	51 000	48 536
Sjöfartsverkets lång- och kortfristiga lån i eller utanför Riksgäldskontoret	100	0
Luffartsverkets lån i och utanför Riksgäldskontoret	4 550	0
Summa	55 650	48 536

Riksdagen har fattat beslut om låneramar på 55 650 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2021 var 48 536 miljoner kronor.

Övriga kontokrediter

Tabell 2.112 UO 22 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2021-12-31
Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
Transportstyrelsens behov av rörelsekapital för transfereringar	1 600	1 434
Summa	1 600	1 434

¹ Årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

Riksdagen har beviljat krediter inom garantiverksamheten i form av ett årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Transportstyrelsen

Transportstyrelsen har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Transportstyrelsen har under flera års tid byggt upp ett överskott om 14 041 tusen kronor i avgiftsområdet Övriga uppdrag. Det ackumulerade överskottet i avgiftsområdet avviker från det ekonomiska målet enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191) och Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till bestämmelsen. Avgifter ska beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader på ett eller några års sikt.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:11 Omregleringen av besiktningmarknaden för fordon

Riksrevisionen har granskat om riksdagens intentioner med omregleringen av besiktningmarknaden för fordon har infriats.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om omregleringen av besiktningmarknaden för fordon (skr. 2021/22:32) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:TU7, rskr. 2021/22:152).

RiR 2021:15 Statlig medfinansiering av regional kollektivtrafik – Sverigeförhandlingens storstadsavtal

Riksrevisionen har granskat om regeringen har säkerställt att den statliga medfinansieringen av regional kollektivtrafikinfrastruktur inom de avtal som Sverigeförhandlingen tog fram har stämt överens med riksdagens transportpolitiska mål där val av åtgärder utgår från transportbehov och samhällsekonomi.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statlig medfinansiering av regional kollektivtrafik – Sverigeförhandlingens storstadsavtal (skr. 2021/22:56) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2021:22 Kostnadskontroll i infrastrukturinvesteringar

Riksrevisionen har granskat kostnadskontrollen i Trafikverkets investeringsverksamhet och om Trafikverkets kostnadskalkyler utgör tillförlitliga beslutsunderlag för att möjliggöra en effektiv prioritering av infrastrukturprojekt.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om kostnadskontroll i infrastrukturinvesteringar (skr. 2021/22:80) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

2.6.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak verksamhet inom områdena jordbruks- och trädgårdsnäring, fiskerinäring, livsmedel, skog, djur, landsbygd och jakt samt rennäring och samefrågor. Utgiftsområdet omfattar även verksamhet inom utbildning och forskning.

Anslag

Tabell 2.113 UO 23 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall - statens budget Procent 2020	Utfall 2020
1:2	Insatser för skogsbruket	360	365	662	302	83,9	296
1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	133	430	484	350	262,8	148
1:10	Gårdsstöd m.m.	7 159		6 946	-213	-3,0	7 189

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	137	13	129	-8	-6,1	143
1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	31		12	-19	-61,4	21
1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	194		174	-20	-10,2	256
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	5 310	-389	3 195	-2 115	-39,8	3 274
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 732	808	2 705	-1 028	-27,5	3 830
1:23	Sveriges lantbruksuniversitet	2 144	26	2 170	26	1,2	1 985
	Övriga anslag	3 380		3 154	-226	-6,7	2 877
	Summa	22 581	1 254	19 630	-2 951	-13,1	20 020

Utfallet uppgick till 19 630 miljoner kronor, vilket är 2 951 miljoner kronor (13,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 minskade utgifterna inom utgiftsområdet med 390 miljoner kronor (1,9 procent).

Statens ersättningskyldighet till skogsägare ledde till högre utgifter än anvisat och 2020

Utfallet för anslaget 1:2 *Insatser för skogsbruket* uppgick till 662 miljoner kronor. Det är 302 miljoner kronor (83,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och 366 miljoner kronor (123,7 procent) högre än föregående år. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 365 miljoner kronor till följd av att Mark- och miljödomstolen fastslog domar om skogsägares rätt till intrångsersättning som tidigare nekats tillstånd att avverka fjällnära skog på grund av höga naturvärden. Kostnaderna för intrångsersättning till skogsägare i samband med dessa nekade avverkningsstillstånd uppgick till 318 miljoner kronor under 2021, vilket förklarar skillnaden jämfört med den ursprungliga budgeten och föregående år.

Högre utgifter för att bekämpa smittsamma djursjukdomar jämfört med anvisat och föregående år

Utfallet för anslaget 1:6 *Bekämpande av smittsamma busdjursjukdomar* blev 484 miljoner kronor, vilket är 350 miljoner kronor (262,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utfallet 336 miljoner kronor (227,6 procent) högre. I ändringsbudget anvisade riksdagen ytterligare 430 miljoner kronor till följd av fågelinfluensautbrott och spridning av viruset SARS-CoV-2 hos minkar. Att utfallet blev högre än beräknat och föregående år, beror framför allt på utgifter som uppkommit i samband med hanteringen av och ersättningar till djurägare för fågelinfluensa, salmonella och SARS-CoV-2 hos minkar.

Lägre utgifter för gårdsstödet än beräknat

Utfallet för anslaget 1:10 *Gårdsstöd m.m.* uppgick till 6 946 miljoner kronor, vilket är 213 miljoner kronor (3,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det lägre utfallet beror på att utbetalda stöd uppgick till lägre belopp än beräknat och att kronan blev starkare än förväntat.

Lägre utgifter för åtgärder för fiske och vattenbruk än beräknat

Utfallet för anslaget 1:12 *Stödåtgärder för fiske och vattenbruk* blev 12 miljoner kronor, vilket är 19 miljoner kronor (61,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det lägre

utfallet beror på att mängden utbetalningsärenden som kommit in till Statens jordbruksverk blev färre än beräknat eftersom flera beviljade projekt inte kunnat genomföras som planerat, framför allt på grund av pandemin. Förlängning av projekt innebär en förskjutning av utbetalningar från 2021 till 2022 och framåt.

Lägre utgifter inom landsbygdsprogrammet jämfört med anvisat

Utfallet för anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* uppgick till 3 195 miljoner kronor, vilket är 2 115 miljoner kronor (39,8 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att landsbygdsprogrammet för 2014–2020 förlängdes med två år, t.o.m. 2022, samt att förhandlingarna om övergångsförordningen för den gemensamma jordbrukspolitiken innebar att Sverige tilldelades ytterligare medel från EU. Sverige har därför minskat på den nationella medfinansieringen för åtgärder inom landsbygdsprogrammet. Förlängningen av landsbygdsprogrammet med två år innebär att utbetalningar kan ske t.o.m. 2025, vilket bidrar till det låga utnyttjande under året.

Utfallet för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* uppgick till 2 705 miljoner kronor. Det är 1 028 miljoner kronor (27,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 808 miljoner kronor för att Sverige skulle kunna tillgodoräkna sig en ökning av EU:s finansieringsandel av landsbygdsprogrammet. Förlängningen av landsbygdsprogrammet med två år innebär att utbetalningar kan ske t.o.m. 2025, vilket bidragit till det låga utnyttjande under året.

Lägre utgifter inom landsbygdsprogrammet jämfört med 2020

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* 79 miljoner kronor (2,4 procent) lägre. Utfallet för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* blev 1 126 miljoner kronor (29,4 procent) lägre. Det beror framför allt på lägre utgifter till följd av de programändringar som genomförts inom landsbygdsprogrammet under 2021, som gjordes med anledning av att landsbygdsprogrammet förlängdes t.o.m. 2022, och att EU:s medfinansiering ökat. Programändringarna under 2021 innebar bl.a. nya satsningar inom landsbygdsprogrammet som t.ex. utveckling av digital dataplattform för jordbruks- och livsmedelssektorn. De nya satsningarna är fortfarande i uppstartsfasen, vilket förklarar skillnaden mot föregående år.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.114 UO 23 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:2	Insatser för skogsbruket	85	47
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	105	60
1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	40	31
1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	209	202
1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	44	34
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 132	2 943
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 604	3 518
1:24	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 600	1 162

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	34	0
1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	135	0
Summa		8 988	7 998

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 8 988 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 7 998 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 990 miljoner kronor.

Utestående åtaganden på bemyndigandet för anslaget 1:24 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning* har påverkats av att olika satsningar kopplade till forsknings- och innovationspropositionen (prop. 2020/21:60) som regeringen beslutade i december 2020 igångsatts i olika takt – något senare med medel från UO23. EU:s nya ramprogram Horisont Europa har inte kommit igång som förväntat, varför det varit få utlysningar.

Anslagen 1:28 *Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027* och 1:29 *Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027* avser finansieringen av det sjuåriga nationella programmet för genomförandet av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden 2021–2027. Ett förslag till program är skickat till Europeiska kommissionen för godkännande, vilket ännu inte har skett. Ett godkänt program krävs för att beslut om programmedel ska kunna fattas, varför bemyndigandena inte kunnat nyttjas.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2021:4 Statens ansvar för veterinär service – Jordbruksverkets styrning och genomförande

Riksrevisionen har granskat Jordbruksverkets arbete med att säkerställa tillgången till veterinär service, inklusive verksamheten vid Distriktsveterinärerna.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens ansvar för veterinär service (skr. 2020/21:223) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:MJU9, rskr. 2021/22:43).

2.6.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv

Utgiftsområdet omfattar näringspolitik, politik för utrikeshandel samt politik för handels- och investeringsfrämjande.

Anslag

Tabell 2.115 UO 24 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändrings- budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Verket för innovationssystem	255	16	268	13	4,9	249

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 548	-15	3 568	20	0,6	2 958
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	1 054		1 069	15	1,4	759
1:4	Tillväxtverket	327	835	961	634	193,7	481
1:5	Näringslivsutveckling	977	-9	729	-248	-25,3	549
1:7	Turistfrämjande	145	10	155	10	6,9	115
1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1 401			-1 401	0,0	10 722
1:19	Finansiering av rättegångskostnader	18		0	-18	-99,9	16
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	269	10	279	10	3,7	319
1:22	Stöd vid korttidsarbete	2 080	15 641	7 837	5 757	276,8	35 140
1:23	Stöd till enskilda näringsidkare	1 500	9 201	2 057	557	37,2	339
1:24	Omställningsstöd	2 000	38 401	9 932	7 932	396,6	5 677
1:25	Researrangörslån		679	113	113	0,0	
1:26	Stöd till handelsbolag		2 537	364	364	0,0	
1:27	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag		9 080	1 259	1 259	0,0	1 350
1:28	Evenemangsstöd		3 000	72	72	0,0	
2:3	Exportfrämjande verksamhet	340	10	337	-3	-0,8	405
2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	100		95	-5	-4,8	25
	Övriga anslag	1 340	5	1 311	-29	-2,2	1 302
	Summa	15 355	79 401	30 407	15 052	98,0	60 407

Utfallet uppgick till 30 407 miljoner kronor, vilket är 15 052 miljoner kronor (98,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 blev utfallet 30 000 miljoner kronor (49,7 procent) lägre.

Högre utgifter för Verket för innovationssystem jämfört med anvisat

Utfallet för anslaget 1:1 *Verket för innovationssystem* blev 268 miljoner kronor vilket är 13 miljoner kronor (4,9 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 16 miljoner kronor för kostnadsökningar då Verket för innovationssystem fått ett antal nya och mer omfattande uppdrag i enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen (prop. 2020/21:60).

I ändringsbudget minskades anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* med 15 miljoner kronor för att finansiera en ökning av anslaget 1:1 *Verket för innovationssystem*.

Utfallet för anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling* blev 729 miljoner kronor, vilket är 248 miljoner kronor (25,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att spridningen av sjukdomen covid-19 medfört förseningar i projekt gällande flytande biogas respektive uppbyggnad av testcenter för elektromobilitet. I ändringsbudget minskades anslaget med 9 miljoner kronor netto, huvudsakligen för att finansiera ökning av andra anslag.

Utfallet för anslaget 1:7 *Turistfrämjande* blev 155 miljoner kronor, vilket är 10 miljoner kronor (6,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Anslaget används för kostnader för statens aktieägartillskott till V.S. VisitSweden AB. I ändringsbudget

anvisades anslaget ytterligare 10 miljoner kronor i syfte att främja besöksnäringen genom att marknadsföra Sverige som destination.

Inga kapitalinsatser i statligt ägda företag

Det blev inget utfall för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag*. I statens budget anvisades anslaget 1 401 miljoner kronor, huvudsakligen för ett planerat kapitaltillskott till Green Cargo AB. Efter underhandskontakter med EU-kommissionen bedömde regeringen att det planerade kapitaltillskottet till bolaget inte var en framkomlig väg. Regeringen har därför inte beslutat om kapitaltillskott.

Utfallet för anslaget 1:20 *Bidrag till företagsutveckling och innovation* blev 279 miljoner kronor, vilket är 10 miljoner kronor (3,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Utfallet avser i sin helhet statsbidrag till Almi Företagspartner AB för marknadskompletterande finansiering och företagsrådgivning. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 10 miljoner kronor för att säkerställa Almis hantering av ökade mängder kreditansökningar och kapacitet för att hantera den lånestock som spridningen av sjukdomen covid-19 medförde under 2020.

Förlängda och förstärkta stöd för korttidsarbete och omställning medförde avvikelser mot budget

Utfallet för anslaget 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* blev 7 837 miljoner kronor, vilket är 5 757 miljoner kronor (276,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att riksdagen under 2021 beslutade att förlänga stödperioden för det förstärkta korttidsstödet t.o.m. september 2021, ändringar av beräkningsgrunder för korttidsstödet samt införande av ett nytt stöd vid korttidsarbete i vissa fall. För att finansiera dessa åtgärder och då efterfrågan på stöd vid korttidsarbete förväntades bli högre än vad som tidigare beräknats anvisades anslaget ytterligare 15 641 miljoner kronor i ändringsbudget.

Utfallet blev 9 884 miljoner kronor (55,8 procent) lägre än totalt anvisade medel. Det beror på att företag inte har ansökt om stöd vid korttidsarbete i den omfattning som beräknades. Ytterligare en förklaring är att det fanns obehandlade ansökningar vid årets slut.

Utfallet för anslaget 1:24 *Omställningsstöd* blev 9 932 miljoner kronor, vilket är 7 932 miljoner kronor (396,6 procent) högre än anvisat i statens budget. Det beror på att riksdagen under 2021 beslutade om ändrade beräkningsgrunder för stöd och förlängning av stödperioderna t.o.m. september 2021. Det medförde högre utgifter än vad som ursprungligen beräknades. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare totalt 38 401 miljoner för att finansiera förlängda stödperioder, ändrade beräkningsgrunder samt införande av ett förstärkt omställningsstöd (s.k. nedstängningsstöd). Utfallet blev 30 469 miljoner kronor (75,4 procent) lägre än totalt anvisade medel. Det beror på att företag inte har ansökt om stöd i den omfattning som beräknades och att regeringen inte fattade beslut om ikraftträdande för nedstängningsstödet.

Anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* anvisades ytterligare 10 miljoner kronor i ändringsbudget för ytterligare statsbidrag till Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden) i syfte att upprätthålla nivån på den regionala expertrådgivningen.

Högre utgifter för Tillväxtverket jämfört med budget och föregående år

Utfallet för anslaget 1:4 *Tillväxtverket* blev 961 miljoner kronor, vilket är 634 miljoner kronor (193,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 479 miljoner kronor (99,6 procent) högre. Det beror främst på att Tillväxtverkets kostnader för administration av stöd vid korttidsarbete blev

högre än vad som ursprungligen beräknades och föregående år. De direkta kostnaderna för hanteringen av stödet uppgick till 675 miljoner kronor, vilket är 430 miljoner kronor högre jämfört med 2020. Ökningen förklaras av förändringar i lagstiftning och rättstillämpning vilket har påverkat behovet av personal och systemstöd. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 835 miljoner kronor för Tillväxtverkets administration av stöd vid korttidsarbete.

Utfallet för anslag 1:19 *Finansiering av rättegångskostnader* blev 0 miljoner kronor (19 tusen kronor). Det är 18 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget och 16 miljoner kronor lägre jämfört med 2020. Anslaget ska finansiera Konkurrensverkets rättegångskostnader för mål och ärenden där myndigheten för talan eller som avser överklagande av myndighetens beslut. Utfallet på anslaget beror på utfallet av de processer som avgjorts i domstol. Anslaget behöver inte utnyttjas om Konkurrensverket vinner framgång i domstol och utgifterna kan därför variera betydligt mellan olika år.

Förlängd period för stöd till enskilda näringsidkare

Utfallet för anslaget 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare* blev 2 057 miljoner kronor, vilket är 557 miljoner kronor (37,2 procent) högre än anvisat i statens budget. Jämfört med 2020 blev utfallet 1 718 miljoner kronor (506,5 procent) högre. Det beror på att stödperioderna förlängdes t.o.m. september 2021 och att fler ansökningar om stöd har beviljats jämfört med vad som beräknades i statens budget och föregående år. Det beräknade beloppet i statens budget avsåg utbetalningar för stödperioden mars– juli 2020. Riksdagen har under 2021 beslutat att förlänga stödet till att omfatta stödperioder från augusti 2020 t.o.m. september 2021. Totalt inkom 29 394 ansökningar om stöd, vilket är en ökning med 265,6 procent jämfört med 2020.

I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 9 201 miljoner kronor för att finansiera förlängning av stödperioderna. Utfallet blev 8 644 miljoner kronor (80,8 procent) lägre än totalt anvisade medel. Det beror på att enskilda näringsidkare inte har ansökt om stödet i den omfattning som beräknades.

Lägre utgifter än beräknat för researrangörslån, stöd till handelsbolag, stöd till hyreskostnader och evenemangsstöd.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att föra upp anslaget 1:25 *Researrangörslån* och anvisa det 679 miljoner kronor. Anslaget har använts för utgifter för lån till arrangörer eller återförsäljare av paketresor för återbetalning eller prisavdrag till resenärer enligt paketreselagen till följd av spridningen av sjukdomen covid-19 och för administrationen av dessa lån. Utfallet blev 113 miljoner kronor, vilket är 566 miljoner kronor (83,4 procent) lägre än anvisat i ändringsbudget. Det beror i huvudsak på att researrangörer inte ansökte om lån i den omfattning som beräknades. Totalt inkom 47 ansökningar om lån, varav 40 stycken (85,1 procent) beviljades.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att föra upp anslaget 1:26 *Stöd till handelsbolag* och anvisade totalt 2 537 miljoner kronor. Anslaget har använts för utgifter för ett ekonomiskt stöd som riktar sig till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av sjukdomen covid-19. Utfallet blev 364 miljoner kronor vilket är 2 173 miljoner kronor (85,7 procent) lägre än anvisade medel. Det beror på att handelsbolag inte har ansökt om stödet i den omfattning som beräknades. Under 2021 inkom 2 216 ansökningar om stöd.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att föra upp anslaget 1:27 *Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag* och anvisade totalt 9 080 miljoner kronor. Utfallet blev 1 259 miljoner kronor, vilket är 7 821 miljoner kronor (86,1 procent) lägre än anvisade

medel och 91 miljoner kronor (6,7 procent) lägre jämfört med 2020. Det beror på att företag inte har ansökt om stödet i den omfattning som beräknades och i lägre omfattning än 2020. Under 2021 inkom 14 824 ansökningar om stöd, vilket är en minskning med 56,1 procent jämfört med föregående år.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att föra upp anslaget 1:28 *Evenemangsstöd* och anvisade det 3 000 miljoner kronor. Anslaget har använts för stöd till evenemang som till följd av restriktioner med anledning av spridningen av covid-19 inte har kunnat genomföras eller har begränsats i stor utsträckning. Utfallet blev 72 miljoner kronor, vilket är 2 928 miljoner kronor (97,6 procent) lägre än anvisat belopp. Det beror främst på att stödet inte efterfrågades i den omfattning som beräknats. Under 2021 inkom totalt 320 ansökningar och det totalt ansökta beloppet uppgick till 115 miljoner kronor.

Högre utgifter för forskning och utveckling jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* blev 610 miljoner kronor (20,6 procent) högre jämfört med 2020. Det beror bl.a. på högre utgifter för insatser kopplade till nya och mer omfattande uppdrag i enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen (prop. 2020/21:60) såsom nyttiggörande av forskningsresultat, utveckling av test- och demonstrationsmiljöer, forskning och innovation inom livsvetenskap (life-science) samt digitalisering.

Utfallet för anslaget 1:3 *Institutens strategiska kompetensmedel* blev 310 miljoner kronor (40,8 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror på ökade statsbidrag till RISE Research institutes of Sweden AB till följd av nya och mer omfattande uppdrag i enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen (prop. 2020/21:60). Ökningen avser främst medel för utveckling och modernisering av test- och demonstrationsmiljöer för bioraffinaderier respektive medel för forskning inom bl.a. digitalisering och samhällets omställning.

Utfallet för anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling* blev 181 miljoner kronor (33,0 procent) högre jämfört med 2020. Det beror främst på utbetalning av stöd till Northvolt AB för utveckling av battericeller och utbyggnad av ett elektrifieringscampus för batteriforskning i Västerås.

Utfallet för anslaget 1:7 *Turistfrämjande* blev 40 miljoner kronor (34,9 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror främst på ökade aktieägartillskott till V.S. VisitSweden AB för effektivisering och omställning av bolagets verksamhet samt för omställning och utveckling för en hållbar besöksnäring.

Lägre utgifter för kapitalinsatser i statligt ägda företag jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* blev 10 722 miljoner kronor (100,0 procent) lägre jämfört med 2020. Det beror på att anslaget under 2020 användes för att finansiera olika åtgärder för att motverka negativa effekter för företag i samband med spridningen av covid-19. Bland annat utbetalades kapitaltillskott till SAS AB, Swedavia AB och Almi företagspartner AB. Under 2021 har motsvarande kapitaltillskott inte utbetalats.

Lägre utgifter för stöd vid korttidsarbete jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* blev 27 303 miljoner kronor (77,7 procent) lägre jämfört med 2020. Det beror främst på lägre efterfrågan på stödet jämfört med 2020. Totalt inkom 46 254 ansökningar om stöd under 2021, vilket är en minskning med 48,9 procent jämfört med 2020. Av de inkomna ansökningarna hade 39 337 (85,0 procent) beviljats vid utgången av året. Motsvarande utfall 2020 var 73 420 beviljade ansökningar (81,1 procent). Antalet personer som någon gång under

året var permitterade uppgick till 112 307, vilket är en minskning med ca 479 000 personer (81,0 procent) jämfört med 2020.

Högre utgifter för omställningsstöd jämfört med föregående år

Jämfört med 2020 blev utfallet för anslaget 1:24 *Omställningsstöd* 4 254 miljoner kronor (74,9 procent) högre. Det beror främst på att företag har ansökt om omställningsstöd i högre omfattning. Under 2021 inkom totalt 56 266 ansökningar, vilket är en ökning med 6,0 procent jämfört med föregående år. Det ansökta beloppet uppgick till sammanlagt 12 819 miljoner kronor vilket är en ökning med 85,2 procent jämfört med 2020.

Utfallet för anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* blev 68 miljoner kronor (16,8 procent) lägre jämfört med 2020. Det beror främst på lägre utgifter för det svenska deltagandet i världsutställningen Expo 2020.

Utfallet för anslaget 2:7 *AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning* blev 95 miljoner kronor, vilket är 71 miljoner kronor (286,7 procent) högre jämfört med föregående år. Anslaget används för ersättning till AB Svensk Exportkredit för underskott inom ramen för systemet med statsstödda exportkrediter till fast ränta, det s.k. CIRR-systemet (Commercial Interest Reference Rate). Eventuellt överskott i CIRR-systemet redovisas på inkomsttitel 2126 *Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit*. Utgifterna motsvarar underskottet i CIRR-systemet för 2020. De ökade utgifterna jämfört med föregående år beror på att underskottet i CIRR-systemet var högre 2020 jämfört med 2019.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.116 UO 24 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 460	3 310
1:5	Näringslivsutveckling	670	517
1:9	Geovetenskaplig forskning	5	4
1:14	Konkurrensforskning	6	6
Summa		4 141	3 837

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 4 141 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 3 837 miljoner kronor.

Utlåning

Tabell 2.117 UO 24 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2021-12-31
Civila flygutvecklingsprojekt ¹	1 110	55
AB Svensk Exportkredits lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstödda exportkrediter	200 000	10 000
SAS-koncernen	1 500	0
Summa	202 610	10 055

Anm.: Tabellen omfattar utlåning finansierad med upplåning i Riksgäldskontoret.

¹ Prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FiU11, rskr. 2007/08:24.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar på 202 610 miljoner kronor för utlåning. Utestående lån vid utgången av 2021 var 10 055 miljoner kronor.

Garantier

Tabell 2.118 UO 24 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2021-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Exportkreditgarantier	500 000	266 331	296 539
Gröna kreditgarantier	10 000	0	0
Investeringsgarantier	10 000	0	0
Grundfundsförbindelse Svenska skeppshypotekskassan ¹	350	350	350
Grundfundsförbindelse Fonden för den mindre skeppsfarten ²	55	55	55
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Sveaskog AB ³	Obegränsad	396	396
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Vattenfall AB ³	Obegränsad	924	924
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen), Nordea AB (f.d. Postgirot) ³	Obegränsad	109	109
Pensionsgaranti SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut ³	Obegränsad	15	15
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Teracom ³	Obegränsad	1	1
Pensionsgaranti Svensk Maskinprovning AB ³	Obegränsad	4	4
Kreditgarantier för lån till företag	50 000	1 274	1 274
Summa		269 459	299 667

¹ Lagen (1980:1097) om svenska skeppshypotekskassan.

² Prop. 2003/04:128, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273.

³ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlättna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, bet. 1991/92:FiU31, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionskulden per 31 december 2015.

Övriga kontokrediter

Tabell 2.119 UO 24 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2021-12-31
Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
Summa		0

¹ Årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om, med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

Riksdagen har beviljat krediter inom garantiverksamheten i form av ett årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har lämnat årsredovisningen till regeringen den 24 februari 2022. Enligt 2 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten senast den 22 februari lämna en årsredovisning till regeringen. Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har lämnat årsredovisningen för sent och följer därför inte förordningens krav.

Exportkreditnämnden

Exportkreditnämnden har fått en revisionsberättelse med en upplysning av särskild betydelse avseende sin årsredovisning för 2021. Som grund för upplysningen av särskild betydelse anger Riksrevisionen följande.

Utan att det påverkar våra uttalanden ovan vill Riksrevisionen fästa uppmärksamhet på sidan 34 i årsredovisningen (tabell 6.4), där Exportkreditnämnden redovisar utestående garantier till de volymmässigt 15 största länderna. Där framgår att utestående garantier till Ryssland uppgår till 4 290 miljoner kronor per 2021-12-31. EKN avlämnade sin årsredovisning till regeringen 2022-02-22. Till följd av Rysslands invasion av Ukraina beslutade EKN 2022-02-24 att stoppa all garantigivning till bland annat Ryssland. EKN beslutade 2022-03-10 även att nedgradera Ryssland till landriskklass 7, den högsta landriskklassen. Händelserna som har inträffat efter det att Exportkreditnämnden avlämnade sin årsredovisning till regeringen innebär en osäkerhet i värderingen av utestående garantier till Ryssland.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2020:30 Effekttvärderingar av näringspolitiken – bristande tillförlitlighet

Riksrevisionen har granskat hur statliga myndigheter utvärderar effekter av näringspolitiken.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om effekttvärderingar av näringspolitiken – bristande tillförlitlighet (skr. 2020/21:178) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses att vidtas med anledning av granskningsrapporten.

Regeringen har genomfört en översyn av Almis ägaranvisning och de uppdragsmål som förutsätter att Almi genomför årliga utvärderingar i förhållande till en jämförelsegrupp. Staten har som aktieägare inför bolagsstämman föreslagit att Almis ägaranvisning ska ändras så att bolaget inte längre utvärderas mot jämförelsegrupper (N2021/01444 (delvis)). Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2020/21:NU26, rskr. 2020/21:382).

RiR 2021:10 Hållbart företagande – regeringens styrning av de statligt ägda bolagen

Riksrevisionen har granskat om regeringens styrning mot hållbart företagande i de statligt ägda bolagen har lett till att ambitionerna som regeringen uttrycker i statens ägarpolicy uppnåtts.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om hållbart företagande och styrning av de statligt ägda bolagen (skr. 2021/22:31) redovisat vilka åtgärder som

vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2021/22:NU4, rskr. 2021/22:132).

2.6.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Utgiftsområdet omfattar hälften av statens bidrag till kommuner och landsting. Resterande bidrag från staten till kommunerna redovisas under andra utgiftsområden (se bilaga 5).

Anslag

Tabell 2.120 UO 25 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	148 511		148 511	0	0,0	120 809
1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	4 683	33	4 717	33	0,7	4 662
1:3	Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7		7	0	0,0	7
1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	250			-250	0,0	
1:4	Stöd med anledning av (2020) flyktingsituationen				0	0,0	3 000
1:5	Stöd till kommunsektorn för (2020) att stärka välfärden				0	0,0	29 486
	Summa	153 452	33	153 235	-217	-0,1	157 964

Utfallet uppgick till 153 235 miljoner kronor och blev därmed 217 miljoner kronor (0,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2020 minskade utgifterna med 4 729 miljoner kronor (3,0 procent).

Permanent tillskott till kommuner och regioner

Medel från anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* fördelas enligt systemet för kommunalekonomisk utjämning. Systemet finansieras i huvudsak med statliga medel, men också med avgifter från vissa kommuner och regioner. Utjämningsystemet regleras i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning och förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning. Systemets syfte är att ge kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Utgifterna för anslaget uppgick till 148 511 miljoner kronor, vilket är 27 702 miljoner kronor högre än 2020. Totalt uppgick bidragen till kommunerna till 105 403 miljoner kronor, vilket är en ökning med 19 251 miljoner kronor (22,3 procent). Bidragen till regionerna uppgick till 43 108 miljoner kronor, en ökning med 8 452 miljoner kronor (24,4 procent).

Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* anvisades 27 702 miljoner kronor mer än 2020. Anslaget ökades med 10 000 miljoner kronor i ett generellt tillskott för 2021. Av dessa fick kommunerna 7 000 miljoner kronor och regionerna fick 3 000 miljoner kronor.

För att kompensera kommuner och regioner för det intäktsbortfall som förhöjt grundavdrag för pensionärer medför anvisades anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning 2* 230 miljoner kronor 2021. Kommunerna fick 1 431 miljoner kronor och regionerna 799 miljoner kronor.

Förändringar i anslagsstrukturen inom utgiftsområdet innebär att det är svårt att göra jämförelser mellan 2020 och 2021. Anslaget 1:4 *Stöd med anledning av flyktingsituationen* uppfördes i statens budget 2017. Stegvis har stödet överfört till anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*. I flera ändringsbudgetar för 2020 anvisades anslaget 1:5 *Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden* totalt 29 486 miljoner kronor, varav 22 000 miljoner kronor var temporära för att mildra effekterna av spridningen av covid-19. För 2021 ingår de permanenta statsbidragen som under 2020 finansierades med anslaget 1:5 *Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden* i stället med anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*.

Anslaget 1:2 *Utjämningsbidrag för LSS-kostnader* används för att jämna ut kostnaderna mellan kommuner för verksamhet de utför enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS. Bidraget finansieras med en utjämningsavgift för kommuner, som redovisas på budgetens inkomstsida (inkomsttitel 7121 *Utjämningsavgift för LSS-kostnader*). Utgifterna för anslaget uppgick till 4 717 miljoner kronor, vilket är 54 miljoner kronor högre än 2020. Bidragen och avgifterna i utjämningsystemet är beräknade så att de sammanlagda avgifterna och bidragen uppgår till samma belopp.

Jämfört med 2020 blev utgifterna för utgiftsområdet 4 729 miljoner kronor (3,0 procent) lägre. Det beror framför allt på att det tillfälliga tillskottet som kommuner och regioner fick för att mildra de negativa konsekvenserna av spridningen av sjukdomen covid-19 under 2020 minskades 2021.

Beställningsbemyndigande

Tabell 2.121 UO 25 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2021-12-31
1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	750	0
Summa		750	0

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 750 miljoner kronor. Under året har inga åtaganden ingåtts.

Orsaken till att beställningsbemyndigandet för anslaget 1:4 *Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner* inte nyttjades 2021 är att inrättandet försenades av det inom Kammarkollegiet särskilda beslutsorganet Delegation för kommunal ekonomi i balans. Beslut om stöd hann därför inte tas under 2021.

2.6.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Utgiftsområdet omfattar främst räntor på statsskulden, men också Riksgäldskontorets provisionsutgifter i samband med upplåning och skuldförvaltning. I utgiftsområdet ingår även ett särskilt anslag för oförutsedda utgifter. Utgifterna inom utgiftsområdet omfattas inte av utgiftstaket för staten. Regeringen får enligt 3 kap. 9 § budgetlagen besluta att anslag för räntor på statsskulden samt andra utgifter för upplåning och skuldförvaltning får överskridas om det är nödvändigt för att fullgöra statens betalningsåtaganden.

Anslag

Tabell 2.122 UO 26 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändrings-budget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Räntor på statsskulden	10		-1 388	-1 398	-13 978,0	19 463
1:2	Oförutsedda utgifter	10		1	-9	-90,8	2
1:3	Riksgäldskontorets provisionsutgifter	145		88	-57	-39,1	127
	Summa	165		-1 298	-1 464	-886,0	19 592

Utfallet för utgiftsområdet blev -1 298 miljoner kronor, vilket är 1 464 miljoner kronor (886,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Utgifterna blev 20 890 miljoner kronor (106,6 procent) lägre än 2020.

Utgifterna för statsskuld räntor påverkas främst av statsskuldens storlek, räntenivåer och växelkurser. De påverkas också av tekniska faktorer till följd av Riksgäldskontorets upplånings- och skuldförvaltningsteknik. Anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* belastas enligt utgiftsmässiga principer. Därmed påverkas anslaget av realiserade valutakursdifferenser, men inte orealiserade. Redovisningen är ett netto av inkomster och utgifter i Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet.

Anslaget påverkas inte av myndighetens nettoutlåning eftersom anslaget netto-redovisas. Högre ränteutgifter som beror på att statsskulden ökar till följd av större nettoutlåning motsvaras av en lika stor ökning av ränteinkomsterna. Inkomsterna redovisas under posten Räntor på in- och utlåning.

Ränteutgifterna blev 1,4 miljarder kronor lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev -1 388 miljoner kronor, vilket är 1 398 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror till stor del på det låga ränteläget. Utgifterna blev lägre än beräknat för räntor på lån i svenska kronor och inkomsterna från överkurser vid emission blev högre. Dessutom blev valutakursförlusterna lägre än beräknat. Genomsnittskursen för kronan blev starkare mot både euro och dollar jämfört med vad som beräknades i statens budget. Vidare ändrade Riksgäldskontoret redovisningsprincip för valutakonton, vilket medförde en valutakursvinst på 1 562 miljoner kronor.

Tabell 2.123 Räntor på statsskulden 2017–2021, fördelning på anslagets komponenter

Miljoner kronor

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	SB 2021	Utfall 2021	Utfall - SB 2021
Räntor på lån i svenska kronor	15 080	15 871	22 023	23 043	9 500	8 537	-963
Räntor på lån i utländsk valuta ¹	1 948	3 105	3 532	2 103	1 000	1 063	63
Över- (-)/underkurser (+) vid emission	-9 520	-4 409	-8 324	-10 404	-11 000	-11 978	-978
<i>Summa räntor</i>	<i>7 508</i>	<i>14 567</i>	<i>17 231</i>	<i>14 742</i>	<i>-500</i>	<i>-2 378</i>	<i>-1 878</i>
Räntor på in- och utlåning ¹	-4 578	-5 149	-5 233	-3 618	-2 000	-1 988	12
Valutakursförluster (+)/valutakursvinster (-)	-1 945	765	5 666	2 380	2 000	661	-1 339
Kursförluster (+)/kursvinster (-)	9 519	3 353	4 461	5 960	500	2 317	1 817
Summa ränteutgifter	10 504	13 536	22 126	19 463	10	-1 388	-1 398

Anm.: Summorna i tabellen innehåller mindre skillnader på grund av underliggande avrundningar till hela hundratal miljoner i fördelningen av budget på olika komponenter.

¹ Räntor på lån till Riksbanken och på lån till andra länder (1 748 miljoner kronor 2021) är bruttoredovisade, till skillnad från i statens budget och i Riksgäldskontorets årsredovisning.

I statens budget beräknades räntor på lån i svenska kronor att uppgå till 9 500 miljoner kronor. Utfallet blev 8 537 miljoner kronor, vilket är 963 miljoner kronor lägre än beräknat.

Inkomster av överkurser vid emission beräknades uppgå till 11 000 miljoner kronor i statens budget. Utfallet för inkomster av överkurser blev 11 978 miljoner kronor, dvs. 978 miljoner kronor högre än beräknat. När Riksgäldskontoret emitterar en obligation med en kupongränta som är högre än marknadsräntan uppstår en överkurs, vilket innebär att Riksgäldskontoret får den diskonterade mellanskillnaden mellan marknadsräntan och kupongräntan av köparen. När Riksgäldskontoret emitterar obligationer med överkurs betraktas det som en ränteinkomst.

I statens budget beräknades valutakursförlusterna, netto komma att uppgå till 2 000 miljoner kronor. Utfallet blev 661 miljoner kronor vilket är 1 339 miljoner kronor lägre än beräknat. Genomsnittskursen för kronan blev starkare mot både euro och dollar jämfört med vad som beräknades i statens budget (se tabell 2.124). Dessutom ändrade Riksgäldskontoret redovisningsprincip för valutakonton. Ändringen gav upphov till en valutakursvinst på 1 562 miljoner kronor som redovisades mot anslaget.

I statens budget beräknades kursförlusterna uppgå till 500 miljoner kronor, netto. Utfallet blev en nettoförlust på 2 317 miljoner kronor, vilket är 1 817 miljoner kronor högre än beräknat belopp. Kursförluster uppstår vid förtidsinlösen av lån som har en högre kupongränta än marknadsräntan vid återköpstillfället. Kursvinster uppstår vid motsatt förhållande.

Tabell 2.124 visar att genomsnittsräntorna för femåriga statsobligationer och sexmånaders statsskuldväxlar blev högre 2021 än vad som antogs i statens budget. Kronkursen mot euro, dollar och KIX-index blev starkare än beräknat.

Tabell 2.124 Räntor och valutakurser 2017–2021 årsgenomsnitt

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	SB 2021	Utfall 2021
Ränta 5 år %	-0,06	0,08	-0,36	-0,29	-0,13	-0,04
Ränta 6 mån %	-0,70	-0,68	-0,42	-0,15	-0,25	-0,18
KIX-index ¹	112,8	117,6	122,1	118,5	116,1	114,3
Växelkurs SEK per euro	9,63	10,26	10,59	10,49	10,35	10,14
Växelkurs SEK per USD	8,54	8,69	9,46	9,20	9,03	8,58

¹ Växelkurs, kronindex KIX.

Riksgäldskontorets provisionsutgifter blev lägre än beräknat

Utgifterna för anslaget 1:3 *Riksgäldskontorets provisionsutgifter* blev 88 miljoner kronor, vilket är 57 miljoner kronor (39,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att anvisade medel var beräknade med en säkerhetsmarginal. Vid beräkningen togs hänsyn till att provisionsutgifterna kan variera betydligt mellan åren och att det finns en risk att utgifterna kan avvika mer uppåt än nedåt.

Lägre utgifter för statsskuld räntor jämfört med 2020

Utgifterna för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev 20 851 miljoner kronor (107,1 procent) lägre än 2020. Det beror främst på att en gammal obligation med hög kupongränta förföll 2020 samt att ett stort antal realobligationer förföll. Vid förfall av realobligationer betalar Riksgälden ut inflationskompensation till investerarna för den

inflation som varit sedan utgivandet. Något motsvarande förfall ägde inte rum under 2021. Dessutom var kursförlusterna i samband med återköp av obligationer lägre under 2021 jämfört med föregående år.

Utgifterna för anslaget 1:3 *Riksgäldskontorets provisionsutgifter* blev 38 miljoner kronor (30,1 procent) lägre än 2020. Det beror i huvudsak på lägre utgifter för försäljningsprovisioner då Riksgälden bara sålde en 50-årig obligation via syndikering, dvs. att Riksgäldskontoret anlitar en grupp av banker som genomför försäljningen. Under 2020 såldes två obligationer via syndikering (en grön obligation och en 25-årig statsobligation).

Den okonsoliderade statsskulden minskade under 2021 med 76 127 miljoner kronor (5,9 procent) till 1 204 265 miljoner kronor, medan budgetöverskottet uppgick till 77 850 miljoner kronor. Att skuldminskningen under året var mindre än storleken på budgetöverskottet beror bl.a. på att det finns transaktioner som påverkar värdet av statsskulden men inte saldot i statens budget, exempelvis värdering av skuld i utländsk valuta till aktuella valutakurser.

2.6.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Utgifterna inom utgiftsområdet utgörs av Sveriges betalningar till Europeiska kommissionen för EU-budgeten. Europeiska unionens allmänna budget upprättas årligen inom en flerårig budgettram.

EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera. Eftersom EU-budgetens inkomster huvudsakligen utgörs av avgifter från medlemsstaterna styr budgetens utgiftsnivå i stor utsträckning utgiftsnivån inom utgiftsområdet.

Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, såsom faktisk uppbörd av tullar och importavgifter, revideringar av tullintäkter, momsskattebas och medlemsstaternas bruttonationalinkomst (BNI), utfallet av EU-budgeten för tidigare år och ändringsbudgetar på unionsnivå.

Anslag

Tabell 2.125 UO 27 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2021	Ändringsbudget 2021	Utfall 2021	Utfall - statens budget 2021	Utfall - statens budget Procent 2021	Utfall 2020
1:1	Avgiften till Europeiska unionen	45 037	8 813	52 262	7 224	16,0	47 193
	Summa	45 037	8 813	52 262	7 224	16,0	47 193

Avgiften till EU blev 16 procent högre än beräknat

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 52 262 miljoner kronor och blev därmed 7 224 miljoner kronor (16,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 8 813 miljoner kronor, eftersom EU fattat beslut om flera ändringsbudgetar under året, främst på grund av den fortsatta spridningen av sjukdomen covid-19 som medfört ekonomiska konsekvenser för EU. Det högre utfallet beror på att den del av avgiften som baseras på bruttonationalinkomsten (BNI) blev 7 254 miljoner kronor högre än vad som beräknades i statens budget. Av dessa beror drygt 1 700 miljoner kronor på att EU

gjorde en justering av Sveriges tidigare års inbetalda avgifter som inte fanns med i den ursprungliga budgeten.

Det anvisade beloppet i statens budget utgår främst från EU:s förslag till årsbudget för 2021 som tas fram i slutet av 2020, men ändringsbudgetarna under 2021 har inneburit en höjning av de samlade utgifterna i EU:s budget som framför allt påverkat den del av avgiften som baseras på BNI. De BNI-baserade medlen som EU tar ut är en restpost i EU:s budget så att det totala uttaget som EU gör täcker EU-budgetens finansieringsbehov med hänsyn till de andra avgiftsdelarna. EU justerar därför BNI-avgiften vid behov för att EU:s budget ska vara i balans. Att BNI-avgiften blev högre än beräknat beror också på att regeringen hade räknat med en genomsnittlig rabatt på ca 9 000 miljoner kronor per år i den nya budgetramen som omfattar perioden 2021–2027. Den faktiska rabatten på BNI-avgiften blev 1 100 miljoner kronor lägre och uppgick till drygt 7 900 miljoner kronor under 2021. Dessutom användes 2 519 miljoner kronor av anslagskrediten under 2020.

Utfallet för den nya avgiften baserad på icke materialåtervunnen plast blev 150 miljoner kronor lägre än beräknat i den ursprungliga budgeten. Jämfört med statens budget blev utfallet för avgiftsdelen som baseras på inkomster från tullar 754 miljoner kronor högre, då de faktiska inkomsterna från tullar blev högre än beräknat. Däremot blev utfallet för den mervärdesskattebaserade avgiftsdelen 633 miljoner kronor lägre, då mervärdesskattebasen blev lägre än beräknat. Sammantaget innebär det att skillnaden mot statens budget för de avgiftsdelar baserade på tullar och mervärdesskatt blev drygt 120 miljoner kronor högre.

Avgiften till EU ökade med drygt 5 miljarder 2021

Jämfört med 2020 ökade avgiften till EU med 5 069 miljoner kronor (10,7 procent). Det beror framför allt på att den mervärdesskattebaserade avgiftsdelen blev 3 711 miljoner kronor högre än föregående år. Det högre utfallet beror också på att Sverige betalat 1 027 miljoner kronor i avgift baserad på icke materialåtervunnen plast. Denna avgiftsdel är ny för 2021, vilket påverkar jämförelsen mellan åren. Fr.o.m. 2021 består därför EU:s egna medel, dvs. medlemsstaternas avgifter till EU, av fyra delar. Dessa är baserade på BNI, icke-materialåtervunnen plast, tullar och mervärdesskatt.

Den BNI-baserade avgiften blev 39 018 miljoner kronor, vilket är 103 miljoner kronor (0,3 procent) högre än föregående år. Den BNI-baserade avgiftsdelen ligger i nivå med föregående år och avgiftsnivån har påverkats av att EU fattat beslut om flera ändringsbudgetar. EU gjorde under 2021 en justering av Sveriges tidigare års inbetalda avgifter som innebär att vi fick betala drygt 1 700 miljoner kronor, vilket är ungefär 300 miljoner kronor lägre än motsvarande justering för 2020 som uppgick till drygt 2 000 miljoner kronor.

Under 2021 trädde Europeiska unionens råds beslut om en ny avgift baserad på icke-materialåtervunnen plast i kraft. Uttagssatsen för avgiften är 0,80 euro per kilogram icke materialåtervunnen plast. Vikten av plastförpackningsavfall som inte materialåtervinns beräknas som skillnaden mellan vikten av det plastförpackningsmaterial som genereras i Sverige under året och vikten av det plastförpackningsavfall som materialåtervinns under året. Den nya avgiften uppgick till 1 027 miljoner kronor under 2021.

Avgiftsdelen som baseras på inkomster från tullar uppgick till 5 302 miljoner kronor, vilket är 228 miljoner kronor (4,5 procent) högre än för 2020. Det beror på att inkomsterna från tullar blev högre under 2021 då Sveriges import ökat jämfört med 2020, bl.a. med anledning av brexit där handel från Storbritannien nu räknas som handel från tredjeland och att covid-19-pandemin har lett till att e-handeln ökat i Sverige. Tullavgiften blev högre trots att Sverige får behålla 25 procent av

tullinkomsterna för att täcka de administrativa kostnaderna i den nya budgetramen som omfattar perioden 2021–2027. Motsvarande behållning var 20 procent i den tidigare budgetramen för 2014–2020.

Den mervärdesskattebaserade avgiftsdelen uppgick till 6 914 miljoner kronor, vilket är 3 711 miljoner kronor (115,8 procent) högre än föregående år. Det beror framför allt på att EU:s uttagssats för Sveriges mervärdesskattebaserade avgift fastställts till 0,30 procent i den nya budgetramen som omfattar perioden 2021–2027. I den tidigare budgetramen för perioden 2014–2020 var uttagssatsen reducerad till 0,15 procent för Sverige.

EU har dessutom i den nya budgetramen som omfattar perioden 2021–2027 höjt taket för egna medel med 0,2 procent till drygt 1,4 procent. Detta för att täcka EU:s betalningar och åtaganden. I den nya budgetramen har EU inrättat ett nytt återhämtningsinstrument, Next Generation EU, för att finansiera reformer och investeringar i syfte att stödja medlemsstaterna som påverkats negativt med anledning av covid-19. Faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) är den största delen inom EU:s återhämtningsinstrument. Med anledning av EU:s återhämtningsinstrument har Europeiska unionens råd dessutom beslutat om att höja taket för egna medel tillfälligt med ytterligare 0,6 procent, till dess att skulderna är återbetalda men som längst t.o.m. den 31 december 2058. Det höjda taket syftar till att skapa ett garantiutrymme för EU:s betalningar och åtaganden för den skuld som EU lånar upp inom ramen för återhämtningsinstrumentet. EU-kommissionen har i slutet av 2021 även föreslagit att införa nya avgifter, bl.a. EU:s handel med utsläppsrätter, för att generera högre inkomster till EU för att snabbare betala tillbaka de lån som finansierar åtgärderna inom ramen för återhämtningsinstrumentet.

EU-avgiftens storlek kan av olika skäl variera och styrs till stor del av EU:s likviditetsbehov.

Nettoflödet till EU ökade med knappt 5 miljarder kronor

Nettoflödet till EU, dvs. skillnaden mellan vad Sverige betalar i EU-avgift och bidragen som Sverige får från EU (se inkomsttyp 6000 Bidrag m.m. från EU), blev 37 652 miljoner kronor. Det är en ökning med 4 666 miljoner kronor jämfört med 2020. Det beror till största delen på högre mervärdesskattebaserad avgiftsdelen jämfört med 2020.

2.6.28 Förändring av anslagsbehållningar

Tabell 2.126 Förändring av anslagsbehållningar 2017–2021

Miljoner kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Ingående ramöverföringsbelopp (UO 1–27 exkl. UO 26)	44 374	47 708	33 056	24 933	169 861
Anvisat i statens budget	954 701	989 160	1 005 057	1 032 731	1 165 657
Ändringsbudget	15 860	15 611	6 099	304 437	162 382
Utnyttjade medgivna överskridanden	18	31	0	0	0
Indragningar	-37 064	-44 529	-28 573	-20 772	-137 317
Utfall	930 181	974 924	990 706	1 171 467	1 216 046
Utgående ramöverföringsbelopp (UO 1–27 exkl. UO 26)	47 709	33 056	24 933	169 861	144 537
Förändring av anslagsbehållningar (UO 1–27 exkl. UO 26)	3 335	-14 652	-8 123	144 928	-25 324

	2017	2018	2019	2020	2021
Förändring av anslagsbehållningar (UO 26)	-3 127	-5 842	2 888	7 118	-8 600
Förändring av anslagsbehållningar (UO 1 - 27)	207	-20 494	-5 235	152 046	-33 924

Anm.: Tekniska justeringar medför att ingående överföringsbelopp inte alltid stämmer med utgående överföringsbelopp.

Ramanslag kan både sparas och överskridas

Anslagen i statens budget är ramanslag. Ramanslag kan både överskridas och sparas till kommande år. I statens budget beräknas därför även förändringar av anslagsbehållningar. Denna budgetpost är inte fördelad per anslag utan tas upp under posten Förändring av anslagsbehållningar. I budgeten har posten de senaste åren varit negativ eftersom regeringen beräknat att anslagsbehållningarna ska öka. Regeringen beräknade posten till -7 766 miljoner kronor i budgeten för 2021. Det innebär en budgeterad ökning av anslagsbehållningarna. I stället minskade anslagsbehållningarna med 33 924 miljoner kronor. Posten utgör ett netto av anslagsbehållningar från föregående budgetår, sparade medel från aktuellt budgetår och utnyttjande av anslagskrediter. I redovisningen av det slutliga utfallet ingår däremot förbrukning av anslagsbehållningar och utnyttjande av anslagskredit i utgifterna för respektive anslag och utgiftsområde. Anslagsbehållningarna blev väldigt höga både 2021 och 2020 på grund av att flera åtgärder med anledning av spridningen av covid-19 inte har utnyttjats i den omfattning som budgeterades. Det medförde även stora variationer i Förändring av anslagsbehållningar.

Vid budgeteringen beräknades anslagsbehållningarna inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. öka med 80 miljoner kronor. Anslagsbehållningen för utgiftsområdet minskade i stället med 8 600 miljoner kronor, från 10 064 miljoner kronor vid början av året till 1 464 miljoner kronor vid utgången av året. Utgifterna inom utgiftsområdet omfattas inte av utgiftstaket.

Anslagsbehållningarna under utgiftstaket minskade med 25 miljarder kronor

Anslagsbehållningarna, exklusive utgiftsområde 26, minskade under 2021 från 169 861 miljoner kronor vid ingången av året till 144 537 miljoner kronor vid utgången av året. De minskade alltså med 25 324 miljoner kronor, vilket kan jämföras med den ökning på 7 686 miljoner kronor som beräknades i budgeten. Det är en skillnad på 33 010 miljoner kronor.

Indragningarna ökade med nästan 117 miljarder kronor

Indragningar av anslagsmedel, exklusive Statsskuldräntor m.m. uppgick till 137 317 miljoner kronor under året. Det är en ökning med 116 545 miljoner kronor jämfört med 2020.

I tabell 2.127 redovisas de anslag (exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.), som uppvisade utgående anslagsbehållningar och utnyttjade anslagskrediter över 1 000 miljoner kronor under något av åren 2017–2021.

Tabell 2.127 Specifikation av anslagsbehållningar och anslagskrediter över 1 000 miljoner kronor

Miljoner kronor			2017	2018	2019	2020	2021
UO	Anslag	Anslagsnamn					
4	1:1	Polismyndigheten	79	1 021	301	49	58
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	-1 099	684	509	1 447	276

UO	Anslag	Anslagsnamn	2017	2018	2019	2020	2021
9	1:4	Tandvårdsförmåner	-34	-159	-31	1 075	511
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	327	199	216	12 428	6 440
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	2 621	385	812	923	341
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	142	68	298	85	4 158
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	4 064	1 265	-304	6 624	-1 174
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	1 005	1 104	-165	-630	-902
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	11	3	2	3 364	5 371
12	1:2	Föräldraförsäkring	-252	-22	-183	2 382	733
12	1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	31	192	500	714	1 416
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktigmottagande	6 466	3 630	1 213	1 459	1 519
13	1:4 (2017)	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	1 084	0	-	-	-
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	655	-491	-604	3 260	7 278
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	1 722	879	733	3 465	942
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	1 211	969	-211	1 064	1 276
14	1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	279	220	-153	1 215	2 070
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	184	230	332	1 554	1 595
14	1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 073	255	141	195	329
15	1:2	Studiemedel	2 232	2 519	1 651	1 410	1 659
18	1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	2 238	1 774	573	22	88
20	1:16	Klimatinvesteringar	581	106	939	1 877	289
21	1:7	Energiteknik	23	111	1 632	73	987
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	5 775	3 261	4 362	4 360	7 695
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	1 081	-578	-572	1 169	2 384
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm	1 838	1 045	132	50	154
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	339	764	654	445	1 737
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	109	349	-270	226	1 836
24	1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	401	2	1	1 379	1 401
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	-	-	-	59 770	15 884
24	1:23	Stöd till enskilda näringsidkare	-	-	-	3 161	11 804
24	1:24	Omställningsstöd	-	-	-	40 323	34 469
24	1:26	Stöd till handelsbolag	-	-	-	-	2 173
24	1:27	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	-	-	-	3 650	8 021
24	1:28	Evenemangsstöd	-	-	-	-	2 928
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	5 362	4 551	3 230	-2 519	-930

Anslagsbehållningarna inom utgiftsområdet Näringsliv uppgick till 78 miljarder kronor

Inom utgiftsområde 24 Näringsliv uppgår anslagsbehållningarna till totalt 77 851 miljoner kronor. Anslagsbehållningen för anslaget 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* uppgick till 15 884 miljoner kronor. Anslaget 1:24 *Omställningsstöd* fick en anslagsbehållning på 34 469 miljoner kronor.

Den högsta utnyttjade anslagskrediten 2021 har anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* inom utgiftsområde 10. Anslagskrediten uppgick till 1 174 miljoner kronor.

2.6.29 Riksgäldskontorets nettoutlåning

För att statens budgetsaldo ska överensstämma med statens lånebehov redovisas posten Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av in- och utlåningen till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder.

Tabell 2.128 Riksgäldskontorets nettoutlåning 2021

Miljoner kronor

	SB ¹ 2021	Utfall 2021	Utfall - SB 2021	Utfall 2020
Premiepensionsavgifter, inbetalning		-46 706	-46 706	-45 155
Premiepensionsmedel, utbetalning		45 384	45 384	44 614
Övrig tillfällig förvaltning av premiepensionsmedel i RGK		-4 595	-4 595	153
Pensionsmyndigheten, handel med fondandelar inom PPS		2 019	2 019	-3 139
Myndigheters räntekonton (se separat tabell)	0	-22 151	-22 151	-3 159
CSN, studielån	9 600	11 810	2 210	9 926
CSN, kreditreserv		-1 280	-1 280	-1 142
CSN, servicekonto för räntebetalningar		-23	-23	3
Myndigheters investeringslån till anläggningstillgångar	1 100	731	-369	3 706
Kärnavfallsfonden		-7 030	-7 030	263
Stabilitetsfonden (se separat tabell)		7	7	9
Resolutionsreserven (se separat tabell)	-3 400	-3 664	-264	-3 451
Insättningsgarantifonden		-3 394	-3 394	595
Trafikverket, samhällsinvesteringar väg och järnväg	5 400	6 276	876	4 304
Fortifikationsverket, lån för investeringar i fastigheter		1 796	1 796	1 638
Transportstyrelsen, rörelsekapital		1 434	1 434	
Folkhälsomyndigheten, beredskapslager och förskottsbetalningar		886	886	10
Exportkreditnämnden	0	-3 448	-3 448	101
Public service-konto		-1 038	-1 038	-792
Försvarets materielverk, rörelsekapital ny finansiell styrmodell		2 831	2 831	-443
Försvarmakten		-1 042	-1 042	111
Statliga bolag m.m.				
Lån till Svensk-Danska Broförbindelsen AB		250	250	189
AB Svensk exportkredit				10 000
Övriga statliga bolag m.m.		30	30	-41
Affärsverk				
Affärsverket Svenska kraftnät		-17 350	-17 350	-5 636
Luffartsverket		-135	-135	-178
Sjöfartsverket				0
Övrigt				

	SB ¹ 2021	Utfall 2021	Utfall - SB 2021	Utfall 2020
Lån till Riksbanken	3 300	-56 897	-60 197	6 066
Övrigt, netto	-1 119	-1 666	-547	2 730
Summa	14 881	-96 965	-111 846	21 283

¹ Endast vissa delposter är specificerade.

Utfallet för nettoutlåningen uppgick till -96 965 miljoner kronor under 2021, vilket är 111 846 miljoner kronor lägre än beräkningen i statens budget och 118 248 miljoner kronor lägre än föregående år. I tabell 2.128 specificeras nettoutlåningens största poster.

Premiepensionsmedlen minskade nettoutlåningen

Inbetalningarna av premiepensionsavgifter till Riksgäldskontoret blev 46 706 miljoner kronor och utbetalningarna av premiepensionsmedel blev 45 384 miljoner kronor. Premiepensionsmedlens samlade effekt på nettoutlåningen, inklusive den övriga tillfälliga förvaltningens, blev en minskning med 5 917 miljoner kronor 2021. År 2020 blev den samlade effekten en minskad nettoutlåning med 388 miljoner kronor.

I samband med att personer byter fonder i premiepensionssystemet uppstår en tidsförskjutning mellan köp och försäljning av fondandelar inom premiepensionssystemet. Pensionsmyndigheten har ett konto i Riksgäldskontoret för handel med fondandelar, vilket ökade nettoutlåningen med 2 019 miljoner kronor 2021. År 2020 minskade nettoutlåningen i stället med 3 139 miljoner kronor med anledning av detta.

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton ökade med 22 miljarder

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton och vissa särskilda räntebelagda konton ökade 2021 med 22 151 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen. I budgeten beräknades de sammanlagda behållningarna vara oförändrade. I tabell 2.129 redovisas de största förändringarna.

Nettobehållningarna på myndigheternas räntekonton är 85 724 miljoner kronor den 31 december 2021.

Att myndigheternas nettobehållningar på räntekonto i Riksgäldskontoret ökar kan bero på många olika saker och är ofta svåra att analysera och specificera i detalj. Om ett anslag som redovisas i det räntebärande flödet har ett anslagssparande vid årets slut innebär det ofta att räntekontobehållningen ökar. Eftersom förvaltningsutgifter redovisas på kostnadmässig grund påverkar även förändringar av fordringar och skulder räntekontobehållningarna. Det kan exempelvis handla om inköp av varor och tjänster, periodavgränsningsposter eller vissa avsättningar. Därutöver påverkar också fakturerade inkomster som redovisas mot räntebärande anslag, men ännu inte betalats till räntekonto, behållningarna. En annan orsak till att räntekontobehållningarna ökar är att det finns utgifter för samhällsinvesteringar som har redovisats mot anslag men som inte har reglerats vid årets slut.

Framför allt universitet och högskolor får bidrag bl.a. för att finansiera olika forskningsprojekt. Bidragen kan komma både från staten och från bidragsgivare utanför staten. När en myndighet har fått bidragsmedel, som den inte ännu har använt för det avsedda ändamålet, redovisas detta som oförbrukade bidrag. Oförbrukade bidrag påverkar räntekontobehållningarna.

I avgiftsfinansierad verksamhet påverkas räntekontobehållningarna både av verksamhetens resultat och förändringar av fordringar och skulder.

I det följande specificerar vi de största orsakerna till myndigheternas förändringar av räntekonton i miljarder kronor, eftersom det är svårt att specificera i detalj. För analysen har myndigheternas finansieringsanalyser använts.

Trafikverkets behållningar på räntekonto ökade med 8,9 miljarder kronor. Kassaflödet från driften ökade räntekontobehållningarna med 3,9 miljarder kronor dels på grund av intäkter i verksamheten var större än kostnaderna, dels på grund av förändringar av kortfristiga fordringar och skulder. Kassaflödet från investeringar ökade räntekontobehållningarna med 1,7 miljarder kronor främst på grund av att skulder hänförliga till anskaffade väg- och bananläggningar ökade under året. Därutöver ökade anslagssparandet på räntebärande anslag räntekontobehållningarna med 3,6 miljarder kronor och banktillgodohavanden utanför staten minskade behållningarna med 0,3 miljarder kronor.

Försvarsmaktens behållning på räntekontot ökade med 2,1 miljarder kronor. Kassaflödet från driften ökade räntekontobehållningen med 2,0 miljarder kronor, främst på grund av att kortfristiga skulder i verksamheten ökade. Dessutom minskade Försvarsmaktens lager under året. Båda dessa effekter har en positiv effekt på nettobehållningen på räntekontot. Försvarsmaktens anslagssparande för räntebärande anslag ökade räntekontobehållningen med 0,2 miljarder kronor och banktillgodohavanden utanför Riksgäldskontoret minskade behållningen med 0,1 miljarder kronor.

Transportstyrelsens behållning ökade med 0,9 miljarder kronor. Nästan hela ökningen är hänförlig till kassaflöde från driften. Förändringar i kortfristiga skulder ökade räntekontobehållningen med 1,1 miljarder kronor och förändringar av kortfristiga fordringar minskade behållningen med 0,2 miljarder kronor.

Polismyndighetens behållning på räntekontot ökade med 0,7 miljarder kronor. Det beror huvudsakligen på att kortfristiga skulder, som till stor del består av retroaktiv lön och semesterlöneskuld, ökade med ca 0,9 miljarder kronor. Samtidigt minskade kortfristiga fordringar med ca 0,2 miljoner kronor, vilket påverkar nettobehållningen i motsatt riktning.

Statens fastighetsverks behållning minskade med 0,8 miljarder kronor 2021. Det beror nästan helt på att Statens fastighetsverk fick en försäljningsinkomst kopplad till försäljningen av Fysikhuset som sattes in på myndighetens räntekonto 2020. Försäljningsinkomsten överfördes från verkets räntekonto till staten under 2021 och minskade då Statens fastighetsverks behållning på räntekontot.

Karolinska institutets behållning på räntekontot ökade med 0,7 miljarder kronor. Det beror främst på att oförbrukade bidrag ökade med 0,3 miljarder kronor och att oförbrukade anslagsmedel ökade med 0,2 miljarder kronor. Därutöver finns även förändringar av fordringar och skulder som påverkade nettobehållningen.

Lunds universitets behållning ökade med 0,7 miljarder kronor. Det beror på att oförbrukade bidrag ökade med 0,3 miljarder kronor, oförbrukade anslag ökade med 0,1 miljarder kronor och kortfristiga skulder ökade med 0,3 miljarder kronor. Samtliga dessa förändringar ökade nettobehållningen på räntekontot.

Uppsala universitets behållning på räntekontot ökade med 0,5 miljarder kronor. Det beror på att oförbrukade bidrag och oförbrukade anslag ökade med 0,3 respektive 0,1 miljarder kronor. Därutöver finns även förändringar av fordringar och skulder som påverkade nettobehållningen.

Tabell 2.129 Förändring av nettobehållningar på myndigheters räntekonton

Miljoner kronor

	Utfall 2021	Utfall 2020
Arbetsförmedlingen	187	-43
Domstolsverket	-63	374
Folkhälsomyndigheten	107	105
Fortifikationsverket	570	-479
Försvarsmakten	2 091	-755
Försäkringskassan	243	241
Göteborgs universitet	572	-154
Karlstads universitet	107	30
Karolinska institutet	691	280
Kriminalvården	-278	119
Kronofogdemyndigheten	341	45
Kungliga tekniska högskolan	372	99
Kärnavfallsfonden	118	43
Linköpings universitet	374	195
Livsmedelsverket	-100	-127
Luleå tekniska universitet	163	222
Lunds universitet	743	399
Länsstyrelsen i Skåne län	-187	233
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	116	83
Migrationsverket	414	118
Mittuniversitetet	135	64
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	386	-27
Pensionsmyndigheten	123	-124
Polismyndigheten	745	-802
Regeringskansliet	169	146
Riksgäldskontorets kredit- och garantireserv	200	8
Skatteverket	197	250
Statens fastighetsverk	-802	1 221
Sveriges lantbruksuniversitet	319	-73
Tillväxtverket	235	6
Trafikverket	8 857	114
Transportstyrelsen	947	-565
Tullverket	128	45
Umeå universitet	316	235
Uppsala universitet	549	169
Övriga räntekonton	3 066	1 464
Summa förändrade nettobehållningar på myndigheters räntekonton	22 151	3 159
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	-22 151	-3 159

Studielånen m.m. blev nästan 1 miljard kronor högre än i budgeten

Centrala studiestödsnämnden (CSN) tar lån i Riksgäldskontoret för studielån.

Detta lån ökade 2021 med 11 810 miljoner kronor.

CSN:s medel i kreditreserven ökade med 1 280 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen med samma belopp. Anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* belastas med konstaterade förluster på lån upptagna före 2014 och med förväntade förluster på

nya lån. Dessa medel förs till en kreditreserv, som utgörs av ett konto i Riksgäldskontoret som används för att betala faktiska kreditförluster på lån i Riksgäldskontoret.

CSN har ett servicekonto i Riksgäldskontoret för löpande räntebetalningar. Detta konto minskade nettoutlåningen med 23 miljoner kronor 2021. Inbetalda räntor från låntagarna förs fr.o.m. 2014 till kontot till dess CSN betalar fakturerade ränteutgifter till Riksgäldskontoret. Den ränta som låntagarna betalar uppgår till 30 procent av den ränta som Riksgäldskontoret fakturerar. Denna subvention finansieras från anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* och förs till servicekontot. De räntor som inte betalas in av låntagarna kapitaliseras. Årets kapitaliserade räntor fastställs av CSN vid årets slut och upplåningen sker i januari året därpå.

Den sammantagna påverkan för studielånen, kreditreserven och servicekontot uppgår till 10 507 miljoner kronor, vilket är 907 miljoner kronor högre än vad som beräknades i budgeten.

Investeringslånen ökade mindre än beräknat

Riksgäldskontoret lånar ut medel till myndigheter för investeringar i anläggnings-tillgångar som används i statens verksamhet. Den sammanlagda summan för sådana investeringslån ökade 2021 med 731 miljoner kronor. I statens budget beräknades investeringslånen öka med 1 100 miljoner kronor, vilket är 369 miljoner kronor högre än utfallet.

Kärnavfallsfonden ökade sina placeringar i Riksgäldskontoret

Kärnavfallsfonden tar emot, förvaltar och betalar ut de avgiftsmedel som kärnkrafts-bolagen m.fl. är skyldiga att betala. Avgifterna ska finansiera bl.a. kostnader för att ta hand om använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall samt kostnader för en säker avveckling och rivning av kärnkraftverk. Fonden placerar sina tillgångar i två separata delportföljer med olika placeringsregler. Basportföljen innehåller obligationer, statsskuldväxlar och konto i Riksgäldskontoret. Den långsiktiga portföljen innehåller svenska och globala aktier och företagsobligationer samt derivatinstrument för att hantera bl.a. ränterisker.

Under 2021 ökade fonden tillfälligt sina placeringar i Riksgäldskontoret med 7 030 miljoner kronor, vilket därmed minskade årets nettoutlåning. År 2020 minskade i stället fonden sina placeringar med 263 miljoner kronor, en skillnad på 7 293 miljoner kronor.

Resolutionsavgifterna medförde att resolutionsreservens konton ökade

Stabilitetsfonden inrättades 2008 för att finansiera stödåtgärder till banker och andra kreditinstitut. Från och med den 1 februari 2016 gäller nya EU-gemensamma regler för hantering av banker i kris. Stabilitetsavgiften ersattes då med en resolutionsavgift. Stabilitetsfonden kommer dock att vara kvar som nationellt reglerad fond för bankstödsåtgärder. Resolutionsavgiften betalas in till ett konto i Riksgäldskontoret, resolutionsreserven, som ska täcka statens eventuella utgifter för krisåtgärder. Under 2021 ökade resolutionsreservens konto i Riksgäldskontoret med 3 664 miljoner kronor. Nettotillskottet från resolutionsavgifterna uppgick till 3 664 miljoner kronor. I tabell 2.130 och tabell 2.131 redovisas in- och utgående behållning för de två fonderna samt de poster som påverkat förändringen under åren 2021 och 2020. Under 2021 minskade Stabilitetsfondens kontobehållning med 7 miljoner kronor till 39 912 miljoner kronor. Resolutionsreservens konto uppgick till 50 614 miljoner

kronor i slutet av året. Behållningen ökade med 3 664 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen. I statens budget beräknades resolutionsreservens konton öka med 3 400 miljoner kronor. Det betyder att nettoutlåningen minskade med 264 miljoner kronor mer än beräknat för resolutionsreserven.

Stabilitetsfonden finansierades framför allt genom att banker och andra kreditinstitut betalade en årlig stabilitetsavgift t.o.m. 2016. Avgiften betalades in i efterskott, så den sista inbetalningen avsåg 2015. Under 2021 påverkades fondens konto inte av några ränteinkomster eller ränteutgifter eftersom räntan var noll. Under 2020 var räntan negativ och kontot belastades då med ränteutgifter på 2 miljoner kronor. Även Resolutionsreservens konto hade nollränta 2021, men belastades med ränteutgifter på 2 miljoner kronor 2020.

Tabell 2.130 Stabilitetsfondens konton i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor		
Typ av transaktion	Utfall 2021	Utfall 2020
<i>Ingående balans på kontot</i>	39 919	39 928
Ränteinkomster (+)/ränteutgifter (-) m.m.	0	-2
Administrativa kostnader m.m.	-7	-7
<i>Utgående balans på kontot</i>	39 912	39 919
Summa kontoförändring	-7	-9
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	7	9

Tabell 2.131 Resolutionsreservens konton i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor		
Typ av transaktion	Utfall 2021	Utfall 2020
<i>Ingående balans på kontot</i>	46 949	43 498
Resolutionsavgifter	3 664	3 453
Överföring från stabilitetsfonden		
Ränteinkomster (+)/ränteutgifter (-) m.m.	0	-2
<i>Utgående balans på kontot</i>	50 614	46 949
Summa kontoförändring	3 664	3 451
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	-3 664	-3 451

Insättningsgarantifonden ökade sina placeringar på konto i Riksgäldskontoret

Insättningsgarantifondens placeringar på konto i Riksgäldskontoret ökade med 3 394 miljoner kronor 2021. År 2020 minskade i stället behållningarna med 595 miljoner kronor, en skillnad på 3 989 miljoner kronor mellan åren.

Trafikverkets infrastrukturlån ökade mer än beräknat

Trafikverkets infrastrukturlån ökade med 6 276 miljoner kronor. Det innebär att nettoutlåningen ökade med 876 miljoner kronor mer än beräknat.

Minskad flygtrafik medför ökat behov av rörelsekapital

Transportstyrelsen fick 2021 en ny särskild kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose behovet av rörelsekapital för transfereringar. Då flygtrafiken minskade kraftigt till följd av spridningen av covid-19 ökade Transportstyrelsens behov av rörelsekapital. Rörelsekapitalet behövs för att hantera det gemensamma avgiftssystemet för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage (GAS) samt det internationella

systemet för undervägsavgifter och terminalavgifter (avgift för flygtrafiktjänster). Krediten utnyttjades med 1 434 miljoner kronor 2021, vilket ökar nettoutlåningen.

Inköp av covid-19-vaccin ökar nettoutlåningen

Under 2021 har Folkhälsomyndighetens lån i Riksgäldskontoret ökat med 886 miljoner kronor, vilket ökar nettoutlåningen. Folkhälsomyndigheten har en kredit i Riksgäldskontoret för beredskapslager och förskottsbetalningar. Ökningen beror på att Folkhälsomyndigheten köpt in covid-19-vaccin.

Exportkreditnämnden ökade placeringarna i Riksgäldskontoret

Exportkreditnämndens (EKN) placeringar i Riksgäldskontoret ökade med 1 194 miljoner kronor 2021, vilket minskade nettoutlåningen. Samtidigt minskade EKN:s valutakoncernkonton, vilket minskade nettoutlåningen med 2 254 miljoner kronor. Sammantaget minskade EKN nettoutlåningen med 3 448 miljoner kronor 2021. År 2020 ökade i stället nettoutlåningen med 101 miljoner kronor med anledning av EKN, en skillnad på 3 549 miljoner kronor mellan åren.

Public service-kontot minskar nettoutlåningen

Den 1 januari 2019 ersattes radio- och tv-avgiften till Radiotjänst med en individuell public service-avgift som ska finansiera radio- och tv-verksamhet i allmänhetens tjänst. Den nya avgiften tas ut via inkomstdeklarationen för alla över 18 år med beskattningsbar förvärvsinkomst. De avgiftsmedel som Skatteverket får in förs sedan över till ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret (public service-kontot) som förvaltas av Kammarkollegiet. Public service-kontot ökade med 1 038 miljoner kronor 2021, vilket minskar nettoutlåningen. Saldot på public service-kontot uppgår till 2 152 miljoner kronor vid slutet av 2021.

Ny finansieringsmodell för försvaret påverkar nettoutlåningen

Under en övergångsperiod ska försvaret gå över till en ny finansiell styrmodell. Det berör både Försvarmakten och Försvarets materielverk och påverkar deras lån i Riksgäldskontoret. Under 2021 ökade Försvarets materielverks lån i Riksgäldskontoret med 2 831 miljoner kronor samtidigt som Försvarmaktens lån minskade med 1 042 miljoner kronor. Tillsammans ökade dessa två myndigheters lån nettoutlåningen med 1 789 miljoner kronor.

Ökad utlåning till Svedab ökade nettoutlåningen

I posten Statliga bolag m.m. ingår bl.a. utlåningen till Svensk-Danska Broförbindelsen AB (Svedab). Denna utlåning ökade med 250 miljoner kronor till 5 490 miljoner kronor.

Svenska kraftnäts insättningar av kapacitetsavgifter minskar nettoutlåningen

Affärsverket svenska kraftnäts verksamhet finansieras bl.a. med avgifter för att använda elnätet, men också med kapacitetsavgifter. Syftet med kapacitetsavgifterna är att skapa tydliga delmarknader på elmarknaden där utbud och efterfrågan ger signaler om var produktion respektive konsumtion av el bör placeras. Kapacitetsavgifter uppstår vid prisskillnader mellan angränsande elområden och prisskillnaderna mellan elområdena stiger då andelen förnybar energi, som är väderberoende, ökar.

Under många år har Affärsverket svenska kraftnät finansierat sina investeringar med lån i Riksgäldskontoret. Under 2020 ökade dock inbetalningarna från

kapacitetsavgifter så kraftigt att affärsverket kunde amortera alla lån i Riksgäldskontoret. Under 2021 ökade affärsverkets behållningar i Riksgäldskontoret med 17 350 miljoner kronor och nettoutlåningen minskade med samma belopp. Detta beror på att kapacitetsavgifterna har ökat kraftigt. Affärsverket svenska kraftnäts behållning i Riksgäldskontoret var, vid utgången av 2021, 20 506 miljoner kronor.

Det är riksdagen som sätter ramarna för Affärsverket svenska kraftnäts investeringar.

Riksbanken har återbetalat 57 miljarder kronor 2021

Riksbanken har sedan 2009 lånat i Riksgäldskontoret för att förstärka valutareserven. Lånet till Riksbanken består egentligen av flera lån med olika löptid. Lånen löper efter hand ut och har sedan 2009 oftast ersatts med nya lån. Från och med februari 2021 avser Riksbanken att återbetala lånen i Riksgäldskontoret i den takt lånen senast ska betalas.

I stället kommer Riksbanken att köpa utländsk valuta på valutamarknaden så att valutareservens storlek inte förändras nämnvärt över tid. Under 2021 förföll lån motsvarande 24 086 miljoner kronor i februari, i september 17 081 miljoner kronor och i oktober 15 730 miljoner kronor. Det innebär att Riksbanken har återbetalat sammanlagt 56 897 miljoner kronor under 2021. Det minskar nettoutlåningen.

I statens budget beräknades att lånen till Riksbanken i stället skulle öka med 3 300 miljoner kronor. En skillnad på 60 197 miljoner kronor. Under 2020 ökade lånen med 6 066 miljoner kronor med anledning av högre dollar och eurokurser, vilket ökade nettoutlåningen. Förändringar i utlåningen till Riksbanken innebär alltså skillnad mellan åren på totalt 62 963 miljoner kronor. Nettoutlåningen har minskat, vilket påverkar saldot positivt.

Den totala vidareutlåningen till Riksbanken uppgick till 125 177 miljoner kronor den 31 december 2021.

Osäkerhet på marknaden medförde att AB Svensk Exportkredit lånade i Riksgäldskontoret 2020

I mars 2020 lånade Riksgäldskontoret ut 10 000 miljoner kronor till det statligt helägda Aktiebolaget Svensk Exportkredit. Svensk Exportkredits uppdrag är att på kommersiella och hållbara grunder säkerställa tillgång till finansiella lösningar för svensk exportnäring. I uppdraget ingår även att administrera det statsstödda CIRR-systemet (Commercial Interest Reference Rate).

CIRR innebär att ett exportföretags kunder kan erbjudas finansiering till fast ränta. Exportkrediter och CIRR lyder under en överenskommelse inom OECD (Consensus) som innebär gemensamma riktlinjer för statsstödda krediter så att enskilda länder inte ska kunna gynna sin exportindustri på ett otillbörligt sätt. För att säkerställa att Svensk Exportkredit alltid ska kunna utföra samhällsuppdraget med förvaltning av CIRR-systemet har bolaget en låneram i Riksgäldskontoret. Den utnyttjades för första gången i mars 2020. Tidigare har AB Svensk Exportkredit i stället lånat på marknaden, t.ex. i andra länders centralbanker för CIRR-systemets räkning. Detta var inte möjligt i mars 2020 eftersom det rådde en osäkerhet på marknaden med anledning av spridningen av covid-19. Utlåningen till AB Svensk Exportkredit ökade nettoutlåningen med 10 000 miljoner kronor 2020.

2.6.30 Kassamässig korrigerigering

Posten Kassamässig korrigerigering utgör skillnaden mellan nettot av vad som redovisats mot budgetens anslag och inkomstitlar och nettot av in- och utbetalningar över

statens centralkonto i Riksbanken. Kassamässiga korrigeringar uppstår dels till följd av periodiseringskillnader, dels till följd av att det förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och vice versa. Utfallet för den kassamässiga korrigeringen är en restpost, men den kan delvis specificeras.

Tabell 2.132 Kassamässig korrigering

Miljoner kronor

	SB 2021	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall - SB 2021
EU-avgiftsbetalningar		-2 321	864	-2 321
Trafikverkets räntekonto/anslag		3 590	1 115	3 590
Försvarmaktens räntekonto/anslag		167	1 224	167
Räntor på statsskulden		-87	-48	-87
Myndigheten för press, radio och tv: Lokalradioavgifter		163	163	163
PTS: Periodisering av avgifter för att använda radiosändare		-2 114	116	-2 114
Ersättning för höga sjuklönekostnader, krediteringar skattekonto		-1 797	1 835	-1 797
Övrigt		-1 947	1 504	-1 947
Summa	278	-4 346	6 773	-4 624

För 2021 blev utfallet för den kassamässiga korrigeringen -4 346 miljoner kronor. I statens budget beräknades den kassamässiga korrigeringen bli 278 miljoner kronor.

Europeiska kommissionens konto i Riksgäldskontoret skapar kassamässig korrigering

Betalningen av Sveriges avgift till EU medför en kassamässig korrigering eftersom Sverige inte betalar avgiften direkt till EU. Avgiften överförs till ett räntefritt konto i Riksgäldskontoret som disponeras av Europeiska kommissionen. Samtidigt sker redovisning mot anslaget för EU-avgiften. Kommissionen rekviderar sedan via Riksbanken medel från kontot. Eftersom tidpunkten för redovisningen mot anslag och rekvisitionen från EU skiljer sig åt, uppstår kassamässiga korrigeringar vid såväl redovisningen mot anslag som vid rekvisitionen. Anslagsbelastningen och rekvisitionen kan också ske under olika budgetår.

Betalningen av Sveriges avgift till EU medförde 2021 en negativ kassamässig korrigering på 2 321 miljoner kronor eftersom kommissionen under året rekviderade ett lägre belopp än de avgifter som redovisades mot anslaget. År 2020 medförde betalningen av EU-avgiften en positiv kassamässig korrigering på 864 miljoner kronor.

Skillnader mellan anslagsavräkning och betalningar i räntebärande flöde

Trafikverket och Försvarmakten disponerar omfattande anslagsmedel i det räntebärande betalningsflödet. Myndigheterna har även en omfattande investeringsverksamhet och annan anskaffning som innebär att betalningarna kortsiktigt kan avvika från redovisningen mot anslag. En sådan avvikelse ger upphov till en kassamässig korrigering. Den kassamässiga korrigeringen för Trafikverkets räntebärande betalningsflöde uppgick 2021 till 3 590 miljoner kronor. Det betyder att Trafikverket redovisat ett lägre belopp mot anslag än vad som tillförts i anslagsmedel till myndighetens räntekonto. Den kassamässiga korrigeringen för Försvarmaktens räntebärande betalningsflöde uppgick till 167 miljoner kronor 2021. Även Försvarmakten har redovisat ett lägre belopp mot anslag än vad som tillförts myndighetens räntekonto i form av anslagsmedel.

Räntor på statsskulden medför en kassamässig korrigerig

En kassamässig korrigerig uppstår dels till följd av att inkomsträntor på studielån periodiseras till det kvartal de avser, dels till följd av att redovisningen baseras på affärsdag vilket skiljer sig något från likviddag. Den sammanlagda korrigerigen för statsskuldsträntorna blev -87 miljoner kronor för 2021.

Lokalradioavgifter periodiseras på inkomsttitel

Lokalradioavgifter och avgifter för att använda radiosändare ger upphov till kassamässig korrigerig. I juli 2018 betalade kommersiella radiobolag 1 306 miljoner kronor i sändningsavgifter för perioden 1 augusti 2018–31 juli 2026. Myndigheten för press, radio och tv har periodiserat dessa på inkomsttitel så att de redovisas den period som lokalradioavgifterna avser.

Det innebär att den kassamässiga korrigerigen påverkades negativt med 1 238 miljoner kronor 2018. Åren efter det blev den kassamässiga korrigeringsposten för lokalradioavgifterna 163 miljoner kronor per år.

Frekvenstillstånd och frekvenstillstånd periodiseras på inkomsttitel

I februari 2021 betalade telekomföretag 2 317 miljoner kronor för nationella frekvenstillstånd för att använda radiosändare för elektronisk kommunikation i 3,5 GHz och 2,3 GHz-bandet i Sverige. Tillstånden gäller för perioden 25 januari 2021– 31 december 2045. Post- och telestyrelsen (PTS) har periodiserat dessa på inkomsttitel så att de redovisas den period som frekvenstillstånden avser. Tillsammans med andra periodiseringar som PTS har gjort påverkades den kassamässiga korrigerigen negativt med 2 114 miljoner kronor 2021.

I januari 2019 betalade telekomföretag 2 525 miljoner kronor för nationella frekvenstillstånd för att använda radiosändare för elektronisk kommunikation i 700 MHz-bandet i Sverige. Tillstånden gäller för perioden 14 december 2018–31 december 2040. Post- och telestyrelsen (PTS) har periodiserat dessa på inkomsttitel så att de redovisas den period som frekvenstillstånden avser.

Övriga korrigeringar

Posten Övrigt, som uppgick till -1 947 miljoner kronor, är en restpost. Den innehåller bl.a. nettoskillnader mellan tidpunkten för redovisning mot anslag i förhållande till tidpunkten för tillförsel av anslagsmedel hos andra myndigheter med räntekonton än Trafikverket och Försvarsmakten. När det gäller icke-räntebärande flöden så uppstår den kassamässiga korrigerigen som skillnaden mellan redovisningen mot anslag eller inkomstitlar och betalningen.

Jämförelse med föregående år

Den kassamässiga korrigerigen blev -4 346 miljoner kronor 2021, vilket kan jämföras med den positiva korrigeringsposten om 6 773 miljoner kronor 2020. Det är en minskning med 11 119 miljoner kronor.

2.6.31 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget består av premiepensionssystemet (premiepensionen) och fördelningssystemet (inkomstpensionen och tilläggspensionen). I den allmänna ålderspensionen ingår även garantipensionen för dem som saknar eller har låg inkomstgrundande pension. Utgifterna för

garantipension belastar statens budget och redovisas inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Premiepensionssystemet ingår inte under utgiftstaket

Premiepensionssystemet är ett helt fonderat pensionssystem. Hela kapitalet i premiepensionssystemet avsätts för specifika individers kommande pensioner. EU:s statistikorgan Eurostat har beslutat att pensionssystem av denna typ inte får räknas till den offentliga sektorn i nationalräkenskaperna. Det medför att utbetalningarna av premiepension inte ingår i utgifterna under utgiftstaket för staten.

Inkomst- och tilläggspension ingår under utgiftstaket, men inte i budgeten

Fördelningssystemet, som omfattar inkomstpensionen och tilläggspensionen, är ett autonomt system, vilket innebär att det ligger utanför statens budget. Utgifterna för inkomst- och tilläggspensionen omfattas dock av utgiftstaket för staten.

Pensionssystemets skulder och tillgångar balanseras per automatik

För att inkomstpensionssystemet ska vara finansiellt hållbart krävs att avgifterna som betalas in till systemet tillsammans med tillgångarna i den s.k. buffertfonden långsiktigt kan finansiera pensionsutbetalningarna så att inga varaktiga underskott uppstår. Balansen mellan tillgångar och skulder i systemet upprätthålls genom en automatisk balanseringsmekanism. Mekanismen aktiveras om tillgångarna i systemet är lägre än skulderna. År 2010 inleddes den första balanseringsperioden, som upphörde 2018.

Uppräkning av pensioner följer inkomstindex när balanseringsmekanismen är inaktiverad

Omräkningen av pensioner följer förändringen av inkomstindex när balanseringsmekanismen är inaktiverad. Inkomstindex ska mäta den genomsnittliga inkomstutvecklingen i Sverige.

När balanseringsmekanismen är aktiverad följer pensionerna förändringen av balansindex i stället för inkomstindex. Under en balanseringsperiod kommer balanseringsmekanismen först att sänka och därefter höja de årliga pensionsomräkningar. När balansindex når inkomstindex upphör balanseringen. Det är regeringen som årligen fastställer balans- och inkomstindex enligt de regler som anges i socialförsäkringsbalken. Från och med 2017 tillämpas ett s.k. dämpat balanstal vid beräkningen av balansindex.

Det dämpade balanstalet innebär att en tredjedel av ett över- eller underskott påverkar indexeringen. Det har introducerats för att minska balanseringens påverkan på indexomräkningen enskilda år.

Uppräkning av pensioner följer balansindex när balanseringsmekanismen är aktiverad

När balanstalet är över 1 och systemet inte befinner sig i en balanseringsperiod påverkas inte indexeringen av balanstalets storlek. Det är när balanstalet faller under 1 för första gången som en balanseringsperiod inleds. Pensionerna räknas då om med balansindex så länge som balanseringsperioden pågår. Under balanseringsperioden kommer ett balanstal under 1 att bidra till lägre omräkningar medan ett balanstal över 1 bidrar till högre omräkningar än annars.

Balanseringsperioden som inleddes 2010 avslutades 2018

Den balanseringsperiod som inleddes 2010 avslutades 2018. Det innebär att inkomstpensionerna för 2018 förräntades med förändringen av genomsnittsinkomsten i Sverige, som mäts genom inkomstindex.

Den finansiella ställningen i pensionssystemet stärktes under balanseringsperioden genom att pensionerna sänktes vid tre tillfällen till följd av att balanstalet var under 1, samtidigt som inkomstökningarna var låga. Dessutom stärktes den finansiella ställningen bl.a. till följd av hög avkastning på AP-fonderna och ökad sysselsättning.

En balanseringsperiod avslutas när balansindex når samma nivå som inkomstindex. Då är pensionsnivåerna åter på samma nivå som om balanseringen inte hade skett. De underskott som har uppstått har då hanterats genom att pensionerna har indexerats lägre än vad de hade gjort om balanseringen inte hade aktiverats, samtidigt som indexeringen under vissa år har varit högre för att successivt ta sig tillbaka till ursprungsnivån. Gapet mellan inkomst- och balansindex slöts 2018 och därmed upphörde balanseringsperioden. Det innebär att inkomstpensionerna indexeras med inkomstindex i stället för balansindex.

Inkomstindex för 2021 beräknades till 186,52. Det innebär en indexökning med 2,2 procent jämfört med 2020 års index 182,58. Beräkningen baseras på Konjunkturinstitutets prognos avseende inkomstutvecklingen för åren 2019 och 2020.

Den genomsnittliga inkomstutvecklingen mellan 2019 och 2020 beräknades till 2,2 procent. Därför räknas inkomstindex för 2021 upp med 2,2 procent jämfört med inkomstindex för 2020.

De utgående inkomst- och tilläggspensionerna räknas årligen om med förändringen i inkomstindex eller balansindex efter avdrag för förskottsräntan på 1,6 procent.

Utbetalning av inkomstpension och tilläggspension från AP-fonderna till pensionärerna

Den inkomstgrundade ålderspensionen (inkomstpensionen, tilläggspensionen och premiepensionen) finansieras genom en allmän pensionsavgift, en ålderspensionsavgift som ingår i arbetsgivaravgiften och egenavgiften, och en statlig ålderspensionsavgift. Den allmänna pensionsavgiften förs i sin helhet till AP-fonderna. Ålderspensionsavgiften däremot fördelas mellan AP-fonderna, premiepensionssystemet och statens budget. Pensionsmyndigheten fördelar de statliga ålderspensionsavgifterna mellan AP-fonderna och premiepensionssystemet. När inkomstpension och tilläggspension betalas ut till pensionärerna hämtas medlen från AP-fonderna.

Pensionsmyndigheten administrerar hela den allmänna pensionen

Inkomstpensionssystemet består av inkomstpension och tilläggspension. En ålderspensionär som är född 1937 eller tidigare får tilläggspension som bl.a. baseras på intjänade pensionspoäng i det tidigare ATP-systemet. En ålderspensionär som är född under åren 1938–1953 får såväl inkomstpension som tilläggspension. De som är födda 1954 och senare får enbart inkomstpension. Vid sidan av AP-fonderna sker en förmögenhetsuppbyggnad också inom premiepensionssystemet. Pensionsmyndigheten ansvarar för hela den allmänna ålderspensionen, vilket innebär att myndigheten även administrerar premiepensionssystemet.

AP-fondernas administration ingår i ålderspensionssystemets utgifter

AP-fondernas administrationskostnader ingår i utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De kan delas upp i tre typer av utgifter: rörelsens kostnader, provisionskostnader och prestationsbaserade avgifter. I rörelsens kostnader för Första–Fjärde AP-fonderna ingår samtliga förvaltningskostnader, exklusive courtage, arvoden till externa förvaltare och depåbanksarvoden. AP-fonderna redovisar provisionskostnader som en avdragspost under rörelsens intäkter. De prestationsbaserade avgifterna reducerar nettoresultatet för den tillgång som förvaltats.

Förvaltararvoden ingår inte i administrationskostnaderna i tabell 2.133. Det beror på att förvaltararvodena blir en del av köpesumman när AP-fonderna köper onoterade aktier och andelar om det är sannolikt att man kan få tillbaka förvaltningsarvodena före vinstdelning. I övriga fall redovisas förvaltararvoden som provisionskostnader. Sjätte AP-fondens gemensamma kostnader och förvaltningskostnader redovisas under posten Rörelsens kostnader.

Pensionsutbetalningarna blev något lägre än beräknat

Riksdagen beslutade i enlighet med beräkningen i budgetpropositionen för 2021 att utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget skulle uppgå till 336 366 miljoner kronor.

Tabell 2.133 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Miljoner kronor

	SB 2021	Utfall 2021	Utfall - SB 2021	Utfall - SB Procent 2021	Utfall 2020
AP-fonderna, pensionsutgifter	333 245	331 545	-1 700	-0,5	326 266
Administrationsutgifter	3 121	3 018	-103	-3,3	3 098
<i>varav</i>					
– Pensionsmyndigheten m.fl. myndigheter		943			838
– AP-fonderna, rörelsens kostnader		1 055			1 018
– AP-fonderna, provisionskostnader		569			617
– AP-fonderna, prestationsbaserade avgifter		451			625
	336 366	334 564	-1 802	-0,5	329 365

Utfallet uppgick till 334 564 miljoner kronor och är därmed 1 802 miljoner kronor (0,5 procent) lägre än beräknat.

Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna uppgick till 331 545 miljoner kronor, vilket är 1 700 miljoner kronor lägre än beräknat. Pensionsutbetalningarna består av inkomstpension med 182 789 miljoner kronor och tilläggspension med 148 753 miljoner kronor. Utöver dessa betalningar överfördes 3,1 miljoner kronor från AP-fonderna till EU:s tjänstepensionssystem för de tjänstemän inom EU som har begärt det. Denna överföring ingår i pensionsutbetalningarna från AP-fonderna.

Administrationskostnaderna för inkomstpensionen blev 3 018 miljoner kronor, vilket är 103 miljoner kronor lägre än beräknat. Pensionsmyndigheten, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Statens servicecenter fick tillsammans 943 miljoner kronor i ersättning för administration från AP-fonderna (enligt regeringsbeslut om ersättning från Första–Fjärde AP-fonderna och premiepensionssystemet för administration av inkomstgrundad ålderspension 2021 den 10 december 2020 [S2020/04228]).

Pensionerna räknades upp med 0,5 procent

För 2021 har inkomst- och tilläggspensionen räknats upp med 0,5 procent. Jämfört med 2020 blev utfallet för Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten 5 199 miljoner kronor (1,6 procent) högre. Pensionsutbetalningarna från AP- fonderna ökade med 5 279 miljoner kronor (1,6 procent). Att pensionsutgifterna ökar mer än uppräknningen av pensionerna beror framför allt på att antalet pensionärer med inkomstgrundad ålderspension ökar.

I december 2021 hade 2 249 461 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, vilket är en ökning med 21 901 personer jämfört med december 2020.

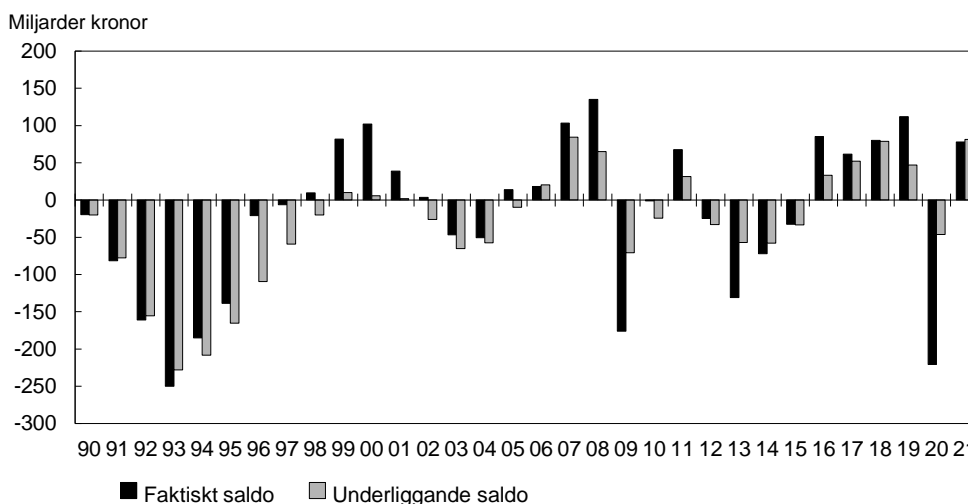
2.7 Underliggande saldo och engångseffekter

Underliggande saldo 1990–2021

Det faktiska utfallet på statens budget påverkas av tillfälliga eller engångsvisa händelser, dvs. transaktioner av extraordinär karaktär, vilka försvårar analysen över tid. Genom att exkludera engångseffekterna får man ett bättre mått på saldots underliggande utveckling. Det finns inget regelverk som definierar vad som är en engångseffekt. I detta avsnitt är det Ekonomistyrningsverkets bedömning av vilka poster som ska definieras som engångsposter som redovisas. Större poster av engångskaraktär för 2021 och 2020 redovisas i tabell 2.135 Vissa större engångsposters påverkan på statens budget 2021 och 2020. De största posterna för 2021 kommenteras.

I diagram 2.1 Budgetens faktiska och underliggande saldo åren 1990–2021 visas budgetens faktiska saldo och det underliggande saldot för perioden 1990–2021. I början av perioden har även gjorts justering för ändrad redovisningsprincip för budgetsaldot i syfte att öka jämförbarheten mellan åren.

Diagram 2.1 Budgetens faktiska och underliggande saldo åren 1990–2021

År 2021 uppgick det faktiska överskottet i budgeten till 78 miljarder kronor medan det underliggande överskottet var 81 miljarder kronor.

Negativa engångseffekter bidrog alltså till att försvaga saldot. Det beror främst på att flera av de tillfälliga åtgärder som har satts in för att mildra de ekonomiska effekterna med anledning av spridningen av covid-19 förlängdes till att gälla även för 2021. Dessutom tillkom några nya åtgärder under året. Det motverkades i hög grad av positiva engångseffekter på Riksgäldens nettoutlåning.

År 2020 var nettot av engångseffekterna kraftigt negativt. Det faktiska saldot då var ett underskott på 221 miljarder kronor, vilket innefattade engångseffekter på sammanlagt 174 miljarder kronor. Det berodde främst på de omfattande stödåtgärder som sattes in för att mildra de ekonomiska effekterna med anledning av spridningen av covid-19.

Det vanligaste är att engångseffekterna är positiva, men vissa år dominerar negativa effekter. Under åren 1990–2021 var engångseffekterna i genomsnitt 12 miljarder kronor per år.

Tabell 2.134 Budgetens faktiska saldo, engångseffekter m.m. och underliggande saldo 2017–2021

Miljoner kronor	2017	2018	2019	2020	2021
Faktiskt saldo	61 775	80 049	111 946	-220 594	77 850
Engångseffekter m.m.	9 650	1 158	64 982	-174 180	-3 438
Underliggande saldo	52 125	78 892	46 964	-46 415	81 288

Engångseffekter 2021

Engångseffekterna 2021 försvagade saldot med drygt 3 miljarder kronor. Större poster kommenteras i detta avsnitt liksom under respektive inkomst- och utgiftsområde (avsnitt 2.4 och 2.6).

Inkomsttitlar

På budgetens inkomstsida var nettot av engångseffekterna svagt positivt 2021. Negativa effekter i form av åtgärder för att lindra effekterna av spridningen av covid-19, motverkades av att kapitalplaceringarna på skattekontot ökade med 20 miljarder kronor. Netto stärktes inkomstsidan med 4 miljarder kronor på grund av engångseffekter.

Anslag

Åtgärder med anledning av spridningen av covid-19 medförde stora negativa engångseffekter på budgetens utgiftssida även under 2021. För att mildra de ekonomiska effekterna har omfattande stöd och stimulanser införts. Det handlar bl.a. om stöd till korttidspermitteringar, omställningsstöd, att staten tar över arbetsgivarnas sjuklönekostnader, tillfällig rabatt för hyreskostnader, höjda generella statsbidrag till kommunerna, samt kostnader för provtagning och vaccinationer.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Engångseffekterna på nettoutlåningen var kraftigt positiva under 2021 och stärkte budgetsaldot med nästan 88 miljarder kronor.

Den enskilt största posten berodde på att Riksbanken i början av året beslutade att påbörja en övergång till en helt egenfinansierad valutareserv. Det innebär att de valutalån som Riksgäldskontoret tagit upp för Riksbankens räkning ska återbetalas i den takt som de förfaller. Under 2021 förföll lån motsvarande 57 miljarder kronor, vilket minskade nettoutlåningen.

En ytterligare positiv engångseffekt var att Affärsverket svenska kraftnät minskade sina investeringslån med 17 miljarder kronor.

En del av ålderspensionsavgiften inbetalas månadsvis som premiepensionsavgift till Pensionsmyndighetens konto i Riksgäldskontoret. Inflödet inkluderar regleringar för tidigare år vilka varierar mellan åren. Medlen placeras tillfälligt på kontot eller i obligationer i avvaktan på att pensionsrätten fastställs. Året efter intjänandeåret, i december, utbetalas premiepensionsmedel (inkl. avkastning) till pensionsspararnas

valda fonder. Inbetalning av premiepensionsavgifter uppgick till nästan 47 miljarder kronor 2021 och utbetalning av premiepensionsmedel till strax över 45 miljarder kronor. Myndighetens övriga tillfälliga förvaltning av premiepensionsmedel medförde en ökad behållning på kontot med 5 miljarder kronor. Det finns också ett konto för Pensionsmyndighetens handel med fondandelar inom premiepensionssystemet. Detta konto medförde en temporär ökning av nettoutlåningen med 2 miljarder kronor.

Under posten Övrigt, netto (-4 miljarder kronor) ingår nettoutlåning till övriga myndigheter, bolag och affärsverk.

Tabell 2.135 Vissa större engångsposters påverkan på statens budget 2021 och 2020

Miljoner kronor

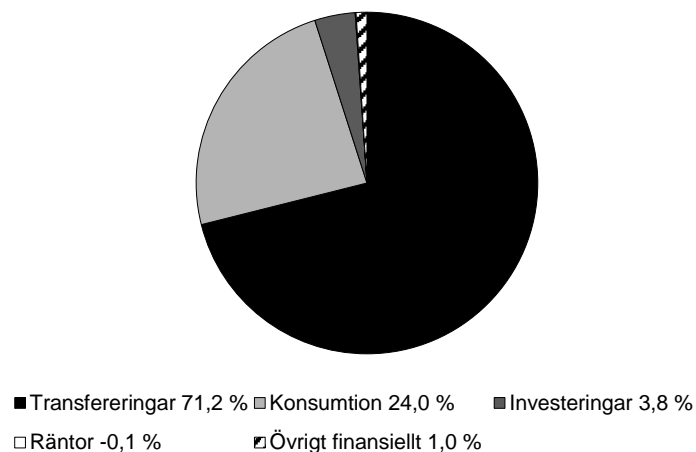
	2020	2021
Inkomsttitlar	-55 969	4 044
Kapitalplaceringar på skattekonto		20 000
Tillfälligt anstånd med skatteinbetalningar	-29 733	-488
Tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter	-26 933	-11 050
Exportkreditnämnden, inleverans av överskott	572	132
Vasallen, extrautdelning	125	50
Tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster		-4 600
Anslag	-106 345	-95 047
Kapitaltillskott AIB, Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar	-235	
Kapitaltillskott till SAS	-4 272	
Kapitaltillskott till Swedavia	-2 500	
Kapitaltillskott till Lernia	-150	
Kapitaltillskott till Apoteket	-150	
Kapitaltillskott till Almi	-3 350	
Kapitaltillskott till Statens Bostadsomvandling AB	-300	
Stöd vid korttidsarbete	-13 906	-3 101
Omställningsstöd till företag	-5 677	-9 932
Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag		-2 421
Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	-1 350	-1 259
Tillfälligt höjd arbetslöshetsersättning (nettoeffekt)	-4 200	-2 168
Ersättning för sjuklönekostnader (nettoeffekt)	-15 509	-12 681
Ersättning för karensavdrag (nettoeffekt)	-2 250	-2 231
Förebyggande sjukpenning (nettoeffekt)	-131	-284
Provtagning för covid-19	-7 726	-15 983
Stöd till idrott & kultur	-4 413	-5 035
Statsbidrag till följd av covid-19	-10 300	-11 379
Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden	-26 000	-10 000
Kompensation till kommunerna för minskat skatteunderlag	-1 000	167
Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	-2 926	-3 074
Evenemangsstöd		-72
Stöd till kommuner och regioner för tillsyn av tillfälliga smittskyddsåtgärder		-190
Tillfälligt stopp av provning vid 180 dagar till följd av uppskjuten vård		-550
Uppskjuten vård		-6 000
Vacciner covid-19		-8 388
Antigentester		-466
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-11 866	87 565
Lån till Riksbanken	-6 066	56 897

	2020	2021
Lån till affärsverket Svenska kraftnät	5 636	17 350
Lån till AB Svensk Exportkredit	-10 000	
Exportkreditnämnden	-101	3 448
Kärnavfallsfonden	-263	7 030
Insättningsgarantifonden	-595	3 394
Premiepensionsavgifter, inbetalning	45 155	46 706
Premiepensionsmedel, utbetalning	-44 614	-45 384
Övrig tillfällig förvaltning av premiepensionsmedel i RGK	-153	4 595
Pensionsmyndigheten, handel med fondandelar inom PPS	3 139	-2 019
Övrigt, netto	-4 004	-4 452
Kassamässig korrigerig	0	0
Summa	-174 180	-3 438

2.8 Realekonomisk fördelning av anslagen i statsbudget

Vid analys av och information om statens budgets storlek och påverkan på samhälls-ekonomi fördelas utgifterna även på ett annat sätt än efter utgiftsområden och anslag. En sådan fördelning är den realekonomiska fördelningen, som baseras på nationalräkenskapernas definitioner. För att skapa jämförbarhet med andra länder upprättas nationalräkenskaperna enligt internationella principer och riktlinjer, som bl.a. EU har utarbetat. Den realekonomiska fördelningen av utgifterna som redovisas här är transfereringar, konsumtion, investeringar, räntor och finansiella transaktioner, se fördelningen i diagram 2.2 Utgifterna i statens budget, realekonomiskt fördelade.

Diagram 2.2 Utgifterna i statens budget, realekonomiskt fördelade

Tabell 2.136 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget 2020–2021

Miljoner kronor

Realekonomisk art	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
Transfereringar	864 943	837 699	27 243	3,3
<i>varav till</i>				
– hushållssektorn	349 356	342 315	7 042	2,1
– kommunala sektorn	300 260	271 763	28 497	10,5
– företagssektorn	88 397	102 839	-14 442	-14,0

Realekonomisk art	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
– ålderspensionssystemet	25 790	24 999	791	3,2
– statliga ideella organisationer	7 172	6 441	731	11,3
– internationell verksamhet	93 967	89 343	4 624	5,2
– varav till EU-institutioner	52 262	47 193	5 069	10,7
Konsumtionsutgifter	291 744	265 854	25 891	9,7
<i>varav</i>				
– löner inklusive sociala avgifter	169 302	158 995	10 307	6,5
– omkostnader för konsumtion	85 361	73 319	12 042	16,4
– lokaler	22 091	21 257	834	3,9
– sociala naturaförmåner	14 991	12 283	2 708	22,0
Investeringsverksamhet	46 638	44 089	2 549	5,8
Räntor	-1 020	19 995	-21 015	-105,1
<i>varav räntor på statsskulden</i>	-1 388	19 463	-20 851	-107,1
Finansiella transaktioner	12 443	23 422	-10 979	-46,9
Summa utgiftsområden	1 214 747	1 191 059	23 688	2,0

Den realekonomiska fördelningen av anslagsutfall baseras på myndigheternas redovisning, men måste på övergripande nivå kompletteras med förenklingar och schabloner. Detta innebär att den realekonomiska fördelningen av ett visst anslag inte är exakt. Den fördelning som redovisas här innehåller därför en viss osäkerhet. Den realekonomiska fördelningen ger en kompletterande bild av hur anslagen i statens budget använts.

Transfereringar

Transfereringar är inkomstöverföringar, dvs. till stor del utbetalningar av bidrag från staten till t.ex. hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation. Som transfereringar räknas t.ex. sjukpenning och barnbidrag men även internationellt bistånd och Sveriges avgift till EU. Syftet med transfereringar är att omfördela inkomster mellan olika grupper i samhället, mellan olika regioner i landet eller till internationell verksamhet.

Transfereringarna uppgick till 864 943 miljoner kronor, vilket motsvarar 71,2 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden 2021.

Utgifter för aktivitetsstöd, klimatbonus och inkomstpensionstillägg bidrog till att transfereringar till hushåll ökade

Hushållssektorn fick 40,4 procent av de totala transfereringarna. Transfereringarna till hushållssektorn uppgick till 349 356 miljoner kronor, vilket är en ökning med 7 042 miljoner kronor (2,1 procent) jämfört med 2020.

Transfereringar till hushåll från anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppgick till 28 534 miljoner kronor, vilket är en ökning med 553 miljoner kronor (2,0 procent) jämfört med 2020. Det beror framför allt på att schablonbeloppet för ersättning ökade med 3,5 procent jämfört med 2020. Under 2021 fick totalt 14 325 personer assistansersättning, vilket är en minskning med 1,4 procent från föregående år.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppgick till 444 miljoner kronor vilket är en ökning med 319 miljoner kronor (255,7 procent) jämfört med

2020. Det beror på högre utbetalningar av smittbärrpenning på grund av spridningen av sjukdomen covid-19.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning uppgick till 36 687 miljoner kronor. Det är en minskning med 1 430 miljoner kronor (3,8 procent) jämfört med 2020. Det beror främst på att färre personer fick sjukersättning jämfört med föregående år. Minskningen beror på att antalet personer som lämnat förmånen till följd av att de fyllt 65 år högre än antalet nybeviljade sjukersättningar.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:2 *Efterlevandepensioner till vuxna* inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom uppgick till 9 360 miljoner kronor, vilket är en minskning med 606 miljoner kronor (6,1 procent) jämfört med 2020. Utgifterna för änkepension svarar för den större delen av utgifterna under anslaget. Änkepensionssystemet är under avveckling sedan 1990 och antalet personer med änkepension minskar successivt.

Transfereringar till hushåll från det nya anslaget 1:5 *Inkomstpensionstillägg* inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom uppgick till 2 035 miljoner kronor. Inkomstpensionstillägg är en ny förmån. Antalet personer med inkomstpensionstillägg uppgick till 1 247 450 i december 2021, av dessa var 61 procent kvinnor och 39 procent män.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn uppgick till 43 180 miljoner kronor. Det är en ökning med 854 miljoner kronor (2,0 procent) från 2020. Det beror främst på ökade utgifter för graviditetspenning. Socialstyrelsen har under 2021 identifierat gravida som riskgrupp för att drabbas av allvarligt sjukdomsförlopp vid insjuknande i covid-19. Det har inneburit ett ökat antal mottagare av graviditetspenning och ett ökat antal uttagna dagar per mottagare. Antalet utbetalda nettodagar med graviditetspenning uppgick till knappt 2,5 miljoner under 2021, vilket är en ökning med 155,8 procent jämfört med föregående år.

Transfereringarna till hushåll från anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv ökade med 2 975 miljoner kronor (7,7 procent). Det beror i första hand på att utgifterna för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning ökade. Under 2021 fick 298 230 personer aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, vilket är en ökning med 24,8 procent från föregående år. Dessutom ökade den genomsnittliga ersättningen per person då den tillfälliga höjningen av ersättningsnivåer som infördes i april 2020 har fortsatt att gälla under 2021.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:12 *Bidrag till lönegarantiersättning* inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev 830 miljoner kronor, vilket är 2 156 miljoner kronor (72,2 procent) lägre än 2020. Det beror på att färre anställda har påverkats av konkurser och rekonstruktioner jämfört med föregående år och vad som beräknades i statens budget. Antalet anställda som är berörda av konkurser uppgick till totalt 10 593 personer under 2021 vilket är en minskning med 55,8 procent jämfört med föregående år. Lönegaranti kan även betalas ut när en arbetsgivare har beviljats företagsrekonstruktion. Antalet anställda som är berörda av offentliga ackord, ett särskilt förfarande vid företagsrekonstruktion, uppgick till 4 099 personer, vilket är en minskning med 58,7 procent jämfört med 2020.

Transfereringarna till hushåll från anslaget 1:14 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare* inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv uppgick till

1 347 miljoner kronor. Det är en minskning med 942 miljoner kronor (41,2 procent) från 2020. Det beror på att antalet deltagare i etableringsuppdraget blivit färre jämfört med föregående år. Under 2021 fick 25 410 personer etableringsersättning, vilket är en minskning med 37,8 procent jämfört med 2020.

Transfereringarna till hushåll från anslaget 1:2 *Studiemedel* inom utgiftsområde 15 Studiestöd ökade med 829 miljoner kronor (5,6 procent). Det är främst de generella bidragen som har ökat, vilket huvudsakligen beror på att antalet studenter har ökat men även på att bidragsbeloppet har höjts.

Transfereringar till hushåll från anslaget 5:2 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid uppgick till 830 miljoner kronor, vilket är en ökning med 406 miljoner kronor (95,9 procent) jämfört med 2020. Det beror främst på högre utbetalningar av statsbidrag för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av spridningen av covid-19 för konstnärer och upphovsmän.

Transfereringar till hushåll från anslaget 10:1 *Filmstöd* inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid uppgick till 949 miljoner kronor, vilket är en ökning med 396 miljoner kronor (71,7 procent) jämfört med 2020. Det beror på ökade bidrag till Stiftelsen Svenska Filminstitutet i syfte att mildra de ekonomiska konsekvenserna för filmbranschen i samband med spridningen av sjukdomen covid-19. Stiftelsen Svenska Filminstitutet har i sin tur uppdrag att fördela ut krisstöd enligt förordningen (2016:989) om statsbidrag till film till aktörer inom filmproduktion samt distribution och visning av film.

Transfereringar till hushåll från anslaget 13:1 *Stöd till idrotten* inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid uppgick till 3 876 miljoner kronor, vilket är en ökning med 404 miljoner kronor (11,6 procent) jämfört med 2020. Det beror på att Sveriges Riksidrottsförbund fått högre bidrag under 2021 för att mildra negativa ekonomiska konsekvenser för idrottsverksamheter i landet till följd av spridningen av sjukdomen covid-19.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:8 *Klimatbonus* inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård uppgick till 4 810 miljoner kronor, vilket är en ökning med 2 732 miljoner kronor (131,5 procent) jämfört med 2020. Klimatbonusen ingår i bonus-malus-systemet som innebär att miljöanpassade fordon med relativt låga utsläpp av koldioxid premieras vid inköpstillfället med en bonus, medan fordon med relativt höga utsläpp av koldioxid belastas med högre skatt. Ökningen beror på att antalet bilar berättigade till bonus har ökat. Under året utbetalades bonuspremier för 123 231 fordon, vilket är 66 094 fordon fler än 2020.

Åtgärder för att hantera konsekvenserna av covid-19 och satsningar på äldreomsorgen medförde ökade transfereringar till kommunsektorn

Den kommunala sektorn omfattar kommuner, regioner och kommunalförbund. Under 2021 fick kommunsektorn 34,7 procent av de totala transfereringarna och var därmed den näst största mottagaren av transfereringar. Transfereringarna till kommunsektorn uppgick till 300 260 miljoner kronor, vilket är en ökning med 28 497 miljoner kronor (10,5 procent) jämfört med 2020.

Transfereringarna till kommuner från anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* inom utgiftsområde 8 Migration minskade med 661 miljoner kronor (28,6 procent). Det beror på att det genomsnittliga antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem har minskat med 29 procent.

Transfereringarna till kommuner och regioner från anslaget 1:5 *Bidrag för läkemedelsförmånerna* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökade med

1 810 miljoner kronor (6,0 procent). Det är bl.a. användandet av cancerläkemedel som ökade, både till följd av nya läkemedel och att befolkningen ökar i åldersgrupper där förekomsten av cancer är relativt hög. Dessutom ökar användandet av blodproppsförebyggande läkemedel samt blodglukossänkande läkemedel som inte är insuliner. Detta är i linje med gällande riktlinjer för att minska risken för bl.a. stroke samt för behandling av diabetes typ 2.

Transfereringarna till kommuner och regioner från anslaget 1:6 *Bidrag till folkbälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppgick till 47 826 miljoner kronor. Det är en ökning med 23 295 miljoner kronor (95,0 procent) från 2020. Det beror framför allt på att anslaget har finansierat olika åtgärder för att minska spridningen av covid-19.

Transfereringarna till kommuner och regioner från anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppgick till 8 096 miljoner kronor. Det är en ökning med 6 689 miljoner kronor (475,4 procent) från 2020. Det beror i första hand på en generell satsning på äldreomsorgen samt en satsning för ökad kompetens bland baspersonalen i äldreomsorgen.

Transfereringarna till kommuner och regioner från anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning minskade med 2 525 miljoner kronor (36,6 procent) jämfört med 2020. Det förklaras främst av att det under perioden april–juli 2020 inte fanns något tak för hur stor ersättning arbetsgivare kunde få. Under 2021 har ersättningen till arbetsgivare begränsats enligt olika procentsatser beroende på sjuklönekostnadens storlek.

Transfereringar till kommuner från anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande* inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering minskade med 2 418 miljoner kronor (34,6 procent). Det beror på att det genomsnittliga antalet mottagna personer som kommunerna får ersättning för minskade med 44 procent mellan 2020 och 2021. Enbart det genomsnittliga antalet ensamkommande barn och unga minskade med 66 procent.

Transfereringar till kommuner och regioner från anslaget 1:3 *Arbetsmarknadspolitiska program och insatser* inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv uppgick till 3 712 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 433 miljoner kronor (62,9 procent) jämfört med 2020. Det beror bl.a. på fler anvisningar till extratjänster.

Transfereringar till kommuner och regioner från anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ökade med 1 524 miljoner kronor (72,2 procent). Det beror på ökade statsbidrag för olika insatser. Bland annat för gymnasial lärlingsutbildning, läxhjälp, och ett generellt bidrag för att säkerställa barn och elevers utbildnings trots spridningen av covid-19.

Transfereringar till kommuner och regioner från det äldre anslaget 1:11 *Fler anställda i lägstadiet* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskade med 894 miljoner kronor (100,0 procent). Det beror på att anslaget inte längre är uppfört i statens budget.

Transfereringarna till kommuner och regioner från anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning uppgick till 5 543 miljoner kronor. Det är en ökning med 1 169 miljoner kronor (26,7 procent) från 2020. Ökningen förklaras av en förstärkning av anslaget i

syfte att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklasser, grundskolor och fritidshem.

Transfereringarna till kommuner och regioner från anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning uppgick till 4 358 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 256 miljoner kronor (40,5 procent) jämfört med 2020. Det beror främst på att antalet platser vid yrkeshögskolan successivt utökas inom ramen för kunskapslyftet 2018–2022. Antal utbetalda årsplatser uppgick till 49 761 under 2021, en ökning med 7 278 årsplatser jämfört med 2020.

Transfereringarna till kommuner och regioner från anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård uppgick till 900 miljoner kronor, vilket är en ökning med 406 miljoner kronor (82,4 procent) jämfört med 2020. Det beror främst på högre utbetalningar för skötsel av arter och naturtyper i skyddade områden samt skötsel av våtmarker.

Transfereringarna till kommuner och regioner från anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer uppgick till 942 miljoner kronor, vilket är en ökning med 299 miljoner kronor (46,6 procent) jämfört med 2020. Det beror bl.a. på ökade utbetalningar av statlig medfinansiering för investeringar i regional transportinfrastruktur.

Transfereringarna till kommuner och regioner från anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer uppgick till 934 miljoner kronor, vilket är en ökning med 827 miljoner kronor (773,6 procent) jämfört med 2020. Det beror främst på ökade utbetalningar av statlig medfinansiering för tunnelbaneutbyggnad i Stockholmsregionen.

Transfereringar till kommuner och regioner från anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökade med 27 702 miljoner kronor (22,9 procent). Förändringar i anslagsstrukturen inom utgiftsområdet innebär att det är svårt att göra jämförelser mellan 2020 och 2021. Anslaget 1:4 *Stöd med anledning av flyktingsituationen* uppfördes i statens budget 2017. Stegvis har stödet överfört till anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*. I flera ändringsbudgetar för 2020 anvisades anslaget 1:5 *Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden* totalt 29 486 miljoner kronor, varav 22 000 miljoner kronor var temporära för att mildra effekterna av spridningen av covid-19. För 2021 ingår de permanenta statsbidragen som under 2020 finansierades med anslaget 1:5 *Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden* i anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*.

Lägre utgifter för stöd vid korttidsarbete medförde minskning av transfereringarna till företagssektorn

Företagssektorn fick 10,2 procent av de totala transfereringarna 2021.

Transfereringarna till företagssektorn blev 88 397 miljoner kronor, vilket är 14 442 miljoner kronor (14,0 procent) lägre jämfört med 2020.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 8:1 *Mediestöd* inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppgick till 994 miljoner kronor. Det är en minskning med 474 miljoner kronor (32,3 procent) från 2020. Det beror framför allt på att utgifterna för redaktionsstöd blev drygt 400 miljoner kronor lägre än föregående år. Under 2020 betalades t.ex. ett tillfälligt utgivningsstöd ut med stöd av förordningen (2020:716) om statligt stöd för utgivning av tryckta allmänna nyhetstidningar med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19. Förordningen upphörde att gälla den 1 januari 2021, därför blev utfallet för anslaget lägre 2021.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppgick till 983 miljoner kronor, vilket är en ökning med 489 miljoner kronor (99,0 procent) jämfört med 2020. Det beror på högre utgifter för investeringsstöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev 1 688 miljoner kronor, vilket är 477 miljoner kronor (39,4 procent) högre jämfört med 2020. Det beror framför allt på fler anvisningar till extratjänster samt ökade utgifter för inköp av utbildningar och tjänster från kompletterande aktörer.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning blev 2 267 miljoner kronor, vilket är 441 miljoner kronor (24,1 procent) högre jämfört med 2020. Det beror bl.a. på satsningar för utökade resurser till korta yrkeshögskoleutbildningar samt en fortsatt utbyggnad av yrkeshögskoleutbildningar.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning uppgick till 1 057 miljoner kronor, vilket är en ökning med 529 miljoner kronor (100,2 procent) jämfört med 2020. Det beror ökade bidrag till European Spallation Source ERIC (ESS), en forskningsanläggning för neutronspridning.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid uppgick till 2 016 miljoner kronor. Det är en ökning med 854 miljoner kronor (73,5 procent) från 2020. Det beror främst på högre utgifter för krisstöd till olika konstområden som påverkats av restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av covid-19.

Transfereringar till företagssektorn från anslaget 1:8 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik uppgick till 3 578 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 357 miljoner kronor (61,1 procent) jämfört med 2020. Det beror på att omfattningen av färdigställda och slutredovisade byggprojekt blev högre än föregående år. Intresset för stödet var högt och antalet beviljade ärenden under året omfattade 14 791 lägenheter och 5 726 miljoner kronor. Det är en ökning med 2 935 lägenheter (24,8 procent) respektive 1 378 miljoner kronor (31,7 procent) jämfört med 2020.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 1:16 *Klimatinvesteringar* inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård blev 1 841 miljoner kronor, vilket är 1 085 miljoner kronor (143,5 procent) högre jämfört med 2020. Det beror på ett ökat antal inkomna och beviljade ansökningar om bidrag till utsläppsminskande åtgärder och laddstationer för elbilar.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 2:5 *Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer blev 1 528 miljoner kronor, vilket är 1 336 miljoner kronor (695,4 procent) högre jämfört med 2020. Det beror i huvudsak på högre utbetalningar av stöd för bredbandsutbyggnad.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel blev 2 593 miljoner kronor, vilket är 1 029 miljoner kronor (28,4 procent) lägre jämfört med 2020. Det beror framför allt på lägre utgifter till följd

av de programändringar som genomförts inom landsbygdsprogrammet under 2021 med anledning av att landsbygdsprogrammet förlängdes t.o.m. 2022.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* inom utgiftsområde 24 Näringsliv blev 7 092 miljoner kronor, vilket är 26 772 miljoner kronor (79,1 procent) lägre jämfört med 2020. Det beror främst på lägre efterfrågan på stödet jämfört med 2020. Totalt inkom 46 254 ansökningar om stöd under 2021, vilket är en minskning med 48,9 procent jämfört med 2020. Antalet personer som någon gång under året var permitterade uppgick till 112 307, vilket är en minskning med ca 479 000 personer (81,0 procent) jämfört med 2020.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare* inom utgiftsområde 24 Näringsliv blev 2 057 miljoner kronor, vilket är 1 718 miljoner kronor (506,5 procent) högre jämfört med 2020. Det beror på att fler ansökningar om stöd har beviljats jämfört föregående år. Totalt inkom 29 394 ansökningar om stöd, vilket är en ökning med 265,6 procent jämfört med 2020.

Transfereringarna till företagssektorn från anslaget 1:24 *Omställningsstöd* inom utgiftsområde 24 Näringsliv blev 9 932 miljoner kronor, vilket är 4 254 miljoner kronor (74,9 procent) högre jämfört med 2020. Det beror främst på att företag har ansökt om omställningsstöd i högre omfattning. Under 2021 inkom totalt 56 266 ansökningar, vilket är en ökning med 6,0 procent jämfört med föregående år. Det ansökta beloppet uppgick till sammanlagt 12 819 miljoner kronor vilket är en ökning med 85,2 procent jämfört med 2020.

Högre EU-avgift medförde ökade transfereringar till internationell verksamhet

Av de totala transfereringarna år 2021 gick 93 967 miljoner kronor (10,9 procent) till internationell verksamhet. Transfereringarna till internationell verksamhet ökade med 4 624 miljoner kronor (5,2 procent) jämfört med 2020.

Transfereringarna från anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen ökade med 5 069 miljoner kronor (10,7 procent). Det beror framför allt på att den mervärdesskattebaserade avgiftsdelen blev 3 711 miljoner kronor högre än föregående år. Det högre utfallet beror också på en ny avgiftsdel för 2021 baserad på icke-materialåtervunnen plast. Utfallet för denna avgiftsdel blev 1 027 miljoner kronor.

Jämfört med föregående år minskade transfereringarna till internationell verksamhet från anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg med 279 miljoner kronor (98,3 procent). Minskningen avser framför allt bidrag till EU:s förköpsavtal för vacciner mot covid-19. Under 2020 utbetalades 275 miljoner kronor för detta ändamål. Någon motsvarande utbetalning har inte gjorts 2021.

Konsumtion

Statlig konsumtion är förbrukning av resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror, inköp av varor och tjänster, underhåll och reparationer. I begreppet konsumtion ingår även myndigheternas köp av varor och tjänster som produceras utanför staten och som levereras direkt till hushållen (sociala naturaförmåner). Det gäller t.ex. statens utgifter för köp av arbetsmarknadsutbildning och privat tandläkarvård. Utgifterna för konsumtion uppgick 2021 till 291 744 miljoner kronor, vilket motsvarar 24,0 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden.

De största utgifterna för konsumtion 2021 fanns inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet, utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt utgiftsområde 22 Kommunikationer. Dessa fyra utgiftsområden svarade sammanlagt för 64,5 procent av utgifterna för konsumtion 2021.

Av de totala utgifterna för konsumtion utgjorde löner inklusive sociala avgifter 58,0 procent. Med sociala avgifter menas främst arbetsgivaravgifter och premier för avtalsförsäkringar för statsanställda. Löner inklusive sociala avgifter ökade med 10 307 miljoner kronor (6,5 procent) jämfört med 2020. De anslag som hade högst utgifter för löner inklusive sociala avgifter 2021 var anslagen 1:1 *Polismyndigheten* och 1:6 *Kriminalvården* inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet, anslaget 1:1 *Förbandsverksambet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt anslaget 2:1 *Försäkringskassan* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning. Dessa fyra anslag svarade sammanlagt för 32,0 procent av utgifterna för löner inklusive sociala avgifter 2021.

Utgifterna för löner inklusive sociala avgifter ökade med 488 miljoner kronor (20,7 procent) för Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. De högre utgifterna avser främst länsstyrelsernas uppdrag att handlägga omsättningsstöd till enskilda näringsidkare samt nya uppgifter till följd av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

För anslaget 1:1 *Polismyndigheten* inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet ökade utgifterna för löner inklusive sociala avgifter med 1 780 miljoner kronor (8,4 procent). Det förklaras främst av ett ökat antal anställda hos Polismyndigheten. Antalet årsarbetskrafter vid Polismyndigheten ökade med 5,6 procent eller 1 748 personer jämfört med föregående år.

Utgifterna för löner inklusive sociala avgifter ökade med 734 miljoner kronor (11,8 procent) för anslaget 1:6 *Kriminalvården* inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Det beror främst på ett ökat antal anställda. Antalet årsarbetskrafter vid Kriminalvården uppgick till 11 125, vilket är en ökning med 830 årsarbetskrafter (8,1 procent) jämfört med 2020.

Utgifterna för löner inklusive sociala avgifter ökade med 904 miljoner kronor (5,5 procent) för anslaget 1:1 *Förbandsverksambet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Det beror främst på ett ökat antal anställda. Antalet årsarbetskrafter vid Försvarsmakten uppgick till 23 096, vilket är en ökning med 926 årsarbetskrafter (4,2 procent) jämfört med 2020.

Utgifterna för löner inklusive sociala avgifter minskade med 904 miljoner kronor (68,9 procent) för anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg. Minskningen gäller framför allt löner inklusive sociala avgifter i samband med insatser för provtagning, smittspårning och utbrottshantering på grund av spridningen av covid-19.

Utgifterna för löner inklusive sociala avgifter ökade med 238 miljoner kronor (86,6 procent) för anslaget 1:4 *Tillväxtverket* inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Det beror främst på ökad tillfällig bemanning och overtidsersättning för att hantera stöd vid korttidsarbete. Antalet årsarbetskrafter vid Tillväxtverket uppgick till 875 vilket är en ökning med 78,6 procent jämfört med 2020.

Den näst största posten för konsumtion är omkostnader för konsumtion. Till dessa räknas myndigheternas köp av varor och tjänster. Omkostnaderna för konsumtion uppgick till 85 361 miljoner kronor, vilket är en ökning med 12 042 miljoner kronor (16,4 procent) jämfört med 2020. De största anslagen med omkostnader för

konsumtion 2021 är anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap, anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer samt anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg. Dessa tre anslag svarade sammanlagt för 49,0 procent av utgifterna gällande omkostnader för konsumtion 2020.

Omkostnader för konsumtion för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap blev 2 940 miljoner kronor (17,1 procent) högre jämfört med 2020. Det beror på satsningar i syfte att stärka det militära försvaret.

Omkostnader för konsumtion för anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg blev 2 917 miljoner kronor (213,1 procent) högre jämfört med 2020. De högre utgifterna avser framför allt provtagning för covid-19.

Omkostnader för konsumtion för anslaget 1:14 *Skydd av värdefull natur* inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård blev 705 miljoner kronor (108,2 procent) högre jämfört med 2020. Det beror bl.a. på att ersättningen till markägare är högre än 2020 och att flera avtal till högre belopp har ingåtts. Naturvårdsverket har fattat 672 beslut, 219 fler än 2020, om ekonomisk ersättning för skydd av värdefulla områden.

Omkostnader för konsumtion för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer blev 2 245 miljoner kronor (14,9 procent) högre jämfört med 2020. För vidmakthållande av väg uppgår ökningen till 1 150 miljoner kronor och för vidmakthållande av järnväg är ökningen 1 086 miljoner kronor.

Investeringar

Investeringar är utgifter för att anskaffa infrastruktur, varaktiga materiella tillgångar såsom byggnader och maskiner, immateriella tillgångar som programvara, värdeföremål, finansiella tillgångar och lagerinvesteringar som ska användas i produktion. Av utgifterna inom budgetens utgiftsområden uppgick investeringarna till 3,8 procent. Utgiftsområde 22 Kommunikationer var det utgiftsområde som hade den största andelen av de totala investeringarna inom budgetens utgiftsområden (29 791 miljoner kronor eller 63,9 procent).

Ytterligare ett utgiftsområde med stora investeringar är utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Totalt uppgick investeringar som finansierades genom anslag till 15 612 miljoner kronor för detta utgiftsområde, vilket motsvarar 33,5 procent av de totala investeringarna inom budgetens utgiftsområden.

Utgifterna för investeringsverksamhet uppgick till 46 638 miljoner kronor vilket är en ökning med 2 549 miljoner kronor (5,8 procent) jämfört med 2020. Ökningen avser främst anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Statliga investeringar finansieras även med lån i Riksgäldskontoret och andra finansieringskällor såsom finansiell leasing och affärsverkens egna medel. Utgifterna för dessa investeringar ingår inte inom utgiftsområdena utan ingår i Riksgäldskontorets nettoutlåning.

Räntor och finansiella transaktioner

I den realekonomiska gruppen räntor ingår räntor på statsskulden och övriga räntor, t.ex. statens utgifter för studiemedelsräntor. Utfallet blev -1 020 miljoner kronor vilket innebär en reduktion av utgifterna. Det beror framför allt på utfallet för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m.

Ränteutgifterna för anslaget minskade med 20 851 miljoner kronor (107,1 procent) jämfört med 2020. Det beror främst på att en gammal obligation med hög kupongränta förföll 2020 samt att ett stort antal realobligationer förföll. Vid förfall av realobligationer betalar Riksgälden ut inflationskompensation till investerarna för den inflation som varit sedan utgivandet. Något motsvarande förfall ägde inte rum under 2021. Dessutom var kursförlusterna i samband med återköp av obligationer lägre under 2021 jämfört med föregående år.

Utgifterna för finansiella transaktioner uppgick till 12 443 miljoner kronor vilket är en minskning med 10 979 miljoner kronor (46,9 procent) jämfört med 2020. Det beror huvudsakligen på att utfallet för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv blev 10 722 miljoner kronor (100,0 procent) lägre jämfört med 2020. Under 2020 användes anslaget för att finansiera olika åtgärder för att motverka negativa effekter för företag i samband med spridningen av covid-19. Bland annat utbetalades kapitaltillskott till SAS AB, Swedavia AB och Almi företagspartner AB. Under 2021 har motsvarande kapitaltillskott inte utbetalats.

2.9 Beställningsbemyndiganden

Tabell 2.137 Beställningsbemyndiganden 2021

Miljoner kronor

	Beställningsbemyndiganden	Utestående åtaganden 2021-12-31
1 Rikets styrelse	369	262
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	140	84
4 Rättsväsendet	140	97
5 Internationell samverkan	211	164
6 Försvar och samhällets krisberedskap	94 225	79 931
7 Internationellt bistånd	117 000	99 328
8 Migration	920	147
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	6 202	4 850
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	367	82
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	33 947	17 988
15 Studiestöd	4	0
16 Utbildning och universitetsforskning	56 508	52 733
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	1 047	787
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	10 828	9 275
19 Regional tillväxt	7 875	4 373
20 Allmän miljö- och naturvård	12 588	9 130
21 Energi	7 667	4 476
22 Kommunikationer	218 835	181 182
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	8 988	7 998
24 Näringsliv	4 141	3 837
25 Allmänna bidrag till kommuner	750	0
Summa utgiftsområden	582 751	476 725

	Beställningsbemyndiganden	Utestående åtaganden 2021-12-31
Varav äldre bemyndiganden	0	368

2.10 Övriga kontokrediter

Tabell 2.138 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

UO	Övriga kontokrediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2021-12-31
2	Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	250	20
2	Statens tjänstepensionsverk behov av likviditet i pensionshanteringen	100	41
2	Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet	100	0
2	Resolutionsreserven	100 000	0
2	Stabilitetsfonden	50 000	0
6	Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	46 500	11 119
6	Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000	0
7	Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
10	Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	170	140
11	Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar	8 000	3 177
18	Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
22	Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
22	Transportstyrelsens behov av rörelsekapital för transfereringar	1 600	1 434
24	Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
Summa			15 931

¹ Årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om, med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

2.11 Låneramar för samhällsinvesteringar m.m.

Tabell 2.139 Låneram för riksdagsmyndigheternas verksamhetsinvesteringar och låneram för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

UO	Låneram för verksamhetsinvesteringar och samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2021-12-31
1	Riksdagsförvaltningens lån för investeringar som används i verksamheten	130	101
1	Riksrevisionens anläggningstillgångar som används i verksamheten	30	12
1	Riksdagsförvaltningens lån för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar	2 000	1 586
2	Statens fastighetsverks investeringar i fastigheter	15 200	13 194
2	Fortifikationsverkets investeringar i mark, anläggningar och lokaler	22 500	17 426
2	Statens järnvägars långfristiga lån exkl. finansiell leasing ¹	1 656	0
6	Beredskapsinvesteringar inom ramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verksamhet	1 550	1 257
9	Beredskapsinvesteringar inom ramen för Socialstyrelsens verksamhet	5 000	744

UO	Låneram för verksamhetsinvesteringar och samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2021-12-31
	Beredskapsinvesteringar inom ramen för		
9	Folkhälsomyndighetens verksamhet	21 000	947
21	Svenska kraftnäts lån i och utanför Riksgäldskontoret	7 200	0
22	Vissa infrastrukturprojekt	51 000	48 536
22	Sjöfartsverkets lån i eller utanför Riksgäldskontoret	100	0
22	Luffartsverkets lån i och utanför Riksgäldskontoret	4 550	0
	Summa	131 916	83 803

¹ Prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU2, rskr. 2013/14:135.

3 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

3.1 Resultaträkning

90 miljarder kronor i överskott

Resultaträkningen för 2021 visade ett överskott om 90 miljarder kronor, vilket är 189 miljarder kronor högre än 2020 då resultaträkningen visade ett underskott om 99 miljarder kronor. Skatteintäkterna ökade med 173 miljarder kronor liksom intäkter av avgifter och andra ersättningar som ökade med 9 miljarder kronor.

Transfereringskostnaderna ökade netto med 30 miljarder kronor varav transfereringar till kommuner och hushåll ökade och transfereringar till företag minskade jämfört med 2020. Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade med 28 miljarder kronor.

Nettot före resultat från andelar och finansiella poster jämfört med 2020 ökade med 118 miljarder kronor. Resultat från andelar i hel- och delägda företag ökade med 70 miljarder kronor. Detta, tillsammans med förändringar av övriga poster i resultaträkningen, bidrog sammantaget till resultatförbättringen om 189 miljarder kronor.

Tabell 3.1 Konsoliderad resultaträkning

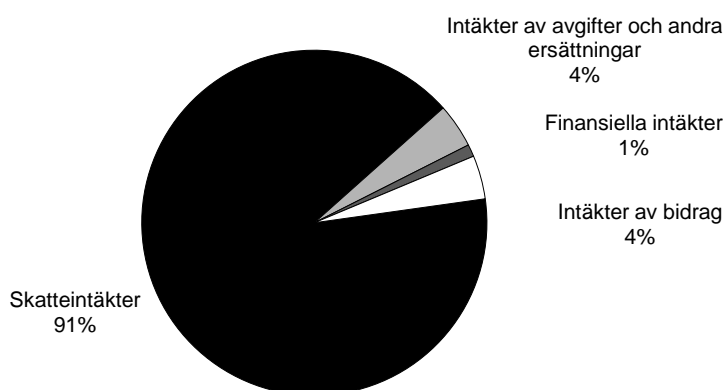
Miljoner kronor

	Not	2021	2020
Intäkter			
Skatteintäkter	1	1 504 824	1 332 310
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	68 761	60 153
Intäkter av bidrag	3	67 754	70 628
Summa intäkter		1 641 339	1 463 091
Kostnader			
Transfereringar m.m.			
Transfereringar till hushåll	4	-729 179	-712 949
Transfereringar till företag	4	-103 659	-123 478
Transfereringar till kommuner	4	-403 460	-372 871
Transfereringar till utlandet	4	-94 426	-91 402
Avsättning till/upplösning av fonder	5	-10 231	-8 369
Summa transfereringar m.m.		-1 340 955	-1 309 069
Statens egen verksamhet			
Kostnader för personal	6	-146 658	-142 479
Kostnader för lokaler	7	-22 912	-22 796
Vissa garanti- och kreditkostnader	8	-122	-415
Övriga driftkostnader	9	-114 255	-91 669
Avskrivningar och nedskrivningar	10	-30 979	-29 852
Summa statens egen verksamhet		-314 926	-287 212
Summa kostnader		-1 655 881	-1 596 281
Saldo före resultat från andelar och finansiella poster		-14 542	-133 190
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	11	97 607	27 105
Finansiella intäkter och kostnader			
Nettokostnad för statsskulden	12	-7 647	-4 770

	Not	2021	2020
Övriga finansiella intäkter	13	18 940	15 151
Övriga finansiella kostnader	14	-4 529	-3 839
Summa finansiella poster		6 764	6 542
Årets över- eller underskott		89 829	-99 543

3.1.1 Intäkter

Diagram 3.1 Statens intäkter

Skatteintäkterna ökade kraftigt

Statens skatteintäkter uppgick till 1 505 miljarder kronor vilket motsvarar 91 procent av statens totala intäkter. Skatteintäkterna ökade med 173 miljarder kronor (13 procent) jämfört med 2020. Det är främst en effekt av den ekonomiska återhämtningen som skett under 2021.

Statens intäkter från skatt på arbete minskade

De direkta skatterna på arbete, nettot av inkomstskatter, allmän pensionsavgift och skattereduktioner, ökade med 21 miljarder kronor jämfört med 2020. Kommunala inkomstskatter ökade med 38 miljarder kronor medan statens intäkter från direkta skatter på arbete minskade med 24 miljarder kronor eftersom skattereduktionerna ökade. Den allmänna pensionsavgiften ökade med 7 miljarder kronor. Statens minskade intäkter förklaras bl.a. av ytterligare sänkt skatt för personer över 65 år, skattereduktion för förvärvsinkomster över 40 000 kronor per år samt en tillfällig reduktion för arbetsinkomster för att hantera ökade arbetskostnader till följd av sjukdomen covid-19.

De indirekta skatterna på arbete ökade med 56 miljarder kronor. Den stora ökningen förklaras framför allt av den starka utvecklingen av lönesumman under 2021 men även av att de tillfälligt sänkta arbetsgivar- och egenföretagaravgifterna var betydligt mindre jämfört med året innan.

Hushållens kapitalskatter ökade

Intäkterna från hushållens kapitalskatter uppgick till 109 miljarder kronor vilket är 43 miljarder kronor högre än 2020. De högre intäkterna förklaras framför allt av ökade skatteintäkter från hushållens vinst på försäljning av bostäder och värdepapper liksom skatt på hushållens utdelningar som ökade mycket under 2021.

Företagens inkomstskatt ökade

Företagens verksamhet och resultat återhämtade sig efter nedgången under pandemin vilket resulterade i att skatteintäkterna från företagsvinster ökade med 15 miljarder kronor eller 10 procent jämfört med 2020.

Intäkterna från mervärdesskatt ökade

Intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 51 miljarder kronor och uppgick till 662 miljarder kronor. Intäkterna från mervärdesskatt ökade med nästan 46 miljarder kronor jämfört med en ökning på 7 miljarder kronor året innan. Ökningen är framför allt en effekt av den ekonomiska återhämtningen men till viss del även av stora omprövningar till följd av momsbedrägerier.

Liksom intäkter från skatt på energi och miljö

Som en följd av den ekonomiska återhämtningen i form av ökad produktion och ökad efterfrågan på transporter, ökade intäkterna av skatt på energi och miljö med 3 miljarder kronor varav intäkterna från såväl energi- som koldioxidskatt på olje- och bensinprodukter ökade med drygt 2 miljarder kronor.

Oförändrade intäkter från spelverksamhet

Intäkterna av skatt på spel består av såväl skatt på spel som inlevererat överskott från Svenska Spel AB. Skatteintäkterna från spelverksamhet var i stort sett oförändrade jämfört med 2020.

Restförda skatter ökade medan övriga skatter minskade

Restförda skatter ökade med 6 miljarder kronor jämfört med 2020. Hushållens restförda skatter ökade med 1 miljard kronor och företagens restförda skatter ökade med 5 miljarder kronor. Övriga skatter minskade med 8 miljarder kronor varav hushållens minskade med 6 miljarder kronor. Det förklaras främst av att räntan på uppskovsbelopp har slopats från och med inkomstår 2021 och flera hushåll har begärt omprövningar.

Skatteintäkterna 2020 blev högre än tidigare beräknat

Skatter hänförliga till 2020 har nu beräknats 19 miljarder kronor högre jämfört med den beräkning av skatteintäkter som gjordes i årsredovisningen 2020, vilket ytterligare bidrar till de ökade skatteintäkterna för 2021.

Intäkter av avgifter ökade

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 9 miljarder kronor. Avgifterna till Affärsverket svenska kraftnät ökade kraftigt med 9 miljarder kronor vilket till största delen beror på elpriset som ökade markant jämfört med föregående år. Folkhälsomyndighetens intäkter ökade med knappt 3 miljarder kronor vilket främst beror på vidareförsäljning av covid-19-vaccin till andra länder. Ersättningarna till Finansinspektionen minskade däremot med 5 miljarder kronor vilket beror på de sanktionsavgifter som betalades av banker år 2020 för brister i arbetet med att motverka penningtvättsrisker.

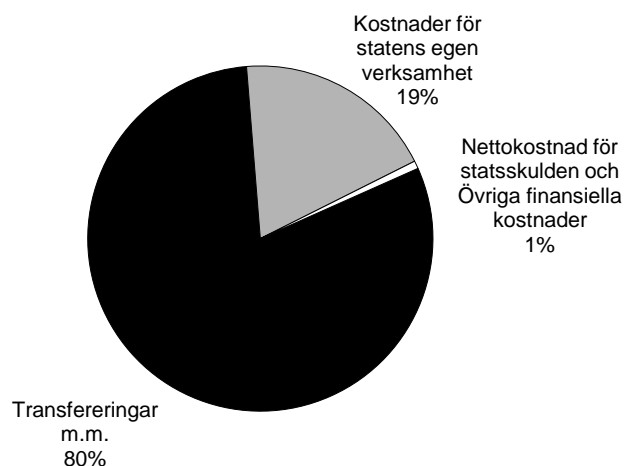
Intäkter av bidrag minskade

Allmänna pensionsfondernas (AP-fonderna) nettobidrag till staten minskade med 1 miljard kronor liksom även intäkter av bidrag från Jordbruksfonden för

landsbygdsutveckling som minskade med 1 miljard kronor. Även bidrag till Kärnavfallsfonden från reaktorinnehavare minskade med knappt 1 miljard kronor jämfört med föregående år.

3.1.2 Kostnader

Diagram 3.2 Statens kostnader

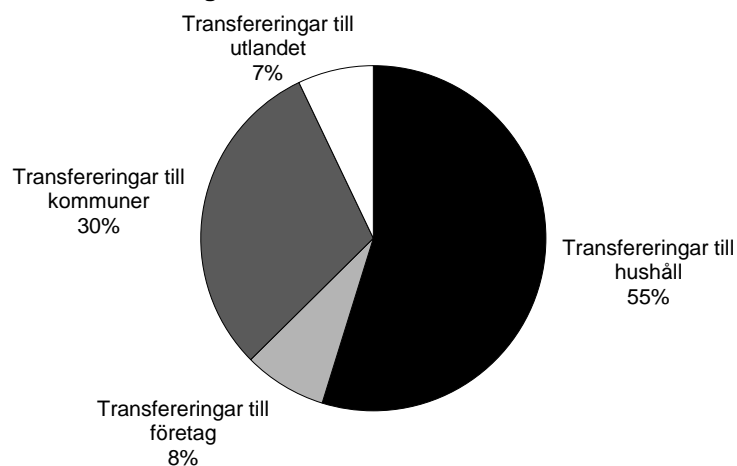

Av statens totala kostnader 1 668 miljarder kronor utgjorde 80 procent transfereringar m.m. (till hushåll, företag, kommuner, utlandet och avsättning till fonder).

Kostnaderna för statens egen verksamhet utgjorde 19 procent och nettokostnaden för statsskulden och övriga finansiella kostnader 1 procent.

3.1.3 Transfereringar

Diagram 3.3 Transfereringar

De totala transfereringarna ökade med 30 miljarder kronor

De totala kostnaderna för transfereringar ökade med 30 miljarder kronor 2021.

Ökningen 2020, då transfereringarna ökade i mycket stor omfattning, var hela 167 miljarder kronor som en effekt av regeringens ekonomiska åtgärder för att mildra effekterna av covid-19. Trots detta ökade alltså transfereringarna ytterligare.

Transfereringarna till hushåll ökade

Transfereringarna till hushåll ökade med 16 miljarder kronor 2021. De transfereringar som redovisas är utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet (13,6 procent 2021) finns med bland transfereringar till hushållssektorn men redovisas separat. Nettoöverföringen till premiepensionssystemet var 29 miljarder kronor 2021, vilket var 1 miljard kronor lägre än 2020.

Högre kostnader för pensioner

Transfereringar till hushåll inom socialförsäkringen ökade med 11 miljarder kronor netto. Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 5 miljarder kronor. Att pensionsutgifterna ökade berodde framför allt på att antalet pensionärer med inkomstgrundad ålderspension ökade men även på utbetalningar från det nya anslaget Inkomstpensionstillägg som uppgick till 2 miljarder kronor under året. Premiepensionerna ökade med 3 miljarder kronor eller 19 procent. Det främsta skälet till utbetalningsökningen är den s.k. tjugondelsinfasningen som gör att varje ny årskull som går i pension har en större andel i det nya pensionssystemet.

Antalet dagar med sjukpenning fortsätter att minska

Kostnaderna för sjukpenning ökade något, med knappt 1 miljard kronor. Ökningen beror på tillfälliga regeländringar, bland annat ersättning för karensavdrag.

Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per försäkrad i Sverige under ett år. För december var sjukpenningtalet 9,23 dagar vilket var en minskning med 0,4 procent jämfört med december 2020. Sjukpenningtalet för kvinnor i december 2021 var 81,4 procent högre än sjukpenningtalet för män. I december 2020 var sjukpenningtalet för kvinnor 83,2 procent högre än sjukpenningtalet för män.

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättning minskar

Aktivitets- och sjukersättningen minskade med 1 miljard kronor (3,6 procent). Under 2021 minskade antalet personer med sjukersättning med cirka 11 900 och uppgick i december 2021 till strax över 222 000. Minskningen fortsätter eftersom antalet nytillkomna är lågt samtidigt som stora grupper övergår till ålderspension.

Kostnaderna för föräldraförsäkringen ökade

Kostnaderna för föräldraförsäkringen ökade med 1 miljard kronor. Sedan slutet av februari 2021 har gravida klassificerats som riskgrupp för covid-19 vilket medförde att utgifterna för graviditetspenning ökade med 1 miljard kronor.

Färre arbetslösa

Arbetsmarknaden återhämtade sig i en snabb takt och arbetslösheten minskade stadigt under 2021. I slutet av december var 370 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det var en minskning med drygt 86 000 personer eller 19 procent jämfört med december 2020. Arbetslösheten uppgick till 7,2 procent jämfört med 8,8 procent motsvarande period 2020. Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ökade dock med 3 miljarder kronor för helåret 2021 som en följd av bland annat ökad arbetslöshet under pandemin.

Åtgärder och regeländringar har medfört ökade studiebidrag

Studiebidragen ökade med 1 miljard kronor och uppgick till 20 miljarder kronor 2021. Förändringen berodde främst på att antalet studerande som fått utbetalning av generellt bidrag har ökat. Volymökningen förklaras av åtgärder och regelförändringar med anledning av sjukdomen covid-19.

Ökat antal klimatbonusfordon

Bonusbeloppet för nollutsläppsfordon höjdes från 1 april 2021. Detta i kombination med ett ökat antal klimatbonusfordon tagna i trafik medförde att utbetalningar av klimatbonus uppgick till 5 miljarder kronor 2021 vilket var en ökning med 3 miljarder kronor jämfört med 2020.

Transfereringar till företag minskade

Transfereringarna till företag minskade med 20 miljarder kronor 2021. Flera olika stöd som påverkades av sjukdomen covid-19 blev lägre under 2021 än 2020. Riksdagen har infört ett omställningsstöd för företag som fått minskad omsättning till följd av covid-19. Stödet uppgick till 10 miljarder kronor för året 2021 vilket var en ökning med 4 miljarder kronor.

Bidragen till kommuner ökade däremot

Transfereringarna till kommuner ökade med 31 miljarder kronor jämfört med föregående år. De allmänna bidragen till kommuner minskade med 2 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska utjämningen som netto redovisas på statens budget där det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet.

Stödet för att stärka välfärden en engångseffekt

Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden minskade med 29 miljarder kronor. Stödet betalades ut under 2020 och var en engångsutbetalning, vilket förklarar minskningen mellan åren.

Utgifterna för kommunersättning för flyktingmottagande minskade

Migrationsverkets bidrag till kommuner för integration och migration minskade med drygt 2 miljarder kronor.

Bidrag till hälso- och sjukvården som en följd av covid-19

För bidrag till folkhälsa och sjukvård fick regionerna 31 miljarder kronor vilket var en ökning med 8 miljarder kronor jämfört med 2020.

Minskad ersättning för höga sjuklönekostnader

Kommuner och regioner fick 4 miljarder kronor i ersättning för höga sjuklönekostnader under 2021 vilket var en minskning med 2 miljarder kronor jämfört med 2020, då ersättningarna var höga på grund av covid-19.

Satsningar inom skolområdet

Kommunerna fick 6 miljarder kronor under 2021 för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling vilket är en ökning med 1 miljard kronor mellan åren. Bidrag för utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet samt vuxenutbildning ökade med 3 miljarder kronor tillsammans.

Bidrag till kollektivtrafiken

Trafikverket betalade ut bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik som uppgick till 3 miljarder kronor. Stödet är en förstärkning för att mildra effekterna av minskat resande med anledning av covid-19.

Stimulansbidrag och åtgärder för äldre

Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet ökade med 7 miljarder kronor. Det förklaras av äldreomsorgssatsning och äldreomsorgslyftet som syftar till att stärka

kompetensen inom äldreomsorg genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att genomgå viss utbildning.

Transfereringarna till utlandet ökade något

Transfereringarna till utlandet ökade med 3 miljarder kronor under 2021.

Avgiften till Europeiska unionen

Bland transfereringar till utlandet ökade avgiften till EU med 3 miljarder kronor netto och uppgick till 51 miljarder kronor. Den BNI-baserade avgiften minskade med 2 miljarder kronor. Ökningen beror framför allt på den mervärdesskattebaserade avgiften som ökade med 4 miljarder kronor under året och den nya avgiften baserad på icke materialåtervunnen plast. Utfallet för denna avgiftsdel uppgår till 1 miljard kronor.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) ökade marginellt.

Avsättningarna till fonder ökade

Totalt uppgick avsättningarna till fonder till 10 miljarder kronor, vilket var en ökning med 2 miljarder kronor jämfört med 2020. Avsättningarna avser främst Kärnavfallsfonden, Resolutionsreserven, och Insättningsgarantifonden. Ökningen gäller Kärnavfallsfonden.

Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade

Kostnaderna för statens egen verksamhet ökade med 28 miljarder kronor och uppgick till 315 miljarder kronor 2021.

Statens lönekostnader ökade medan pensionskostnaderna minskade

Statens kostnader för personal ökade totalt med 4 miljarder kronor 2021.

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 8 miljarder kronor (6 miljarder kronor efter eliminering av arbetsgivaravgifter) jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning på 5,4 procent. Ökningen är främst en effekt av ett ökat antal anställda. Statens totala pensionskostnader minskade däremot med 2 miljarder kronor jämfört med 2020, vilket motsvarar en minskning på 11,3 procent. Förändringen beror huvudsakligen på att indexeringen av utbetalda pensioner och fribrev, till följd av förändrat prisbasbelopp, har påverkat avsättningen med ett betydligt lägre belopp än föregående år.

Statens driftkostnader ökade

Driftkostnaderna uppgick till 114 miljarder kronor, vilket var en ökning med 23 miljarder kronor.

Affärsverket svenska kraftnäts driftkostnader för varor och tjänster ökade med 9 miljarder kronor vilket främst beror på det markant högre elpriset jämfört med föregående år. Försvarets materielverks driftkostnader ökade med drygt 5 miljarder kronor vilket huvudsakligen beror på en ökning av kostnader för varor och materiel som hänför sig till tillväxt inom materielområdena Armé och Flyg. Folkhälsomyndighetens ökade kostnader med 5 miljarder kronor beror framför allt på inköp av covid-19-vaccin för vidareförsäljning enligt regeringsuppdrag. De ökade kostnaderna avser även storskalig testning för covid-19.

Kraftigt positivt resultat för statens hel- och delägda företag

Resultatandelarna i statliga företag ökade med 70 miljarder kronor och uppgick sammanlagt till 98 miljarder kronor vid utgången av 2021.

Den största förändringen vad gäller resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande uppvisar Vattenfall AB där resultatet förbättrades med 40 miljarder kronor jämfört med föregående år, till en vinst på 47 miljarder kronor. LKAB ökade sitt resultat med 13 miljarder kronor vilket uppgick till 23 miljarder kronor 2021. Resultatet för Akademiska Hus AB uppgick till 14 miljarder kronor vilket är en ökning med 8 miljarder kronor. Däremot försämrade Sveaskog Holding AB sitt resultat med 9 miljarder kronor jämfört med föregående år och resultat uppgick för 2021 till drygt 1 miljard kronor. Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande ökade med 14 miljarder kronor vilket främst förklaras av Telia Company AB som uppvisade ett positivt resultat om 5 miljarder kronor. Det var en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med 2020 då resultatet var negativt med 9 miljarder kronor.

Högre nettokostnad trots lägre statsskuld

År 2021 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) till knappt 8 miljarder kronor, vilket innebär att nettokostnaden ökade med 3 miljarder kronor jämfört med föregående år, trots att statsskulden har minskat. Den ökade kostnaden förklaras till stor del av att kronan har försvagats mot andra valutor trots att det låga ränteläget bidragit till att sänka kostnaden, när skulden successivt omsätts till lägre räntor.

3.2 Balansräkning

I balansräkningen (se tabell 3.2) redovisas värdet av statens samtliga tillgångar, kapital och skulder per den 31 december 2021.

Tabell 3.2 Konsoliderad balansräkning

Miljoner kronor

	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	15	9 429	9 175
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	16	2 757	2 055
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	17	-	1
Summa immateriella anläggningstillgångar		12 186	11 231
Materiella anläggningstillgångar			
Statliga väganläggningar	18	146 527	143 392
Statliga järnvägsanläggningar	19	172 357	169 684
Byggnader, mark och annan fast egendom	20	50 156	47 105
Förbättringsutgifter på annans fastighet	21	7 441	7 311
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	22	46 086	40 632
Pågående nyanläggningar	23	148 345	132 950
Beredskapstillgångar	24	134 324	120 224
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	25	4 997	3 697
Summa materiella anläggningstillgångar		710 233	664 995
Finansiella anläggningstillgångar			

	Not	2021-12-31	2020-12-31
Andelar i hel- och delägda företag	26	551 852	417 706
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	62 754	62 417
Långfristiga fordringar	28	12 722	12 565
Summa finansiella anläggningstillgångar		627 329	492 688
Summa anläggningstillgångar		1 349 748	1 168 914
Utlåning	29	375 481	412 272
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	30	2 659	2 405
Pågående arbeten	31	452	441
Fastigheter	32	154	173
Förskott till leverantörer	33	61	2
Summa varulager m.m.		3 325	3 021
Fordringar			
Kundfordringar	34	5 518	5 671
Övriga kortfristiga fordringar	35	146 348	137 117
Summa fordringar		151 866	142 788
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	36	9 324	9 124
Upplupna bidragsintäkter	37	4 034	3 927
Övriga upplupna intäkter	38	308 739	272 766
Summa periodavgränsningsposter		322 097	285 817
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar	39	15 953	38 364
Summa kortfristiga placeringar		15 953	38 364
Kassa och bank	40	6 879	6 749
SUMMA TILLGÅNGAR		2 225 349	2 057 925
KAPITAL OCH SKULDER	Not	2021-12-31	2020-12-31
Nettoförmögenhet	41	116 871	-27 155
Fonder	42	223 764	213 533
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	43	350 710	350 353
Avsättningar för garantier	44	12 238	10 892
Avsättningar för avhjälpande av miljöskador	45	3 902	2 381
Övriga avsättningar	46	3 727	3 690
Summa avsättningar		370 577	367 316
Statsskulden			
Lån i svenska kronor		916 424	943 977
Lån i utländsk valuta		228 086	273 763
Summa statsskulden	47	1 144 510	1 217 740
Skulder m.m.			
Långfristiga skulder	48	38 926	19 982
Leverantörsskulder	49	30 131	20 768
Övriga kortfristiga skulder	50	190 578	166 496
Depositioner	51	3 665	3 198
Förskott från uppdragsgivare och kunder	52	184	174
Summa skulder m.m.		263 484	210 618
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	53	28 321	25 923

	Not	2021-12-31	2020-12-31
Oförbrukade bidrag	54	14 310	13 518
Övriga förutbetalda intäkter	55	63 511	36 432
Summa periodavgränsningsposter		106 142	75 873
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 225 349	2 057 925
Garantiförbindelser	56	6 667	5 949
Övriga ansvarsförbindelser	57	106 859	108 691

Positiv nettoförmögenhet

Vid utgången av 2021 var statens nettoförmögenhet 117 miljarder kronor. Det är en förbättring med 144 miljarder kronor jämfört med 2020 då nettoförmögenheten var negativ, -27 miljarder kronor. Förändringen av nettoförmögenheten påverkas främst av årets överskott i resultaträkningen om 90 miljarder kronor.

Nettoförmögenhetens förändring fördelad på balansräkningens olika delar kan beskrivas på följande sätt:

Tabell 3.3 Nettoförmögenhetens förändring enligt balansräkningen

Miljarder kronor	
Ökning av tillgångar	167
Ökning av fonder	-10
Ökning av avsättningar	-3
Minskning av statsskulden	73
Ökning av övriga skulder	-83
Summa	144

Förändringen av nettoförmögenheten kan även beskrivas på följande sätt:

Tabell 3.4 Nettoförmögenhetens förändring

Miljarder kronor	
Årets överskott enligt resultaträkningen	90
Värdeförändring av aktier och andelar	54
Invärdering av beredskapsvaror	1
Eliminering av inomstatliga balansposter avseende moms	-1
Summa	144

3.2.1 Tillgångar

De materiella anläggningstillgångarna ökade

Värdet av de materiella anläggningstillgångarna ökade med 45 miljarder kronor och uppgick vid årsskiftet till 710 miljarder kronor.

Stora pågående nyanläggningar

Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick, liksom 2020, till 44 miljarder kronor. Trafikverkets investeringar uppgick till 36 miljarder kronor, och avser många stora väg- och järnvägsprojekt. Affärsverket svenska kraftnäts investeringar uppgick till 3 miljarder kronor.

Beredskapstillgångarna ökade

Beredskapstillgångarnas värde ökade med 14 miljarder kronor och uppgick vid utgången av 2021 till 134 miljarder kronor. Beredskapstillgångar består av tillgångar

både för civil och militär beredskap. Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgick till 18 miljarder kronor, vilket bl.a. innefattade utveckling och anskaffning av JAS 39E och den nya generationens ubåt samt anskaffning av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd. Nyanskaffningen av civila beredskapsinventarier uppgick till 2 miljarder kronor och bestod främst av Folkhälsomyndighetens anskaffningar relaterat till covid-19-vaccin.

Beredskapsvarulagrets värde ökade med 1 miljard kronor under året, vilket bl.a. beror på ökad anskaffning av ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel samt en fortsatt översyn av beredskapsvarulagrets prissättning.

Finansiella anläggningstillgångar ökade kraftigt

Värdet av de finansiella anläggningstillgångarna ökade med 135 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 627 miljarder kronor.

Andelar i hel- och delägda företag

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande ökade med 127 miljarder kronor. Vattenfall AB:s andelsvärde ökade med 83 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets vinst på 47 miljarder kronor minskat med årets utdelning på 4 miljarder kronor men också av poster redovisade direkt mot eget kapital som uppgick till 40 miljarder kronor. LKAB:s andelsvärde ökade med 19 miljarder kronor, Akademiska hus AB:s andelsvärde ökade med 12 miljarder kronor och andelsvärdet för Sveaskog AB ökade med 3 miljarder kronor.

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande ökade med 7 miljarder kronor jämfört med 2020. Det förklaras huvudsakligen av att andelsvärdet i Telia Company AB ökade med 7 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Statens utlåning minskade

Statens utlåningsfordringar minskade med 37 miljarder kronor under 2021 och uppgick till 375 miljarder kronor vid årets slut. Det är främst Riksgäldskontorets utlåning till Riksbanken som minskat.

CSN:s utlåningsfordringar uppgår till 228 miljarder kronor efter avdrag för reservering för förväntade förluster, vilket är 12 miljarder kronor mer än föregående år. Riksdagens beslut att höja lånebeloppen för studenterna och att ge fler rätt att låna på grund av covid-19-pandemin har bidragit till ökade utbetalningar.

Riksgäldskontoret redovisar 147 miljarder kronor i utlåningsfordringar, varav 127 miljarder kronor avser fordran på Riksbanken för utlåning i dollar och euro. Riksgäldskontorets utlåning utgör 39 procent av statens utlåningsfordringar. Utlåningsfordringarna har minskat med 49 miljarder kronor, varav 47 miljarder kronor avser Riksbanken, dels till följd av att Riksbanken har amorterat lån under året, dels av värdeförändringar på lån i utländsk valuta.

Ökning av de kortfristiga fordringarna

Posten Övriga kortfristiga fordringar uppgick till 146 miljarder kronor, vilket var en ökning med 9 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Ökningen förklaras främst av Skatteverkets fordringar på skattekotot som ökade med 9 miljarder kronor till 80 miljarder kronor. Den del av fordringarna som gäller beviljade tillfälliga anstånd med betalning av arbetsgivaravgifter, avdragen skatt och moms har ökat med ungefär 1 miljard kronor och uppgick vid årets slut till

30 miljarder kronor. Anstånden ges till företag för att lindra negativa ekonomiska följder av sjukdomen covid-19. Fordringarna består även av avräkningsfordringar för kommunalskatt samt skatt till trossamfund som resulterade i en fordran på 7 miljarder kronor vid utgången av 2021.

De upplupna skatteintäkterna ökade

Upplupna skatteintäkter utgör den övervägande delen av posten Övriga upplupna intäkter. Upplupna skatteintäkter består av de skatteintäkter som beräknats för 2021, men som vid årets slut ännu inte debiterats. En stor del är de skatter som redovisas i januari 2022. De upplupna skatteintäkterna ökade med 43 miljarder kronor och uppgick till drygt 300 miljarder kronor vid utgången av 2021.

Värdepapper och andelar minskade

Värdet av värdepapper och andelar uppgick till 16 miljarder kronor och minskade därmed med 22 miljarder kronor. Minskningen är hänförlig till Riksgäldskontorets affärer med återköpsavtal (repör) i egna statspapper. Affärerna har marknadsvårdande syfte och är också ett sätt att hantera tillfälliga likvida överskott och varierar därför mellan åren.

3.2.2 Kapital och skulder

Fonderna ökade

Värdet av de statliga fonderna ökade med 10 miljarder kronor jämfört med 2020, och uppgick vid årets slut till 224 miljarder kronor. Kärnavfallsfonden ökade med 5 miljarder kronor, Resolutionsreserven ökade med 4 miljarder kronor och Insättningsgarantifonden med drygt 1 miljard kronor.

Avsättningarna ökade marginellt

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser uppgick till 351 miljarder kronor vid utgången av 2021, vilket var en marginell ökning med 1 miljard kronor. Under 2021 har räntan i beräkningsgrunderna varit oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till -1,4 procent. Det innebär att avsättningen inte har förändrats till följd av ändrad bruttoränta.

Statsskulden minskade

Statsskulden minskade med 73 miljarder kronor och uppgick vid 2021 års utgång till 1 145 miljarder kronor. Statens skuld i svenska kronor har minskat med 27 miljarder kronor och uppgick till 916 miljarder kronor liksom skulden i utländsk valuta som minskade med 46 miljarder kronor och uppgick till 228 miljarder kronor. Statens budgetsaldo vände 2021 återigen till ett överskott och landade på 78 miljarder kronor, vilket har medfört ett minskat lånebehov.

De långfristiga skulderna ökade

Affärsverket svenska kraftnäts långfristiga skulder utgör 97 procent av statens långfristiga skulder. De består av aktiverade kapacitetsavgifter och uppgår till knappt 39 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 19 miljarder kronor från föregående år. Under 2021 har det varit ett mycket högt inflöde av kapacitetsavgifter.

Liksom även övriga kortfristiga skulder

Övriga kortfristiga skulder ökade med 24 miljarder kronor vilket till största delen förklaras av ökade kontoöverskott på Skatteverkets skattekonto med 21 miljarder kronor. Överskotten på skattekontot uppgick vid årets slut till 110 miljarder kronor.

Övriga förutbetalda intäkter ökade

Övriga förutbetalda intäkter uppgick vid årets slut till 64 miljarder kronor vilket var en ökning med 27 miljarder kronor. Posten innehåller bland annat beräknat slutregleringsbelopp för skatter till kommuner, regioner och trossamfund som för 2021 beräknas till 25 miljarder kronor.

3.3 Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar statens betalningar fördelade på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Finansieringsanalysen visar även förändringen av och respektive avsnitts påverkan på statens nettouplåning under redovisningsperioden. Statens nettouplåning definieras som förändringen av statsskulden justerad för orealiserade valutakursförändringar.

Uppgifterna i finansieringsanalysen har hämtats från resultat- och balansräkningarna samt från den information som myndigheterna rapporterat in till statsredovisningssystemet eller från myndigheternas årsredovisningar med eventuella kompletteringar.

Tabell 3.5 Finansieringsanalys

Miljoner kronor

	Not	2021	2020
Statens verksamhet			
Skatter	58	1 476 466	1 303 242
Avgifter och andra ersättningar	59	87 528	79 439
Intäkter av bidrag		67 754	70 628
<i>Summa justerade intäkter</i>		<i>1 631 748</i>	<i>1 453 309</i>
Transfereringar	60	-1 331 015	-1 301 024
Statens egen verksamhet	61	-281 966	-253 234
<i>Summa justerade kostnader</i>		<i>-1 612 981</i>	<i>-1 554 258</i>
Justeringar till betalningar	62	73 698	3 511
Saldo statens verksamhet		92 467	-97 439
Investeringar			
	63		
Finansiella investeringar		-959	-14 913
Materiella investeringar		-75 493	-68 035
Immateriella investeringar		-3 614	-3 376
<i>Summa investeringsutgifter</i>		<i>-80 066</i>	<i>-86 324</i>
Försäljning av anläggningstillgångar		4 232	7 803
Summa investeringsverksamhet		-75 834	-78 521
Utlåning			
	64		
Nyutlåning		-26 154	-42 786
Amorteringar		72 304	12 828
Summa utlåning		46 151	-29 958
Finansiella aktiviteter			
Finansiellt netto för statens upplåning	65	-5 212	-10 834
Övrigt finansiellt netto	66	11 052	9 941

	Not	2021	2020
Justeringar till betalningar	67	16 820	12 416
Summa finansiella aktiviteter		22 660	11 524
Summa		85 443	-194 395
Statens nettouplåning			
Förändring av statsskulden		-73 230	163 706
Orealiserade valutakursförändringar		-12 213	30 689
Summa		-85 443	194 395

Statens verksamhet gav positivt kassaflöde

Kassaflödet i den del som avser statens verksamhet, dvs. intäkter, transfereringar och statens egen verksamhet, var positivt med 92 miljarder kronor, 190 miljarder kronor högre än föregående år. Kassaflödet från intäkter var 178 miljarder kronor högre, främst för att inbetalningar som rör skatter ökade med 173 miljarder kronor. Utbetalningarna ökade med 59 miljarder kronor varav transfereringar ökade med 30 miljarder kronor och statens egen verksamhet med 29 miljarder kronor. Förändringarna av fordringar och skulder under posten justeringar till betalningar påverkade kassaflödet positivt med 74 miljarder kronor netto, vilket var 70 miljarder kronor högre än föregående år. Det beror främst på att skulderna har ökat med 65 miljarder kronor.

Minskade investeringar och lägre försäljning

Investeringsverksamheten gav ett negativt kassaflöde med 76 miljarder kronor, jämfört med 79 miljarder kronor föregående år. Årets investeringar uppgick till 80 miljarder kronor, en minskning med 6 miljarder kronor jämfört med föregående år. Investeringar i finansiella anläggningstillgångar minskade med 14 miljarder kronor. Investeringar i materiella anläggningstillgångar har ökat med drygt 7 miljarder kronor och uppgår till 75 miljarder kronor. Positiva kassaflöden från försäljning av främst finansiella anläggningstillgångar uppgick till 4 miljarder kronor.

Statens nyutlåning minskade och amorteringarna ökade

Summa nettoutlåning gav ett positivt kassaflöde med 46 miljarder kronor, vilket var 76 miljarder kronor högre jämfört med föregående år. Statens nyutlåning uppgick till 26 miljarder kronor, varav 25,5 miljarder kronor är CSN:s nyutlåning. Riksgäldskontorets nyutlåning var marginell, vilket var 19 miljarder kronor lägre jämfört med 2020. Amorteringarna av lån uppgick till 72 miljarder kronor, vilket var 59 miljarder kronor högre jämfört med föregående år. Det beror främst på att Riksbanken gjorde stora amorteringar till Riksgäldskontoret på sina lån i euro och amerikanska dollar under 2021.

Kassaflödet från finansiella aktiviteter förbättrades

Nettobetalingar från finansiella aktiviteter gav ett positivt kassaflöde med 23 miljarder kronor, vilket är 11 miljarder högre än föregående år. Det positiva kassaflödet beror främst på att förändringar i kortfristiga placeringar minskade statsskulden 2021 med 22 miljarder kronor.

Statens nettouplåning minskade

Statens nettouplåning visar förändringen av statens upplåning justerad för orealiserade valutakursförändringar. Statens nettouplåning var 279 miljarder kronor lägre än föregående år, vilket innebär att staten har gjort en nettominskning av sina

lån. Statsskulden minskade med 73 miljarder kronor, men vid beräkning av nettoupplåningen justeras detta för orealiserade valutakursförändringar i upplåningsverksamheten vilket påverkar skulden utan att medföra några betalningar. Denna justering var 12 miljarder kronor för 2020.

Samband mellan resultaträkningen och utfallet på statens budget

I nedanstående tabell framgår sambandet mellan resultaträkningen och saldot i statens budget. Tabellen visar de huvuddelar som skiljer resultaträkningen från statens budget, nämligen poster som finns med i resultaträkningen men inte medför betalningar, förändringar av fordringar och skulder samt övriga transaktioner som medfört betalningar. Posterna finns med i finansieringsanalysen, men i en annan struktur. Genom dessa tre delar är det möjligt att gå från resultaträkningens saldo till finansieringsanalysens saldo. Därefter framgår justeringsposter hänförliga till statsskulden som utgör skillnaden mellan finansieringsanalysens saldo och saldot i statens budget.

Tabell 3.6 Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2021

Miljoner kronor

Resultaträkningens överskott	89 829
Justeringar för poster som inte medför betalningar	-54 388
Justeringar för förändringar av fordringar och skulder	62 161
Övriga transaktioner som påverkar betalningar	-12 159
Finansieringsanalysens saldo	85 443
Justeringar hänförliga till statsskulden	-7 593
<i>varav förändring av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar</i>	<i>-21 851</i>
<i>varav förändring av inomstatliga innehav av statspapper, affärsdagsredovisning samt övriga poster</i>	<i>14 258</i>
Statens budgetsaldo	77 850

Transaktionerna som ingår i resultaträkningen men inte medför betalningar uppgår till 54 miljarder kronor och ger en negativ påverkan på kassaflödet. I detta ingår kostnader för avskrivningar och nedskrivningar med knappt 31 miljarder kronor och avsättningar och fondering på 13 miljarder kronor. Resultatandelar i statens hel- och delägda företag som påverkat resultaträkningen positivt utan något kassaflöde avgår med 98 miljarder kronor. Orealiserade valutakursförändringar och marknadsvärdesförändringar på värdepapper om totalt 1 miljard kronor har förbättrat resultatet utan att påverka betalningar.

Nettoförändringen av fordringar och skulder ger en positiv påverkan på kassaflödet med 62 miljarder kronor jämfört med resultaträkningen. Den består av nettoförändringar av fordringar och skulder för skatter på 28 miljarder kronor som påverkat kassaflödet negativt. Nettoförändringar av fordringar och skulder hänförliga till finansiella aktiviteter har förbättrat kassaflödet genom att minska statsskulden med 17 miljarder kronor. Övriga förändringar av fordringar och skulder har påverkat kassaflödet positivt med knappt 74 miljarder kronor, vilket främst är kopplat till ökade skulder hos Affärsverket svenska kraftnät hänförliga till kapacitetsavgifter och skatteintäkter som inte har betalats ut till kommuner och trossamfund (se not 48 och not 55).

Övriga transaktioner som påverkar betalningar gav ett utflöde av likvida medel på drygt 12 miljarder kronor. Statens utlåning, netto, påverkade kassaflödet positivt med 46 miljarder kronor och utdelningar från statliga bolag gav ett inflöde med knappt

18 miljarder kronor. Nettoinvesteringar med hänsyn till sålda anläggningstillgångar påverkade kassaflödet negativt med 76 miljarder kronor.

Justeringar som är hänförliga till statsskulden

Finansieringsanalysens saldo visar sammantaget ett positivt kassaflöde på drygt 85 miljarder kronor, vilket är knappt 8 miljarder kronor högre än saldot i statens budget som var 78 miljarder kronor. Skillnaden mellan statens nettoupplåning och saldot på statens budget beror på att det finns transaktioner som påverkar statsskulden men som inte påverkar budgetens saldo. Det finns även transaktioner som påverkar budgetens saldo, men som påverkar statsskulden först i efterföljande perioder, t.ex. förändring av kortfristiga placeringar.

Riksgäldskontoret har minskat sina kortfristiga placeringar med 22 miljarder kronor, vilket har minskat statsskulden men inte påverkat statens budgetsaldo. Skillnaden i övrigt beror på effekter av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning, förändringar av myndigheters innehav av statspapper, över- och underkurser på kortfristiga placeringar samt skuldskötselåtgärder, vilket sammantaget uppgick till 14 miljarder kronor. Den enskilt största effekten är förändringar i fordringar och skulder vid tillämpning av affärsdagsredovisning som ökat statsskulden vid årets slut med drygt 5 miljarder kronor utan att påverka statens betalningar.

3.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Årsredovisningen för staten upprättas enligt bestämmelserna i 10 kap. budgetlagen (2011:203) och grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar. Dessa upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

3.4.1 Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning

Räkenskapsåret är kalenderåret. Kostnader och intäkter redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. när den ekonomiska händelsen inträffar, oavsett när betalning sker.

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen är uppställda enligt reglerna i 10 kap. 9 och 10 §§ budgetlagen och de mer detaljerade reglerna i 13–15 §§ förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

Budgetlagen och förordningen om årsredovisning och budgetunderlag reglerar grundläggande redovisningsprinciper. Dessa utgör, tillsammans med den praxis som utvecklats i årsredovisningen för staten och de praktiska ställningstaganden som varit nödvändiga vid upprättandet, de tillämpade redovisningsprinciperna. Denna praxis består av de metoder som anges nedan under rubrikerna Omklassificeringar av poster och Kommentarer till särskilda poster, om metoderna inte har bedömts vara oväsentliga.

Ibland redovisas nya företeelser i årsredovisningen för staten, för vilka inomstatlig reglering eller praxis ännu inte utvecklats. Då hämtas vägledning från principer som framgår av internationella redovisningsstandarder för offentlig sektor respektive principer som tillämpas i den privata eller kommunala sektorn. Flera företeelser är dock specifika för statlig verksamhet i Sverige eller så saknas vägledning i internationella standarder och ställning måste därför tas i enskilda fall.

Årsredovisningen för staten upprättas med de statliga myndigheternas årsredovisningar som grund och med information som rapporterats särskilt till statsredovisningen. Principerna för att värdera och klassificera intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder utgår därför från bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Undantag kan emellertid finnas om en myndighet har medgetts undantag från dessa regler och för sådana fall där särskilda principer tillämpas på den konsoliderade nivån.

Avgränsningar av redovisningsenheten

Resultat- och balansräkningen samt finansieringsanalysen omfattar statens samtliga intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som påverkar statens nettouplåning. Riksbankens grundfond ses i detta sammanhang som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken samt Första–Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonden omfattas inte av resultat- och balansräkningen eller finansieringsanalysen. Inte heller ingår premiepensionssystemets tillgångar och skulder eller dess avkastning. Budgetlagens bestämmelser avseende detta har preciserats i förordningen om underlag för årsredovisning för staten. För premiepensionsmedlen gäller det särskilda egendomsskyddet enligt 2 kap. 15 § regeringsformen och de är därmed inte statens medel. Att ta in dem i statens balansräkning skulle medföra att redovisningen inte gav en rättvisande bild. Riksbanken anses vara ett eget rättssubjekt med egna tillgångar och skulder och ska därför inte omfattas av statens resultat- och balansräkning. AP-fonderna, utöver den del som tillhör premiepensionssystemet, undantas dels eftersom ålderspensionssystemet bör hanteras på ett enhetligt sätt, dels eftersom de följer ett annat regelverk för redovisningen än övriga myndigheter, vilket skulle göra det alltför omständligt att konsolidera dem.

Konsolidering

Redovisningen är en konsolidering av årsredovisningarna hos myndigheterna under riksdagen och regeringen, med angivna undantag. Konsolidering innebär att myndigheternas resultat- och balansräkningar slås samman efter det att interna mellanhavanden i form av fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna eliminerats. I konsolideringsarbetet ingår även andra moment som påverkar årsredovisningen som helhet. Finansieringsanalysen upprättas därefter med den konsoliderade resultat- och balansräkningen som underlag.

En förteckning över vilka organisationer som ingår i den konsoliderade resultat- och balansräkningen och finansieringsanalysen finns i bilagan Statliga myndigheter.

Gemensam brytdag

Den 5 januari gäller som gemensam brytdag för myndigheternas räkenskaper. Det är den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör räkenskapsperioden avslutas. Den gemensamma brytdagen är i första hand till för att det ska vara möjligt att stämma av mellanhavanden mellan myndigheter, men den påverkar även externa kundfordringar, leverantörsskulder och periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Myndigheterna tillämpar normalt generella värderingsprinciper i enlighet med förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Det finns myndigheter som på grund av verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat

särskilt skäl avviker från de generella värderingsprinciperna. Sådana avvikelser förekommer dock i liten omfattning och bedöms därför inte ha någon väsentlig påverkan på årsredovisningen för staten.

Skatter

Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det år intäkterna hänförs till. Eftersom många skatter för ett kalenderår beslutas först i efterhand, är utfallet från den årliga beskattningen inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på bedömningar av förväntat beskattningsutfall och förväntade inbetalningar.

Metoden för att beräkna periodiserade skatter bygger på modeller för olika skatteslag. Denna beräkningsmetod ger bättre information om skatterna för året än löpande skatteinbetalningar, eftersom den beaktar den makroekonomiska utvecklingen och förändringar i skattereglerna redan under det aktuella året och inte först när betalning görs.

Skatteverket och andra berörda myndigheter redovisar löpande debiterade och betalda skatter. Skatterna kan delas in i två huvudkategorier. Den första huvudkategorin är skatter som hänförs till rätt månad eller kvartal i nära anslutning till inbetalningen eller deklarationen, vilket gäller för mervärdesskatt, socialavgifter och de flesta punktskatter. Den andra huvudkategorin är skatter som beslutas vid den årliga beskattningen men där den löpande debiteringen under året kan avse olika beskattningsår. Det gäller t.ex. hushållens och företagets inkomstskatter inklusive skattereduktioner.

När uppgifterna för årsredovisningen för staten för ett visst år tas fram, finns ett i det närmaste korrekt slutligt utfall för många av de skatter som redovisas månads- eller kvartalsvis. För framför allt hushållens och företagets inkomstskatter som beslutas årsvis bygger det redovisade utfallet däremot på en bedömning som grundas på kontrolluppgifter, redovisade preliminärskatter, den ekonomiska utvecklingen, utvecklingen på aktie- och fastighetsmarknaden och annan information.

Utifrån informationen prognostiseras de intäkter som slutligt kommer att betalas in för året. Prognosen ligger till grund för att beräkna den redovisade intäkten.

Resultaträkningens skatteintäkter skiljer sig från de periodiserade skatterna i statens budget för det aktuella året på några punkter. Skillnaden mellan fjolårets beräknade periodiserade skatt och det utfall som nu finns tillgängligt hänförs i resultaträkningen till det senaste året, medan det periodiserade utfallet per år revideras i budgetens utfall.

För varje skatteslag redovisas dock den senaste beräkningen i not till resultaträkningen. En annan skillnad är att avgifterna till ålderspensionssystemet och premiepensionssystemet läggs till, eftersom dessa avgifter ingår i skatterna såsom de avgränsas i resultaträkningen. Kommunala utjämnings- och inkomstutjämningsavgifter tillförs som följd av principen att bruttoredovisa dessa i årsredovisningen för staten. Slutligen avgår de elimineringsåtgärder av skatt från myndigheter som görs i resultaträkningen i årsredovisningen för staten.

I not 1 Skatteintäkter, redovisas skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Transfereringar

Transfereringar redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. det år som kostnaden hänförs till. I de flesta fall anses kostnaden sammanfalla med utbetalningen. Utgiften periodiseras när den tydligt går att hänföra till ett visst år.

Anläggningstillgångar och avskrivningstider

Anläggningstillgångar (med undantag för vissa finansiella instrument, se nedan) värderas till sitt anskaffningsvärde, med avdrag för av- och nedskrivningar. För materiella och immateriella anläggningstillgångar gäller som huvudregel att endast tillgångar med en förväntad ekonomisk livslängd på lägst tre år, tas upp som anläggningstillgångar.

Avskrivningstiderna varierar mellan olika myndigheter eftersom de anpassas till den förväntade nyttjandeperioden för respektive tillgång. Om skillnaden i förbrukning av betydande komponenter hos en anläggningstillgång är väsentlig, delas tillgången upp på dessa och avskrivning görs för varje komponent för sig.

Myndigheterna tillämpar vanligen 3–5 års avskrivningstid. För byggnader och större anläggningar tillämpas längre avskrivningstid eller komponentavskrivning med hänsyn till myndighetens verksamhet. Även för tillgångsslagen väganläggningar, järnvägsanläggningar och beredskapstillgångar, tillämpas längre avskrivningstider eller komponentavskrivning.

Avskrivningstider tillämpas enligt vad som anges i tabell 3.7.

Tabell 3.7 Avskrivningstider

Anläggningstillgång	Avskrivningstid
Immateriella anläggningstillgångar	3–5 år
Statliga väganläggningar	10–95 år
Statliga järnvägsanläggningar	25–110 år
Byggnader	10–50 år, för vissa komponenter 75 år. En myndighet har upp till 150 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–25 år
Maskiner, inventarier, installationer mm	3–5 år
Beredskapstillgångar, stridsfordon, fartyg, flygplan och helikoptrar	15–25 år
Beredskapstillgångar, modifiering av materiel	10 år
Beredskapstillgångar, övriga beredskapsinventarier	3–10 år
Beredskapsinventarier, beredskapsvaror	Ingen, omsätts normalt i löpande verksamhet

Finansiella garantiavtal

Finansiella garantiavtal redovisas när garantiåtagandet uppstår, dvs. vid den tidpunkt när ansvaret för garantin har inträtt och de finansiella villkoren kan fastställas.

När myndigheterna tar ut garantiavgifter för förväntade förluster redovisas initialt både en tillgång och en avsättning för garantin som uppgår till samma belopp. Avsättningar för garantier delas upp i tre olika kategorier, risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker och oreglerade skador.

Förändring av avsättningar för garantier och garantifordringar under garantins löptid redovisas som Intäkter av avgifter och andra ersättningar. Kostnader för skadeersättningar redovisar myndigheterna när ett infriande av en garanti är befarat eller konstaterat. Kostnaderna för skadeersättningar minskas med återvinningarna för

att på så sätt visa statens faktiska kostnader för skador som uppkommer i garantiverksamheten.

Värdering av aktier och andelar i hel- och delägda företag

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt förenklad substansvärdering. Förenklad substansvärdering innebär att tillgångarnas bokförda värde reduceras med skuldernas bokförda värde. Substansvärdet blir därmed detsamma som företagets bokförda egna kapital enligt balansräkningens ekvation.

Finansiella instrument och utlåning

Finansiella instrument som primärt innehas för att generera avkastning eller värdestegringar värderas till verkligt värde. Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller eget-kapital-instrument hos en annan part. Det verkliga värdet bestäms på grundval av instrumentets marknadsvärde.

Finansiella instrument som innehas till förfall eller används för valuta- eller prissäkring värderas dock inte till marknadsvärde. Räntebärande värdepapper (obligationer och utlåning m.m.) tas upp till upplupet anskaffningsvärde. Lånefordringar redovisas under balansposten Utlåning och värderas till upplupet anskaffningsvärde. Ränta som inte betalas av låntagare under året ökar statens lånefordringar (räntan kapitaliseras).

Se vidare Statsskulden samt CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar, under rubriken Kommentarer till särskilda poster längre ned i kapitlet.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till nettoförsäljningsvärdet om detta är lägre än anskaffningsvärdet. Om en omsättningstillgång inte innehas för att ge ekonomiska fördelar används återanskaffningsvärdet i stället för nettoförsäljningsvärdet.

Värdering av ansvarsförbindelser

Inom linjen i balansräkningen redovisar myndigheter de ansvarsförbindelser de har. Bedömningen av belopp för ansvarsförbindelser kan vara mycket svår och i not till ansvarsförbindelserna beskriver myndigheterna hur stora svårigheterna är. I många fall anger man ett beloppintervall inom vilket man bedömer att ansvarsförbindelsen ligger. I årsredovisningen för staten tillämpas försiktighetsprincipen för värdering av beloppet vilket betyder att det alltid är det högsta värdet som tas upp som ansvarsförbindelse.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i årsredovisningen för staten i förhållande till myndigheternas redovisning. Anledningen till omklassificeringen är att transaktionerna ur statens perspektiv har en annan innebörd än för den enskilda myndigheten. De fall som bedömts påverka årsredovisningen för staten i väsentlig mening beskrivs nedan.

Kostnaderna för tjänstepensioner till statligt anställda redovisas i statens resultaträkning bland personalkostnader, medan Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar kostnaderna för tjänstepensionsrörelsen i ett eget avsnitt i resultaträkningen (se vidare nedan under rubriken Statens tjänstepensionsåtagande redovisas på ett enhetligt sätt).

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk läggs samman med militära beredskapstillgångar, till den del det gäller arbeten för Försvarsmaktens räkning.

För myndigheter med en uppställningsform för balans- och resultaträkning som avviker från den generellt föreskrivna, hänförs respektive post i resultat- och balansräkningen i årsredovisningen för staten såsom de hade gjort om myndigheten i fråga hade följt de generella uppställningsformerna. Det gäller främst Exportkreditnämnden, affärsverken, SPV och Statens fastighetsverk. Vanligen görs det direkt genom de inrapporteringskoder som används vid rapportering till statsredovisningen.

Ett antal intäktsposter klassificeras om med utgångspunkten att posten Skatteintäkter avgränsas i grunden i enlighet med den definition av skatter som gäller i statens budget och i nationalräkenskaperna. Vissa skillnader som rör avgränsning och periodisering berörs ovan i avsnittet Skatter. Intäkterna redovisas som Skatteintäkter i den konsoliderade resultaträkningen, men i flera fall redovisar berörda myndigheter intäkterna på annat sätt, exempelvis som medel för finansiering av bidrag – intäkt av bidrag – eller finansiell intäkt. Det kan även vara fråga om medel som ingen myndighet tar upp, men som tas upp i modellen för periodiserade skatteintäkter i årsredovisningen för staten.

Finansiella korrigeringar som rör EU-medel redovisas vanligen som kostnader i myndighetens resultaträkning (främst Statens jordbruksverk), eftersom de redovisas som utgifter på anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen omklassificeras de finansiella korrigeringarna i stället till intäktsreduktioner, eftersom de är återbetalningar av eller avdrag på erhållna bidrag från EU.

Ändrade redovisningsprinciper m.m.

Fortsatt arbete med metoden för skattefordringar

Under året har ett fortsatt utvecklingsarbete bedrivits rörande metoden för den beräkning av upplupna skatteintäkter i balansräkningen och anslutande poster som infördes i årsredovisningen för staten 2018. Arbetet har syftat till att säkerställa specifikationen av de balansposter som är knutna till de etablerade metoderna för beräkning av årets skatteintäkter.

Justering i beräkningen av skatter 2020

En justering har gjorts av beräknade upplupna intäkter och nettoförmögenheten. Denna justering avsåg utsläppsrätter vilket minskade nettoförmögenheten med 1,6 miljarder kronor.

Ändrade redovisningsprinciper hos vissa myndigheter

Utöver ändringar i principerna för årsredovisningen för staten som sådan, förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisningen för staten i mindre omfattning. I de fall en myndighet har ändrat jämförelsetal eller gett motsvarande upplysningar, ändras jämförelsetalen även i årsredovisningen för staten om inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett det möjligt att ändra i sin årsredovisning eller lämna kompletterande information har inte heller jämförelsetalen i årsredovisningen för staten ändrats.

För specifikationer i noter förekommer förändringar mellan delbelopp inom noterna i årsredovisningen för staten. De kan bero på omorganisationer av verksamhet, att ny information tillkommit eller andra korrigeringar.

Kontanta beslag har år 2021 omklassificeras i *Polismyndighetens* balansräkning från posten Övriga kortfristiga skulder till posten Depositioner. Till den del kontanta

beslag inte är insatta på räntekonto har ytterligare en omklassificering skett, från Övriga kortfristiga fordringar till Kassa. Jämförelsetal från 2020 har räknats om.

Riksgäldskontoret har ändrat redovisningsprincip för valutakonton under 2021 från orealiserad till realiserad valutakursförändring. Den ändrade principen har gett upphov till en valutakursvinst på 1,6 miljarder kronor 2021. Ändringen påverkar anslaget 26 1:1 *Räntor på statsskulden*, anslagspost 1. Se även not 12. Riksgäldskontoret har även gjort en rättning av ingående balanser för realobligationer (över- och underkurser) för ett antal som varit felaktigt registrerade i affärssystemet. Felet har inneburit att resultaten för dessa obligationer inte har blivit korrekt periodiserade över tid mellan utgivandet och 2021. Rättningen ger en ackumulerad resultat effekt 2021 om cirka 3 miljarder kronor på posten finansiella intäkter och 0,2 miljarder kronor på posten finansiella kostnader.

Från och med 2021 klassificerar *Transportstyrelsen* fordringar avseende Eurocontrol (en organisation som hanterar och koordinerar flygningarna i europeiskt luftrum) för bl.a. undervägsavgift som långfristiga. Jämförelsetalet för 2020 har justerats ned med 0,2 miljarder kronor. Transportstyrelsen har bytt redovisningsprincip från kontantmetod till faktureringsmetod för fordonskatt, vägavgift, saluvagnsskatt, avgift för ursprungskontroll samt avgift inom området för tillsyn av yrkestrafik. Ny redovisningsprincip tillämpades per augusti 2021 avseende felparkeringsavgift från kontantmetod till fakturametod.

Andra justeringar av jämförelsetal

Inga ändringar av jämförelsetal som påverkar 2020 års underskott har gjorts i årsredovisningen för staten 2021.

Undantag från generella principer

Några myndigheter har väsentliga undantag från generella redovisningsprinciper som beskrivs nedan.

Skatteverket har enligt regeringsbeslut från den 10 december 1998 dispens från kravet på att redovisa fordringar och skulder för uppbörd som redovisas på annat sätt än via skattekontot. Dispensen utnyttjas för närvarande för ej restförda uppbördsfordringar redovisade genom de gamla uppbördssystemen.

Statens fastighetsverk förvaltar, utvecklar och tillgängliggör statliga byggnadsminnen, såsom slott, fästningar och andra kulturmiljöer som inte är ekonomiskt bärkraftiga. Myndigheten har för dessa s.k. bidragsfastigheter undantag som innebär att kapitalutgifter för bidragsfastigheterna inte betraktas som en anläggningstillgång.

Undantag från regler på finansieringsområdet förekommer, exempelvis rätten eller formerna för att ta ut avgifter, för att ta emot bidrag och donationer eller för att lånefinansiera tillgångar. Eftersom dessa inte påverkar årsredovisningen för staten annat än indirekt, redovisas de dock inte här.

Vissa verksamheter eller vissa balansposter hos myndigheter med koppling till det försvars- och säkerhetspolitiska området är hemliga, och redovisas därför på ett förenklat sätt i årsredovisningen för staten. Så långt det är möjligt görs dock redovisningen i dessa fall på ett sätt som är jämförbart med redovisningen i övrigt, och på samma sätt mellan åren, och därför bedöms de inte påverka årsredovisningen för staten i någon väsentlig grad.

Kommentarer till särskilda poster

Nedan kommenteras vissa poster i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna. Det handlar om poster som i de flesta fall är unika för statens verksamhet och där kännedom om metoden för att ta fram uppgifterna kan ge ökad förståelse för postens innebörd. Samtidigt har beskrivningen bedömts vara alltför omfattande för att passa direkt i kommentarer till utfallet.

Statsskulden

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag görs för skulden till premiepensionssystemet och de skulder som kan uppstå i Insättningsgarantifonden. De skulderna, liksom de tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuldsvärningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, tas upp under andra poster i balansräkningen. Därutöver görs i årsredovisningen för staten undantag för de skulder som kan uppstå i Kärnavfallsfondens placeringsverksamhet.

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden till det belopp som kommer att betalas ut på förfallodagen (nominellt slutvärde) och inte till det belopp som erhållits. Dessutom värderas den inklusive derivatinstrument, som skuldbytesavtal och valutaterminer.

I balansräkningen i årsredovisningen för staten redovisas den konsoliderade statsskulden, dvs. efter avdrag för statliga myndigheters innehav av statspapper, till skillnad från Riksgäldskontorets redovisning av den okonsoliderade statsskulden.

Mervärdesskattekomensation till statliga myndigheter nettoredovisas

Statliga myndigheter får komensation för ingående mervärdesskatt i sin verksamhet enligt bestämmelserna i förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till komensation för ingående mervärdesskatt. I statens budget och i nationalräkenskaperna bruttoredovisas skatten som en del av statens skatteintäkter.

I den konsoliderade resultaträkningen nettoredovisas emellertid skatteintäkten liksom motsvarande ingående mervärdesskatt.

Utbetalningarna av allmän pension bruttoredovisas

I nationalräkenskaperna redovisas premiepensionssystemet i hushållssektorn, i enlighet med principerna för denna typ av system som EU har fastställt. Inkomstpensionssystemet (de pensioner som finansieras via AP-fonderna, med undantag för sjätte AP-fonden) redovisas i sociala trygghetsfonder.

I statens budget dras de arbetsgivaravgifter och egenavgifter som förs till premiepensionssystemet av från skatteintäkterna, så att skatterna redovisas exklusive dessa avgifter. De avgifter som ska föras till inkomstpensionssystemet redovisas brutto på inkomstitlar och ingår i de totala skatteintäkterna, men inte i statens skatteintäkter. Bland utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget redovisas utbetalda pensioner exklusive premiepensioner.

I den konsoliderade resultaträkningen redovisas däremot ålderspensionerna, liksom i Pensionsmyndighetens redovisning, i sin helhet, som en del av statens transfereringar (se not 4 Transfereringar). Avgifterna till både inkomstpensionssystemet och premiepensionssystemet redovisas som skatteintäkter (se not 1 Skatteintäkter). Det har bedömts ha ett värde att ge en bild av de totala pensionsutbetalningarna från staten och motsvarande avgifter på både kostnads- och intäktssidan. I not 1 Skatteintäkter, har sambandet med motsvarande belopp i statens budget tydliggjorts.

Överföringar till och från pensionssystemet

AP-fonderna och premiepensionssystemets medel i övrigt konsolideras inte i årsredovisningen för staten. De överföringar som görs mellan dessa fonder och staten är därför externa transaktioner.

Socialavgifter och allmänna pensionsavgifter som inbetalas till staten redovisas brutto under posten Skatteintäkter i resultaträkningen. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten betalar löpande ut dessa till AP-fonderna och premiepensionssystemet tillsammans med statliga ålderspensionsavgifter från vissa anslag för främst transfereringar. Detta görs enligt särskilda regler för fördelning av de olika avgifterna. Pensionsmyndigheten rekviderar därefter löpande medel för utbetalningar av pension. Pensionsutbetalningarna redovisas i sin helhet som transfereringar i resultaträkningen. I den konsoliderade resultaträkningen för staten elimineras de löpande överföringarna till och från pensionsfonderna. För inkomstpensionssystemet är avgifterna lägre än de utbetalda pensionerna och skillnaden mellan avgifter till AP-fonderna och rekviderade medel från fondsystemet redovisas som ett bidrag från ålderspensionssystemet – AP-fondernas nettobidrag (se not 3 Intäkter av bidrag). För premiepensionssystemet är avgifterna däremot betydligt högre än de utbetalda pensionerna och mellanskillnaden redovisas därför som en transferering till hushåll, eftersom premiepensionssystemet ses som en del av hushållssektorn (se not 4 Transfereringar).

Statens tjänstepensionsåtaganden redovisas på ett enhetligt sätt

Den statliga tjänstepensionsavsättningen som SPV redovisar tas upp under posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Avsättningen redovisas exklusive särskild löneskatt eftersom särskild löneskatt är en skuld som staten har till sig själv.

Redovisningsprincipen för statens tjänstepensionsavsättning följer i stora delar den internationella redovisningsstandarden, IPSAS 39 Ersättningar till anställda. Enligt IPSAS 39 ska effekten av försäkringstekniska omvärderingar inte påverka årets resultat, utan redovisas direkt mot nettoförmögenheten i balansräkningen. Detta gäller enbart för myndigheternas egna pensionsåtaganden efter avslutad anställning och omfattar därmed inte delpensionsavsättningar eftersom de avser ersättningar under pågående anställning.

Den redovisade avsättningen omfattar hela försäkringsrörelsen, vilket även innefattar anställda vid vissa organisationer som inte är statliga myndigheter eller av andra skäl inte konsolideras i årsredovisningen för staten, exempelvis Chalmers tekniska högskola, Riksbanken och Kungliga Operan. De premier som betalas från statliga myndigheter till SPV elimineras i årsredovisningen för staten, medan de premier som kommer från organisationer utanför den konsoliderade enheten redovisas som bidrag till staten (se not 3 Intäkter av bidrag). Kostnaderna i pensionsrörelsen för anställda i de konsoliderade myndigheterna redovisas som personalkostnader, medan kostnaderna för anställda i andra organisationer redovisas som transfereringar (se not 4 Transfereringar). Fördelningen av kostnader görs kalkylmässigt och grundas på den andel av premieintäkterna som kan hänföras till organisationer inom och utom den konsoliderade enheten. Fördelningen påverkar inte resultaträkningens saldo, utan endast fördelningen mellan poster.

Grunderna för beräkning av försäkringstekniska avsättningar fastställs av SPV:s styrelse. Försäkringstekniska antaganden ska vara aktsamma och göras på ett sådant sätt att de säkerställer att försäkringsrörelsen ska kunna fullgöra sina åtaganden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens trygghandsgrunder. Den statliga tjänstepensionsavsättningen redovisas i årsredovisningen för staten enligt samma försäkringstekniska grunder som de SPV tillämpar för statens försäkringsrörelse.

Numera tillämpar även Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och följer redovisningsprincipen om att redovisa försäkringsteknisk omvärdering av pensionsavsättningen direkt mot myndighetskapitalet (eget kapital för affärsverken).

Enligt grunderna som SPV:s styrelse fastställt för försäkringsrörelsen är livförsäkringarnas avsättningar beräknade med följande antaganden:

- Antagande om ränta: Den årliga räntan används för diskontering av framtida, förväntade betalningsflöden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens trygghandgrunder. Per den 31 december 2021 är bruttoräntan -1,4 procent (-1,4 procent).
- Antaganden om driftkostnad: För de flesta åtaganden används ett antagande om driftkostnad på ca 0,10 procent (0,10 procent) av kapitalet. Därutöver belastas kapitalet med 0,75 procent (0,75 procent) för att täcka kostnader för framtida utbetalningar. Antagandena är oförändrade jämfört med föregående år.
- Avkastningsskatt: Inget avdrag för avkastningsskatt görs vid beräkning av de avsättningarna.
- Antagande om livslängd: Olika antaganden om livslängd används för olika generationer och för olika kön. De skilda antagandena om livslängd ska spegla skillnader i förväntad livslängd. En 65-årig man respektive kvinna som är födda på 1950-talet antas leva i ytterligare 22,0 år respektive 23,7 år.

CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar

Centrala studiestödsnämnden (CSN) redovisar lånefordringar efter beaktande av reserveringar för förväntade låneförluster. Myndigheten har utvecklat en modell för att beräkna reserveringar för förväntade låneförluster och återkrav för sina olika lånetyper. Beräkningen i nuvärde görs med hänsyn till bl.a. skuld, betalning och inkomst för varje låntagare.

Beräkningen av reserveringen för förväntade låneförluster i CSN:s lånefordringar utgår i huvudsak från en individbaserad modell och görs utifrån tre värderingsprinciper:

- förväntade förluster på grund av att personer missköter sina betalningar
- förväntade förluster på grund av de trygghetsregler som finns vid återbetalning
- förväntade förluster på grund av framtida dödsfall.

Den första värderingsprincipen utgår från låntagarens dokumenterade bristande betalningsbenägenhet när inga eller få betalningar har gjorts under de senaste åren.

Den andra värderingsprincipen bedömer betalningsförmågan hos de låntagare som har avslutat sina studier och är återbetalningsskyldiga. Principen bygger på en bedömning av låntagarens möjligheter att betala tillbaka lånet utifrån sina ekonomiska förutsättningar och skuldens storlek. Det görs därutöver en generell nedskrivning för förväntade låneförluster under studietiden.

Den tredje värderingsprincipen utgår från sannolikheten att dö vid olika åldrar. Underlaget till beräkningen hämtas utifrån köns- och åldersspecifika risker för dödsfall från Statistiska centralbyrån (SCB) och därefter gör CSN vissa justeringar.

Den individuella beräkningen för varje låntagare kompletteras också med en generell reservering för låneförluster avseende de låntagare som fortfarande befinner sig i studier eller har varit återbetalningsskyldig kortare tid än tre år. Den generella reserveringen utgår från den individuella beräkningen. Risken att framtidens

återbetalningsskyldiga kommer att missköta sina betalningar eller nyttja trygghetsreglerna förutsätts vara lika stor som den är bland dagens återbetalningsskyldiga.

Stabilitetsfonden hos Riksgäldskontoret

Stabilitetsfonden regleras i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut. Stabilitetsfondens uppdrag har i och med bildandet av Resolutionsreserven (se nedan) begränsats men den ska även i fortsättningen finansiera stöd för att motverka en allvarlig störning av det finansiella systemet i Sverige (se vidare not 5 och 42).

Resolutionsreserven hos Riksgäldskontoret

Lagen (2015:1016) om resolution innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för de institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. För detta ändamål bildades en ny fond benämnd Resolutionsreserven i början av 2016. Den tillfördes 19 miljarder kronor genom en överföring från Stabilitetsfonden och har därefter tillförts resolutionsavgifter (se vidare not 5 och 42).

Transfereringar m.m. med koppling till skattesystemet

Kommunernas mervärdesskatt nettoredovisas i statens budget. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på särskild inkomstitel vilket minskar de totala inkomsterna på statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen bruttoredovisas dessa medel som lämnade bidrag och skatteintäkter, vilket bedömts ge den mest rättvisande informationen.

Den kommunalekonomiska utjämningen nettoredovisas under anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen i årsredovisningen för staten har det bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa den kommunalekonomiska utjämningen som skatteintäkter och transfereringar till kommuner.

Dessa båda skillnader innebär att både skatteintäkter och transfereringar är högre i resultaträkningen än i statens budget (se not 1 Skatteintäkter och not 4 Transfereringar).

Upplupna skatteintäkter

Den del av posten Övriga upplupna intäkter som benämns Upplupna skatteintäkter utgörs av skillnaden mellan statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter för aktuellt inkomstår och de preliminära skatter som redovisats t.o.m. december månad.

Posten beräknas genom att de skatter som löpande har debiterats och avser det aktuella inkomståret dras från de skatteintäkter som ska redovisas för det aktuella inkomståret. Det innebär att skatteintäkter som debiteras under januari till och med december är slutligt utfall medan redovisningen av andra skatter till viss del bygger på prognoser. Utfallet för de skatter som fastställs vid den årliga beskattningen är klart i november året efter inkomståret. Det definitiva utfallet för skatterna på statens budget är klart i april andra året efter inkomståret. Den upplupna intäkten ska i princip överensstämma med summan av föregående års motsvarande upplupna intäkt och det periodiseringsbelopp som framkommer i modellen för periodisering av skatteintäkter. En mindre differens kan uppkomma. Den kommenteras i not 38 Övriga upplupna intäkter.

Staten är ansvarig för all uppbörd, dvs. även uppbörden av skatter som tillhör kommuner och avgifter till trossamfund. Regleringsbelopp som avser kommuner och

trossamfund särredovisas för att särskilja dessa från statens fordran/skuld i förhållande till skattskyldiga.

Redovisning av marknadsvärdeförändringar i resultaträkningen

Orealiserade marknadsvärdeförändringar på framför allt långfristiga värdepappersinnehav redovisas i resultaträkningen som finansiella intäkter eller kostnader. I allt väsentligt motsvaras dessa av högre eller lägre avsättningar till Kärnavfallsfonden och Insättningsgarantifonden. En stor del av värdepapperen är statsobligationer och andra instrument utgivna av Riksgäldskontoret.

I resultaträkningen för staten elimineras normalt inomstatliga finansiella intäkter och kostnader. I detta fall skulle detta dock leda till att saldot i resultaträkningen påverkades kraftigt mellan åren av att avsättningar till fonder påverkas av intäkter eller kostnader som elimineras. Därför behålls den orealiserade värdeförändringen i resultaträkningen, samtidigt som avsättningen till fonder redovisas med det belopp som respektive myndighet rapporterat, så att saldot i princip inte påverkas. I balansräkningen elimineras däremot det bokförda värdet av innehavet av statspapper mot Riksgäldskontorets statsskuld. Mellanskillnaden påverkar nettoförmögenheten.

Sveriges innehav av utsläppsminskningenheter inom ramen för Kyotoprotokollet

Denna redovisning avser den andra åtagandeperioden under Kyotoprotokollet (2013–2020). De totala utsläppen består av utsläppen som årligen hanteras i EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS) och under ansvarsfördelningsbeslutet (ESD). Regeringen avser att annullera de utsläppsminskningenheter som Sverige har tilldelats för 2020 och som inte behövs för avräkning mot Sveriges åtagande inom EU. Annulleringen bedöms kunna genomföras 2023, i linje med ansvarsfördelningsbeslutets fullgörandeprocess vid tidpunkten för avräkning av Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod. Inom ramen för Sveriges program för internationella klimatinsatser har Energimyndigheten sedan 2002 haft i uppdrag att för Sveriges räkning stötta klimatprojekt i utvecklingsländer genom de flexibla mekanismerna under Kyotoprotokollet. Genom dessa klimatprojekt har Sverige förvärvat utsläppsminskningenheter som verifierats, certifierats och utfärdats av FN.

Regeringen erhöll efter förslag i budgetpropositionen för 2021 riksdagens bemyndigande att annullera de utsläppsenheter som har genererats under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod 2013–2020 och som levererats till Sverige under 2019, vilket motsvarar ca 4,6 miljoner utsläppsminskningenheter (prop. 2020/21:1, bet. 2020:21: MJU1, rskr. 2020/21:143). Regeringen beslutade den 25 februari 2021 att uppdra åt Statens energimyndighet att genomföra annulleringen i enlighet med riksdagens bemyndigande. Energimyndigheten redovisade den 18 maj 2021 att uppdraget var genomfört.

3.4.2 Redovisningsprinciper för statens budget

Statens budget redovisas enligt de principer som följer av budgetlagen (2011:203) och riksdagens beslut om budgeten.

Enligt budgetlagen omfattar statens budget alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto på inkomstitlar och anslag, med undantag för inkomster som riksdagen har beslutat ska specialdestineras till en viss verksamhet.

Utgifter i statens budget redovisas mot anslag medan inkomsterna redovisas mot inkomstitlar. Utgifter för transfereringar redovisas det år då betalning sker, medan

förvaltningsutgifter redovisas det år som kostnaderna hänför sig till. Övriga utgifter redovisas det budgetår som utgifterna hänför sig till. Enligt budgetlagen redovisas inkomster av skatter och avgifter det år intäkterna hänför sig till. Övriga inkomster redovisas det budgetår som inkomsterna hänför sig till.

Universitet och högskolor tillämpar en särskild modell för redovisning mot anslag. Andra avvikelser från generella principer kan förekomma enligt riksdagens beslut. Till skillnad från vad som gäller för resultat- och balansräkningen, där olika redovisningsmetoder och principer för specifika poster förklaras i detta avsnitt, finns för budgetens anslag och inkomstitlar riksdagsbeslut och motiveringar som har redovisats för riksdagen i budgetpropositionen eller andra propositioner.

Utöver anslagen och inkomstitlarna innehåller statens budget en post för Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder respektive andra stater. Den kassamässiga korrigeringsposten på utgiftssidan är nödvändig för att budgetens saldo ska visa statens lånebehov. Ett negativt budgetsaldo ger ett positivt lånebehov, dvs. en ökning av statsskulden, medan ett positivt budgetsaldo ger ett negativt lånebehov, dvs. i de flesta fall en minskning av statsskulden.

3.4.3 Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget

Statens budget och resultaträkningen skiljer sig åt såväl i avgränsning och struktur som i redovisningsprinciper. Ett exempel på skillnader i avgränsningen är affärsverken som ingår i resultaträkningen, men som till övervägande del ligger utanför statens budget. Affärsverken och andra verksamheter där avgifter och bidrag får disponeras i verksamheten redovisas i resultaträkningen, medan de endast påverkar budgeten till den del verksamheterna påverkar statens lånebehov.

Redovisningsprinciperna i statens budget är blandade. Vid redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget förekommer både redovisning av in- och utbetalningar (kassamässigt), för vissa anslag eller inkomstitlar kostnader och intäkter och för några utgifter och inkomster. Redovisningen i resultaträkningen sker i sin helhet enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. den består av intäkter och kostnader. Saldot i statens budget redovisas dock helt kassamässigt.

I tabellen nedan sammanfattas några av skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Statens budget har en ändamålsstruktur där anslagen är grupperade i utgiftsområden och inkomstitlarna i inkomsttyper. Resultaträkningen är däremot indelad i intäkts- och kostnadsslag. Jämförelser av poster i resultaträkningen och statens budget går därför ofta inte att göra, utan dokumenten kompletterar varandra.

Tabell 3.8 Jämförelse mellan resultaträkningen och statens budget

	Resultaträkningen	Statens budget
Skatt	Intäkt	Intäkt eller betalning
Offentligrättsliga avgifter på inkomstitel	Intäkt	Intäkt
Avgifter av tillfällig natur eller mindre omfattning	Intäkt	Kostnadsreduktion på anslag
Övriga avgifter	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Erhållna bidrag som används i verksamheten	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar

	Resulträkningen	Statens budget
Transfereringar (lämnade bidrag m.m.)	Kostnad	Utbetalning
Avsättningar för framtida förpliktelser	Kostnad	Kostnad/utgift
Löner, varor och tjänster	Kostnad	kostnad
Andel av företagsvinst eller förlust	Intäkt/kostnad enligt kapitalandelsmetoden	Inkomst vid utdelning
Orealiserad valutavinst eller förlust och upplupen ränta	Intäkt/kostnad	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar

Resulträkningen visar verksamhetens totala intäkter och kostnader under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen, dvs. tillgångar och skulder per den 31 december. För vissa kapitaltransaktioner påverkas endast balansräkningen av händelser i statens budget medan resulträkningen är oförändrad. Exempel på detta är anslag för investeringar och utlåning, eller inkomstitlar för återbetalning av lån.

En stor principiell skillnad är att i resulträkningen elimineras alla ekonomiska mellanhavanden mellan myndigheter. I statens budget bruttoredovisas sådana transaktioner i de flesta fall som utgifter på anslag och inkomster på inkomstitel.

En annan stor skillnad är att ålderspensionsavgifterna från andra än statliga myndigheter redovisas som intäkter i resulträkningen, samtidigt som de faktiska utbetalningarna av pensioner i ålderspensionssystemet redovisas som kostnader. I statens budget nettoredovisas däremot ålderspensionsavgifterna efter avdrag för utbetalningarna till pensionssystemet, inklusive premiepensionssystemet. Utbetalningarna av pensioner till enskilda framgår inte av statens budget, förutom garantipensionerna.

3.4.4 Tilläggsupplysningar

Sverige avser att under 2022 ansöka om ersättning i form av bidrag från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) för åren 2020 och 2021. EU:s medlemsländer kan ansöka om bidrag och lån genom sina nationella återhämtningsplaner. Europeiska unionens råd har ännu inte godkänt Sveriges återhämtningsplan. Tidpunkten för utbetalning till Sverige liksom beloppets storlek är vid upprättande av Årsredovisning för staten 2021 osäker varför ingen redovisning av intäkt eller förväntad intäkt kan göras.

3.4.5 Händelser efter räkenskapsårets utgång

Rysslands invasion av Ukraina, och det förändrade säkerhetsläget i Europa, har gett Riksgäldskontoret anledning att under första kvartalet 2022 genomföra en fördjupad analys av statens garantier och utlåning med exponering mot Ukraina, Ryssland och Belarus. Totalt uppgick denna exponering vid årsskiftet till 76 garantier med en sammanlagd volym om cirka 4,7 miljarder kronor. Bedömningen är att denna, i sammanhanget begränsade volym, endast i liten grad påverkar risken för stora förluster i den ordinarie portföljen. Se även avsnitt 5.3.

3.5 Noter

3.5.1 Noter till resultaträkningen

Not 1 Skatteintäkter

Miljoner kronor

	2021	2020
Direkta skatter på arbete		
Statlig inkomstskatt	53 936	50 347
Kommunal inkomstskatt	804 126	766 082
Allmän pensionsavgift	138 287	131 044
Skattereduktioner m.m.	-306 566	-278 728
Summa Direkta skatter på arbete	689 783	668 744
Indirekta skatter på arbete		
Arbetsgivaravgifter	614 521	559 916
Särskild löneskatt, egenavgifter m.m.	65 978	63 184
Avgifter till premiepensionssystemet	-43 215	-41 328
Summa Indirekta skatter på arbete	637 284	581 772
Skatt på kapital		
Skatt på kapital, hushåll	108 917	65 975
Skatt på företagsvinster	164 005	149 310
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	36 136	34 558
Övriga skatter på kapital	30 990	21 920
Summa Skatt på kapital	340 048	271 762
Skatt på konsumtion och insatsvaror		
Mervärdesskatt	513 696	467 879
<i>varav kommunmoms</i>	<i>75 340</i>	<i>74 909</i>
Skatt på alkohol och tobak	28 697	28 191
Skatt på energi och miljö	81 811	79 071
Skatt på vägtrafik	22 549	21 581
Skatt på spel	6 928	6 977
Skatt på import	7 339	6 212
Övriga skatter på konsumtion och insatsvaror	649	765
Summa Skatt på konsumtion och insatsvaror	661 668	610 675
Restförförda och övriga skatter		
Restförförda skatter	-16 127	-10 042
Övriga skatter	-3 970	4 410
Intäkter som förs till fonder	5 984	5 829
Avgifter till public service	9 213	9 369
Summa Restförförda och övriga skatter	-4 900	9 565
Totala skatteintäkter enligt statens budget	2 323 882	2 142 519
Avgår: Kommunala skatter	-824 881	-785 407
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet (inkomstpension)	-284 421	-269 092
Avgår: EU-skatter	-7 339	-6 212
Statens skatteintäkter enligt statens budget	1 207 242	1 081 808
Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2020	-	-19 481
Totala skatteintäkter enligt årsredovisningen	2 323 882	2 123 038
Justering till statens skatteintäkter enligt ÅRS 2020	-	-18 016
Statens skatteintäkter enligt årsredovisningen	1 207 242	1 063 792

	2021	2020
Tillkommer, avgränsningsskillnader m.m.		
Skatter hänförliga till tidigare år		
varav 2020	18 589	3 275
varav 2019	-1 017	1 557
Avgifter till ålderspensionssystemet	284 421	269 092
Avgifter till premiepensionssystemet	43 215	41 328
EU-skatter	7 339	6 212
Kommunala utjämningsavgifter LSS	4 717	4 662
Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift	24 481	22 625
Elimineringar m.m.		
Eliminering av statliga myndigheters avräknade moms	-40 929	-36 692
Eliminering av statens arbetsgivaravgifter	-38 504	-36 467
Eliminering av särskild löneskatt på pensionskostnader	-4 502	-4 366
Eliminering av myndigheters skatter m.m.	-226	-2 136
Summa Total före justering	1 504 824	1 332 883
Justering till belopp enligt ÅRS 2020	-	-573
Summa	1 504 824	1 332 310

Skatteintäkterna ökade med 173 miljarder kronor

Statens skatteintäkter såsom de avgränsas i resultaträkningen ökade med 173 miljarder kronor (13 procent) jämfört med 2020. Det kan jämföras med en minskning av skatteintäkterna på 51 miljarder kronor 2020 jämfört med 2019. Det är i allt väsentligt den ekonomiska återhämtning som skett under 2021 som gör att intäkterna från flertalet skatteslag är högre än förra året.

Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det är intäkterna hänförs till. Eftersom många skatter för ett kalenderår fastställs först i samband med de årliga skattebesluten, är det slutliga utfallet för skatteintäkterna inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på prognoser. Skillnaden mellan det definitiva utfallet och den prognos som redovisas i årsredovisning för staten kan för enstaka skatter vara stor. Det gäller främst bolagens inkomstskatt och hushållens skatt på kapitalvinster. Avvikelsen för de totala skatterna är däremot liten och uppgår som regel till mellan 0,5 och 1 procent av de slutliga skatteintäkterna.

Den övergripande analysen utgår från ”Totala skatteintäkter enligt statens budget” som beräknas till 2 324 miljarder kronor för 2021 och som ska jämföras med 2 143 miljarder kronor enligt den nu aktuella bedömningen av skatteintäkter för inkomståret 2020. Det innebär en ökning med 181 miljarder kronor. Statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter ökade med 141 miljarder kronor medan den kommunala sektorns intäkter, inkomstskatt och fastighetsavgift, ökade med 39 miljarder kronor. Den stora ökningen av statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter 2021 förklaras främst av den ekonomiska återhämtningen efter sjukdomen covid-19.

Skattesänkningar minskade statens intäkter från skatt på arbete även 2021

De direkta skatterna på arbete, nettot av inkomstskatter, allmän pensionsavgift och skattereduktioner, ökade med 21 miljarder kronor jämfört med 2020. Den viktigaste skattebasen för inkomstskatten är utbetalda löner som ökade med 5,9 procent jämfört med endast 0,9 procent 2020. Kommunsektorns skatteintäkter ökade med 38 miljarder kronor medan statens intäkter, inkomstskatt minus skattereduktioner, minskade med 24 miljarder kronor. Den allmänna pensionsavgiften ökade med

7 miljarder kronor. Skattereduktionerna ökade med 28 miljarder kronor vilket främst förklaras av reduktionerna för allmän pensionsavgift och jobbskatteavdragen. Statens minskade intäkter förklaras också av bl.a. ytterligare sänkt skatt för personer över 65 år, skattereduktion för förvärvsinkomster över 40 000 kronor samt en tillfällig reduktion för arbetsinkomster för att hantera ökade arbetskostnader till följd av sjukdomen covid-19.³ Sammantaget innebar besluten skattesänkningar om 15 miljarder kronor varav 2 miljarder kronor påverkade kommunsektorns inkomstskatter.⁴

De indirekta skatterna på arbete ökade med 56 miljarder kronor, vilket är en ökning med 9,5 procent. Den stora ökningen förklaras framför allt av den starka utvecklingen av lönesumman under 2021 men även av att de tillfälligt sänkta arbetsgivar- och egenföretagaravgifterna var betydligt mindre jämfört med året innan. Under 2020 uppgick de totala nedsättningarna till 36 miljarder kronor jämfört med 14 miljarder kronor 2021.

De statliga myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats vid beräkning av skatteintäkterna. Elimineringen bruttoredo visas i tabellen ovan.

Hushållens kapitalskatter ökade med 43 miljarder kronor

Hushållens kapitalskatter uppgick till 109 miljarder kronor vilket är 43 miljarder kronor högre jämfört med 2020. De högre intäkterna förklaras framför allt av skatt på hushållens kapitalvinster. Jämfört med året innan ökade vinsterna från försäljning av bostäder och värdepapper med drygt 100 miljarder kronor och skatteintäkterna med drygt 30 miljarder kronor. Även hushållens utdelningar ökade mycket och skatteintäkterna blev 12 miljarder kronor högre. Avskaffad schablonintäkt på uppskov minskar hushållens skatter med ca 2 miljarder kronor.

Företagens inkomstskatt ökade med 15 miljarder kronor

Skatt på företagsvinster ökade med 15 miljarder kronor eller 10 procent jämfört med en minskning om 3 procent 2020. Företagens verksamhet och resultat återhämtade sig efter nedgången under pandemin. Sveriges BNP ökade med knappt 8 procent i löpande priser, exporten steg med 12 procent och importen med drygt 13 procent under 2021.

Intäkterna från mervärdesskatt ökade med 46 miljarder kronor

Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 51 miljarder kronor jämfört med 11 miljarder kronor året innan. Intäkterna från mervärdesskatt ökade med nästan 46 miljarder kronor jämfört med en ökning på 7 miljarder kronor året innan. Ökningen är framför allt en effekt av den ekonomiska återhämtningen men till viss del även av stora omprövningar till följd av momsbedrägerier.

I beloppet mervärdesskatt, 514 miljarder kronor, ingår återbetald mervärdesskatt till statliga myndigheter med 41 miljarder kronor. Detta är en inomstatlig transaktion som elimineras för att inte påverka det konsoliderade utfallet i statens resultaträkning.

Intäkter av skatt på alkohol och tobak uppgick till 29 miljarder kronor

Intäkterna av skatt på alkohol och tobak ökade med 0,5 miljarder kronor och uppgick till 29 miljarder kronor.

³ Enligt riksdagens beslut i december 2020 baserat på regeringens förslag i budgetpropositionen för 2021.

⁴ Sammantaget är effekten av regeländringarna neutral för kommunerna eftersom de får kompensation via det generella statsbidraget.

Högre intäkter från skatt på energi och miljö

Intäkterna av skatt på energi och miljö ökade med 2,7 miljarder kronor. Intäkterna från såväl energi- som koldioxidskatt på olje- och bensinprodukter ökade, totalt med 2,4 miljarder kronor. Det är bl.a. en följd av den ekonomiska återhämtningen i form av ökad produktion och ökad efterfrågan på transporter. Intäkterna från skatt på avfallsförbränning samt plastbärkassar ökade sammantaget med 0,4 miljarder kronor. Däremot minskade intäkterna från skatt på elcertifikat och handel med utsläppsrätter med ungefär 1,2 miljarder kronor.

Intäkterna av skatt på vägtrafik ökade

Intäkterna av skatt på vägtrafik ökade med 1 miljard kronor. Ökningen avser fordons-skatten vilket delvis förklaras av förstärkningen av det införda bonus–malus-systemet från och med 1 april 2021, som innebar höjd fordonsskatt för nya bensin- och dieseldrivna lätta fordon.⁵

Intäkter från spelverksamhet uppgick till 6,9 miljarder kronor

Intäkterna av skatt på spel består av såväl skatt på spel som inlevererat överskott från Svenska Spel AB. Intäkterna från skatt på spel betalas månadsvis men inleveransen av överskottet sker året efter verksamhetsåret. Intäkterna från skatt på spelverksamhet var i stort sett oförändrade jämfört med 2020. Inleveransen av Svenska Spel AB:s överskott uppgick till 3,2 miljarder kronor 2021 och avser både verksamhetsår 2019 och 2020.

Ökade restföringar av mervärdesskatt

Restförda skatter ökade med 6 miljarder kronor jämfört med 2020. Restförda skatter är obetalda skatteskulder som lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Hushållens restförda skatter ökade med 0,8 miljarder kronor och företagens ökade med 5,3 miljarder kronor. Övriga skatter minskade med 8 miljarder kronor varav hushållens minskade med 6,3 miljarder kronor och företagens med 2,1 miljarder kronor. Minskningen är främst en effekt av att hushållen begärt omprövningar av tidigare redovisade kapitalvinster och i stället begärt uppskov med skatten eftersom räntan på uppskovsbelopp har slopats från och med inkomstår 2021. Intäkter som förs till fonder, så som insättningsgaranti-, stabilitetsfonds- och resolutionsavgifter, är i stort sett oförändrade mellan åren. Motsvarande gäller även avgifter till public service.

Ökade intäkter av kommunal inkomstskatt

Kommunsektorns del av skatteintäkterna, kommunal inkomstskatt och kommunal fastighetsavgift, ökade med 39 miljarder kronor medan ålderspensionssystemets avgifter ökade med 15 miljarder kronor. Staten är ansvarig för all uppbörd, dvs. även uppbörderna av skatter som tillhör kommuner och avgifter till trossamfund. Kommunernas skatter betalar staten ut dels som förskott dels som slutregleringar baserat på beskattningsbar inkomst två år bakåt i tiden samt innevarande års aktuella skattesatser. Eftersom lönesumman och därmed skatteintäkterna ökade mycket under 2021 är den beräknade slutliga skatten nästan 25 miljarder kronor högre än vad som hittills betalats ut till kommunsektorn. I årsredovisningen för staten återfinns återstående belopp att reglera i not 55 Övriga förutbetalda intäkter.

Statens arbetsgivaravgifter har eliminerats

Skatteverket sköter uppbörderna av skatter och redovisar den både i statens resultaträkning och i statens budget. Staten betalar ut de skatter och avgifter som tillhör kommunsektorn och ålderspensionssystemet löpande för att sedan slutreglera dem när

⁵ Ändringen aviserades i BP21. Se prop. 2020/21:68 Förstärkt och förenklad miljöstyrning i bonus–malus-systemet, bet. 2020/21:SkU16.

beskattningen är fastställd. Den redovisning av skatteintäkter som görs i resultaträkningen skiljer sig på några punkter från den som görs på inkomstsidan i statens budget. I budgeten görs omföringar och en finare indelning av vissa poster för att tydligare redovisa fördelningen mellan olika skatteslag etc. Den del av ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet läggs i resultaträkningen till skatteintäkterna, trots att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). En annan väsentlig skillnad jämfört med statens budget är att arbetsgivaravgifter som staten betalat till sig själv elimineras i resultaträkningen.

Kommunalekonomisk utjämning och kommunmoms bruttoredo visas

I resultaträkningens skatteintäkter ingår den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredo visas på utgiftssidan i statens budget. Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och regioner på sammanlagt 24 miljarder kronor nettoredo visas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Det innebär att utgifterna för statsbidrag till kommunerna minskats med motsvarande belopp på statens budget. I resultaträkningens skatteintäkter ingår också mervärdesskatt med 75 miljarder kronor för kommuner och regioner som nettoredo visas på inkomstsidan i statens budget. I resultaträkningen har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredo visats, vilket innebär att både inkomster och transfereringar till kommuner är 100 miljarder kronor högre än i statens budget för 2021.

Skatteintäkterna 2020 blev högre än tidigare beräknat

Skatteintäkterna 2020 blev 19 miljarder kronor högre jämfört med den beräkning av 2020 års skatt som gjordes våren 2021 (raden Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2020 i tabellen). Direkta skatter på arbete blev 2 miljarder kronor lägre. Intäkterna av skatt på kapital blev 17 miljarder kronor högre än vid beräkningen våren 2021. Hushållens skatt på kapital blev 6 miljarder kronor högre och skatt på företagsvinster blev 11 miljarder kronor högre. Skillnaderna mot tidigare beräkning avser alltså främst kapitalinkomster som inte preliminärbeskattas, till exempel vinster vid försäljning av bostäder eller värdepapper samt bolagsskatter där preliminärskatten baseras på bolagens slutliga skatter två år bakåt i tiden.

I kolumnen för jämförelsetalen från 2020 redovisas för varje skatteslag utfall efter det att beskattningen av 2020 års inkomster slutförts. Detta överensstämmer med motsvarande redovisning av utfallet på statens budget. Jämförelsetalen avviker något för varje enskilt skatteslag från de belopp som beräknades när resultaträkningen för 2020 togs fram, eftersom de baseras på senare utfallsinformation. En justeringsrad, ”Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2020”, har lagts till i ovanstående tabell så att överensstämmelse även uppnås med de periodiserade skatter som redovisades i årsredovisningen för staten 2020. Skillnaden uppkommer som följd av att jämförelsetalet i resultaträkningen (summa skatter) inte ändras, men för uppgifterna om enskilda skatteslag används de aktuella uppgifterna efter beslutsprocess och andra händelser.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2021	2020
Offentligrättslig verksamhet		
Transportstyrelsen	1 912	1 814
Kronofogdemyndigheten	1 474	1 522
Trafikverket	1 444	2 528
Lantmäteriet	1 143	1 189

	2021	2020
Finansinspektionen	802	763
Polismyndigheten	800	531
Centrala studiestödsnämnden	687	675
Läkemedelsverket	680	653
Bolagsverket	534	531
Strålsäkerhetsmyndigheten	350	330
Migrationsverket	341	341
Elsäkerhetsverket	338	335
Patent- och registreringsverket	329	327
Post- och telestyrelsen	296	279
Livsmedelsverket	226	239
E-hälsomyndigheten	219	214
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 671	1 619
Luffartsverket	1 632	2 332
Övriga myndigheter	1 573	1 481
Summa offentligrättslig verksamhet	16 451	17 703
Uppdragsverksamhet		
Trafikverket	3 631	3 902
Exportkreditnämnden (-2005 exkl. BA och SI)	2 409	1 224
Statens institutionsstyrelse	2 074	2 033
Försvarets materielverk	1 559	1 059
Pensionsmyndigheten	1 064	890
Statens fastighetsverk	820	782
Lunds universitet	625	592
Statens jordbruksverk	606	579
Skatteverket	534	520
Sveriges lantbruksuniversitet	443	427
Uppsala universitet	427	389
Karolinska institutet	410	313
Specialpedagogiska skolmyndigheten	400	379
Lantmäteriet	389	365
Kungl. Tekniska högskolan	373	405
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	18 813	9 490
Sjöfartsverket	239	12
Luffartsverket	208	264
Övriga myndigheter	4 906	4 529
Summa uppdragsverksamhet	39 930	28 154
Andra ersättningar		
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	4 487	4 161
Folkhälsomyndigheten	2 563	23
Polismyndigheten	1 134	1 021
Statens skolverk	956	777
Trafikverket	443	654
Centrala studiestödsnämnden	307	265
Karolinska institutet	201	236
Skatteverket	197	77

	2021	2020
Transportstyrelsen	194	216
Kammarkollegiet	189	143
Kronofogdemyndigheten	162	213
Finansinspektionen	78	5 084
Brottsoffermyndigheten	37	188
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	647	431
Sjöfartsverket	21	33
Övriga myndigheter	764	774
Summa andra ersättningar	12 380	14 296
Summa	68 761	60 153

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 8 608 miljoner kronor. Intäkter av avgifter i offentligrättslig verksamhet minskade med 1 252 miljoner kronor och utgör cirka 24 procent av posten. Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet ökade med 11 776 miljoner kronor och utgör 58 procent av posten. Andra ersättningar minskade med 1 916 miljoner kronor och utgör ca 18 procent av posten.

Staten tar in avgifter för att tillhandahålla varor och tjänster, och den som betalar avgiften får därmed en motprestation. Avgifterna är antingen offentligrättsliga eller avgifter för uppdragsverksamhet.

Offentligrättsliga avgifter är s.k. tvingande eller betungande avgifter som staten med stöd av författning kan ta ut av enskilda.

Avgifter för uppdragsverksamhet är samtliga avgifter som inte är offentligrättsliga. Det omfattar försäljning av varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Hit räknas också de avgifter som myndigheter under vissa förutsättningar får ta ut enligt det generella bemyndigandet i 4 § avgiftsförordningen (1992:191).

Andra ersättningar är ersättningar som inte betraktas som avgifter eller bidrag.

Offentligrättsliga avgifter minskade

De största förändringarna av de offentligrättsliga avgifterna jämfört med föregående år rör Trafikverket, Polismyndigheten och Luftfartsverket.

Trafikverket tar framför allt ut banavgifter och provavgifter för körkort. Banavgifterna är obligatoriska för de aktörer som trafikerar järnvägen och intäkterna går till drift och underhåll av järnvägen. Trafikverkets avgifter har minskat med 1 084 miljoner kronor. Det beror främst på en retroaktiv nedsättning av banavgifterna för perioden mars 2020 till september 2021 med anledning av sjukdomen covid-19.

Polismyndigheten tar ut avgifter för utfärdande av pass, nationella ID-kort, stämningsmannadelgivning, utbildning av ordningsvakter samt tillståndsgivning. Polismyndighetens offentligrättsliga avgifter har ökat med 269 miljoner kronor, vilket främst beror på att antalet sålda pass har ökat med cirka 460 000 (53 procent) jämfört med föregående år. Det totala antalet sålda pass uppgick till ca 1 330 000 pass.

Luftfartsverkets offentligrättsliga avgifter består av undervägs- och terminalavgifter via det EU-baserade avgiftssystemet för flygtrafiktjänst och utgör en del av luftfartsintäkterna som Luftfartsverket erhåller som ersättning för tillhandahållande av flygtrafiktjänst. Luftfartsverkets avgifter har minskat med 700 miljoner kronor, vilket

kan hänföras till att 2020 påverkades av högre ersättning för pensionskostnader till följd av omvärdering av pensionsskulden enligt nya beräkningsgrunder 2020.

Övrigt om intäkter av offentligrättsliga avgifter

Totalt redovisar omkring 120 myndigheter offentligrättsliga avgifter, i en mängd olika verksamheter.

Transportstyrelsen tar ut avgifter inom sjöfarts-, luftfarts-, järnvägs- och vägtrafikområdet för bl.a. tillsyn, tillstånd och registerhållning. Inom luftfartsområdet finns också avgifter för säkerhetskontroll vid svenska flygplatser, flygplatsers utrustningskostnader för kommunikation, navigation och övervakning inom flygtrafikledningstjänst och undervägsverksamhet (flygtrafiktjänst en route).

Kronofogdemyndighetens avgifter omfattar grundavgifter i allmänna och enskilda mål och avgifter i mål om betalningsföreläggande m.m.

Lantmäteriet redovisar avgifter inom fastighetsbildningsområdet och expeditionsavgifter för inskrivningsverksamheten, t.ex. ansökan om lagfart vid köp av fastighet.

Sjöfartsverkets avgifter omfattar främst farleds- och lotsavgifter.

Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet ökade

Det är framför allt Affärsverket svenska kraftnät, Exportkreditnämnden, Försvarets materielverk, Pensionsmyndigheten, och Sjöfartsverket som visar ökade intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet. Trafikverket har däremot minskade intäkter.

Affärsverket svenska kraftnät tar ut avgifter från regionnätsföretag, stora elproducenter och balansansvariga producenter. Intäkterna ökade kraftigt med 9 323 miljoner kronor, i det närmaste en fördubbling, vilket till största delen beror på elpriset som ökade markant jämfört med föregående år och som har haft påverkan på många poster i resultaträkningen. Även intäkter från kapacitetsavgifter har ökat kraftigt jämfört med föregående år där ett högre belopp, enligt gällande regelverk har kunnat nyttjas under 2021 till att täcka kostnader. Även denna post har påverkats av det höga elpriset. Till detta kommer ökade avgiftsintäkter från de balansansvariga, främst beroende på att grundavgiften för förbrukning och produktion höjdes med ca 30 procent inför 2021. Därutöver höjdes de genomsnittliga avgifterna med ytterligare knappt 25 procent i samband med övergången till den nya avgiftsmodellen. Under 2021 höjdes också effektavgiften med 3 procent.

Avgifterna i Trafikverkets uppdragsverksamhet minskade med 271 miljoner kronor, ca 7 procent. Det beror främst på minskade intäkter för uppdrag på andras anläggningar. Trafikverkets uppdragsverksamhet består huvudsakligen av försäljning av järnvägsmateriel till de entreprenörer som bygger och underhåller de statliga järnvägarna och el till de olika bolag som bedriver tågtrafik. I samband med investeringar i statliga vägar och järnvägar utför även Trafikverket uppdrag på andras anläggningar, främst då åt kommuner.

Exportkreditnämndens intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet består av garantiavgifter. EKN:s intäkter har ökat med 1 185 miljoner kronor, nära en fördubbling, främst till följd av några större affärer. Intäkterna från garantiavgifter är väsentligt högre än tidigare år, vilket beror på några större affärer där vissa löper under en längre tidsperiod och avser länder i de högsta riskklasserna. Även avsättningar för ej intjänad premie och kvardröjande risk ökar.

Försvarets materielverks intäkter av uppdragsverksamhet består i huvudsak av fakturering av levererade tjänster och produkter.

Pensionsmyndigheten tar främst ut avgifter från AP-fonderna för administration av inkomstpensionssystemet och administration av premiepensionssystemet. Pensionsmyndighetens intäkter av uppdragsverksamhet ökade med 174 miljoner kronor, där intäkter från AP-fonderna ökade med 86 miljoner kronor och intäkter från premiepensionssystemet ökade med 88 miljoner kronor. Det ökade avgiftsuttaget avseende avgifter från premiepensionssystemet avser främst att täcka tidigare uppkommet underskott för avgiftsområdet.

Sjöfartsverkets intäkter av uppdragsverksamhet ökade med 227 miljoner kronor. Det beror i huvudsak på högre intäkter från polarexpeditionen och intäkter för forskningsfartyg. Polarexpeditionen blev inställd under 2020. Intäkter från helikoptertjänster och sjö- och flygräddning (Eurocontrol) blev också högre jämfört med föregående år.

Övrigt om intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet

Totalt redovisar omkring 172 myndigheter avgifter för uppdragsverksamhet.

Statens institutionsstyrelse tar huvudsakligen ut vårdavgifter för ungdomsvård.

Statens fastighetsverk tar huvudsakligen ut hyror och arrenden från hyresgäster. De tar även in intäkter hänförliga till hyresgästanpassningar, som vidarefaktureras hyresgästen.

Lunds universitet, Uppsala universitet och Kungliga Tekniska högskolan tar ut studieavgifter från studieavgiftsskyldiga studenter, vissa s.k. tredjelandsmedborgare. De redovisar även intäkter i sin uppdragsverksamhet i samband med uppdragsutbildning och forskning, tidskrifter och publikationer samt rådgivning och annan liknande service.

Statens jordbruksverk tar huvudsakligen ut hyror och arrenden från hyresgäster, men bedriver även annan uppdragsverksamhet, såsom konsultverksamhet.

Skatteverket tar emot avgifter från AP-fonderna och premiepensionssystemet för arbete med uppbörd av ålderspensionsavgifter m.m.

Intäkter av andra ersättningar minskade

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Folkhälsomyndigheten, Polismyndigheten, Statens skolverk, Skatteverket och Affärsverket svenska kraftnät visar de största ökningarna av intäkter av andra ersättningar medan Trafikverket, Finansinspektionen och Brottsoffermyndigheten visar en minskning av andra ersättningar.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens intäkter av andra ersättningar är finansieringsavgiften som arbetslöshetskassorna betalar. Ökningen med 326 miljoner kronor beror på att finansieringsavgiften från arbetslöshetskassorna var högre på grund av det genomsnittliga medlemsantalet och att den genomsnittliga dagpenningen var högre.

Folkhälsomyndighetens intäkter av andra ersättningar består huvudsakligen av vidarefakturerade läkemedel, testmateriel och analyser. Myndighetens intäkter här har tidigare varit små och den kraftiga ökningen med 2 540 miljoner kronor beror främst på vidareförsäljning av covid-19-vaccin till andra länder.

Polismyndighetens intäkter av andra ersättningar har ökat med 113 miljoner kronor. Det avser i huvudsak ökade intäkter av böter.

Statens skolverks andra ersättningar är främst återbetalda statsbidrag. Ökningen med 179 miljoner kronor beror huvudsakligen på att planerade insatser inte har genomförts och att bidragsmottagarna själva betalar tillbaka outnyttjade medel.

Trafikverkets intäkter av andra ersättningar minskade med 211 miljoner kronor. Det beror främst på att det under 2020 förekom stora vitesintäkter kopplade till entreprenadkontrakt.

Skatteverkets intäkter av andra ersättningar ökade med 120 miljoner kronor vilket i huvudsak beror på anståndsavgifter för de betalningsanstånd som tillkom 2020 med anledning av covid-19.

Finansinspektionens intäkter av andra ersättningar består av olika typer av straffavgifter såsom sanktioner, böter eller förseningsavgifter. Minskningen med 5 006 miljoner kronor beror på att Swedbank och SEB år 2020 fick betala 4 000 miljoner kronor respektive 1 000 miljoner kronor i sanktionsavgifter för brister i arbetet med att motverka penningtvättsrisker.

Brottsoffermyndighetens intäkter av andra ersättningar minskade med 151 miljoner kronor, vilket till största delen beror på en ändrad värderingsmodell för beräkning av regressfordran fr.o.m. 2020. Med regressfordran menas återkrav av tidigare utbetald brottsskadeersättning.

Affärsverket svenska kraftnäts intäkter av andra ersättningar består främst av kapacitetsavgifter. Intäkterna ökade med 216 miljoner kronor, vilket förklaras både av höga prisskillnader och av att volymen överförd el var stor.

Övrigt om intäkter av andra ersättningar

Totalt redovisar omkring 160 myndigheter intäkter av andra ersättningar.

Centrala studiestödsnämndens (CSN) andra ersättningar är huvudsakligen återkravsintäkter från återkrav som uppstår om en studerande t.ex. avbrutit studierna utan att meddela CSN.

Karolinska institutet redovisar intäkter för fakturerade pensions- och lönekostnader från Karolinska sjukhuset som andra ersättningar.

Transportstyrelsen redovisar bl.a. felparkeringsavgifter, dröjsmålsavgifter och avgifter vid överträdelse av kör- och vilotider som andra ersättningar.

Not 3 Intäkter av bidrag

Miljoner kronor

	2021	2020
AP-fondsmedel	29 268	30 733
EU-bidrag		
<i>EU-bidrag med delat förvaltningsansvar</i>		
<i>Statens jordbruksverk</i>		
Garantifonden för jordbruket EGFJ	6 975	6 977
Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling EJFLU	2 717	3 938
Havs- och fiskerifonden EHFF	150	159
Regionala utvecklingsfonden ERUF ¹	12	18
Socialfonden ESF ²	17	24
<i>Summa Statens jordbruksverk</i>	9 871	11 116
Regionala utvecklingsfonden ERUF, Tillväxtverket ¹	1 352	1 205
Socialfonden ESF, Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige ²	1 147	1 004

	2021	2020
Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt FEAD, Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige	9	10
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, Migrationsverket	386	857
Fonden för inre säkerhet ISF, Polismyndigheten	102	95
Interregionala bidrag (Interreg)	289	502
Andra EU-bidrag		
Bidrag till transeuropeiska nätverk, Trafikverket	470	318
Universitet och högskolor	1 363	1 328
Övriga myndigheter	1 093	1 158
Summa EU-bidrag	16 082	17 593
Övriga bidrag		
Erhållna bidrag vid universitet och högskolor (exklusive bidrag från EU)	10 241	9 853
<i>Försäkringskassan</i>		
assistansersättning	4 400	4 453
underhållsstöd	1 157	1 131
Kärnavfallsfonden	2 191	2 794
Trafikverket (exklusive bidrag från EU)	1 530	1 626
Statens tjänstepensionsverk	707	661
Erhållna bidrag vid övriga myndigheter (exklusive bidrag från EU)	2 178	1 784
Summa	67 754	70 628

¹ Medel från ERUF redovisades av Tillväxtverket och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 364 miljoner kronor.

² Medel från ESF redovisades av Svenska ESF-rådet och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 1648 miljoner kronor.

Intäkter av bidrag är intäkter som inte är relaterade till utförda prestationer. Bidragsintäkterna har minskat med 2,9 miljarder kronor under 2021 jämfört med föregående år.

AP-fondsmedel

Posten AP-fondsmedel visar Allmänna pensionsfondens nettobidrag till staten. Beloppet är skillnaden mellan de medel som löpande rekvireras från AP-fonden för utbetalning av ålderspensioner och de ålderspensionsavgifter (socialavgifter från arbetsgivare och egenföretagare), allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som löpande överförs till AP-fonden för förvaltning.

För 2021 uppgick nettobidraget till 29,3 miljarder kronor. Utbetalda pensioner som finansieras från AP-fonderna ökade med 5,3 miljarder kronor, medan avgifterna som tillförs AP-fonderna för att finansiera pensionerna ökade med 6,8 miljarder kronor.⁶ Det innebär att nettoöverföringen från AP-fonderna ökade med 1,5 miljarder kronor.

Intäkter av EU-bidrag

Intäkter av EU-bidrag visar på återflödet från EU-budgeten som för 2021 minskade med 1,5 miljarder kronor jämfört med föregående år. Framför allt minskade bidrag från jordbruksfonderna med 1,2 miljarder kronor.

Övriga bidrag

En stor andel av övriga bidrag hanteras på universitet och högskolor och används främst för forskning. Dessa bidrag kommer från företag inom och utom Sverige och olika forskningsstiftelser. Bidrag från andra statliga myndigheter, t.ex. forskningsråd, är eliminerade.

⁶ Se beskrivning av överföringar till och från pensionssystemet under avsnitt 4.1 Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning.

Försäkringskassan redovisar intäkter från kommuner för kommunernas andel av kostnaden för statlig assistansersättning samt intäkter för underhållsstöd från bidragsskyldiga.

Kärnavfallsfonden redovisar avgifter från reaktorinnehavarna som ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall.

Trafikverket redovisar bidrag från bl.a. kommuner för investeringar i infrastruktur.

Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar premieintäkter m.m. för den statliga tjänstepensionsrörelsen och andra pensionsförmåner för anställda i vissa organisationer, bl. a. statliga bolag, som inte är statliga myndigheter men där SPV ändå hanterar tjänstepensionen.

Not 4 Transfereringar

Miljoner kronor

	2021	2020
Socialförsäkring	588 580	577 791
Allmänna bidrag till kommuner exkl. tillfälligt stöd	249 549	248 992
Arbetsmarknad	100 183	121 946
Överföring till premiepensionssystemet	28 840	30 074
Avgiften till Europeiska gemenskapen	51 344	48 679
Bistånd och andra internationella bidrag	41 773	41 570
Migration och integration	11 747	18 311
Utbildning, studiestöd	49 730	45 039
Hälsa- och sjukvårdspolitik, till kommuner	67 119	57 161
Stöd till företag exkl. arbetsmarknad och utbildning	51 888	47 415
Övrigt	89 973	63 723
Summa	1 330 724	1 300 700

Transfereringar

Transfereringar till hushåll inkl. hushållens övriga organisationer

Socialförsäkring

Pensioner, Pensionsmyndigheten

Ålderspensioner vid sidan av statens budget	331 559	326 262
Premiepensioner	17 837	15 016
Ersättning vid ålderdom (anslagsfinansierade förmåner)	37 218	35 944

Övrig socialförsäkring, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten

Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	83 942	83 778
varav sjukpenning och rehabilitering m.m.	39 044	38 295
varav aktivitets- och sjukersättning	36 011	37 345
Assistansersättning m.m.	28 662	28 108
Ekonomisk trygghet för familjer och barn, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten	89 363	88 682

Summa socialförsäkring	588 580	577 791
-------------------------------	----------------	----------------

Arbetsmarknad

Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	40 732	37 833
varav Arbetsförmedlingen	21 230	24 369
varav Försäkringskassan	19 501	13 464
Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, Arbetsförmedlingen	5 549	3 519

	2021	2020
Övrigt, arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	2 007	1 985
Lönegarantiersättning, Kammarkollegiet	799	2 912
Summa arbetsmarknad	49 088	46 249
Utbildningspolitik		
Studiestöd, Centrala studiestödsnämnden	20 178	19 262
Varav kostnad/återföring av reservation för förluster i utlåningsverksamheten, Centrala studiestödsnämnden	375	459
Bidrag till folkbildningsorganisationer, Kammarkollegiet	4 870	4 602
Summa utbildningspolitik	25 047	23 863
Bistånd m.m.		
Bistånd och andra internationella bidrag (bidrag till organisationer), Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	4 463	4 450
Migration och integration		
Migrationsverket	376	440
Integration, Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare, Arbetsförmedlingen	1 347	2 288
Särskilda insatser inom folkbildningen, Kammarkollegiet	97	137
Summa Migration och integration	1 820	2 865
Statens tjänstepensionsverk, pensionskostnader ej statligt anställda	436	1 729
Nettoöverföring till premiepensionssystemet	28 840	30 074
Övriga transfereringar till hushåll	30 905	25 469
Summa Transfereringar till hushåll	729 179	712 949
Transfereringar till företag		
Arbetsmarknad		
Stöd för korttidsarbete, Tillväxtverket	7 787	35 575
Lönebidrag m.m., Arbetsförmedlingen	7 892	7 850
Lönebidrag till Samhall, Kammarkollegiet	6 594	6 316
Köp av arbetsmarknadsutbildning m.m., Arbetsförmedlingen	210	206
Anställningsstöd, Skatteverket	23 505	22 655
varav Ersättning för höga sjuklönekostnader	8 155	11 929
varav Omställningsstöd	9 932	5 677
Omsättningsstöd, Boverket	2 421	339
Summa Arbetsmarknad	48 408	72 941
Gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m., Statens jordbruksverk	12 791	13 672
Bidrag till public servicebolagen	8 735	8 598
Utbildningspolitik, Bidrag till enskilda utbildningssamordnare, Kammarkollegiet	3 363	3 122
Investeringsstöd m.m., Boverket	8 429	4 558
Forskning och utveckling m.m., Verket för innovationssystem	2 246	1 904
Ersättning till reaktorinnehavarna, Kärnavfallsfonden	2 759	2 708
Regionala tillväxtåtgärder m.m., länsstyrelserna	193	185
Elcertifikat	414	1 128
Energiforskning m.m., Statens energimyndighet	1 214	1 252
Trafikupphandling, Trafikverket	798	919
Miljöpolitik, Naturvårdsverket	2 450	1 427
Kultur, Statens kulturråd	2 345	1 422
Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning, Myndigheten för yrkeshögskolan	2 327	1 880
Presstöd, Myndigheten för radio och tv, Presstödsnämnden	1 009	1 458

	2021	2020
Transportstyrelsen	704	664
Övriga transfereringar till företag	5 474	5 638
Summa Transfereringar till företag	103 659	123 478
Transfereringar till kommuner och regioner		
Allmänna bidrag till kommuner och regioner		
Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden, Skatteverket	-	29 486
Kommun-och regionmoms, Skatteverket	75 340	74 909
Utjämningsbidrag LSS, kommuner, Skatteverket	4 717	4 662
Kommunalekonomisk utjämning till kommuner Skatteverket	120 694	100 294
Kommunalekonomisk utjämning till regioner, Skatteverket	48 799	39 640
<i>Summa Allmänna bidrag exkl. stöd med anledning av flyktingsituationen</i>	<i>249 549</i>	<i>248 992</i>
<i>Allmänna bidrag, stöd för migration och integration</i>		
Stöd med anledning av flyktingsituationen, Skatteverket	-	3 000
Del av kommunalekonomisk utjämning, stöd med anledning av flyktingsituationen, Skatteverket	3 500	3 500
<i>Summa Allmänna bidrag, stöd för migration och integration</i>	<i>3 500</i>	<i>6 500</i>
Summa Allmänna bidrag till kommuner och regioner	253 049	255 492
Migration och integration, Migrationsverket		
Ersättningar och bostadskostnader inkl. periodiseringar	1 734	1 706
Kommunersättningar vid flyktingmottagande	4 338	6 721
Summa Migration och integration, Migrationsverket	6 072	8 427
Hälso- och sjukvårdspolitik		
Bidrag till läkemedelsförmånerna m.m., Kammarkollegiet	31 839	30 041
Statsbidrag till följd av sjukdomen covid-19 Socialstyrelsen	11 379	10 300
Provtagning, smittspårning och utbrottshantering, Socialstyrelsen	11 815	4 717
Kvalitetshöjande insatser i hälso- och sjukvården, Kammarkollegiet	3 173	3 000
Startbidrag provtagning, smittspårning och utbrottshantering, Kammarkollegiet	-	700
Statsbidrag för kris- och traumastöd, Kammarkollegiet	-	350
Förlossningsvård och kvinnors hälsa, Kammarkollegiet	1 452	970
Tandvårdsförmåner m.m., Försäkringskassan	1 725	1 551
Personalsatsning, Kammarkollegiet	1 905	1 980
Professionsmiljard, Kammarkollegiet	859	655
Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna, Kammarkollegiet	2 972	2 896
Summa Hälso- och sjukvårdspolitik	67 119	57 161
Arbetsmarknadspolitik		
Arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	2 687	2 756
varav: Lönebidrag m.m.	2 347	2 412
Summa Arbetsmarknadspolitik	2 687	2 756
Skolverket (Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning):		
Maxtaxa i barnomsorgen	3 657	3 707
Bidrag till lärarlöner	3 531	3 418
Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	3 635	2 106
Fler anställda i lågstadiet	-	894
Statligt stöd till vuxenutbildning	4 358	3 101
Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling, Skolverket	5 543	4 374
Övrigt, Skolverket	595	453
Summa Skolverket (Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning)	21 319	18 053

	2021	2020
Ersättning för höga sjuklönekostnader	4 379	6 904
Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning, Försäkringskassan	1 425	1 398
Transportpolitik, Trafikverket	6 353	5 194
Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	552	313
Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken, Socialstyrelsen	7 759	1 153
Bidrag till kultur, Statens kulturråd	2 117	2 011
Övriga transfereringar till kommuner	30 629	14 009
Summa Transfereringar till kommuner och regioner	403 460	372 871
Transfereringar till utlandet		
Avgiften till Europeiska unionen		
BNI-baserad avgift, Kammarkollegiet	38 100	39 826
Mervärdesskattebaserad avgift, Skatteverket	6 914	3 203
Avgift baserad på icke materialåtervunnen plast, <i>Naturvårdsverket</i>	1 027	-
Storbritanniens budgetreduktion, Kammarkollegiet	-	576
Tullavgift, Tullverket	5 302	5 074
Summa Avgiften till Europeiska unionen	51 344	48 679
Bistånd och andra internationella bidrag, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	37 310	37 120
Dagersättning till asylsökande m.m., Migrationsverket	355	519
Övriga transfereringar till utlandet	5 417	5 084
Summa Transfereringar till utlandet	94 426	91 402
Summa	1 330 724	1 300 700

Transfereringar är medel som staten förmedlar till olika mottagare via myndigheterna. I huvudsak betalas transfereringarna från anslag på statens budget. Transfereringar kännetecknas av att staten inte får någon motprestation.

Många transfereringar är dock förknippade med någon form av villkor. Ett exempel är aktivitetsstöd inom arbetsmarknadspolitiken där kravet är att mottagaren deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Noten inleds med en sammanfattande tabell med transfereringar uppdelade i delområden. Därefter specificeras transfereringarna utifrån mottagarkategori, syfte och utbetalande myndighet. Mottagarkategorierna visar de sektorer som fått transfereringen och är hushåll, företag, kommuner och utlandet. Hushåll innefattar enskilda personer, ideella organisationer och föreningar tillhörande hushållssektorn samt premiepensionssystemet.

Till området socialförsäkring räknas transfereringar till hushåll som Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan hanterar. Här ingår ålderspensioner, ekonomisk trygghet för familjer och barn, ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning som sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning, arbetsskadeersättning samt assistansersättning m.fl. stöd till personer med funktionsnedsättning.

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade med 30 miljarder kronor mellan 2020 och 2021.

Transfereringar till hushåll

Transfereringarna till hushåll ökade med 16 miljarder kronor under 2021. De transfereringar som redovisas är utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Statlig ålderspensionsavgift ingår i budgetens utgifter för t.ex. sjukpenning och är en betalning från anslag till pensionssystemet för att finansiera pensionsrätterna för bl.a.

de personer som får sjukpenning och andra sociala förmåner. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet (13,6 procent 2021) finns med bland transfereringar till hushållssektorn men redovisas separat. Nettoöverföringen till premiepensionssystemet var 29 miljarder kronor 2021, vilket var 1,2 miljarder kronor lägre än 2020. Överföringarna till och från AP-fonderna ingår inte i transfereringar till hushåll, utan nettoöverföringen redovisas som bidrag från AP-fonden (socialförsäkringssektorn), se not 3 Intäkter av bidrag.

Högre pensioner

Transfereringar till hushåll inom socialförsäkringen ökade med 11 miljarder kronor netto. Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 5 miljarder kronor. För 2021 har inkomst- och tilläggspensionerna räknats upp med 0,5 procent. Att pensionsutgifterna ökade berodde framför allt på att antalet pensionärer med inkomstgrundad ålderspension ökade men även på utbetalningar från det nya anslaget Inkomstpensionstillägg som uppgick till 2 miljarder kronor under året.

I december 2021 fick 2 249 461 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, vilket var 21 901 personer fler än i december 2020.

Premiepensionerna ökade med 3 miljarder kronor eller 19 procent. Det främsta skälet till utbetalningsökningen är den s.k. tjugondelsinfasingen som gör att varje ny årskull som går i pension har en större andel i det nya pensionssystemet. Dessutom ökar antalet årskullar med rätt till premiepension varje år eftersom bara pensionärer födda år 1938 eller senare kan ha rätt till premiepension.

Ersättning vid ålderdom, som är anslagsfinansierade pensioner och stöd, ökade totalt med 1 miljard kronor. Garantipension till ålderspension och efterlevandepensioner till vuxna minskade tillsammans med 0,9 miljarder kronor under 2021. Utgifterna minskade eftersom det var färre personer som hade garantipension. Nyblivna pensionärer har en högre pension jämfört med de som avlider, vilket medför att färre får garantipension. Änkepension utgör över 90 procent av de totala utgifterna för efterlevandepension till vuxna. Utgifterna minskar till följd av att änkepensionen är under avveckling.

Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning

Sjukpenningkostnaderna ökade med 0,7 miljarder kronor till 38 miljarder kronor. Ökningen beror på tillfälliga regeländringar (bland annat ersättning för karensavdrag) samt ökad sjukfrånvaro med anledning av covid-19. Under rubriken sjukpenning och rehabilitering redovisas bland annat även rehabiliteringspenning och närståendepenning.

Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per försäkrad i Sverige under ett år. För december var sjukpenningtalet 9,23 dagar vilket var en minskning med 0,4 procent jämfört med december 2020. Sjukpenningtalet för kvinnor i december 2021 var 81,4 procent högre än sjukpenningtalet för män. I december 2020 var sjukpenningtalet för kvinnor 83,2 procent högre än sjukpenningtalet för män.

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättning minskade

Aktivitets- och sjukersättningen minskade med 1,3 miljarder kronor (3,6 procent). Sjukersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19–64 år om arbetsförmågan bedöms vara stadigvarande nedsatt på grund av sjukdom med minst en fjärdedel. Under 2021 minskade antalet personer med sjukersättning med cirka 11 900 och uppgick i december 2021 till strax över 222 000. Minskningen fortsätter eftersom

antalet nyttillkomna är lågt samtidigt som stora grupper övergår till ålderspension. Det låga inflödet är en följd av att regelverket ställer höga krav på stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan. Numera förekommer endast beslut om sjukersättning som gäller tills vidare eftersom ersättningsformen tidsbegränsad sjukersättning har fasats ut. Borttagandet av den bortre gränsen i sjukpenningen minskar också inflödet.

Aktivitetsersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19 till 29 år som har långvarigt nedsatt arbetsförmåga eller på grund av en funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta sin skolgång. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. Antalet personer som får ersättningen minskar eftersom många av dem har fyllt 30 och inte längre kan ansöka om stödet.

Statlig assistansersättning ökade

Kostnaderna för assistansersättning inkluderar även kommunernas andel av kostnaden för assistansersättning. Kostnaderna ökade med 0,6 miljarder kronor (2 procent) vilket beror på att schablonbeloppet per timme fortsätter att öka och var 350 kronor 2021 jämfört med 304 kronor 2020. Antal personer som har beviljats ersättning har däremot minskat. I december 2021 hade 13 683 personer assistansersättning vilket är en minskning med 184 personer jämfört med 2020.

Kostnader för föräldraförsäkringen ökade

Inom området ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade kostnaderna för föräldraförsäkringen med 0,7 miljarder kronor. Sedan slutet av februari 2021 har gravida klassificerats som riskgrupp för covid-19 vilket medförde att utgifterna för graviditetspenning ökade med 1 miljard kronor. Utgifterna för tillfällig föräldrapenning minskade med 0,3 miljarder kronor jämfört med 2020.

Färre arbetslösa jämfört med december 2020

I slutet av december var 370 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det var en minskning med drygt 86 000 personer eller 19 procent jämfört med december 2020. Arbetslösheten uppgick till 7,2 procent jämfört med 8,8 procent motsvarande period 2020. Arbetsmarknaden återhämtade sig i en snabb takt och arbetslösheten minskade stadigt under 2021. I genomsnitt var 409 000 personer inskrivna som arbetslösa under året och närmare hälften var långtidsarbetslösa. Samtidigt som arbetslösheten minskade, ökade antalet inskrivna arbetslösa som varit utan arbete i tolv månader eller mer uppgav Arbetsförmedlingen.

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ökade 2021

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ökade med 3 miljarder kronor för helåret 2021. Utgifterna har varit högre på grund av bland annat ökad arbetslöshet under pandemin.

Lönegarantiersättning minskade

Färre antal konkurser minskade utbetalningar från anslaget Bidrag till lönegarantiersättning med 2 miljarder kronor mellan åren.

Studiestöd

Studiebidragen ökade med 1 miljard kronor och uppgick till 20 miljarder kronor 2021. Förändringen berodde främst på att antalet studerande som fått utbetalning av generellt bidrag har ökat.

Volymökningen förklaras av åtgärder och regelförändringar med anledning av sjukdomen covid-19, bl.a. slopat fribelopp inom studiemedlen under hela 2021.

Fribeloppet inom studiestartsstödet var borttaget under 2020, men under 2021 gäller ordinarie regler.

Klimatbonus ökade

Utbetalningar av klimatbonus uppgick till 5 miljarder kronor 2021 vilket var en ökning med 3 miljarder kronor. Ökningen förklarades av att bonusbeloppet för nollutsläppsfordon höjdes från 1 april 2021 och att antal klimatbonusfordon tagna i trafik har ökat under 2021 jämfört med 2020.

Minskade utgifter för nyanlända invandrare

Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare minskade med 1 miljard kronor. Antalet asylsökande och kommunmottagna flyktingar beskrivs under kommunersättning för flyktingmottagande.

29 miljarder kronor till premiepensionssystemet

Nettoöverföring till premiepensionssystemet redovisas som en transferering till hushåll mot bakgrund av att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnitt Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar).

Beloppet består av de socialavgifter, allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som överförts till premiepensionssystemet, med avdrag för utbetalda premiepensioner (18 miljarder kronor), som ingår i utbetalda ålderspensioner.

Transfereringar till företag minskade

Transfereringar till företag minskade med 20 miljarder kronor. Stöd vid korttidsarbete minskade med 28 miljarder kronor och uppgick till 8 miljarder kronor. Korttidsarbete innebär att arbetstagare tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Syftet med stödet är att kunna stödja sysselsättningen och dämpa arbetslösheten. Reglerna för statligt stöd vid korttidsarbete innebär att staten, arbetsgivaren och arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbete.

Riksdagen har infört ett omställningsstöd för företag som fått minskad omsättning till följd av covid-19. Stödet kan användas av fysiska och juridiska personer som bedriver näringsverksamhet i Sverige och är registrerade för F-skatt. Skatteverket är den myndighet som beslutar om omställningsstöd och stödet betalas ut genom en kreditering av skattekontot. Stödet uppgick till 10 miljarder kronor för året 2021 vilket var en ökning med 4 miljarder kronor.

Ersättning för höga sjuklönekostnader till företag uppgick till 8 miljarder kronor under 2021. Ersättningen avser att stödja arbetsgivare vars sjuklönekostnader ökat på grund av sjukdomen covid-19. Ersättningen betalas ut via företagets skattekonto.

Transfereringar finansierade med EU-medel för gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m. minskade med 0,9 miljarder kronor. Bidraget till Samhall ökade med 0,3 miljarder kronor.

Public service-avgift

Public service-avgift tas in av Skatteverket som betalar ut avgiftsmedlen till ett särskilt public service-konto i Riksgäldskontoret. Public service-kontot förvaltas av Kammarkollegiet och används för att tilldela medel till programföretagen genom transfereringar. Bidragen uppgick till 9 miljarder kronor under 2021 vilket var en ökning med 0,1 miljarder kronor.

Omsättningsstöd och hyresbostäder

Bidragen till privata företag och kommunala bolag från Boverket ökade med 4 miljarder kronor jämfört med föregående år. Ökningen beror delvis på utbetalningar av investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande som ökade med 1,3 miljarder kronor. Utbetalning i omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och till handelsbolag uppgick till 2,4 miljarder kronor för helåret 2021. Utbetalningar administreras av Boverket men länsstyrelserna handlägger och beslutar om ärendena.

Elcertifikat

Elcertifikat är ett stöd för att främja förnybar energiproduktion i Sverige, som till exempel sol-, vind och vågkraft. De elproducenter som finns på marknaden får elcertifikat då de producerar förnybar el. När en elleverantör köper el från producenten får de, utöver själva elen, även betala för elcertifikatet. Transfereringar för elcertifikat uppgick till 0,4 miljarder kronor under 2021 vilket var en minskning med 0,8 miljarder kronor jämfört med utfallet 2020 som uppgick till 1,1 miljarder kronor.

Klimatinvesteringar

Naturvårdsverket stöd inom miljöpolitik ökade med 1 miljard kronor. Det är utbetalningar för anslaget Klimatinvesteringar som står för ökningen i sin helhet. Bidraget används till åtgärder som minskar de klimatpåverkande utsläppen. Exempelvis genom Klimatklivet.

Stöd till kultur

Statens kulturråd betalade ut 2,4 miljarder kronor i stöd för kultur. Från anslaget Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete betalades 1,9 miljarder kronor. Stödåtgärderna betalades ut främst med anledningen av covid-19.

Transfereringar till kommuner ökade

Transfereringarna till kommuner ökade totalt med 31 miljarder kronor eller 8 procent. De allmänna bidragen till kommuner minskade med 2 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredovisas på statens budget där det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet.

Stöd för att stärka välfärden

Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden minskade med 29 miljarder kronor. Stödet betalades ut under 2020 och var en engångsutbetalning. Det förklarar minskningen mellan åren.

Ökad ersättning till kommunerna för ingående mervärdesskatt

Kommunernas ersättning för ingående mervärdesskatt ökade med 0,4 miljarder kronor till följd av ökad konsumtion.

Utgifterna för kommunersättning för flyktningmottagande minskade

Migrationsverkets bidrag till kommuner för integration och migration minskade med 2,4 miljarder kronor. Kommunersättningar vid flyktningmottagande förklarar minskningen mellan åren.

Läkemedelsförmånerna ökade

Bidrag för läkemedelsförmånerna ökade med 1,8 miljarder kronor. Utgifterna avser statens bidrag till regionerna för läkemedelsförmånernas kostnader.

Bidrag till hälso- och sjukvården ökade

Regionerna fick 31 miljarder kronor för bidrag till folkhälsa och sjukvård vilket var en ökning med 7,9 miljarder kronor mellan åren. Ökningen berodde framför allt på statsbidrag till följd av sjukdomen covid-19, dels provtagning, smittspårning och utbrottshantering, dels förlossningsvård och kvinnors hälsa.

Ersättning för höga sjuklönekostnader

Kommuner och regioner fick 4,4 miljarder kronor i ersättning för höga sjuklönekostnader under 2021 vilket var en minskning med 2,5 miljarder kronor.

Satsningar inom skolområdet

Kommunerna fick 5,5 miljarder kronor under 2021 för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling vilket är en ökning med 1,2 miljarder kronor mellan åren. Bidraget ska användas till insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskolan. Bidrag för utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet samt vuxenutbildning ökade med 2,8 miljarder kronor tillsammans. Däremot togs bidrag för fler anställda i lågstadiet bort under 2021 vilket förklarar minskningen med 0,9 miljarder kronor mellan åren.

Trafikverket betalade ut bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik som uppgick till 2,9 miljarder kronor. Stödet är en förstärkning för att mildra effekterna av minskat resande med anledning av covid-19.

Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet ökade med 6,6 miljarder kronor. Det förklaras av Äldreomsorgssatsning och Äldreomsorgslyftet som syftar till att stärka kompetensen inom äldreomsorg. Ny och befintlig personal ges möjlighet att genomgå utbildning till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid.

Avgiften till Europeiska unionen

Bland transfereringar till utlandet ökade avgiften till EU med 3 miljarder kronor och uppgick till 51 miljarder kronor. Den BNI-baserade avgiften minskade med 1,7 miljarder kronor. Till skillnad mot redovisningen på statens budget redovisas avgiften här periodiserad. Ökningen beror framför allt på den mervärdesskatte-baserade avgiften som ökade med 4 miljarder kronor under året och den nya avgiften baserad på icke-materialåtervunnen plast. Avgiften baserad på icke-materialåtervunnen plast är ett nytt anslag 2021 till Naturvårdsverket. Avgiften består av en enhetlig uttagssats på vikten av plastförpackningsavfall som genereras i varje medlemsstat och som inte materialåtervinns. Uttagssatsen är 0,80 EUR per kilogram. Utfallet för denna avgiftsdel uppgår till 1 miljard kronor.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) ökade marginellt med 0,2 miljarder kronor.

Migrationsverkets utbetalning av dag ersättning till asylsökande redovisas i enlighet med nationalräkenskaperna som bidrag till övriga länder. Dagersättning gäller både ersättningar och bostadskostnader och ersättningar till asylsökande. Även ersättningar för utresor för avvisade och utvisade redovisas som bidrag till övriga länder. Dessa ersättningar minskade med 0,2 miljarder kronor.

Not 5 Avsättning till/upplösning av fonder

Miljoner kronor

	2021	2020
Kärnavfallsfonden	5 063	2 881
Resolutionsreserven	3 664	3 451

	2021	2020
Insättningsgarantifonden	1 436	2 119
Stabilitetsfonden	-8	-8
Övriga fonder	76	-74
Summa	10 231	8 369

Avsättning till fonder i staten avser främst Resolutionsreserven och Insättningsgarantifonden, vilka förvaltas av Riksgäldskontoret samt Kärnavfallsfonden.

Resolutionsreserven bildades 2016 och tillförs nu resolutionsavgifter och avkastning på fonderade medel. Fonden har ökat med 3 664 miljoner kronor, vilket avser resolutionsavgifter. Ingen avkastning redovisades 2021 eftersom räntan har varit noll.

Avsättningen till Kärnavfallsfonden ökade med 2 182 miljoner kronor. Ökningen beror på att finansiella intäkter och framför allt orealiserade värdeförändringar har varit högre 2021 jämfört med 2020.

Avsättningen till Insättningsgarantifonden beror på det ekonomiska resultatet i garantiverksamheten. Avsättningarna till fonden minskade från 2 119 till 1 436 miljoner kronor till följd av negativa marknadsvärdeförändringar. Insättningsgarantiavgifterna ökade marginellt.

Stabilitetsfonden bildades 2008 med 15 000 miljoner kronor från anslag på statens budget. Under 2021 har den förändrats endast marginellt. De tidigare stabilitetsavgifterna har upphört efter bildandet av resolutionsreserven (se not 42).

Övriga fonder i staten är numera förhållandevis små och det gäller därmed även avsättningar till och upplösning av dessa fonder. Mer information om vilka fonder som redovisas av statliga myndigheter finns i not 42.

Not 6 Kostnader för personal

Miljoner kronor

	2021	2020
Lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter		
Polismyndigheten	20 468	19 006
Försvarsmakten	14 503	13 752
Trafikverket	6 880	6 521
Försäkringskassan	6 795	6 695
Kriminalvården	6 318	5 715
Arbetsförmedlingen	5 923	5 545
Skatteverket	5 820	5 647
Lunds universitet	5 237	4 911
Regeringskansliet	4 561	4 343
Uppsala universitet	4 521	4 340
Domstolsverket	4 514	4 386
Göteborgs universitet	3 837	3 720
Stockholms universitet	3 434	3 360
Karolinska institutet	3 248	3 112
Kungl. Tekniska högskolan	2 780	2 662
Migrationsverket	2 618	2 827
Umeå universitet	2 577	2 446
Linköpings universitet	2 406	2 291
Statens institutionsstyrelse	2 228	2 208

	2021	2020
Sveriges lantbruksuniversitet	2 124	2 042
Försvarets materielverk	1 566	1 365
Tullverket	1 382	1 300
Linnéuniversitetet	1 248	1 185
Transportstyrelsen	1 229	1 186
Lantmäteriet	1 227	1 204
Åklagarmyndigheten	1 194	1 136
Kronofogdemyndigheten	1 130	1 056
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 112	1 062
Luffartsverket	1 056	1 025
Svenska kraftnät	489	440
Övriga myndigheter	40 855	38 436
Summa lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter	163 280	154 924
Eliminering av arbetsgivaravgifter	-38 861	-36 977
Summa lönekostnader efter eliminering av arbetsgivaravgifter	124 419	117 947
Pensionskostnader		
Polismyndigheten	3 075	2 781
Försvarmakten	3 012	2 842
Trafikverket	1 196	1 135
Regeringskansliet	968	908
Domstolsverket	933	863
Lunds universitet	912	839
Försäkringskassan	839	785
Skatteverket	827	771
Arbetsförmedlingen	810	738
Uppsala universitet	789	719
Göteborgs universitet	678	659
Kriminalvården	623	525
Stockholms universitet	586	552
Karolinska institutet	567	532
Kungl. Tekniska högskolan	484	451
Umeå universitet	476	431
Linköpings universitet	451	411
Migrationsverket	365	358
Riksdagsförvaltningen	355	411
Sveriges lantbruksuniversitet	322	314
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	500	673
Sjöfartsverket	207	227
Svenska kraftnät	153	156
Övriga myndigheter	8 531	7 780
<i>Statens tjänstepensioner</i>		
Utbetalda pensioner	11 095	10 986
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-100	3 947
Eliminering av premieintäkt för statliga tjänstepensioner m.m.	-19 827	-19 563
Summa pensionskostnader	18 827	21 230
Övriga personalkostnader		

	2021	2020
Regeringskansliet	459	467
Försvarsmakten	356	352
Polismyndigheten	276	274
Trafikverket	149	154
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	128	117
Kriminalvården	114	103
Arbetsförmedlingen	102	104
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	34	37
Svenska kraftnät	30	28
Luffartsverket	20	23
Övriga myndigheter	1 744	1 643
Summa Övriga personalkostnader	3 412	3 302
Summa	146 658	142 479

Statens kostnader för personal ökade med 4,2 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning på 2,9 procent jämfört med 2020. Lönekostnader, inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 5,4 procent medan pensionskostnaderna minskade med 11,3 procent.

Lönekostnaderna ökade med 5,4 procent

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 8,4 miljarder kronor jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning på 5,4 procent. Lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgick under 2021 till 31,42 procent av lönesumman, vilket är samma procentsats som för 2020. De arbetsgivaravgifter, löneskatter med mera som myndigheterna betalar in avser statsinterna transaktioner och utgör därmed inga kostnader för staten och elimineras i sin helhet i statens resultaträkning.

Lönekostnaderna hos Försvarets materielverk ökade med 14,7 procent under 2021. Ökningen är ett resultat av att myndigheten har ökat antalet anställda för att kunna möta och realisera myndighetens produktionsökning.

Kriminalvårdens lönekostnader ökade med 10,6 procent jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på myndighetens fortsatta ökning av antalet anställda, men också på ökade kostnader för övertid till följd av det svåra rekryteringsläget. Ökningen förklaras även av ökade kostnader för obekvämtidstillägg samt övertidsersättning till följd av ett tillfälligt avtal i samband med jul- och nyårshelgerna relaterat till covid-19-pandemin.

Lönekostnaderna hos Polismyndigheten ökade med 7,7 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av den pågående utökningen av antalet anställda hos Polismyndigheten. Bland annat har myndighetens upprätthållande av det inreseförbud som har gällt under pandemin inneburit behov av ett ökat antal anställda.

Under 2021 ökade lönekostnaderna hos Arbetsförmedlingen med 6,8 procent jämfört med föregående år. Ökningen är en direkt konsekvens av den stigande arbetslösheten till följd av pandemin. För att klara den ökade belastningen har myndigheten främst använt sig av visstidsanställningar.

Migrationsverkets lönekostnader fortsatte att minska under 2021. I jämförelse med föregående år minskade lönekostnaderna med 7,4 procent, vilket främst förklaras av en fortsatt minskad personalstyrka till följd av den omställning som myndigheten genomfört.

Lönekostnaderna hos Affärsverket svenska kraftnät ökade med 11,1 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras till stor del av ett ökat antal anställda. Under 2021 påbörjade Affärsverket svenska kraftnät en storskalig rekryteringssatsning med syfte att säkerställa rätt kompetens för verkets uppdrag, idag och i framtiden.

Pensionskostnaderna minskade med 11,3 procent

Pensionskostnaderna i staten består huvudsakligen av förändringen av den avsättning för förmånsbestämda tjänstepensioner som Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar, men också av kostnader för pensionspremier som myndigheterna betalar avseende anställda födda från och med 1988.

Förändringen av pensionsavsättningen som SPV redovisar beräknas med utgångspunkt från årets ingående saldo. Avsättningen ökar med årets intjänande och minskar till följd av årets utbetalningar. Utöver dessa delar påverkas avsättningen även av ett flertal andra faktorer, såsom exempelvis förändrade beräkningsgrunder, indexering, utfall av antaganden om livslängd med mera. Mer detaljerad beskrivning av dessa faktorer återfinns i not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser samt i avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Statens totala pensionskostnader minskade med 2,4 miljarder kronor jämfört med 2020, vilket motsvarar en minskning på 11,3 procent. Förändringen beror huvudsakligen på att indexeringen av utbetalda pensioner och fribrev, till följd av förändrat prisbasbelopp, har påverkat avsättningen med ett betydligt lägre belopp än föregående år. Prisbasbeloppet för 2021 har höjts med 0,63 procent vilket kan jämföras med ökningen för 2020 på 1,72 procent.

Avsättningen för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar minskade med 0,1 miljarder kronor jämfört med föregående år. Förändringen har i sin helhet redovisats som en del av årets resultat.

Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät, är de myndigheter som vid sidan av SPV redovisar väsentliga pensionsåtaganden. Årets förändring av Riksdagsförvaltningens och de tre affärsverkens pensionsavsättningar uppgår sammanlagt till 0,5 miljarder kronor. Även denna förändring har redovisats som en pensionskostnad i resultaträkningen.

Myndigheternas pensionskostnader består till övervägande del av premier för statens avtalsenliga tjänstepensioner, vilket utöver premien till SPV för anställda födda före 1988 även innefattar premier för kompletterande ålderspension (Kåpan Tjänste) och för den valbara premien (individuell ålderspension). Storleken på pensionspremierna för de förmånsbestämda tjänstepensionerna bestäms utifrån åldersfördelning samt löneläge för de anställda vid respektive myndighet. Det statliga pensionsavtalet PA 16 innebär att anställda födda från och med 1988 i princip har helt premiebestämda tjänstepensioner. Det betyder att tjänstepensioner för anställda födda från och med 1988 inte är en del av avsättningen för förmånsbestämda pensioner hos SPV.

Under 2021 har myndigheternas pensionspremier, i likhet med föregående år, höjts. Höjningen förklaras huvudsakligen av de fortsatt låga räntenivåerna. Premier för förmånsbestämda avtalsförsäkringar betalas till och hanteras till största delen av SPV. Den delen av pensionskostnaderna har därför eliminerats i statens resultaträkning. Däremot finns det särskilda organisationer, som inte är myndigheter, som ansvarar för den kompletterande och den individuella ålderspensionen samt för de nya premierna enligt PA 16. Dessa premier hanteras utanför den statliga redovisningsorganisationen och elimineras därför inte. Samma förhållande gäller för de myndigheter som i vissa fall gör egna pensionsavsättningar. Kostnaderna för dessa ingår i statens pensionskostnader och elimineras inte.

Övriga personalkostnader ökade med 3,3 procent

Övriga personalkostnader består bland annat av kostnader för personalutbildning, konferenser och traktamenten. För 2021 har övriga personalkostnader ökat med 3,3 procent jämfört med föregående år.

Antal årsarbetskrafter

Myndighet	2021	2020
Polismyndigheten	32 028	30 280
Försvarsmakten	23 096	22 170
Försäkringskassan	12 468	12 671
Kriminalvården	11 125	10 295
Arbetsförmedlingen	10 240	9 671
Skatteverket	9 456	9 361
Trafikverket	8 973	8 678
Lunds universitet	7 380	7 333
Uppsala universitet	6 582	6 403
Domstolsverket	6 166	6 087
Göteborgs universitet	5 529	5 471
Stockholms universitet	4 940	4 929
Karolinska institutet	4 787	4 735
Regeringskansliet	4 601	4 505
Migrationsverket	4 421	4 868
Kungl. Tekniska högskolan	4 051	3 895
Statens institutionsstyrelse	3 712	3 771
Umeå universitet	3 704	3 809
Linköpings universitet	3 527	3 360
Sveriges lantbruksuniversitet	3 193	3 155
Lantmäteriet	2 138	2 027
Tullverket	2 083	2 024
Kronofogdemyndigheten	2 051	1 976
Försvarets materielverk	1 955	1 744
Linnéuniversitetet	1 906	1 835
Transportstyrelsen	1 887	1 823
Malmö universitet	1 630	1 564
Statens jordbruksverk	1 549	1 494
Pensionsmyndigheten	1 488	1 371
Luleå tekniska universitet	1 476	1 429
Åklagarmyndigheten	1 449	1 365
Örebro universitet	1 412	1 357
Statens servicecenter	1 313	1 323
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 222	1 195
Skogsstyrelsen	1 161	863
Karlstads universitet	1 123	1 086
Specialpedagogiska skolmyndigheten	1 098	1 081
Statistiska centralbyrån	987	1 043
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 199	1 159
Luffartsverket	964	986
Svenska kraftnät	821	724

Myndighet	2021	2020
Övriga myndigheter	41 507	39 420
Totalt	242 398	234 336

Måttet årsarbetskrafter ska visa de anställdas arbetsvolym under ett räkenskapsår beräknat i antalet heltidstjänster. Som anställd räknas inte den som är uppdragstagare (konsult) även om denna arbetar med samma uppgifter som en anställd. Anställda i utlandet, vars löner betalas med myndighetens medel, ska däremot ingå när antalet årsarbetskrafter beräknas. Den arbetstid som ska ingå i beräkningen är den tid som myndigheten betalat ut lön eller annan ersättning för i utbyte mot arbete. Omräkning till heltidstjänster innebär att deltidsanställd personal ingår i summan av antalet årsarbetskrafter med den procentandel av en heltidstjänst som deras tjänstgöring utgör.

Uppgifterna i tabellen ovan bygger på de uppgifter som myndigheterna rapporterat i statens informationssystem Hermes. Under 2021 ökade totala antalet årsarbetskrafter i staten med 8 062, vilket motsvarar en ökning på 3,4 procent jämfört med föregående år.

Polismyndighetens årsarbetskrafter ökade med 5,8 procent eller 1 748 jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av den pågående utökningen av antalet anställda vid Polismyndigheten och 82 procent av ökningen avser poliser och resterande del civilanställda.

Hos Kriminalvården ökade antalet årsarbetskrafter med totalt 830 jämfört med 2020, vilket motsvarar en ökning på 8,1 procent. Den största delen av ökningen avser medarbetare vid anstalter, häkten och inom frivården. Inom frivården beror ökningen främst på ny lagstiftning som innebär att klienterna står under övervakning en längre tid, att det finns större möjlighet att använda elektronisk övervakning samt att det krävs fler kontroller, vilket leder till ett ökat resursbehov.

Antalet årsarbetskrafter vid Försvarets materielverk har under 2021 ökat med 211, vilket motsvarar en ökning på 12,1 procent i jämförelse med föregående år. Ökningen beror huvudsakligen på den höga rekryteringstakt som myndigheten har haft under året där syftet är att skapa förutsättningar för att kunna möta tillväxten i försvarsmateriel enligt totalförsvarsbeslutet för perioden 2021–2025.

Hos Migrationsverket minskade antalet årsarbetskrafter med 447 jämfört med föregående år. Minskningen motsvarar 9,2 procent och är en direkt konsekvens av den omställning som myndigheten genomfört. På grund av förändringar i migrationen med en minskad budget som följd har Migrationsverket under de senaste åren avvecklat delar av verksamheten vilket resulterat i en kraftig minskning av antalet anställda.

Hos Pensionsmyndigheten har antalet årsarbetskrafter ökat med 117 eller 8,5 procent jämfört med 2020. Ökningen förklaras dels av fler anställda inom Produktionsavdelningen, där myndighetens förmåner administreras och handläggs, dels av fler anställda inom IT.

Skogsstyrelsen har ökat antalet årsarbetskrafter med 298 jämfört med 2020. Ökningen uppgår till 34,5 procent och förklaras främst av den fortsatta satsningen på arbetsmarknadsåtgärden *Naturnära jobb*. Verksamheten syftar till att lyfta individer mot anställningsbarhet genom arbete med samhällsviktiga arbetsuppgifter och utbildning och är ett samarbete tillsammans med Naturvårdsverket, Sveriges Geologiska undersökning, Arbetsförmedlingen och länsstyrelserna.

Antalet årsarbetskrafter hos Affärsverket svenska kraftnät har ökat med 97 jämfört med 2020, vilket motsvarar en ökning på 13,4 procent. Ökningen av antalet årsarbetskrafter är huvudsakligen ett resultat av att affärsverket under 2021 påbörjade en storskalig rekryteringssatsning i syfte att möta verkets framtida uppdrag.

Not 7 Kostnader för lokaler

Miljoner kronor

	2021	2020
Försvarmakten	2 989	2 788
Polismyndigheten	2 954	2 830
Kriminalvården	1 701	1 658
Regeringskansliet	1 601	1 581
Lunds universitet	1 104	1 100
Domstolsverket	1 005	985
Kungl. Tekniska högskolan	973	963
Karolinska institutet	964	982
Stockholms universitet	883	778
Uppsala universitet	826	788
Migrationsverket	805	816
Göteborgs universitet	654	648
Försäkringskassan	619	612
Skatteverket	559	516
Arbetsförmedlingen	555	641
Linköpings universitet	553	547
Statens institutionsstyrelse	551	478
Trafikverket	506	463
Fortifikationsverket	489	475
Umeå universitet	447	463
Sveriges lantbruksuniversitet	399	391
Malmö universitet	266	261
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	59	58
Svenska kraftnät	58	54
Luffartsverket	33	34
Övriga myndigheter	6 857	6 715
Eliminering av inomstatliga lokalkostnader	-5 498	-4 829
Summa	22 912	22 796

Kostnader för lokaler avser myndigheternas kostnader för hyrda lokaler. Redovisningen per myndighet är brutto och inkluderar även hyra till andra statliga myndigheter. Elimineringar av inomstatliga lokalkostnader avser lokalkostnader för de myndigheter som hyr sina lokaler av Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk.

Försvarsmaktens lokalkostnader ökade med 201 miljoner kronor eller 7 procent. Försvarsmaktens utökade verksamhet kräver mer lokaler. Den största delen består av hyresökningar på upplåtelseavtal (119 mnkr), varav 34 mnkr är tillkommande hyror på Gotland för utökad verksamhet och 14 mnkr för nybyggnad av elevbostäder i Karlberg.

Polismyndighetens kostnader för lokaler ökade med 124 miljoner kronor. Det beror i huvudsak på utökade lokalytor, men även på indexuppräknning. De utökade

lokalytorna medför en ökning av tillkommande lokalkostnader, därtill kommer årets höga priser för el och gas. Kostnaderna för reparation och underhåll är däremot något lägre för att möta övriga ökade kostnader.

Stockholms universitets kostnader för lokaler ökade med 105 miljoner kronor. Ökningen beror på att lokalytor har tillkommit, främst i Albano, att befintliga kontrakt omförhandlats och på indexuppräknings av befintliga kontrakt.

Not 8 Vissa garanti- och kreditkostnader

Miljoner kronor

	2021	2020
Exportkreditnämnden	300	438
Riksgäldskontoret	-177	-10
Boverket	-1	-13
Summa	122	415
<i>Varav utbetalda skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader¹</i>		
Exportkreditnämnden	799	1 637
Riksgäldskontoret	2	1
Boverket	0	14
Summa utbetalade skadeersättningar	801	1 652
<i>Varav återvunna förluster för skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader¹</i>		
Exportkreditnämnden	-323	-571
Riksgäldskontoret	-142	0
Boverket	-3	-3
Summa återvunna förluster för skadeersättningar	-468	-574
<i>Varav förändring av skadeersättningar och regressfordringar¹</i>		
Exportkreditnämnden	-176	-628
Riksgäldskontoret	-37	-11
Boverket	2	-24
Summa förändringar av skadeersättningar och regressfordringar	-211	-663
<i>Varav Riksgäldskontorets nedskrivningar för förväntade låneförluster</i>	0	0
Summa	122	415

¹ Med beaktande av återförsäkringar.

Under posten Vissa garanti- och kreditkostnader redovisas kostnader för statlig garanti- och utlåningsverksamhet som inte redovisas bland transfereringar. Bland transfereringar redovisas garanti- och utlåningskostnader där det finns ett väsentligt inslag av subventioner.

I avsnittet för statens verksamhet redovisas garanti- och kreditkostnader i en egen post eftersom de har annan karaktär än övriga driftkostnader och att de kan variera mellan år och alltså vara jämförelsestörande. Kostnaderna delas upp i utbetalade skadeersättningar, återvunna förluster för skadeersättningar som minskar kostnaderna samt värdeförändringar av oregrerade skador (skadeersättningar) och regressfordringar.

Vissa garanti- och kreditkostnader uppgick till 122 miljoner kronor, vilket var en minskning med 293 miljoner kronor jämfört med 2020. Minskning beror främst på att Exportkreditnämndens (EKN) skadeutbetalningar minskade med 838 miljoner kronor jämfört med 2020.

Kostnaderna för EKN uppgick till 300 miljoner kronor, vilket var en minskning med 138 miljoner kronor jämfört med 2020. Skadeutbetalningar har minskat från 1 637 miljoner kronor 2020 till 799 miljoner kronor 2021. Skadeutbetalningar 2021 har främst gjorts i affärer i Spanien, Armenien, Indien och Zambia. EKN:s återvunna förluster från tidigare skadeutbetalningar har minskat från 571 miljoner kronor 2020 till 323 miljoner kronor 2021. Årets återvunna förluster för skadeutbetalningar var främst från Chile, Irak, Zambia och Qatar. EKN:s värdeförändringar av oreglerade skador och regressfordringar har minskat kostnaderna med 176 miljoner kronor, jämfört med 628 miljoner kronor 2020.

Kostnaderna för Riksgäldskontoret uppgick till -177 miljoner kronor, vilket var en förbättring med 167 miljoner kronor jämfört med 2020. Minskningen förklaras främst av utdelningar från likvidationen i Saab Automobile Tools på 142 miljoner kronor och en värdeökning av Orion AB på 23 miljoner kronor. Skadeutbetalningar i garanti-verksamheten uppgick till 2 miljoner kronor 2020, vilket var en ökning med 1 miljon kronor. Riksgäldskontorets minskning av kostnaderna på grund av värdeförändringar på regressfordringar har gått från 11 miljoner kronor 2020 till 37 miljoner kronor 2021. Riksgäldskontoret redovisade inga förändringar av nedskrivningar för förväntade låneförluster 2021 eller 2020.

Kostnaderna för Boverket uppgick till -1 miljon kronor, vilket var en försämring med 12 miljoner kronor jämfört med 2020. Att nettokostnaderna ökade 2021 beror främst på värdeförändringar av utestående skadeersättningar och regressfordringar.

Not 9 Övriga driftkostnader

Miljoner kronor

	2021	2020
<i>Övriga driftkostnader – tjänster</i>		
Trafikverket	52 237	48 973
Försvarmakten	18 443	16 089
Försvarets materielverk	5 347	4 903
Folkhälsomyndigheten	4 787	1 982
Polismyndigheten	3 388	3 189
Övriga myndigheter	41 974	38 987
Summa tjänster	126 176	114 123
<i>Övriga driftkostnader – varor</i>		
Försvarets materielverk	17 716	12 638
Trafikverket	5 188	4 999
Försvarmakten	3 508	3 641
Folkhälsomyndigheten	2 621	145
Polismyndigheten	1 250	1 282
Övriga myndigheter	6 519	6 508
Summa varor	36 802	29 213
<i>Affärsverk, övrig drift – varor och tjänster</i>		
Svenska kraftnät	16 688	7 364
Sjöfartsverket	1 231	1 041
Luffartsverket	452	441
Summa affärsverk, övrig drift – varor och tjänster	18 371	8 846
<i>Övriga driftkostnader – reparationer, diverse m.m.</i>		
Försvarmakten	4 060	3 862
Trafikverket	710	2 692

	2021	2020
Riksdagsförvaltningen	427	578
Kustbevakningen	315	282
Kriminalvården	312	309
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	510	506
Luffartsverket	91	89
Sjöfartsverket	79	79
Övriga myndigheter	1 881	2 112
Summa övriga driftkostnader – reparationer, diverse m.m.	8 385	10 509
<i>Aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi</i>		
Trafikverket	-36 729	-35 783
Myndigheter i försvarssektorn	-17 993	-13 249
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	-421	-311
Luffartsverket	-2	-6
Övriga myndigheter	-3 474	-3 307
Summa aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi	-58 619	-52 656
Eliminering av inomstatliga transaktioner	-16 860	-18 366
Summa	114 255	91 669

Övriga driftkostnader är myndigheternas köp av tjänster, varor, reparationer och diverse andra driftkostnader. Redovisning görs brutto under varje avsnitt och raden eliminering gäller köp av varor och tjänster mellan myndigheter. Totala övriga driftkostnader ökade med 22 586 miljoner kronor eller 25 procent jämfört med föregående år.

Tabellen ovan är uppdelad på kostnader för tjänster respektive varor för de myndigheter där detta är möjligt, reparationer och övrigt samt aktivering av anläggningstillgångar i egen regi. Med aktivering menas att inköpta varor eller tjänster tas upp som tillgångar i balansräkningen, vilket reducerar den totala kostnaden. Genom denna uppdelning kan man för respektive myndighet se hur kostnaderna fördelar sig på respektive del för de myndigheter som har störst driftkostnader. Här kommenteras sedan totalbeloppet för några av dessa myndigheter.

Trafikverket upphandlar entreprenader och konsulter för byggande och underhåll av vägar och järnvägar samt för planering och projektering. Trafikverkets övriga driftkostnader påverkas av de aktiveringar som görs såväl för köp av tjänster som för köp av varor. Trafikverkets kostnader för varor och tjänster har ökat med 1 471 miljoner kronor. Under året har Trafikverket aktiverat 946 miljoner kronor mer än föregående år för utveckling av anläggningstillgångar i egen regi vilket minskade de totala driftkostnaderna. Aktiveringarna gäller väg- och järnvägsanläggningar. Dessa kostnader för köp av varor och tjänster förs bort från resultaträkningen och tas upp som investering i balansräkningen. Detta medförde att de totala driftkostnaderna hos Trafikverket ökade med 525 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Försvarsmaktens totala driftkostnader ökade med 2 419 miljoner kronor. Ökningen utgörs bl.a. av anskaffning och återanskaffning av kaliberbunden och övrig ammunition enligt planerad tillväxt. Ökningen beror även på avsättning för avhjälpande av miljöskador enligt analys under 2021.

Försvarets materielverks driftkostnader ökade med 5 522 miljoner kronor. De ökade driftkostnaderna beror huvudsakligen på en ökning av kostnader för varor och materiel som hänför sig till tillväxt inom materielområdena Armé och Flyg.

Folkhälsomyndighetens ökade kostnader med 5 281 miljoner kronor är särskilt väsentliga i relation till verksamhetens tidigare omfattning och rör både varor och tjänster. De beror framför allt på inköp av covid-19-vaccin för vidareförsäljning enligt regeringsuppdrag. De ökade kostnaderna avser även storskalig testning för covid-19.

Polismyndighetens driftkostnader ökade med 167 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det förklaras bl.a. av att kostnaden för drivmedel för motorfordon har ökat. Därtill har försäkringskostnaden för motorfordon ökat på grund av en premiehöjning. Reparation och underhåll av inventarier har ökat på grund av myndighetens pågående tillväxt och ökade digitalisering. Även en ökning av reaförluster vid avyttring av anläggningstillgångar, i huvudsak utrangerade kamerasytem, har bidragit till de ökade kostnaderna.

Affärsverket svenska kraftnäts driftkostnader för varor och tjänster ökade med 9 324 miljoner kronor. Den kraftiga ökningen beror främst på det markant högre elpriset jämfört med föregående år.

Under året har myndigheter i försvarssektorn aktiverat 4 744 miljoner kronor mer jämfört med föregående år.

Not 10 Avskrivningar och nedskrivningar

Miljoner kronor

	2021	2020
Trafikverket	12 390	11 794
Försvarsmakten	6 068	6 346
Fortifikationsverket	1 235	1 098
Polismyndigheten	1 203	1 031
Försäkringskassan	656	667
Statens fastighetsverk	584	575
Lunds universitet	512	537
Kriminalvården	422	407
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	347	346
Karolinska institutet	341	341
Skatteverket	319	256
Regeringskansliet	319	290
Domstolsverket	298	274
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 016	865
Luffartsverket	192	158
Sjöfartsverket	183	182
Övriga myndigheter	4 894	4 685
Summa	30 979	29 852

I posten ingår avskrivningar och nedskrivningar på anläggningstillgångar.

Trafikverkets av- och nedskrivningar ökade med 596 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det beror främst på avskrivningar på väg- och järnvägsanläggningar (se not 18 och 19).

Försvarsmaktens avskrivningar minskade med 278 miljoner kronor vilket främst beror på lägre avskrivningskostnader för beredskapsinventarier.

Polismyndighetens avskrivningar ökade med 172 miljoner kronor till 1 203 miljoner kronor. Även Affärsverket Svenska kraftnäts och Fortifikationsverkets avskrivningar

har ökat jämfört med 2020, ökningen är 151 miljoner kronor respektive 137 miljoner kronor.

Not 11 Resultat från andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2021	2020
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande		
Vattenfall AB	46 828	6 489
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	22 603	9 757
Akademiska Hus AB	13 790	5 440
Specialfastigheter Sverige AB	2 999	888
SBAB Bank AB	2 081	1 839
Jernhusen AB	1 628	128
Sveaskog Holding AB	1 494	10 867
PostNord AB	1 206	1 037
AB Svensk Exportkredit	1 034	968
Green Cargo AB	400	-229
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	383	382
Samhall AB	367	283
Apoteket AB	356	285
Svevia AB	326	272
Swedfund International AB	220	-375
Almi Företagspartner AB	218	63
Saminvest AB	212	384
Lernia AB	119	-11
Teracom Group AB	87	135
AB Svensk Bilprovning	79	66
Infranord AB	61	2
Metria AB	27	-8
Kungliga Operan AB	25	21
Apotek Produktion & Laboratorier AB	17	-44
Arlandabanan Infrastructure AB	16	15
Kungliga Dramatiska Teatern AB	5	5
Voksenåsen AS	4	2
Miljömärkning Sverige AB	3	0
AB Göta Kanalbolag	0	0
VisitSweden AB	-3	8
RISE Research Institutes of Sweden AB	-14	-92
Statens Bostadsomvandling AB	-15	-16
Svenska Rymdaktiebolaget	-23	-31
Systembolaget AB	-95	212
Svenska Spel AB	-500	1 474
SJ AB	-965	-1 491
Swedavia AB	-1 182	-1 282
Vasallen AB	-	-16
Summa Kammarkollegiet	93 791	37 427
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket – LfV Holding AB	27	-6
Svenska kraftnät – Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	13	0

	2021	2020
Sjöfartsverket – Sjöfartsverket Holding AB	0	0
Övriga myndigheter	39	24
Summa resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	93 870	37 445
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande		
Telia Company AB	4 611	-9 046
Nordiska Investeringsbanken NIB	563	572
Sweden House	2	2
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	-16	26
SAS	-1 422	-2 022
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - TSO Holding AS m.fl.	-1	128
Summa resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	3 737	-10 340
Resultat från andelar i hel- och delägda företag – totalt		
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	93 870	37 445
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	3 737	-10 340
Summa	97 607	27 105

Anm.: Med bestämmande statligt inflytande avses när statens ägarandel överstiger 50 procent.

Med väsentligt statligt inflytande avses när statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.

Det resultat som redovisas ovan baseras på det redovisade nettoresultatet hos företagen enligt årsbokslut för respektive år, utom i några fall då ett tidigare delårsbokslut använts. Resultatandelarna har ökat med 70,5 miljarder kronor jämfört med 2020 och uppgår sammanlagt till 97,6 miljarder kronor för 2021.

Vattenfall AB:s resultat blev 40,3 miljarder kronor högre jämfört med föregående år. Förändringen förklaras främst av jämförelsestörande poster såsom kompensation för nedläggning av kärnkraft i Tyskland på 12,5 miljarder kronor, reavinst från försäljning av distributionsverksamhet i Berlin på 8,4 miljarder kronor och marknadsförändringar för energiderivat och varulager på 10 miljarder kronor.

Resultatet för LKAB förbättrades med 12,8 miljarder kronor jämfört med 2020, främst drivet av höga järnmalmspriser.

Akademiska Hus AB redovisade ett resultat på 13,8 miljarder kronor vilket var en förbättring med 8,3 miljarder kronor jämfört med 2020. Resultat före värdeförändringar och skatt uppgick till 4,1 miljarder kronor och förklaras huvudsakligen av ett ökat driftöverskott.

Specialfastigheter Sverige AB redovisade ett ökat resultat med 2,1 miljarder kronor vilket främst beror på högre realiserade värdeförändringar på förvaltningsfastigheter.

Jernhusens resultat blev 1,5 miljarder kronor högre jämfört med föregående år vilket var en effekt av positiva värdeförändringar på fastigheter i jämförelse med den negativa påverkan föregående år till följd av covid-19-pandemin.

Sveaskog AB redovisade en resultatandel på 1,5 miljarder kronor vilket är 9,4 miljarder kronor sämre än föregående år. Det lägre resultatet beror på att värdeförändringen på marktillgångar var betydligt högre föregående år till följd av ändrade redovisningsprinciper under 2020.

Svenska Spel AB redovisade ett resultat på 2 miljarder kronor för 2021, vilket är 0,1 miljarder kronor bättre än föregående år. I årsredovisningen för staten omförs den del av resultatet som betraktas som utdelning till skatteintäkt i stället för resultat från andelar. För 2021 omfördes 2,5 miljarder kronor till skatt. Följaktligen minskade

resultatandelar från 2 miljarder kronor till -0,5 miljarder kronor och det totala egna kapitalet från 3,5 miljarder kronor till 1 miljard kronor.

Aktier i Vasallen AB övertogs under oktober 2021 av Statens Bostadsomvandling AB.

Telia Company AB redovisade en resultatandel som var 13,7 miljarder kronor högre jämfört med 2020. Förändringen beror främst på att resultatet 2020 påverkades av nedskrivning hänförlig till goodwill i Finland samt en realisationsförlust från försäljningen av Turkcell.

SAS redovisade en resultatandel på -1,4 miljarder kronor för perioden 2020/2021. Resultatet blev 0,6 miljarder kronor högre jämfört med 2019/2020.

Not 12 Nettokostnad för statsskulden

Miljoner kronor

	2021	2020
Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden		
Ränteintäkter avseende upplåning i svenska kronor	7 409	9 667
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	644	749
Summa ränteintäkter	8 053	10 416
Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor	-21 717	-21 421
Räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta	-1 369	-2 605
Summa räntekostnader	-23 086	-24 026
Realiserade valutakursförändringar (netto)	-383	-2 329
Orealiserade valutakursförändringar (netto)	-2 435	6 064
Över-/underkurs vid emission (netto)	12 610	11 233
Intäktsförda, preskriberade obligationer m.m.	0	0
Realiserade kursförändringar (netto)	-2 317	-5 997
Provisioner till banker m.fl.	-89	-131
Nettokostnad för förvaltning av statsskulden	-7 647	-4 770

Riksgäldskontoret redovisar finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden. De innefattar även intäkter och kostnader för skuldskötselåtgärder.

Under 2021 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) till 7,6 miljarder kronor, vilket innebär att nettokostnaden ökade med 2,8 miljarder kronor från föregående år trots att skulden har minskat. Den ökade kostnaden förklaras till stor del av orealiserade valutakursförluster då kronan försvagats mot andra valutor. Samtidigt har det låga ränteläget under en lång period bidragit till att sänka kostnaden, när skulden successivt omsätts till lägre räntor.

Påverkan från valutakursförändringar har försämrats med 6,6 miljarder kronor samtidigt som ränteintäkterna har minskat med 2,4 miljarder kronor.

Den största kostnadsminskningen avser realiserade kursförändringar, vilka minskade med 3,7 miljarder kronor. Realiserade kursförändringar uppstår när Riksgäldskontoret köper tillbaka obligationer och statsskuldsväxlar och beror på att marknadsräntan avviker från kupongräntan.

Nettot av över- och underkurser vid emission har förbättrats med 1,4 miljarder kronor. Räntekostnaderna har minskat med 0,9 miljarder kronor.

Riksgäldskontoret har gjort en rättning av ingående balanser (över- och underkurser) för ett antal realobligationer som varit felaktigt inlästa i affärssystemet. Felet har

inneburit att resultaten för dessa obligationer inte blivit korrekt periodiserade över löptiden. Rättningen påverkar överkurser i svenska kronor med 3 miljarder kronor som finansiell intäkt och 0,2 miljarder kronor underkurser i svenska kronor som finansiell kostnad.

Under året har Riksgäldskontoret ändrat princip för hantering av valutakursförändringar på bankkonton. Ändringen från orealiserat till realiserat valutaresultat har gett upphov till en valutakursvinst på 1,6 miljarder kronor, vilket påverkar posten Realiserade valutakursförändringar positivt och orealiserade valutakursförändringar omvänt.

Not 13 Övriga finansiella intäkter

Miljoner kronor

	2021	2020
Riksbankens inlevererade överskott	6 800	5 300
Kärnavfallsfonden	2 805	1 972
Exportkreditnämnden	2 598	2 382
Skatteverket	2 413	2 229
Centrala studiestödsnämnden	192	426
Statens Fastighetsverk	3	798
<i>Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument</i>		
Kärnavfallsfonden	3 289	1 357
Havs- och vattenmyndigheten, Göteborgs universitet, Karolinska institutet, Kammarkollegiet m.fl.	127	70
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	19	0
Svenska kraftnät	9	7
Luffartsverket	5	11
Övriga myndigheter	680	599
Summa	18 940	15 151

Övriga finansiella intäkter ökade med 3 789 miljoner kronor jämfört med 2020 främst på grund av orealiserade värdeförändringar i finansiella instrument och ränteintäkter hos Kärnavfallsfondens samt Riksbankens inlevererade överskott.

Riksbanken levererade in ett överskott på 6 800 miljoner kronor 2021, vilket är en ökning med 1 500 miljoner kronor jämfört med 2020.

Kärnavfallsfondens finansiella intäkter omfattar orealiserade värdeförändringar hänförliga till utländska och svenska aktier samt ränteintäkter för nominella placeringar. Intäkterna har ökat med sammanlagt 2 765 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Exportkreditnämndens (EKN) finansiella intäkter ökade med 216 miljoner kronor. Ökningen förklaras främst av orealiserade kursvinster hänförliga till engagemang i utländsk valuta. Under posten Övriga finansiella kostnader redovisas ökning av kursförluster på motsvarande belopp.

Skatteverkets finansiella intäkter är främst räntor i skattekontosystemet, vilka ökade med 184 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Centrala studiestödsnämndens finansiella intäkter består av räntor på studielån och ränteintäkter på återkrav gällande hemtrustningslån m.m. Finansiella intäkter har minskat med 234 miljoner kronor jämfört med föregående år vilket förklaras av att räntan för studielån har sänkts från 0,16 procent 2020 till 0,05 procent 2021.

Finansiella intäkter hos Statens Fastighetsverk (SFV) var föregående år 798 miljoner kronor men uppgår 2021 till endast 3 miljoner kronor. Beloppet för 2020 avsåg i allt väsentligt en realisationsvinst om drygt 800 miljoner kronor vid försäljning av andelarna i Fysikhuset Stockholm Kommanditbolag.

Not 14 Övriga finansiella kostnader

Miljoner kronor

	2021	2020
Exportkreditnämnden	2614	2 320
Riksgäldskontoret	966	-
Kärnavfallsfonden	443	190
<i>Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument</i>		
Riksgäldskontoret	254	912
Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Karolinska institutet m.fl.	58	46
Kammarkollegiet	0	9
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	4	15
Sjöfartsverket	1	8
Svenska kraftnät	1	1
Övriga myndigheter	196	377
Aktivering av finansiella kostnader	-8	-39
Summa	4 529	3 839

Övriga finansiella kostnader ökade med 690 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Exportkreditnämndens finansiella kostnader ökade med 294 miljoner kronor jämfört med 2020. Ökningen förklaras främst av orealiserade kursförluster vid omvärderingar av skulder och avsättningar i utländsk valuta. Under posten Övriga finansiella intäkter redovisas öknings av kursvinster på motsvarande belopp.

Riksgäldskontorets värdeförändringar på finansiella instrument ökade med netto 308 miljoner kronor jämfört med föregående år. De realiserade värdeförändringarna uppgick nu till 966 miljoner kronor, medan de orealiserade värdeförändringarna sjönk kraftigt.

Kärnavfallsfondens finansiella kostnader har ökat med 253 miljoner kronor och består främst av räntekostnader på placeringar samt realisationsförluster.

Några myndigheter har aktiverat räntekostnader i samband med anläggningsprojekt, eftersom räntan är en del av de utgifter myndigheten tar upp som tillgång för att bygga anläggningen.

3.5.2 Noter till balansräkningen

Not 15 Balanserade utgifter för utveckling

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	32 499	30 662
Årets anskaffningsutgifter	776	762
Årets utgifter, egen utveckling	1 989	1 940
Utrangering/försäljning	-822	-591
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	34 442	32 773

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade avskrivningar	-23 630	-21 953
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 156	-2 172
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	773	527
Utgående ackumulerade avskrivningar	-25 013	-23 598
Summa	9 429	9 175

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Försäkringskassan	1 245	1 327
Trafikverket	1 209	1 123
Polismyndigheten	685	595
Skatteverket	657	607
Kronofogdemyndigheten	449	470
Pensionsmyndigheten	377	296
Transportstyrelsen	324	276
E-hälsomyndigheten	300	233
Migrationsverket	274	317
Centrala studiestödsnämnden	256	208
Försvarets materielverk	240	190
Arbetsförmedlingen	233	252
Tullverket	204	186
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	255	544
Sjöfartsverket	59	53
Övriga myndigheter	2 662	2 498
Summa	9 429	9 175

I posten Balanserade utgifter för utveckling ingår främst egenutvecklade it-system och program. Totalt ökade tillgångarna för balanserade utgifter för utveckling med 254 miljoner kronor 2021. De största tillgångarna finns hos Försäkringskassan, Trafikverket, Polismyndigheten och Skatteverket.

Försäkringskassan har balanserade utgifter för utveckling av it-system om 1 245 miljoner kronor. Den största delen avser it-stöd för ärendehantering, självbetjäning och automatisering. Försäkringskassan förvaltar vissa it-system för Pensionsmyndighetens räkning och vidareutvecklar dessa samt hanterar nyutveckling enligt uppdrag från Pensionsmyndigheten. Pensionsmyndigheten faktureras kostnaderna för de avskrivningar som avser dessa anläggningstillgångar.

Under 2021 har Polismyndighetens balanserade utgifter för utveckling inklusive pågående ökat med 90 miljoner kronor jämfört med 2020. Några stora projekt under året är Durtvå (polisens utredningsstöd), utveckling av Linuxplattformen och vidareutveckling av registerutdragstjänst. Trafikverket och Skatteverket har balanserade utgifter för utveckling av it-system om 1 209 miljoner kronor respektive 657 miljoner kronor.

Av de totala investeringarna under 2021 på 2 765 miljoner kronor står Försäkringskassan för 379 miljoner kronor, Polismyndigheten för 257 miljoner kronor och Skatteverket för 217 miljoner kronor.

Not 16 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	6 489	5 543
Årets anskaffningsutgifter	717	659
Årets utgifter, egen utveckling	133	15
Utrangering eller försäljning	-346	-162
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 993	6 055
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 013	-3 699
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-545	-443
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering eller försäljning	322	142
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 236	-4 000
Summa	2 757	2 055

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	402	390
Polismyndigheten	143	118
Trafikverket	117	35
Arbetsförmedlingen	80	114
Bolagsverket	49	10
Försäkringskassan	46	23
Länsstyrelsen i Västar Götalands län	35	23
Fortifikationsverket	27	16
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	894	362
Luffartsverket	616	567
Sjöfartsverket	20	9
Övriga myndigheter	328	388
Summa	2 757	2 055

Under posten Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar redovisas i första hand köpta it-system och program. Posten ökade med 702 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Den största ökningen, 532 miljoner kronor, avser Affärsverket svenska kraftnäts investeringar i bland annat i systemlösningar som behövs i det framtida kraftsystemet och systemlösningar för att uppfylla de europeiska nätkoderna. Affärsverket svenska kraftnäts rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar uppgår till 894 miljoner kronor och består främst av markrättigheter i form av servitut och ledningsrätter samt nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser och balanserade utgifter för dataprogram.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tillgångar på 402 miljoner kronor. Tillgångarna avser främst investeringar i det nationella radiokommunikationssystemet Rakel.

Not 17 Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Mittuniversitetet	-	1
Summa	-	1

Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar förekommer i mycket liten utsträckning. För 2021 finns inga förskott avseende immateriella anläggningstillgångar.

Not 18 Statliga väganläggningar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	255 882	249 674
Årets anskaffning	9	-7
Överföringar från Pågående nyanläggningar	9 346	6 218
Utrangering eller försäljning	-2	-3
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	265 235	255 882
Ingående ackumulerade avskrivningar	-112 490	-106 498
Årets avskrivningar	-6 218	-5 992
Utgående ackumulerade avskrivningar	-118 708	-112 490
Summa	146 527	143 392

Trafikverket redovisar investeringar i statliga väganläggningar. Anskaffningskostnad för mark för väganläggningsändamål ingår i redovisat värde för väganläggningar. Komponentavskrivning tillämpas för samtliga väganläggningar och avskrivningstiden är mellan 10 och 95 år.

Värdet av väganläggningar som färdigställdes under 2021 var 9 346 miljoner kronor (överfört från Pågående nyanläggningar).

Bland färdigställda projekt ingår till exempel E22 Sätaröd-Vä motorväg där syftet var att öka trafiksäkerheten, minska trafikens påverkan på boendemiljöer samt minska restider, E20 Alingsås-Vårgårda och Kirunaprojektet. E45 delen Lilla Bommen-Marieholm har också färdigställts vilket har medfört att kapaciteten på väg under maxtimmen i Göteborg har ökat under 2021.

Not 19 Statliga järnvägsanläggningar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	252 793	247 027
Årets anskaffning	54	58
Överföringar från Pågående nyanläggningar	8 219	5 765
Utrangering eller försäljning	-6	-57
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	261 060	252 793
Ingående ackumulerade avskrivningar	-83 109	-77 789
Årets avskrivningar	-5 594	-5 320
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering eller försäljning	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-88 703	-83 109
Summa	172 357	169 684

Trafikverket redovisar investeringar i järnvägsanläggningar. Anskaffningskostnad för mark för järnvägsändamål ingår i redovisat värde. Trafikverket tillämpar

differentierade avskrivningstider, mellan 25 och 110 år, på samtliga järnvägsanläggningar.

Värdet av järnvägsanläggningar som färdigställdes under 2021 var 8 219 miljoner kronor (överfört från Pågående nyanläggningar). Värdet av färdigställda järnvägsanläggningar var 2 454 miljoner kronor högre än för 2020. I objekt som färdigställts under 2021 ingår bland annat ökad kapacitet Söderhamn–Kilafors, triangelspår Bergsåker, dubbelspår Hemfosa–Tungelsta samt spår och växelspår Flens övre–Eskilstuna.

Not 20 Byggnader, mark och annan fast egendom

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	79 424	76 330
Årets anskaffningsutgifter	1 573	1 290
Årets utgifter, egen utveckling	1	1
Överföringar från Pågående nyanläggningar	3 678	2 125
Utrangering/försäljning	-194	-327
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	84 482	79 419
Ingående ackumulerade avskrivningar	-32 396	-30 568
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 151	-1 969
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	144	146
Utgående ackumulerade avskrivningar	-34 403	-32 391
Ingående ackumulerade uppskrivningar	77	80
Minskning av ackumulerade uppskrivningar vid utrangering/försäljning	0	-3
Utgående ackumulerade uppskrivningar	77	77
Summa	50 156	47 105

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Statens fastighetsverk	16 651	16 720
Fortifikationsverket	14 585	12 563
Naturvårdsverket	12 243	12 055
Riksdagsförvaltningen	1 173	1 181
Sveriges lantbruksuniversitet	977	1 017
Trafikverket	804	846
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 784	1 032
Luffartsverket	1 206	929
Sjöfartsverket	690	717
Övriga myndigheter	43	45
Summa	50 156	47 105

Cirka 15 myndigheter förvaltar byggnader, mark och annan fast egendom för statens räkning.

Statens fastighetsverk förvaltar den del av statens fasta egendom som regeringen bestämmer. Större delen av fastigheterna tillhör det nationella kulturarvet. Exempel på fastigheter är de kungliga slotten, fästningar, nationalteatrarna, museerna, regeringens

byggnader, landshövdingarnas residens och ambassadbyggnader i utlandet samt ett antal kungsgårdar och vissa markområden. Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat. Många markområden är bokförda till ett värde som är långt under marknadsvärdet.

Fortifikationsverket förvaltar fastigheter avsedda för försvarsändamål samt ett antal byggnader klassade som statliga byggnadsminnen.

Riksdagsförvaltningen förvaltar bland annat riksdagsbyggnaderna.

Det bokförda värdet för statens byggnader, mark och annan fast egendom är 50 156 miljoner kronor vilket är en ökning med 3 051 miljoner kronor jämfört med 2020.

Det bokförda värdet för Statens fastighetsverks byggnader, mark och annan fast egendom minskade med 69 miljoner kronor under 2021 till 16 651 miljoner kronor. Detta beror främst på att årets avskrivningar är större än årets aktiveringar. Av årets totala av- och nedskrivningar på 2 151 miljoner kronor står Fortifikationsverket för 1 190 miljoner kronor och Statens fastighetsverk för 568 miljoner kronor.

Det bokförda värdet på Fortifikationsverkets fastigheter ökade med 2 022 miljoner kronor till 14 585 miljoner kronor. Värdet av nyanskaffningar uppgick 2021 till 3 217 miljoner kronor inklusive direktavskrivna anläggningar. Det är främst tillträdd nybyggnation som ökat och omfattas till exempel av objekt på Gotland, i Karlberg och i Revinge. Luftfartsverkets bokförda värde för byggnader, mark och annan fast egendom ökade med 277 miljoner kronor. Ökningen beror framför allt på ökat bokfört värde för teleutrustning.

Not 21 Förbättringsutgifter på annans fastighet

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	17 274	15 855
Årets anskaffningsutgifter	1 528	2 103
Årets utgifter, egen utveckling	11	68
Utrangering/försäljning	-680	-734
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	18 133	17 292
Ingående ackumulerade avskrivningar	-9 985	-9 450
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 374	-1 239
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	667	708
Utgående ackumulerade avskrivningar	-10 692	-9 981
Summa	7 441	7 311

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Polismyndigheten	1 618	1 522
Regeringskansliet	861	829
Domstolsverket	346	349
Kriminalvården	337	254
Försvarsmakten	335	415
Kungl. Tekniska högskolan	300	338
Stockholms universitet	292	223

	2021-12-31	2020-12-31
Försvarets materielverk	247	239
Karolinska institutet	215	218
Göteborgs universitet	209	208
Uppsala universitet	200	213
Lunds universitet	187	214
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	20	1
Övriga myndigheter	2 274	2 288
Summa	7 441	7 311

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser sådana utgifter som myndigheten har haft för att anpassa hyrda lokaler till den egna verksamheten, exempelvis om- och tillbyggnationer, kabeldragningar för nätverk, larmanordningar samt reparationer och underhåll i fall där utgifterna uppgått till väsentliga belopp. Totalt ökade det bokförda värdet på statens förbättringsutgifter på annans fastighet med 130 miljoner kronor 2021.

Balanspostens ökning har varit störst hos Polismyndigheten som har ökat med 96 miljoner kronor. Årets investeringsprojekt är kopplade till polisens fortsatta tillväxt och säkerhetshöjande åtgärder. Hos Kriminalvården var ökningen 83 miljoner kronor. Kriminalvården har haft omfattande investeringar i samband med kapacitetsökningen. Investeringar har gjorts bland annat i en ny serverhall, nya bostadsrum på häktet Sollentuna, ombyggnad av kök på anstalten Färingsö och ombyggnation på anstalten Östragård.

Not 22 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	109 687	104 622
Årets anskaffningsutgifter	5 142	5 296
Årets utgifter, egen utveckling	29	57
Överföringar från pågående nyanläggningar	7 156	2 731
Utrangering eller försäljning	-2 704	-3 243
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	119 310	109 463
Ingående ackumulerade avskrivningar	-68 982	-65 516
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-6 824	-6 451
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering eller försäljning	2 582	3 136
Utgående ackumulerade avskrivningar	-73 224	-68 831
Summa	46 086	40 632

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Polismyndigheten	2 222	2 175
Kustbevakningen	2 009	1 963
Försvarmakten	1 680	1 872
Lunds universitet	1 344	1 457
Trafikverket	1 215	1 275
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 073	1 054

	2021-12-31	2020-12-31
Karolinska institutet	1 032	1 140
Kriminalvården	955	896
Moderna Museet	850	784
Sveriges lantbruksuniversitet	764	835
Domstolsverket	742	661
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	21 350	16 134
Sjöfartsverket	1 165	1 183
Luffartsverket	9	7
Övriga myndigheter	9 676	9 196
Summa	46 086	40 632

Datorer och kringutrustning, möbler, maskiner, installationer, bilar, fartyg, flyg och transportmedel är exempel på tillgångar som myndigheterna redovisar under denna post. Även tillgångar som innehas genom finansiell leasing ingår. Årets totala investeringar uppgår till 5 171 miljoner kronor.

Årets investeringar för Polismyndigheten uppgår till 755 miljoner kronor. Ökningen av maskiner och inventarier består till stor del av nya passstationer samt inredning och utrustning av lokaler till följd av polisens fortsatta tillväxt.

Innehavet för Kustbevakningen består bl.a. av övervakningsfartyg, vattenskotrar och flygplan och årets investeringar uppgår till 153 miljoner kronor. Årets anskaffningar omfattar bland annat anskaffning av ett elektrooptiskt system till flygplanen, livstidsförlängning av miljöskyddsfartyg och utsjöövervakningsfartyg. Under 2021 har Kustbevakningen även anskaffat nytt länssystem, nya fordon och kustlänsor.

Affärsverket Svenska kraftnäts tillgångar består främst av kraftledningar, stationer, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoanläggningar och tele- och informationssystem. Årets investeringar uppgår till 40 miljoner kronor, medan postens ökning i övrigt beror på överföring från Pågående nyanläggningar med 6 072 miljoner kronor.

Not 23 Pågående nyanläggningar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	132 937	106 339
Årets anskaffningsutgifter	7 910	7 981
Årets utgifter, egen utveckling	36 639	35 806
Överföringar från Pågående nyanläggningar	-28 919	-16 909
Utrangering eller försäljning	-3	-8
Årets nedskrivningar	-219	-259
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	148 345	132 950
Summa	148 345	132 950

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	130 630	112 140
Fortifikationsverket	3 327	3 935

	2021-12-31	2020-12-31
Statens fastighetsverk	2 691	1 922
Riksdagsförvaltningen	1 176	779
Försvarsmakten	387	236
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	5 867	9 761
Sjöfartsverket	2 422	2 179
Luffartsverket	338	524
Övriga myndigheter	1 507	1 474
Summa	148 345	132 950

Av det totala bokförda värdet på 148 miljarder kronor för Pågående nyanläggningar finns 130,6 miljarder kronor hos Trafikverket, 5,9 miljarder kronor hos Affärsverket svenska kraftnät och 3,3 miljarder kronor hos Fortifikationsverket.

Årets investeringar uppgår totalt till 44,5 miljarder kronor. Trafikverkets investeringar uppgår till 36,4 miljarder kronor. Här ingår många mycket stora väg- och järnvägsprojekt såsom till exempel E4 Förbifart Stockholm, Västsvenska väg- och järnvägspaketet, E4/E12 Umeåprojektet som omfattar en ringled runt Umeå, Tvärförbindelse Södertörn, ökad kapacitet för järnväg på sträckan Tomtebodavägen–Kallhäll, nytt dubbelspår för sträckan Järna-Linköping samt projektet ERTMS som avser nytt signalsystem i hela Sverige.

Under 2021 har Trafikverket färdigställt projekt på totalt 17,7 miljarder kronor som har överfört till färdig tillgång. För järnvägsanläggningar har bland annat ökad kapacitet för Söderhamn-Kilafors, triangelspår vid Bergsåker och dubbelspår Hemfosa-Tungelsta färdigställts. Färdigställda väganläggningar omfattar bland annat motorväg E22 Sätaröd-Vä, E20 Alingsås-Värgårda och Kirunaprojektet.

Affärsverket svenska kraftnät har 5,9 miljarder kronor som pågående nyanläggningar och årets investeringar på 3,1 miljarder kronor avser främst investeringar inom program Stockholm Station som omfattar ett stort antal stationsprojekt där stationsförnyelsen av Grundfors och Tovåsen är de enskilt största projekten. Investeringar har även gjorts i Program Stockholm med markkabel vid Snösätra-Högdalen och Anneberg-Skanstull tunnel. Därutöver har ett antal stora investeringar skett i Program Ledning med ny ledning Långbjörn-Storfinnforsen och ledningsförnyelse Storfinnforsen-Midskog. Även projekt inom Program Västkusten ingår i årets investeringar, exempelvis förbindelserna mellan Hurva-Sege.

Not 24 Beredskapstillgångar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsinventarier	210 233	197 117
Förändring IB på grund av omklassificering	-236	-370
Årets anskaffning	20 156	13 907
Utrangering eller försäljning	-998	-422
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsinventarier	229 155	210 233
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsvaror i lager	30 815	28 721
Förändring IB på grund av omklassificering	684	2 386
Årets anskaffning	1 142	1 270
Årets övriga förändringar	-884	-1 562
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsvaror i lager	31 757	30 815
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapstillgångar	260 912	241 047

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade avskrivningar	-120 823	-115 282
Förändring IB på grund av omklassificering	-	-5
Årets avskrivningar eller nedskrivningar	-5 791	-5 959
Utrangering eller försäljning	26	414
Utgående ackumulerade avskrivningar (avser beredskapsinventarier)	-126 588	-120 823
Summa	134 324	120 224

Beredskapstillgångar består av tillgångar både för civil och militär beredskap. Tillgångar för civil beredskap är t.ex. läkemedel, fordon samt medicinsk utrustning.

Posten omfattar främst Försvarmaktens tillgångar för militär beredskap och som delar in sina beredskapstillgångar i beredskapsinventarier och beredskapsvaror.

Statens totala beredskapsinventarier uppgår till 102,6 miljarder kronor och består av t.ex. flygplan, fartyg och stridsvagnar. Beredskapsvaror som t.ex. ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel uppgår till 31,8 miljarder kronor. I posten ingår även tillgångar under uppbyggnad i Försvarets materielverk. Sammanlagt är 132,3 miljarder kronor av det utgående värdet militära beredskapstillgångar inklusive tillgångar under uppbyggnad.

Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgår till 18,1 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 5,5 miljarder kronor. Anskaffningen innefattar bl.a. utveckling och anskaffning av JAS 39E och nya generationens ubåt samt anskaffning av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd.

Nyanskaffning av civila beredskapsinventarier uppgår till 2,1 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 0,3 miljarder kronor. Anskaffningen består främst av Folkhälsomyndighetens anskaffning av investeringar relaterat till covid-19-vaccin.

Beredskapsvarulagrets värde ökade med 0,9 miljarder kronor under året och beror bl.a. på ökad anskaffning av ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel samt en fortsatt översyn av beredskapsvarulagrets prissättning.

Not 25 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Försvarets materielverk	4 045	2 311
Trafikverket	930	1 343
Övriga myndigheter	22	43
Summa	4 997	3 697

Under denna post redovisas förskott som lämnats vid anskaffning av materiella anläggningstillgångar.

Posten hos Försvarets materielverk består av förskott till både utländska och svenska leverantörer. Förskotten till svenska leverantörer uppgår till 411 miljoner kronor och förskotten till utländska leverantörer uppgår till 3 634 miljoner kronor. Förskotten till utländska leverantörer har ökat med 1 860 miljoner kronor under 2021. Förändringen avser nästan helt förskott för inköp av försvarsmateriel från försvarsmyndigheter i USA.

Trafikverkets förskott avser byggande av väg- och järnvägsanläggningar. Större förskott hos myndigheten finns i järnvägsprojekten Västlänken, Varbergstunneln, Olskroken, Luleå-Riksgränsen införande av ERTMS, Ängelholm–Maria

dubbelspårsutbyggnad och Hamnbanan i Göteborg samt vägprojekten Förbifart Stockholm och E4/E12 Umeå.

Not 26 Andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Summa andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	504 578	377 525
Summa andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	46 274	39 181
Riksbankens grundfond	1 000	1 000
Summa	551 852	417 706

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31	Statens ägarandel
Vattenfall AB	180 710	97 724	100,0%
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	67 532	48 412	100,0%
Sveaskog Holding AB	62 516	59 493	100,0%
Akademiska Hus AB	62 101	50 292	100,0%
AB Svensk Exportkredit	20 808	20 064	100,0%
SBAB Bank AB	20 645	20 282	100,0%
Specialfastigheter Sverige AB	14 804	12 409	100,0%
Almi Företagspartner AB	11 071	10 853	100,0%
Jernhusen AB	9 437	7 979	100,0%
Swedavia AB	8 527	9 552	100,0%
Apoteket AB	7 559	5 294	100,0%
Swedfund International AB	7 314	6 094	100,0%
Saminvest AB	6 154	5 942	100,0%
PostNord AB	5 542	2 976	60,7%
Teracom Group AB	3 758	3 701	100,0%
SJ AB	2 715	3 652	100,0%
Samhall AB	1 995	1 629	100,0%
Systembolaget AB	1 699	1 794	100,0%
Svevia AB	1 613	1 529	100,0%
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	1 018	946	100,0%
Svenska Spel AB	994	1 474	100,0%
Statens Bostadsomvandling AB	972	816	100,0%
Infranord AB	814	728	100,0%
RISE Research Institutes of Sweden AB	750	871	100,0%
Green Cargo AB	644	243	100,0%
Lernia AB	433	296	100,0%
Svenska Rymdaktiebolaget	398	431	100,0%
Apotek Produktion & Laboratorier AB	303	286	100,0%
AB Svensk Bilprovning	176	155	100,0%
Metria AB	106	79	100,0%
Kungliga Operan AB	84	60	100,0%
Arlandabanan Infrastructure AB	47	31	100,0%
AB Göta Kanalbolag	40	39	100,0%
Kungliga Dramatiska Teatern AB	32	27	100,0%
Miljömärkning i Sverige AB	20	17	100,0%

	2021-12-31	2020-12-31	Statens ägarandel
VisitSweden AB	19	22	100,0%
Voksenåsen A/S	10	5	100,0%
Vasallen AB	-	224	100,0%
<i>Affärsverk</i>			
Luffartsverket - LfV Holding AB	379	357	100,0%
Svenska kraftnät - Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	267	247	100,0%
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	10	10	100,0%
Övriga andelar	562	490	-
Summa	504 578	377 525	

Andelsvärdet ovan är baserat på det justerade egna kapitalet hos företagen enligt bokslut per 31 december, utom i några fall då senaste delårsbokslutet använts.

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande ökade med 127,1 miljarder kronor.

Vattenfall AB:s andelsvärde ökade med 83 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets vinst på 46,8 miljarder kronor minskat med årets utdelning på 4 miljarder kronor. Engångseffekter som kompensation för nedläggning av tysk kärnkraft och avyttring av distributionsverksamhet i Berlin stärkte årets resultat med 12,5 respektive 8,4 miljarder kronor. Ökningen förklaras också av poster redovisade direkt mot eget kapital såsom resultat av kassaflödes- och valutasäkringar på 49,3 miljarder kronor, omräkningsdifferenser på 3,7 miljarder kronor, effekten av ägarförändringen i koncernföretaget på 2,5 miljarder kronor, negativ effekt avseende inkomstskatter på 15,2 miljarder kronor, negativ effekt av omvärdering av pensionsskulden på 0,7 miljarder kronor och övriga poster på 0,5 miljarder kronor.

LKAB:s andelsvärde ökade med 19 miljarder kronor, vilket främst förklaras av nettot av årets vinst på 22,6 miljarder kronor och årets utdelning på 5,8 miljarder kronor samt av poster redovisade direkt mot eget kapital på 2,4 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Akademiska hus AB ökade med 11,8 miljarder kronor, vilket beror på årets resultat på 13,8 miljarder kronor minskat med utdelning på 2 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Sveaskog AB ökade med 3 miljarder kronor. Förändringen förklaras dels av årets resultat på 1,5 miljarder kronor minskat med utdelning till staten på 0,8 miljarder kronor, dels av en positiv värdeförändring på marktillgångar som redovisats direkt mot eget kapital netto 2,3 miljarder kronor.

Postnord AB ökade i värde med 2,5 miljarder kronor. Förändringen förklaras dels av årets resultat på 1,2 miljarder kronor, dels av poster redovisade direkt mot eget kapital såsom effekt av omvärdering av pensionsskuld på 2 miljarder kronor och övriga poster på -0,7 miljarder kronor. I övriga poster ingår återbetalning av ovillkorat kapitaltillskott på 0,4 miljarder kronor inklusive räntan.

Specialfastigheter Sverige AB ökade i värde med 2,4 miljarder kronor som en följd av årets resultat på 3 miljarder kronor minskat med årets utdelning på 0,6 miljarder kronor.

Andelsvärde för Apoteket AB ökade med 2,3 miljarder kronor. Ökningen förklaras dels av årets resultat på 0,4 miljarder kronor, dels av en post på 1,9 miljarder kronor som redovisades direkt mot eget kapital och bestod av avkastning på tillgångar i Apotekets Pensionsstiftelse samt en omvärdering av pensionsskulden.

Jernhusen AB ökade i värde med 1,5 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets resultat.

Andelsvärde för Swedfund International AB ökade med 1,2 miljarder kronor till följd av ett kapitaltillskott på 1 miljard kronor och årets resultat på 0,2 miljarder kronor.

Swedavia AB minskade i värde med 1 miljard kronor. Minskningen förklaras främst av årets resultat på -1,2 miljarder kronor samt en mindre post redovisad direkt mot eget kapital på 0,2 miljarder kronor som avser värdeförändringar.

Aktier i Vasallen AB övertogs under oktober 2021 av Statens Bostadsomvandling AB.

Svenska Spel AB redovisade ett eget kapital som uppgick till 3,5 miljarder kronor vid årsskiftet. I årsredovisningen för staten redovisas 2,5 miljarder kronor av dessa som upplupen skatteintäkt. Andelsvärdet för Svenska Spel AB uppgår därmed till resterande 1 miljard kronor för 2021.

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31	Statens ägarandel
Telia Company AB	31 873	24 808	39,5%
Nordiska Investeringsbanken (NIB)	14 149	13 408	34,6%
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	156	190	50,0%
Sweden House	11	10	36,0%
SAS	-	627	21,8%
<i>Affärsverk</i>			
Svenska kraftnät - TSO Holding AS m.fl.	85	138	
Summa	46 274	39 181	

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande ökade med 7,1 miljarder kronor jämfört med 2020.

Andelsvärdet i Telia Company AB ökade med 7,1 miljarder kronor jämfört med föregående år. Förändringen förklaras till stor del av andelen av årets resultat som uppgår till 4,6 miljarder kronor samt av till staten betald utdelning som uppgår till 3,2 miljarder kronor. Övriga poster som har redovisats direkt mot eget kapital uppgår till 5,7 miljarder kronor och består främst av positiva valutakursdifferenser, omvärdering av pensionsskulden och förändring av innehav utan bestämmande inflytande. Marknadsvärdet på statens aktier i Telia Company AB uppgick vid årsskiftet till 57,2 miljarder kronor.

Nordiska Investeringsbanken ökade med 0,7 miljarder kronor. Periodens resultatandel uppgick till 0,6 miljarder kronor och därtill har övriga poster på 0,1 miljarder kronor redovisats direkt mot eget kapital.

Statens ägarandelar i SAS inkluderar hybridobligationer som redovisas under posten Andra långfristiga värdepappersinnehav. SAS eget kapital, exklusive hybridobligationer, var negativt i årsbokslutet 2020/2021. Följaktligen anges statens andelar i SAS som noll. Marknadsvärdet på statens aktier i SAS uppgick vid årsskiftet till 2,0 miljarder kronor.

Not 27 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Kärnavfallsfonden		
Företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder	29 301	25 864
Bostadsobligationer	19 857	22 889
Summa Kärnavfallsfonden	49 158	48 753
Investerings- och utvecklingsbanker, Kammarkollegiet och Sida		
Europeiska investeringsbanken EIB	3 856	3 856
Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD	1 246	1 113
Asiatiska banken infrastrukturinvest, AIIB	1 107	1 107
Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 040	1 040
Afrikanska utvecklingsbanken, AfDB	930	816
Internationella finansbolaget, IFC	436	436
Interamerikanska utvecklingsbanken IDB	147	147
Asiatiska utvecklingsbanken, AsDB	136	136
Interamerikanska investeringsbolaget, IIC	110	107
Multilaterala investeringsgarantiorganet, MIGA	22	22
Europarådets utvecklingsbank CEB	7	7
Summa investerings- och utvecklingsbanker¹	9 037	8 787
Kammarkollegiet, övrigt		
Hybridobligationer, SAS	2 500	2 500
Orio AB (Saab Automobile Parts AB)	471	448
Andelar i aktie- och räntekonsortiet m.m.	251	225
Summa Kammarkollegiet, övrigt	3 222	3 173
Karolinska institutet, aktier, andelar och obligationer	398	389
Riksgäldskontoret, obligationer m.m.	-	500
Övriga myndigheter	939	815
Summa	62 754	62 417

¹ Regeringen tar vartannat år fram skrivelsen Redovisning av verksamheten i Internationella valutafonden, Världsbanksgruppen samt regionala utvecklings- och investeringsbanker. I skrivelsen redovisas inbetalt kapital för utvecklings- och investeringsbankerna: EIB, EBRD, IBRD, AIIB, IFC och MIGA. Inbetalt kapital beräknas i skrivelsen som Sveriges andel av ägarkapitalet omräknat till aktuell valutakurs, vilket ger ett belopp som överstiger anskaffningsvärdet. Skillnaden består till stor del av internt överförda medel samt till en mindre del av valutakursförändringar.

Det största innehavet av långfristiga värdepapper avser Kärnavfallsfondens innehav av företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder och bostadsobligationer (säkerställda obligationer). Kärnavfallsfondens placeringsmodell innebär att förvaltningen är uppdelad i två portföljer. I den s.k. långsiktiga portföljen kan fonden placera i svenska och utländska företagsobligationer och aktier. Den andra portföljen, den s.k. basportföljen, består främst av statsobligationer som elimineras i Årsredovisning för staten samt bostadsobligationer. För 2021 uppgick statsobligationerna som eliminerades till 24 351 miljoner kronor, vilket är en minskning med 1 757 miljoner kronor jämfört med 2020.

Kärnavfallsfondens finansiella instrument värderas till verkligt värde eftersom syftet med innehavet är att ge avkastning och värdeökning. Avkastningen på totalnivå har varit positiv både för 2021 och den senaste femårsperioden. Den realiserade värdeökningen hänförlig till den långsiktiga portföljens innehav uppgick till 7 693 miljoner kronor per balansdagen, vilket är en ökning med 4 343 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Sveriges andelar i internationella investeringsbanker och utvecklingsbanker redovisas av Kammarkollegiet och Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), så att den myndighet som gör utbetalningar av kapitaltillskott och eventuella bidrag till respektive bank också tar upp andelsvärdet. Under året har Sida redovisat kapitaltillskott till utvecklingsbanker med 251 miljoner kronor. Kammarkollegiet har inte gjort någon utbetalning av kapitaltillskott till investerings- eller utvecklingsbankerna under 2021.

Staten köpte år 2020 andelar i hybridobligationer som SAS emitterat. Dessa andelar redovisas till anskaffningsvärde under posten Andra långfristiga värdepappersinnehav. Hybridobligationerna har inget fastställt marknadsvärde då de inte handlas på marknaden. Obligationerna kan återkallas av SAS till nominellt värde under löptiden. Aktieinnehavet i SAS redovisas under posten Andelar i hel- och delägda företag och värderas enligt förenklad substansvärdering.

Kammarkollegiet redovisar innehavet i Orio AB som Andra långfristiga värdepappersinnehav eftersom det är en del av statens garantitillgångar. Alla inkomster från Orio AB ska användas för att finansiera förluster i Riksgäldskontorets garantiverksamhet.

Kammarkollegiets övriga värdepapper är främst de andelar i Kammarkollegiets aktiekonsortium och räntekonsortium som innehas av fonder som Kammarkollegiet redovisar.

Under året har Riksgäldskontorets innehav av nollkupongobligationer som övertogs i samband med avvecklingen av affärsverket Statens järnvägar (ASJ) minskat med 500 miljoner kronor. Minskningen beror på att samtliga instrument som övertogs från ASJ har förfallit.

Not 28 Långfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Exportkreditnämnden		
Fordringar efterskottspremier garantiavgifter	4 871	5 314
Skadefordringar	1 918	1 743
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar och skadefordringar	290	363
Summa Exportkreditnämnden	7 079	7 420
Trafikverket	459	1 081
Transportstyrelsen	317	182
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	323	232
Riksgäldskontoret	186	171
Göteborgs universitet	72	77
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	3 502	2 676
Svenska kraftnät	618	602
Sjöfartsverket	112	68
Övriga myndigheter	54	56
Summa	12 722	12 565

Långfristiga fordringar uppgick till 12 722 miljoner kronor vilket är 157 miljoner högre än föregående år.

Exportkreditnämndens (EKN) fordringar minskade med 341 miljoner kronor och uppgår till totalt 7 079 miljoner kronor. Fordringarna för efterskottspremier minskade

med 443 miljoner kronor, och avser till helt övervägande del JAS Brasilien. EKN värderar sina skadefordringar till 1 918 miljoner kronor, vilket motsvarar EKN:s förväntade återvinningsmöjligheter av fordringarna, som nominellt uppgår till 13 970 miljoner kronor. EKN kan minska riskerna genom att teckna återförsäkringar. EKN:s nettofordringar hänförliga till återförsäkringsavtal uppgår till 290 miljoner kronor i slutet av 2021, vilket är en minskning med 73 miljoner kronor jämfört med 2020.

Trafikverkets fordringar har minskat med 622 miljoner kronor till 459 miljoner kronor, vilket beror på att fordran som utgörs av depositionen som Trafikverket har hos Nasdaq, som säkerhet för elderivathandel, är lägre än föregående år. Under 2021 har marknadspriserna på elterminerna ökat i jämförelse med inköpspriserna, vilket har gjort att depositionen har minskat. Det sänker värdet av de finansiella tillgångarna.

Sidas fordringar gäller garantiverksamheten och uppgår till 323 miljoner kronor, varav största delen är skadefordringar. I posten ingår även fordringar mot Miga som är en organisation inom Världsbanken.

Riksgäldskontorets regressfordringar ökade med 15 miljoner och uppgick till 186 miljoner kronor som en följd av en värdereglering av fordran på Saab Automobil AB i konkurs samt en utdelning från bolaget.

Göteborgs universitets fordringar uppgår till 72 miljoner kronor och avser placering av donationsmedel i Akademiska Hus AB.

Luftfartsverkets (LFV) fordringar har ökat med 826 miljoner kronor till 3 502 miljoner kronor. LFV:s intäkter för en route och terminal Arlanda styrs av EU-regelverk som innebär riskdelning mellan LFV och flygbolagen. Vissa kostnadsökningar hänförliga till s.k. okontrollerbara förändringar finansieras också via det EU-gemensamma avgiftssystemet. För Sveriges del utgör förändringar i pensionsskuld en sådan. LFV:s åtaganden rörande pensionsavsättningar bidrar med 771 miljoner kronor till ökningen av LFV:s långfristiga fordringar.

Affärsverket svenska kraftnäts fordringar uppgår till 618 miljoner kronor och består bl.a. av lånefordringar på dotter- och intresseföretag. Posten inkluderar också långfristiga förutbetalda kostnader som avser lämnade investeringsbidrag.

Sjöfartsverkets fordringar uppgår till 112 miljoner kronor, vilket är en ökning med 44 miljoner kronor. Ökningen är hänförlig till en långfristig fordran på Eurocontrol, det europeiska avgiftssystemet för flygtrafiktjänst. Posten inkluderar också kapitalförsäkringar för pensioner för vissa lotsar.

Not 29 Utlåning

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Centrala studiestödsnämnden		
Annuitetslån (beviljade efter 30 juni 2001), brutto	223 454	208 243
Reserveringar för låneförluster	-12 534	-12 261
Netto, bokfört värde annuitetslån	210 920	195 982
Studielån (beviljade 1989–30 juni 2001), brutto	26 729	30 263
Reserveringar för låneförluster	-10 424	-10 996
Netto, bokfört värde studielån	16 305	19 267
Studiemedel (beviljade före 1989), brutto	761	934
Reserveringar för låneförluster	-450	-515
Netto, bokfört värde studiemedel	311	419

	2021-12-31	2020-12-31
Hemutrustningslån, brutto	1 000	1 143
Reserveringar för låneförluster	-682	-728
Netto, bokfört värde hemutrustningslån	318	415
Körkortslån, brutto	141	122
Reserveringar för låneförluster	-46	-25
Netto, bokfört värde körkortslån	96	97
Övriga lån (skuldsaneringslån och äldre lån), brutto	381	349
Reserveringar för låneförluster	-357	-330
Netto, bokfört värde, övriga lån	24	19
Summa Centrala studiestödsnämnden	227 974	216 201
Riksgäldskontoret		
Riksbanken	126 979	174 001
Svensk Exportkredit	10 000	10 000
Svensk-Danska Broförbindelsen AB	5 490	5 240
Premiepensionssystemet	3 302	5 462
A-train AB	804	819
Kungliga Operan	103	111
Royaltylån till flygindustrin	55	70
Övriga	131	64
Summa Riksgäldskontoret	146 865	195 767
Trafikverket	164	-
Statens energimyndighet, utlånat belopp	469	531
Reserveringar för låneförluster	-307	-383
Netto, bokfört värde, Statens energimyndighet	162	147
Kammarkollegiet	111	-
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	161	127
Övriga myndigheter	44	30
Summa	375 481	412 272

Statens utlåningsfordringar minskade med 36,8 miljarder kronor eller 9 procent.

CSN:s utlåningsfordringar uppgår till 228 miljarder kronor efter avdrag för reservering för förväntade förluster, vilket är 11,8 miljarder kronor mer än föregående år. Det är 61 procent av statens utlåningsfordringar och består främst av annuitetslån, som är benämningen på CSN:s lån till studenter sedan 2001. CSN administrerar ett flertal lånetyper; annuitetslån, studielån, studiemedel, hemutrustningslån, skuldsaneringslån och äldre lån samt körkortslån. Hemutrustningslån är lån till utländska medborgare, främst flyktingar, som genom dessa lån ges möjlighet att köpa möbler och köksutrustning. I tabellen fördelas reserveringarna på respektive lånetyp. Ökningen av CSN:s utlåningsfordringar beror i allt väsentligt på att nyutlåningen var större än amorteringarna. Nyutlåningen uppgår till 25,5 miljarder kronor vilket är en ökning med 2,1 miljarder kronor jämfört med föregående år, vilket främst beror på att nyutlåningen för lånetypen annuitetslån ökat. Riksdagens beslut att höja lånebeloppen till studenterna på grund av sjukdomen covid-19 samt att fler personer har lånat, har bidragit till ökade utbetalningar. Amorteringarna, vilka uppgår till 13 miljarder kronor har ökat något jämfört med tidigare år. CSN:s reservering för låneförluster är 0,4 miljarder kronor lägre än föregående år och uppgår vid utgången av 2021 till 25 miljarder kronor, vilket utgör 10 procent av CSN:s totala utlåning.

Riksgäldskontoret redovisar 146,9 miljarder kronor i utlåningsfordringar, vilket är 48,9 miljarder kronor lägre än föregående år. Det är 39 procent av statens utlåningsfordringar och består främst av fordran på Riksbanken för utlåning i dollar och euro. Lånet minskade med 47 miljarder kronor dels till följd av att Riksbanken har amorterat lån under året, dels av värdeförändringar av lån i utländsk valuta. Svensk Exportkredit har en låneram som under 2020 utnyttjades för första gången, ingen nyutlåning har skett under året och fordran varit oförändrad. Som en del av finansieringen av Öresundsförbindelsen har Riksgäldskontoret även lånat ut medel till det statliga bolaget Svensk-Danska Broförbindelsen AB (Svedab). Det lånet har ökat något jämfört med föregående år. I Riksgäldskontorets utlåning ingår också utlåning till premiepensionssystemet eftersom pensionssystemets tillgångar och skulder inte konsolideras i årsredovisningen för staten. Minskningen med 2,1 miljarder kronor jämfört med föregående år rör främst utlåning för att tillgodose behovet av likviditet vid handel med fondandelar. Riksgäldskontorets utlåning till Kungliga Operan avser renovering och ombyggnation.

Statens energimyndighets utlåningsfordringar avser villkorlån, tillväxtlån och utvecklingskapital/royaltylån till företag inom energiområdet för att främja affärsutveckling och kommersialisering.

Affärsverket svenska kraftnäts utlåningsfordringar avser lån till nätföretag för att underlätta att anläggningar för produktion av förnybar el ansluts till elnätet.

I posten Övriga myndigheter ingår bl.a. Kammarkollegiet med utlåningsfordringar som avser lån till researrangörer, och Trafikverkets stödlån till leverantörer av flygtrafiktjänst. Vidare ingår Tillväxtverket och några länsstyrelser.

Not 30 Varulager och förråd

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	1 196	1 158
Försvarmakten	572	477
Polismyndigheten	257	230
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	155	90
Försvarets materielverk	143	121
Kriminalvården	66	54
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	59	69
Övriga myndigheter	211	206
Summa	2 659	2 405

Varulager och förråd är råmaterial, råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter samt förnödenheter som förbruknings- och tillsatsmaterial. Ökningen av varulagervärdet beror främst på att posten hos Försvarmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har ökat.

Trafikverkets varulager och förråd består i huvudsak av material för underhåll, reparation och byggnation av järnvägsanläggningar.

Försvarmaktens varulager och förråd består till största delen av drivmedelslager som används till Försvarmaktens fordon. Varulagret består även av trycksaker.

Polismyndighetens varulager innehåller huvudsakligen vapen och ammunition samt beklädnad.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps varulager består huvudsakligen av ett internationellt lager (bistånd) och ett lager som är ett stöd till EU:s strategiska lager för civila krishanteringsinsatser (Strategic Warehouse II). Under 2021 har ett nytt medicinskt lager för EU:s beredskap tillkommit.

Vaulager och förråd hos Försvarets materielverk består främst av reservdelar till målrobotsystem.

Kriminalvårdens varulager består främst av råvaror och helfabrikat.

Sjöfartsverkets varulager och förråd innehåller främst reservdelar till räddningshelikoptrar och drivmedel.

Not 31 Pågående arbeten

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Lantmäteriet	245	245
Försvarets materielverk	196	185
Övriga myndigheter	11	11
Summa	452	441

Pågående arbeten hos Lantmäteriet består i huvudsak av fastighetsbildning, vilket innebär t.ex. avstyckning och reglering med gränsdragning mellan fastigheter. Ett större uppdrag är omarronderingsprojektet Västra Leksand som berör ett stort antal skiften och sakägare.

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk består av uppdragsbeställningar som ännu inte levererats till kund. Större uppdrag består av upparbetade kostnader för försäljning av ubåtar till Singapore.

Not 32 Fastigheter

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Länsstyrelsen i Dalarnas län	136	151
Länsstyrelsen i Värmlands län	17	21
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	1	1
Övriga myndigheter	0	0
Summa	154	173

Länsstyrelsen i Dalarnas län har ett stort antal fastigheter lokaliserade till omarronderingsområden i Jordfonden, där byggnadsprojekt pågår eller är planerade. Fastigheterna ska användas för att främja utveckling av företag inom jordbruket, skogsbruket och trädgårdsnäringen samt främja bosättning och sysselsättning i glesbygd.

Även posterna hos de andra länsstyrelserna gäller jordfondsfastigheter.

Not 33 Förskott till leverantörer

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	58	0
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	2	1

	2021-12-31	2020-12-31
Övriga myndigheter	1	1
Summa	61	2

Endast några få myndigheter redovisar förskott till leverantörer.

Not 34 Kundfordringar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	662	2 071
Livsmedelsverket	495	387
Statens institutionsstyrelse	270	204
Transportstyrelsen	262	109
Karolinska institutet	212	183
Försvarsmakten	142	225
Försvarets materielverk	134	41
Uppsala universitet	112	62
Lantmäteriet	111	127
Lunds universitet	108	125
Läkemedelsverket	95	55
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 473	770
Sjöfartsverket	298	289
Luffartsverket	28	37
Övriga myndigheter	1 115	987
Summa	5 518	5 671

Myndigheternas kundfordringar avser främst försäljning av tjänster. Postens storlek varierar över tid beroende på fordringarnas kortfristiga karaktär.

Jämfört med föregående år har posten minskat med 153 miljoner kronor.

Trafikverkets kundfordringar har minskat med 1 409 miljoner kronor, varav 1 379 miljoner kronor som en konsekvens av att Trafikverket i december krediterade kunder med trafikeringsavtal till följd av en tillfällig nedsättning av banavgifter med anledning av sjukdomen covid-19. Livsmedelsverkets kundfordringar har ökat med 108 miljoner kronor, vilket främst förklaras av att fakturerade kontrollavgifter från 2017 t.o.m. 2021 har överklagats.

Affärsverket svenska kraftnäts kundfordringar har ökat med 703 miljoner kronor.

Förändringarna hos övriga myndigheter är av mer begränsad omfattning.

Not 35 Övriga kortfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Fordringar på skattekonto, inkl. restförda samt värdering (Skatteverket)	79 796	70 553
Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år		
Skatt till kommuner och regioner (Skatteverket)	7 251	8 671
Trossamfund och begravningsavgifter	-308	-422
Summa Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år	6 943	8 249
Riksgäldskontoret		
Affärsdagsredovisning	32 170	31 579

	2021-12-31	2020-12-31
CSA-avtal	1 181	1 361
OMX-säkerheter	679	1 012
Övrigt	78	165
Summa Riksgäldskontoret	34 108	34 117
Statens jordbruksverk	9 010	9 228
Försäkringskassan	4 514	4 043
E-hälsomyndigheten	2 604	2 532
Transportstyrelsen	1 804	1 820
Centrala studiestödsnämnden	1 331	1 250
Tillväxtverket	1 271	143
Kronofogdemyndigheten	855	1 032
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	309	360
Svenska kraftnät	244	62
Sjöfartsverket	51	66
Övriga myndigheter	3 508	3 662
Summa	146 348	137 117

Övriga kortfristiga fordringar uppgick till 146,3 miljarder kronor vilket var en ökning med 9,2 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Skatteverkets fordringar på skattekontot ökade med 9,2 miljarder kronor till 79,8 miljarder kronor. I princip alla debiteringar av skatter och avgifter som Skatteverket gör ingår i skattekontosystemet. Fordringarna avseende beviljade tillfälliga anstånd med betalning av arbetsgivaravgifter, avdragen skatt och moms har ökat med ungefär 1 miljard kronor och uppgick vid årets slut till 30 miljarder kronor. Anstånden ges till företag för att lindra negativa ekonomiska följder av sjukdomen covid-19.

Preliminära medel som Skatteverket betalar ut till kommuner och regioner under inkomståret slutavräknas i januari månad andra året efter inkomståret. Då justeras de totala slutliga kommunalskattemedel mot de preliminära utbetalningar som Skatteverket har gjort till kommuner och regioner. Posten varierar mellan åren beroende på hur väl förskottsutbetalningarna till kommunerna stämmer med slutliga skatter till kommunsektorn. Slutavräkning av kommunalskatt samt skatt till trossamfund avseende 2021 resulterade i en fordran på 6,9 miljarder kronor vid utgången av 2021.

Effekten av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning ökade med 0,6 miljarder kronor. Fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen är normalt, eftersom avtal om försäljning av värdepapper genererar en fordran som sedan nollställs några dagar senare när betalningen görs.

Försäkringskassans kortfristiga fordringar har ökat med 0,5 miljarder kronor, vilket framför allt förklaras av ökade återkravsfordringar.

Tillväxtverkets kortfristiga fordringar uppgick till 1,3 miljarder kronor, vilket är 1,1 miljarder kronor högre jämfört med 2020. Det beror på ökade återkravsfordringar avseende stöd till korttidsarbete. Tillväxtverket konstaterar i sin årsredovisning att det finns en viss osäkerhet kring återbetalningsgraden av dessa fordringar.

Från och med 2021 klassificerar Transportstyrelsen fordringar avseende Eurocontrol för bl.a. undervägsavgift som långfristiga. Jämförelsetalet för 2020 har därför justerats ned med 0,2 miljarder kronor. Även jämförelsetalet för Övriga myndigheter har

justerats ned något till följd av att Polismyndigheten har omklassificerat kontanta beslag från Övriga kortfristiga fordringar till Kassa och Bank.

Not 36 Förutbetalda kostnader

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Polismyndigheten	1 075	875
Kriminalvården	474	589
Trafikverket	421	588
Försäkringskassan	413	424
Försvarsmakten	301	366
Lunds universitet	295	276
Domstolsverket	293	278
Skatteverket	265	261
Riksgäldskontoret		
underkurser, upplåning i svenska kronor	185	30
underkurser, upplåning i utländsk valuta	49	135
Övrigt	26	84
Summa Riksgäldskontoret	260	249
Kungl. Tekniska högskolan	255	247
Försvarets materielverk	251	331
Arbetsförmedlingen	248	211
Uppsala universitet	246	221
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	236	249
Stockholms universitet	234	220
Karolinska institutet	234	240
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	90	43
Svenska kraftnät	39	29
Sjöfartsverket	81	55
Övriga myndigheter	3 613	3 372
Summa	9 324	9 124

En förutbetald kostnad är en utgift som har betalats under året men som avser outnyttjade resurser eller tjänster. Normalt blir det en kostnad kommande år. Syftet med att periodisera förutbetalda kostnader är att resultaträkningen enbart ska visa årets kostnader för förbrukade resurser och utnyttjade tjänster.

Förutbetalda kostnader i övrigt är exempelvis hyror eller licensavgifter för kommande kvartal eller år. Förutbetalda hyreskostnader uppgår totalt till 4 634 miljoner kronor, dvs. omkring hälften av det totala beloppet.

Polismyndigheten redovisar förutbetalda hyreskostnader på 599 miljoner kronor. Kriminalvårdens förutbetalda hyreskostnader uppgår till 374 miljoner kronor. Lunds universitets förutbetalda hyreskostnader uppgår till 245 miljoner kronor.

Polismyndigheten redovisar förutbetalda it-kostnader på 427 miljoner kronor vilket är en ökning med 149 miljoner kronor från föregående år.

Kriminalvårdens förutbetalda kostnader utgörs huvudsakligen av förutbetalda hyreskostnader. Balansposten har minskat med 115 miljoner kronor. Det förklaras av att 2020 års belopp innehöll moms på hyresfakturer som inte blev betalda innan

årsskiftet. Dessutom redovisades en lokal löneöverenskommelse på 67 miljoner kronor i balansposten.

Trafikverkets förutbetalda kostnader utgörs till största del av förutbetalda it-kostnader på 205 miljoner kronor vilket är en ökning med 14 miljoner kronor från föregående år. Förutbetalda kostnader för investeringar i järnväg har minskat med 150 miljoner kronor.

Hos Riksgäldskontoret uppstår underkurser när myndigheten emitterar obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör underkurs och bokförs som en förutbetald kostnad som periodiseras över lånets löptid. För 2021 är underkurserna högre än föregående år för upplåning i svensk valuta. För upplåning i utländsk valuta är underkurserna lägre än föregående år.

Not 37 Upplupna bidragsintäkter

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	649	632
Kungl. Tekniska högskolan	457	432
Lunds universitet	424	410
Karolinska institutet	401	448
Uppsala universitet	319	329
Stockholms universitet	290	237
Göteborgs universitet	276	268
Linköpings universitet	213	205
Umeå universitet	149	129
Sveriges lantbruksuniversitet	131	138
Övriga myndigheter	725	699
Summa	4 034	3 927

Upplupna bidragsintäkter är överenskommen ersättning för genomförd verksamhet som ännu inte betalats till myndigheten. Upplupna bidragsintäkter vid universitet och andra lärosäten gäller främst pågående forskningsprojekt. Trafikverkets upplupna bidragsintäkter är främst bidrag för investeringar som till största delen medfinansieras av kommuner.

Not 38 Övriga upplupna intäkter

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna skatteintäkter	300 540	257 173
Upplupna intäkter reglering kommuner o trossamfund	-	7 422
Riksgäldskontoret		
Upplupna ränteintäkter, svenska kronor	688	1 288
Upplupna ränteintäkter, utländsk valuta	18	37
Övriga upplupna intäkter	512	1 229
Summa Riksgäldskontoret	1 218	2 554
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	953	607
Kärnavfallsfonden	746	752
Försäkringskassan	629	616
Trafikverket	625	578
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	374	374

	2021-12-31	2020-12-31
Transportstyrelsen	253	259
Tillväxtverket	157	58
Folkhälsomyndigheten	119	-
Statens tjänstepensionsverk	107	160
Migrationsverket	0	744
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 982	616
Luffartsverket	163	147
Sjöfartsverket	50	75
Övriga myndigheter	823	631
Summa	308 739	272 766

Upplupna skatteintäkter enligt tabellen nedan utgörs av skillnaden mellan de totala skatteintäkterna för inkomståret och de debiterade (preliminära) skatterna avseende samma inkomstår som redovisats till och med december månad.

Specifikation av upplupna skatteintäkter

Miljoner kronor

Skattskyldig/skatteslag	Upplupen intäkt 2021-12-31		Upplupen intäkt som kvarstår efter uppbörden i januari 2022	Upplupen intäkt 2020-12-31	Förändring 2021/2020
	Belopp	Andel	Belopp	Belopp	Belopp
Fysiska personers skatter	149 942	50	80 076	112 469	37 473
Juridiska personers skatter	21 563	7	-1 486	21 427	136
Arbetsgivaravgifter m.m.	55 257	18	690	53 400	1 857
Mervärdesskatt	80 937	27	47 530	73 718	7 219
Övriga skatter	20 216	7	8 932	17 825	2 391
Förskottsdebiteringar F-skatt	-13 549	-5	-16 151	-12 525	-1 023
Förskott utsläppsrätter	-2 726	-1	-2 726	-1 552	-1 175
Elimineringar m.m.	-11 099	-4	-11 099	-7 589	-3 510
Totalt upplupna skatteintäkter	300 540	100	105 766	257 173	43 368

De upplupna skatteintäkterna vid utgången av 2021 uppgår till drygt 300 miljarder kronor, vilket är en ökning med 43 miljarder kronor jämfört med 2020. De enskilt största upplupna intäkterna avser fysiska personers skatter. Det är också i allt väsentligt upplupna intäkter från fysiska personer som har förändrats jämfört med 2020.

Större delen av de upplupna intäkterna förklaras av att de debiterade (preliminära) skatterna som avräknas endast omfattar elva månader. Efter avräkning av uppbörden i januari 2022, som avser verksamhetsmånad december, minskar de upplupna intäkterna avseende 2021 till ungefär 106 miljarder kronor.

Det är framför allt fysiska personers skatter och mervärdesskatten som förklarar det återstående beloppet efter avräkning av uppbörden i januari. För fysiska personer förklaras det av inkomster som inte preliminärbeskattas, exempelvis vinster vid försäljning av bostäder och värdepapper (kapitalvinster), schablonintäkter för sparande på investeringssparkonto och fastighetsavgifter. För mervärdesskatten förklaras den kvarvarande upplupna intäkten till stor del av att skattskyldiga med kvartalsuppbörd redovisar den mervärdesskatt som avser årets sista kvartal i februari månad. Efter uppbörden i februari har den upplupna intäkten avseende mervärdesskatt minskat till knappt 8 miljarder kronor.

Fysiska personers inkomstskatter har ökat med 75 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen 2020. Ökningen förklaras av såväl högre intäkter från skatt på kapital som högre intäkter från skatt på förvärvsinkomst. De upplupna intäkterna har ökat med drygt 37 miljarder kronor.

Juridiska personers inkomstskatter har ökat med 31 miljarder kronor medan de upplupna intäkterna i stort sett är oförändrade.

Över tid varierar de upplupna intäkterna mest för både fysiska och juridiska personer. För fysiska personers skatter förklaras variationen i den upplupna intäkten främst av variationen i kapitalinkomsterna. För juridiska personer beror variationen på att företagets inkomstskatter är volatila och att de löpande debiteringarna baseras på företagets slutliga skatt två år tillbaka i tiden.

Arbetsgivaravgifterna har ökat med 51 miljarder kronor, vilket framför allt är en följd av den ekonomiska återhämtning som skett under 2021. Skillnaden mot föregående år beror främst på att lönesumman ökat men även på att nedsättningarna av arbetsgivaravgifter var mindre under 2021 jämfört med 2020. De upplupna intäkterna avseende arbetsgivaravgifter är däremot på ungefär samma nivå som förra året och har ökat med knappt 2 miljarder kronor.

Intäkterna från mervärdesskatt har ökat med 46 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen för 2020 medan de upplupna intäkterna har ökat med drygt 7 miljarder kronor.

Vid jämförelse mellan den skatteperiodisering i resultaträkningen som i princip leder till postens ökning jämfört med 2020 och de upplupna intäkter som anges i noten finns ett mindre skillnadsbelopp som för 2021 uppgår till 0,1 miljarder kronor och som även påverkar nettoförmögenheten. Det beloppet kan inte i nuläget fördelas på skatteslag. Att en skillnad uppstår kan bl.a. bero på periodiseringar hos enskilda myndigheter som inte kunnat beaktas i årsredovisningen för staten, på justeringar för äldre år för juridiska personers skatter som kan identifieras först senare eller på brister i modellerna för beräkning av upplupen intäkt.

Resterande övriga upplupna intäkter

Riksgäldskontorets upplupna ränteintäkter i svenska kronor och utländsk valuta är ränteintäkter förknippade med statsskulden som är intjänade under året men som ännu inte är inbetalda till Riksgäldskontoret. Övriga upplupna intäkter innehåller till största delen upplupna ränteintäkter på utlåning till Riksbanken. Även de övriga upplupna intäkterna har minskat jämfört med föregående år. Det beror främst på att samtliga instrument som Riksgäldskontoret tidigare övertog av Affärsverket Statens Järnvägar nu har förfallit. Det beror också på att de upplupna ränteintäkterna på utlåning till Riksbanken har minskat.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige har upplupna intäkter för EU-medel från EU:s fonder, främst Socialfonden. De upplupna intäkterna uppgår till 953 miljoner kronor, vilket är en ökning med 346 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Kärnavfallsfondens upplupna intäkter är i huvudsak upplupna avgifter på 603 miljoner kronor som reaktorinnehavarna betalar i efterskott. Resterande del är upplupna ränteintäkter på placeringar.

Försäkringskassan redovisar upplupna intäkter för vård inom EU på 327 miljoner kronor, vilka har minskat med 26 miljoner kronor. Beloppet varierar mellan åren beroende på när krav på ersättning framställs till respektive berört land. I övrigt består beloppet främst av upplupna ränteintäkter för återkrav på 294 miljoner kronor.

Tillväxtverkets upplupna intäkter utgörs i huvudsak av fordringar på EU avseende EU:s strukturfond, Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF).

Folkhälsomyndigheten redovisar upplupna intäkter avseende vidareförsäljning av covid-19-vaccin.

Migrationsverket redovisar inga upplupna intäkter, vilket är en minskning med 744 miljoner kronor. Föregående år hade Migrationsverket en fordran på EU-kommissionens Asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF), till följd av upplupna projektkostnader. Under 2021 har Migrationsverket erhållit ersättning för tidigare år samt årlig förfinansiering, vilket medför att staten i stället har en skuld gentemot EU-kommissionen gällande AMIF.

Affärsverket svenska kraftnät redovisar bland annat upplupna nätintäkter på 729 miljoner kronor, upplupna intäkter från systemansvariga på 773 miljoner kronor samt periodiserade kapacitetsavgifter på 467 miljoner kronor.

Not 39 Värdepapper och andelar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Riksgäldskontoret	12 760	34 614
Försäkringskassan	1 005	1 303
Pensionsmyndigheten	313	346
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	1 875	2 084
Övriga myndigheter	0	17
Summa	15 953	38 364

Riksgäldskontorets värdepapper och andelar är pågående affärer med återköpsavtal (repor) i egna statspapper. Affärerna har marknadsvårdande syfte och är också ett sätt att hantera tillfälliga likvida överskott och varierar därför mellan åren. Reporna har minskat med 21,9 miljarder kronor och uppgår till 12,8 miljarder kronor 2021.

Försäkringskassans värdepapper och andelar är huvudsakligen hypoteksobligationer i de fonder Försäkringskassan redovisar, främst Trafiklivräntefonden.

Pensionsmyndigheten redovisar värdepapper, främst i form av andelar i värdepappersfonder hos Kammarkollegiet, som hör till den frivilliga pensionsförsäkringen.

Luffartsverket redovisar kortfristiga placeringar i företagscertifikat som Värdepapper och andelar.

Not 40 Kassa och bank

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Skatteverket	513	67
Försäkringskassan	411	116
Trafikverket	340	73
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	262	224
Regeringskansliet	217	175
Länsstyrelsen i Västerbottens län	189	191
Länsstyrelsen i Norrbottens län	152	150
Karolinska institutet	131	138

	2021-12-31	2020-12-31
Polismyndigheten	120	67
Kärnavfallsfonden	104	282
Tillväxtverket	103	81
Universitets- och högskolerådet	0	502
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	2 071	2 690
Sjöfartsverket	645	551
Svenska kraftnät	627	66
Övriga myndigheter	993	1 376
Summa	6 879	6 749

Posten Kassa och bank består i allt väsentligt av bankmedel på konton utanför det statliga betalningssystemet. Den har ökat med 130 miljoner kronor. Luftfartsverket har den största andelen bankmedel men den har minskat med 619 miljoner kronor på grund av att myndigheten haft lägre fakturerade luftfartsintäkter till följd av lägre trafikvolym. Skatteverkets bankmedel har ökat med 446 miljoner kronor vilket förklaras av inbetalningar till valutakonto rörande systemet för redovisning av moms på elektroniska tjänster och från den 1 juli 2021 inbetalningar av moms enligt tredjelandsordningen, unionsordningen och importordningen. Andra länder har inte kunnat leverera fördelningsunderlag i tid vilket gör att medlen ligger kvar på valutakontot. Universitets- och högskolerådet redovisar från och med 2021 medel från Nordplus och Erasmus i statens valutakoncernkonto på Riksgäldskontoret vilket förklarar minskningen på 502 miljoner kronor.

Not 41 Nettoförmögenheten

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Uppskrivningskapital	53	53
Donationskapital	1 302	1 233
Resultatandelar i hel- och delägda företag	364 321	300 951
Balanserad kapitalförändring	-338 634	-229 850
Årets över- eller underskott enligt resultaträkningen	89 829	-99 543
Summa	116 871	-27 155

Nettoförmögenheten är skillnaden mellan tillgångar och skulder. En positiv nettoförmögenhet innebär att statens tillgångar är större än statens skulder. Förändringen av nettoförmögenheten mellan två år samvarierar i huvudsak med statsskuldens förändring. Nettoförmögenheten påverkas i första hand av resultaträkningens över-/underskott. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av andra transaktioner som förändrar tillgångarnas eller skuldernas värde utan att de redovisas i resultaträkningen. Utgående balansen från 2020 uppgick till -27,2 miljarder kronor. Under 2021 ökade nettoförmögenheten med 144 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 116,9 miljarder kronor och har därmed övergått från en negativ till en positiv nettoförmögenhet. Nedan redogörs för förändringar av poster som ingår i nettoförmögenheten. Vissa händelser som i sig inte innebär att nettoförmögenheten påverkas utgör ändå förklaringar till förändringar av ingående delposter.

Ändringar av utgående balansen 2020

För att få jämförbarhet mellan åren ändras i vissa fall den utgående balansen från föregående år. Detta gäller främst vid införande av nya redovisningsprinciper.

Upplupna skatteintäkter har justerats och medfört en minskad balanserad kapitalförändring med 1,6 miljarder kronor. Justeringen avsåg fordran för utsläppsrätter.

Uppskrivningskapital

Uppskrivningskapitalet är oförändrat jämfört med föregående år. Kapitalet minskar med avskrivningsbeloppen på uppvärderade anläggningar samt med omföring till balanserad kapitalförändring vid försäljning av tillgångar.

Donationskapital

Donationskapitalet har ökat med 69 miljoner kronor under året. Ökningen består till största delen av donationer av konst och likvida medel till Nationalmuseet och Moderna museet.

Resultatandelar i hel- och delägda företag

Kammarkollegiet svarar för merparten av posten. Andelsvärdet är vid årets beräkning till största delen baserat på företagens egna kapital enligt årsbokslut. Ökningen på 63,4 miljarder kronor under året består av föregående års resultatandelar (27,1 miljarder kronor), utdelningar betalda under 2021 (-18,0 miljarder kronor), övriga förändringar av eget kapital i företagen (53,5 miljarder kronor) samt övriga förändringar om 0,3 miljarder kronor.

Den del av Systembolaget AB:s resultat, motsvarande årets utdelning, och som redovisas som skatteintäkt förs om från balanserad kapitalförändring till resultatandel påföljande år (0,5 miljarder kronor).

Vattenfall AB har redovisat en ökning med 40,2 miljarder kronor av det egna kapitalet vid sidan av resultatet. Förändringen består främst av orealiserade värdeförändringar som redovisats direkt mot eget kapital.

Telia Company AB har rapporterat 5,7 miljarder kronor i ökning av eget kapital vid sidan av resultatet, vilket främst avser orealiserade värdeförändringar redovisade direkt mot eget kapital samt förändring av innehav utan bestämmande inflytande.

Balanserad kapitalförändring

Den balanserade kapitalförändringen minskade med 108,8 miljarder kronor under året. Den del av föregående års överskott som inte är hänförligt till resultatandelar har minskat kapitalförändringen med 126,6 miljarder kronor.

Utdelningar från hel- och delägda företag enligt föregående stycke har ökat denna delpost med motsvarande belopp, 18,0 miljarder kronor.

Systembolaget AB:s resultat förs till en del som skatteintäkt, vilket påföljande år omförs till resultatandel från kapitalförändring (-0,5 miljarder kronor).

Vid beräkningen av skatteperiodiseringar uppstår ett skillnadsbelopp som inte kan fördelas på olika skatteslag och som förs till balanserad kapitalförändring. Beloppet uppgår till -0,1 miljarder kronor för 2021.

Försvarmakten redovisar invärdering av beredskapsvaror i lager m.m. direkt mot eget kapital till en summa av 0,8 miljarder kronor.

Skilda principer vid värdering av inomstatliga värdepapper medför en utjämningspost på 0,5 miljarder kronor som redovisas som balanserad kapitalökning.

Nedanstående tabell visar de poster som lett fram till nettoförmögenhetens förändring.

Nettoförmögenhetens förändring

Miljoner kronor	Uppskrivnings- kapital	Donations- kapital	Resultatandelar i hel och delägda företag	Balanserad kapital- förändring	Årets under/ överskott	Summa
Utgående balans 2020	53	1 233	300 951	-228 276	-99 543	-25 581
Justeringar av skatteperiodiseringar				-1 574		-1 574
Ingående balans 2021	53	1 233	300 951	-229 850	-99 543	-27 155
Föregående års kapitalförändring			27 105	-126 648	99 543	0
Utdelning från hel- och delägda företag			-18 045	18 045		0
Förändring av eget kapital hos hel- och delägda företag			53 546			53 546
Omföring av resultatandel från Systembolaget redovisad som skatteintäkt			471	-471		0
Saldo vid beräkning av skatteperiodiseringar				-104		-104
Invärdering av beredskapsvaror i lager m.m., Försvarsmakten				797		797
Utjämningspost vid eliminering av statspapper				497		497
Saldo inomstatlig betalningsavräkning				44		44
Saldo vid eliminering av ensidiga inomstatliga periodavgränsningsposter samt diverse fordringar och skulder				-84		-84
Eliminering av inomstatliga balansposter avseende moms				-688		-688
Underskott av den avgiftsbelagda verksamheten avs. premiepensionen hos Pensionsmyndigheten				-157		-157
Övriga förändringar		69	293	-15		346
Årets över- eller underskott					89 829	89 829
Summa årets förändring	0	69	63 370	-108 784	189 372	144 026
Utgående balans	53	1 302	364 321	-338 634	89 829	116 871

I tabellen nedan redovisas en beräkning av skillnaderna mellan balansräkningens nettoförmögenhet för 2020 och 2019 jämfört med statens förmögenhet beräknad i anslutning till nationalräkenskapernas (NR) principer. NR:s förmögenhetsberäkningar finns ännu inte framställda för 2021 och jämförelsen görs därför mellan 2020 och 2019.

Tabell 3.9 Skillnad mellan nettoförmögenhet enligt årsredovisningen för staten och nationalräkenskaperna

Miljarder	2020-12-31	2019-12-31
Statens nettoförmögenhet enligt ÅRS	-27	75
<i>Avgående poster ur Nettoförmögenheten</i>		
Fordringar och skulder endast i den statliga balansräkningen	161	153
Upplupna skatteintäkter och övriga periodiseringar	-46	-53
Värdejusteringar, Centrala studiestödsnämnden	25	25
<i>Tillkommande poster i Statens förmögenhet enligt NR-principer</i>		
Uppvärdering av aktier till marknadsvärde	186	246
Pålägg av moms och indexuppräknning till aktuell prisnivå av anläggningstillgångar/förbrukningsinventarier samt utökad aktivering av forskning och utveckling	1 085	1 058
Omvärdering av statsskuld och övriga finansiella poster till marknadsvärde	-62	-82
Riksbankens egna kapital utöver grundfond	146	164
Löneskatt på kommunsektorns pensionsskuld	89	89

	2020-12-31	2019-12-31
Värdepapper hos Riksbankens jubileumsfond, Allmänna arvsfonden, Östersjöstiftelsen m.fl.	60	52
Övrigt	-24	-13
Statens förmögenhet enligt NR-principer	1 593	1 714

Skillnaden mellan balansräkningens nettoförmögenhet vid utgången av 2020 på -27 miljarder kronor och den beräkning i anslutning till NR som gjorts i 2022 års ekonomiska vårproposition på 1 593 miljarder kronor innebär att NR-beräkningen visar en positiv nettoförmögenhet som är 1 620 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen.

Skillnader beror dels på olika värderingsprinciper, dels på olika avgränsning av staten. Den enskilt största skillnaden beror på att fasta realtillgångar i NR värderas till återanskaffningsvärdet dvs. restvärdet efter avskrivningar räknas upp med prisindex samt med moms medan fasta realtillgångars värdering i balansräkningen utgår från ursprungligt anskaffningsvärde. Dessutom tillgångsförs forskning och utveckling i högre grad i NR. Detta står för 67 procent av skillnaden i förmögenheten. En annan stor del beror på att NR använder marknadsprisvärdering där sådan finns tillgänglig, t.ex. för att aktieinnehav och för skulder i form av bl.a. statsobligationer. I fråga om avgränsning ingår Riksbanken som kapitalandel i NR och inte endast med grundfonden. Beräkningen av upplupna skatteintäkter sker med andra metoder i NR, vilket tillsammans med en annan tillämpning vid fastställandet av periodiseringar ger ett lägre värde på tillgången. Dessutom finns andra mindre skillnader. För tillgångar och skulder i övrigt består skillnaden främst av fonder och avsättningar, som endast ingår i balansräkningen. För att balansera den särskilda löneskatt som ingår i kommunernas pensionsskuld tar NR upp en fordran i staten på motsvarande belopp.

Not 42 Fonder

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Kärnavfallsfonden	82 538	77 475
Resolutionsreserven, Riksgäldskontoret	50 613	46 949
Insättningsgarantifonden, Riksgäldskontoret	47 845	46 409
Stabilitetsfonden, Riksgäldskontoret	39 911	39 919
Trafiklivräntefonden, Försäkringskassan	1 075	1 097
Kammarkollegiet, försäkringsverksamheten m.m.	499	453
Bygdemedel m.m., länsstyrelser	419	415
Försäkringskassans övriga fonder	273	280
Batterifonden, Naturvårdsverket	168	167
Övriga	423	369
Summa	223 764	213 533

Som fonder i staten redovisas medel som är reserverade för särskilda ändamål, men där det reserverade beloppet inte beror direkt på en fastställd skuld eller en försäkringstekniskt beräknad risk. De viktigaste förändringarna i fondkapitalet beskrivs i not 5 Avsättning till/upplösning av fonder.

Kärnavfallsfonden redovisas av myndigheten Kärnavfallsfonden och förvaltas av Kammarkollegiet. Fonden består av avgifter från kärnkraftsföretagen, baserade på produktionen av elektrisk kraft. Avgifterna ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall. Kärnavfallsfonden har fortsatt att öka under 2021 liksom de senaste åren.

Fondmedlen har historiskt varit placerade i statsobligationer och reala placeringar, men sedan många år även i s.k. säkerställda obligationer utgivna av bostadsfinansieringsinstitut, och till en mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Efter utvidgning av placeringsmandatet har sedan 2018 även något som benämns en långsiktig portfölj med större risk börjat byggas upp, med företagsobligationer, aktier och andelar i värdepappersfonder, vid sidan av den tidigare s.k. basportföljen. Hösten 2020 avslutades implementeringsfasen och 2021 är det första helåret då fonden är fullinvesterad i den långsiktiga portföljen. Vid utgången av 2021 uppgick tillgångarna i den långsiktiga portföljen till ca 36 procent av de totala placeringarna.

Sammantaget uppgick Kärnavfallsfondens avkastning till 7,44 procent under 2021. I allt väsentligt förklaras förvaltningsresultatet av avkastningen i den långsiktiga portföljen som uppgick till 21,01 procent vilket motsvarar 17,11 procent real avkastning. Basportföljens avkastning stannade på måttliga 0,36 procent motsvarande -3,54 procent i reala termer.

Riksgäldskontoret förvaltar tre stora fonder inom ramen för krishantering inom det finansiella systemet. Ramverket för krishantering ska säkerställa att den finansiella sektorn står för de direkta kostnaderna för finansiella kriser. Om ett instituts egna resurser inte räcker till finns medel avsatta i förväg som staten kan använda om den finansiella stabiliteten är hotad. Medlen har finansierats genom avgifter och är uppdelade på Resolutionsreserven, Insättningsgarantifonden och Stabilitetsfonden.

Resolutionsreserven har vuxit under 2021 och är nu den största av dessa. Sedan 2016 gäller lagstiftning som innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. Resolutionsreserven bildades 2016 för detta ändamål och tillfördes då 19 miljarder kronor genom överföring från Stabilitetsfonden. Den har därefter tillförts resolutionsavgifter samt avkastning på fondens medel. Resolutionsavgifter ska betalas så länge Resolutionsreservens behållning är lägre än tre procent av de berörda institutens sammanlagda garanterade insättningar. I slutet av 2021 uppgick reserven till 50,6 miljarder kronor, vilket motsvarar cirka 2,7 procent av de garanterade insättningarna.

Insättningsgarantifonden har byggts upp av avgifter från institut som omfattas av garantin. Avgiften används till att bygga upp en fond för att kunna betala ut ersättning till kunder i kreditinstitut eller värdepappersbolag som går i konkurs.

Insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag och andra juridiska personer. Insättningsgarantimedlen är placerade i statspapper och till mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Fonden uppgick vid utgången av 2021 till 47,8 miljarder kronor. Insättningsgarantin totalt uppgår till 1 917 miljarder kronor (se not 56).

Stabilitetsfonden inrättades enligt riksdagens beslut i samband med finanskrisen 2008 för att finansiera framtida stödåtgärder. Inledningsvis tillfördes den 15 miljarder kronor genom särskilt anslag på statens budget. Avsikten var tidigare att fonden genom avgifter och avkastning skulle öka upp till motsvarande 2,5 procent av BNP. Stabilitetsavgiften har tagits bort efter införandet av resolutionsreserven, men fonden finns kvar och kan användas för stödåtgärder i vissa fall.

Försäkringskassan redovisar några fonder som förvaltas av Kammarkollegiet och från vilka bl.a. vissa livräntor enligt äldre bestämmelser betalas ut. Den största är Trafiklivräntefonden och övriga fonder vid Försäkringskassan består av Frivilliga yrkesskadefonden och Affärsverksfonden.

Kammarkollegiets fonder avser främst kollegiets försäkringsverksamhet och Kulturfonden för Sverige och Finland, men även Viltvårdsfonden.

Länsstyrelserna redovisar s.k. bygdemedel (vattenregleringsmedel) och älgvårdsfonder med den övervägande delen hos länsstyrelserna i Norrbottens och Västerbottens län.

Batterifonden redovisas av Naturvårdsverket och har byggts upp av miljöavgifter på batterier. Sedan många år gäller numera producentansvar för batterier och fonden tar inte in några avgifter. Återstående medel används till batteriforskning och fonden minskar successivt.

Bland fonder som inte specificeras i tabellen finns främst medel från vattendomar m.m. hos Havs- och vattenmyndigheten och Brottsofferfonden.

Not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Statens tjänstepensionsverk	333 333	333 424
Riksdagsförvaltningen	5 555	5 453
Försvarsmakten	244	219
Regeringskansliet	65	54
Polismyndigheten	35	44
Umeå universitet	24	24
Lunds universitet	23	28
Trafikverket	18	22
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	7 285	7 032
Sjöfartsverket	2 725	2 694
Svenska kraftnät	1 208	1 138
Övriga myndigheter	195	221
Summa	350 710	350 353

Statens pensionsåtagande vid SPV

Statens tjänstepensionsverk (SPV) ansvarar och redovisar avsättningar för de förmånsbestämda tjänstepensionerna och övriga avtalsförsäkringar som myndigheterna betalar premier för. Tillsammans utgör dessa merparten av statens pensionsåtagande. Undantagna från denna ordning är de myndigheter som gör egna avsättningar för pensioner, främst Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät.

Avsättningen för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar minskade med 0,1 miljarder kronor jämfört med 2020 och uppgår 2021 till 333,3 miljarder kronor.

Förklaring till förändring av den försäkringstekniska avsättningen i SPV:s tjänstepensionsverksamhet

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående skuld	332 854	294 037
Justering av ingående skuld	-48	-14
Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta	0	34 826
Ändrade beräkningsgrunder, övrigt	0	0

	2021-12-31	2020-12-31
Grundränta, brutto	-4 703	-4 679
Grundränta, frigjorda driftkostnader	-333	-334
Indexering	2 068	5 527
Utfall av antaganden om livslängd	30	-81
Nya och tillfälliga sjukpensioner	72	92
Förändrad avsättning för premiebefrielse med mera	32	-77
Nya inaktuella, temporära efterlevandepensioner	132	113
Nyintjänande	13 276	14 162
Förändring av antastbar förmån	-58	14
Nya temporära efterlevandepensioner	98	99
Utbetald pension	-10 692	-10 611
Utbetalning, frigjorda driftkostnader	-83	-83
Aktualisering	-176	-162
Övrigt	246	25
Summa utgående skuld¹	332 715	332 854

¹ Till detta tillkommer tjänstegruppliv- och personskadeersättningar med 618 miljoner kronor (570 miljoner kronor föregående år) vilket förklarar avvikelsen mot beloppet i not 43.

Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta i tabellen ovan visar den effekt på avsättningen som uppstår när bruttoräntan i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna ändras. Den redovisningsprincip som staten tillämpar är en anpassning till den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Principen innebär att resultateffekten av försäkringstekniska omvärderingar redovisas direkt mot nettoförmögenheten och inte i resultaträkningen (se även Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Under 2021 har räntan i beräkningsgrunderna varit oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till -1,4 procent. Det innebär att avsättningen inte har förändrats till följd av ändrad bruttoränta. För 2020 var motsvarande effekt en ökning av avsättningen med 34,8 miljarder kronor som ett resultat av att räntan då sänktes från -0,7 procent till -1,4 procent.

Grundränta, brutto visar den framräkning av pensionsavsättningen som enligt de försäkringstekniska riktlinjerna ska göras med antagen ränta. Under 2021 är räntan precis som föregående år -1,4 procent, vilket leder till en minskning av avsättningen med 4,7 miljarder kronor (4,7 miljarder kronor även för 2020).

Indexering består av omräkningen av utbetalade pensioner och fribrev med hänsyn till förändringen av prisbasbeloppet. För 2021 har prisbasbeloppet höjts med 0,63 procent i jämförelse med föregående år vilket ökar avsättningen med 2,1 miljarder kronor (5,5 miljarder kronor).

Nyintjänande omfattar den förändring av avsättningen som beror på att de aktiva har tjänat in ytterligare rätt till pension. För 2021 har effekten av nyintjänande ökat avsättningen med 13,3 miljarder kronor (14,2 miljarder kronor).

Utbetald pension motsvarar den minskning av avsättningen som årets utbetalningar medför. Årets utbetalningar har minskat avsättningen med 10,7 miljarder kronor (10,6 miljarder kronor).

I Övrigt ingår effekter som uppstår i avsättningen när förmånsbelopp förändras under utbetalningsperioden, exempelvis på grund av samordning. I posten ingår även nytillkomna pensioner för vilka reserveringar inte tidigare har gjorts, framför allt gällande äldre och övriga förmåner.

Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Förutom statens pensionsåtagande hos SPV redovisar även Riksdagsförvaltningen avsättning för pensioner och inkomstgarantier samt avsättning för omställningsstöd till aktiva och avgångna ledamöter. Riksdagsförvaltningen tillämpar i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och följer precis som SPV den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Det innebär att Riksdagsförvaltningen redovisar effekten av försäkringstekniska omvärderingar direkt mot myndighetskapitalet istället för som en del av årets resultat.

Under 2021 har Riksdagsförvaltningens totala pensionsavsättning ökat med 0,1 miljarder kronor (0,9 miljarder kronor). Eftersom bruttoräntan har varit oförändrad jämfört med föregående år har avsättningen inte påverkats av försäkringstekniska omvärderingar och ökningen har därför i sin helhet redovisats som en kostnad i resultaträkningen. Riksdagsförvaltningens totala pensionsavsättning för 2021 uppgår till 5,6 miljarder kronor (5,5 miljarder kronor). Av dessa utgör 0,5 miljarder kronor (0,5 miljarder kronor) inkomstgarantier och omställningsstöd. Den totala pensionsavsättningen består till 57 procent (60 procent) av avsättningar som avser avgångna ledamöter och resterande del avser avsättningar till aktiva ledamöter.

Även Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät tillämpar numera i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och tillämpar även den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Det innebär att även affärsverken redovisar effekten av försäkringstekniska omvärderingar direkt mot eget kapital. Affärsverkens sammanlagda pensionsavsättning har under 2021 ökat med totalt 0,4 miljarder kronor (1,8 miljarder kronor), där Luftfartsverket står för 0,3 miljarder kronor (1,3 miljarder kronor). Att bruttoräntan inte har förändrats i jämförelse med föregående år innebär att ökningen av affärsverkens pensionsavsättningar i sin helhet har redovisats som en kostnad i resultaträkningen.

Not 44 Avsättningar för garantier

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Avsättningar för garantier		
risker som kan finansieras av garantiavgifter	9 981	8 519
kvardröjande risker	989	1 068
oreglerade skador	1 268	1 305
Summa avsättningar för garantier	12 238	10 892
Avsättningar för garantier per myndighet		
Exportkreditnämnden	10 581	9 461
Riksgäldskontoret	1 090	1 114
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	439	210
Boverket	128	107
Summa för avsättningar för garantier per myndighet	12 238	10 892

Under posten Avsättningar för garantier redovisas reserveringar för förväntade garantiförluster där det finns ett krav att värdera garantier. I not 56 *Garantiförbindelser* finns en sammanställning av statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

Avsättningar för garantier är uppdelat på risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker som inte kan finansieras från garantiavgifter och skadeersättningar som inte är utbetalade vid bokslut (oreglerade skador).

Avsättningar för garantier uppgick till 12 238 miljoner kronor 2021 jämfört med 10 892 miljoner kronor 2020. Det innebär att avsättningar för garantier ökade med 1 346 miljoner kronor. Den främsta orsaken är att risker som kan finansieras av garantiavgifter har ökat från 8 519 miljoner kronor 2020 till 9 981 miljoner kronor 2021. Kvardröjande risker och oreglerade skador minskade med 79 miljoner kronor respektive 37 miljoner kronor jämfört med 2020.

Det är Exportkreditnämnden (EKN), Riksgäldskontoret, Sida och Boverket som har ingått finansiella garantiavtal där det finns ett krav att redovisa avsättningar för garantier.

EKN har 89 procent av statens garantiengagemang och redovisar 86 procent av statens avsättningar för garantier. Vid utgången av 2021 hade EKN garantier i 146 länder och garantiengagemanget var i slutet av året 266,3 miljarder kronor, jämfört med 238,6 miljarder kronor 2020. Avsättningar för garantier uppgick till 10 581 miljoner kronor, vilket var en ökning med 1 120 miljoner kronor jämfört med 2020. Av EKN:s avsättningar för garantier 2021 var 8 851 miljoner kronor hänförliga till risker som kan finansieras av garantiavgifter.

EKN har till följd av sjukdomen covid-19 erbjudit stora och medelstora företag att teckna rörelsekreditgarantier under perioden mars 2020 till juni 2021.

Rörelsekreditgarantier täcker 75 procent av bankens risk vid rörelsefinansiering till företag. Vid slutet av året var garantiengagemanget i rörelsekreditgarantier 42,4 miljarder kronor och den förväntade förlusten i dessa engagemang och som påverkat avsättningar var 1,1 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets garantiengagemang var i slutet av året 20,0 miljarder kronor, jämfört med 24,2 miljarder kronor 2020. Avsättningar för garantier uppgick till 1 090 miljoner kronor, vilket var en minskning med 24 miljoner kronor jämfört med 2020. Av Riksgäldskontorets avsättningar för garantier 2021 var 745 miljoner kronor hänförliga till risker som kan finansieras av garantiavgifter.

Sidas garantiengagemang var i slutet av året 7,6 miljarder kronor, jämfört med 6,3 miljarder kronor 2020. Avsättningar för garantier uppgick till 439 miljoner kronor, vilket var en ökning med 229 miljoner kronor jämfört med 2020. Ökningen kan främst härledas till att risker som kan finansieras med garantiavgifter som ökade med 157 miljoner kronor. Av Sidas avsättningar för garantier 2021 var 257 miljoner kronor hänförliga till risker som kan finansieras av garantiavgifter.

Boverkets garantiengagemang var i slutet av året 4,4 miljarder kronor, jämfört med 2,7 miljarder kronor 2020. Avsättningar för garantier uppgick till 128 miljoner kronor, vilket var en ökning med 21 miljoner kronor jämfört med 2020. Av Boverkets avsättningar för garantier 2021 var hela beloppet hänförligt till risker som kan finansieras med garantiavgifter.

Not 45 Avsättningar för avhjälpande av miljöskador

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Försvarsmakten		
Pågående rättsliga tvister miljöärenden	692	490
Drivmedel och olja	535	50

	2021-12-31	2020-12-31
Ammunitionsrester	322	92
Deponier och vrak	111	71
Övrigt, avhjälpande verksamhet	206	39
Summa Försvarsmakten	1 866	742
Trafikverket		
Miljöansvar för miljögaranti statliga bolag	763	667
Impregneringsplatser	321	283
Bangårdar och stationsområden	206	111
Övrigt	164	157
Summa Trafikverket	1 454	1 218
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	515	392
Sjöfartsverket	2	2
Övriga myndigheter	65	27
Summa	3 902	2 381

Avsättningar för avhjälpande av miljöskador avser framtida utgifter för avhjälpande av en föroreningsskada eller en allvarlig miljöskada enligt miljöbalken.

Posten består i huvudsak av Försvarsmaktens och Trafikverkets och avsättningar. Affärsverket svenska kraftnäts avsättning avser framtida utgifter för sanering av kreosot- eller saltimpregnerade fundament.

Not 46 Övriga avsättningar

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Försvarsmakten	881	567
Pensionsmyndigheten	320	351
Trafikverket	255	300
Statens jordbruksverk	215	466
Regeringskansliet	154	53
Migrationsverket	146	155
Polismyndigheten	145	157
Försäkringskassan	110	98
Arbetsförmedlingen	79	118
Skatteverket	68	65
Göteborgs universitet	67	60
Lunds universitet	66	66
Uppsala universitet	62	65
Skogsstyrelsen	60	118
Kriminalvården	57	52
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	40	44
Svenska kraftnät	38	12
Sjöfartsverket	-	60
Övriga myndigheter	964	883
Summa	3 727	3 690

Övriga avsättningar består bl.a. av omstruktureringskostnader. En omstrukturering kan avse försäljning, avveckling eller omlokalisering av en verksamhet, förändringar i ledningsstruktur eller genomgripande omorganisation.

Försvarsmakten har bl.a. avsättningar för avveckling och återställande av materiel.

Pensionsmyndigheten har en avsättning för frivillig pensionsförsäkring som är en verksamhet enligt äldre lagstiftning. Nyteckning till försäkringen upphörde i början av 1980-talet och avsättningen minskar successivt, eftersom inga premier inbetalas, med skillnaden mellan kapitalavkastning och pensionsutbetalningar.

Trafikverkets avsättningar avser främst skadestånd och regress.

Statens jordbruksverks avsättningar består till stor del av avsättningar för EU:s garantifond för jordbruket (EGFJ) och EU:s landsbygdsfond 2014–2020 (EJFLU).

Not 47 Statsskulden

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Lån i svenska kronor		
Nominella statsobligationer	655 983	573 483
Real skuld i svenska kronor	206 690	178 298
Statsskuldväxlar	107 483	172 711
Likviditetsförvaltningsinstrument	81 215	135 781
Gröna obligationer	20 000	20 000
Privatmarknadslån	0	2 889
Säkerheter i svenska kronor	989	2 788

	2021-12-31	2020-12-31
Valutaderivat	-96 181	-79 321
Summa Lån i svenska kronor	976 179	1 006 629
Eliminering, myndigheters innehav av statspapper	-59 755	-62 652
Lån i svenska kronor totalt	916 424	943 977
Lån i utländsk valuta		
Obligationer m.m. i utländsk valuta	127 370	189 605
Valutaderivat	100 715	83 682
Säkerheter i utländsk valuta	1	476
Summa Lån i utländsk valuta	228 086	273 763
Summa	1 144 510	1 217 740

I Riksgäldskontorets definition av den svenska statsskulden ingår de låneinstrument som Riksgäldskontoret använder i sin finansiering av statens lånebehov (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Lån i svenska kronor redovisas till nominellt slutvärde, dvs. de marknadsvärderas inte med hänsyn till förändringar i marknadsräntorna.

I årsredovisningen för staten används Riksgäldskontorets definition av statsskulden minskad med elimineringar av de statliga myndigheternas innehav av statliga obligationer.

Det är endast ett fåtal myndigheter som har statsobligationer. Kärnavfallsfondens innehav var vid årsskiftet 21,0 miljarder kronor och Riksgäldskontorets innehav för Insättningsgarantifonden var 38,7 miljarder kronor värderade till nominellt värde samt upplupen inflationskompensation.

Lån i utländsk valuta upptas i balansräkningen till sitt aktuella värde, dvs. de räknas om till de valutakurser som gällde på bokslutsdagen. De redovisade lånen i utländsk valuta har under året minskat med 45,7 miljarder kronor.

Statsskulden har minskat med 73,2 miljarder kronor totalt jämfört med 2020. Statens budgetsaldo vände 2021 återigen till ett överskott och landade på 77,9 miljarder kronor, vilket har medfört ett minskat lånebehov. Sambanden mellan statsskuldens förändring och statens budgetsaldo beskrivs närmare i tabell 3.4 Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2021. Lån i form av nominella statsobligationer svarar för den största ökningen med 82,5 miljarder kronor. Dessutom har real skuld i svenska kronor ökat med 28,4 miljarder kronor. Den största minskningen avser lån i form av statsskuldsväxlar som har minskat med 65,2 miljarder kronor. En nästan lika stor minskning avser obligationer m.m. i utländsk valuta, som har minskat med 62,2 miljarder kronor. Likviditetsförvaltningsinstrument har minskat med 54,6 miljarder kronor och valutaderivat i svenska kronor med 16,9 miljarder kronor.

Not 48 Långfristiga skulder

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	710	959
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	103	101
Transportstyrelsen	62	128
Riksgäldskontoret	46	187
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	37 886	18 538

	2021-12-31	2020-12-31
Luffartsverket	117	66
Övriga myndigheter	2	3
Summa	38 926	19 982

Långfristiga skulder vid sidan av statsskulden förekommer endast hos ett fåtal statliga myndigheter, förutom de lån i Riksgäldskontoret som är interna i staten och därför elimineras i årsredovisningen för staten.

Trafikverket redovisar en betalningsutfästelse till Svensk-Danska Broförbindelsen AB med 547 miljoner kronor och därutöver innehållna garantibelopp på 162 miljoner kronor.

Rådet för Europeiska socialfonden redovisar en skuld på 103 miljoner kronor till EU-kommissionen som uppstod vid räkenskapsåret 2018/2019 och regleras vid programmets slut.

Transportstyrelsens långfristiga skulder består främst av skulder till Eurocontrol, en europeisk organisation som arbetar med flygtrafikledning och flygsäkerhetsfrågor. Skulden till Eurocontrol uppgår till 176 miljoner kronor.

Riksgäldskontoret redovisar inte längre någon skuld knutna till tillgångar som övertogs från affärsverket Statens järnvägar i samband med att affärsverket upphörde. Det är en minskning med 155 miljoner kronor från föregående år. Övriga poster avser skulder om knappt 42 miljoner kronor avseende terminskontrakt Statens internbank och 4 miljoner kronor avseende uttagna medel Riksgäldsspar.

Affärsverket svenska kraftnäts långfristiga skulder består av aktiverade kapacitetsavgifter och uppgår till knappt 39 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 19 miljarder kronor från föregående år. Kapacitetsavgifter uppkommer som en följd av överföringsbegränsningar i stamnätet och Affärsverket svenska kraftnät använder dem till mothandel eller till att finansiera investeringar som förstärker eller bibehåller överföringskapaciteten i stamnätet. Under 2021 har det varit ett mycket högt inflöde av kapacitetsavgifter.

Luffartsverkets långfristiga skulder består av betalningsutfästelser till SVEDAB 547 miljoner kronor och innehållna garantibelopp 162 miljoner kronor.

Not 49 Leverantörsskulder

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Trafikverket	10 829	8 840
Försvarsmakten	3 269	1 637
Försvarets materielverk	2 777	2 008
Folkhälsomyndigheten	1 271	428
Polismyndigheten	815	560
Fortifikationsverket	619	301
Statens fastighetsverk	522	448
Uppsala universitet	441	130
Kriminalvården	396	749
Försäkringskassan	332	216
Arbetsförmedlingen	328	129
Kungl. Tekniska högskolan	295	60
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	266	114

	2021-12-31	2020-12-31
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 814	685
Sjöfartsverket	156	115
Luffartsverket	105	207
Övriga myndigheter	5 897	4 142
Summa	30 131	20 768

Leverantörsskulder är skulder som uppkommer vid köp av varor och tjänster. Posten kan variera mycket på grund av skuldernas kortfristiga karaktär. Posten uppgår till 30,1 miljarder kronor vilket är en ökning från föregående år med drygt 9 miljarder kronor.

Trafikverket redovisar leverantörsskulder om 10,8 miljarder kronor vilket är en ökning med 2 miljarder kronor. Försvarsmaktens leverantörsskulder uppgår till 3,2 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,6 miljarder kronor. Försvarets materielverk, Folkhälsomyndigheten och Affärsverket svenska kraftnät redovisar också betydligt högre leverantörsskulder än föregående år.

Not 50 Övriga kortfristiga skulder

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Skatteverket		
Kontoöverskott, skattekonto	109 703	88 576
Övrigt, Skatteverket	641	588
Summa Skatteverket	110 344	89 164
Riksgäldskontoret		
Affärsdagsredovisning	32 273	37 035
Skuld till premiepensionssystemet	21 184	17 228
EU-avgifter	5 548	3 227
Övrigt, Riksgäldskontoret	177	52
Summa Riksgäldskontoret	59 182	57 542
Pensionsmyndigheten	6 695	6 562
Försäkringskassan	3 665	3 592
E-hälsomyndigheten	2 677	2 630
Trafikverket	805	921
Exportkreditnämnden	536	676
Statens tjänstepensionsverk	451	448
Polismyndigheten	354	440
Transportstyrelsen	353	214
Skogsstyrelsen	420	54
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	436	396
Svenska kraftnät	149	43
Sjöfartsverket	24	30
Övriga myndigheter	4 487	3 784
Summa	190 578	166 496

Posten Övriga kortfristiga skulder uppgick till 190,6 miljarder kronor vid utgången av 2021, vilket är 24,1 miljarder kronor högre än föregående år.

Den största delen av Skatteverkets skuld för kontoöverskott på skattekonto utgörs av skattebetalares extra inbetalningar för att täcka den slutliga skatten, vilken avräknas först 2022. En annan del är oreglerade skulder avseende överskjutande ingående mervärdesskatt eller andra återbetalningar som inte hunnit verkställas per balansdagen. Förändringar av kontoöverskott på skattekonto hos Skatteverket motsvarar en ökning på 21,1 miljarder kronor.

Effekterna av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning var 4,8 miljarder kronor lägre 2021 än föregående år. Vid affärsdagsredovisning uppstår en skuld när ett avtal om köp av värdepapper ingås, som sedan nollställs några dagar senare när betalningen görs. Det är normalt att det är stora fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen. Motsvarande effekt förekommer på fordringssidan i samband med försäljning av värdepapper, se not 35 Övriga kortfristiga fordringar.

Riksgäldskontorets skuld till premiepensionssystemet består huvudsakligen av inbetalda ålderspensionsavgifter som övergångsvis har placerats på konto i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner.

Medel för EU-avgiften består av medel som har satts in på EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret, men som ännu inte har rekvirerats av kommissionen och betalats från statens centralkonto i Riksbanken. Beloppet varierar över tid beroende på EU-kommissionens aktuella likviditetsbehov.

Pensionsmyndigheten redovisar en skuld för innehållen skatt på pensionsförmåner.

Skulderna hos Försäkringskassan består främst av innehållen skatt på dagersättningar, så som sjukpenning, graviditetspenning, föräldrapenning m.fl. skattepliktiga socialförsäkringsförmåner.

E-hälsomyndighetens övriga skulder består främst av en skuld till apoteksaktörer avseende den läkemedelsförmån som E-hälsomyndigheten har i uppdrag att förmedla till apoteksaktörer.

Skogsstyrelsens skulder har ökat med 0,4 miljarder kronor, vilket främst beror på nekade avverkningsstillstånd i fjällnära skog.

Polismyndigheten har omklassificerat kontanta beslag från övriga kortfristiga skulder till depositioner vilket minskar förra årets jämförelsebelopp med 0,2 miljarder kronor. Även Transportstyrelsens jämförelsetal har justerats något.

Not 51 Depositioner

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Kronofogdemyndigheten	2 162	1 866
Tullverket	490	439
Länsstyrelserna	370	542
Polismyndigheten	330	242
Övriga myndigheter	313	109
Summa	3 665	3 198

Den största delen av posten depositioner består av indrivna medel hos Kronofogdemyndigheten. Tullverkets depositioner avser ställda säkerheter för kreditstillstånd för tullärenden och liknande kontanta säkerheter i uppbördsverksamheten. Länsstyrelsernas depositioner består främst av hyror som privatpersoner deponerat hos länsstyrelserna i samband med tvist med fastighetsägare.

Av länsstyrelsernas depositioner finns ungefär 70 procent hos Länsstyrelsen i Stockholms län.

Not 52 Förskott från uppdragsgivare och kund

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Sveriges lantbruksuniversitet	31	30
Kemikalieinspektionen	28	22
Bolagsverket	21	19
Patent- och registreringsverket	19	21
Högskolan i Gävle	15	11
Högskolan Dalarna	8	5
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	60	63
Luffartsverket	0	0
Sjöfartsverket	0	0
Övriga myndigheter	3	3
Summa	184	174

Uppdragsgivare och kunder lämnar medel till myndigheter i förskott för finansiering av större projekt, t.ex. infrastrukturprojekt eller forsknings- och utvecklingsprojekt. Projekten pågår under en längre tid och när arbetet inte har avslutats eller projektet slutavräknats redovisas medlen som ett förskott från uppdragsgivare och kund. Förskott från kunder kan även avse förskott i samband med pågående försäljning.

Sveriges lantbruksuniversitets förskott består av handpenning från Uppsala kommun vid försäljning av fastighet.

Affärsverket svenska kraftnäts förskott består av avtal med kunder inom optoverksamheten, dvs. infrastruktur för tele- och datakommunikation. Avtalstiden varierar mellan 15 och 25 år. Affärsverket svenska kraftnät redovisar intäkten i takt med att tjänsten tillhandahålls.

Not 53 Upplupna kostnader

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Riksgäldskontoret	6 546	6 627
Trafikverket	3 218	2 825
Försvarmakten	1 851	1 791
Polismyndigheten	1 713	1 315
Försvarets materielverk	1 703	1 169
Migrationsverket	1 464	1 612
Försäkringskassan	899	820
Arbetsförmedlingen	739	756
Skatteverket	484	439
Folkhälsomyndigheten	417	112
Kriminalvården	410	336
Lunds universitet	398	245
Statens jordbruksverk	386	72
Regeringskansliet	308	272
Kammarkollegiet	271	1 151

	2021-12-31	2020-12-31
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	2 174	1 002
Sjöfartsverket	106	173
Luffartsverket	16	8
Övriga myndigheter	5 218	5 198
Summa	28 321	25 923

Upplupna kostnader i staten har till stor del med statsskuldförvaltningen att göra, men redovisas i övrigt för tjänster som utförts under redovisningsperioden och för varor som levererats men faktureras eller betalas först under nästkommande räkenskapsår. Upplupna kostnader består även av semester- och löneskulder, konsult- och revisionsarvoden m.m. som redovisas av de flesta myndigheter.

Riksgäldskontorets upplupna kostnader består av räntekostnader för upplåning i svenska kronor och utländsk valuta samt skuldskötselinstrument som kostnadsförts men ännu inte betalats.

Trafikverkets största delposter avser markinlösen samt investeringar i väg och järnväg med 786 miljoner kronor respektive 1 285 miljoner kronor. Semesterlöneskuld och andra personalrelaterade kostnader utgör 701 miljoner kronor.

Försvarsmaktens största delpost avser ledighetsskuld och upplupen lön.

Polismyndighetens största delpost avser upplupna semester- och löneskulder.

Försvarets materielverks största delpost avser interimsskulder till leverantörer.

Migrationsverkets upplupna kostnader avser till största delen placering av barn, ersättning för ensamkommande barn och schablonersättningar.

Not 54 Oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Lunds universitet	2 395	2 232
Karolinska institutet	2 168	2 098
Göteborgs universitet	1 585	1 513
Uppsala universitet	1 014	963
Kungl. Tekniska högskolan	600	626
Stockholms universitet	540	467
Universitets- och högskolerådet	462	505
Sveriges lantbruksuniversitet	394	344
Linköpings universitet	358	296
Umeå universitet	358	336
Luleå tekniska universitet	195	178
Södertörns högskola	152	169
Linnéuniversitetet	137	125
Mälardalens högskola	135	125
Kustbevakningen	125	132
Örebro universitet	111	97
Malmö universitet	103	89
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 934	1 648

	2021-12-31	2020-12-31
Sjöfartsverket	71	219
Övriga myndigheter	1 473	1 356
Summa	14 310	13 518

Som oförbrukade bidrag redovisas bidragsmedel som erhållits, men som ännu inte förbrukats för sitt ändamål.

I första hand universitet och högskolor redovisar oförbrukade bidragsmedel, främst för finansiering av olika forskningsprojekt. Lunds universitet, Karolinska institutet och Göteborgs universitet är de lärosäten som har de största oförbrukade bidragen från icke-statliga finansiärer.

Totalt oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Universitet och högskolor	22 630	20 897
varav inomstatliga	11 918	10 832
varav utomstatliga	10 712	10 065
Länsstyrelser	2 398	1 575
varav inomstatliga	2 148	1 353
varav utomstatliga	250	222
Övriga	7 259	6 901
varav inomstatliga	3 911	3 670
varav utomstatliga	3 348	3 231
Totala inomstatliga ¹	17 977	15 855
Totala utomstatliga	14 310	13 518
Summa	32 287	29 373

¹ Därutöver finns ett inomstatligt oförbrukat bidrag hos Kammarkollegiet på 2 095 miljoner kronor (1 118 miljoner kronor föregående år) som är hänförligt till public servicebolag.

Oförbrukade inomstatliga bidrag, dvs. bidrag som myndigheter har fått från andra statliga myndigheter, elimineras i årsredovisningen för staten, men redovisas här som tilläggsinformation. Dessa bidrag har i de flesta fall redovisats mot anslag hos den givande myndigheten.

De totala oförbrukade bidragen ökade med 2 914 miljoner kronor. De utomstatliga oförbrukade bidragen ökade med 792 miljoner kronor och de inomstatliga oförbrukade bidragen ökade med 2 122 miljoner kronor.

Högskolesektorn står för 59 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag, vilket är en något lägre andel än föregående år, beroende på att länsstyrelsernas andel har ökat. Det är vanligtvis fråga om forskningsmedel, ofta från Vetenskapsrådet, andra forskningsråd eller myndigheter med uppgift att fördela sådana medel.

Lunds universitet redovisade högst belopp för oförbrukade inomstatliga bidrag vid utgången av 2021. Beloppet uppgick till 2 169 miljoner kronor vilket var 18 procent av de totala inomstatliga oförbrukade bidragen för universitet och högskolor.

Bland övriga myndigheter redovisar Sjöfartsverket 2 027 miljoner kronor, vilket avser oförbrukade bidrag för farledsprojekt som finansieras med bidrag från Trafikverket.

Inomstatliga bidrag hos länsstyrelserna avser vanligen medel från centrala myndigheter som ska förmedlas till olika regionala projekt. Beloppet har ökat kraftigt hos länsstyrelserna. Den största ökningen återfinns hos Länsstyrelsen i Stockholms län

och består av oförbrukade bidrag främst från Länsstyrelsen i Örebro län, vilka ökade med 190 miljoner kronor jämfört med 2020. Ökningen beror framför allt på stora bidragsinbetalningar för att finansiera arbetet med att administrera stöd till företag som drabbats av pandemin. Även hos Länsstyrelsen i Skåne har de oförbrukade bidragen ökat kraftigt. Det beror främst på ökade uppdrag finansierade av Naturvårdsverket samt på ökade dispositionsrätter för Länsstyrelsen i Örebro.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Inomstatliga oförbrukade bidrag uppgick till totalt 18 miljarder kronor.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Miljoner kronor

Förväntad förbrukningstakt inomstatliga oförbrukade bidrag	Totalt	Inom 3 månader	Mer än 3 månader till 1 år	Mer än 1 år till 3 år	Mer än 3 år
Inomstatliga oförbrukade bidrag (med förbrukningstakt)	15 781	4 039	9 273	1 957	513
varav universitet och högskolor	11 918	2 857	7 638	1 227	196
varav länsstyrelser	2 148	550	1 051	401	146
varav övriga	1 715	632	583	329	171
Övriga (utan uppgift om förbrukningstakt)	2 196				
Totala inomstatliga oförbrukade bidrag¹⁾	17 977				

I tabellen ovan visas hur 88 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag förväntas tas i anspråk inom angivna tidsintervaller. Redovisade belopp bygger på uppgifter som berörda myndigheter lämnat utifrån gjorda uppskattningar om förväntad förbrukningstakt.

Not 55 Övriga förutbetalda intäkter

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Riksgäldskontoret	27 388	27 958
Reglering av skatter till andra sektorer för aktuellt år	24 787	-
Post- och telestyrelsen	4 444	2 330
Försvarets materielverk	3 071	2 623
Myndigheten för press, radio och tv	748	911
Statens jordbruksverk	642	641
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	603	344
Karolinska institutet	246	251
Lunds universitet	235	201
Statens fastighetsverk	148	150
Trafikverket	117	78
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	20	20
Svenska kraftnät	16	25
Sjöfartsverket	12	9
Övriga myndigheter	1 034	891
Summa	63 511	36 432

Övriga förutbetalda intäkter är till stor del poster som uppkommer i statsskuldsvärdningen och poster som hänger ihop med modellen för periodisering

av skatteintäkter. Förutbetalda intäkter i övrigt uppstår på grund av att varor och tjänster faktureras i förskott eller förskottsbetalas innan prestationer har utförts.

Den största posten gäller överkurser som uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden är överkurs och bokförs som förutbetalda intäkt som periodiseras över lånets löptid. Efter justering för andra myndigheters innehav har den minskat jämfört med föregående år med 0,6 miljarder kronor och uppgår till 27,4 miljarder kronor. Riksgäldskontorets förutbetalda intäkter innehåller även underkurser och förutbetalda avgifter.

Reglering av skatter och avgifter till andra sektorer för aktuellt år omfattar förutbetalda intäkter som avser kommuner och trossamfund. För 2021 beräknas 24,8 miljarder kronor komma att regleras till kommuner och trossamfund.

Post- och telestyrelsen har under 2021 genomförd auktions i 3,5 och 2,3 GHz-bandet, vilket gett en ökning av posten med 2,1 miljarder kronor. Förutbetalda auktionsintäkter uppgick vid årsskiftet till drygt 4,4 miljarder kronor.

Försvarets materielverk redovisar förutbetalda intäkter som rör pågående arbeten för andra än Försvarmaktens räkning.

Myndigheten för press - radio och tv har fått in avgifter för tillstånd att sända analog kommersiell radio som betalats i förskott för hela tillståndsperioden 2018–2026. De avgifter som avser kommande år tas upp som förutbetalda intäkter och uppgick vid årsskiftet till knappt 0,7 miljarder kronor.

Statens jordbruksverk redovisar förutbetalda intäkter från EU:s fonder med drygt 0,6 miljarder kronor, i första hand från EU:s landsbygdsfond 2014–2020.

Not 56 Garantiförbindelser

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Svensk-Danska Broförbindelsen AB, Trafikverket	4 943	4 169
Arlandabanan Infrastructure AB, Trafikverket	1 724	1 780
Summa	6 667	5 949

Trafikverket har för statens räkning förbundit sig att när så behövs lämna villkorat aktieägartillskott till Svensk-Danska Broförbindelsen AB för att bolagets egna kapital vid varje tillfälle ska uppgå till det registrerade aktiekapitalet. Det finns även en kapitaltäckningsgaranti till Arlandabanan Infrastructure AB som i första hand belastar Riksgäldskontorets garantireserv, men som under vissa förutsättningar kan belasta Trafikverket. Trafikverket redovisar också långfristiga skulder som kopplar till dessa garantiförbindelser på 0,7 miljarder kronor, se även not 48.

Bland garantiförbindelser inom linjen finns inte de garantier med där förlustrisken har värderats och avsättning för förväntade förluster görs. Årets tillkommande avsättningar för garantier uppgick till sammanlagt 12,3 miljarder kronor varav huvuddelen rör Exportkreditnämndens garantier. Avsättningarna kommenteras i viss mån i not 44, avsättningar för garantier.

Förutom garantiförbindelser görs inte heller avsättningar för insättningsgarantin, investerarskyddet eller garantikapital.

I nedanstående tabell redovisas statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

Åtgärder relaterade till sjukdomen covid-19 innefattar även garantiförbindelser. Såväl Exportkreditnämnden som Riksgäldskontoret har under året fortsatt att ställa ut olika former av garantier. Exportkreditnämnden ställer bland annat ut en tillfällig rörelsekreditgaranti för stora företag. Utestående åtaganden för denna uppgår till 42,4 miljarder kronor. Riksgäldskontoret ställer ut garantier under den s.k. Företagsakuten, där staten tar risken vid utlåning till ekonomiskt påverkade företag. Utestående garantier uppgår till 1,3 miljarder kronor vid utgången av 2021. Utöver det förvaltar Riksgäldskontoret bland annat statens åtagande gällande EU:s sysselsättningsfond SURE. Utestående åtagande för SURE uppgår till 7,8 miljarder kronor.

Garantiåtaganden totalt

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Garantier för vilka avsättningar görs		
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Grundförsäkringar, Riksgäldskontoret	405	405
<i>Exportgarantier m.m.</i>		
Exportgarantier m.m., Exportkreditnämnden	266 330	238 556
U-kreditgarantier, Sida	425	488
Fristående krediter, Sida	6 210	4 888
<i>Kreditgarantier</i>		
Infrastruktur, Riksgäldskontoret	9 606	13 607
Internationella åtaganden, Riksgäldskontoret	1 712	1 081
Internationella åtaganden, Sida	941	944
Bostadskrediter, Boverket	4 376	2 731
Övrigt, Riksgäldskontoret	6	6
Garantier till företag	1 274	1 796
<i>Övriga garantier</i>		
Pensionsgarantier, Riksgäldskontoret	7 039	7 322
Summa Garantier för vilka avsättningar görs	298 324	271 824
Garantier för vilka avsättningar inte görs		
Insättningsgaranti och investerarskyddet	1 917 375	1 734 196
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Garantikapital	182 961	169 402
Garanti till Europeiska unionen för SURE	7 779	7 694
Garanti till EIB:s garantifond för stöd till företag	194	-
Garantiförbindelser	6 667	5 949
Summa Garantier för vilka avsättningar inte görs	2 114 976	1 917 241
Garantiåtaganden totalt	2 413 300	2 189 065

Not 57 Övriga ansvarsförbindelser

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljökador		
Trafikverket	25 011	40 000
Försvarmakten	6 000	6 000
Sveriges geologiska undersökning	517	1 040
Naturvårdsverket	104	175

	2021-12-31	2020-12-31
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	15 000	15 000
Sjöfartsverket	44	44
Summa Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador	46 676	62 259
Andra övriga ansvarsförbindelser		
Justitiekanslern	24 750	6 723
Riksgäldskontoret	18 965	20 487
Naturvårdsverket	6 212	175
Kriminalvården	5 625	1 534
Riksantikvarieämbetet	1 881	8 319
Statens jordbruksverk	928	1 282
Försvarets materielverk	290	3 006
Fortifikationsverket	366	-
Karolinska institutet	153	51
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	51	51
Övriga myndigheter	962	4 804
Summa Andra övriga ansvarsförbindelser	60 183	46 432
Summa	106 859	108 691

Ansvarsförbindelser är förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Som Övriga ansvarsförbindelser redovisas de ansvarsförbindelser som inte är garantiförbindelser.

Trafikverket redovisar flera åtaganden. Ansvarsförbindelserna innefattar ansvar för avhjälpande enligt 10 kap. miljöbalken (1998:808) i vissa fall till följd av den flygplatsverksamhet som bedrivits av Luftfartsverket och den verksamhet som bedrivits av Vägverket, Banverket och Statens järnvägar. Trafikverket redovisar även åtaganden för den av staten utställda miljögarantin i avtalet om bolagisering av Statens järnvägar. Beräkningen av värdet för det framtida åtagandet för Trafikverkets egna fastigheter har uppdaterats under år 2021 utifrån en ny översiktlig bedömning av miljöskulden.

Försvarsmaktens post består bl.a. av framtida åtaganden för avhjälpande av miljöskador för förorenade områden som har uppkommit på grund av Försvarsmaktens verksamhet.

Affärsverket svenska kraftnäts framtida åtagande för avhjälpande enligt 10 kap. miljöbalken (1998:808) till följd av föroreningskada som uppstått i verksamheten. Impregnerade slipersfundament med tillhörande stag tas upp vid avslutad verksamhet.

Justitiekanslern har i uppdrag från regeringen att företräda staten med anledning av bl.a. ett anspråk på skadestånd där käranden är ett bolag som verkar inom gruvnäringsen och som begär ersättning med ett belopp som uppskattas till 18 miljarder kronor. Ökningen mellan åren förklaras av ändrad bedömning.

Riksgäldskontorets ansvarsförbindelser är skuldbervis för utbetalningar från anslag till kapitalhöjning i internationella finansieringsinstitutioner.

Övriga ansvarsförbindelser hos Naturvårdsverket består i huvudsak av två markägares anspråk på ersättning som en följd av utökning av Natura 2000-områden. Skadan uppskattas till 6,2 miljarder kronor.

Sverige har ingått avtal om framtida leverans av covid-19-vaccin. Avtalen är under sekretess och därmed kan varken belopp eller antal doser redovisas. Då behovet i Sverige och andra EU-länder av covid-19-vaccin sedan avtalen ingicks 2021 kraftigt har minskat råder en osäkerhet om hur vaccinet kan omsättas.

3.5.3 Noter till finansieringsanalyser

Not 58 Skatter

Miljoner kronor

	2021	2020
Enligt resultaträkningen	1 504 824	1 332 310
Tillkommer/avgår		
Förändring av fordringar och skulder	-28 358	-29 068
Summa	1 476 466	1 303 242

Statens betalningar från skatter ökade med 173 miljarder kronor jämfört med föregående år. Skatteintäkterna enligt resultaträkningen ökade med 173 miljarder kronor, se not 1. Vid periodiseringen av skatteintäkterna tas upplupna eller förutbetalda intäkter upp för de skatter som är hänförliga till året, men ännu inte betalats eller omvänt, se not 38. Betalningarna beräknas vara 28 miljarder kronor lägre än skatteintäkterna enligt resultaträkningen. Beloppet är en nettoeffekt av de förändringar av fordringar och skulder som rör skatter. Framst har upplupna skatteintäkter ökat, vilket innebär ett minskat kassaflöde i förhållande till intäkterna.

Not 59 Avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2021	2020
Enligt resultaträkningen	68 761	60 153
Avsättning för garantier	1 384	1 515
Tillkommer: utdelningar och kapitaljustering	17 525	17 924
Avgår: realisationsvinster	-142	-153
Summa	87 528	79 439

Statens betalningar från avgifter och andra ersättningar ökade med 8 miljarder kronor. Det beror huvudsakligen på att intäkter från avgifter och andra ersättningar är 9 miljarder kronor högre än föregående år varav avgifter för uppdragsverksamhet stod för den högst ökningen, se not 2.

Avgifter och andra ersättningar justeras med delen av förändringen av avsättningar för garantier som redovisas som intäkter, eftersom förändring av avsättningar inte medför något kassaflöde. Från avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen avgår realisationsvinster eftersom dessa inte innebär några betalningar.

I finansieringsanalysen tillkommer erhållna utdelningar på statens aktier i avsnittet för statens verksamhet eftersom hel- och delägda företag redovisas enligt s.k. förenklad substansvärdering och utdelningarna därmed inte redovisas i resultaträkningen. Statens utdelningar redovisas i allt väsentligt av Kammarkollegiet. De största minskningarna gäller Telia och Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB). Högst utdelningar gav Vattenfall AB och LKAB.

Not 60 Transfereringar

Miljoner kronor

	2021	2020
Enligt resultaträkningen	1 340 956	1 309 069
Avgår:		
Avsättningar till fonder	-10 232	-8 369
Omvärdering och avskrivning av lån, CSN m.fl.	291	324
Summa	1 331 015	1 301 024

Utbetalningarna av transfereringar ökade med 30 miljarder kronor. Den största ökningen är transfereringar till kommuner. Utbetalningarna är lägre än kostnaderna för transfereringar enligt resultaträkningen eftersom avsättningar till fonder och omvärderingar av lån inte medför några betalningar. Avsättning till fonder avser främst Kärnavfallsfonden och Resolutionsreserven.

Not 61 Statens egen verksamhet

Miljoner kronor

	2021	2020
Enligt resultaträkningen	314 925	287 212
Avgår:		
Avskrivningar	-30 979	-29 852
Avsättningar	-1 878	-4 003
Nedskrivning av andra långfristiga värdepappersinnehav	-	18
Realisationsförluster	-103	-141
Summa	281 966	253 234

Utbetalningarna i statens egen verksamhet ökade med 29 miljarder kronor. Utbetalningarna är lägre än kostnaderna enligt resultaträkningen på grund av att kostnader för avskrivningar och avsättningar inte medför några betalningar. Kostnaderna för statens verksamhet justeras även för realisationsförluster vid försäljning av egendom som redovisats som kostnad utan att medföra någon betalning.

Not 62 Justeringar till betalningar

Miljoner kronor

	2021	2020
Förändring av långfristiga fordringar	-340	-3 148
Förändring av omsättningstillgångar	8 940	997
Förändring av kassa och bank	-130	236
Förändring av skulder	65 229	5 425
Summa	73 698	3 511

Justeringar till betalningar för statens verksamhet förbättrade kassaflödet med sammantaget 74 miljarder kronor, jämfört med 4 miljarder kronor föregående år.

Förändringen av omsättningstillgångarna påverkade kassaflödet positivt med 8 miljarder kronor.

Förändring av skulder påverkade betalningsflödet positivt med 65 miljarder kronor.

Den del av förändring av fordringar och skulder som avser skatter redovisas under not 58, poster och förändring av periodiseringsposter som tillhör statsskuldsvärvalningen redovisas under not 67.

Not 63 Investeringar

Miljoner kronor

	2021	2020
<i>Finansiella investeringar</i>		
Aktier och andra värdepapper	959	14 913
<i>Materiella investeringar</i>		
Beredskapstillgångar	21 296	15 177
Väganläggningar	14 852	15 480
Järnvägsanläggningar	21 313	19 909
Maskiner och inventarier	5 171	5 353
Fastigheter och markanläggningar	1 574	1 291
Övriga investeringar	11 287	10 824
Summa materiella investeringar	75 493	68 035
<i>Immateriella investeringar</i>		
Datasystem, rättigheter m.m.	3 614	3 376
Total summa	80 066	86 324

Investeringar uppgick till 80 miljarder kronor, en minskning med 6 miljarder kronor jämfört med föregående år.

De finansiella investeringarna uppgick till 1 miljard kronor, vilket innebär en minskning med drygt 14 miljarder kronor. Beloppet för 2021 består främst av kapitaltillskott till Swedfund International. Därutöver har Sida betalat ut kapitaltillskott till tre internationella utvecklingsbanker på knappt 0,3 miljarder kronor.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 75 miljarder kronor vilket är 7 miljarder kronor mer än föregående år. Det beror främst på att investeringar i beredskapstillgångar ökade med 6 miljarder kronor.

Investeringar i väganläggningar minskade med knappt 1 miljard kronor och investeringar i järnvägsanläggningar ökade med drygt 1 miljard kronor, se not 18, 19 och 23.

Investeringar i maskiner och inventarier samt i fastigheter och markanläggningar har i princip varit oförändrade jämfört med föregående år, se not 22 och 20.

Övriga investeringar ökade med knappt 0,5 miljarder kronor. I övriga investeringar ingår pågående nyanläggningar, förbättringsutgifter på annans fastighet och förändring av förskott för materiella anläggningstillgångar, se not 21, 23 och 25.

Investeringar i immateriella tillgångar som i huvudsak avser it-system uppgick till drygt 3 miljarder kronor, liksom föregående år, se not 15 och 16.

Not 64 Utlåning

Miljoner kronor

	2021	2020
<i>Nyutlåning</i>		
Centrala studiestödsnämnden, studielån och hemutrustningslån	25 540	23 392
Riksgäldskontoret	317	19 376
Övriga myndigheter	297	18
Summa nyutlåning	26 154	42 786
<i>Amorteringar</i>		
Centrala studiestödsnämnden	13 185	12 752
Riksgäldskontoret	59 094	60
Övriga myndigheter	25	16
Summa amorteringar	72 304	12 828

CSN:s nyutlåning, som till största delen består av studielån i form av annuitetslån, uppgick till 26 miljarder kronor, vilket är 2 miljarder kronor högre än föregående år. Amorteringarna till CSN uppgick liksom föregående år till drygt 13 miljarder kronor.

Riksgäldskontoret har endast haft marginell nyutlåning under året. Amorteringarna på 59 miljarder kronor består främst av att Riksbanken amorterat ca 57 miljarder kronor på lån i euro och dollar.

Not 65 Finansiellt netto för statens upplåning

Miljoner kronor

	2021	2020
Ränteintäkter	8 053	10 416
Räntekostnader	-23 086	-24 026
Övriga poster, netto	7 386	8 840
<i>Tillkommer/Avgår</i>		
Orealiserade valutadifferenser	2 435	-6 064
Summa	-5 212	-10 834

Det finansiella netto som är hänförligt till statens upplåning gav ett negativt kassaflöde med 5 miljarder kronor, jämfört med ett negativt kassaflöde med 11 miljarder kronor föregående år. Minskningen förklaras av lägre nettoutflöde för realiserade valutakursförändringar jämfört med föregående år, se not 12. Justeringen för realiserade poster görs eftersom de inte medför något kassaflöde.

Not 66 Övrigt finansiellt netto

Miljoner kronor

	2021	2020
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	18 940	15 152
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-4 530	-3 839
Marknadsvärdesförändringar	-3 358	-1 372
Summa	11 052	9 941

Övrigt finansiellt netto har påverkat kassaflödet positivt med 11 miljarder kronor vilket är drygt 1 miljard kronor högre än föregående år. Under Övrigt finansiellt netto redovisas räntor och andra finansiella transaktioner som inte är hänförliga till statsskuldsvärdet, se not 13 och 14.

Övrigt finansiellt netto justeras för marknadsvärdesförändringar på statens innehav av värdepapper eftersom de inte medför några betalningar. Realisationsvinster vid försäljning av aktier och andra värdepapper ingår i posten försäljning av anläggnings-tillgångar i finansieringsanalysen och dras därför av från de finansiella intäkterna.

Not 67 Justeringar till betalningar

Miljoner kronor

	2021	2020
Förändring av tillgångar hänförliga till statens upplåning	847	723
Förändring av skulder hänförliga till statens upplåning	-524	-1 375
Förändring i fordringar och skulder till följd av affärsdagsredovisning	-5 354	24 474
Förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuldsförvaltningen	21 851	-11 406
Summa	16 820	12 416

Justeringar till betalningar har förbättrat kassaflödet och därmed minskade statsskulden med 17 miljarder kronor, jämfört med 12 miljarder kronor förgående år. Det beror främst på nettot av förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuld-förvaltningen, vilket ökade kassaflödet med 22 miljarder kronor. Förgående år ökade statsskulden med 11 miljarder kronor till följd av förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuld-förvaltningen.

Förändringar i fordringar och skulder i affärsdagsredovisningen har påverkat kassaflödet negativt och därmed ökade statsskulden med 5 miljarder kronor.

Upplupna och förutbetalda räntor som är hänförliga till statens upplåning redovisas i balansräkningen under periodavgränsningsposter och påverkar således inte statsskulden. Förändringar av dessa tillgångar och skulder har förbättrat kassaflödet med knappt 0,5 miljarder kronor.

4 Utvecklingen av statsskulden

Statens budget visade ett överskott på 78 miljarder kronor 2021. Det innebär att budgetsaldot förbättrades med 299 miljarder kronor jämfört med 2020, då budgeten visade ett underskott på 221 miljarder kronor. Statens nettolånebehov är lika med saldot på statens budget fast med omvänt tecken.

Den konsoliderade statsskulden minskade från 1 218 miljarder kronor 2020 till 1 145 miljarder kronor 2021, dvs. med 73 miljarder kronor. Huvudorsaken till att statsskulden minskade var budgetöverskottet.

Återhämtningen i svensk ekonomi ledde till starkare finanser än vad som hade prognostiserats i början av året. Det fick till följd att Riksgäldskontoret drog ned på emissionsvolymerna både i nominella statsobligationer och statsskuldväxlar. Upplåningen i realobligationer lämnades oförändrad.

Riksgäldskontoret lånar för statens räkning dels för att täcka underskott i statens budget, dels för att refinansiera lån som löper ut. Det totala upplåningsbehovet, inklusive behovet av att ersätta lån som löper ut, uppgick till 279 miljarder kronor 2021, jämfört med 481 miljarder kronor 2020.

Riksgäldskontoret sköter upplåningen genom att ge ut räntebärande värdepapper (statspapper). Huvuddelen är i form av nominella statsobligationer och statsskuldväxlar i kronor. En del av upplåningen sker i reala statsobligationer (realobligationer), som ger investerarna ett inflationsskydd. Riksgäldskontoret lånar även på den utländska räntemarknaden genom att ge ut värdepapper i utländsk valuta. Köpare av statspapper var i första hand inhemska och utländska fonder, försäkringsbolag och finansiella institutioner. Under 2021 motsvarade Riksbankens innehav av statspapper i genomsnitt omkring en tredjedel av statsskulden.

Volymen av statsskuldväxlar minskade under året. Den utestående stocken av statsskuldväxlar uppgick till 107 miljarder kronor i slutet av året, jämfört med 173 miljarder kronor 2020 (se tabell 4.3). Under 2021 var upplåningen i nominella statsobligationer 83 miljarder kronor, jämfört med 100 miljarder kronor 2020. År 2018 och 2019 var den årliga emissionsvolymen av nominella statsobligationer nere på cirka 30 miljarder kronor. En ny 50-årig statsobligation emitterades i juni 2021. Upplåningen uppgick till 10 miljarder kronor. Den samlade bedömningen var att en 50-årig obligation skulle minska risken i statsskulden till en kostnad som var låg i ett historiskt perspektiv. Under 2021 ökade emissionerna av realobligationer till 21 miljarder kronor, jämfört med 13 miljarder kronor 2020. Riksgäldskontoret gjorde inga emissioner av gröna obligationer eller obligationer i utländsk valuta under året.

Den statsskuld som redovisas i årsredovisningen för staten är konsoliderad och skiljer sig från den statsskuld som Riksgäldskontoret redovisar, som är okonsoliderad. Skillnaden utgörs av elimineringsåtgärder av myndigheters innehav av svenska statspapper. Vissa myndigheter som hanterar medel avsatta för ändamål vid sidan av statens budget har rätt att placera på den svenska statspappersmarknaden. Dessa tillgångar räknas bort vid beräkningen av den konsoliderade statsskulden.

Elimineringen av statliga myndigheters innehav av statspapper i balansräkningen i årsredovisningen för staten uppgick till 59,8 miljarder kronor 2021 (se tabell 4.1). Nästan hela beloppet avser Insättningsgarantifondens och Kärnavfallsfondens innehav. Övriga myndigheters innehav var knappt 0,1 miljarder kronor.

Pensionsmyndighetens innehav av statspapper för premiepensionssystemet elimineras inte vid beräkning den konsoliderade statsskulden, eftersom dessa tillgångar inte ingår i den konsoliderade balansräkningen för staten. Sammantaget innebär detta att den okonsoliderade statsskulden som Riksgäldskontoret redovisar var 59,8 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen för staten.

Myndigheternas innehav av svenska statspapper minskade från 62,7 miljarder kronor 2020 till 59,8 miljarder kronor 2021. Insättningsgarantifondens och Kärnavfallsfondens innehav av statspapper minskade med 1,0 respektive 1,9 miljarder kronor 2021.

Tabell 4.1 Statliga myndigheters innehav av statspapper vid utgången av 2021

Miljarder kronor

	Insättningsgarantifonden	Kärnavfallsfonden	Övriga myndigheter	Elimineras i ÅRS
Nominella statsobligationer	38,7	8,6	0,1	47,4
Reala statsobligationer		12,4		12,4
Totalt	38,7	21,0	0,1	59,8

4.1 Definition av statsskulden

Statsskulden redovisas på bokslutsdagen till nominellt belopp inklusive upplupen inflationskompensation för realobligationer. Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldväxlar tas upp till det belopp som Riksgäldskontoret kommer att betala på dagen dessa löper ut. Även derivatinstrument inkluderas i statsskulden, t.ex. de skuldbytesavtal (swappar) som Riksgäldskontoret ingår för att styra sammansättningen och löptiden av statsskulden. Instrumenten i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde den 30 december 2021, årets sista bankdag.

Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret ska redovisa statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag ska göras för skulden till premiepensionssystemet och de skulder i Insättningsgarantifonden som kan uppstå. De tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuld förvaltningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, ska därmed tas upp under andra poster i balansräkningen.

4.2 Statsskuldens fördelning och löptid

Det lagfästa målet för statsskuld förvaltningen är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden under beaktande av risk. Därutöver ska förvaltningen ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer.

Regeringen lämnar vartannat år en skrivelse till riksdagen som innehåller en utvärdering av statens upplåning och skuld förvaltning. Utvärderingen görs över rullande femårsperioder. En utvärdering för 2015–2019 lämnades i april 2020 (skr. 2019/20:104).

Regeringens styrning av statsskuld förvaltningen

Det övergripande målet för statsskuld förvaltningen konkretiseras genom de riktlinjer som regeringen årligen fastställer efter förslag från Riksgäldskontoret. Riktlinjerna styr hur statsskulden ska fördelas mellan de tre skuldslagen nominell skuld i kronor, real

skuld i kronor och valutaskuld. Av riktlinjerna framgår också vilken löptid statsskulden ska styras mot.

Riktlinjer för sammansättning av statsskulden

- Andelen real kronaskuld ska långsiktigt vara 20 procent av statsskulden.
- Statsskuldens exponering i utländsk valuta ska vara oförändrad.
- Resterande del ska bestå av nominell kronaskuld.

Regeringen har inte gjort några ändringar i riktlinjerna jämfört med 2020.

Inom ramen för regeringens riktlinjer fattar Riksgäldskontoret beslut om förvaltning och upplåning. Det gäller t.ex. vilka valutor som ska ingå i valutaskulden och valutornas inbördes fördelning. Riksgäldskontoret har även möjlighet att inom givna mandat fatta beslut om ränte- och valutapositioner i utländsk valuta. Positionerna tas med derivatinstrument på likvida marknader.

Andelen real skuld ökade under året och riktvärdet om 20 procent av den totala skulden uppnåddes under 2021. Marknaden för realobligationer är relativt liten och likviditeten är sämre än för nominella statsobligationer. Därmed är det svårt att göra stora förändringar i upplåningen utan att kostnaden blir hög.

Statsskuldens exponering i utländsk valuta ska vara oförändrad enligt riktlinjerna. Exponeringen ska beräknas så att förändringar i kronans växelkurs exkluderas. Valutaexponeringen var i stort oförändrad 2021 jämfört med 2020.

Riktlinjer för statsskuldens löptid

De senaste åren har styrningen av statsskuldens löptid gått mot att bli mer övergripande. I riktlinjerna för 2020 beslutades att de tidigare separata löptidsmålen för kronaskuld respektive valutaskuld skulle slås ihop till ett gemensamt löptidsmål för hela statsskulden. Enligt regeringens riktlinjer skulle löptiden för statskulden 2021 vara 3,5–6 år. Statsskuldens löptid låg inom riktlinjernas styrintervall under året. Att utfallet från och med juni var högre än 5 år berodde på att den kortfristiga finansieringen minskade i snabbare takt än den långfristiga, men även att den nya 50-åriga obligationen emitterades i juni 2021.

Historiskt har det över tid varit billigare att låna i instrument med kort löptid än med lång. Den förväntade besparingen av att låna i korta löptider har emellertid minskat de senaste åren. Mot den bakgrunden har statsskuldens löptid successivt förlängts.

Statsskuldens löptid påverkar både kostnaden och risken. Riktvärdet för löptiden bestäms genom att väga nyttan av att minimera kostnaden (ha en kort löptid) mot nyttan av att ha en låg ränteomsättningsrisk (ha en lång löptid).

Även om löptiden på en övergripande nivå styrs genom riktlinjer, fastställs fortfarande styrintervall för respektive skuldslag i Riksgäldskontorets finans- och riskpolicy. De senaste årens utveckling mot en mer övergripande styrning av löptiden har medfört att Riksgäldskontoret haft god flexibilitet att snabbt anpassa de separata styrintervallerna och upplåningen för respektive skuldslag.

Utveckling av marknadsräntor och svenska kronan

De räntor som Riksgäldskontoret i genomsnitt lånade till i nominella statsobligationer var 0,14 procent, jämfört med -0,14 procent 2020. Ökningen beror både på att marknadsräntorna steg och att Riksgäldskontoret emitterade obligationer med längre löptid jämfört med året innan.

Den tioåriga statsobligationsräntan i Sverige stod i slutet av året på 0,29 procentenheter, jämfört med 0,03 procent i slutet av 2020. Skillnaden mellan den tyska och svenska räntan minskade med 0,13 procentenheter till 0,47 procent.

För realobligationer minskade den genomsnittliga räntan i auktionerna från -1,42 procent 2020 till -1,62 procent 2021. Motsvarande ränta för statsskuldsväxlar var -0,17 procent 2020 jämfört med -0,24 procent 2021. Räntan på den nya 50-åriga statsobligationen var 1,39 procent.

Den svenska kronan handlades till 9,04 mot dollarn i slutet av 2021, jämfört med 8,23 ett år tidigare. Mot euron försvagades kronan från 10,05 till 10,23.

Statsskuldens sammansättning

Andelarna nominell skuld, real skuld respektive valutaskuld beräknas baserat på nominella belopp, inklusive upplupen inflationskompensation och till aktuell växelkurs. Andelarna enligt riktlinjerna som beskrivs ovan överensstämmer inte med andelarna i tabell 4.2 då riktlinjernas andelar beräknas på den okonsoliderade skulden inklusive fordringar i vidareutlåning och inklusive förvaltningstillgångar.

Tabell 4.2 Statsskuldens utveckling och sammansättning

Miljarder kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Nominella lån i svenska kronor	712	629	593	779	723
<i>varav nominella lån i svenska kronor, okonsoliderat</i>	<i>758</i>	<i>680</i>	<i>639</i>	<i>829</i>	<i>769</i>
<i>varav statliga myndigheters innehav</i>	<i>-47</i>	<i>-51</i>	<i>-46</i>	<i>-50</i>	<i>-46</i>
Reala lån i svenska kronor	184	198	180	165	194
<i>varav reala lån i svenska kronor, okonsoliderat</i>	<i>200</i>	<i>212</i>	<i>192</i>	<i>178</i>	<i>207</i>
<i>varav statliga myndigheters innehav</i>	<i>-16</i>	<i>-14</i>	<i>-13</i>	<i>-13</i>	<i>-13</i>
Nominella lån i utländsk valuta	370	371	281	274	228
Summa konsoliderad statsskuld	1 265	1 197	1 054	1 218	1 145

Den konsoliderade statsskulden minskade med 73 miljarder kronor jämfört med 2020. De nominella lånen i svenska kronor var 723 miljarder kronor 2021, vilket var en minskning med 56 miljarder kronor jämfört med 2020. Den reala länestocken uppgick till 194 miljarder kronor, vilket var en ökning med 29 miljarder kronor jämfört med 2020.

Valutaskulden uppgick till 228 miljarder kronor i slutet av året, vilket var en minskning med 46 miljarder kronor jämfört med 2020. Valutaskulden består dels av lån i utländsk valuta, dels av Riksgäldskontorets derivat. Riksgäldskontorets valutaskuld genom derivat uppstår genom att myndigheten ingår avtal om att byta åtaganden i kronor mot åtaganden i utländsk valuta.

Sedan 2009 har Riksgäldskontoret tagit upp lån i utländsk valuta för att finansiera vidareutlåning till Riksbanken. Riksgäldskontoret slutade 2021 att låna i utländsk valuta för Riksbankens räkning till följd av att Riksbanken beslutade att själv finansiera valutareserven. Vidareutlåningen till Riksbanken i utländsk valuta minskade därmed och uppgick i slutet av 2021 till 127 miljarder kronor, vilket var en minskning med 47 miljarder kronor jämfört med 2020 (se not 29 Utlåning).

Tabell 4.3 Nominella lån i svenska kronor

Miljarder kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Nominella statsobligationer	565	587	524	523	610
Gröna obligationer	0	0	0	20	20
Statsskuldväxlar	88	20	20	173	107
Likviditetsförvaltningsinstrument	118	94	105	136	81
Säkerheter i svenska kronor	7	4	3	3	1
Privatmarknadslån	11	5	3	3	0
Valutaderivat i svenska kronor	-76	-82	-61	-79	-96
Nominella lån i svenska kronor	712	629	593	779	723

Den nominella skulden i svenska kronor var 56 miljarder kronor lägre vid utgången av 2021 jämfört med 2020. De nominella statsobligationerna ökade med 87 miljarder kronor jämfört med 2020. Utlåningen i gröna obligationer var 20 miljarder, vilket var oförändrat jämfört med 2020. Den utestående stocken av statsskuldväxlar var 107 miljarder kronor vid utgången av 2021, vilket var 66 miljarder lägre jämfört med 2020. Likviditetsförvaltningsinstrumenten minskade med 55 miljarder kronor jämfört med 2020.

I nominella lån i svenska kronor ingick tidigare även privatmarknadslån. Upplåningen på privatmarknaden avslutades under 2021. Att låna upp på privatmarknaden i stället för på kapital- och penningmarknaderna ökade kostnaderna för statsskulden under 2021 med 5 miljoner kronor. För femårsperioden 2017–2021 uppgick merkostnaden till totalt 51 miljoner kronor.

Positionstagning

Riksgäldskontoret tar positioner för att minska statens kostnader och risker baserat på bedömningar om den framtida ränte- och växelkursutvecklingen. Positioner tas med hjälp av derivat i utländsk valuta som gör att skuldens löptid och fördelning mellan valutor justeras. Riksgäldskontoret kan ta valuta- och räntepositioner, men räntepositioner får endast tas i utländsk valuta. En vinst i positionerna minskar statens räntekostnader med samma belopp.

När Riksgäldskontoret bedömer att marknadspriset markant avviker från en långsiktigt motiverad nivå, kan myndigheten ta större positioner. Sådana positioner tar Riksgäldskontoret dock sällan, då Riksgäldskontoret normalt tar relativt små positioner. Enligt regeringens riktlinjer ska Riksgäldskontoret fastställa interna riktlinjer för den löpande positionstagningen.

För 2021 visade den löpande positionstagningen en vinst på 16 miljoner kronor, vilket kan jämföras med en vinst på 39 miljoner kronor föregående år. Resultatet för Riksgäldskontorets totala positionstagning varierar mellan åren och utvärderas därför i femårsperioder. År 2017–2021 var det genomsnittliga resultatet -10 miljoner kronor per år, inklusive den externa förvaltning som numera är avvecklad.

I maj 2018 beslutade Riksgäldskontoret att ta en position för en starkare krona i syfte att sänka kostnaden för statsskulden. Vid utgången av 2021 omfattade positionen 6,8 miljarder kronor och det realiserade resultatet uppgick till 223 miljoner kronor. Det slutliga, realiserade resultatet kan beräknas först när positionen är avslutad.

4.3 Statsskuldens kostnader

Utgifterna på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. på statens budget uppgick till -1,3 miljarder kronor 2021 jämfört med 19,6 miljarder kronor 2020. Utfallet har aldrig tidigare varit negativt för ett helt budgetår. Det beror främst på överkurser som uppstår vid emissioner av statspapper och en ändrad redovisningsprincip för valutakursförändringar. Beloppen i statens budget redovisas enligt utgiftsmässiga principer och är nettot av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten.

Den utgiftsmässiga redovisningen är dock bristfällig när det gäller att beskriva statsskuldens kostnader. Exempelvis har valet av upplåningsteknik stor påverkan på anslagsbelastningen ett visst år. En kostnadsmässig redovisning, där samtliga kostnader och intäkter hänförliga till året tas med, ger därför en bättre bild av hur räntekostnaderna utvecklas över tiden.

I resultaträkningen för staten redovisas räntor enligt kostnadsmässiga principer efter eliminering av räntor till eller från statliga myndigheter. I kostnaderna ingår även en omvärdering av skulden i utländsk valuta. I tabell 4.4 visas statsskuldens kostnader, vilket är en sammanfattning och specificering av uppgifterna i resultaträkningen (se not 12 till resultaträkningen).

Tabell 4.4 Statsskuldens kostnader

Miljarder kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Räntekostnader på lån i svenska kronor	27,6	29,8	26,5	21,6	21,8
Räntekostnader på lån i utländsk valuta	3,2	4,8	4,9	2,6	1,4
Realiserade valutakursförändringar	-1,9	0,8	5,6	2,3	0,4
Realiserade kursförändringar	9,5	3,4	4,5	6,0	2,3
Orealiserade valutakursförändringar	-31,4	11,9	-0,8	-26,3	11,9
Över- /underkurs vid emission m.m.	-13,2	-11,3	-10,8	-11,2	-12,6
Summa kostnader	-6,1	39,3	29,8	-5,0	25,2
Ränteintäkter i upplåningsverksamheten	-14,2	-14,5	-14,9	-10,4	-8,1
Nettokostnader efter intäkter, exklusive skuldskötselåtgärder	-20,4	24,8	14,9	-15,4	17,1
Orealiserade valutakursförändringar hänförliga till skuldskötselinstrument och vidareutlåning	31,1	-5,0	-1,4	20,2	-9,5
Nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder	10,8	19,9	13,6	4,8	7,6

Enligt resultaträkningen för 2021 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser, valutakursförändringar m.m.) till 7,6 miljarder kronor, vilket var en ökning med 2,8 miljarder kronor jämfört med 2020. Den främsta orsaken till att nettokostnaden för statsskulden ökade 2021 var att kursen på den svenska kronan försämrades i jämförelse med många valutor, vilket resulterade i orealiserade valutakursförändringar som ökade kostnaderna jämfört med 2020.

Realiserade valutakursförändringar påverkas framför allt av kronans växelkurs mot andra valutor när ett lån senast ska betalas, men också av inbördes förändringar mellan andra valutors växelkurser, eftersom Riksgäldskontoret i förvaltningen av valutaskulden använder olika derivatinstrument. Utfallet för de realiserade valutakursförändringarna blev en valutakursförlust på 0,4 miljarder kronor 2021, vilket var en minskning med 1,9 miljarder kronor jämfört med 2020.

Nettokostnaden för realiserade kursförändringar var 2,3 miljarder kronor 2021, vilket var en minskning med 3,7 miljarder kronor jämfört med 2020. Kursförändringar uppstår när Riksgäldskontoret köper tillbaka obligationer och marknadsräntan avviker från kupongräntan.

Valutakursförändringen är uppdelad på en orealiserad valutakursvinst på 9,5 miljarder kronor hänförliga till skuldskötselinstrument och vidareutlåning samt en orealiserad valutakursförlust på 11,9 miljarder kronor för övrig statsskuldsförvaltning. De totala orealiserade valutakursförändringarna ökade nettokostnaden för statsskulden med 2,4 miljarder kronor 2021, vilket var en försämring med 8,5 miljarder kronor jämfört med 2020.

Över- och underkurser vid emission av statspapper m.m. bidrog till att sänka statsskuldens kostnader med 12,6 miljarder kronor 2021.

Skillnaden 2021 mellan statsskuldens nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder och utfallet på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* var 8,9 miljarder kronor. Skillnaden förklaras av att olika principer används för utgiftsmässig redovisning mot anslag och den kostnadsmässiga redovisningen i resultaträkningen. Det är endast realiserade utgifter som redovisas mot anslaget, medan orealiserade räntor och orealiserade valutakursdifferenser ingår i resultaträkningens nettokostnad. För 2020 var motsvarande skillnad 14,7 miljarder kronor. För 2021 var dock nettokostnaden högre än utfallet på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden*, medan det omvända gällde för 2020.

5 Redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning

5.1 Statliga garantier

Ett statligt garantiåtagande innebär att staten går i borgen för någon annans betalningsåtagande, vilket leder till en finansiell risk för staten. Generella regler för hanteringen av statliga lån och garantier finns i budgetlagen (2011:203). Förordningen (2011:211) om utlåning och garantier innehåller mer detaljerade bestämmelser om garantigivning och utlåning med kreditrisk.

Regeringen får enligt budgetlagen besluta om utlåning samt ställa ut kreditgarantier och göra andra liknande åtaganden för det ändamål och med högst det belopp som riksdagen bestämmer. Regelverket föreskriver bland annat att en avgift ska tas ut som motsvarar statens förväntade kostnad för åtagandet, om inte riksdagen beslutar annat. Förväntade kostnader för lån och garantier består av de förväntade förluster och administrativa kostnader som är förknippade med åtagandet. Förväntad förlust är ett statistiskt mått för de kreditförluster som beräknas kunna uppstå på grund av att garantigäldenären eller låntagaren med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande. Avgifterna placeras på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret. Garanti- och utlåningsverksamheten förväntas därmed vara självfinansierad på lång sikt. Dessa principer för utlåning och garantigivning kallas för den statliga garanti- och utlåningsmodellen. Exempel på stora garantiåtaganden som omfattas av garantimodellen är exportkreditgarantier och kreditgarantier för infrastrukturprojekt.

Riksdagen har dock möjlighet att besluta om att undanta specifika garantier från garantimodellen. Det finns därför garantier som regleras i särskilda lagar eller på annan grund har andra villkor än de som stipuleras i budgetlagen. Avgifter för sådana garantier är vanligen angivna direkt i lag och kan fastställas på andra grunder än att de ska täcka de förväntade kostnaderna. Insättningsgarantin och investerarskyddet är exempel på garantier som hanteras i särskild ordning.

Riksdag och regering har fortsatt under året beslutat om en rad åtgärder för att motverka de negativa ekonomiska effekter som spridningen av covid-19 medfört på samhällsekonomin. Riksgäldskontoret fick i uppdrag att ställa ut en låneram om högst 1 500 miljoner kronor till Scandinavian Airlines System Denmark-Norway-Sweden. Dessutom fick Riksgäldskontoret ytterligare uppdrag gällande garantiprogrammet till företag, Företagsakuten.

Riksdag och regering har också gett i uppdrag till Riksgäldskontoret att bevilja statliga kreditgarantier för gröna investeringar för att på så sätt bidra till att miljö- och klimatpolitiska mål uppnås. Även Exportkreditnämnden har möjlighet att ställa ut garantier för att finansiera klimatomställning.

En mer utförlig beskrivning över hur garantier och utlåning redovisas finns i avsnitt 3.4 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Garantiportföljens sammansättning

Statens garantiportfölj ökade med cirka 224 miljarder kronor under 2021 och uppgick vid årsskiftet till 2 413 miljarder kronor, jämfört med 2 189 miljarder kronor 2020. Näst efter insättningsgarantin (1 917 miljarder kronor per den 31 december 2020) utgjordes de största åtagandena av kreditgarantier (291 miljarder kronor) och garantier

om tillförsel av kapital (198 miljarder kronor). Pensionsgarantier uppgick till drygt 7 miljarder kronor. I det ovanstående beloppet för statens garantiportfölj ingår inte investerarskyddet, eftersom åtagandet inte kan beloppsbestämmas. Utöver redan utfärdade garantier finns det utfästelser om nya garantier på 31 miljarder kronor. De redovisade utfästelserna omfattar endast bundna utfästelser och består i huvudsak av exportkreditgarantier.

I tabell 5.1 visas en sammanställning av de garantier och utfästelser som regeringen och myndigheterna ställt ut. Garantierna motsvarar de garantiförbindelser som redovisas i not till balansräkningen.

Tabell 5.1 Statliga garantiåtaganden och utfästelser 2021-12-31

Miljoner kronor

Utgifts- område	Typ av garanti	Utfärdade garantier 2021	Utfärdade garantier 2020	Under året utfärdade garantier 2021	Under året utfärdade garantier 2020	Bundna garanti- utfästelser 2021	Bundna garanti- utfästelser 2020
2	Insättningsgarantin¹	1 917 375	1 734 196				
2	Investerarskyddet²						
	Kreditgarantier	290 880	264 100	89 493	124 259	30 566	44 843
24	Exportkreditgarantier ³	266 331	238 556	83 964	118 916	30 208	44 064
7	U-kreditgarantier	425	488				
7	Fristående garantier ⁴	6 210	4 888	1 830	1 144	358	599
22	Infrastruktur	9 606	13 607	180	1 500		180
18	Bostadskrediter	4 376	2 731	2 858	903		
16, 22,							
7	Internationella åtaganden	2 651	2 027	600			
24	Garantier till företag	1 274	1 796	61	1 796		
6	Övrigt	6	6				
	Garantier om tillförsel av kapital	198 005	183 450	599	8 099		
22	Kapitaltäckningsgarantier ⁵	6 667	5 949				
24	Grundfondsförbindelser	405	405	405	405		
2, 7, 22	Garantikapital ⁶	182 961	169 402				
2	Garanti till Europeiska unionen för SURE	7 779	7 694		7 694		
2	Garanti till EIB:s garantifond för stöd till företag	194		194			
2, 16,							
22, 24	Pensionsgarantier⁷	7 039	7 322				
Totalt		2 413 299	2 189 068	90 092	132 358	30 566	44 843

¹ Åtagandet för insättningsgarantin avser garanterade insättningar per den 31 december 2020.

² För investerarskyddet saknas uppgifter om storleken på de skyddade tillgångarna.

³ Beloppen avser såväl exportkreditgarantier som investeringsgarantier. I beloppet ingår EKN:s tillfälliga lösning med rörelsekreditgarantier till stora företag om 42 miljarder kronor.

⁴ I garantiåtagandet för fristående garantier ingår inte längre åtagandet avseende EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV Bis. och Cotonou-avtalet, vilket också avser jämförelsetalet. Detta åtagande om 92 miljoner euro redovisas under internationella åtaganden.

⁵ Det finns två kapitaltäckningsgarantier, gällande Arlandabanan Infrastructure AB och Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB, vilka redovisas av Trafikverket.

⁶ Trafikverket redovisar fr.o.m. 2015 garantikapitalet för Eurofima.

⁷ Åtagandet för pensionsgarantier avser den 31 december 2020.

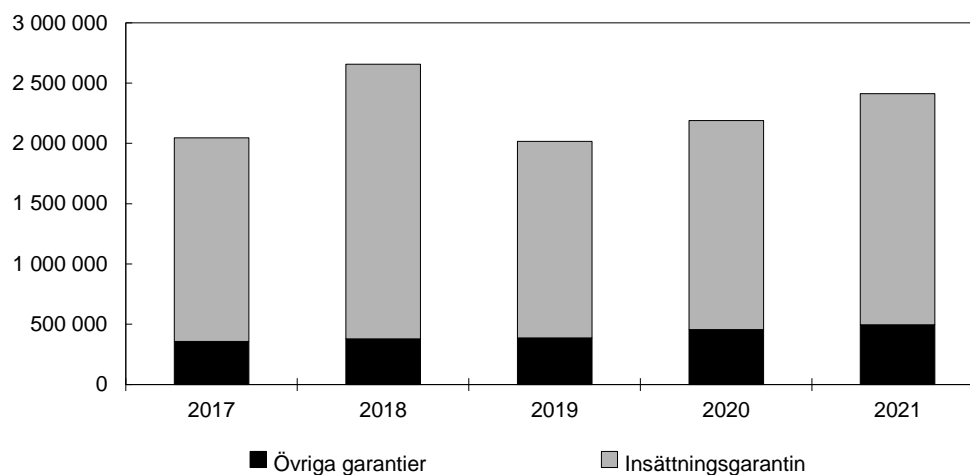
Garantierna hanteras av fyra myndigheter: Boverket, Exportkreditnämnden (EKN), Riksgäldskontoret samt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Garantikapital till internationella finansiella institutioner, Europeiska investeringsbankens (EIB:s) garantifond för stöd till företag samt Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency) hanteras av Regeringskansliet, men redovisas av Riksgäldskontoret.

Garantikapitalet till Eurofima samt två kapitaltäckningsgarantier redovisas av Trafikverket.

Statens garantiåtaganden under de senaste fem åren visas i diagram 5.1.

Diagram 5.1 Garantiåtaganden 2017–2021

Miljoner kronor

Källa: Riksgäldskontoret.

Av riksdagen beslutade garantiramar

I tabell 5.2 finns en sammanställning av beslutade garantiramar respektive utfärdade garantier samt i förekommande fall bundna utfästelser per myndighet. Skillnaderna i totalbelopp mellan tabell 5.1 och 5.2 förklaras av att kapitaltäckningsgarantier ingår i tabell 5.1, men inte i tabell 5.2.

För Riksgäldskontorets garantigivning finns ramar för enskilda projekt samt ramar till olika program. Riksgäldskontoret kan också, inom ramen för sitt uppdrag som resolutionsmyndighet, vid behov ställa ut garantier avseende tillgångar och förpliktelser för ett institut i resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution. Om en allvarlig störning skulle uppstå i det finansiella systemet kan Riksgäldskontoret i enlighet med lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut motverka en sådan genom att ge stöd i form av garantier.

Därutöver redovisar Riksgäldskontoret Regeringskansliets åtaganden i form av garantikapital gentemot internationella finansiella institutioner, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag och Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE.

Riksdagen har beslutat om en ram på 500 miljarder kronor för EKN:s garantigivning avseende exportkreditgarantier. Det finns dessutom en särskild ram på 10 miljarder kronor för EKN:s investeringsgarantier.

Den totala ramen för Sidas garantiåtaganden avseende u-kreditgarantier och fristående garantier uppgick till 17 miljarder kronor för 2021 jämfört med 15 miljarder kronor 2020.

Boverkets ram gällande utställande av kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder uppgick till 8 miljarder kronor 2021.

Tabell 5.2 Garantiramar och utfärdade garantier 2021-12-31

Miljoner kronor

Utgifts- område		Beslutade garantiramar 2021	Beslutade garantiramar 2020	Utfärdade garantier 2021	Utfärdade garantier 2020	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2021	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2020
	Riksgäldskontoret						
2	Insättningsgarantin ¹	Obegränsad	Obegränsad	1 917 375	1 734 196	1 917 375	1 734 196
2	Garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ²	Obegränsad	Obegränsad				
2	Investerarskyddet ³	Obegränsad	Obegränsad				
2	Garantier till kreditinstitut, Stabilitetsfonden ⁴	750 000	750 000				
2	Garantier till företag i resolution, Resolutionsreserven ⁵	200 000	200 000				
22	Kreditgaranti, Öresundsbro Konsortiets upplåning	Obegränsad	Obegränsad	9 426	13 607	9 426	13 607
16	Kreditgaranti, European Spallation Source ERIC (ESS)	600	600	600	600	600	600
16	Kreditgaranti, European Spallation Source ERIC (ESS)	600		600		600	
2,16, 22, 24	Pensionsgarantier	Obegränsad	Obegränsad	7 039	7 322	7 039	7 322
6	Kreditgaranti, Stiftelsen Gällöfsta Utbildningscentrum	24	24	6	6	6	6
22	Kreditgaranti, Eurofima	CHF 52	CHF 52	512	481	512	481
22	Kreditgaranti, Flygföretag	5 000	5 000	180	0	180	180
24	Kreditgaranti, Statligt garantiprogram till företag	50 000	100 000	1 274	1 796	1 274	1 796
24	Kreditgaranti, Gröna garantier	10 000		0		0	
24	Grundförförbindelse, Svenska Skeppshypotekskassan	350	350	350	350	350	350
24	Grundförförbindelse, Fonden för den mindre skeppsfarten	55	55	55	55	55	55
2	Garantikapital, Europeiska investeringsbanken (EIB)	EUR 7 825	EUR 7 825	80 030	78 548	80 030	78 548
2	Garantikapital, Europeiska utvecklingsbanken (EBRD)	EUR 542	EUR 542	5 539	5 436	5 539	5 436
2	Garantikapital, Europarådets utvecklingsbank (CEB)	EUR 124	EUR 124	1 265	1 242	1 265	1 242
2	Garantikapital, Nordiska investeringsbanken (NIB)	EUR 2 600	EUR 2 600	26 593	26 100	26 593	26 100
2	Garantikapital, Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB)	USD 504	USD 504	4 558	4 127	4 558	4 127

Utgifts- område	Beslutade garantiramar 2021	Beslutade garantiramar 2020	Utfärdade garantier 2021	Utfärdade garantier 2020	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2021	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2020	
7	Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD)	USD 3 891	USD 3 891	22 378	19 332	22 378	19 332
7	Garantikapital, Multilaterala investeringsorganet (MIGA)	USD 16	USD 16	147	133	147	133
7	Garantikapital, Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB)	UA 2 913	UA 2 913	32 795	25 587	32 795	25 587
7	Garantikapital, Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB)	SDR 343	SDR 343	4 378	4 104	4 378	4 104
7	Garantikapital, Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB)	USD 538	USD 538	4 868	4 408	4 868	4 408
22	Garantikapital, Eurofima	CHF 42	CHF 42	410	385	410	385
2	Garanti till Europeiska unionen för SURE	EUR 849	EUR 849	7 779	7 694	7 779	7 694
2	Garanti till EIB:s garantifond för stöd till företag i ekonomiska svårigheter	EUR 863	EUR 863	194	0	194	0
EKN							
24	Exportkreditgarantier ⁶	500 000	500 000	266 331	238 305	296 539	282 233
24	Investeringsgarantier	10 000	10 000	0	251	0	387
Sida							
Totalram		17 000	15 000				
7	därav u-kreditgarantier			425	488	425	488
7	därav fristående garantier			6 210	4 888	6 568	5 487
7	Kreditgarantier, Europeiska investeringsbanken, långivning inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou- avtalet	EUR 152	EUR 152	938	946	938	946
Boverket							
18	Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder ⁷	8 000	8 000	4 376	2 731	4 376	2 731
Summa				2 406 632	2 183 119	2 437 198	2 227 963

Anm.: Skillnaderna i totalbelopp mellan tabellerna 5.1 och 5.2 förklaras främst av att kapitaltäckningsgarantier ingår i tabell 5.1 men inte i tabell 5.2.

¹ Åtagandet för insättningsgarantin avser garanterade insättningar per den 31 december 2020.

² Garantin innebär endast en möjlighet att skydda dessa filialer och den är en följd av finanskrisen.

³ För investerarskyddet kan storleken på statens åtagande inte anges.

⁴ Riksgäldskontoret får enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut ställa ut garantier för kreditinstitut om högst 750 miljarder kronor.

⁵ Riksgäldskontoret får enligt lagen (2015:1016) om resolution ställa ut garantier för finansiering av vissa tillgångar, förpliktelser och lån om högst 200 miljarder kronor.

⁶ I EKN:s åtagande ingår den temporära rörelsekreditgarantin för stora företag om 42 miljarder kronor.

⁷ Avser såväl garantier för färdigställda fastigheter som för fastigheter under byggtiden.

De olika garantityperna

I följande avsnitt presenteras de olika garantityperna. Som tidigare nämnts hanteras de flesta garantier inom garantimodellen. Flera av de beloppsmässigt största garantierna, exempelvis insättningsgarantin, hanteras dock utanför garantimodellen.

Insättningsgarantin

Syftet med insättningsgarantin är att bidra till stabilitet i det finansiella systemet genom ett starkt konsumentskydd för allmänhetens insättningar. Garantin infördes i Sverige 1996 och baseras på ett EU-direktiv. Motsvarande garanti finns i övriga EU-länder och även i ett flertal länder utanför EU. Garantin träder i kraft när ett institut går i konkurs eller efter beslut av Finansinspektionen. Garantin gäller också om staten hanterar ett institut genom resolution.

Riksgäldskontoret höjde per den 1 januari 2021 ersättningsbeloppet för den svenska insättningsgarantin från 950 000 kronor till 1 050 000 kronor per insättare och institut. Beloppet i svenska kronor justeras vart femte år om avvikelsen för att motsvara 100 000 euro är för stor, vilket fastställts i enlighet med EU-direktiv. Ett högre ersättningsbelopp (maximalt 5 miljoner kronor) kan fås för insättningar som har gjorts inom 12 månader och som är kopplade till vissa specifika händelser, till exempel försäljning av bostad.

Regeringen har också möjlighet att ställa ut garantier för att insättare i ett utländskt instituts filial i Sverige ska få ersättning motsvarande vad som skulle ha betalats ut i institutets hemland. Detta kan bli aktuellt om det finns risk att garantiåtagandet inte kan uppfyllas inom det utländska systemet och att det bedöms medföra störningar i det svenska finansiella systemet.

De garanterade insättningarna uppgick till 1 917 miljarder kronor och avsåg garanterade insättningar per 31 december 2020, vilket är en ökning med 183 miljarder kronor jämfört med föregående år. De institut som omfattas av insättningsgarantin betalar en årlig avgift till staten med hänsyn till risk.

Inga händelser inträffade under 2021 som utlöste insättningsgarantin.

Då garantin regleras i särskild ordning utanför garantimodellen, finns det ingen värdering av statens förväntade kostnad för insättningsgarantin.

Investerarskyddet

Vid köp, försäljning eller deponering av värdepapper via ett värdepappersinstitut är institutet skyldigt att hålla kundens värdepapper skilda från sina egna. I det fall institutet inte kan lämna ut kundens egendom vid en konkurs, t.ex. därför att det efter konkursen inte går att klargöra vad som är kundens respektive institutets tillgångar, har kunden rätt till ersättning. Ett ersättningsfall förutsätter därmed en konkurs i kombination med grovt slarv eller brottslig handling hos institutet. Ersättningsbeloppet täcker förlorade tillgångar upp till ett värde av 250 000 kronor per kund och institut.

För investerarskyddet betalar de institut som omfattas av skyddet en årlig administrativ avgift. Vid ersättningsfall tar staten ut avgifter från de kvarvarande instituten, som täcker de fulla kostnaderna för skadefallet. Det innebär att staten i princip inte bär någon kreditrisk till följd av investerarskyddet.

Inga ersättningsfall inträffade under året.

Kreditgarantier

Den vanligaste formen av enskilda garantiåtaganden är kreditgarantier. Dessa innebär att staten tar på sig hela eller delar av kreditrisken vid bankers upplåning eller för finansiering av exportaffärer, infrastruktur, bostäder m.m., men överläter själva kreditgivningen till andra långgivare.

Exportkreditgarantier

EKN har i uppdrag att främja svensk export genom att erbjuda konkurrenskraftiga exportkreditgarantier och investeringsgarantier. Det har under året varit mycket hög efterfrågan på exportkreditgarantier och garantivolymen vid årsskiftet uppgick till hela 84 miljarder kronor inklusive den tillfälliga rörelsekreditgarantin för stora företag. De krisåtgärder EKN införde under våren 2020 för att dämpa effekterna av covid-19, en tillfällig rörelsekreditgaranti för stora företag, upphörde vid halvårsskiftet. Utestående belopp för rörelsekreditgarantin var vid årsskiftet 42 miljarder kronor.

EKN utfärdade under året nya bundna utfästelser för 30 miljarder kronor och garantier för 84 miljarder kronor. Utfästelserna minskade med 14 miljarder kronor jämfört med 2020 medan garantigivningen minskade med 35 miljarder kronor.

Engagemangen i form av exportgarantier, inklusive den tillfälliga rörelsekreditgarantin till stora företag, och tillhörande bundna utfästelser uppgick vid årsskiftet till 297 miljarder kronor fördelade på 146 länder. Motsvarande engagemang för investeringsgarantierna var 0 kronor. En stor del av EKN:s exponering är koncentrerad till ett fåtal länder, där USA utgör den största koncentrationen. Av det totala engagemanget hänförs 66 procent till affärer till de fem största länderna.

Efterfrågan på garantier till höginkomstländer inom Organisationen för ekonomiskt samarbete (OECD) var fortsatt hög och förklaras framför allt av stora infrastruktursatsningar. Utställda garantier uppgick till 33,4 miljarder kronor, vilket är en minskning med 2 procent jämfört med året innan. Vidare har garantigivningen till Afrika ökat kraftigt under året till 20,8 miljarder kronor.

Utbetalningarna för infriade åtaganden uppgick till 0,8 miljarder kronor för 2021, vilket ska jämföras med 1,6 miljarder kronor året innan. Årets utbetalningar berodde på utbetalningar avseende affär i Spanien, Armenien, Indien och Zambia.

EKN har under 2021 redovisat 132 miljoner kronor mot inkomsttitel vilket avsåg ej förväntansriktiga garantiavgifter.

U-kreditgarantier

En u-kreditgaranti är en exportkredit som staten garanterar och subventionerar genom Sida. Garantierna ställdes, fram till och med den 1 juni 2009, ut till projekt som Sida bedömt kommer att få betydande utvecklingseffekter i berörda länder och som inte kan bära kostnaderna för en normal finansiering på kommersiella villkor.

Sidas totala engagemang av u-kreditgarantier uppgick till drygt 0,4 miljarder kronor vid årsskiftet. Inga nya utfästelser för u-kreditgarantier utfärdas. Sida ska i stället kombinera utvecklingslån med garantier i enlighet med förordningen (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete.

Fristående garantier

Sida har bemyndigats att besluta om finansiering med utvecklingslån och garantier (lånebistånd). Sida ställer ut fristående garantier för risker i samband med transaktioner på marknaden. Vid utgången av 2021 uppgick Sidas engagemang för fristående garantier till totalt 6,6 miljarder kronor. Engagemanget bestod av utfärdade garantier om 6,2 miljarder kronor samt bundna utfästelser om 0,4 miljarder kronor.

Infrastruktur

Finansieringen av Öresundsbron sker genom att Öresundsbro Konsortiet emitterar obligationer på kreditmarknaden. Svenska staten genom Riksgäldskontoret och danska

staten genom Danmarks Nationalbank garanterar solidariskt denna upplåning, som vid årsskiftet uppgick till 9,4 miljarder kronor jämfört med 13,6 miljarder kronor året innan.

Den granskning som inleddes av Europeiska kommissionen (Kommissionen) 2014, gällande om det svenska garantiåtagandet till Öresundsbro Konsortiet är förenligt med EU:s statsstödsregler eller inte, är ännu inte beslutad.

Under våren 2020 gav regeringen i uppdrag till Riksgäldskontoret att genomföra ett garantiprogram till förmån för flygföretag om högst 5 miljarder kronor mot bakgrund av pandemins påverkan på flygbranschen. Garantiprogrammet omfattade flygföretag som den 1 januari 2020 hade ett svenskt tillstånd att bedriva kommersiell luftfart och som hade sin huvudsakliga verksamhet eller säte i Sverige. Riksgäldskontoret beviljade den 30 december 2020 en kreditgaranti till förmån för Braathens Regional Airways om 180 miljoner kronor. Garantiprogrammet stängde per årsskiftet 2020 för nytecknande.

Bostadskreditgarantier

Bostadskreditgarantier beviljas för såväl lån under byggtiden som för lån till färdigställda fastigheter. Garantier lämnas till kreditinstitut som har ramavtal med Boverket.

Den totala garantistocken omfattade 128 garantier och uppgick vid årsskiftet till knappt 4,4 miljarder kronor, vilket är betydligt högre jämfört med föregående år. Det är främst kreditgarantier under byggtid som ställts ut.

Internationella åtaganden

De internationella åtagandena ökade under året från 2 miljarder kronor till 2,7 miljarder kronor då ytterligare en kreditgaranti om 600 miljoner kronor ställdes ut till förmån för forskningsanläggningen European Spallation Source ERIC (ESS) för initial drift och färdigställande. Riksgäldskontoret ingick 2016 ett garantiåtagande om 600 miljoner kronor för ESS gällande tre olika låneramar, där respektive låneram finansieras av Nordiska investeringsbanken (NIB), AB Svensk Exportkredit (SEK) samt Europeiska investeringsbanken (EIB).

Garantiåtagandet gällande EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalet på 0,9 miljarder kronor ingår från och med i år under internationella åtaganden i stället för som tidigare redovisas under Sidas fristående garantier.

Garantiprogram till företag

Till följd av pandemins negativa effekter på svensk ekonomi beslutade regeringen den 26 mars 2020 att uppdra till Riksgäldskontoret att genomföra ett statligt garantiprogram för företag om 100 miljarder kronor för utlåning till i första hand små och medelstora företag. Möjligheten att bevilja lån under garantiprogrammet förlängdes under året och stängde för nyteckning den 30 september 2021, från att ursprungligen ha gällt fram till den 30 juni 2020. Samtidigt sänktes garantiramen till 50 miljarder kronor. Vidare beslutade regeringen under året om en möjlighet att förlänga maximal löptid från tre år till fem år på redan beviljade lån. Utestående lånebelopp uppgick till 1,8 miljarder kronor vid årsskiftet, varav 1,3 miljarder kronor var garanterat.

Garantier om tillförsel av kapital

Garantier kan ställas ut där staten åtar sig att under vissa omständigheter tillskjuta kapital till ett företag. En sådan garanti är en relation mellan två parter: företaget och

staten som utfärdare av garantin. Garantin skyddar i praktiken tredje part, det vill säga företagets långgivare, kunder och andra intressenter.

Kapitaltäckningsgarantier

En kapitaltäckningsgaranti innebär att staten åtar sig att ovillkorligen tillskjuta kapital till ett bolag i ett utsatt läge. Dessa garantier är obegränsade i belopp eftersom det inte går att ange en gräns för hur stort kapitalbehov som kan uppstå i ett bolag. De är oftast även obegränsade i tid. Det gör att dessa garantier är svåra att prissätta på ett tillförlitligt sätt.

Det finns två befintliga kapitaltäckningsgarantier. De har ställts ut till förmån för två statliga bolag inom infrastrukturområdet: Arlandabanan Infrastructure AB och Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB (Svedab). Trafikverket redovisar ett värde på kapitaltäckningsgarantierna för 2021 om 1,7 miljarder kronor för Arlandabanan Infrastructure AB och 4,9 miljarder kronor för Svedab.

Grundfondsförbindelser

En grundfondsförbindelse liknar en kapitaltäckningsgaranti, men åtagandet är begränsat i belopp och oftast även i tid. Riksgäldskontoret har sådana åtaganden på tillsammans 405 miljoner kronor till Svenska skeppshypotekskassan och Fonden för den mindre skeppsfarten.

Garantikapital

Sverige har medlemsåtaganden i elva internationella finansiella institutioner. Medlemsåtagandet består av inbetalt kapital och garantikapital. Garantikapitalet innebär att svenska staten, precis som de övriga medlemsländerna, förbinder sig att under vissa omständigheter tillskjuta ett bestämt kapitalbelopp till instituten, utöver det kapital som Sverige direkt betalat in. I det fall en internationell finansiell institution skulle vara i behov av ytterligare kapital är det brukligt att medlemsstaterna utökar andelen inbetalt kapital i stället för att infria garantikapitalet.

Det totala åtagandet för garantikapitalen uppgick till 183 miljarder kronor vid utgången av 2021 jämfört med 169 miljarder kronor året innan.

Riksdagen har beslutat att ingen garantiavgift ska utgå för garantikapitalet, vilket innebär att garantierna är undantagna från garantimodellen.

Garantier till Europeiska investeringsbanken och EU:s sysselsättningsfond SURE

Till följd av pandemins negativa påverkan på ekonomin fick Riksgäldskontoret under 2020 i uppdrag att förvalta svenska statens garantiåtagande gällande Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag om 863 miljoner euro och Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE om 849 miljoner euro.

Garantiåtagandet gällande Europeiska investeringsbankens garantifond uppgick till 194 miljoner kronor vid slutet av året medan utestående belopp för SURE var 7,8 miljarder kronor.

Pensionsgarantier

I början av 1990-talet ombildades ett antal statliga myndigheter till bolag. Ansvar för att betala den avtalspension som de anställda arbetat upp övertogs av de nybildade bolagen. Regeringen beslutade att staten genom Riksgäldskontoret skulle garantera

dessa pensionsåtaganden och betala om bolagen i framtiden inte skulle ha möjlighet att fullgöra sina åtaganden.

Merparten av pensionsåtagandena är försäkrade hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti (PRI). För dessa åtaganden har Riksgäldskontoret ställt ut en så kallad efterborgen. Det innebär att infrianden sker endast om varken bolaget eller PRI kan betala ut pensionen.

Pensionsåtagandena uppgick till 7 miljarder kronor och avsåg perioden 31 december 2020. Av dessa var närmare 5 miljarder kronor försäkrade hos PRI. Det största pensionsåtagandet ligger i de bolag som tidigare var en del av Postverket.

Avsättningar för garantiförluster i statens samlade garantiportfölj

De ansvariga myndigheterna värderar löpande de förväntade förlusterna, som utgör ett mått på den kostnad som följer med kreditrisken i de garantiåtaganden som hanteras enligt garantimodellen. Myndigheterna gör avsättningar för garantiförlusterna på skuldsidan i sina balansräkningar.

Insättningsgarantin och investerarskyddet omfattas inte av bestämmelserna i budgetlagen utan regleras i särskild lagstiftning. Det görs därför varken någon värdering av eller avsättning för garantiförlusten.

I tabell 5.3 redovisas avsättningar för garantiförluster för de garantier som hanteras enligt den statliga garantimodellen. Av tabellen framgår också hur avsättningarna står i relation till respektive ansvarig myndighets åtaganden.

Tabell 5.3 Avsättning för garantiförluster 2021-12-31

Exklusive insättningsgarantin, investerarskyddet och garantikapital m.fl.

Miljoner kronor

Myndighet	Utfärdade garantier 2021	Utfärdade garantier 2020	Avsättningar för garanti-förluster 2021	Avsättningar för garanti-förluster 2020	Avsättningar i relation till utfärdade garantier 2021	Avsättningar i relation till utfärdade garantier 2020
Riksgäldskontoret ¹	20 043	24 218	1 090	1 114	5,4%	4,6%
EKN ²	266 331	238 556	10 581	9 461	4,0%	4,0%
Sida ³	7 573	6 322	438	209	5,8%	3,3%
Boverket	4 376	2 731	128	107	2,9%	3,9%
Summa	298 323	271 827	12 238	10 892	4,1%	4,0%

¹ I Riksgäldskontorets engagemang ingår inte insättningsgarantin, investerarskyddet, garantikapital eller andra åtaganden där avsättningar inte görs för förväntade förluster.

² EKN återförsäkrar en del av sitt engagemang. Genom återförsäkringar har EKN reducerat reservering för förväntade garantiförluster med 335 miljoner kronor från 10 581 miljoner kronor till 10 246 miljoner kronor.

³ I engagemangen för Sida ingår kreditgaranti avseende EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet. Utfästelser ingår inte i utfärdade garantier.

De totala avsättningarna för garantiförluster, i den del av statens garantiportfölj som värderas enligt garantimodellen, ökade under 2021 från 11 miljarder kronor till 12 miljarder kronor. Boverkets avsättningar i relation till utfärdade garantier minskade under året medan Riksgäldskontorets och Sidas avsättningar i relation till utfärdade garantier ökade. EKN:s avsättningar i relation till åtagandet låg i paritet med föregående år. Avsättningsbehovet påverkas dels av åtagandenas omfattning och sammantagna kreditrisk, dels av ränte- och valutakursförändringar m.m.

Redovisning av åtaganden utanför garantimodellen

De garantiåtaganden som inte har prissatts enligt garantimodellen, och för vilka det inte har gjorts några avsättningar för garantiförluster, redovisas som ansvarsförbindelser.

Om garantierna består i att tillföra kapital till företag eller institutioner och som vid ett infriande innebär att staten redovisar en finansiell tillgång finns inga förpliktelser som påverkar den finansiella redovisningen. Det gäller exempelvis för garantikapital till internationella finansiella institutioner där eventuella infrianden belastar anslag. Några förpliktelser tas inte heller upp för garantier där medel avsätts till en fond, t.ex. insättningsgarantin. Myndigheter rapporterar dock alla garantier och utnyttjande av ramar i sina respektive sammanställningar över garantiverksamheten.

Tillgångar i garantiverksamheten

Garantiverksamheten finansieras i normalfallet av avgifter som betalas av garantitagarna. I vissa fall täcks avgiften dock av anvisade anslag. Avgiften ska motsvara statens förväntade kostnad för åtagandet. Avgifterna placeras på räntebärande konton i Riksgäldskontoret som reserv för framtida infrianden och redovisas som en tillgång i myndigheternas balansräkningar. Staten har även tillgångar i form av regressfordringar från tidigare infriade garantier.

Värdepappersinnehav och långfristiga placeringar

De avgifter som debiteras för insättningsgarantin placeras i skuldförbindelser utfärdade av staten, som förvaltas av Kammarkollegiet på uppdrag av Riksgäldskontoret.

Placeringarna utgör den så kallade insättningsgarantifonden, vilken har ett marknadsvärde inklusive konton, repor och upplupen ränta om 47,8 miljarder kronor vid utgången av året. Det motsvarade 2,5 procent av de garanterade insättningarna per den 31 december 2020 om 1 917 miljarder kronor. Sverige uppfyllde därmed minimikravet, om 0,8 procent av garanterade insättningar, på fondens storlek enligt EU-direktivet om insättningsgarantisystemet. För att höja avkastningen på portföljen får Kammarkollegiet sedan 2010 bedriva repoverksamhet med portföljens värdepapper. Det innebär att värdepapper lånas ut och likviden placeras i omvända repor på motsvarande löptid i statsskuldväxlar, statsobligationer och reala statsobligationer.

Konton i Riksgäldskontoret

En stor del av avgifterna i garantiverksamheten redovisas på räntebärande konton i Riksgäldskontoret. Även återvinningar från tidigare infrianden tillförs kontona. Från de räntebärande kontona i Riksgäldskontoret, till vilka en obegränsad kredit är kopplad, hämtas medel för skadeutbetalningar.

Behållningen på dessa konton konsolideras med statens övriga finanser. Influtna avgifter reducerar statens upplåningsbehov, vilket minskar statsskulden. Ett infriande belastar kontona, men det är enbart en redovisningsmässig hantering. Finansieringen av infrianden sker i praktiken genom statlig upplåning.

Regressfordringar

Förutom värdepappersinnehav och kontobehållningar i Riksgäldskontoret har myndigheterna även tillgångar i form av regressfordringar från tidigare infriade garantier. De uppgick till 16 miljarder kronor vid årsskiftet. Större delen av dessa

fordringar får betraktas som osäkra. Efter reservering för denna osäkerhet uppskattades värdet på regressfordringarna till 2,3 miljarder kronor. Större delen av det bedömda värdet gäller exportkreditgarantier.

Tabell 5.4 Tillgångar i garantiverksamheten 2021-12-31

Miljoner kronor

Myndighet	Värdepappers- innehav och övriga likvida tillgångar 2021	Värdepappers- innehav och övriga likvida tillgångar 2020	Konton hos Riksgälds- kontoret 2021	Konton hos Riksgälds- kontoret 2020	Övriga garanti- tillgångar 2021	Övriga garanti- tillgångar 2020	Regress- fordringar (netto) 2021	Regress- fordringar (netto) 2020	Ännu inte fakturerade avgifter 2021	Ännu inte fakturerade avgifter 2020	Totalt 2021	Totalt 2020
Riksgälds- kontoret, insättnings- garantin ¹	42 447	44 150	5 087	1 824							47 534	45 974
Riksgälds- kontoret	471	448	706	470			186	171			1 363	1 090
EKN ²	23 075	20 075	7 740	7 492	3	1	1 918	1 743	4 929	5 429	37 665	34 741
Sida	301	402	2 154	1 927	4	3	173	155	113	44	2 746	2 531
Boverket			2 376	2 309			6	8	5	7	2 388	2 324
Summa	66 294	65 075	18 064	14 022	7	4	2 283	2 078	5 048	5 481	91 696	86 660

¹ Avser obligationerna som ingår i fonden till marknadsvärde.

² Av utestående värdepappersinnehav är 23 075 miljoner kronor placerade i Riksgälden.

Jämförelse mellan avsättningar för garantiförluster och tillgångar i garantiverksamheten

För att ta fram ett resultat för garantiverksamheten analyseras förhållandet mellan avsättningar för garantiförluster och de tillgångar som finns i form av både inbetalda och kommande garantiavgifter.

Garantiverksamhetens skuld- och tillgångssida jämförs i tabell 5.5. Jämförelsen görs på myndighetsnivå. Insättningsgarantin, investerarskyddet, garantikapital till internationella finansiella institutioner, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag och Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE ingår inte eftersom garantiförluster för dessa garantier inte har värderats.

Tabell 5.5 Jämförelse mellan avsättningar för garantiförluster och tillgångar i garantiverksamheten 2021-12-31

Miljoner kronor

Myndighet	Utfärdade garantier 2021	Utfärdade garantier 2020	Avsättningar för garantiförluster 2021	Avsättningar för garantiförluster 2020	Garanti- tillgångar enligt tabell 5.4 ¹ 2021	Garanti- tillgångar enligt tabell 5.4 2020
Riksgälds- kontoret	20 043	24 218	1 090	1 114	1 363	1 090
EKN ²	266 331	238 556	10 581	9 461	37 665	34 741
Sida ³	7 573	6 322	438	209	2 746	2 531
Boverket	4 376	2 731	128	107	2 388	2 324
Summa	298 323	271 827	12 238	10 892	44 162	40 686

¹ Summan 44 162 miljoner kronor motsvarar de totala tillgångarna i garantiverksamheten enligt tabell 5.4 exklusive insättningsgarantins tillgångar på 47 534 miljoner kronor. Nuvärdet av de framtida avgifterna avser avtalade avgifter och anslag, vilka ännu inte inbetalats. De framtida avgifterna diskonteras med riskfri ränta justerad för kreditrisken i respektive engagemang. De framtida anslagen däremot är enbart diskonterade med riskfri ränta.

² EKN återförsäkrar en del av sitt engagemang. Genom återförsäkringar har EKN reducerat reservering för förväntade garantiförluster med 335 miljoner kronor från 10 581 miljoner kronor till 10 246 miljoner kronor.

³ I engagemangen för Sida ingår kreditgaranti avseende EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet. Utfästelser ingår inte i utfärdade garantier.

Jämförelsen visar att för den del av garantiportföljen som omfattas av garantimodellen täcks avsättningarna för garantiförluster väl av de avgifter som redan inbetalats (dessa redovisas som garantitillgångar i tabell 5.5). EKN:s garantiverksamhet utgör i dagsläget en väsentlig andel av överskottet.

Under 2021 ökade garantitillgångarna, vilket även avsättningarna för garantiförluster gjorde. Garantitillgångarna är fortsatt större än avsättningarna.

Flöden i garantiverksamheten

Garantiverksamheten påverkar i flera fall statens lånebehov och därmed statsskulden. Det kan exempelvis vara betalningar av garantiavgifter, skadeutbetalningar och återvinningar. I tabell 5.6 beskrivs dessa flöden

Tabell 5.6 Flöden i garantiverksamheten under 2021

Miljoner kronor

Myndighet	Avgifter för garanti- förluster 2021	Avgifter för garanti- förluster 2020	Avgifter övriga 2021	Avgifter övriga 2020	Åter- vinningar 2021	Åter- vinningar 2020	Skade- utbetalning 2021	Skade- utbetalning 2020	Summa 2021	Summa 2020
Riksgäldskontoret, insättningsgarantin			1 791	1 772					1 791	1 772
Riksgäldskontoret, övriga garantier	48	34			142	0	-2	-1	188	34
EKN ¹	3 847	1 703			364	313	-785	-1 637	3 426	379
Sida	124	86			0	0	-5	-89	119	-3
Boverket	63	37			3	3	0	-14	66	26
Summa	4 083	1 861	1 791	1 772	509	317	-792	-1 742	5 591	2 208

Anm.: Avgifter för 2021 och 2020 avser fakturerade avgifter.

¹ Gällande återvinningar och skadeutbetalningar kan skaderelaterade kostnader ingå.

Avgifter

Under 2021 inkom avgifter för garantiförluster samt övriga avgifter motsvarande 5,9 miljarder kronor, varav huvuddelen var avgifter för insättningsgarantin och exportkreditgarantierna.

Återvinningar

Från tidigare utbetalningar vid infrianden återvanns 0,5 miljarder kronor. Exportkreditgarantierna svarade för större delen av återvinningarna och då framför allt betalningar från Chile, Irak, Zambia och Qatar.

Skadeutbetalningar

Skadeutbetalningarna var under året på en betydligt lägre nivå än föregående år och infriade garantier uppgick till 0,8 miljarder kronor, främst rörande exportkreditgarantier.

Flöden i garantiverksamheten och dessas påverkan på lånebehovet

Posterna avgifter, skadeutbetalningar och återvinningar har i olika grad påverkan på lånebehovet. Flöden i den del av garantiverksamheten som enbart har tillgångar i form av konton i Riksgäldskontoret, eller finansiering genom anslag, påverkar direkt statens lånebehov. Däremot har flöden i den del av garantiverksamheten som har tillgångar i form av utomstatliga placeringar inte någon påverkan på lånebehovet. En analys av flödena pekar på att nettoflödet i garantiverksamheten totalt sett innebar att inbetalningarna till garantiverksamheten översteg utbetalningarna med 5,6 miljarder kronor 2021.

Statliga anslag i garantiverksamheten

I vissa fall kan riksdagen besluta att subventionera hela eller delar av avgiften för en viss garanti. När detta inträffar anvisar riksdagen normalt anslag för att betala avgiften. Det finns även några garantiåtaganden som vid infrianden helt eller delvis belastar anslag. Det gäller åtaganden i form av garantikapital, kapitaltäckningsgarantier, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag och Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE.

Under 2021 utbetalades 98 miljoner kronor i statliga subventioner för garantiverksamheten. I tabell 5.7 visas vilka anslag som finansierade dessa subventioner samt vilka anslag i övrigt vars ändamål omfattar garantiverksamhet. Utfall om 0,4 miljoner kronor har belastat anslag för Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag och avsåg administrativa avgifter.

Tabell 5.7 Anslag vars ändamål omfattade garantiverksamhet 2021

Miljoner kronor

Utgifts- område	Anslag	Myndighet	Garantiåtagande	Utfall 2021	Utfall 2020
2	1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	Riksgäldskontoret	Garantier till EIB:s garantifond samt till EU för SURE	0,4	0,0
7	7 1:1 Biståndswerksamhet	Sida	Afrika, Strategiskt inriktade bidrag samt reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet.	97,8	66,6
7	7 1:1 Biståndswerksamhet	Riksgäldskontoret	NIB	0,0	0,3
22	1:2 Trafikverket: Banhållning	Trafikverket	Arlandabanan Infrastructure AB		
Summa				98,2	67,0

Totalt har 157 miljoner kronor redovisats mot inkomsttitel för garantiverksamheten för 2021 jämfört med 594 miljoner kronor året innan, se tabell 5.8.

Tabell 5.8 Redovisning av inkomsttitel gällande garantiverksamhet 2021

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Myndighet	Utfall 2021	Utfall 2020
2124 Inlevererat överskott av garantiverksamhet	Riksgäldskontoret	3,7	3,2
2127 Inlevererat överskott Exportkreditnämnden	EKN	131,9	572,5
2127 Inlevererat överskott Sida	Sida	0,0	0,0
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	Riksgäldskontoret	21,4	18,3
Summa		157,0	593,9

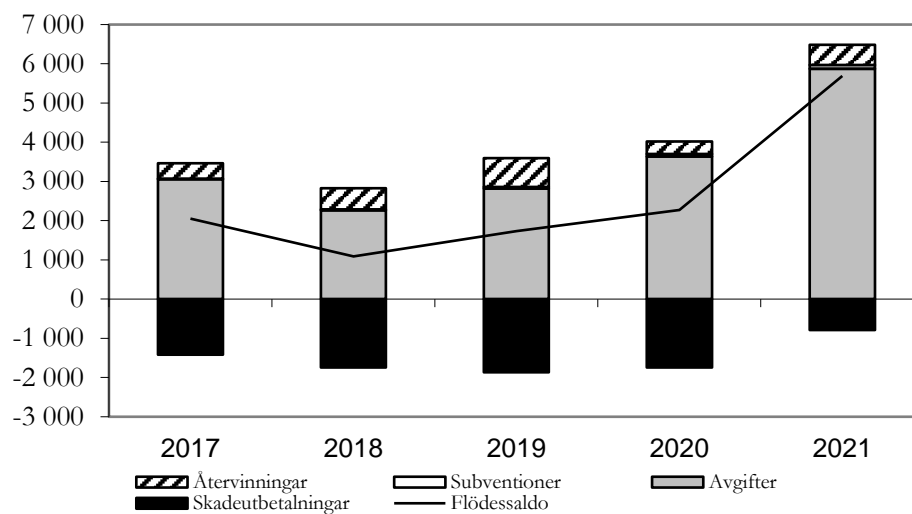
Tillbakablick på de senaste fem åren

De statliga subventionerna avseende garantiavgifter har de senaste fem åren varierat mellan 18 miljoner kronor och 98 miljoner kronor årligen. De avgifter som garantitagarna själva betalat har uppgått till mellan 2,3 och 5,9 miljarder kronor per år. Det är främst avgifterna från exportkreditgarantierna som bidragit till variationer över tiden.

Skadeutbetalningarna har de senaste åren legat på en nivå runt 1,5 miljarder kronor. Under åren gjordes ett fåtal stora skadeutbetalningar gällande exportkreditgarantier. Återvinningarna har under åren varit stabila. Det var främst tidigare infriade exportkreditgarantier som återvanns.

Diagram 5.2 Återvinningar, statliga subventioner, avgifter, skadeutbetalningar samt saldot för betalningsflödet 2017–2021

Miljoner kronor

Källa: Riksgäldskontoret.

5.2 Statlig utlåning med kreditrisk

Statliga lån, liksom annat stöd och statliga garantier, ges till verksamheter som staten anser vara angelägna. Riksdagen och regeringen beslutar om all statlig utlåning, antingen genom särskilda beslut för ett enskilt lån eller genom lagar och förordningar om låneprogram, t.ex. studielån.

Ett lån med kreditrisk innebär samma kreditrisk för staten som en kreditgaranti. Skillnaden är att finansieringen av lånet sköts av staten, medan den vid garantier sköts av en bank eller ett annat kreditinstitut. Merparten av statens utlåning finansieras via upplåning genom Riksgäldskontoret.

Tabell 5.9 Statens utlåning med kreditrisk 2021-12-31

Miljoner kronor

Utgifts- område	Myndighet /ändamål	Utlånings ram 2021	Utlånings ram 2020	Låne- fordran 2021	Låne- fordran 2020	Reserv- eringar för låne- förluster 2021	Reserv- eringar för låne- förluster 2020	Låne- fordran efter reserv- ering 2021	Låne- fordran efter reserv- ering 2020	Låne- löften 2021	Låne- löften 2020
Lånefinansierad utlåning											
15	CSN, studielån	252 000	240 500	250 184	238 506	22 957	23 257	227 227	215 249		
22	Riksgäldskontoret, A-Train AB (Arlandabanan)	1 000	1 000	804	819	0	0	804	819		
22	Riksgäldskontoret, Svedab AB ¹	3 361	3 361	5 490	5 240	0	0	5 490	5 240		
24	Riksgäldskontoret, Svensk Exportkredit	200 000	200 000	10 000	10 000	0	0	10 000	10 000		
24	Riksgäldskontoret, Flygutvecklings- projekt	1 110	1 110	55	70	0	0	55	70		
24	Riksgäldskontoret, SAS	1 500		0		0		0			
17	Riksgäldskontoret, Nordiska museet	52	20	51	13	0	0	51	13		
17	Riksgäldskontoret, Kungliga Operan	126	126	103	111	0	0	103	111		
17	Riksgäldskontoret, Kungliga Dramatiska teatern	70	70	50	50	0	0	50	50	20	20
17	Riksgäldskontoret, Tekniska museet	30		30		0		30			
Delsumma				266 767	254 809	22 957	23 257	243 810	231 552	20	20
Anslagsfinansierad utlåning											
15	CSN, hemutrustningslån			1 000	1 143	682	728	318	415		
15	CSN, studielån			766	939	454	519	312	420		
22	CSN, körkortslån			151	122	54	25	97	97		
15	CSN, övrigt			377	348	356	327	21	20		
7	Sida, biståndskrediter			0	0	0	0	0	0		
7	Sida, villkorslån			276	276	276	276	0	0		
19	Tillväxtverket, lokaliseringsslån m.m.			106	110	69	89	37	22	11	20

Utgifts- område	Myndighet /ändamål	Utlånings ram 2021	Utlånings ram 2020	Låne- fordran 2021	Låne- fordran 2020	Reserv- eringar för låne- förluster 2021	Reserv- eringar för låne- förluster 2020	Låne- fordran efter reserv- ering 2021	Låne- fordran efter reserv- ering 2020	Låne- löften 2021	Låne- löften 2020
21	Energimyndig- heten, villkorslån			469	531	307	383	162	147		
	Länsstyrelserna, lantbrukslån m.m.			15	17	8	9	7	8		
22	Trafikverket, flygplatstjänster			164		0		164		61	
24	Kammarkollegiet, paketreseföretag			111		0		111			
	<i>Delsumma</i>			3 436	3 486	2 206	2 356	1 230	1 130	72	20
	<i>Övrig utlåning</i>										
21	Affärsverket Svenska Kraftnät ²	700	700	161	127	0	0	161	127	223	414
	<i>Delsumma</i>			161	127	0	0	161	127	223	414
Summa				270 363	258 422	25 163	25 613	245 200	232 809	314	455

Anm.: Tillväxtverket, Energimyndigheten, Länsstyrelserna och Kammarkollegiet finansierar sin utlåning med anslag varför utlåningsramar saknas.

¹ Det utlånade beloppet överstiger utlåningsramen då ramen är 2009 års exklusive kapitaltjänstkostnader och mervärdesskatt.

² Utlåningen är inte anslagsfinansierad utan ska ske inom ramen för affärsverkets generella förutsättningar och finansiella befogenheter.

Anm.: I denna tabell redovisas statens utlåning med kreditrisk varför beloppet inte stämmer överens med posten Utlåning i balansräkningen. Skillnaden utgörs av RKG:s utlåning till Riksbanken, vilken uppgick till 126 979 miljoner kronor. Denna utlåning betraktas inte som lån med kreditrisk.

Sedan 2012 behandlas garantier och lån enligt samma principer, dvs. en gemensam statlig garanti- och utlåningsmodell. Det innebär att räntan för ett lån ska motsvara statens finansieringskostnad för ett lån med samma löptid, ett räntepåslag som motsvarar förväntad förlust beräknad utifrån samma principer som gäller för statliga garantier samt ett påslag för administrationskostnaderna.

Före 2012 fanns det inte något generellt krav på att en avgift motsvarande statens förväntade kostnad skulle tas ut för lånen eller att en reserv skulle byggas upp för framtida kreditförluster. Utlåningsmodellen har tillämpats sedan 2014.

Utlåningsportföljens sammansättning

Statens utlåning till privatpersoner, företag och projekt, dvs. lån med kreditrisk, uppgick den 31 december 2021 till 270 miljarder kronor före reservering, vilket är en ökning med 12 miljarder kronor jämfört med föregående år. Av dessa finansierades 267 miljarder kronor via upplåning i Riksgäldskontoret och resterande dryga 3 miljarder kronor via anslag.

Den dominerande posten var studielånen från Centrala studiestödsnämnden (CSN) på 251 miljarder kronor, vilket motsvarade 93 procent av statens utlåning med kreditrisk. CSN hade också beviljat hemutrustningslån till utländska medborgare bosatta i Sverige, främst flyktingar, på 1 miljard kronor samt körkortslån inklusive skuldsanering om 152 miljoner kronor.

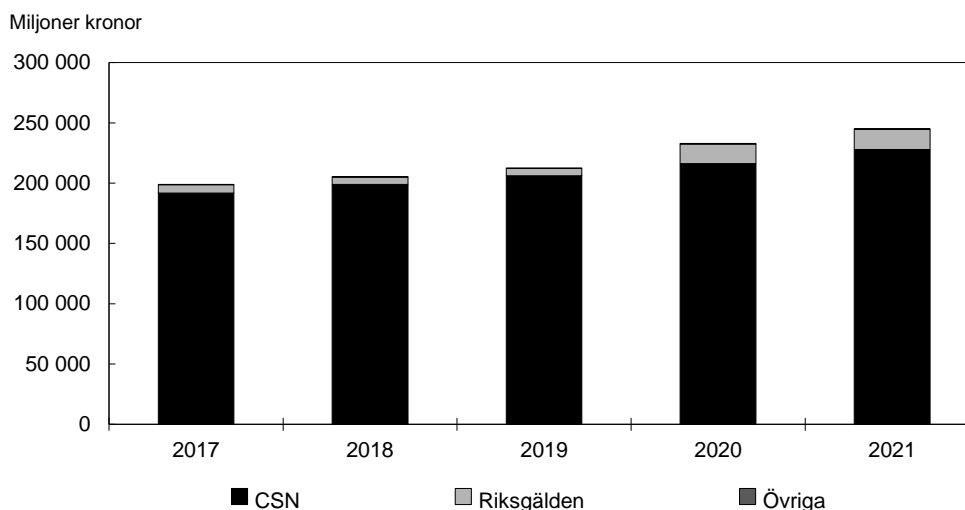
Riksgäldskontorets utlåning på 16,6 miljarder kronor går främst till olika infrastrukturprojekt, exportfinansiering samt flygindustrin. Övriga myndigheter hade en utlåning som tillsammans uppgick till cirka 1 miljard kronor inom bistånd samt till paketreseföretag, småföretag, jordbruk, fiske med flera.

Enligt grundläggande redovisningsregler ska lånefordringar skrivas ned till det värde som förväntas återbetalas. De myndigheter som har utlåning uppskattade reserveringarna för låneförlust till 25 miljarder kronor eller 9 procent av utlånat

belopp. CSN:s studielån stod för 24 miljarder kronor eller 94 procent av reserveringarna.

Utlåning efter reservering för låneförlust har de senaste åren haft en uppåtgående trend och uppgick i slutet av 2021 till 245 miljarder kronor. Den främsta förklaringen till den ökade utlåningen är CSN:s utlåning i form av studielån.

Diagram 5.3 Statens utlåning med kreditrisk efter reservering för låneförlust 2017–2021

Källa: Riksgäldskontoret

I tabell 5.10 redovisas CSN:s och Riksgäldskontorets utlåning uppdelad per lånekategori.

Tabell 5.10 Statens utlåning med kreditrisk efter lånekategori 2021-12-31

Miljoner kronor

Myndighet respektive lånekategori	Lånefordran 2021	Lånefordran 2020	Reserveringar för låneförluster 2021	Reserveringar för låneförluster 2020	Lånefordran efter reservering 2021	Lånefordran efter reservering 2020
CSN						
Lånefordringar	225 316	210 417	13 718	13 545	211 598	196 872
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet	27 162	30 640	10 785	11 310	16 377	19 330
Delsumma	252 478	241 057	24 503	24 855	227 975	216 202
Riksgäldskontoret						
Lånefordringar	15 724	15 414	0	0	15 724	15 414
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet						
Utvecklingskapital och royalty	859	889	0	0	859	889
Delsumma	16 583	16 303	0	0	16 583	16 303
Summa	269 061	257 360	24 503	24 855	244 558	232 505

De olika lånen med kreditrisk

Studielån

Studielånen utgör en betydande del av statens lån med kreditrisk. Studielånen regleras i studiestödslagen (1999:1395) och särskilda förordningar. Omkring 1,7 miljoner personer hade vid årsskiftet studieskulder till CSN på sammanlagt 251 miljarder

kronor. CSN bedömde reserveringarna för låneförluster till 24 miljarder kronor, vilket motsvarade 9 procent av det utlånade beloppet.

CSN administrerar flera olika typer av lån, vilka skiljer sig åt ur finansierings- och redovisningssynpunkt. Lånen kan delas in i två huvudkategorier:

- Lån som beviljats före 1989 och som har finansierats genom anslag på statens budget. Läntagarnas återbetalningar redovisas mot inkomsttitel på statens budget.
- Lån som beviljats från och med 1989 finansieras genom upplåning i Riksgäldskontoret.

CSN:s låntagare betalar en ränta som motsvarar 70 procent av CSN:s upplåningsränta i Riksgäldskontoret. Denna ränta fastställs årligen av regeringen och baseras på den ovägda genomsnittsräntan för emission av statsskuldväxlar och statsobligationer under de tre senaste åren.

När studielån skrivs av på grund av dödsfall, uppnådd åldersgräns eller av andra skäl amorterar CSN av sin skuld till Riksgäldskontoret med motsvarande belopp. Förluster på utlåning före 2014 finansieras med anslag då kostnaden uppkommer, dvs. när förlusten är konstaterad, medan förluster avseende lån från och med den 1 januari 2014 finansieras från kreditreserven i enlighet med utlåningsmodellen.

Hemutrustningslån

Sedan 1991 beviljar CSN lån till utländska medborgare, främst flyktingar, för inköp av hemutrustning. De utestående lånen var vid årsskiftet 1 miljard kronor varav 0,7 miljarder kronor betraktas som reservering för låneförlust.

Hemutrustningslånen finansierades t.o.m. 2011 genom lån i Riksgäldskontoret, men fr.o.m. 2012 finansieras denna utlåning med anslag. Utlåningen belastar anslaget 1:3 *Hemutrustningslån* inom Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering. Regeringen fastställer vilken ränta som låntagarna ska betala till CSN. Läntagarnas räntebetalningar till CSN redovisas mot inkomsttitel 2394 302 Övriga ränteinkomster hemutrustningslån.

Lån till infrastrukturprojekt

För vissa infrastrukturprojekt har regeringen, med stöd av särskilda bemyndiganden från riksdagen, gett Riksgäldskontoret i uppdrag att ställa ut lån till statliga eller privata företag. Det gäller byggandet av Arlandabanan och de svenska landanslutningarna till Öresundsbron. Vid årsskiftet var totalt 6,3 miljarder kronor utlånade till dessa projekt.

Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB

Lånet till Svedab, för finansiering av de svenska landanslutningarna till Öresundsbron, uppgick vid årsskiftet till 5,5 miljarder kronor. Återbetalningen av lånet, liksom Öresundsbro Konsortiets egna obligationslån, ska finansieras med intäkter från Öresundsbron. Riksgäldskontoret gör numera inga reserveringar för låneförluster gällande Svedab utan risken i åtagandet redovisas i stället av Trafikverket. Detta beror på att eventuella förluster är säkrade genom en kapitaltäckningsgaranti, som Trafikverket ansvarar för.

A-Train AB

Lånet till A-Train AB, det företag som driver Arlandabanan, är ett lån med villkorad återbetalning på 1 miljard kronor. I stället för vanlig återbetalning äger staten rätt till

en årlig vinstdelning när de privata ägarna fått en viss, i låneavtalet reglerad, avkastning på sitt insatta kapital. Sedan 2017 betalar A-Train AB årlig royalty för lånet. Betalningen under 2021 uppgick till 16 miljoner kronor och totalt har royalty om 196 miljoner kronor betalats till staten.

Lån till exportfinansiering

Riksdagen har bemyndigat regeringen att bevilja AB Svensk Exportkredit (SEK) en låneram i Riksgäldskontoret för finansiering av långfristiga krediter. Låneramen uppgår till 200 miljarder kronor, där 15 miljarder kronor avser kommersiell exportfinansiering och 185 miljarder kronor ska användas för finansiering av utlåning inom systemet för statsstödda exportkrediter (CIRR-systemet). Låneramen hade vid årsskiftet utnyttjats med 10 miljarder kronor.

Lån till flygindustrin

Royaltylån till Saab AB och GKN Aerospace Sweden AB

Riksgäldskontoret har lämnat royaltylån till Saab AB och GKN Aerospace Sweden AB (tidigare Volvo Aero AB) för delfinansiering av utvecklingskostnader för vingbalkar respektive komponenter till flygmotorer. Royaltylånen uppgick i slutet av 2021 till 55 miljoner kronor, jämfört med 70 miljoner kronor ett år tidigare. Minskningen beror på inbetald royalty och subventioner från anslag. Riksgäldskontoret har bedömt att det inte finns något reserveringsbehov i utlåningen.

Låneram till SAS

Regeringen uppdrog, efter bemyndigande från riksdagen, åt Riksgäldskontoret att under 2021 ställa ut och förvalta en låneram om högst 1 500 miljoner kronor till konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark-Norway-Sweden på grund av de omfattande reserestriktionerna och den minskade efterfrågan på flygresor som spridningen av covid-19 medfört. Låneramen hade vid årsskiftet inte tagits i anspråk.

Lån till Kungliga Operan AB, Kungliga Dramatiska teatern AB, Stiftelsen Nordiska museet och Stiftelsen Tekniska museet

Riksgäldskontoret har tidigare fått i uppdrag av regeringen att ställa ut låneramar till Kungliga Operan AB om 126 miljoner kronor och Kungliga Dramatiska teatern AB om 70 miljoner kronor. Under året har Riksgäldskontoret fått ytterligare uppdrag att utöka Stiftelsen Nordiska museets låneram till högst 52 miljoner kronor samt tillhandahålla en låneram till Stiftelsen Tekniska museet om 30 miljoner kronor.

Övriga lån med kreditrisk

Övrig utlåning med kreditrisk omfattar lån från Sida, Tillväxtverket, Energimyndigheten, Kammarkollegiet, Trafikverket samt länsstyrelserna. Totalt uppgick dessa lån till drygt 1 miljard kronor, vilket låg på ungefär samma nivå som året innan. Av utlånat belopp 2021 bedömdes 0,7 miljarder kronor som reservering för låneförlust, motsvarande 60 procent av beloppet.

Dessa lån har finansierats via anslag på statens budget. Framtida kreditförluster är därmed redan finansierade. Låntagarnas betalningar av räntor och amorteringar redovisas mot inkomsttitel.

Vid årsskiftet var Energimyndighetens utlåning störst om knappt 0,5 miljarder kronor, för vilka reserveringar gjordes med 0,3 miljarder kronor.

Kammarkollegiet har under året fått i uppdrag att handlägga och besluta om statligt lån till paketreseföretag för att dessa ska ges möjlighet att återbetala skulder till resenärer för inställda paketresor med anledning av covid-19. Utestående lån uppgick till 111 miljoner kronor per årsskiftet. Även Trafikverket har till följd av smittspridningen av covid-19 fått i uppdrag att ställa ut lån till leverantörer av flygtrafiktjänst vid icke statliga flygplatser för intäktsbortfall för de delar av flygtrafiktjänsten som vanligtvis finansieras via den svenska undervägsavgiften. Vid årsskiftet var 164 miljoner kronor utlånade.

Jämförelse mellan reserveringar för låneförluster och avsatta medel i kreditreserver

För de engagemang som hanteras enligt den svenska garanti- och utlåningsmodellen ska statens förväntade kostnad uppskattas och avgifter i form av räntepåslag tas ut. Avgifterna samlas på räntebärande konton i Riksgäldskontoret som reserver.

Studielån som ställts ut efter 2013 hanteras i enlighet med utlåningsmodellen genom att anslagsmedel motsvarande reserveringar för låneförluster förs till en reserv. Totalt 141 miljarder kronor av CSN:s utlåning 2014–2021 omfattas av utlåningsmodellen.

För Riksgäldskontorets utlåning har inga reserveringar gjorts under 2021.

För att ta fram ett resultat för utlåningsverksamheten analyseras förhållandet mellan reserveringar för låneförluster och de medel som avsatts i kreditreserverna, se tabell 5.11. Jämförelsen pekar på att placerade medel i kreditreserverna väl motsvarar uppskattade reserveringar för låneförluster.

Tabell 5.11 Jämförelse mellan reserveringar och tillgångar i utlåningsverksamheten 2021-12-31

Miljoner kronor

Myndighet	Reserveringar för låneförluster 2021	Reserveringar för låneförluster 2020	Medel placerade i kreditreserver 2021	Medel placerade i kreditreserver 2020
CSN	7 004	5 365	9 512	8 232
Riksgäldskontoret	0	0	579	614
Summa	7 004	5 365	10 090	8 846

För den utlåning som finansierats med anslagsmedel finns ingen reserv för att finansiera bland annat kreditförluster för dessa lån, se tabell 5.12.

Tabell 5.12 Anslag vars ändamål omfattade utlåningsverksamheten 2021

Miljoner kronor

Utgifts-område	Anslag	Myndighet	Utfall 2021	Utfall 2020
13	1:3 Hemutrustningslån	CSN	33,2	38,9
22	1:19 Lån till körkort	CSN	44,4	46,0
15	1:3 Avsättning för kreditförluster	CSN	1 849,4	1 841,7
15	1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor	CSN	102,0	184,6
19	1:1 24:5 Västra Götalands läns landsting	Tillväxtverket	0,0	0,0
19	1:1 24:18 Jämtlands läns landsting	Tillväxtverket	0,0	0,0
19	1:1 24:2 Samverkansorgan i Kalmar län	Tillväxtverket	0,0	0,0
21	1:4 Forskning, utveckling och innovation	Energimyndigheten	0,0	2,4
22	1:6 Lån avseende regional flygtrafiktjänst	Trafikverket	164,0	
24	1:5 Näringslivsutveckling	Riksgäldskontoret	4,0	4,0
24	1:25 Researrangörslån	Kammarkollegiet	112,5	
Summa			2 309,6	2 117,6

Inkomna amorteringar och räntebetalningar redovisas mot inkomsttitel i enlighet med tabell 5.13.

Tabell 5.13 Redovisning mot inkomsttitel gällande utlåningsverksamhet 2021

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Myndighet	Utfall 2021	Utfall 2020
2124 Inlevererat överskott av garantiverksamhet	Riksgäldskontoret	109,5	74,8
2342 Ränteinkomst allmänna studielån	CSN	0,18	0,03
2394 Övriga ränteinkomster hemutrustningslån	CSN	17,6	22,3
2394 Ränteinkomster körkortslån	CSN	1,64	0,07
4139 Återbetalning av lokaliseringsslån	Tillväxtverket	0,1	0,1
4312 Återbetalning allmänna studielån	CSN	0,06	0,02
4313 Återbetalning av studiemedel	CSN	128,4	162,4
4526 Återbetalning av hemutrustningslån	CSN	147,5	172,8
4526 Återbetalning av körkortslån	CSN	14,2	2,1
4526 Amortering biståndskrediter	SIDA	0,0	2,5
4526 Återbetalning övriga lån	Energimyndigheten	11,3	11,8
Summa		430,5	448,9

5.3 Analys av väsentliga risker i statens utlåning och utställda garantier

Utfallen i garanti- och utlåningsverksamheten kan bli både bättre och sämre än det som förväntansmässigt beräknats, även om det samlade utfallet över en mycket lång tidsperiod antas röra sig mot det förväntade. Sämre utfall brukar benämnas oförväntade förluster. Med liten sannolikhet kan utfallet bli mycket sämre än förväntat, vilket innebär stora oförväntade förluster. Därför är det av intresse att komplettera redovisningen med en analys av risken för stora oförväntade förluster.

Regeringen har gett Riksgäldskontoret i uppdrag att, i samverkan med EKN, CSN, Sida, Boverket och övriga berörda myndigheter, göra en samlad riskanalys av statens garanti- och utlåningsportfölj (förordning (2007:1447) med instruktion för Riksgäldskontoret). Uppdraget redovisas i en separat rapport. Analysen omfattar dels den så kallade ordinarie portföljen med garantier och lån till företag och privatpersoner, dels insättningsgarantin.

Den utdragna pandemin har i viss grad påverkat risken negativt i såväl den ordinarie portföljen som i insättningsgarantin. Även förändringarna i risknivå på grund av kriget i Ukraina bedöms vara begränsade, främst på grund av att exponeringen mot de aktuella länderna är låg. På samlad nivå bedöms risken för stora förluster som fortsatt låg för den ordinarie portföljen och måttlig för insättningsgarantin.

Nedan följer en sammanfattning av analysen i den senaste rapporten ”Statens garantier och utlåning – en riskanalys” som lämnades till regeringen den 15 mars 2022 (Fi2022/00958).

Den ordinarie portföljen

I riskanalysen definierar Riksgäldskontoret stora förluster som ett scenario där förlusterna skulle uppgå till minst 20 miljarder kronor under en tidshorisont på fem år. Med förluster avses infrianden av garantier eller avskrivningar av lån. Det finns i princip två typer av händelser som kan medföra stora förluster; ett mindre antal förluster uppstår för enskilt stora garantier eller lån som står för en betydande andel av portföljen, eller en samling (ett kluster) av förluster uppstår som tillsammans utgör

stora belopp. I riskanalysen analyseras fem identifierade riskfaktorer som kan ge upphov till dessa två händelser, se tabell 5.14.

Tabell 5.14 Riskbedömningar för garantier och lån till företag, privatpersoner och stater 2021-12-31

Riskenivån bedöms utifrån en fyrgradig skala: låg, måttlig, väsentlig och hög

Risikfaktor	Risk för stora förluster 2021	Risk för stora förluster 2020
Namnkoncentration (enskilt stora åtaganden)	Låg	Låg
Nära förbindelser mellan garantigäldenärer eller låntagare	Låg	Låg
Branschkoncentrationer	Låg	Låg
Geografisk koncentration	Låg	Låg
Risk till följd av förändringar i allmän ekonomisk utveckling	Låg	Låg

Risk till följd av allmän ekonomisk utveckling

Även i en perfekt diversifierad portfölj utan större koncentrationer finns en risk för stora förluster, särskilt vid nedgångar i den ekonomiska utvecklingen, så kallad odiversifierbar risk. Riksgäldskontoret bedömer att risken är låg för att det ska uppstå stora förluster i den ordinarie portföljen enbart på grund av odiversifierbar risk vid en ekonomisk nedgång. Detta beror främst på den begränsade exponeringen mot engagemang med hög kreditrisk.

Stora förluster kan även uppstå om en ekonomisk nedgång slår särskilt hårt mot en eller flera av portföljens koncentrationer, samtidigt som den ger förhöjda förluster i övriga delar av portföljen, men Riksgäldskontoret bedömer att risken är låg även för detta.

Namnkoncentrationer

Med namnkoncentration menas låg diversifiering på grund av att en portfölj antingen innehåller ett fåtal engagemang eller att det finns exponeringar mot enskilda garantigäldenärer eller låntagare som är stora i förhållande till portföljens samlade omfattning.

Den ordinarie portföljen innehåller ett antal stora exponeringar, där de femton enskilt största utgör cirka 43 procent av portföljens storlek. Risken bedöms dock som låg för stora förluster med anledning av detta. Det beror på att de största exponeringarna främst utgörs av garantier med minimal till begränsad kreditrisk.

Direkta samvariationer på grund av fallissemangssmitta

Om det råder omständigheter där en garantigäldenärs eller låntagares finansiella problem smittar av sig, på andra garanti- eller låntagare, ökar sannolikheten för kluster av förluster. Sådana direkta samvariationer kan uppstå om det finns affärsmässiga eller juridiska förbindelser mellan garantigäldenärer och låntagare. Typiska exempel är exponeringar mot garanti- eller låntagare inom samma projekt, leverantörskedja eller företagskoncern.

Risken för fallissemangssmitta i den ordinarie portföljen bedöms vara låg eftersom portföljen endast innehåller ett fåtal engagemang med sådana kopplingar.

Branschkoncentrationer

Med branschkoncentration avses låg diversifiering med hänsyn till garantigäldenärernas och låntagarnas branschtillhörighet. Det kan antingen handla om

att portföljen är exponerad mot ett litet antal branscher eller att någon eller några enskilda branscher utgör en betydande andel av portföljen.

Branschkoncentrationer utgör en riskfaktor eftersom negativa chocker i en bransch kan ge upphov till kluster av förluster. Hur stor risken är beror delvis på sannolikheten för en kraftig chock som leder till att många företag inom branschen drabbas samtidigt. Risken påverkas även av garantigäldenärernas och låntagarnas motståndskraft mot en negativ chock. Ju högre kreditvärdighet företagen har desto starkare motståndskraft.

Avseende garantier och lån till företag finns en relativt god diversifiering gällande motparternas branschtillhörighet. Den mest framträdande branschkoncentrationen är mot teleoperatörer. Risken för stora förluster från koncentrationen bedöms som låg. Branschen bedöms som stabil med en begränsad sannolikhet för negativa chocker som kan medföra kluster av förluster. Under de senaste åren har den geografiska fördelningen skiftat mot mer mogna marknader med en låg landrisk. Det har lett till att den genomsnittliga kreditvärdigheten i branschkoncentrationen mot teleoperatörer har förbättrats.

Geografiska koncentrationer

Garantigäldenärer och låntagare i samma geografiska område påverkas ofta simultant av förändringar i den gemensamma ekonomiska miljön. Det kan t.ex. vara konjunkturutvecklingen, förändringar i valutor och räntor eller en försämrad säkerhetspolitisk situation som påverkar ekonomin negativt. På samma sätt som för branschkoncentrationer kan negativa chocker leda till indirekta samvariationer som innebär kluster av förluster.

Den ordinarie portföljen är till 41 procent exponerad mot svenska garantigäldenärer och låntagare, varav 75 procent avser CSN:s studielån. Riksgäldskontoret bedömer att risken är låg för att det ska ske stora avskrivningar av studielån. Avskrivningarna på grund av ålder kan inte överstiga 2,4 miljarder kronor under analysens tidshorisont på grund av hur lånestocken ser ut. Andra betydande orsaker till avskrivningar, som dödsfall och behörighetsgivande studier, bedöms inte påverkas i någon väsentlig omfattning av den ekonomiska utvecklingen i landet. Att dessa skulle uppgå till betydande belopp är också mindre sannolikt.

En allvarlig nedgång i svensk ekonomi skulle kunna öka nedsättningarna av låntagarnas årsbelopp samt försämra deras betalningsförmåga. Detta leder till att inbetalningarna minskar, vilket har en negativ effekt på statens kassaflöde. Riksgäldskontoret bedömer dock att risken är låg för att nedsättningar och betalningsinställelser ökar till i sammanhanget betydande belopp.

Rysslands invasion av Ukraina, och det förändrade säkerhetsläget i Europa, har gett Riksgäldskontoret anledning att under första kvartalet 2022 genomföra en fördjupad analys av statens garantier och utlåning med exponering mot Ukraina, Ryssland och Belarus. Totalt uppgick denna exponering vid årsskiftet till 76 garantier med en sammanlagd volym om cirka 4,7 miljarder kronor, varav drygt 3,4 miljarder kronor kan infrias inom analysens tidshorisont. Bedömningen är att denna, i sammanhanget begränsade volym, endast i liten grad påverkar risken för stora förluster i den ordinarie portföljen. Utifrån hur kriget utvecklas behöver dess konsekvenser fortsatt analyseras i kommande riskanalyser.

Insättningsgarantin

Riksgäldskontoret bedömer liksom föregående år att risken är måttlig för stora förluster på grund av infrianden av insättningsgarantin.

Insättningsgarantins funktionssätt, i termer av vem ersättning betalas ut till, skiljer sig åt beroende på hur ett institut med garanterade insättningar hanteras om det får problem. Det kan ske via ett ordinärt insolvensförfarande i form av konkurs alternativt likvidation eller i särskild ordning i form av resolution.

Om ett institut med garanterade insättningar drabbas av problem som leder till konkurs eller beslut av Finansinspektionen om att garantin ska träda in medför det ett så kallat direkt infriande av insättningsgarantin. Det innebär att ersättning betalas ut till insättarna i institutet, varefter insättningsgarantin tar över insättarnas fordran på institutet i konkursen.

Om ett problemfyllt institut i stället hanteras genom resolution tar staten över kontrollen (men inte ägandet) av institutet för att rekonstruera eller avveckla det under ordnade former. Huvudregeln är att aktieägarna och långivarna får sina fordringar nedskrivna eller konverterade till aktiekapital, eller både och, utifrån en på förhand angiven prioritetsordning, så kallad skuldnedskrivning. Garanterade insättningar är dock undantagna från skuldnedskrivning, vilket innebär att de är skyddade fullt ut även om banken är försatt i resolution. Eventuella förluster och återkapitaliseringsbehov som insättarna skulle ha svarat för, om de inte vore undantagna från skuldnedskrivning, ska i stället täckas av insättningsgarantifonden i första hand. Det sker genom ett tillskott på tillgångssidan av institutets balansräkning. Insättningsgarantifondens bidrag i resolution är dock begränsat till 30,7 miljarder kronor per institut.

Direkta infrianden

Riksgäldskontoret bedömer att risken är måttlig för att direkta infrianden av insättningsgarantin ska ge upphov till stora förluster. För att stora förluster ska uppstå i sådana institut som Riksgäldskontoret bedömt inte ska hanteras genom resolution (icke systemviktiga institut) krävs att ett av de största instituten i denna kategori, eller flertalet institut, fallerar.

Insättningsgarantins bidrag i resolution

Riksgäldskontoret bedömer att risken för stora förluster med anledning av insättningsgarantins möjliga bidrag i resolution är låg. De institut som bedöms bedriva verksamhet som är kritisk för det finansiella systemet och som därmed ska hanteras genom resolution (systemviktiga institut) har en god kreditvärdighet. Om ett ingripande ändå sker krävs mycket betydande förluster i instituten för att insättningsgarantin ska behöva bidra i resolution. Det gäller i synnerhet för de institut som vid ett resolutionsingripande har mer eget kapital och nedskrivningsbara skulder än vad som krävs för att uppfylla de minimikrav som ställs på instituten.

6 Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU

I detta avsnitt lämnar regeringen ett intygande avseende EU-medel som hanteras under delad förvaltning mellan Europeiska kommissionen och Sverige. I avsnittet redogörs även för Sveriges avgift till EU och samtliga bidrag från EU, inklusive medel som tas emot direkt från kommissionen av svenska myndigheter. Dessa delar ingår dock inte i det nationella intygandet.

Det nationella intygandet lämnas även till kommissionen och till Europeiska revisionsrätten. Av den anledningen innehåller avsnittet en redogörelse för den svenska förvaltningsmodellen och en kort beskrivning av de redovisningsprinciper som tillämpas i årsredovisningen för staten.

6.1 Redovisningsskyldighet för EU-medel i den svenska statsförvaltningen

Regeringen är inför riksdagen ansvarig för hur den styr riket. Regeringen är redovisningsskyldig inför riksdagen för statens medel och övriga tillgångar som står till dess disposition. Regeringen lämnar årligen en årsredovisning för staten till riksdagen. Årsredovisningen innehåller bl.a. utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag, konsoliderade resultat- och balansräkningar, samt finansieringsanalys avseende samtliga statliga myndigheter, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen samt de fonder och andelar i bolag som myndigheterna innehar. Sveriges avgift till EU och återflödet från EU-budgeten redovisas i såväl budgetens inkomstitlar och anslag som i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna i årsredovisningen för staten.

Regeringen har i hög grad delegerat beslutsfattandet avseende genomförandet av EU-program till förvaltande myndigheter, som är regeringens organ för att genomföra den fastlagda politiken. Riksdagen och regeringen beslutar om inriktningen och förutsättningarna för den statliga verksamheten och vilka verksamhets- och ansvarsområden som tilldelas myndigheterna. Myndigheterna har inom dessa ramar långtgående befogenheter i sitt dagliga och operativa arbete. Det är dock regeringens uppgift att styra myndigheterna och försäkra sig om att myndigheterna fullgör sitt verksamhetsansvar.

6.1.1 Innehållet i regeringens nationella intygande avseende EU-medel

Regeringens nationella intygande för 2021 innehåller den årliga räkenskaps-sammanställningen över medel mottagna från EU:s budget samt en redogörelse för hur dessa medel har fördelats på olika åtgärder. Med EU-medel avses i detta sammanhang de medel som förvaltas inom ramen för delad förvaltning mellan medlemsstaten Sverige och kommissionen. Medlen redovisas på budgetens anslag och inkomstitlar. Intygandet, som ingår som en del i årsredovisningen för staten, överlämnas till riksdagen, med kopia till kommissionen och revisionsrätten.

I intygandet bedömer regeringen om EU-räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande samt intygat att det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen. Räkenskaperna som ligger till grund för sammanställningen är upprättade enligt god redovisningssed och har varit

föremål för Riksrevisionens och Ekonomistyrningsverkets (ESV) granskningar. Genom ramverket för intern styrning och kontroll ställer regeringen krav på att ansvariga myndigheter lämnar en försäkran som möjliggör för regeringen att utfärda ett nationellt intygande.

Regeringens bedömning syftar till att tillförsäkra riksdagens insyn i hur Sverige fullgör sitt förvaltningsansvar och hur tilldelade EU-medel används. Samtidigt ställer intygandet krav på den interna styrningen och kontrollen hos de myndigheter som ansvarar för att förvalta medlen. Regeringens övergripande ambition är att säkerställa ett effektivt förvaltnings- och kontrollsystem kring EU-medlen i syfte att med rimlig säkerhet garantera de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

6.1.2 Ramverket för intern styrning och kontroll

En god intern styrning och kontroll ger myndighetens ledning förutsättningar att driva verksamheten på ett effektivt sätt och uppnå önskat resultat. Inom det ekonomi-administrativa området kan brister och ofullständigheter motverkas i redovisningen, ekonomiska rapporter och beslutsunderlag. Med en god intern styrning och kontroll kan både avsiktliga och oavsiktliga fel begränsas och oegentligheter och andra former av bedrägligt beteende undvikas.

Samtliga svenska myndigheter som har ett förvaltande ansvar för EU-medel omfattas av ramverket för intern styrning och kontroll. Ramverket utgörs av flera samverkande förordningar:

- myndighetsförordningen (2007:515)
- internrevisionsförordningen (2006:1228)
- förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll
- förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

I myndighetsförordningen fastställs att myndighetens ledning ansvarar för att myndighetens verksamhet ska bedrivas effektivt, enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten ska hushålla väl med statens medel. För ett antal myndigheter har regeringen dessutom föreskrivit att de ska inrätta internrevision och därmed omfattas av internrevisionsförordningen. Genom att inrätta internrevision på utpekade myndigheter kan regeringen med rimlig säkerhet förvissa sig om att regelverken följs. I internrevisionens uppgifter ingår att granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll.

Myndigheter som omfattas av internrevisionsförordningen omfattas även av förordningen om intern styrning och kontroll samt vissa särskilda bestämmelser i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. I enlighet med förordningen om intern styrning och kontroll ansvarar myndighetsledningen för att det finns en process för intern styrning och kontroll vid myndigheten som fungerar på ett betryggande sätt. Processen för intern styrning och kontroll ska även förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter. Bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag innebär bl.a. att myndigheten i sin årsredovisning ska uttala sig om huruvida myndighetens interna styrning och kontroll har varit betryggande.

Omfattningen av regeringens nationella intygande

Genom medlemskapet i EU hanterar svenska myndigheter olika slags medel från och till EU:s budget. De medel som Sverige tar emot i form av återflöde från EU-

budgeten kommer huvudsakligen från EU:s jordbruksfonder och EU:s strukturfonder. Sverige tar även emot stöd till transeuropeiska nätverk samt forsknings- och utbildningsprogram. För den senare bidragskategorin ligger dock ansvaret för att administrera och förvalta medlen inte på medlemsstaten, utan på kommissionen och andra institutioner inom EU. Dessa medel omfattas därför inte av regeringens intygande. Ersättning från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) för åren 2020 och 2021 berörs inte i det här kapitlet eftersom fonden ligger under direkt förvaltning.

Endast de medel som Sverige tar emot och förvaltar gemensamt med kommissionen omfattas av regeringens intygande. Ett delat förvaltningsansvar innebär i korthet att kommissionen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av EU:s budget, men att medlemsstaten är ansvarig för att nationellt bygga upp ett förvaltnings- och kontrollsystem som garanterar en god ekonomisk förvaltning av EU:s medel. För den delade förvaltningen har regeringen utsett totalt åtta myndigheter att förvalta medlen.⁷ De förvaltande myndigheterna bruttoredovisar EU-medel på statens budget. Bruttoredovisning innebär att betalningar från EU redovisas mot inkomstitel medan myndigheternas bidragsutbetalningar redovisas mot anslag i statens budget.

Program som ingår i territoriellt samarbete, s.k. Interregprogram är undantagna från bruttoredovisning på statens budget. Territoriellt samarbete innebär att programmen genomförs inom flera länder för att utveckla samarbetet över nationsgränserna. Uppgifter från dessa program ingår dock i resultat- och balansräkningarna för EU-medel från och med programperioden 2014–2020.

Intygandet för 2021 gäller den svenska förvaltningen av EU-medel från

- Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)
- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)
- Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)
- Europeiska socialfonden (ESF)
- Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)
- Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)
- Fonden för inre säkerhet (ISF)
- Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD).

Nedan följer en kort beskrivning av fonderna samt vilka myndigheter som är förvaltningsansvariga för respektive fond.

Europeiska garantifonden för jordbruket

EGFJ finansierar olika former av direktstöd till jordbrukare och marknadsstöd i syfte att stabilisera marknaden för jordbruksprodukter. Finansieringen av dessa åtgärder kommer enbart från EU, dvs. de kompletteras inte av nationell medfinansiering.

Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) är ansvarig myndighet och behörigt utbetalningsställe och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är attesterande organ.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

EJFLU finansierar insatser för att främja miljön och bidra till ökad konkurrenskraft och livskvalitet på landsbygden. Åtgärderna finansieras gemensamt av Sverige och EU.

⁷ Länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens samt Västerbottens län, Migrationsverket, Polismyndigheten, Statens jordbruksverk, Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet och utbetalande organ för fonden och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är attesterande organ.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

ERUF finansierar åtgärder för att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner och invånare. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Fonden finansierar åtta regionala program, ett nationellt program och fem program inom territoriellt samarbete, samt delar av programmet Lokalt ledd utveckling. Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet för åtta regionala program, ett nationellt program samt förvaltande myndighet för ett program inom territoriellt samarbete (Öresund-Kattegatt-Skagerrak). För de fyra övriga territoriella programmen är Länsstyrelserna i Norrbottens (Nord), Västerbottens (Botnia-Atlantica samt Norra Periferin och Arktis) respektive Jämtlands län (Sverige-Norge) förvaltande myndigheter. Jordbruksverket är förvaltande myndighet för programmet Lokalt ledd utveckling, som finansieras via ERUF och ESF. Samtliga myndigheter är ansvariga för att respektive program genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheterna svarar även för utbetalningar av fondmedel. ESV är revisionsmyndighet för samtliga program som finansieras genom ERUF och förvaltas i Sverige.

Europeiska socialfonden

ESF finansierar åtgärder som syftar till att främja sysselsättningen och social delaktighet. Åtgärderna i det nationella socialfondsprogrammet och delar av programmet Lokalt ledd utveckling (LLU) finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) är förvaltande myndighet för det nationella socialfondsprogrammet och har därmed ansvar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheten svarar för utbetalningar av fondmedlen. Svenska ESF-rådet är även attesterande myndighet. För programmet Lokalt ledd utveckling som finansieras via ERUF och ESF är Jordbruksverket förvaltande myndighet och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet för programmen som ESF finansierar.

Europeiska havs- och fiskerifonden

EHFF finansierar åtgärder som understödjer såväl genomförandet av den nya gemensamma fiskeripolitiken och en hållbar utveckling av fiske och vattenbruk, som delar av EU:s havspolitik. Åtgärder inom havs- och fiskeriprogrammet finansieras gemensamt av Sverige och EU. Jordbruksverket är förvaltande myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

AMIF syftar till att säkerställa en långsiktig hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och underlättar rörlighet inom ramen för den reglerade invandringen. AMIF finansierar projekt inom asyl, integration och laglig migration samt återvändande. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU. Migrationsverket är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för inre säkerhet

ISF finansierar aktiviteter som stärker EU:s inre säkerhet. ISF består av ett gränsinstrument och ett polisinstrument. Gränsinstrumentet finansierar åtgärder inom gränskontroller och viseringar. Polisinstrumentet stödjer polissamarbete, brottsförebyggande arbete, bekämpning av brott och krishantering. Myndigheter och organisationer som är verksamma inom dessa områden kan söka stöd för olika projekt. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU. Polismyndigheten är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

FEAD syftar till att minska fattigdom och social utslagning. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU. Svenska ESF-rådet är förvaltande och attesterande myndighet för fonden. ESV är revisionsmyndighet.

6.2 Redovisning av samtliga EU-medel

I detta avsnitt redogörs för samtliga medel till och från EU-budgeten som redovisades mot inkomstitlar och anslag på statens budget under 2021. Utöver utfallet för 2021 redovisas de fyra närmast föregående årens utfall kassamässigt. Kassamässig redovisning innebär att redovisning mot anslag och inkomstitlar sker vid betalningstillfället, oavsett vilken period som betalningen gäller. Redovisningen omfattar samtliga medel oavsett till vilken fond eller vilken flerårig budgetram som medlen är hänförliga till. Detta avsnitt ger därmed en översikt över hur EU-budgeten påverkar statens budget. Därutöver berörs sådana EU-bidrag till statliga myndigheter som inte redovisas mot statens budget, men som redovisas i resultaträkningen i årsredovisningen för staten.

6.2.1 Avgiften till EU

EU:s budget upprättas med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera och det är budgetens utgifter som styr behovet av inkomster. EU:s inkomster utgjordes under 2021 huvudsakligen av egna medel i form av avgifter från medlemsstaterna. De inkomstkällor som initialt utgjorde egna medel för det aktuella året fastställdes enligt regelverket i rådets beslut 2014/335/EU, Euratom av den 26 maj 2014 om systemet för Europeiska unionens egna medel. De egna medlen bestod under perioden 2017–2020 av tre delar.

Den första delen var tullavgiften som bestod av handelstullar som togs ut enligt den då gällande gemensamma tulltaxan vid import från länder utanför EU. Dessa inkomster tillföll EU-budgeten. Medlemsstaterna fick dock behålla 20 procent av intäkterna för att finansiera administrativa kostnader för uppbörd.

Den andra delen av avgiften var den s.k. mervärdesskattebaserade avgiften, som beräknades som en procentuell andel av respektive medlemsstats harmoniserade mervärdesskattebas. Att mervärdesskattebasen var harmoniserad innebär att medlemsstaternas inkomster från mervärdesskatt justerades för att uppnå likabehandling mellan medlemsstaterna.

Den tredje delen av avgiften baserades på bruttonationalinkomsten (BNI). Medlemsstaternas sammanlagda BNI-avgifter räknades som en restpost och storleken fastställdes för att försäkra att EU-budgetens inkomster och utgifter balanserade. Avgiftens storlek för respektive medlemsstat beräknades som medlemsstatens andel

av EU:s BNI, multiplicerad med den del av EU-budgetens utgifter som inte täcktes av de övriga egna medlen.

En ny avgiftskomponent som beräknas enligt en enhetlig uttagssats på 0,80 euro per kilogram plastförpackningar som inte materialåtervinns trädde i kraft den 1 juni 2021 och infördes retroaktivt från och med den 1 januari 2021. EU-avgiften bestäms därmed från 2021 och framåt av fyra avgiftskomponenter. Den nya avgiftskomponenten påverkar inte EU:s totala intäktsvolym eftersom medlemsstaternas BNI-baserade avgifter minskar med en totalsumma motsvarande intäkterna från plastbaserade avgifter. Däremot påverkas fördelningen av avgiftsbördan mellan medlemsstaterna.

Från och med 2021 har nedsättningen av Sveriges samt ett antal andra medlemsstaters EU-avgifter förenklats. Sveriges BNI-baserade avgift är från 2021 och framåt nedsatt med ett belopp motsvarande 1 069 miljoner euro per år brutto, uttryckt i 2020 års priser. Nedsättningen av BNI-baserade avgiften blev något mindre, 7 921 miljoner kronor 2021, eftersom nedsättningen minskade med kostnaden för nedsättningen av Österrikes, Tysklands, Danmarks och Nederländernas BNI-baserade avgifter.

6.2.2 Redovisningen i och vid sidan om statens budget

Betalningar från EU redovisas samlat under inkomsttypen 6000 Bidrag från EU m.m. och specificeras på separata inkomstitlar. EU-avgiften redovisas under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.

Utgifterna inom utgiftsområdet består av Sveriges betalningar till kommissionen för EU-budgeten, som beslutas årligen inom en flerårig budgetram. EU-budgetens utgiftsnivå styr i hög grad utgiftsnivån under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen, eftersom EU-budgetens inkomster och utgifter ska balansera och merparten av inkomsterna utgörs av avgifter från medlemsstaterna. Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, t.ex.

- faktisk uppbörd av tullar och importavgifter,
- revideringar av medlemsstaternas BNI,
- revideringar av baser för mervärdesskatt,
- utfallet av EU-budgeten för tidigare år eller
- ändringsbudgetar på unionsnivå.

Högre avgift till EU än beräknat i budgeten

Sveriges avgift till EU uppgick 2021 till 52 262 miljoner kronor. Avgiften blev därmed 7 224 miljoner kronor (16 procent) högre än vad riksdagen hade anvisat i statens budget.

Högre EU-avgift 2021

Avgiften till EU ökade med 5 069 miljoner kronor (10,7 procent) 2021, jämfört med 2020. Merparten av ökningen beror på att den mervärdesskattebaserade avgiften har blivit högre.

Periodiserad EU-avgift i resultaträkningen

Kostnaden för Sveriges avgift till EU 2021 uppgick till 51 344 miljoner kronor. Det var 918 miljoner kronor lägre än det kassamässiga utfallet som uppgick till 52 262 miljoner kronor. Det berodde framför allt på att 910 miljoner kronor av den BNI-baserade avgiften 2020 betalades i januari 2021.

Återflödet från EU ökade marginellt

Betalningarna från EU ökade med 403 miljoner kronor 2021, jämfört med 2020. De medel som Sverige får som återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från jordbruksfonderna och strukturfonderna. I tabellen nedan sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU budgeten och den svenska statens budget under perioden 2017–2021.

Uppgifterna i tabellen ger inte en fullständig bild av effekterna på statens budget av flödena från EU-budgeten. Utöver anslagen som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag måste hänsyn tas till att det förekommer utgifter genom den medfinansiering som staten står för genom anslag på statens budget, t.ex. inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional tillväxt och utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Tabell 6.1 Avgift till och återflöde från EU (kassamässigt)

Miljoner kronor

	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2021–2020
Tullavgift	5 800	5 079	5 483	5 074	5 302	228
Socketavgifter	34	-	-	-	-	-
Mervärdesskattebaserad avgift	-4 650	3 097	3 181	3 203	6 914	3 711
BNI-baserad avgift	22 365	26 362	28 537	38 339	39 018	679
Storbritannien-avgift	675	422	482	576	-	-576
Avgift baserad på icke materialåtervunnen plast	-	-	-	-	1 027	1 027
Summa betalningar till EU¹	24 224	34 960	37 683	47 193	52 262	5 069
Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	6 775	6 962	7 435	7 289	6 851	-438
Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	1 004	1 924	2 356	3 467	3 310	-158
Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden	15	237	143	64	97	33
Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 213	1 557	792	1 449	1 185	-264
Bidrag från Europeiska socialfonden	578	1 312	1 123	1 009	1 245	237
Bidrag till transeuropeiska nätverk	215	104	114	318	506	188
Övriga bidrag från EU	675	272	594	610	1 416	807
Summa bidrag m.m.²	10 476	12 367	12 557	14 206	14 609	403
Nettoflöde från statens budget till EU	13 749	22 593	25 126	32 987	37 652	4 666

¹ Redovisat mot anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

² Redovisat mot inkomstitlar under inkomsttyp 6000 Bidrag från EU m.m.

6.2.3 Redovisning i resultaträkningen

I resultaträkningen för staten redovisas avgiften till EU under posten Transfereringar till utlandet. Återflödet från EU redovisas under posten Intäkter av bidrag. Dessa intäkter redovisas det år som stödet betalas ut till bidragsmottagarna, vilket motsvarar det år kostnaden uppstår. Det kan därför finnas skillnader mellan resultaträkningen och den kassamässiga redovisningen i statens budget.

Bidrag vid sidan av statens budget

Det finns också bidrag från EU-budgeten, exempelvis från ramprogrammen för forskning, som inte redovisas på statens budget, utan endast i resultaträkningen. Under 2021 tog statliga myndigheter, inklusive universitet och högskolor, emot 2 456 miljoner kronor i bidrag från EU-budgeten som enbart har redovisats som intäkter av bidrag i resultaträkningen.

6.3 Räkenskapssammanställning av EU-medel

Räkenskapssammanställningen av EU-medel omfattar resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning av utfall på anslag och inkomstitlar. Redovisningen för kalenderåret 2021 omfattar den fleråriga budgetramen 2014–2020. Enstaka transaktioner för programperioden 2007–2013 samt 2021–2027 kommenteras under respektive tabell.

6.3.1 Redovisningsprinciper för räkenskapssammanställningen

Endast EU-medel med delat förvaltningsansvar ingår i räkenskapssammanställningen. Medfinansiering ingår inte.

Sammanställningen bygger på uppgifter från de förvaltande myndigheterna. ESV har stämt av de inlämnade uppgifterna mot dessa myndigheters årsredovisningar.

Redovisningsprinciperna för dessa medel är därmed desamma som för årsredovisningen för staten i övrigt, när det gäller kostnader, intäkter, fordringar och skulder samt utgifter och inkomster på statens budget. Principerna sammanfattas nedan.

I resultaträkningen redovisas intäkter av EU-medel och kostnader för EU-stöd enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att intäkter och kostnader redovisas det år de är hänförliga till, oavsett tidpunkten för betalning. Intäkter av uppbörd respektive kostnader för transfereringar uppkommer normalt under samma period som betalningen sker, men om dessa intäkter eller kostnader är hänförliga till en annan period än betalningen periodiseras de.

Om en betalning är förväntad men inte mottagen redovisas en fordran eller en periodavgränsningspost på balansräkningens tillgångssida. Om myndigheten har ställt anspråk på betalning från EU redovisas en fordran. Om betalningen är mottagen men gäller en senare period eller om myndigheten bedömer att den kommer att behöva betalas tillbaka, redovisas en skuld eller periodavgränsningspost på balansräkningens skuldsida.

Utgifterna i statens budget som finansieras från EU-budgeten består till största delen av transfereringar. Dessa redovisas mot anslag det år betalningen sker. Undantag gäller för mindre belopp som omfattar förvaltningskostnader, som i stället redovisas mot anslag det år som kostnaderna hänför sig till. Inkomsterna i statens budget består av bidrag från EU. EU-bidragen redovisas mot inkomstitel på statens budget det år betalningen sker.

6.3.2 Resultaträkning

Resultaträkningen visar i sammandrag återflödet från EU-budgeten och hur pengarna använts.

Tabell 6.2 Resultaträkning för fleråriga budgetramen 2014–2020¹

Miljoner kronor

	2021	2020
Intäkter av bidrag från EU		
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	6 975	6 977
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	2 718	3 938
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	150	195
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	1 286	1 224
Europeiska socialfonden (ESF)	1 164	1 028
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	386	857
Fonden för inre säkerhet (ISF)	102	95
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	9	10
Interregionala Nord	105	96
Interregionala Norra Periferin och Arktis	64	84
Interregionala Botnia-Atlantica	56	71
Interregionala Sverige-Norge	53	69
Interregionala Öresund-Kattegatt-Skagerrak	10	182
Summa intäkter av bidrag från EU mm.	13 078	14 826
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-189	-172
Kostnader för lokaler	-9	-6
Övriga driftkostnader	-109	-151
Summa verksamhetens kostnader	-307	-329
Lämnade bidrag		
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	-7 081	-7 334
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	-2 564	-3 656
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	-144	-135
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	-1 257	-1 143
Europeiska socialfonden (ESF)	-1 105	-917
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	-91	-52
Fonden för inre säkerhet (ISF)	-21	-38
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	-9	-9
Interregionala Öresund-Kattegatt-Skagerrak	-210	-150
Interregionala Nord	-96	-89
Interregionala Norra Periferin och Arktis	-60	-80
Interregionala Botnia-Atlantica	-55	-69
Interregionala Sverige-Norge	-50	-66
Summa lämnade bidrag	-12 742	-13 738
Summa kostnader	-13 049	-14 067
Nettokostnad/intäkt	29	759

¹ Under 2021 redovisade Jordbruksverket återbetalning för programperioden 2007–2013 för EJFLU, ca 0,9 miljoner kronor. Tillväxtverket redovisade intäkt för programperioden 2007–2013 från ERUF, ca 78 miljoner kronor. Polismyndigheten redovisade intäkter och motsvarande kostnader för programperioden 2021–2027 för ISF och instrumentet för gränsförvaltning och visering (BMVI), ca 0,4 miljoner kronor vardera.

Intäkter – återflödet från EU-budgeten minskade

De totala intäkterna från EU minskade med 1 748 miljoner kronor under 2021, jämfört med 2020. Det beror främst på att intäkterna från EJFLU minskade med 1 220 miljoner kronor. Även intäkterna från AMIF minskade med 471 miljoner kronor.

Kostnader – lämnade bidrag finansierade från EU-budgeten minskade

De totala kostnaderna för lämnade bidrag som har finansierats med EU-medel minskade med 996 miljoner kronor under 2021, jämfört med 2020. Jordbruksverket är den myndighet som betalar ut störst andel av dessa bidrag, och utbetalningarna av bidrag som var finansierade från jordbruksfonderna minskade med 1 337 miljoner kronor under året.

Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket har redovisat en ökning av lämnade bidrag på 188 miljoner kronor respektive 114 miljoner kronor.

6.3.3 Balansräkning

Balansräkningen visar i sammandrag fordringar och skulder avseende medel från EU-budgeten.

Tabell 6.3 Balansräkning för fleråriga budgetramen 2014–2020¹

Miljoner kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar		
Övriga kortfristiga fordringar	8 980	9 200
Upplupna intäkter	1 230	1 485
Summa tillgångar	10 210	10 685
Kapital	7 958	9 030
Avsättningar	212	461
Skulder		
Kortfristiga skulder	164	
Långfristiga skulder	103	101
Upplupna kostnader	315	2
Oförbrukade bidrag	137	107
Förutbetalda intäkter	1 321	984
Summa kapital och skulder	10 210	10 685

¹ Under 2021 redovisade Polismyndigheten upplupna intäkter för programperioden 2021–2027 för ISF och BMVI, ca 0,4 miljoner kronor vardera.

Tillgångarna består huvudsakligen av fordringar avseende gårdsstöd

Fordringarna består huvudsakligen av Jordbruksverkets fordringar på EU för gårdsstöd som betalades ut i slutet av 2021.

Skulderna består främst av förutbetalda intäkter

Förutbetalda intäkter för programperioden 2014–2020 redovisades av Jordbruksverket och Svenska ESF-rådet.

Jordbruksverket redovisar avsättningar för utestående revisionsärenden när ärendena inte kan redovisas som en skuld på grund av osäkerheter kring belopp och utbetalningstidpunkt. Dessa avsättningar minskade med 249 miljoner kronor under 2021, jämfört med föregående år.

Svenska ESF-rådet redovisade en långfristig skuld som uppstod vid räkenskapsavslutet 2018/2019 och regleras först efter programavslutet.

6.3.4 Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning

I tabellen nedan redovisas utfall på anslag och inkomstitlar för EU-medel med delat förvaltningsansvar som bruttoredovisas på statens budget.

Tabell 6.4 Utfall på anslag och inkomstitlar för fleråriga budgetramen 2014–2020 (exkl. TEN-bidrag)¹

Tusental kronor

UO/Anslag		Utfall 2021	Utfall 2020	Akkumulerat för programperioden
04 1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	101 618	94 721	399 107
08 1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	120 886	132 430	711 516
09 4:7	Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt 2014–2020	9 176	9 867	63 381
14 1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	1 111 767	917 311	5 350 737
19 1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	1 278 056	1 166 457	6 794 435
23 1:10	Gårdsstöd m.m.	6 945 563	7 188 846	54 374 814
23 1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	128 703	142 796	1 026 315
23 1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	152 069	151 107	779 955
23 1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 704 513	3 830 119	17 053 467
Summa anslag		12 552 351	13 633 654	86 553 727
Inkomstitlar²				
6111	Gårdsstöd	7 101 250	7 288 280	53 354 579
6113	Övriga interventioner	131 465	116 363	968 907
6115	Djurbidrag	-	-	337
6119 ³	Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	-382 125	-115 611	232 259
6125	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020	3 310 559	3 468 206	15 662 760
6214	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020	97 054	103 230	652 965
6314	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020	1 184 646	1 449 104	6 743 434
6414	Bidrag från Europeiska socialfonden 2014–2020	1 245 406	1 008 869	5 573 704
6911	Övriga bidrag från EU	1 336 635	627 719	4 180 880
Summa inkomstitlar		14 024 890	13 946 160	87 369 825
Saldo		-1 472 539	-312 506	-816 098

¹ Under 2021 har 506 miljoner kronor från fonden för ett sammanlänkat Europa utbetalats till Trafikverket för finansiering av projekt inom de Transeuropeiska transportnätverken (TEN). TEN-medel redovisas inte i tabellen eftersom dessa medel är undantagna från bruttoredovisning på statens budget.

² Under 2021 har 0,9 miljoner kronor återbetalats från inkomstittel 6124 till Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007–2013 samt 78 miljoner kronor har inbetalats till inkomstittel 6911 från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2007–2013.

³ Under 2021 har kursförlust på 388 miljoner kronor redovisats mot inkomstittel 6119.

EU-finansierade bidrag på statens budget minskade

Totalt minskade utgifterna för EU-finansierade bidrag som redovisades mot anslag på statens budget med 1 081 miljoner kronor under 2021. Dessa utgifter består till största delen av jordbruksstöd, som minskade med 1 382 miljoner kronor jämfört med 2020.

Inkomsterna på statens budget ökade

Inkomster av EU-medel på statens budget ökade med ca 79 miljoner kronor jämfört med 2020. Inkomster från AMIF ökade med 626 miljoner kronor och inkomster från ESF ökade med 237 miljoner kronor under 2021. Inkomster från ISF ökade med 66 miljoner kronor.

Inkomsterna från jordbruksfonderna minskade dock med 602 miljoner kronor jämfört med 2020. Inkomster från ERUF minskade med 264 miljoner kronor under 2021.

6.4 Ansvariga myndigheters bedömningar

I detta avsnitt redogörs för de intyganden av räkenskaper och bedömningar av den interna styrningen och kontrollen som ledningarna för de myndigheter som har ett förvaltande ansvar för EU-medel lämnade i sina årsredovisningar för 2021. Vidare redogörs för de förvaltningsförklaringar som lämnades till kommissionen i februari 2022 avseende förvaltningen hos myndigheterna under 2021.

I avsnittet återges även resultaten av de iakttagelser som ESV och Riksrevisionen har gjort vid sina granskningar av aktuella program och fonder.

6.4.1 Intygande av räkenskaper och bedömning av intern styrning och kontroll

Europeiska garantifonden för jordbruket, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutvecklingen, Europeiska havs- och fiskerifonden samt Lokalt ledd utveckling

Hösten 2020 ställde regeringen Jordbruksverkets godkännande som utbetalande organ under prövning med anledning av kritik rörande jordbrukarstöden och återkravshanteringen samt brister vid överföring av kontrollresultat. Jordbruksverket fick i uppdrag av regeringen att i samråd med länsstyrelserna och ESV upprätta en handlingsplan för att åtgärda bristerna. Handlingsplanen är genomförd och regeringen beslutade slutligen om avslut av prövningen den 25 november 2021.

Kommissionen, revisionsrätten, det attesterande organet (ESV), Riksrevisionen samt internrevisionen vid Jordbruksverket reviderar regelbundet myndighetens verksamhet när det gäller utbetalning av EU-stöd. Hösten 2021 gjorde kommissionen en ny revision av projekt och företagsstöden. Kommissionens rapport från revisionen är ännu ej publicerad.

Under 2021 genomförde ESV två uppföljande systemrevisioner inom jordbruks- och landsbygdsfonderna. Revisionerna avser skuldförvaltning och processen för att överföra resultat från kontroller på plats. I dessa revisioner har myndigheten fått betyget att systemen fungerar, men att vissa förbättringar krävs. Under 2021 genomförde ESV flera systemrevisioner inom EHFF samt de LLU-program som finansieras via social- och regionalfonderna. Revisionerna avser betalningsansökningar, räkenskaper och räkenskaper för återkrav, förvaltningskontroller och verifieringskedja, bedrägeribekämpning och framtagande av förvaltningsförklaringen och den årliga sammanfattningen. För samtliga revisioner får myndigheten betyget att systemen fungerar, men att vissa förbättringar krävs.

Det finns enligt Jordbruksverket brister och förbättringsområden avseende genomförandet av EU-stöden, men sammantaget är myndighetens bedömning att Jordbruksverket har god kontroll över stödhanteringen.

Jordbruksverkets styrelses sammanfattande bedömning är att myndighetens system för intern styrning och kontroll under 2021 har på ett systematiskt sätt uppmärksammat

och hanterat risker i verksamheten samt identifierat brister i systemet. Ingen identifierad brist bedöms vara av den graden att den är väsentlig för regeringens uppföljning, prövning eller budgetering av myndighetens verksamhet.

I årsredovisningen för 2021 bedömer Jordbruksverkets styrelse att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under 2021.

Jordbruksverkets styrelse intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Ansvariga myndighetsledningar vid Tillväxtverket, Länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län intygar att årsredovisningen för 2021 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Den interna styrningen och kontrollen vid myndigheterna bedöms ha varit betryggande.

Europeiska socialfonden samt Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt

Generaldirektören för Svenska ESF-rådet intygar att årsredovisningen för 2021 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vidare bedöms att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Generaldirektören för Migrationsverket intygar att årsredovisningen för 2021 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vidare bedöms den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten vara betryggande.

Fonden för inre säkerhet

Rikspolischefen bedömer i årsredovisningen för 2021 att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Rikspolischefen bedömer att det har funnits brister i den interna styrningen och kontrollen under den period som årsredovisningen avser. Myndigheten har haft svårigheter att rapportera i enlighet med de krav som ställs ifrån externa finansiärer som till exempel EU:s fond för inre säkerhet (ISF) och Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF). Bedömningen är dock att vidtagna åtgärder, bland annat i form av manuella rättningar, har säkerställt en korrekt rapportering till externa finansiärer samt en rättvisande redovisning i det finansiella bokslutet 2021.

6.4.2 Årsräkenskaper och förvaltningsförklaringar

Samtliga myndigheter som förvaltar EU-medel inom ramen för delad förvaltning ska årligen förse kommissionen med räkenskaper över de utbetalningar som gjorts under perioden i enlighet med vad som fastställts i de sektorsspecifika reglerna. Räkenskaperna ska åtföljas av en förvaltningsförklaring. I förvaltningsförklaringen ska den som är ansvarig för förvaltningen av EU-medlen bekräfta

- att uppgifterna är rättvisande, fullständiga och korrekta,
- att utgifterna har använts för tilltänkta ändamål, såsom dessa definieras i de sektorsspecifika reglerna, och
- att de kontrollsystem som har införts ger tillräckliga garantier för de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

Förvaltningsförklaringen ska granskas av ett oberoende revisionsorgan, vilket ESV utgör för samtliga fonder som genomförs i Sverige.

Europeiska garantifonden för jordbruket samt Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutvecklingen

Direktören för utbetalningsstället vid Jordbruksverket har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med förordning (EU) nr 1306/2013⁸ där det framgår att räkenskaperna ger en sann, fullständig och korrekt bild av utgifterna och intäkterna under räkenskapsåret. I synnerhet har alla skulder, förskott, säkerheter och lager registrerats i räkenskaperna, och alla inkomster som rör EGFJ och EJFLU har krediterats till rätt fonder. Vidare har ett system införts vid myndigheten som med rimlig säkerhet kan garantera de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet, inbegripet att bidragsansökningarna uppfyller krav för stödberättigande och, när det gäller EJFLU, att förfarandena för tilldelning av stöd förvaltas, kontrolleras och dokumenteras i enlighet med EU:s regler. Av förvaltningsförklaringens bilaga framgår att myndigheten har åtgärdat de brister gällande återkravshantering, kontrollstatistik samt projekt- och företagsstöden som framkom 2020.

ESV har granskat årsräkenskaperna för EGFJ och EJFLU under räkenskapsåret 2021 och bedömt de interna kontrollrutiner som använts av det utbetalande organet. ESV har utfört sin revision i enlighet med förordning (EU) nr 908/2014⁹. ESV anser att räkenskaperna för EGFJ och EJFLU är rättvisande, fullständiga och korrekta i alla väsentliga avseenden vad gäller de utgifter som belastat fonderna. ESV anser även att de interna kontrollrutiner som använts av det utbetalande organet har fungerat tillfredsställande grundat på granskning av Jordbruksverkets överensstämmelse med ackrediteringskriterierna.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Europeiska havs- och fiskerifonden samt programmet för lokalt ledd utveckling

Generaldirektören för Jordbruksverket, som är förvaltande myndighet för EHFF och för LLU med finansiering från ESF och ERUF, har undertecknat förvaltningsförklaringar i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013¹⁰ där det framgår att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att de bokförda utgifterna har använts för avsett ändamål och att det förvaltnings- och kontrollsystem

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008.

⁹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 908/2014 av den 6 augusti 2014 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 med beaktande av utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, regler om kontroller, värdepapper och öppenhet.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

som införts ger tillräckliga garantier för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. Generaldirektören bekräftar att oriktigheter som fastställts i de slutliga revisions- eller kontrollrapporterna för räkenskapsåret och som rapporterats i den årliga sammanfattningen har behandlats på lämpligt sätt i räkenskaperna. Generaldirektören bekräftar också att de brister i förvaltnings- och kontrollsystemet som konstaterats i dessa rapporter har i de fall där det var nödvändigt följts upp på lämpligt sätt.

ESV bedömer i enlighet med förordning (EU) nr 480/2014¹¹ att fondernas räkenskaper är rättvisande och att de utgifter i räkenskaperna för vilka utbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta. Dock anser ESV att i tidigare revisioner upptäckta brister i förvaltnings- och kontrollsystemen fortsatt finns kvar och har därför lämnat en reservation med begränsad inverkan. Myndigheten arbetar med att åtgärda bristerna.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte står i strid med vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Generaldirektören för Tillväxtverket har undertecknat förvaltningsförklaringar för tio operativa program, för vilka Tillväxtverket är förvaltande myndighet:

- Nationellt regionalfondsprogram
- Mellersta Norrland
- Norra Mellansverige
- Skåne-Blekinge
- Småland och Öarna
- Stockholm
- Västsverige
- Öresund-Kattegatt-Skagerrak (territoriellt samarbete)
- Östra Mellansverige
- Övre Norrland.

Undertecknandet görs i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013. Genom förklaringarna intygas att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att de bokförda uppgifterna har använts för avsedda ändamål och att de förvaltningssystem som införts för de operativa programmen ger tillräckliga garantier för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Cheferna för de förvaltande myndigheterna för de interregionala programmen, Sverige-Norge, Nord, Botnia-Atlantica och Norra periferin och Arktis har undertecknat förvaltningsförklaringar för respektive program i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013. Genom förklaringarna intygas att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att de bokförda uppgifterna har använts för avsedda ändamål och att de förvaltningssystem som införts för de operativa programmen ger tillräckliga garantier för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

¹¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 480/2014 av den 3 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden och om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

ESV anser i enlighet med förordning (EU) nr 480/2014 att räkenskaperna ger en rättvisande bild och bedömer att de förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredställande. Detta gäller såväl regionala strukturfondsprogram som nationellt regionalfondsprogram och de interregionala programmen inom ramen för territoriellt samarbete.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i respektive förvaltningsförklaring.

Europeiska socialfonden

Generaldirektören för Svenska ESF-rådet har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013 där det framgår att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att de bokförda uppgifterna har använts för avsedda ändamål och att det förvaltningssystem som införts för det operativa programmet ger tillräckliga garantier för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

ESV:s bedömning är att fondens räkenskaper i enlighet med förordning (EU) nr 480/2014 ger en rättvisande bild, att utgifterna i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta, samt att det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredställande.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

Generaldirektören för Svenska ESF-rådet har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014¹² där det framgår att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att de bokförda uppgifterna har använts för avsedda ändamål och att det förvaltningssystem som införts för det operativa programmet ger tillräckliga garantier för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

ESV bedömer att fondens räkenskaper i enlighet med förordning (EU) nr 532/2014¹³ ger en rättvisande bild, att de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts är lagliga och korrekta, och att det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredställande.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Generaldirektören för Migrationsverket har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014¹⁴ där det framgår att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att unionsutgifterna har använts för avsett ändamål och att det förvaltnings- och kontrollsystem som har införts har fungerat

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

¹³ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 532/2014 av den 13 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 514/2014 av den 16 april 2014 om allmänna bestämmelser för asyl-, migrations- och integrationsfonden och om ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering.

effektivt och har gett nödvändiga garantier för lagligheten och korrektheten i de bakomliggande transaktionerna.

I sitt uttalande om räkenskaperna i enlighet med förordning (EU) nr 514/ 2014 anser ESV att dessa ger en sann och rättvisande bild och att de utgifter för vilka ersättning ansökts är lagliga och korrekta. Vidare bedömer ESV att de förvaltnings- och kontrollsystem som används fungerar tillfredsställande.

ESV anger i sitt uttalande att förvaltningsförklaringen överensstämmer med ESV:s bedömning av förvaltnings- och kontrollsystemet.

Fonden för inre säkerhet

Chefen för ekonomiavdelningen vid Polismyndigheten har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014 där det framgår att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att unionsutgifterna har använts för avsett ändamål och att det förvaltnings- och kontrollsystem som har införts har fungerat effektivt och har gett nödvändiga garantier för lagligheten och korrektheten i de bakomliggande transaktionerna.

I sitt uttalande om räkenskaperna i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014 anser ESV att dessa ger en sann och rättvisande bild och att de utgifter för vilka ersättning ansökts är lagliga och korrekta. Vidare bedömer ESV att de förvaltnings- och kontrollsystem som används fungerar tillfredsställande.

ESV anger i sitt uttalande att förvaltningsförklaringen överensstämmer med ESV:s bedömning av förvaltnings- och kontrollsystemet.

6.4.3 Uppskattad felnivå i EU programmen 2017–2021

I tabellen nedan redovisas ESV:s uppskattade finansiella felnivå för de svenska programmen med delad förvaltning. Felnivån är en beräkning av det belopp som inte borde ha godkänts för utbetalning från EU-budgeten, eftersom pengarna inte har använts i enlighet med EU:s regler. Det är varken ett mått på oegentligheter eller bristande måluppfyllelse. Ett exempel på ett typiskt fel är att den förvaltande myndigheten har betalat ut stöd för verksamheter som inte är stödberättigande. Ett annat vanligt exempel är att stödmottagare har fått ersättning för inköp av tjänster, varor eller investeringar som inte följer reglerna för offentlig upphandling.

I sin roll som nationellt revisionsorgan för EU-medel granskar ESV årligen alla de fonder och program som finansieras via EU-budgeten och förvaltas inom delad förvaltning. ESV:s årliga rapportering omfattar ett uttalande om förvaltningen är tillförlitlig och om de kostnader som ansvariga myndigheterna redovisar till kommissionen är lagliga och korrekta. Väsentlighetsnivån för finansiella fel är fastställd av kommissionen till 2 procent. Enligt ESV:s beräkningar har felnivåerna i Sverige legat under väsentlighetsnivån de senaste åren för huvuddelen av programmen.

Ansvariga myndigheter redovisar sina utgifter gentemot EU under en period på tolv månader. Redovisningsperioden sammanfaller inte med kalenderår och skiljer sig även åt mellan fonderna. Redovisningar för perioderna 2017/2018–2020/2021 avser årliga redovisningar som hör till den fleråriga budgetramen 2014–2020. Felnivåerna avser finansiella fel innan ansvariga myndigheter korrigerat sina räkenskaper med hänsyn till de fel som ESV identifierat i sitt revisionsarbete.

Tabell 6.5 Uppskattad felnivå för de svenska EU-programmen redovisningsperioderna 2017/18–2020/21

Procent					
Fond	Program	2020/21	2019/20	2018/19	2017/18
Europeiska socialfonden (ESF)	Nationellt program	0,06	0,22	1,89	0,03
ESF och ERUF	Lokalt Ledd Utveckling inom ESF och ERUF	0,34	2,41	0,00	0,17
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	Nationellt program	0,00	0,13	3,35	0,00
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	Nationella program 1–9	1,97	0,77	0,07	0,28
	Botnia Atlantica	0,94	0,01	0,29	0,05
	Nord	0,43	1,40	0,17	0,15
	Sverige Norge	0,13	0,78	0,00	0,00
	Öresund Kattegatt Skagerak	0,26	0,24	0,20	0,37
	Norra Periferin och Arktis	0,27	0,01	0,02	0,00
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	Nationellt program	0,00	0,00	0,47	0,00
Asyl- migrations- och integrationsfonden (AMIF)	Nationellt program	0,53	0,03	0,01	0,06
Fonden för inre säkerhet (ISF)	Nationellt program	0,07	5,09 ²	0,09	0,00
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	Garantifonden IAKS ¹	0,11	0,25	0,10	0,02
	Garantifonden ej IAKS				
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	Landsbygdsutvecklings-fonden IAKS	0,51	0,58	2,45 ³	0,00
	Landsbygdsutvecklings-fonden ej IAKS	1,69	1,40	0,06	1,73

¹ Den uppskattade felnivån avser hela garantifonden för redovisningsperioder från och med 2017/2018 eftersom andelen medel inom ej IAKS var av mindre omfattning under dessa perioder.

² För ISF redovisningsperioden 2019/20 har felnivån höjts eftersom EU-kommissionen har valt en annan beräkningsmetod än den som ESV har använt.

³ För EJFLU IAKS redovisningsperioden 2018/2019 har felnivån sänkts efter dialog med EU-kommissionen till följd av ny information.

6.4.4 Riksrevisionens granskning av myndigheternas årsredovisningar och ledningens förvaltning

Enligt 3 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska Riksrevisionen bl.a. granska årsredovisningen för de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen. Granskningen ska göras i enlighet med god revisionssed och syftar till att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Granskningen sker utifrån risk för väsentliga fel, vilket innebär att Riksrevisionen vid sin granskning fokuserar på de områden där det finns risk för väsentliga fel i myndigheternas årsredovisningar. Varje räkenskapsår avslutas

granskningen med en revisionsberättelse, i vilken Riksrevisionen bl.a. uttalar sig om myndigheten i alla väsentliga avseenden har upprättat årsredovisningen enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, sin instruktion, sitt regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut för myndigheten. Uttalandet i revisionsberättelsen avser också om myndigheten ger en rättvisande bild av dess ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning per bokslutsdatum. Riksrevisionen uttalar sig dessutom om det skulle ha framkommit något som tyder på att ledningen i sin bedömning av myndighetens interna styrning och kontroll inte har följt förordningen om intern styrning och kontroll.

Alla myndigheter som förvaltar EU-medel har fått en standardutformad revisionsberättelse för 2021 förutom Länsstyrelsen i Norrbottens län. Det innebär att Riksrevisionen för de myndigheter som har fått en standardutformad revisionsberättelse bedömt att årsredovisningen ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av myndighetens finansiella ställning per den 31 december 2021 samt av dess resultat och finansiering för året enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten. Anledningen till Riksrevisionens reservation i revisionsberättelsen för Länsstyrelsen i Norrbottens län är inte kopplad till EU-medelshantering eller redovisning av EU-medel.

6.5 Regeringens övergripande bedömning och nationella intygande av EU-medel

Regeringens intygande grundar sig på ansvariga myndigheters intyganden och bedömningar avseende hanteringen av EU-medel, Riksrevisionens uttalande från granskningen av myndigheternas räkenskaper och deras interna styrning och kontroll samt ESV:s revisionsutlåtanden.

Regeringen noterar att samtliga myndigheter som förvaltar EU-medel har rapporterat att de har korrekta räkenskaper. Samtliga myndigheter förutom Polismyndigheten har bedömt att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande för de delar som avser EU-medelshantering.

Rikspolischefen bedömer att det har funnits brister i den interna styrningen och kontrollen under den period som årsredovisningen avser. Bedömningen är dock att vidtagna åtgärder har säkerställt en korrekt rapportering till externa finansiärer samt en rättvisande redovisning i det finansiella bokslutet 2021.

Regeringen har tidigare år bedömt att det funnits brister i Jordbruksverkets förvaltnings- och kontrollsystem. Det fanns brister och förbättringsområden även 2021 avseende genomförandet av EU-stöden, men Jordbruksverket har under 2021 vidtagit åtgärder i linje med den handlingsplan som upprättats i samråd med länsstyrelserna och ESV. Myndighetens sammantagna bedömning är att den interna styrningen och kontrollen vid Jordbruksverket har varit betryggande under 2021.

Riksrevisionens granskning visar att med ett undantag har samtliga myndigheter som förvaltar EU-medel en tillförlitlig och korrekt årsredovisning, rättvisande räkenskaper samt att myndigheterna följer regler och beslut.

6.5.1 Regeringens nationella intygande

Regeringen lämnar följande intygande baserat på en samlad bedömning av dokumenten som nämns i avsnitt 6.5.

Rättvisande räkenskaper

Sammanställningen av EU-räkenskaperna, omfattande resultat- och balansräkning samt en kassamässig redovisning, har upprättats enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Betryggande intern styrning och kontroll

Det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen.

Bilaga 1

Specifikation av inkomster i statens budget

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2019–2021

Tusentals kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2021	Utfall/Prognos 2021	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2020	Utfall 2019
1000 Statens skatteinkomster	1 132 325 274	1 235 062 974	102 737 700	1 037 365 495	1 109 359 393
Skatt på arbete	1 281 073 207	1 327 066 271	45 993 064	1 250 516 754	1 265 558 084
1100 Direkta skatter på arbete	669 157 777	689 782 529	20 624 753	668 744 446	660 753 354
1110 <i>Inkomstskatter</i>	832 911 617	858 061 442	25 149 824	816 428 762	804 463 563
1111 Statlig inkomstskatt	49 800 443	53 935 776	4 135 333	50 347 161	56 266 884
1115 Kommunal inkomstskatt	783 111 174	804 125 666	21 014 492	766 081 601	748 196 679
1120 <i>Allmän pensionsavgift</i>	133 861 530	138 287 121	4 425 591	131 043 643	128 160 645
1121 Allmän pensionsavgift	133 861 530	138 287 121	4 425 591	131 043 643	128 160 645
1130 <i>Artistskatt</i>	-27	0	27	0	-27
1131 Artistskatt	-27	0	27	0	-27
1140–1160 <i>Skattereduktioner</i>	-297 615 344	-306 566 033	-8 950 689	-278 727 958	-271 870 826
1141 Allmän pensionsavgift	-133 831 603	-138 257 386	-4 425 783	-131 015 052	-128 133 000
1142 Fackföreningsavgift		0	0	0	-635 860
1144 Fastighetsavgift	-346 961	-510 962	-164 001	-437 114	-388 746
1151 Sjöinkomst	-48 612	-42 781	5 831	-42 781	-50 735
1153 Jobbskatteavdrag	-129 602 399	-131 902 370	-2 299 971	-128 129 012	-126 815 000
1154 Husavdrag	-17 900 488	-19 074 489	-1 174 000	-16 766 399	-15 251 305
1155 Gåvor till ideell verksamhet	-250 000	-373 267	-123 267	-373 267	-38 486
1156 Övriga skattereduktioner	-5 081 487	-5 517 043	-435 555	0	-557 694
1157 Skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden	-1 350 000	-1 342 413	7 587	-1 342 413	
1158 Skattereduktion sjuk- och aktivitetsersättning	-420 430	-425 274	-4 844	-445 166	
1159 Skattereduktion för förnybar el	-55 840	-185 591	-129 750	-176 753	
1161 Skattereduktion för installation av grön teknik	-198 000	-198 000	0		
1162 Skattereduktion för förvärvsinkomst	-8 529 523	-8 736 457	-206 934		
1200 Indirekta skatter på arbete	611 915 430	637 283 741	25 368 311	581 772 308	604 804 730
1210 <i>Arbetsgivaravgifter</i>	605 667 788	628 819 389	23 151 601	594 853 027	588 556 228
1211 Sjukförsäkringsavgift	65 933 752	68 834 197	2 900 445	62 065 996	66 015 282
1212 Föräldraförsäkringsavgift	48 289 508	50 411 284	2 121 775	45 448 797	48 326 240
1213 Arbetssskadeavgift	3 714 578	3 877 735	163 157	3 495 993	3 717 678
1214 Ålderspensionsavgift	199 841 437	207 882 979	8 041 543	196 427 949	194 371 020
1215 Efterlevandepensionsavgift	11 143 733	11 636 406	492 674	10 492 897	11 159 070
1216 Arbetsmarknadsavgift	48 445 627	48 300 453	-145 174	44 078 339	47 681 596
1217 Allmän löneavgift	215 816 957	224 620 695	8 803 739	202 490 089	215 328 242
1218 Ofördelade avgifter	0	161 810	161 810	-460 072	12 795
1219 Nedsatta avgifter	12 482 198	13 093 830	611 633	30 813 039	1 944 305
1240 <i>Egenavgifter</i>	13 509 366	11 967 639	-1 541 727	11 745 669	11 099 671
1241 Sjukförsäkringsavgift	436 661	368 369	-68 292	198 220	151 678
1242 Föräldraförsäkringsavgift	723 300	899 740	176 441	377 785	517 955
1243 Arbetssskadeavgift	88 706	66 682	-22 025	36 339	50 516
1244 Ålderspensionsavgift, netto	5 165 518	4 707 011	-458 507	4 580 390	4 301 305

Inkomsttitel	Statens budget 2021	Utfall/Prognos 2021	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2020	Utfall 2019	
1245	Efterlevandepensionsavgift	266 371	230 713	-35 657	113 470	157 603
1246	Arbetsmarknadsavgift	44 288	0	-44 288	3 781	1 220
1247	Allmän löneavgift	4 544 304	4 490 481	-53 823	2 312 027	4 136 042
1248	Ofördelade avgifter	0	0	0	0	
1249	Nedsatta avgifter	2 240 219	1 204 642	-1 035 577	4 123 655	1 783 350
1260	<i>Avgifter till premiepensionssystemet</i>	<i>-41 758 053</i>	<i>-43 214 767</i>	<i>-1 456 715</i>	<i>-41 327 961</i>	<i>-41 088 016</i>
1261	Avgifter till premiepensionssystemet	-41 758 053	-43 214 767	-1 456 715	-41 327 961	-41 088 016
1270	<i>Särskild löneskatt</i>	<i>48 632 802</i>	<i>53 429 343</i>	<i>4 796 541</i>	<i>50 836 446</i>	<i>49 366 662</i>
1271	Pensionskostnader, företag	42 955 980	47 882 190	4 926 210	45 210 961	42 351 820
1272	Pensionskostnader, staten	4 416 527	4 497 963	81 435	4 395 856	4 225 296
1273	Förvärvsinkomster	512 012	345 868	-166 144	539 315	1 886 473
1274	Egenföretagare	748 283	703 322	-44 961	690 315	903 073
1275	Övrigt	0	0	0	0	
1280	<i>Nedsättningar</i>	<i>-14 722 417</i>	<i>-14 298 473</i>	<i>423 944</i>	<i>-34 936 695</i>	<i>-3 727 655</i>
1282	Arbetsgivaravgifter	-12 482 198	-13 093 830	-611 633	-30 813 039	-1 944 305
1283	Egenavgifter, generell nedsättning	-2 165 689	-1 160 729	1 004 961	-4 080 248	-1 716 164
1284	Egenavgifter, regional nedsättning	-74 530	-43 914	30 616	-43 407	-67 187
1290	<i>Tjänstegruppliv</i>	<i>585 943</i>	<i>580 610</i>	<i>-5 333</i>	<i>601 822</i>	<i>597 840</i>
1291	Tjänstegruppliv	585 943	580 610	-5 333	601 822	597 840
1300	Skatt på kapital	246 944 398	340 047 969	93 103 571	271 762 362	282 151 720
1310	<i>Skatt på kapital, hushåll</i>	<i>60 534 887</i>	<i>108 916 657</i>	<i>48 381 770</i>	<i>65 974 717</i>	<i>69 577 109</i>
1311	Skatt på kapital	82 557 329	130 744 948	48 187 619	87 094 600	89 519 729
1312	Skattereduktion kapital	-22 185 246	-21 572 106	613 140	-21 163 019	-19 861 261
1313	Expansionsmedelsskatt	162 804	-256 185	-418 989	43 136	-81 359
1320	<i>Skatt på företagsvinster</i>	<i>125 570 044</i>	<i>164 004 897</i>	<i>38 434 853</i>	<i>149 309 602</i>	<i>153 383 235</i>
1321	Skatt på företagsvinster	131 071 149	164 008 857	32 937 709	149 313 562	153 385 368
1322	Skattereduktioner	-5 501 104	-3 960	5 497 144	-3 960	-2 134
1330	<i>Kupongskatt</i>	<i>6 508 667</i>	<i>9 369 012</i>	<i>2 860 345</i>	<i>3 555 403</i>	<i>7 224 984</i>
1331	Kupongskatt	6 508 667	9 369 012	2 860 345	3 555 403	7 224 984
1340	<i>Avkastningsskatt</i>	<i>5 721 541</i>	<i>6 096 251</i>	<i>374 710</i>	<i>5 643 615</i>	<i>5 308 113</i>
1341	Avkastningsskatt hushåll	184 467	200 018	15 551	200 018	176 531
1342	Avkastningsskatt företag	5 428 581	5 791 318	362 737	5 342 897	5 023 090
1343	Avkastningsskatt på individuellt pensionssparande	108 493	104 915	-3 577	100 699	108 493
1350	<i>Fastighetskatt</i>	<i>35 375 274</i>	<i>36 136 253</i>	<i>760 979</i>	<i>34 557 844</i>	<i>34 381 854</i>
1351	Fastighetsskatt hushåll	812 746	737 983	-74 764	688 515	700 104
1352	Fastighetsskatt företag	14 472 375	14 143 464	-328 911	14 049 815	14 597 772
1353	Kommunal fastighetsavgift hushåll	16 195 517	16 970 383	774 866	15 697 768	15 107 015
1354	Kommunal fastighetsavgift företag	3 894 635	4 284 423	389 787	4 121 746	3 976 963
1360	<i>Stämpelskatt</i>	<i>13 233 986</i>	<i>15 524 899</i>	<i>2 290 914</i>	<i>12 721 181</i>	<i>12 276 425</i>
1361	Stämpelskatt	13 233 986	15 524 899	2 290 914	12 721 181	12 276 425
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	611 020 721	654 329 196	43 308 475	604 463 827	592 713 170
1410	<i>Mervärdesskatt</i>	<i>470 220 374</i>	<i>513 695 937</i>	<i>43 475 563</i>	<i>467 879 495</i>	<i>461 260 475</i>
1411	Mervärdesskatt	470 220 374	513 695 937	43 475 563	467 879 495	461 260 475
1420	<i>Skatt på alkohol och tobak</i>	<i>27 938 701</i>	<i>28 697 062</i>	<i>758 361</i>	<i>28 190 792</i>	<i>26 881 290</i>
1421	Skatt på tobak	12 541 801	11 711 784	-830 017	11 797 981	11 812 841

Inkomsttitel	Statens budget 2021	Utfall/Prognos 2021	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2020	Utfall 2019
1422 Skatt på etylalkohol	4 532 201	5 607 941	1 075 739	5 243 471	4 532 201
1423 Skatt på vin	6 237 475	6 501 381	263 906	6 407 070	5 995 267
1424 Skatt på mellanklassprodukter	148 148	133 861	-14 287	144 641	148 148
1425 Skatt på öl	4 399 806	4 545 854	146 047	4 477 474	4 313 113
1426 Privatinförsel av alkohol och tobak	269	689	420	6 249	269
1427 Skatt på vissa nikotinhaltiga produkter	79 000	195 552	116 552	113 907	79 452
1430 <i>Energiskatt</i>	53 023 457	54 474 477	1 451 020	52 616 701	52 206 410
1431 Skatt på elektrisk kraft	26 941 190	27 862 179	920 989	27 157 173	25 654 815
1432 Energiskatt bensin	11 432 199	11 479 719	47 520	11 191 524	11 727 710
1433 Energiskatt oljeprodukter	14 440 859	14 914 512	473 653	14 162 439	14 658 249
1434 Energiskatt övrigt	209 209	218 067	8 858	105 564	165 637
1440 <i>Koldioxidskatt</i>	21 293 489	21 920 452	626 963	20 387 376	22 166 583
1441 Koldioxidskatt bensin	7 339 759	7 282 559	-57 200	7 096 009	7 684 734
1442 Koldioxidskatt oljeprodukter	13 790 322	14 264 128	473 806	13 136 290	14 247 922
1443 Koldioxidskatt övrigt	163 408	373 765	210 357	155 077	233 927
1450–1460 <i>Övriga skatter på energi och miljö</i>	9 160 202	5 415 646	-3 744 556	6 066 529	5 185 873
1451 Svavelskatt	9 810	10 046	236	1 591	5 243
1452 Skatt på råttalolja	0	0	0	0	
1453 Särskild skatt mot förurning	64 949	63 231	-1 718	63 163	64 949
1454 Skatt på bekämpningsmedel	148 097	136 692	-11 405	129 468	126 165
1455 Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer		0	0	0	
1456 Avfallsskatt	242 515	298 131	55 616	211 369	252 099
1457 Avgifter till Kemikalieinspektionen	56 308	49 773	-6 535	49 613	47 565
1458 Övriga skatter	102 338	279 697	177 359	315 264	30 748
1459 Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	1 461 561	1 079 000	-382 561	1 574 000	1 405 000
1461 Kemikalieskatt	1 827 832	1 752 740	-75 092	1 629 374	1 468 962
1462 Flygskatt	1 797 792	465 123	-1 332 669	495 096	1 785 142
1463 Skatt på avfallsförbränning	540 000	469 945	-70 055	247 926	
1464 Skatt på plastbärkassar	500 000	397 268	-102 732	221 665	
1465 Elcertifikat	2 409 000	414 000	-1 995 000	1 128 000	
1470 <i>Skatt på vägtrafik</i>	23 709 923	22 549 201	-1 160 722	21 581 245	20 650 173
1471 Fordonsskatt	16 357 227	15 590 437	-766 790	14 679 272	13 908 653
1472 Vägavgifter	1 410 786	1 302 445	-108 341	1 258 968	1 228 552
1473 Trängselskatt	3 073 000	2 855 961	-217 039	2 849 901	2 684 114
1474 Skatt på trafikförsäkringspremier	2 868 910	2 800 357	-68 553	2 793 104	2 828 853
1480 <i>Övriga skatter</i>	5 674 576	7 576 421	1 901 845	7 741 689	4 362 367
1481 Systembolaget AB:s överskott	249 985	375 687	125 702	471 250	240 278
1482 Inlevererat överskott från Svenska Spel AB	1 274 216	2 900 000	1 625 784	3 200 000	0
1483 Skatt på spel	3 836 170	4 027 774	191 604	3 776 735	3 799 044
1484 Lotteriskatt		0	0	0	1 971
1485 Spelavgifter	65 000	68 475	3 475	82 203	70 676
1486 Skatt på annonser och reklam	137 206	102 653	-34 553	114 212	151 045
1488 Lokalradioavgifter		0	0	0	
1489 Avgifter avseende Myndigheten för radio och tv		0	0	0	
1491 Avgifter för telekommunikation	112 000	101 833	-10 167	97 288	99 352

Inkomsttitel	Statens budget 2021	Utfall/Prognos 2021	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2020	Utfall 2019
1500 Skatt på import	6 601 331	7 338 547	737 217	6 211 564	6 864 373
1511 Tullmedel	6 601 638	7 338 547	736 909	6 211 565	6 864 693
1512 Sockeravgifter	-308	0	308	-1	-320
1600 Restförda och övriga skatter	15 651 276	-4 900 023	-20 551 298	9 564 567	15 057 205
1610 Restförda skatter	-5 308 004	-16 126 670	-10 818 666	-10 042 473	-5 008 004
1611 Restförda skatter, hushåll	-1 581 528	-1 615 892	-34 365	-843 568	-1 581 528
1612 Restförda skatter, företag	-3 726 477	-14 510 778	-10 784 301	-9 198 905	-3 426 477
1620 Övriga skatter, hushåll	6 221 216	-365 451	-6 586 668	5 914 558	3 626 941
1621 Omprövningar aktuellt taxeringsår	91 929	-200 000	-291 929	-220 643	-1 004 433
1622 Omprövningar äldre taxeringsår	1 000 000	-4 979 664	-5 979 664	2 730 350	-231 898
1623 Anstånd	500 000	123 912	-376 088	-703 491	1 376 894
1624 Övriga skatter	4 264 460	4 356 973	92 514	3 775 015	3 187 838
1625 Skattetillägg	166 551	161 824	-4 727	161 824	150 663
1626 Förseningsavgifter	198 277	171 503	-26 774	171 503	147 877
1630 Övriga skatter företag	61 475	-3 604 600	-3 666 075	-1 504 602	-4 173 409
1631 Omprövningar aktuellt taxeringsår	-1 201 697	-1 300 000	-98 303	-1 511 496	-2 156 559
1632 Omprövningar äldre taxeringsår	400 000	-4 453 068	-4 853 068	-2 745 585	-942 234
1633 Anstånd	-500 000	-124 754	375 246	286 021	-3 002 060
1634 Övriga skatter	-2 000	-10 661	-8 661	425 953	560 752
1635 Skattetillägg	933 449	1 867 310	933 861	1 828 609	896 562
1636 Förseningsavgifter	431 723	416 575	-15 149	211 895	470 130
1640 Intäkter som förs till fonder	5 594 543	5 983 703	389 159	5 828 569	11 583 750
1641 Insättningsgarantiavgifter	1 535 614	1 791 535	255 921	1 772 293	1 505 356
1642 Avgifter till Kärnavfallsfonden		0	0	0	3 590 886
1644 Batteriavgifter	2 177	1 897	-280	1 330	2 168
1645 Kväveoxidavgifter	639 753	526 208	-113 545	601 451	637 202
1647 Resolutionsavgifter	3 417 000	3 664 063	247 063	3 453 495	5 848 138
1650 Avgifter till public service	9 082 045	9 212 995	130 951	9 368 515	9 027 927
1651 Avgifter till public service	9 082 045	9 212 995	130 951	9 368 515	9 027 927
Totala skatteintäkter	2 161 290 933	2 323 881 961	162 591 028	2 142 519 074	2 162 344 552
1700 Avgående poster, skatter till EU	-6 601 331	-7 338 547	-737 217	-6 211 564	-6 864 373
1710 EU-skatter	-6 601 331	-7 338 547	-737 217	-6 211 564	-6 864 373
1711 EU-skatter	-6 601 331	-7 338 547	-737 217	-6 211 564	-6 864 373
Offentliga sektorns skatteintäkter	2 154 689 602	2 316 543 413	161 853 811	2 136 307 510	2 155 480 179
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 077 667 045	-1 109 301 753	-31 634 708	-1 054 499 512	-1 033 345 018
1810 Skatter till andra sektorer	-1 077 667 045	-1 109 301 753	-31 634 708	-1 054 499 512	-1 033 345 018
1811 Kommunala skatter	-802 846 625	-824 880 740	-22 034 115	-785 407 465	-766 828 991
1812 Avgifter till AP-fonder	-274 820 420	-284 421 013	-9 600 593	-269 092 047	-266 516 027
Statens skatteintäkter	1 077 022 557	1 207 241 660	130 219 104	1 081 807 998	1 122 135 161

Inkomsttitel	Statens budget 2021	Utfall/Prognos 2021	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2020	Utfall 2019	
1900	Periodiseringar	55 302 717	27 821 314	-27 481 403	-44 442 503	-12 775 768
1910	Uppbördsförskjutningar	11 862 425	-11 117 269	-22 979 694	2 397 140	8 952 069
1911	Uppbördsförskjutningar	11 862 425	-11 117 269	-22 979 694	2 397 140	8 952 069
1920	Betalningsförskjutningar	7 440 292	39 426 233	31 985 941	-17 106 594	-23 897 554
1921	Kommuner och regioner	10 998 991	34 218 774	23 219 783	-6 988 239	-3 393 306
1922	Ålderspensionssystemet	2 947 609	8 214 303	5 266 694	-1 072 411	-989 445
1923	Företag och hushåll	-6 223 775	-3 737 182	2 486 593	-8 663 902	-18 873 186
1924	Kyrkosamfund	-316 638	510 314	826 952	-354 347	-669 295
1925	EU	34 105	220 024	185 918	-27 695	27 678
1930	Anstånd	36 000 000	-487 650	-36 487 650	-29 733 049	2 169 716
1931	Anstånd	36 000 000	-487 650	-36 487 650	-29 733 049	2 169 716
2000	Inkomster av statens verksamhet	39 455 656	43 279 835	3 824 179	46 127 826	35 324 848
2100	Rörelseöverskott	8 609 867	7 449 048	-1 160 820	6 357 901	4 085 466
2110	Affärsverkens inlevererade överskott	338 000	404 000	66 000	382 000	4 890
2114	Luffartsverkets inlevererade överskott	0		0		
2116	Affärsverket Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	338 000	404 000	66 000	382 000	
2118	Sjöfartsverkets inlevererade överskott	0		0		4 890
2120	Övriga myndigheters inlevererade överskott	471 867	245 048	-226 820	675 901	280 576
2124	Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	59 500	113 198	53 698	78 039	127 628
2126	Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	0		0		17 854
2127	Inlevererat överskott från övriga myndigheter	412 368	131 850	-280 518	597 862	135 094
2130	Riksbankens inlevererade överskott	7 800 000	6 800 000	-1 000 000	5 300 000	3 800 000
2131	Riksbankens inlevererade överskott	7 800 000	6 800 000	-1 000 000	5 300 000	3 800 000
2200	Överskott av statens fastighetsförvaltning	235 000	324 778	89 778	230 642	642 837
2210	Överskott av fastighetsförvaltning	235 000	324 778	89 778	230 642	642 837
2215	Inlevererat överskott av statens fastighetsförvaltning	235 000	324 778	89 778	230 642	642 837
2300	Ränteinkomster	1 969 440	2 571 402	601 962	2 307 423	1 979 982
2314	Ränteinkomster på lån till fiskerinäringen	0		0		
2320	Räntor på näringslån	0	10	10	5	11
2322	Räntor på övriga näringslån	0	1	1		0
2323	Räntor på övriga näringslån	0		0		
2324	Ränteinkomster på lokaliseringlån	0	8	8	5	11
2340	Räntor på studielån	33 000	32 123	-877	30 799	32 798
2342	Ränteinkomster på allmänna studielån	33 000	32 123	-877	30 799	32 798
2390	Övriga ränteinkomster	1 936 440	2 539 270	602 830	2 276 620	1 947 173

Inkomsttitel	Statens budget 2021	Utfall/Prognos 2021	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2020	Utfall 2019
2391 Ränteinkomster på markförvärv för jordbrukets rationalisering	0	2	2		4
2394 Övriga ränteinkomster	35 750	125 912	90 162	47 007	36 672
2397 Räntor på skattekonton m.m., netto	1 900 690	2 413 356	512 666	2 229 613	1 910 497
2400 Inkomster av statens aktier	15 000 000	17 576 530	2 576 530	17 925 182	15 080 781
2410 <i>Inkomster av statens aktier</i>	15 000 000	17 576 530	2 576 530	17 925 182	15 080 781
2411 Inkomster av statens aktier	15 000 000	17 576 530	2 576 530	17 925 182	15 080 781
2500 Offentligrättsliga avgifter	11 083 382	11 600 248	516 866	11 201 881	10 351 686
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 170 075	1 038 663	-131 412	987 680	1 085 359
2525 Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor	3 884 161	4 487 444	603 283	4 161 195	3 558 934
2527 Avgifter för statskontroll av krigsmaterieltillverkning	36 000	38 538	2 538	37 217	33 198
2528 Avgifter vid bergsstaten	10 300	17 226	6 926	22 712	9 124
2529 Avgifter vid patent- och registreringsväsendet	436 500	411 600	-24 900	423 327	440 820
2531 Avgifter för registrering i förenings- m.fl. register	2 227	2 384	157	2 331	2 193
2532 Avgifter vid kronofogdemyndigheterna	1 585 000	1 484 352	-100 648	1 531 788	1 425 004
2534 Avgifter vid Transportstyrelsen	1 498 000	1 405 154	-92 846	1 392 007	1 358 286
2537 Miljöskyddsavgift	160 000	291 650	131 650	314 130	216 812
2548 Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	660 700	678 040	17 340	663 475	615 532
2551 Avgifter från kärnkraftverken	289 000	315 583	26 583	284 717	248 746
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	457 448	507 597	50 149	481 256	468 113
2553 Registreringsavgift till Fastighetsmäklarinspektionen	24 705	31 035	6 330	24 625	24 230
2558 Avgifter för årlig revision	153 113	152 105	-1 008	146 929	153 456
2559 Avgifter för etikprövning av forskning	28 784	30 456	1 672	30 987	25 081
2561 Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	18 870	21 392	2 522	21 642	16 907
2562 CSN-avgifter	668 500	687 030	18 530	675 862	669 892
2600 Försäljningsinkomster	72 000	68 870	-3 130	73 636	72 513
2624 Inkomster av uppbörd av felparkeringsavgifter	72 000	68 870	-3 130	73 636	72 513
2627 Offentlig lagring, försäljningsintäkter	0		0		
2700 Böter m.m.	1 305 893	1 593 203	287 310	6 494 376	1 278 132
2711 Restavgifter och dröjsmålsavgifter	94 000	89 192	-4 808	85 724	96 908
2712 Bötesmedel	1 010 000	1 288 563	278 563	6 196 382	962 133
2713 Vattenföroreningsavgifter m.m.	0	-609	-609	14 480	108
2714 Sanktionsavgifter m.m.	147 218	199 628	52 410	163 906	145 880
2717 Kontrollavgifter vid särskild skattekontroll	54 675	16 429	-38 246	33 884	73 104
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 180 074	2 095 755	915 682	1 536 785	1 833 450
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 180 074	2 095 755	915 682	1 536 785	1 833 450

Inkomsttitel	Statens budget 2021	Utfall/Prognos 2021	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2020	Utfall 2019	
3000	Inkomster av försäld egendom	5 000 000	23 300	-4 976 700	839 983	37 649
3100	Inkomster av försälda byggnader och maskiner	0	0	260	4 782	
3120	Statliga myndigheters inkomster av försälda byggnader och maskiner	0	0	260	4 782	
3125	Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter	0	0	260	4 782	
3200	Övriga inkomster av markförsäljning	0	0			
3211	Övriga inkomster av markförsäljning	0	0			
3300	Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000	23 300	-4 976 700	839 723	32 867
3311	Inkomster av statens gruvegendom	0	0			
3312	Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000	23 300	-4 976 700	839 723	32 867
4000	Återbetalning av lån	670 329	1 060 166	389 838	650 092	796 547
4100	Återbetalning av näringslån	92	71	-21	69	92
4120	Återbetalning av jordbrukslån	0	0	0		
4123	Återbetalning av lån till fiskerinäringen	0	0	0		
4130	Återbetalning av övriga näringslån	92	71	-21	69	92
4131	Återbetalning av vattenkraftslån	0	0	0		
4136	Återbetalning av övriga näringslån	9	9	-9	9	
4137	Återbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk	0	0	0		
4138	Återbetalning av tidigare infriade statliga garantier	0	0	0		
4139	Återbetalning av lokaliseringlån	83	71	-12	69	83
4300	Återbetalning av studielån	433 018	406 751	-26 266	418 336	457 436
4312	Återbetalning av allmänna studielån	18	60	43	20	19
4313	Återbetalning av studiemedel	433 000	406 691	-26 309	418 316	457 417
4500	Återbetalning av övriga lån	237 219	653 344	416 125	231 687	339 018
4525	Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	92 946	78 321	-14 625	40 447	119 514
4526	Återbetalning av övriga lån	144 273	575 023	430 750	191 240	219 504
5000	Kalkylmässiga inkomster	17 262 000	17 794 811	532 811	16 223 641	14 214 341
5100	Avskrivningar och amorteringar	0	0	0	12 618	
5120	Avskrivningar på fastigheter	0	0	0	12 618	
5121	Amortering på statskapital	0	0	0	12 618	
5200	Statliga pensionsavgifter	17 262 000	17 794 811	532 811	16 223 641	14 201 722
5211	Statliga pensionsavgifter	17 262 000	17 794 811	532 811	16 223 641	14 201 722

Inkomsttitel	Statens budget 2021	Utfall/Prognos 2021	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2020	Utfall 2019	
6000	Bidrag m.m. från EU	30 316 430	14 609 323	-15 707 107	14 206 058	12 557 013
6100	Bidrag från EU:s jordbruksfonder	10 984 430	10 160 202	-824 228	10 756 431	9 790 354
6110	Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	7 300 430	6 850 590	-449 840	7 289 032	7 434 665
6111	Gårdsstöd	7 159 000	7 101 250	-57 750	7 288 280	7 176 905
6113	Övriga interventioner	137 000	131 465	-5 535	116 363	122 035
6114	Exportbidrag	0		0		
6115	Djurbidrag	0		0		
6116	Offentlig lagring	0		0		
6119	Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	4 430	-382 125	-386 555	-115 610	135 725
6120	Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	3 684 000	3 309 612	-374 388	3 467 399	2 355 688
6123	Europeiska utvecklings- och garantifonden - garantisektionen 2000 - 2006					-5
6124	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007 - 2013	-1 000	-946	54	-807	-3 583
6125	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014 - 2020	1 667 000	3 310 559	1 643 559	3 468 206	2 359 276
6126	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2021 – 2027	2 018 000		-2 018 000		
6200	Bidrag från EU till fiskenäringen	287 000	97 054	-189 946	64 183	143 480
6213	Bidrag från Europeiska fiskefonden 2007-2013				-39 047	
6214	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014 - 2020	167 000	97 054	-69 946	103 230	143 480
6215	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2021 – 2027	120 000		-120 000		
6300	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 969 000	1 184 646	-784 354	1 449 104	791 712
6314	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014 - 2020	1 819 000	1 184 646	-634 354	1 449 104	791 712
6315	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027	150 000		-150 000		
6400	Bidrag från Europeiska socialfonden	2 046 000	1 245 406	-800 594	1 008 869	1 123 347
6414	Bidrag från Europeiska socialfonden 2014 - 2020	1 996 000	1 245 406	-750 594	1 008 869	1 123 347
6415	Bidrag från Europeiska socialfonden 2021–2027	50 000		-50 000		
6500	Bidrag till transeuropeiska nätverk	150 000	505 637	355 637	317 951	114 220
6511	Bidrag till transeuropeiska nätverk	150 000	505 637	355 637	317 951	114 220
6600	Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och motståndskraft	14 000 000		-14 000 000		
6611	Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och motståndskraft	14 000 000		-14 000 000		

Inkomsttitel	Statens budget 2021	Utfall/Prognos 2021	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2020	Utfall 2019	
6900	Övriga bidrag från EU	880 000	1 416 379	536 379	609 519	593 900
6911	Övriga bidrag från EU	880 000	1 416 379	536 379	609 519	593 900
7000	Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-119 035 605	-120 543 949	-1 508 344	-116 892 083	-116 744 983
7100	Tillkommande skatter	11 250 680	11 835 034	584 354	10 901 497	11 342 349
7110	EU-skatter	6 567 225	7 118 524	551 298	6 239 259	6 836 695
7112	Tullmedel	6 567 531	7 118 524	550 992	6 238 257	6 838 013
7113	Jordbrukstullar och sockeravgifter	-306	0	306	1 002	-1 318
7114	Avgifter till EU:s omstruktureringsfond för sockersektorn				0	
7120	Kommunala utjämningsavgifter	4 683 455	4 716 511	33 056	4 662 238	4 505 654
7121	Utjämningsavgift för LSS-kostnader	4 683 455	4 716 511	33 056	4 662 238	4 505 654
7200	Avräkningar	-130 286 285	-132 378 983	-2 092 697	-127 793 580	-128 087 332
7210	Intäkter som förs till fonder	-5 594 543	-5 983 703	-389 159	-5 828 569	-11 583 750
7211	Intäkter som förs till fonder	-5 594 543	-5 983 703	-389 159	-5 828 569	-11 583 750
7220	Kompensation för mervärdesskatt	-113 200 697	-116 268 869	-3 068 172	-111 600 782	-107 627 489
7221	Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-34 916 518	-40 929 063	-6 012 545	-36 691 552	-34 077 160
7222	Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-78 284 179	-75 339 807	2 944 373	-74 909 230	-73 550 329
7230	Övriga avräkningar	-11 491 045	-10 126 410	1 364 634	-10 364 228	-8 876 092
7231	Avgifter till public service	-9 082 045	-9 712 410	-630 366	-9 236 228	-8 876 092
7232	Elcertifikat	-2 409 000	-414 000	1 995 000	-1 128 000	
8000	Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0		0		
	Summa	1 105 994 084	1 191 286 462	85 292 378	998 521 012	1 055 544 807

Bilaga 2

Specifikation av utgifter i statens budget

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2021

Tusentals kronor

UO 1		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid-anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
UO 1	Rikets styrelse	872 518	15 907 564	833 650	-47 189		17 566 543	16 391 716	484 152	-349 498	-1 174 827	-1 654 444	479 617	1 174 827
1	Statschefen		147 838	30 000			177 838	177 838	30 000	0	0	0	0	0
1:1	Kungliga hov- och slottsstaten		147 838	30 000			177 838	177 838	30 000	0	0	0	0	0
2	Riksdagen samt Riksdagens ombudsmän	168 528	2 461 372	12 400			2 642 300	2 344 742	-116 630	-129 030	-297 557	-371 396	73 839	297 557
2:1	Riksdagens ledamöter och partier m.m.	47 488	976 869				1 024 357	918 073	-58 796	-58 796	-106 283	-135 589	29 306	106 283
2:2	Riksdagens förvaltningsanslag	29 522	914 583	12 400			956 505	893 536	-21 047	-33 447	-62 969	-90 406	27 437	62 969
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	63 495	100 000				163 495	91 237	-8 763	-8 763	-72 258	-75 258	3 000	72 258
2:4	Riksdagens ombudsmän (JO)	10 652	117 562				128 214	109 789	-7 773	-7 773	-18 424	-21 950	3 526	18 424
2:5	Riksrevisionen	17 372	352 358				369 730	332 107	-20 251	-20 251	-37 622	-48 192	10 570	37 622
3	Sametinget och samepolitiken	1 499	59 351	2 500			63 350	61 111	1 760	-740	-2 239	-4 019	1 780	2 239
3:1	Sametinget	1 499	59 351	2 500			63 350	61 111	1 760	-740	-2 239	-4 019	1 780	2 239
4	Regeringskansliet m.m.	622 831	8 176 461	-2 000			8 797 292	8 112 068	-64 393	-62 393	-685 224	-930 517	245 293	685 224
4:1	Regeringskansliet m.m.	622 831	8 176 461	-2 000			8 797 292	8 112 068	-64 393	-62 393	-685 224	-930 517	245 293	685 224
5	Länsstyrelserna	72 170	3 450 489	640 750	-10 352		4 153 057	4 041 698	591 209	-49 541	-111 359	-228 253	116 894	111 359
5:1	Länsstyrelserna m.m.	72 170	3 450 489	640 750	-10 352		4 153 057	4 041 698	591 209	-49 541	-111 359	-228 253	116 894	111 359

	Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
<i>Demokratipolitik och mänskliga rättigheter</i>													
6	9 604	487 253	50 000	-30 836		516 020	473 228	-14 025	-64 025	-42 793	-54 189	11 396	42 793
6:1	3 047	107 340	15 000	-3 047		122 340	110 389	3 049	-11 951	-11 951	-11 951	0	11 951
6:2	945	53 243	25 000			79 188	56 627	3 384	-21 616	-22 561	-24 908	2 347	22 561
6:3	2 209	111 740	10 000			123 949	118 644	6 904	-3 096	-5 306	-8 658	3 352	5 306
6:4	3 132	20 730		-2 519		21 343	19 613	-1 117	-1 117	-1 730	-2 351	621	1 730
6:5	271	169 200		-271		169 200	167 955	-1 245	-1 245	-1 245	-6 321	5 076	1 245
6:6		25 000		-25 000		0		-25 000	-25 000	0	0		0
7	3 092	119 271		-3 092		119 271	117 880	-1 391	-1 391	-1 391	-1 391	0	1 391
7:1	3 080	117 771		-3 080		117 771	116 414	-1 357	-1 357	-1 357	-1 357	0	1 357
7:2	12	1 500		-12		1 500	1 467	-33	-33	-33	-33	0	33
8	-8 737	976 224	100 000			1 067 487	1 037 776	61 552	-38 448	-29 711	-59 497	29 786	29 711
8:1	-6 276	932 119	100 000			1 025 843	994 447	62 328	-37 672	-31 396	-59 359	27 963	31 396
8:2	-2 460	44 105				41 645	43 329	-776	-776	1 684	-139	1 823	-1 684
<i>Sieps samt insatser för att stärka delaktigheten i EU-arbetet</i>													
9	3 532	29 305		-2 909		29 928	25 375	-3 930	-3 930	-4 553	-5 182	629	4 553
9:1	3 532	29 305		-2 909		29 928	25 375	-3 930	-3 930	-4 553	-5 182	629	4 553

UO 2		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid-anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
UO 2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	467 480	17 501 844	48 200	-424 608		17 592 916	16 920 836	-581 008	-629 208	-672 080	-1 467 406	795 326	672 080
1:1	Statskontoret	2 888	102 450		-1 035		104 303	96 816	-5 634	-5 634	-7 486	-10 312	2 826	7 486
1:2	Kammarkollegiet	2 940	72 578	18 200	-804		92 914	82 223	9 645	-8 555	-10 691	-12 868	2 177	10 691
1:3	Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	1 929	20 250		-1 929		20 250	18 406	-1 844	-1 844	-1 844	-2 856	1 012	1 844
1:4	Arbetsgivarpolitiska frågor	1 647	2 443		-1 647		2 443	1 200	-1 243	-1 243	-1 243	-1 254	11	1 243
1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	315 752	14 107 000		-315 752		14 107 000	13 711 155	-395 845	-395 845	-395 845	-1 101 195	705 350	395 845
1:6	Finanspolitiska rådet	446	10 512		-134		10 824	10 510	-2	-2	-314	-629	315	314
1:7	Konjunkturinstitutet	2 267	67 076		-278		69 065	67 384	308	308	-1 680	-3 692	2 012	1 680
1:8	Ekonomistyrningsverket	5 306	188 476	10 000	-1 665		202 117	178 232	-10 244	-20 244	-23 885	-32 866	8 981	23 885
1:9	Statistiska centralbyrån	4 585	585 608				590 193	580 412	-5 196	-5 196	-9 781	-27 349	17 568	9 781
1:10	Bidragsfastigheter	7 968	340 600		-7 968		340 600	340 599	-1	-1	-1	-10 219	10 218	1
1:11	Finansinspektionen	-5 233	654 555				649 322	645 066	-9 489	-9 489	-4 255	-23 891	19 636	4 255
1:12	Riksgäldskontoret	12 089	330 185		-2 517		339 757	332 492	2 307	2 307	-7 265	-17 170	9 905	7 265
1:13	Bokföringsnämnden	1 445	13 782		-1 125		14 102	11 181	-2 601	-2 601	-2 921	-3 334	413	2 921
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	56 730	110 116	23 000	-56 730		133 116	2 609	-107 507	-130 507	-130 507	-141 345	10 838	130 507
1:15	Statens servicecenter	42 405	760 705	-3 000	-21 898		778 212	703 884	-56 821	-53 821	-74 328	-74 328	0	74 328
1:16	Finansmarknadsforskning	469	39 929		-469		39 929	39 882	-47	-47	-47	-1 244	1 197	47
1:17	Upphandlingsmyndigheten	-930	95 579				94 649	94 665	-914	-914	16	-2 851	2 867	-16
	<i>Äldre anslag</i>	<i>14 779</i>			<i>-10 658</i>		<i>4 121</i>	<i>4 121</i>	<i>4 121</i>	<i>4 121</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid- anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:18													
(2020)	Myndigheten för digital förvaltning	14 779				4 121	4 121	4 121	4 121	0	0	0	0
UO 3	Skatt, tull och exekution	240 786	12 413 921	410 000		13 064 707	12 533 597	119 676	-290 324	-531 109	-903 525	372 416	531 109
1:1	Skatteverket	189 003	8 023 985	390 000		8 602 988	8 173 138	149 153	-240 847	-429 850	-670 569	240 719	429 850
1:2	Tullverket	39 387	2 279 964	20 000		2 339 351	2 275 673	-4 291	-24 291	-63 678	-132 076	68 398	63 678
1:3	Kronofogdemyndigheten	12 395	2 109 972			2 122 367	2 084 786	-25 186	-25 186	-37 581	-100 880	63 299	37 581
UO 4	Rättsväsendet	411 994	56 430 577	967 000	-226 629	57 582 941	57 171 769	741 192	-225 808	-411 173	-2 091 233	1 680 060	411 173
1:1	Polismyndigheten	49 363	30 488 405	500 000	-1 845	31 035 922	30 978 314	489 909	-10 091	-57 608	-972 227	914 619	57 608
1:2	Säkerhetspolisen	114 940	1 739 849		-64 502	1 790 287	1 731 019	-8 830	-8 830	-59 269	-111 464	52 195	59 269
1:3	Åklagarmyndigheten	38 682	1 718 907	90 000		1 847 589	1 830 995	112 088	22 088	-16 594	-68 161	51 567	16 594
1:4	Ekobrottsmyndigheten	11 591	744 509	30 000		786 100	779 122	34 613	4 613	-6 978	-29 313	22 335	6 978
1:5	Sveriges Domstolar	248 782	6 420 878	50 000	-60 631	6 659 029	6 462 996	42 118	-7 882	-196 033	-388 659	192 626	196 033
1:6	Kriminalvården	-153 751	10 448 290	206 000		10 500 539	10 612 162	163 872	-42 128	111 623	-201 825	313 448	-111 623
1:7	Brottsförebyggande rådet	9 724	171 919		-4 734	176 909	172 856	937	937	-4 054	-9 211	5 157	4 054
1:8	Rättsmedicinalverket	3 849	500 248	10 000		514 097	498 982	-1 266	-11 266	-15 116	-30 123	15 007	15 116
1:9	Gentekniknämnden	1 059	4 771		-887	4 942	4 182	-589	-589	-761	-904	143	761
1:10	Brottsoffermyndigheten	1 479	43 553		-28	45 004	43 196	-357	-357	-1 809	-3 115	1 306	1 809
1:11	Ersättning för skador på grund av brott	29 770	121 953		-29 770	121 953	105 278	-16 675	-16 675	-16 675	-16 675	0	16 675
1:12	Rättsliga biträden m.m.	-8 621	3 650 857			3 642 236	3 669 257	18 400	18 400	27 020	-82 505	109 525	-27 020
1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	6 938	39 987	55 000	-6 938	94 987	73 028	33 041	-21 959	-21 959	-23 158	1 199	21 959

	Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
1:14	Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	6 225	19 174		-6 225	19 174	14 905	-4 269	-4 269	-4 269	-4 269		4 269
1:15	Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	162	62 157	6 000	-162	68 157	62 379	222	-5 778	-5 778	-5 778	0	5 778
1:16	Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	2 170	21 472		-1 533	22 109	21 675	203	203	-434	-1 078	644	434
1:17	Domarnämnden	1 352	9 648		-1 095	9 905	9 023	-625	-625	-883	-1 172	289	883
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	48 279	224 000	20 000	-48 279	244 000	102 401	-121 599	-141 599	-141 599	-141 599		141 599
UO 5	Internationell samverkan	78 619	1 999 265		-80 620	1 997 264	1 782 043	-217 222	-217 222	-215 222	-264 514	49 292	215 222
1:1	Avgifter till internationella organisationer	-9 213	1 328 554		-7 173	1 312 168	1 151 197	-177 357	-177 357	-160 971	-200 827	39 856	160 971
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	23 351	165 299		-17 672	170 979	142 519	-22 780	-22 780	-28 459	-31 881	3 422	28 459
1:3	Nordiskt samarbete	2 027	13 595		-2 027	13 595	12 583	-1 012	-1 012	-1 012	-1 036	24	1 012
1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	25 432	4 826		-20 432	9 826	5 625	799	799	-4 201	-4 332	131	4 201
1:5	Inspektionen för strategiska produkter	1 962	49 445		-551	50 856	50 259	814	814	-596	-2 079	1 483	596
1:6	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	19 797	70 858		-19 797	70 858	68 563	-2 295	-2 295	-2 295	-2 295	0	2 295
1:7	Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)		28 402			28 402	28 402	0	0	0	0		0

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid- anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	19 175				19 175	19 175	0	0	0	0		0
1:9	Svenska institutet	2 295	130 421			132 716	128 517	-1 904	-1 904	-4 199	-8 111	3 912	4 199
1:10	Information om Sverige i utlandet	5 717	15 475		-5 717	15 475	14 331	-1 144	-1 144	-1 144	-1 608	464	1 144
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	7 253	173 215		-7 253	173 215	160 870	-12 345	-12 345	-12 345	-12 345	0	12 345
UO 6	Försvar och samhällets krisberedskap	1 404 809	71 153 370	129 606	-347 927	72 339 857	70 580 495	-572 875	-702 481	-1 759 363	-4 180 555	2 421 192	1 759 363
<i>1</i>	<i>Försvar</i>	<i>1 324 338</i>	<i>66 100 264</i>	<i>5 606</i>	<i>-323 348</i>	<i>67 106 860</i>	<i>65 504 443</i>	<i>-595 821</i>	<i>-601 427</i>	<i>-1 602 417</i>	<i>-3 881 546</i>	<i>2 279 129</i>	<i>1 602 417</i>
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	817 474	41 920 370	5 606	-16 266	42 727 184	41 844 531	-75 839	-81 445	-882 653	-2 139 941	1 257 288	882 653
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	211 061	1 466 571		-175 647	1 501 986	1 212 313	-254 258	-254 258	-289 673	-333 670	43 997	289 673
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	72 682	17 808 296			17 880 978	17 700 219	-108 077	-108 077	-180 759	-1 011 631	830 872	180 759
1:4	Forskning och teknikutveckling	-13 594	716 905			703 311	708 913	-7 992	-7 992	5 602	-15 905	21 507	-5 602
1:5	Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	1 311	11 361		-975	11 697	10 254	-1 107	-1 107	-1 442	-1 782	340	1 442
1:6	Totalförsvarets rekryteringsmyndighet	3 986	295 568			299 554	280 183	-15 385	-15 385	-19 371	-28 238	8 867	19 371
1:7	Officersutbildning m.m.	2 779	250 806			253 585	245 118	-5 688	-5 688	-8 467	-15 991	7 524	8 467
1:8	Försvarets radioanstalt	90 842	1 417 711		-52 706	1 455 847	1 351 508	-66 203	-66 203	-104 339	-146 870	42 531	104 339
1:9	Totalförsvarets forskningsinstitut	14 560	237 373		-7 566	244 368	235 974	-1 399	-1 399	-8 394	-15 515	7 121	8 394
1:10	Nämnder m.m.	80	6 536		-80	6 536	6 455	-81	-81	-81	-101	20	81
1:11	Försvarets materielverk	122 859	1 957 997		-70 109	2 010 747	1 898 092	-59 905	-59 905	-112 655	-171 394	58 739	112 655
1:12	Försvarsunderrättelsesdomstolen	298	10 770			11 068	10 883	113	113	-185	-508	323	185

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid- anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2	Samhällets krisberedskap	73 430	4 576 186	124 000	-24 397		4 749 218	4 603 404	27 218	-96 782	-145 815	-273 571	127 756	145 815
2:1	Kustbevakningen	21 630	1 353 934				1 375 564	1 337 730	-16 204	-16 204	-37 833	-78 451	40 618	37 833
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	0	24 850				24 850	24 850	0	0	0	-745	745	0
2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	20 857	27 580		-20 857		27 580	18 429	-9 151	-9 151	-9 151	-11 909	2 758	9 151
2:4	Krisberedskap	23 596	1 304 454	-21 500	-3 524		1 303 026	1 281 647	-22 807	-1 307	-21 380	-60 506	39 126	21 380
2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal		381 671	15 000			396 671	396 671	15 000	0	0	0		0
2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	6 446	1 435 898	109 000	-16		1 551 327	1 492 407	56 509	-52 491	-58 920	-101 996	43 076	58 920
2:7	Statens haverikommission	901	47 799	21 500			70 200	51 669	3 870	-17 630	-18 531	-19 964	1 433	18 531
3	Strålsäkerhet	5 714	409 945		-182		415 478	410 313	368	368	-5 165	-17 463	12 298	5 165
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	5 714	409 945		-182		415 478	410 313	368	368	-5 165	-17 463	12 298	5 165
4	Elsäkerhet	1 326	66 975				68 301	62 335	-4 640	-4 640	-5 966	-7 975	2 009	5 966
4:1	Elsäkerhetsverket	1 326	66 975				68 301	62 335	-4 640	-4 640	-5 966	-7 975	2 009	5 966
UO 7	Internationellt bistånd	319 368	46 828 602	432 585	-158 242		47 422 313	47 463 119	634 517	201 932	40 806	-1 611 537	1 652 343	-40 806
1	Internationellt utvecklingssamarbete	319 368	46 828 602	432 585	-158 242		47 422 313	47 463 119	634 517	201 932	40 806	-1 611 537	1 652 343	-40 806
1:1	Biståndsverksamhet	185 819	44 965 687	429 846	-74 153		45 507 199	45 654 923	689 236	259 390	147 724	-1 448 734	1 596 458	-147 724
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	117 339	1 583 163	2 739	-71 889		1 631 352	1 546 598	-36 565	-39 304	-84 754	-132 248	47 494	84 754

		Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	2 146	17 189		-1 650		17 685	13 504	-3 685	-3 685	-4 181	-4 696	515	4 181
1:4	Folke Bernadotteakademien	2 942	191 101				194 043	189 105	-1 996	-1 996	-4 938	-10 671	5 733	4 938
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsamarbete	10 550	50 000		-10 550		50 000	37 930	-12 070	-12 070	-12 070	-13 570	1 500	12 070
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	573	21 462				22 035	21 060	-402	-402	-975	-1 618	643	975
UO 8	Migration	2 012 163	9 268 385		-1 868 941		9 411 607	8 224 043	-1 044 342	-1 044 342	-1 187 564	-1 512 207	324 643	1 187 564
1:1	Migrationsverket	95 222	4 420 863				4 516 085	4 089 904	-330 959	-330 959	-426 181	-558 806	132 625	426 181
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	1 447 213	2 879 869		-1 447 213		2 879 869	2 604 057	-275 812	-275 812	-275 812	-419 805	143 993	275 812
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	7 504	127 915		-7 504		127 915	116 727	-11 188	-11 188	-11 188	-11 188	0	11 188
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	102 163	771 136		-54 163		819 136	794 848	23 712	23 712	-24 288	-47 422	23 134	24 288
1:5	Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	67 872	226 800		-67 872		226 800	145 826	-80 974	-80 974	-80 974	-87 778	6 804	80 974
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	120 276	362 150		-120 276		362 150	184 405	-177 745	-177 745	-177 745	-195 832	18 087	177 745
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	155 987	324 202		-155 987		324 202	151 972	-172 230	-172 230	-172 230	-172 230	0	172 230
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	15 927	155 450		-15 927		155 450	136 304	-19 146	-19 146	-19 146	-19 146	0	19 146
UO 9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	15 129 703	101 941 904	35 722 000	-2 764 940		150 028 667	137 967 297	36 025 393	303 393	-12 061 370	-15 567 345	3 505 975	12 061 370
1	Hälsa- och sjukvårdspolitik	13 750 604	63 531 327	30 884 900	-1 450 062		106 716 768	99 521 619	35 990 292	5 105 392	-7 195 149	-9 378 591	2 183 442	7 195 149
1:1	Socialstyrelsen	157 547	749 805	22 400	-104 347		825 405	770 144	20 339	-2 061	-55 261	-77 755	22 494	55 261

	Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp	
1:2	Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	2 056	90 426			92 482	89 482	-944	-944	-2 999	-5 711	2 712	2 999	
1:3	Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	4 809	154 206		-239	158 776	153 350	-856	-856	-5 426	-10 052	4 626	5 426	
1:4	Tandvårdsförmåner	1 074 764	7 294 796		-1 074 764	7 294 796	6 783 594	-511 202	-511 202	-511 202	-875 516	364 314	511 202	
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	-11 444	31 705 000		168 000	31 861 556	31 838 514	133 514	-34 486	-23 043	-815 668	792 625	23 043	
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	12 427 615	16 826 486		30 659 900	59 723 267	53 283 321	36 456 835	5 796 935	-6 439 946	-7 379 946	940 000	6 439 946	
1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	25 732	513 238		-25 732	513 238	473 876	-39 362	-39 362	-39 362	-65 023	25 661	39 362	
1:8	Bidrag till psykiatri	50 401	2 163 643		-50 401	2 163 643	2 079 678	-83 965	-83 965	-83 965	-83 965	0	83 965	
1:9	Läkemedelsverket	7 261	159 899		24 600	188 992	188 992	29 093	4 493	0	-4 796	4 796	0	
1:10	E-hälsomyndigheten	3 554	119 401			122 955	119 245	-156	-156	-3 710	-7 292	3 582	3 710	
1:11	Prestationsbundna insatser för att korta värdköerna	1 078	3 000 000		-1 078	3 000 000	2 986 874	-13 126	-13 126	-13 126	-13 126		13 126	
1:12	Inspektionen för vård och omsorg	7 231	754 427		10 000	771 658	754 549	122	-9 878	-17 109	-39 741	22 632	17 109	
2	<i>Folkhälsopolitik</i>	<i>83 022</i>	<i>836 801</i>		<i>135 000</i>	<i>-41 288</i>	<i>1 013 536</i>	<i>898 707</i>	<i>61 906</i>	<i>-73 094</i>	<i>-114 828</i>	<i>-130 940</i>	<i>16 112</i>	<i>114 828</i>
2:1	Folkhälsomyndigheten	48 815	500 005		135 000	-6 815	677 005	599 391	99 386	-35 614	-77 614	-92 372	14 758	77 614
2:2	Insatser för vaccineredskap	30 978	120 500			-30 978	120 500	90 692	-29 808	-29 808	-29 808		29 808	
2:3	Bidrag till WHO	-164	45 165			-101	44 900	39 276	-5 889	-5 889	-5 624	1 354	5 624	
2:4	Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar	2 352	75 502			-2 352	75 502	74 392	-1 110	-1 110	-1 110		1 110	
2:5	Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel	1 042	95 629			-1 042	95 629	94 957	-672	-672	-672	0	672	

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
3	<i>Funktionshinderspolitik</i>	426	250 306			250 732	251 084	778	778	352	-1 735	2 087	-352
3:1	Myndigheten för delaktighet	667	61 564			62 231	62 342	778	778	111	-1 735	1 846	-111
3:2	Bidrag till funktionshindersorganisationer	-241	188 742			188 501	188 742	0	0	241	0	241	-241
4	<i>Politik för sociala tjänster</i>	1 291 949	36 472 094	4 587 100	-1 270 479	41 080 664	36 337 831	-134 263	-4 721 363	-4 742 833	-6 022 295	1 279 462	4 742 833
4:1	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	846	32 311		-18	33 139	33 636	1 325	1 325	498	-471	969	-498
4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	69 723	782 514	50 000	-69 214	833 024	755 470	-27 044	-77 044	-77 554	-77 554	0	77 554
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	127 184	263 395		-127 184	263 395	138 136	-125 259	-125 259	-125 259	-138 428	13 169	125 259
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	922 522	24 475 898		-922 522	24 475 898	24 134 737	-341 161	-341 161	-341 161	-1 564 955	1 223 794	341 161
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	84 557	9 008 490	4 337 100	-84 557	13 345 590	9 187 189	178 699	-4 158 401	-4 158 401	-4 158 401	0	4 158 401
4:6	Statens institutionsstyrelse	49 962	1 346 567		-30 949	1 365 580	1 349 954	3 387	3 387	-15 626	-56 023	40 397	15 626
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	31 550	525 151	200 000	-31 550	725 151	702 917	177 766	-22 234	-22 234	-22 234	0	22 234
4:8	Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	5 605	37 768		-4 486	38 888	35 792	-1 976	-1 976	-3 096	-4 229	1 133	3 096
5	<i>Barnrättspolitik</i>	2 332	48 810	115 000	-2 652	163 490	152 086	103 276	-11 724	-11 403	-12 199	796	11 403
5:1	Barnombudsmannen	-320	26 549			26 229	26 898	349	349	670	-126	796	-670
5:2	Barnets rättigheter	2 652	22 261	115 000	-2 652	137 261	125 188	102 927	-12 073	-12 073	-12 073	0	12 073

	Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
6	Forskningspolitik	1 370	802 566			803 477	805 969	3 403	3 403	2 492	-21 584	24 076	-2 492
6:1	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Förvaltning	911	39 063			39 974	40 318	1 255	1 255	344	-827	1 171	-344
6:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	459	763 503			763 503	765 651	2 148	2 148	2 148	-20 757	22 905	-2 148
UO 10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	10 100 158	98 410 400	18 935 000	-10 480 377	116 965 182	113 050 937	14 640 537	-4 294 463	-3 914 244	-8 123 451	4 209 207	3 914 244
	<i>Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning</i>												
1	Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	9 834 956	89 126 329	18 900 000	-10 469 647	107 391 638	103 722 119	14 595 790	-4 304 210	-3 669 518	-7 600 204	3 930 686	3 669 518
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	6 623 851	37 798 912	3 650 000	-6 627 473	41 445 290	42 618 929	4 820 017	1 170 017	1 173 639	-556 006	1 729 645	-1 173 639
1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	-629 932	40 472 849			39 842 917	40 744 723	271 874	271 874	901 806	-887 144	1 788 950	-901 806
1:3	Merkostnadsersättning och handkappersättning	108 270	1 355 000		-108 270	1 355 000	1 251 743	-103 257	-103 257	-103 257	-171 007	67 750	103 257
1:4	Arbetskadearsättningar m.m.	41 069	2 421 000		-41 069	2 421 000	2 379 833	-41 167	-41 167	-41 167	-153 767	112 600	41 167
1:5	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	-1 137	36 868			35 731	36 769	-99	-99	1 039	-702	1 741	-1 039
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	328 414	2 441 700		-328 414	2 441 700	2 210 698	-231 002	-231 002	-231 002	-231 002		231 002
1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	3 364 421	4 600 000	15 250 000	-3 364 421	19 850 000	14 479 423	9 879 423	-5 370 577	-5 370 577	-5 600 577	230 000	5 370 577
2	Myndigheter	265 202	9 284 071	35 000	-10 730	9 573 544	9 328 818	44 747	9 747	-244 726	-523 247	278 521	244 726
2:1	Försäkringskassan	252 348	9 212 424	35 000		9 499 772	9 261 869	49 445	14 445	-237 903	-514 275	276 372	237 903
2:2	Inspektionen för socialförsäkringen	12 854	71 647		-10 730	73 772	66 948	-4 699	-4 699	-6 823	-8 972	2 149	6 823

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid- anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
UO 11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-215 925	37 715 888	623 000	-460 947		37 662 016	38 015 623	299 735	-323 265	353 607	-1 571 541	1 925 148	-353 607
1	<i>Ersättning vid ålderdom</i>	-205 800	36 938 300	623 000	-460 947		36 894 553	37 237 719	299 419	-323 581	343 165	-1 527 552	1 870 717	-343 165
1:1	Garantipension till ålderspension	460 947	14 141 100		-460 947		14 141 100	14 043 735	-97 365	-97 365	-97 365	-804 420	707 055	97 365
1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	-225 996	9 343 300				9 117 304	9 359 852	16 552	16 552	242 548	-224 617	467 165	-242 548
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	-387 770	10 273 800	623 000			10 509 030	10 595 261	321 461	-301 539	86 230	-427 460	513 690	-86 230
1:4	Åldreförsörjningsstöd	-52 982	1 190 100				1 137 118	1 204 060	13 960	13 960	66 941	-16 366	83 307	-66 941
1:5	Inkomstpensionstillägg		1 990 000				1 990 000	2 034 811	44 811	44 811	44 811	-54 689	99 500	-44 811
2	<i>Myndigheter</i>	-10 125	777 588				767 463	777 905	317	317	10 442	-43 989	54 431	-10 442
2:1	Pensionsmyndigheten	-10 125	777 588				767 463	777 905	317	317	10 442	-43 989	54 431	-10 442
UO 12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	3 612 850	103 578 007	624 030	-3 691 479		104 123 408	101 067 587	-2 510 420	-3 134 450	-3 055 821	-7 669 130	4 613 309	3 055 821
1:1	Barnbidrag	137 350	33 680 849		-138 053		33 680 147	33 389 537	-291 312	-291 312	-290 610	-1 974 651	1 684 041	290 610
1:2	Föräldraförsäkring	2 382 023	47 651 790	850	-2 382 023		47 652 640	46 919 161	-732 629	-733 479	-733 479	-2 899 676	2 166 197	733 479
1:3	Underhållsstöd	-8 446	2 593 662				2 585 216	2 691 654	97 992	97 992	106 439	-101 053	207 492	-106 439
1:4	Adoptionsbidrag	11 259	14 784		-11 259		14 784	8 699	-6 085	-6 085	-6 085	-6 528	443	6 085
1:5	Barnpension och efterlevandestöd	-69 480	1 018 600	63 180			1 012 300	1 017 506	-1 094	-64 274	5 207	-45 723	50 930	-5 207
1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	714 080	5 366 856		-714 080		5 366 856	3 950 843	-1 416 013	-1 416 013	-1 416 013	-1 661 186	245 173	1 416 013
1:7	Pensionsrätt för barnår		8 070 800				8 070 800	8 070 800	0	0	0	0		0
1:8	Bostadsbidrag	446 064	5 180 666	560 000	-446 064		5 740 666	5 019 388	-161 278	-721 278	-721 278	-980 311	259 033	721 278

	Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
UO 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering	1 607 448	7 790 741	165 000	-1 600 849		7 962 340	6 212 407	-1 578 334	-1 743 334	-1 749 933	-2 069 461	319 528	1 749 933
1 Nyanlända invandras etablering	1 548 647	6 538 283		-1 548 647		6 538 283	4 871 617	-1 666 666	-1 666 666	-1 666 666	-1 979 546	312 880	1 666 666
1:1 Etableringsåtgärder	1 860	172 030		-1 860		172 030	162 335	-9 695	-9 695	-9 695	-9 695	0	9 695
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	1 459 079	6 194 640		-1 459 079		6 194 640	4 676 048	-1 518 592	-1 518 592	-1 518 592	-1 826 324	307 732	1 518 592
1:3 Hemustrustningslån	87 708	171 613		-87 708		171 613	33 234	-138 379	-138 379	-138 379	-143 527	5 148	138 379
2 Diskriminering	14 591	221 475		-10 783		225 284	214 817	-6 658	-6 658	-10 467	-14 302	3 835	10 467
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	6 621	128 556		-2 812		132 365	125 123	-3 433	-3 433	-7 242	-11 077	3 835	7 242
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	7 971	92 919		-7 971		92 919	89 694	-3 225	-3 225	-3 225	-3 225	0	3 225
3 Jämställdhet	41 177	512 775	165 000	-38 927		680 025	604 915	92 140	-72 860	-75 110	-77 377	2 267	75 110
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	37 846	409 039	165 000	-37 846		574 039	502 306	93 267	-71 733	-71 733	-71 733		71 733
3:2 Jämställdhetsmyndigheten	2 546	75 573		-296		77 823	75 618	45	45	-2 205	-4 472	2 267	2 205
3:3 Bidrag för kvinnors organisering	785	28 163		-785		28 163	26 991	-1 172	-1 172	-1 172	-1 172		1 172
4 Segregation	3 033	518 208		-2 493		518 748	521 057	2 849	2 849	2 309	1 763	546	-2 309
4:1 Åtgärder mot segregation	2 490	500 000		-2 490		500 000	499 418	-582	-582	-582	-582		582
4:2 Delegationen mot segregation	543	18 208		-3		18 748	21 639	3 431	3 431	2 891	2 345	546	-2 891
UO 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	11 309 851	105 724 319	574 300	-11 175 799		106 432 671	91 947 230	-13 777 089	-14 351 389	-14 485 441	-18 999 832	4 514 391	14 485 441

		Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
1	Arbetsmarknad	11 155 732	104 753 265	572 800	-11 044 060		105 437 737	90 980 947	-13 772 318	-14 345 118	-14 456 790	-18 946 435	4 489 645	14 456 790
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	108 970	7 853 774	-5 000			7 957 744	7 739 692	-114 082	-109 082	-218 052	-453 515	235 463	218 052
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	3 259 905	52 882 733	-180 000	-3 259 905		52 702 733	45 424 690	-7 458 043	-7 278 043	-7 278 043	-9 678 536	2 400 493	7 278 043
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	3 464 804	11 738 323	627 800	-3 464 804		12 366 123	11 424 593	-313 730	-941 530	-941 530	-1 554 504	612 974	941 530
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	1 064 193	20 481 668		-1 064 193		20 481 668	19 205 433	-1 276 235	-1 276 235	-1 276 235	-1 969 558	693 323	1 276 235
1:5	Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	7 237	122 394		-3 636		125 995	123 286	892	892	-2 709	-6 380	3 671	2 709
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	287 418	1 995 600		-287 418		1 995 600	1 299 687	-695 913	-695 913	-695 913	-795 693	99 780	695 913
1:7	Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027		50 000				50 000		-50 000	-50 000	-50 000	-52 500	2 500	50 000
1:8	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	1 096	42 727		0		43 823	42 704	-23	-23	-1 120	-2 401	1 281	1 120
1:9	Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	-1 995	79 498				77 503	78 286	-1 212	-1 212	783	-1 601	2 384	-783
1:10	Bidrag till administration av grundbeloppet		58 714				58 714	58 714	0	0	0	0		0
1:11	Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		8 303				8 303	8 303	0	0	0	0	0	0
1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	1 215 036	2 900 000		-1 215 036		2 900 000	829 659	-2 070 341	-2 070 341	-2 070 341	-2 215 341	145 000	2 070 341
1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	1 553 903	4 843 289	151 000	-1 553 903		4 994 289	3 399 208	-1 444 081	-1 595 081	-1 595 081	-1 804 095	209 014	1 595 081

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid- anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	195 164	1 696 242	-21 000	-195 164	1 675 242	1 346 692	-349 550	-328 550	-328 550	-412 312	83 762	328 550
2	Arbetsliv	48 633	971 054	1 500	-26 253	994 934	966 283	-4 771	-6 271	-28 650	-53 396	24 746	28 650
2:1	Arbetsmiljöverket	25 771	695 281		-7 065	713 987	696 136	855	855	-17 851	-38 709	20 858	17 851
2:2	Arbetsdomstolen	3 287	34 661	-500	-2 305	35 143	32 720	-1 941	-1 441	-2 423	-3 447	1 024	2 423
2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	3 607	33 722	3 000	-3 607	36 722	33 715	-7	-3 007	-3 007	-3 040	33	3 007
2:4	Medlingsinstitutet	7 345	56 247	-500	-5 679	57 413	55 866	-381	119	-1 547	-3 219	1 672	1 547
2:5	Myndigheten för arbetsmiljökunskap	8 536	39 143	-500	-7 510	39 669	37 126	-2 017	-1 517	-2 543	-3 702	1 159	2 543
2:6	Regional skyddsombudsverksamhet	87	112 000		-87	112 000	110 721	-1 279	-1 279	-1 279	-1 279		1 279
	<i>Äldre anslag</i>	<i>105 486</i>			<i>-105 486</i>	<i>0</i>				<i>0</i>	<i>0</i>		<i>0</i>
1:14 (2020)	Lån till körkort	105 486			-105 486	0				0	0		0
UO 15	Studiestöd	1 904 851	28 313 111	512 300	-2 069 101	28 661 161	26 588 058	-1 725 053	-2 237 353	-2 073 102	-3 286 092	1 212 990	2 073 102
1:1	Studiehjälp	107 626	4 388 624		-107 626	4 388 624	4 344 978	-43 646	-43 646	-43 646	-263 077	219 431	43 646
1:2	Studiemedel	1 410 406	20 219 925	461 300	-1 576 977	20 514 654	18 856 090	-1 363 835	-1 825 135	-1 658 564	-2 485 772	827 208	1 658 564
1:3	Avsättning för kreditförluster	99 754	2 029 714	30 000	-99 754	2 059 714	1 863 223	-166 491	-196 491	-196 491	-297 976	101 485	196 491
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	10 096	100 028		-10 096	100 028	102 025	1 997	1 997	1 997	-3 004	5 001	-1 997
1:5	Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	12 713	62 150		-12 713	62 150	47 575	-14 575	-14 575	-14 575	-17 681	3 106	14 575

		Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	2 814	27 000		-2 814		27 000	25 881	-1 119	-1 119	-1 119	-2 469	1 350	1 119
1:7	Studiestartsstöd	258 499	542 000		-258 499		542 000	419 712	-122 288	-122 288	-122 288	-149 388	27 100	122 288
1:8	Centrala studiestödsnämnden	1 814	926 576	21 000			949 390	912 537	-14 039	-35 039	-36 853	-64 650	27 797	36 853
1:9	Överklagandenämnden för studiestöd	1 129	17 094		-622		17 601	16 037	-1 057	-1 057	-1 564	-2 076	512	1 564
UO 16	Utbildning och universitetsforskning	2 362 594	92 077 789	1 798 618	-1 949 618		94 289 383	91 345 995	-731 794	-2 530 412	-2 943 387	-3 854 819	911 432	2 943 387
<i>1</i>	<i>Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning</i>	<i>1 663 553</i>	<i>31 044 337</i>	<i>1 520 950</i>	<i>-1 580 507</i>		<i>32 648 333</i>	<i>30 570 900</i>	<i>-473 437</i>	<i>-1 994 387</i>	<i>-2 077 433</i>	<i>-2 341 723</i>	<i>264 290</i>	<i>2 077 433</i>
1:1	Statens skolverk	55 158	1 156 702		-21 081		1 190 779	1 152 379	-4 323	-4 323	-38 400	-73 101	34 701	38 400
1:2	Statens skolinspektion	28 290	468 004		-14 985		481 309	467 892	-112	-112	-13 417	-27 457	14 040	13 417
1:3	Specialpedagogiska skolmyndigheten	23 823	769 676		-950		792 549	769 082	-594	-594	-23 467	-46 557	23 090	23 467
1:4	Sameskolstyrelsen	712	58 003				58 715	58 157	154	154	-558	-2 298	1 740	558
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	484 018	4 797 193	119 500	-484 018		4 916 693	4 499 328	-297 865	-417 365	-417 365	-417 365	0	417 365
1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	74 655	315 218		-74 655		315 218	235 619	-79 599	-79 599	-79 599	-79 599	0	79 599
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	7 393	3 903 000		-7 393		3 903 000	3 895 938	-7 062	-7 062	-7 062	-7 062	0	7 062
1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	4 889	208 720		-4 889		208 720	205 622	-3 098	-3 098	-3 098	-8 098	5 000	3 098
1:9	Bidrag till svensk undervisning i utlandet	9 330	109 986		-9 330		109 986	91 792	-18 194	-18 194	-18 194	-18 194	0	18 194
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	246 849	504 026	245 500	-246 849		749 526	476 297	-27 729	-273 229	-273 229	-273 229	0	273 229

		Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
1:11	Skolforskningsinstitutet	2 304	24 735		-1 572		25 467	23 935	-800	-800	-1 532	-2 274	742	1 532
1:12	Praktiknära skolforskning	0	18 543		0		18 543	18 543	0	0	0	0		0
1:13	Bidrag till lärarlöner	546 194	4 875 000		-546 194		4 875 000	4 247 038	-627 962	-627 962	-627 962	-627 962		627 962
1:14	Särskilda insatser inom skolområdet	448	163 418		-448		163 418	163 176	-242	-242	-242	-242		242
1:15	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	45 213	6 230 000		-45 213		6 230 000	6 179 957	-50 043	-50 043	-50 043	-50 043		50 043
1:16	Bidrag till vissa studier	11 326	17 525		-11 326		17 525	7 842	-9 683	-9 683	-9 683	-9 683	0	9 683
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	0	3 660 422	1 146 200	0		4 806 622	4 360 864	700 442	-445 758	-445 758	-445 758	0	445 758
1:18	Myndigheten för yrkeshögskolan	11 348	135 043	3 500			149 891	137 356	2 313	-1 187	-12 535	-16 586	4 051	12 535
1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	111 603	3 629 123	6 250	-111 603		3 635 373	3 580 083	-49 040	-55 290	-55 290	-236 216	180 926	55 290
2	<i>Universitet och högskolor</i>	<i>710 081</i>	<i>51 378 480</i>	<i>126 668</i>	<i>-351 483</i>		<i>51 863 747</i>	<i>50 982 439</i>	<i>-396 041</i>	<i>-522 709</i>	<i>-881 307</i>	<i>-1 072 228</i>	<i>190 921</i>	<i>881 307</i>
2:1	Universitetskanslersämbetet	757	158 416	3 000			162 173	154 617	-3 799	-6 799	-7 557	-12 309	4 752	7 557
2:2	Universitets- och högskolerådet	21 600	243 365		-15 232		249 733	218 033	-25 332	-25 332	-31 700	-39 000	7 300	31 700
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		2 024 767	18 200			2 042 967	2 042 967	18 200	0	0	0	0	0
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		2 286 199	49 229			2 335 428	2 335 428	49 229	0	0	0	0	0
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		2 338 713	8 667			2 347 380	2 347 380	8 667	0	0	0	0	0
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		2 349 033	57 922			2 406 955	2 406 955	57 922	0	0	0	0	0
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		2 367 673	8 667			2 376 340	2 376 340	8 667	0	0	0	0	0

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 683 952	41 192			1 725 144	1 725 144	41 192	0	0	0		0
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	122 417	1 956 642	10 400		2 089 459	2 000 059	43 417	33 017	-89 400	-89 400	0	89 400
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 724 084	36 175		1 760 259	1 760 259	36 175	0	0	0		0
2:11	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 574 894	4 333		1 579 227	1 566 505	-8 389	-12 722	-12 722	-12 722	0	12 722
2:12	Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 199 438	19 475		1 218 913	1 218 913	19 475	0	0	0		0
2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	228 822	1 745 179	3 033	-66 140	1 910 894	1 644 809	-100 370	-103 403	-266 085	-266 085	0	266 085
2:14	Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 032 655	23 199		1 055 854	1 055 854	23 199	0	0	0		0
2:15	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	19 728	794 587			814 315	776 180	-18 407	-18 407	-38 135	-38 135	0	38 135
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 684 033	46 973		1 731 006	1 731 006	46 973	0	0	0		0
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	0	1 392 824		0	1 392 824	1 392 824	0	0	0	0	0	0
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	0	1 772 596	61 421		1 834 017	1 834 017	61 421	0	0	0		0
2:19	Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		765 899	1 733		767 632	758 256	-7 643	-9 376	-9 376	-9 376	0	9 376
2:20	Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		419 006	9 913		428 919	428 919	9 913	0	0	0		0

		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:21	Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		762 672	2 600			765 272	765 272	2 600	0	0	0	0	0
2:22	Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		261 982	20 396			282 378	282 378	20 396	0	0	0	0	0
2:23	Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 193 374	19 500			1 212 874	1 212 874	19 500	0	0	0	0	0
2:24	Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå		358 437	27 815			386 252	386 252	27 815	0	0	0	0	0
2:25	Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		891 450	1 993			893 443	890 959	-491	-2 484	-2 484	-2 484	0	2 484
2:26	Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		289 187	29 701			318 888	318 888	29 701	0	0	0	0	0
2:27	Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		641 734	16 033			657 767	657 767	16 033	0	0	0	0	0
2:28	Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå		264 093	20 251			284 344	284 344	20 251	0	0	0	0	0
2:29	Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 065 801				1 065 801	1 041 989	-23 812	-23 812	-23 812	-23 812	0	23 812
2:30	Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		258 068	19 123			277 191	277 191	19 123	0	0	0	0	0
2:31	Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	13 583	294 155	867			308 605	278 897	-15 258	-16 125	-29 708	-29 708	0	29 708
2:32	Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå		105 476	3 186			108 662	108 662	3 186	0	0	0	0	0
2:33	Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		691 524	2 080			693 604	693 604	2 080	0	0	0	0	0

		Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
2:34	Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå		132 056	18 953			151 009	151 009	18 953	0	0	0		0
2:35	Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		213 734				213 734	213 734	0	0	0	0	0	0
2:36	Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		52 549	2 500			55 049	55 049	2 500	0	0	0		0
2:37	Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		121 873	867			122 740	122 740	867	0	0	0	0	0
2:38	Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		39 747	2 500			42 247	42 247	2 500	0	0	0		0
2:39	Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		575 147	3 033			578 180	578 180	3 033	0	0	0	0	0
2:40	Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå		89 866	15 091			104 957	104 957	15 091	0	0	0		0
2:41	Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		483 805	1 733			485 538	485 538	1 733	0	0	0	0	0
2:42	Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå		88 454	19 817			108 271	108 271	19 817	0	0	0		0
2:43	Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		528 496	2 167			530 663	530 663	2 167	0	0	0	0	0
2:44	Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå		110 977	3 988			114 965	114 965	3 988	0	0	0		0

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid- anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2:45	Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		456 042	2 080			458 122	458 122	2 080	0	0	0	0	0
2:46	Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå		80 509	21 555			102 064	102 064	21 555	0	0	0		0
2:47	Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		456 297	4 333			460 630	460 630	4 333	0	0	0	0	0
2:48	Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå		70 141	28 201			98 342	98 342	28 201	0	0	0		0
2:49	Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		366 811	2 916			369 727	369 727	2 916	0	0	0	0	0
2:50	Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå		57 261	8 620			65 881	65 881	8 620	0	0	0		0
2:51	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		423 937	4 451			428 388	428 388	4 451	0	0	0	0	0
2:52	Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå		77 740	14 964			92 704	92 704	14 964	0	0	0		0
2:53	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		179 761	433			180 194	180 194	433	0	0	0	0	0
2:54	Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		20 487	1 500			21 987	21 987	1 500	0	0	0		0
2:55	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		69 450	607			70 057	70 057	607	0	0	0	0	0
2:56	Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		11 399	1 500			12 899	12 899	1 500	0	0	0		0

		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:57	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		144 329				144 329	144 329	0	0	0	0	0	0
2:58	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		20 620	1 500			22 120	22 120	1 500	0	0	0		0
2:59	Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		478 043				478 043	478 043	0	0	0	0	0	0
2:60	Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå		93 612	30 526			124 138	124 138	30 526	0	0	0		0
2:61	Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		39 182				39 182	39 182	0	0	0	0		0
2:62	Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		21 518	2 500			24 018	24 018	2 500	0	0	0		0
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	98 657	3 773 958	63 256	-85 706		3 850 165	3 730 817	-43 141	-106 397	-119 348	-232 566	113 218	119 348
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	192 920	2 230 797	-700 000	-172 809		1 550 908	1 302 288	-928 509	-228 509	-248 620	-314 271	65 651	248 620
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	11 564	471 718		-11 564		471 718	469 511	-2 207	-2 207	-2 207	-2 207	0	2 207
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning		2 733 676				2 733 676	2 733 676	0	0	0	0	0	0
2:67	Särskilda bidrag inom högskoleområdet	33	72 580		-33		72 580	72 427	-153	-153	-153	-153	0	153
3	<i>Forskning</i>	-12 276	9 479 567	151 000	-15 944		9 602 347	9 654 017	174 450	23 450	51 671	-402 683	454 354	-51 671

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid-anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	-11 491	6 995 846	150 000	-238	7 134 116	7 205 723	209 877	59 877	71 606	-278 186	349 792	-71 606
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	-8 523	420 061			411 538	418 073	-1 988	-1 988	6 536	-14 467	21 003	-6 536
3:3	Vetenskapsrådet: Förvaltning	-12 724	183 119	1 000		171 395	175 050	-8 069	-9 069	3 655	-1 838	5 493	-3 655
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	-48 452	1 117 356			1 068 904	1 085 665	-31 691	-31 691	16 760	-39 107	55 867	-16 760
3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning	1 150	40 796			41 946	41 394	598	598	-552	-1 775	1 223	552
3:6	Institutet för rymdfysik	-46	57 273			57 227	57 381	108	108	154	-1 564	1 718	-154
3:7	Kungl. biblioteket	19 716	419 797		-7 281	432 231	422 775	2 978	2 978	-9 456	-22 049	12 593	9 456
3:8	Polarforskningssektariatet	38 318	49 663			87 981	56 708	7 045	7 045	-31 273	-33 756	2 483	31 273
3:9	Sunet	-186	49 183			48 997	49 183	0	0	186	-2 273	2 459	-186
3:10	Överklagandenämnden för etikprövning	12	5 381			5 393	5 474	93	93	81	-80	161	-81
3:11	Etikprövningsmyndigheten	5 033	43 788		-3 753	45 068	41 411	-2 377	-2 377	-3 657	-4 970	1 313	3 657
3:12	Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	4 548	8 309		-4 302	8 555	6 457	-1 852	-1 852	-2 098	-2 347	249	2 098
3:13	Särskilda utgifter för forskningsändamål	369	88 995		-369	88 995	88 725	-270	-270	-270	-270	0	270
4	<i>Vissa gemensamma ändamål</i>	<i>882</i>	<i>175 405</i>		<i>-1 331</i>	<i>174 957</i>	<i>138 639</i>	<i>-36 766</i>	<i>-36 766</i>	<i>-36 317</i>	<i>-38 184</i>	<i>1 867</i>	<i>36 317</i>
4:1	Internationella program	-768	81 589			80 821	67 212	-14 377	-14 377	-13 609	-13 609	0	13 609
4:2	Avgift till Unesco och ICCROM	18	30 886		-18	30 886	30 299	-587	-587	-587	-2 131	1 544	587
4:3	Kostnader för Svenska Unescorådet	1 015	10 787		-695	11 106	11 170	383	383	64	-259	323	-64

	Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
4:4	Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	617	52 143			52 143	29 958	-22 185	-22 185	-22 185	-22 185	0	22 185
	<i>Äldre anslag</i>	354				0				0	0		0
1:11 (2020)	Fler anställda i lågstadiet	354				0				0	0		0
UO 17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	67 953	17 790 875	5 035 300	-72 835	22 821 293	22 683 074	4 892 199	-143 101	-138 218	-351 576	213 358	138 218
	<i>Kulturområdesövergripande verksamhet</i>												
1		16 749	3 649 002	1 754 000	-5 642	5 414 109	5 346 402	1 697 400	-56 600	-67 707	-146 116	78 409	67 707
1:1	Statens kulturråd	1 599	67 099			68 698	62 076	-5 023	-5 023	-6 623	-8 635	2 012	6 623
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	10 485	1 589 084	1 691 000	-1 454	3 289 115	3 237 850	1 648 766	-42 234	-51 265	-68 179	16 914	51 265
1:3	Skapande skola	1 003	201 465		-1 003	201 465	196 615	-4 850	-4 850	-4 850	-10 893	6 043	4 850
1:4	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	468	45 153		-487	45 134	45 491	338	338	357	-995	1 352	-357
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	181	9 852		-181	9 852	6 641	-3 211	-3 211	-3 211	-3 211	0	3 211
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	805	1 719 049	63 000	-805	1 782 049	1 781 014	61 965	-1 035	-1 035	-52 604	51 569	1 035
1:7	Myndigheten för kulturanalys	2 208	17 300		-1 712	17 796	16 716	-584	-584	-1 080	-1 599	519	1 080
2	<i>Teater, dans och musik</i>	4 297	1 466 593	20 600	-747	1 490 742	1 486 843	20 250	-350	-3 899	-14 406	10 507	3 899
2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner		1 116 333	20 600		1 136 933	1 136 933	20 600	0	0	0	0	0

		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	747	227 614		-747		227 614	227 228	-386	-386	-386	-7 214	6 828	386
2:3	Statens musikverk	3 549	122 646				126 195	122 683	37	37	-3 513	-7 192	3 679	3 513
3	<i>Litteraturen, läsandet och språket</i>	18 117	399 204		-12 276		405 046	390 146	-9 058	-9 058	-14 900	-20 853	5 953	14 900
3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	5 712	200 735		-5 712		200 735	190 931	-9 804	-9 804	-9 804	-9 804	0	9 804
3:2	Myndigheten för tillgängliga medier	9 775	127 349		-5 996		131 128	128 242	893	893	-2 886	-6 706	3 820	2 886
3:3	Institutet för språk och folkminnen	2 631	71 120		-568		73 183	70 972	-148	-148	-2 210	-4 343	2 133	2 210
4	<i>Bildkonst, arkitektur, form och design</i>	6 569	136 790	2 000	-4 314		141 044	135 858	-932	-2 932	-5 187	-9 015	3 828	5 187
4:1	Statens konstråd	2 701	11 007		-1 748		11 960	10 907	-100	-100	-1 053	-1 383	330	1 053
4:2	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	3 853	67 947		-2 565		69 235	65 239	-2 708	-2 708	-3 996	-6 034	2 038	3 996
4:3	Nämnden för hemslöjdsfrågor	14	11 767	2 000	-1		13 780	13 732	1 965	-35	-49	-127	78	49
4:4	Bidrag till bild- och formområdet	1	46 069		-1		46 069	45 980	-89	-89	-89	-1 471	1 382	89
5	<i>Kulturskaparnas villkor</i>	5 709	545 399	358 000	-105		909 003	901 928	356 529	-1 471	-7 075	-8 152	1 077	7 075
5:1	Konstnärsnämnden	674	22 568				23 242	22 565	-3	-3	-677	-1 354	677	677
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	5 035	522 831	358 000	-105		885 761	879 363	356 532	-1 468	-6 398	-6 798	400	6 398
6	<i>Arkiv</i>	-41 072	441 117				400 045	428 848	-12 269	-12 269	28 803	-1 197	30 000	-28 803
6:1	Riksarkivet	-41 072	441 117				400 045	428 848	-12 269	-12 269	28 803	-1 197	30 000	-28 803
7	<i>Kulturmiljö</i>	4 062	1 024 538	20 000	-20		1 048 580	1 052 692	28 154	8 154	4 112	-12 583	16 695	-4 112

		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
7:1	Riksantikvarieämbetet	6 846	288 996		0		295 842	297 179	8 183	8 183	1 337	-7 332	8 669	-1 337
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	-2 784	267 542	20 000	-20		284 738	287 514	19 972	-28	2 776	-5 250	8 026	-2 776
7:3	Kyrkoantikvarisk ersättning		460 000				460 000	460 000	0	0	0	0	0	0
7:4	Bidrag till arbetslivsmuseer		8 000				8 000	8 000	0	0	0	0		0
8	Museer och utställningar	13 703	1 800 589	209 700	-10 136		2 013 856	1 970 535	169 946	-39 754	-43 321	-87 138	43 817	43 321
8:1	Centrala museer: Myndigheter	13 467	1 400 991	152 100	-10 056		1 556 502	1 518 590	117 599	-34 501	-37 911	-79 935	42 024	37 911
8:2	Centrala museer: Stiftelser		268 714	28 000			296 714	296 714	28 000	0	0	0	0	0
8:3	Bidrag till vissa museer		71 019	29 600			100 619	100 619	29 600	0	0	0	0	0
8:4	Forum för levande historia	156	59 785				59 941	54 612	-5 173	-5 173	-5 329	-7 122	1 793	5 329
8:5	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	80	80		-80		80		-80	-80	-80	-80	0	80
9	Trossamfund	1 618	120 131		-1 225		120 524	128 055	7 924	7 924	7 531	-3 382	10 913	-7 531
9:1	Myndigheten för stöd till trossamfund	437	13 212		-44		13 605	13 882	670	670	278	-118	396	-278
9:2	Stöd till trossamfund	1 181	106 919		-1 181		106 919	114 173	7 254	7 254	7 254	-3 263	10 517	-7 254
10	Film		553 444	396 000			949 444	949 444	396 000	0	0	0	0	0
10:1	Filmstöd		553 444	396 000			949 444	949 444	396 000	0	0	0	0	0
11	Medier	15 161	81 841		-14 736		82 266	73 322	-8 519	-8 519	-8 944	-9 655	711	8 944
11:1	Sändningar av TV Finland		8 721				8 721	8 721	0	0	0	0	0	0
11:2	Forskning och dokumentation om medietvecklingen		3 434				3 434	3 434	0	0	0	0	0	0

	Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
11:3	Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	57	483			483	422	-61	-61	-61	-61	0	61
11:4	Statens medieråd	425	23 722			24 147	23 472	-250	-250	-675	-1 386	711	675
11:5	Stöd till taltidningar	14 679	45 481			45 481	37 273	-8 208	-8 208	-8 208	-8 208	0	8 208
12	<i>Ungdomspolitik</i>	6 443	344 319			345 869	340 736	-3 583	-3 583	-5 132	-6 681	1 549	5 132
12:1	Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor	2 288	51 639			53 189	51 574	-65	-65	-1 615	-3 164	1 549	1 615
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	4 154	290 680			290 680	287 554	-3 126	-3 126	-3 126	-3 126	0	3 126
12:3	Särskilda insatser inom ungdomspolitik	0	2 000			2 000	1 609	-391	-391	-391	-391	0	391
13	<i>Politik för det civila samhället</i>	5 823	2 203 518	2 105 000	-5 823	4 308 518	4 293 192	2 089 674	-15 326	-15 326	-15 486	160	15 326
13:1	Stöd till idrotten	30	1 966 811	1 955 000	-30	3 921 811	3 921 630	1 954 819	-181	-181	-341	160	181
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	2 328	102 164		-2 328	102 164	101 133	-1 031	-1 031	-1 031	-1 031	0	1 031
13:3	Stöd till friluftorganisationer		47 785			47 785	47 785	0	0	0	0	0	0
13:4	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	0	15 000		0	15 000	15 000	0	0	0	0	0	0
13:5	Insatser för den ideella sektorn	3 465	71 758	150 000	-3 465	221 758	207 644	135 886	-14 114	-14 114	-14 114	0	14 114
14	<i>Folkbildning</i>	12 902	4 948 172	170 000	-12 917	5 118 157	5 110 880	162 708	-7 292	-7 277	-14 730	7 453	7 277
14:1	Bidrag till folkbildningen		4 559 683	210 000		4 769 683	4 769 683	210 000	0	0	0	0	0
14:2	Bidrag till tolkutbildning	12 917	55 331		-12 917	55 331	48 067	-7 264	-7 264	-7 264	-8 923	1 659	7 264

		Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen		140 000	-40 000			100 000	100 000	-40 000	0	0	0	0	0
14:4	Särskilt utbildningsstöd	-15	193 158				193 143	193 130	-28	-28	-13	-5 807	5 794	13
15	Tillsyn över spelmarknaden	-2 127	76 218				74 091	74 192	-2 026	-2 026	102	-2 184	2 286	-102
15:1	Spelinspektionen	-2 127	76 218				74 091	74 192	-2 026	-2 026	102	-2 184	2 286	-102
UO 18	Samhälls-planering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	278 122	5 578 679	13 000	-237 351		5 632 450	5 188 225	-390 454	-403 454	-444 224	-483 555	39 331	444 224
1	<i>Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmåteriverksamhet</i>	275 650	5 305 025	10 000	-234 790		5 355 884	4 912 529	-392 496	-402 496	-443 355	-475 136	31 781	443 355
1:1	Bostadspolitisk utveckling	1 702	20 600		-1 702		20 600	15 084	-5 516	-5 516	-5 516	-5 516		5 516
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	23 000	12 500		-23 000		12 500	3 920	-8 580	-8 580	-8 580	-8 580		8 580
1:3	Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	39 270	43 000		-39 270		43 000	2 045	-40 955	-40 955	-40 955	-40 955	0	40 955
1:4	Boverket	27 235	342 583	10 000	-17 711		362 107	329 691	-12 892	-22 892	-32 416	-42 468	10 052	32 416
1:5	Statens geotekniska institut	3 066	55 328		-1 551		56 843	51 413	-3 915	-3 915	-5 430	-7 089	1 659	5 430
1:6	Lantmäteriet	21 284	669 014		-1 463		688 835	671 356	2 342	2 342	-17 478	-37 548	20 070	17 478
1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	114 513	955 000	-650 000	-114 513		305 000	79 721	-875 279	-225 279	-225 279	-225 279	0	225 279
1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	21 719	3 150 000	650 000	-21 719		3 800 000	3 712 363	562 363	-87 637	-87 637	-87 637		87 637

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid- anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:9	Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	7 196	20 000		-7 196		20 000	18 374	-1 626	-1 626	-1 626	-1 626		1 626
1:10	Innovativt och hållbart byggande	16 664	37 000		-6 664		47 000	28 561	-8 439	-8 439	-18 439	-18 439		18 439
2	Konsumentpolitik	2 472	273 654	3 000	-2 561		276 565	275 696	2 042	-958	-869	-8 419	7 550	869
2:1	Konsumentverket	115	169 689		-1 001		168 803	168 110	-1 579	-1 579	-693	-5 783	5 090	693
2:2	Allmänna reklamationsnämnden	-30	52 148	3 000			55 118	55 636	3 488	488	518	-1 046	1 564	-518
2:3	Fastighetsmäklarinspektionen	2 350	29 884		-1 523		30 711	30 273	389	389	-438	-1 334	896	438
2:4	Åtgärder på konsumentområdet	37	17 559		-37		17 559	17 302	-257	-257	-257	-257	0	257
2:5	Bidrag till miljömärkning av produkter		4 374				4 374	4 374	0	0	0	0		0
UO 19	Regional utveckling	469 471	4 173 425	30 000	-480 897		4 191 999	3 223 652	-949 773	-979 773	-968 347	-1 169 042	200 695	968 347
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	83 993	1 804 037	5 000	-95 419		1 797 611	1 531 083	-272 954	-277 954	-266 528	-356 772	90 244	266 528
1:2	Transportbidrag	24 911	400 864	25 000	-24 911		425 864	414 514	13 650	-11 350	-11 350	-23 375	12 025	11 350
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	360 567	1 818 524		-360 567		1 818 524	1 278 056	-540 468	-540 468	-540 468	-631 394	90 926	540 468
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027		150 000				150 000		-150 000	-150 000	-150 000	-157 500	7 500	150 000
UO 20	Allmän miljö- och naturvård	2 991 804	16 202 213	1 998 000	-2 590 887		18 601 130	16 724 656	522 443	-1 475 557	-1 876 474	-1 998 737	122 263	1 876 474
1	Miljöpolitik	3 011 144	15 012 042	1 998 000	-2 590 887		17 430 299	15 553 903	541 861	-1 456 139	-1 876 396	-1 962 956	86 560	1 876 396
1:1	Naturvårdsverket	7 877	595 611	12 000			615 488	603 014	7 403	-4 597	-12 474	-30 385	17 911	12 474
1:2	Miljöövervakning m.m.	18 677	507 714		-18 677		507 714	486 363	-21 351	-21 351	-21 351	-21 351	0	21 351

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid- anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:3	Åtgärder för värdefull natur	5 840	1 962 035	10 000	-5 840	1 972 035	1 915 899	-46 136	-56 136	-56 136	-62 136	6 000	56 136
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	252 560	1 146 718		-252 560	1 146 718	652 172	-494 546	-494 546	-494 546	-504 546	10 000	494 546
1:5	Miljöforskning	622	98 825		-622	98 825	98 033	-792	-792	-792	-792	0	792
1:6	Kemikalieinspektionen	7 076	280 699			287 775	279 895	-804	-804	-7 879	-16 299	8 420	7 879
1:7	Avgifter till Internationella organisationer	-458	272 131		-117	271 556	265 553	-6 578	-6 578	-6 003	-14 166	8 163	6 003
1:8	Klimatbonus	82 259	2 910 000	1 900 000	-82 259	4 810 000	4 809 582	1 899 582	-418	-418	-418		418
1:9	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	-194	294 952			294 758	290 148	-4 804	-4 804	-4 610	-13 458	8 848	4 610
1:10	Klimatanpassning	17 896	78 000	40 000	-14 200	121 695	108 047	30 047	-9 953	-13 649	-15 089	1 440	13 649
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	84 732	1 399 565	5 500	-84 732	1 405 065	1 347 950	-51 615	-57 115	-57 115	-57 115	0	57 115
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	103 737	265 000	-15 000	-103 737	250 000	96 895	-168 105	-153 105	-153 105	-161 055	7 950	153 105
1:13	Internationellt miljösamarbete	-144	47 400		0	47 256	40 871	-6 529	-6 529	-6 386	-6 776	390	6 386
1:14	Skydd av värdefull natur	-3 296	1 685 500			1 682 204	1 669 536	-15 964	-15 964	-12 668	-22 668	10 000	12 668
1:15	Havs- och vattenmyndigheten	5 817	247 966	4 500		258 283	250 494	2 528	-1 972	-7 790	-15 228	7 438	7 790
1:16	Klimatinvesteringar	1 877 448	1 935 000	-20 000	-1 477 448	2 315 000	2 025 717	90 717	110 717	-289 283	-289 283	0	289 283
1:17	Klimatpremier	62 979	170 000	100 000	-62 979	270 000	125 330	-44 670	-144 670	-144 670	-144 670	0	144 670
1:18	Stöd för gröna och trygga samhällen	38 277	150 000		-38 277	150 000	148 666	-1 334	-1 334	-1 334	-1 334		1 334
1:19	Industriklivet	435 389	749 926	1 000	-435 389	750 926	266 033	-483 893	-484 893	-484 893	-484 893	0	484 893
1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	14 050	215 000	-40 000	-14 050	175 000	73 706	-141 294	-101 294	-101 294	-101 294		101 294

		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid-anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2	<i>Miljöforskning</i>	-19 340	1 190 171				1 170 831	1 170 753	-19 418	-19 418	-78	-35 781	35 703	78
2:1	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	2 899	101 263				104 162	103 570	2 307	2 307	-592	-3 628	3 036	592
2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	-22 238	1 088 908				1 066 670	1 067 183	-21 725	-21 725	514	-32 153	32 667	-514
UO 21	Energi	236 176	4 514 129	180 000	-110 357		4 819 949	3 332 306	-1 181 823	-1 361 823	-1 487 643	-1 564 962	77 319	1 487 643
1:1	Statens energimyndighet	-3 823	365 421				361 598	351 751	-13 670	-13 670	-9 847	-20 809	10 962	9 847
1:2	Insatser för energieffektivisering	9 481	28 000		-9 481		28 000	23 587	-4 413	-4 413	-4 413	-5 063	650	4 413
1:3	Insatser för förnybar elproduktion	1 656	25 000		-1 656		25 000	24 853	-147	-147	-147	-897	750	147
1:4	Energiforskning	25 231	1 515 223		-25 231		1 515 223	1 481 795	-33 428	-33 428	-33 428	-77 365	43 937	33 428
1:5	Infrastruktur för elektrifierade transporter	29 114	550 000	-100 000	-29 114		450 000	47 105	-502 895	-402 895	-402 895	-402 895	0	402 895
1:6	Energimarknadsinspektionen	2 878	152 757				155 635	151 273	-1 484	-1 484	-4 362	-8 944	4 582	4 362
1:7	Energiteknik	72 764	1 462 400	260 000			1 795 164	808 587	-653 813	-913 813	-986 578	-986 578	0	986 578
1:8	Elberedskap	96 271	270 000		-42 271		324 000	285 423	15 423	15 423	-38 577	-49 437	10 860	38 577
1:9	Avgifter till internationella organisationer	1 880	25 328		-1 880		25 328	23 750	-1 578	-1 578	-1 578	-2 156	578	1 578
1:10	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	724	120 000	20 000	-724		140 000	134 181	14 181	-5 819	-5 819	-10 819	5 000	5 819
UO 22	Kommunikationer	7 294 726	73 916 227	3 849 000	-606 777		84 453 176	72 097 293	-1 818 934	-5 667 934	-12 355 883	-15 250 839	2 894 956	12 355 883
1	<i>Transportpolitik</i>	6 347 812	71 557 995	3 873 000	-591 113		81 187 693	69 770 785	-1 787 210	-5 660 210	-11 416 908	-14 245 034	2 828 126	11 416 908

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid-anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	4 360 238	30 803 884	15 000	-103 306	35 075 816	27 380 713	-3 423 171	-3 438 171	-7 695 103	-9 094 153	1 399 050	7 695 103
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	1 169 183	28 105 316	1 973 000		31 247 499	28 863 889	758 573	-1 214 427	-2 383 611	-3 492 868	1 109 257	2 383 611
1:3	Trafikverket	74 847	1 418 687		-32 254	1 461 280	1 360 387	-58 300	-58 300	-100 893	-143 453	42 560	100 893
1:4	Ersättning för sjöräddning och fritidsbåtsändamål		188 308			188 308	188 308	0	0	0	0		0
1:5	Ersättning för viss kanal- och slussinfrastruktur		62 284			62 284	62 284	0	0	0	0		0
1:6	Ersättning avseende icke statliga flygplatser	1 617	88 013	277 000	-2 807	363 823	294 865	206 852	-70 148	-68 958	-90 358	21 400	68 958
1:7	Trafikavtal	28 080	1 058 000		-28 080	1 058 000	925 361	-132 639	-132 639	-132 639	-238 439	105 800	132 639
1:8	Viss internationell verksamhet	191	28 757		-191	28 757	28 580	-177	-177	-177	-177		177
1:9	Statens väg- och transportforskningsinstitut		86 694			86 694	86 627	-67	-67	-67	-2 667	2 600	67
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk		150 000	478 000		628 000	637 752	487 752	9 752	9 752	-5 248	15 000	-9 752
1:11	Trängselskatt i Stockholm	49 940	2 238 770			2 288 710	2 135 198	-103 572	-103 572	-153 511	-160 581	7 070	153 511
1:12	Transportstyrelsen	74 325	2 232 912		-10 302	2 296 935	2 186 800	-46 112	-46 112	-110 135	-177 122	66 987	110 135
1:13	Trafikanalys	6 814	70 855		-4 714	72 955	65 598	-5 257	-5 257	-7 357	-9 362	2 005	7 357
1:14	Trängselskatt i Göteborg	25 804	1 008 049			1 033 853	1 000 900	-7 149	-7 149	-32 954	-40 301	7 347	32 954
1:15	Sjöfartsstöd	359 459	1 630 000		-359 459	1 630 000	1 182 086	-447 914	-447 914	-447 914	-496 814	48 900	447 914
1:16	Internationell tågtrafik	50 000	5 000		-50 000	5 000	981	-4 019	-4 019	-4 019	-4 169	150	4 019
1:17	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	73 243	231 000			304 243	122 079	-108 921	-108 921	-182 163	-182 163		182 163

	Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp	
1:18	Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	74 070	2 000 000	1 000 000		3 074 070	3 074 000	1 074 000	74 000	-70	-70		70	
1:19	Lån till körkort		151 466			151 466	44 380	-107 086	-107 086	-107 086	-107 086	0	107 086	
1:20	Tillskott till Sjöfartsverket			130 000		130 000	130 000	130 000	0	0	0		0	
2	Politiken för informationssamhället	17 565	2 358 232	-24 000	-15 664	2 336 134	2 267 398	-90 834	-66 834	-68 735	-135 565	66 830	68 735	
2:1	Post- och telestyrelsen	2 135	74 724	1 000	-233	77 626	76 011	1 287	287	-1 615	-3 856	2 241	1 615	
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	2 503	136 278		-2 503	136 278	125 973	-10 305	-10 305	-10 305	-14 393	4 088	10 305	
2:3	Grundläggande betaltjänster	2 916	28 037		-2 916	28 037	22 793	-5 244	-5 244	-5 244	-6 025	781	5 244	
2:4	Informationsteknik och telekommunikation	2 725	54 844		-2 725	54 844	51 796	-3 048	-3 048	-3 048	-3 048		3 048	
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	7 287	1 845 014	-25 000	-7 287	1 820 014	1 777 867	-67 147	-42 147	-42 147	-97 497	55 350	42 147	
2:6	Myndigheten för digital förvaltning		145 691	5 500		151 191	146 951	1 260	-4 240	-4 240	-8 610	4 370	4 240	
2:7	Digital förvaltning		73 644	-5 500		68 144	66 008	-7 636	-2 136	-2 136	-2 136	0	2 136	
	<i>Äldre anslag</i>	<i>929 349</i>				<i>929 349</i>	<i>59 110</i>	<i>59 110</i>	<i>59 110</i>	<i>-870 240</i>	<i>-870 240</i>		<i>870 240</i>	
1:20	(2020) Tillskott till Luftfartsverket	892 056				892 056	21 817	21 817	21 817	-870 240	-870 240		870 240	
1:21	(2020) Tillskott till Sjöfartsverket	37 293				37 293	37 293	37 293	37 293	0	0		0	
UO 23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	944 755	22 581 344	1 253 732	-894 102	0	23 885 729	19 630 039	-2 951 305	-4 205 037	-4 255 689	-5 549 398	1 293 709	4 255 689

		Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
1:1	Skogsstyrelsen	20 165	545 190		-5 488		559 868	531 518	-13 672	-13 672	-28 350	-44 708	16 358	28 350
1:2	Insatser för skogsbruket	56 614	360 073	365 000	-9 690		771 997	662 054	301 981	-63 019	-109 943	-126 695	16 752	109 943
1:3	Statens veterinärmedicinska anstalt	4 527	161 222				165 749	160 871	-351	-351	-4 878	-9 714	4 836	4 878
1:4	Bidrag till veterinär fältverksamhet	-28	127 557				127 529	127 529	-28	-28	0	-3 826	3 826	0
1:5	Djurhållsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	59	9 933		-59		9 933	9 935	2	2	2	-295	297	-2
1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	-13 323	133 349	430 000	-104	0	549 922	483 817	350 468	-79 532	-66 106	-105 440	39 334	66 106
1:7	Ersättningar för viltskador m.m.	92	52 778		-92		52 778	32 008	-20 770	-20 770	-20 770	-20 770	0	20 770
1:8	Statens jordbruksverk	6 855	614 194				621 049	622 877	8 683	8 683	1 828	-17 826	19 654	-1 828
1:9	Bekämpande av växtskadegörare	34	12 000		-34		12 000	12 165	165	165	165	-195	360	-165
1:10	Gärdsstöd m.m.	143 614	7 159 000		-143 614		7 159 000	6 945 563	-213 437	-213 437	-213 437	-929 337	715 900	213 437
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	10 204	137 000	13 000	-10 204		150 000	128 703	-8 297	-21 297	-21 297	-34 997	13 700	21 297
1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	12 319	31 250		-12 319		31 250	12 049	-19 201	-19 201	-19 201	-19 201		19 201
1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	44 893	167 000		-44 893		167 000	152 069	-14 931	-14 931	-14 931	-14 931		14 931
1:14	Livsmedelsverket	6 821	270 012				276 833	270 946	934	934	-5 887	-13 987	8 100	5 887
1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	4 771	194 160		-4 771		194 160	174 298	-19 862	-19 862	-19 862	-19 862	0	19 862
1:16	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	-2 988	42 913				39 925	43 190	277	277	3 265	-1 026	4 291	-3 265
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	444 514	5 310 097	-389 000	-433 892		4 931 719	3 195 031	-2 115 066	-1 726 066	-1 736 689	-1 958 718	222 029	1 736 689

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid-anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	225 784	3 732 376	808 400	-225 784	4 540 776	2 704 513	-1 027 863	-1 836 263	-1 836 263	-2 022 706	186 443	1 836 263
1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	-412	249 830		-250	249 168	251 205	1 375	1 375	2 037	-5 457	7 494	-2 037
1:20	Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.		14 116			14 116	14 146	30	30	30	-393	423	-30
1:21	Åtgärder på fjällägenheter		1 529			1 529	1 359	-170	-170	-170	-322	152	170
1:22	Främjande av rennäringen m.m.	-7 890	128 915			121 025	119 862	-9 053	-9 053	-1 162	-14 053	12 891	1 162
1:23	Sveriges lantbruksuniversitet		2 143 772	26 332		2 170 104	2 170 104	26 332	0	0	0	0	0
1:24	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	-14 778	695 664			680 886	676 110	-19 554	-19 554	-4 776	-25 645	20 869	4 776
1:25	Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien		1 177			1 177	1 177	0	0	0	0		0
1:26	Nedsättning av slakteriavgifter	2 908	107 237		-2 908	107 237	101 920	-5 317	-5 317	-5 317	-5 317		5 317
1:27	Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet		29 000			29 000	25 022	-3 978	-3 978	-3 978	-3 978		3 978
1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027		30 000			30 000		-30 000	-30 000	-30 000	-30 000		30 000
1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027		120 000			120 000		-120 000	-120 000	-120 000	-120 000		120 000
UO 24	Näringsliv	108 477 261	15 355 253	79 401 200	-94 975 929	108 257 785	30 406 880	15 051 627	-64 349 573	-77 850 905	-79 510 311	1 659 406	77 850 905

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid- anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1	Näringspolitik	108 478 666	14 637 462	79 391 200	-94 964 341		107 542 987	29 702 172	15 064 710	-64 326 490	-77 840 815	-79 459 336	1 618 521	77 840 815
1:1	Verket för innovationssystem	-601	255 442	16 000			270 841	268 036	12 594	-3 406	-2 806	-10 469	7 663	2 806
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-25 775	3 548 255	-15 000	-933		3 506 547	3 567 935	19 680	34 680	61 388	-45 059	106 447	-61 388
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	15 000	1 054 268				1 069 268	1 069 268	15 000	15 000	0	0	0	0
1:4	Tillväxtverket	-8 538	327 175	835 000			1 153 637	960 853	633 678	-201 322	-192 784	-224 049	31 265	192 784
1:5	Näringslivsutveckling	187 391	977 022	-9 200	-25 552		1 129 661	729 408	-247 614	-238 414	-400 253	-407 588	7 335	400 253
1:6	Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	2 904	65 342		-1 027		67 219	63 802	-1 540	-1 540	-3 417	-5 377	1 960	3 417
1:7	Turistfrämjande		144 613	10 000			154 613	154 613	10 000	0	0	0	0	0
1:8	Sveriges geologiska undersökning	7 215	244 872		-1 928		250 159	244 170	-702	-702	-5 989	-13 335	7 346	5 989
1:9	Geovetenskaplig forskning	42	5 923		-42		5 923	5 923	0	0	0	0	0	0
1:10	Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	4 631	14 000		-4 631		14 000	10 979	-3 021	-3 021	-3 021	-3 441	420	3 021
1:11	Bolagsverket	2 203	45 898	3 000	-2 203		48 898	47 706	1 808	-1 192	-1 192	-3 486	2 294	1 192
1:12	Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien		8 327				8 327	8 327	0	0	0	0	0	0
1:13	Konkurrensverket	853	164 697				165 550	159 119	-5 578	-5 578	-6 431	-11 371	4 940	6 431
1:14	Konkurrensforskning	559	10 804		-559		10 804	10 821	17	17	17	-307	324	-17
1:15	Upprustning och drift av Göta kanal		119 910				119 910	119 910	0	0	0	0	0	0
1:16	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	3 965	24 850		-3 965		24 850	14 633	-10 217	-10 217	-10 217	-10 217	0	10 217
1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1 378 988	1 401 000		-1 378 988		1 401 000		-1 401 000	-1 401 000	-1 401 000	-1 401 000		1 401 000

	Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	-937	16 780	2 400		18 243	16 465	-315	-2 715	-1 778	-2 281	503	1 778
1:19	Finansiering av rättegångskostnader	2 347	18 000			18 000	19	-17 981	-17 981	-17 981	-19 781	1 800	17 981
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation		269 472	10 000		279 472	279 472	10 000	0	0	0	0	0
1:21	Patent- och registreringsverket	5 439	340 812			346 251	336 888	-3 924	-3 924	-9 363	-19 587	10 224	9 363
1:22	Stöd vid korttidsarbete	59 769 911	2 080 000	15 641 000	-53 769 911	23 721 000	7 836 973	5 756 973	-9 884 027	-15 884 027	-17 320 027	1 436 000	15 884 027
1:23	Stöd till enskilda näringsidkare	3 160 763	1 500 000	9 201 000		13 861 763	2 057 427	557 427	-8 643 573	-11 804 336	-11 804 336		11 804 336
1:24	Omställningsstöd	40 322 552	2 000 000	38 401 000	-36 322 552	44 401 000	9 931 777	7 931 777	-30 469 223	-34 469 223	-34 469 223	0	34 469 223
1:25	Researrangörslån			679 000		679 000	112 532	112 532	-566 468	-566 468	-566 468		566 468
1:26	Stöd till handelsbolag			2 537 000		2 537 000	363 656	363 656	-2 173 344	-2 173 344	-2 173 344		2 173 344
1:27	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	3 649 755		9 080 000	-3 449 703	9 280 052	1 259 362	1 259 362	-7 820 638	-8 020 690	-8 020 690		8 020 690
1:28	Evenemangsstöd			3 000 000		3 000 000	72 099	72 099	-2 927 901	-2 927 901	-2 927 901		2 927 901
2	<i>Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande</i>	<i>-1 405</i>	<i>717 791</i>	<i>10 000</i>	<i>-11 588</i>	<i>714 798</i>	<i>704 708</i>	<i>-13 083</i>	<i>-23 083</i>	<i>-10 090</i>	<i>-50 975</i>	<i>40 885</i>	<i>10 090</i>
2:1	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	3 937	36 059		-2 855	37 141	34 275	-1 784	-1 784	-2 866	-3 947	1 081	2 866
2:2	Kommerskollegium	2 057	92 240			94 297	89 008	-3 232	-3 232	-5 290	-8 057	2 767	5 290
2:3	Exportfrämjande verksamhet	-7 601	339 867	10 000	-6 729	335 537	337 176	-2 691	-12 691	1 639	-33 347	34 986	-1 639
2:4	Investeringsfrämjande	1 615	97 772		-1 615	97 772	97 772	0	0	0	0	0	0
2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	-1 802	20 517			18 715	19 971	-546	-546	1 256	-795	2 051	-1 256

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskrid- anden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2:6	Bidrag till standardiseringen		31 336				31 336	31 336	0	0	0	0	0	0
2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	389	100 000		-389		100 000	95 170	-4 830	-4 830	-4 830	-4 830		4 830
UO 25	Allmänna bidrag till kommuner	1 000	153 452 049	33 100	-1 000		153 485 149	153 235 105	-216 944	-250 044	-250 044	-435 100	185 056	250 044
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	0	148 511 444				148 511 444	148 511 444	0	0	0	-44 553	44 553	0
1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	0	4 683 455	33 100	0		4 716 555	4 716 511	33 056	-44	-44	-140 547	140 503	44
1:3	Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	1 000	7 150		-1 000		7 150	7 150	0	0	0	0	0	0
1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner		250 000				250 000		-250 000	-250 000	-250 000	-250 000		250 000
	<i>Äldre anslag</i>	0			0		0				0	0		0
1:4 (2020)	Stöd med anledning av flyktingsituationen	0			0		0				0	0		0
UO 26	Statsskuld räntor m.m.	10 063 570	165 200		-10 063 570		165 200	-1 298 427	-1 463 627	-1 463 627	-1 463 627	-1 479 447	15 820	1 463 627
1:1	Räntor på statsskulden	10 037 065	10 000		-10 037 065		10 000	-1 387 796	-1 397 796	-1 397 796	-1 397 796	-1 398 796	1 000	1 397 796
1:2	Oförutsedda utgifter	7 876	10 000		-7 876		10 000	923	-9 077	-9 077	-9 077	-9 377	300	9 077
1:3	Riksgäldskontorets provisionsutgifter	18 629	145 200		-18 629		145 200	88 446	-56 754	-56 754	-56 754	-71 274	14 520	56 754
UO 27	Avgiften till Europeiska unionen	-2 519 456	45 037 439	8 813 354	0	0	51 331 337	52 261 629	7 224 190	-1 589 164	930 293	-4 454 784	5 385 077	-930 293
1:1	Avgiften till Europeiska unionen	-2 519 456	45 037 439	8 813 354	0	0	51 331 337	52 261 629	7 224 190	-1 589 164	930 293	-4 454 784	5 385 077	-930 293

	Ingående ram-överföringsbelopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändringsbudget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överföringsbelopp
(A) Summa Utgiftsområden (UO 1–27)	179 924 649	1 165 822 520	162 381 975	-147 380 972	0	1 360 748 172	1 214 747 187	48 924 667	-113 457 308	-146 000 985	-187 074 844	41 073 859	146 000 985
(B) Förändring av anslagsbehållningar exkl. UO 26		-7 686 274				-7 686 274		7 686 274	7 686 274	7 686 274	7 686 274		
(C) Förändring av anslagsbehållningar UO 26		-79 800				-79 800		79 800	79 800	79 800	79 800		
(D) Summa utgifter (A+B+C)	179 924 649	1 158 056 446	162 381 975	-147 380 972	0	1 352 982 098	1 214 747 187	56 690 741	-105 691 234	-138 234 911	-179 308 770	41 073 859	146 000 985
(E) Utgiftsområden exkl. statsskuld räntor m.m. (A+B-UO 26)	169 861 079	1 157 971 046	162 381 975	-137 317 402	0	1 352 896 698	1 216 045 614	58 074 568	-104 307 407	-136 851 084	-177 909 123	41 058 039	144 537 358
(F) Riksgäldskontorets nettoutlåning		14 881 025				14 881 025	-96 964 998	-111 846 023	-111 846 023	-111 846 023	-111 846 023		
(G) Kassamässig korrigering		278 004				278 004	-4 345 945	-4 623 949	-4 623 949	-4 623 949	-4 623 949		
(H) Budgetens utgifter m.m. (D+F+G)	179 924 649	1 173 215 475	162 381 975	-147 380 972	0	1 368 141 127	1 113 436 244	-59 779 231	-222 161 206	-254 704 883	-295 778 742	41 073 859	146 000 985
(I) Ålderspensions systemet vid sidan av budgeten		336 366 000				336 366 000	334 563 799	-1 802 201	-1 802 201				
(J) Takbegränsade utgifter (E+I)		1 494 337 046	162 381 975			1 656 719 021	1 550 609 413	56 272 367	-106 109 608				
(K) Marginal till utgiftstaket		200 662 954					144 390 587						
(L) Utgiftstak (J+K)		1 695 000 000					1 695 000 000						

Bilaga 3

Specifikation av ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget 2021

Specifikation av ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget 2021

Tusental kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FIU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FIU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FIU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FIU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FIU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FIU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FIU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FIU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FIU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FIU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FIU11 2021-11-24	Total summa
1	1:1	Kungliga hov- och slottsstaten	147 838										30 000	177 838
1	2:2	Riksdagens förvaltnings- anslag	914 583										12 400	926 983
1	3:1	Sametinget	59 351								2 500			61 851
1	4:1	Regeringskansliet m.m.	8 176 461								-2 000			8 174 461
1	5:1	Länsstyrelserna m.m.	3 450 489	227 000		219 600				105 200	-1 500	30 000	60 450	4 091 239
1	6:1	Allmänna val och demokrati	107 340								15 000			122 340
1	6:2	Justitiekanslern	53 243								25 000			78 243
1	6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	111 740								10 000			121 740
1	8:1	Mediestöd	932 119								100 000			1 032 119
2	1:2	Kammarkollegiet	72 578								2 000		16 200	90 778
2	1:8	Ekonomistyrningsverket	188 476									10 000		198 476
2	1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	110 116								23 000			133 116
2	1:15	Statens servicecenter	760 705								-3 000			757 705
3	1:1	Skatteverket	8 023 985	120 000	120 000			25 000		120 000			5 000	8 413 985
3	1:2	Tullverket	2 279 964								20 000			2 299 964
4	1:1	Polismyndigheten	30 488 405										500 000	30 988 405
4	1:3	Åklagarmyndigheten	1 718 907								90 000			1 808 907
4	1:4	Ekobrottsmyndigheten	744 509								30 000			774 509
4	1:5	Sveriges Domstolar	6 420 878								50 000			6 470 878

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FiU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FiU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FiU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FiU11 2021-11-24	Total summa
4	1:6	Kriminalvården	10 448 290								56 000		150 000	10 654 290
4	1:8	Rättsmedicinalverket	500 248								10 000			510 248
4	1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	39 987								55 000			94 987
4	1:15	Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	62 157								6 000			68 157
4	1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	224 000								20 000			244 000
6	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	41 920 370										5 606	41 925 976
6	2:4	Krisberedskap	1 304 454								-21 500			1 282 954
6	2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmerings-tjänst enligt avtal	381 671			15 000								396 671
6	2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 435 898	89 000									20 000	1 544 898
6	2:7	Statens haverikommission	47 799								21 500			69 299
7	1:1	Biståndsverksamhet	44 965 687								-2 739		432 585	45 395 533
7	1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 583 163								2 739			1 585 902
9	1:1	Socialstyrelsen	749 805								21 400		1 000	772 205
9	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	31 705 000								168 000			31 873 000

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FiU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FiU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FiU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FiU11 2021-11-24	Total summa
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	16 826 486	13 270 000		1 620 500				106 400	5 408 000	2 250 000	8 005 000	47 486 386
9	1:9	Läkemedelsverket	159 899			24 600								184 499
9	1:12	Inspektionen för vård och omsorg	754 427								10 000			764 427
9	2:1	Folkhälsomyndigheten	500 005							90 000		20 000	25 000	635 005
9	4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	782 514	5 000		20 000					10 000	15 000		832 514
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	9 008 490			15 000		4 322 100						13 345 590
9	4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	525 151							200 000				725 151
9	5:2	Barnets rättigheter	22 261			20 000					45 000	50 000		137 261
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	37 798 912	400 000	100 000	970 000	250 000			850 000	330 000	750 000		41 448 912
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	4 600 000			2 700 000			5 200 000			7 350 000		19 850 000
10	2:1	Försäkringskassan	9 212 424						20 000				15 000	9 247 424
11	1:3	Bostadstillägg till pensionärer	10 273 800										623 000	10 896 800
12	1:2	Föräldraförsäkring	47 651 790							850				47 652 640
12	1:5	Barnpension och efterlevandestöd	1 018 600										63 180	1 081 780
12	1:8	Bostadsbidrag	5 180 666								560 000			5 740 666
13	3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	409 039			30 000					85 000	50 000		574 039

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FIU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FIU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FIU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FIU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FIU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FIU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FIU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FIU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FIU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FIU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FIU11 2021-11-24	Total summa
14	1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 853 774								-5 000			7 848 774
14	1:2	Bidrag till arbetslöshets- ersättning och aktivitetsstöd	52 882 733	-98 000							-82 000			52 702 733
14	1:3	Kostnader för arbets- marknadspolitiska program och insatser	11 738 323	-7 000							634 800			12 366 123
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduk- tionsanställningar	4 843 289	151 000										4 994 289
14	1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 696 242								-21 000			1 675 242
14	2:2	Arbetsdomstolen	34 661								-500			34 161
14	2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722								3 000			36 722
14	2:4	Medlingsinstitutet	56 247								-500			55 747
14	2:5	Myndigheten för arbetsmiljökunskap	39 143								-500			38 643
15	1:2	Studiemedel	20 219 925			289 000			4 200		167 100	1 000		20 681 225
15	1:3	Avsättning för kreditförluster	2 029 714			21 000			600		8 400			2 059 714
15	1:8	Centrala studiestödsnämnden	926 576										21 000	947 576
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 797 193								119 500			4 916 693
16	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	504 026								245 500			749 526

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FiU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FiU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FiU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FiU11 2021-11-24	Total summa
16	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 660 422								1 146 200			4 806 622
16	1:18	Myndigheten för yrkeshögskolan	135 043								3 500			138 543
16	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 629 123					6 250						3 635 373
16	2:1	Universitetskanslersämbetet	158 416										3 000	161 416
16	2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 024 767								18 200			2 042 967
16	2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 286 199								49 229			2 335 428
16	2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 338 713								8 667			2 347 380
16	2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 349 033								57 922			2 406 955
16	2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 367 673								8 667			2 376 340
16	2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 683 952								41 192			1 725 144
16	2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 956 642								10 400			1 967 042

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FIU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FIU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FIU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FIU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FIU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FIU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FIU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FIU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FIU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FIU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FIU11 2021-11-24	Total summa
16	2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 724 084								36 175			1 760 259
16	2:11	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 574 894								4 333			1 579 227
16	2:12	Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 199 438								19 475			1 218 913
16	2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 745 179								3 033			1 748 212
16	2:14	Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 032 655								23 199			1 055 854
16	2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 684 033								46 973			1 731 006
16	2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 772 596								61 421			1 834 017
16	2:19	Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	765 899								1 733			767 632
16	2:20	Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	419 006								9 913			428 919

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FIU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FIU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FIU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FIU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FIU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FIU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FIU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FIU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FIU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FIU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FIU11 2021-11-24	Total summa
16	2:21	Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	762 672								2 600			765 272
16	2:22	Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	261 982								20 396			282 378
16	2:23	Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 193 374								19 500			1 212 874
16	2:24	Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	358 437								27 815			386 252
16	2:25	Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	891 450								1 993			893 443
16	2:26	Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	289 187								29 701			318 888
16	2:27	Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	641 734								16 033			657 767
16	2:28	Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	264 093								20 251			284 344
16	2:30	Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	258 068								19 123			277 191
16	2:31	Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	294 155								867			295 022

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FIU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FIU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FIU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FIU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FIU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FIU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FIU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FIU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FIU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FIU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FIU11 2021-11-24	Total summa
16	2:32	Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	105 476								3 186			108 662
16	2:33	Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	691 524								2 080			693 604
16	2:34	Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	132 056								18 953			151 009
16	2:36	Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	52 549								2 500			55 049
16	2:37	Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	121 873								867			122 740
16	2:38	Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	39 747								2 500			42 247
16	2:39	Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	575 147								3 033			578 180
16	2:40	Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	89 866								15 091			104 957
16	2:41	Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	483 805								1 733			485 538

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FiU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FiU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FiU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FiU11 2021-11-24	Total summa
16	2:42	Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	88 454								19 817			108 271
16	2:43	Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	528 496								2 167			530 663
16	2:44	Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	110 977								3 988			114 965
16	2:45	Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 042								2 080			458 122
16	2:46	Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	80 509								21 555			102 064
16	2:47	Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 297								4 333			460 630
16	2:48	Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	70 141								28 201			98 342
16	2:49	Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	366 811								2 916			369 727
16	2:50	Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	57 261								8 620			65 881
16	2:51	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	423 937								4 451			428 388

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FiU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FiU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FiU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FiU11 2021-11-24	Total summa
16	2:52	Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	77 740								14 964			92 704
16	2:53	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	179 761								433			180 194
16	2:54	Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 487								1 500			21 987
16	2:55	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	69 450								607			70 057
16	2:56	Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	11 399								1 500			12 899
16	2:58	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 620								1 500			22 120
16	2:60	Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	93 612								30 526			124 138
16	2:62	Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	21 518								2 500			24 018
16	2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 773 958								63 256			3 837 214
16	2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	2 230 797								-720 000		20 000	1 530 797

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FIU10	Prop. 2020/21:77, bet. 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2021-03-24	Bet. 2020/21:FIU46	Prop. 2020/21:166, bet. 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021-11-24	Total summa
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 995 846	100 000		50 000								7 145 846
16	3:3	Vetenskapsrådet: Förvaltning	183 119										1 000	184 119
17	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	1 589 084			380 000				840 000	-22 000	493 000		3 280 084
17	1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	1 719 049							40 000		23 000		1 782 049
17	2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 116 333							10 600			10 000	1 136 933
17	4:3	Nämnden för hemsöjdsfrågor	11 767									2 000		13 767
17	5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	522 831			60 000				188 000		110 000		880 831
17	7:2	Bidrag till kulturmiljövård	267 542									20 000		287 542
17	8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 400 991							65 000			87 100	1 553 091
17	8:2	Centrala museer: Stiftelser	268 714							28 000				296 714
17	8:3	Bidrag till vissa museer	71 019							21 000			8 600	100 619
17	10:1	Filmstöd	553 444			60 000				212 000		124 000		949 444
17	13:1	Stöd till idrotten	1 966 811			335 000				1 020 000		600 000		3 921 811
17	13:5	Insatser för den ideella sektorn	71 758			60 000					50 000	40 000		221 758
17	14:1	Bidrag till folkbildningen	4 559 683									210 000		4 769 683
17	14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	140 000									-40 000		100 000

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FIU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FIU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FIU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FIU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FIU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FIU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FIU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FIU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FIU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FIU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FIU11 2021-11-24	Total summa
18	1:4	Boverket	342 583	6 000		1 000				2 000		1 000		352 583
18	1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	955 000										-650 000	305 000
18	1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	3 150 000										650 000	3 800 000
18	2:2	Allmänna reklamationsnämnden	52 148								3 000			55 148
19	1:1	Regionala tillväxtåtgärder	1 804 037								5 000			1 809 037
19	1:2	Transportbidrag	400 864										25 000	425 864
20	1:1	Naturvårdsverket	595 611								12 000			607 611
20	1:3	Åtgärder för värdefull natur	1 962 035								10 000			1 972 035
20	1:8	Klimatbonus	2 910 000										1 900 000	4 810 000
20	1:10	Klimatanpassning	78 000								40 000			118 000
20	1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 399 565								5 500			1 405 065
20	1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	265 000								-15 000			250 000
20	1:15	Havs- och vattenmyndigheten	247 966								4 500			252 466
20	1:16	Klimatinvesteringar	1 935 000								-20 000			1 915 000
20	1:17	Klimatpremier	170 000								100 000			270 000
20	1:19	Industriklivet	749 926										1 000	750 926

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FiU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FiU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FiU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FiU11 2021-11-24	Total summa
20	1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	215 000								-40 000			175 000
21	1:5	Infrastruktur för elektrifierade transporter	550 000								-100 000			450 000
21	1:7	Energiteknik	1 462 400								260 000			1 722 400
21	1:10	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	120 000								20 000			140 000
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	30 803 884								15 000			30 818 884
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	28 105 316								603 000		1 370 000	30 078 316
22	1:6	Ersättning avseende icke statliga flygplatser	88 013	174 000							18 200	13 600	71 200	365 013
22	1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Trans-europeiska nätverk	150 000								478 000			628 000
22	1:18	Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	2 000 000								1 000 000			3 000 000
22	1:20	Tillskott till Sjöfartsverket										130 000		130 000
22	2:1	Post- och telestyrelsen	74 724										1 000	75 724
22	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 845 014								-25 000			1 820 014
22	2:6	Myndigheten för digital förvaltning	145 691								5 500			151 191
22	2:7	Digital förvaltning	73 644								-5 500			68 144

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FIU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FIU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FIU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FIU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FIU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FIU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FIU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FIU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FIU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FIU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FIU11 2021-11-24	Total summa
23	1:2	Insatser för skogsbruket	360 073								365 000			725 073
23	1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	133 349								260 000		170 000	563 349
23	1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	137 000										13 000	150 000
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	5 310 097								-389 000			4 921 097
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 732 376								808 400			4 540 776
23	1:23	Sveriges lantbruksuniversitet	2 143 772								26 332			2 170 104
24	1:1	Verket för innovationssystem	255 442								15 000		1 000	271 442
24	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 548 255								-15 000			3 533 255
24	1:4	Tillväxtverket	327 175		450 000			265 000					120 000	1 162 175
24	1:5	Näringslivsutveckling	977 022								-6 200		-3 000	967 822
24	1:7	Turistfrämjande	144 613								10 000			154 613
24	1:11	Bolagsverket	45 898										3 000	48 898
24	1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	16 780								2 400			19 180
24	1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	269 472								10 000			279 472
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	2 080 000		8 736 000			3 544 000			3 361 000			17 721 000
24	1:23	Stöd till enskilda näringsidkare	1 500 000	5 100 000		2 100 000				2 000 000		1 000		10 701 000

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FIU10 2020-12-17	Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FIU40 2021-02-03	Prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FIU42 2021-02-03	Prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FIU43 2021-02-25	Prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FIU41 2021-03-03	Prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FIU44 2021-03-24	Bet. 2020/21:FIU46 2021-04-07	Prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FIU49 2021-04-21	Prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FIU21 2021-06-16	Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FIU52 2021-06-23	Prop. 2021/22:2, bet. 2021/22:FIU11 2021-11-24	Total summa
24	1:24	Omställningsstöd	2 000 000	9 000 000	9 200 000			11 700 000		8 500 000		1 000		40 401 000
24	1:25	Researrangörslån		679 000										679 000
24	1:26	Stöd till handelsbolag		1 570 000		322 000				644 000		1 000		2 537 000
24	1:27	Tillfälligt stöd för hyres- kostnader för vissa företag				3 080 000					3 000 000	3 000 000		9 080 000
24	1:28	Evenemangsstöd							3 000 000					3 000 000
24	2:3	Exportfrämjande verksamhet	339 867									10 000		349 867
25	1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	4 683 455										33 100	4 716 555
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	45 037 439										8 813 354	53 850 793
		Övriga anslag	485 027 546											485 027 546
		Summa	1 165 822	30 786 000	18 606 000	12 392 700	250 000	15 534 000	4 333 150	23 263 050	19 519 700	15 183 600	22 513 775	1 328 204
			520	30 786 000	18 606 000	12 392 700	250 000	15 534 000	4 333 150	23 263 050	19 519 700	15 183 600	22 513 775	495

Bilaga 4

Beställningsbemyndiganden

Beställningsbemyndiganden 2021

Tusental kronor

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Utestående åtaganden	
			Bemyndiganden	2021-12-31
1 Rikets styrelse	6:5	Stöd till politiska partier	169 200	125 966
	8:1	Mediestöd	200 000	135 800
Totalt UO 1			369 200	261 766
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1:10	Bidragsfastigheter	100 000	46 452
	1:16	Finansmarknadsforskning	40 000	37 198
Totalt UO 2			140 000	83 650
4 Rättsväsendet		Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet och visering		
	1:18		140 000	96 706
Totalt UO 4			140 000	96 706
5 Internationell samverkan	1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	50 000	18 097
	1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	160 500	145 943
Totalt UO 5			210 500	164 040
6 Försvar och samhällets krisberedskap	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	19 000 000	16 286 162
	1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	73 300 000	62 363 139
	2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	45 000	25 775
	2:4	Krisberedskap	1 800 000	1 176 797
	3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	80 000	79 000
Totalt UO 6			94 225 000	79 930 873
7 Internationellt bistånd	1:1	Bistandsverksamhet	117 000 000	99 327 906
Totalt UO 7			117 000 000	99 327 906
8 Migration		Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar		
	1:8		920 000	146 929
Totalt UO 8			920 000	146 929
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	1 894 000	1 894 000
	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	2 008 000	1 199 009
	6:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	2 300 000	1 482 103

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Bemyndiganden	Utestående åtaganden
				2021-12-31
	2:2 (2020)	Insatser för vaccinberedskap		273 000
	4:7 (2019)	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.		2 119
Totalt UO 9			6 202 000	4 850 231
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	39 300	39 300
	3:3	Bidrag för kvinnors organisering	28 163	28 163
	4:1	Åtgärder mot segregation	300 000	14 621
Totalt UO 13			367 463	82 084
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	14 300 000	4 822 743
	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	15 000 000	10 159 257
	1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	3 618 000	2 963 475
	1:7	Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021-2027	1 000 000	0
	1:8	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9 000	6 530
	2:6	Regional skyddsombudsverksamhet	20 000	19 597
	1:10 (2019)	Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		16 606
Totalt UO 14			33 947 000	17 988 208
15 Studiestöd	1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4 000	273
Totalt UO 15			4 000	273
16 Utbildning och universitetsforskning	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 012 180	2 008 760
	1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	35 500	31 784
	1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	1 729 000	1 728 987
	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	552 000	303 069
	1:12	Praktiknära skolforskning	69 086	69 061
	1:13	Bidrag till lärarlöner	2 426 000	2 425 905
	1:15	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	6 230 000	6 230 000

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Bemyndiganden	Utestående åtaganden
				2021-12-31
	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 656 422	3 656 394
	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	9 680 000	8 652 904
	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	25 200 000	22 956 386
	3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	2 150 000	1 980 083
	3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	2 600 000	2 599 526
	4:1	Internationella program	168 000	90 412
Totalt UO 16			56 508 188	52 733 270
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid		Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	25 000	8 600
	1:2			
	1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9 000	8 991
	1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	30 000	0
	2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	167 000	110 780
	3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	40 000	34 460
	4:4	Bidrag till bild- och formområdet	14 000	0
	5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	196 000	131 106
	7:2	Bidrag till kulturmiljövård	90 000	79 255
	12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	262 000	262 000
	13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	40 000	36 281
	13:4	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	15 000
	13:5	Insatser för den ideella sektorn	39 000	28 410
	14:2	Bidrag till tolkutbildning	120 000	72 423
Totalt UO 17			1 047 000	787 306
18 Samhälls-planering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik		Omstrukturerings av kommunala bostadsföretag	12 500	4 700
	1:2			
	1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	1 500 000	62 997
	1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	9 300 000	9 125 535

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Bemyndiganden	Utestående åtaganden
				2021-12-31
	2:4	Åtgärder på konsumentområdet	15 000	6 059
	1:4 (2020)	Boverket		6 000
	1:7 (2018)	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer		69 988
Totalt UO 18			10 827 500	9 275 279
19 Regional tillväxt	1:1	Regionala tillväxtåtgärder	4 175 000	2 081 911
	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	2 500 000	2 290 875
	1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	1 200 000	0
Totalt UO 19			7 875 000	4 372 786
20 Allmän miljö- och naturvård	1:2	Miljöövervakning m.m.	150 000	133 309
	1:3	Åtgärder för värdefull natur	490 000	411 162
	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	2 065 000	880 579
	1:5	Miljöforskning	102 000	85 950
	1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	770 000	464 630
	1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	610 000	186 856
	1:13	Internationellt miljösamarbete	9 000	2 200
	1:14	Skydd av värdefull natur	42 000	19 614
	1:16	Klimatinvesteringar	4 000 000	3 818 939
	1:17	Klimatpremier	185 000	184 494
	1:18	Stöd för gröna och trygga samhällen	200 000	188 547
	1:19	Industriklivet	1 800 000	1 008 416
	1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	165 000	76 285
	2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	2 000 000	1 669 244
Totalt UO 20			12 588 000	9 130 224
21 Energi	1:3	Insatser för förnybar elproduktion	35 000	20 883
	1:4	Energiforskning	3 300 000	1 994 116
	1:5	Infrastruktur för elektrifierade transporter	598 000	22 200
	1:7	Energiteknik	1 467 575	1 230 569
	1:8	Elberedskap	2 000 000	1 081 063

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Bemyndiganden	Utestående åtaganden
				2021-12-31
	1:9	Avgifter till internationella organisationer	26 000	25 932
	1:10	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	240 000	101 119
Totalt UO 21			7 666 575	4 475 883
<hr/>				
22 Kommunikationer	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	118 650 000	97 251 021
	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	32 000 000	25 119 281
	1:7	Trafikavtal	5 400 000	3 332 095
	1:11	Trängselskatt i Stockholm	49 200 000	45 498 243
	1:14	Trängselskatt i Göteborg	12 200 000	9 111 089
	1:16	Internationell tågtrafik	395 000	317 200
	1:19	Lån till körkort	100 000	57 190
	2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	300 000	238 149
	2:3	Grundläggande betaltjänster	45 000	26 297
	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	545 000	231 691
Totalt UO 22			218 835 000	181 182 256
<hr/>				
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1:2	Insatser för skogsbruket	85 000	47 488
	1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	105 000	60 033
	1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	40 000	31 439
	1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	209 000	201 775
	1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	44 000	33 723
	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 131 602	2 943 307
	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 604 024	3 517 916
	1:24	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 600 000	1 162 427
	1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	34 000	0
	1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	135 000	0

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Bemyndiganden	Utestående åtaganden 2021-12-31
Totalt UO 23			8 987 626	7 998 108
24 Näringsliv		Verket för innovationssystem:		
	1:2	Forskning och utveckling	3 460 000	3 310 327
	1:5	Näringslivsutveckling	670 000	517 304
	1:9	Geovetenskaplig forskning	5 000	3 598
	1:14	Konkurrensforskning	6 300	5 668
Totalt UO 24			4 141 300	3 836 897
25 Allmänna bidrag till kommuner	1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	750 000	0
Totalt UO 24			750 000	0
Totalt alla UO			582 751 352	476 724 676
<i>varav äldre bemyndiganden</i>				367 713

Bilaga 5

Sammanställning av slutbehandlade effektivitetsrapporter

Slutbehandlade granskningsrapporter

Rapport nr	Namn	Skrivelse nr
2020:27	Statens insatser mot exploatering av arbetskraft – regelverk, kontroller samt information och stöd till de drabbade	Skr. 2020/21:169
2020:30	Effektutvärderingar av näringspolitiken – bristande tillförlitlighet	Skr. 2020/21:178
2021:1	Riktade utbyggnadsuppdrag till universitet och högskolor – regeringens styrning genom utformning och uppföljning	Skr. 2020/21:213
2021:2	Transportbidraget – bristande underlag och oklar måluppfyllelse	Skr. 2020/21:210
2021:3	Administrationen i statliga myndigheter – en verksamhet i förändring	Skr. 2020/21:218
2021:4	Statens ansvar för veterinär service – Jordbruksverkets styrning och genomförande	Skr. 2020/21:223
2021:5	Statliga myndigheters FoU-verksamhet – styrning och processer för kvalitet, relevans och hushållning	Skr. 2021/22:7
2021:6	Arbets sökande över 55 år – regeringens och Arbetsförmedlingens styrning och prioriteringar	Skr. 2021/22:13
2021:7	Projektbidrag från anslag 2:4 krisberedskap – ett styrmedel med utmaningar	Skr. 2021/22:6
2021:8	Var god dröj, myndigheterna digitaliserar – service till enskilda som inte kan eller vill vara digitala	Skr. 2021/22:12
2021:9	Att komma till Sverige som anhörig – rättssäkerheten i anknytningsärenden	Skr. 2021/22:29
2021:10	Hållbart företagande – regeringens styrning av de statligt ägda bolagen	Skr. 2021/22:31
2021:11	Omregleringen av besiktningmarknaden för fordon	Skr. 2021/22:32
2021:12	Pisa-undersökningen 2018 – arbetet med att säkerställa ett tillförlitligt elevdeltagande	Skr. 2021/22:39
2021:13	Yrkehögskolan – ambitioner, styrning och uppföljning	Skr. 2021/22:53
2021:14	Mesta möjliga hälsa för skattepengarna – statens subventionering av läkemedel	Skr. 2021/22:43
2021:15	Statlig medfinansiering av regional kollektivtrafik – Sverigeförhandlingens storstadsavtal	Skr. 2021/22:56
2021:16	Skatteverkets arbete med att beskatta delningsekonomin	Skr. 2021/22:47
2021:17	Öppna jämförelser i socialtjänsten – begränsat bidrag till god kvalitet	Skr. 2021/22:38
2021:18	AP-fondernas hållbarhetsarbete – investeringar och ägarstyrning	Skr. 2021/22:54
2021:19	Försäkringskassans arbete med att förebygga sjukskrivning – ett otydligt uppdrag	Skr. 2021/22:60
2021:20	Effektiviteten i Polismyndighetens arbete med information till brottsutsatta	Skr. 2021/22:57
2021:21	Systemet med energideklarationer – tydligt syfte men oklart mål	Skr. 2021/22:24
2021:22	Kostnads kontroll i infrastrukturinvesteringar	Skr. 2021/22:80
2021:23	Att bygga nationell försvarsförmåga – statens arbete med att stärka arméstridskrafterna	Skr. 2021/22:63
2021:24	Att ställa om i en föränderlig omvärld – neddragningarna hos Migrationsverket 2017–2020	Skr. 2021/22:82
2021:25	Internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn – stora utmaningar för polis och åklagare	Skr. 2021/22:105
2021:26	Statens suicidpreventiva arbete – samverkan med verkan?	Skr. 2021/22:107
2021:27	Ersättning till rättsliga biträden i brottmål – allvarliga brister i uppföljning och kontroll	Skr. 2021/22:109
2021:28	Svenskt bistånd till multilaterala organisationer – regeringens och Sidas arbete	Skr. 2021/22:144
2021:29	Bosättningslagen – har reformen levt upp till intentionerna?	Skr. 2021/22:191
2021:30	Ekobrottsmyndigheten – arbetet mot den organiserade ekonomiska brottsligheten	Skr. 2021/22:205
2021:31	Det finanspolitiska ramverket – regeringens tillämpning 2021	Skr. 2021/22:141

Bilaga 6

Tabellsamling

Utfallet för statens budget 2017–2021

Miljarder kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Inkomster	1 001,4	1 072,1	1 055,5	998,5	1 191,3
Statens skatteinkomster	1 050,1	1 119,9	1 109,4	1 037,4	1 235,1
Övriga inkomster	-48,7	-47,8	-53,9	-38,8	-43,8
Utgifter m.m.	939,6	992,1	943,6	1 219,1	1 113,4
UO 1–25 och 27	930,2	974,9	990,7	1 171,5	1 216,0
Statsskuldsräntor m.m. UO 26	10,6	13,6	22,2	19,6	-1,3
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-2,9	2,0	-66,9	21,3	-97,0
Kassamässig korrigerig	1,8	1,6	-2,4	6,8	-4,3
Budgetsaldo	61,8	80,0	111,9	-220,6	77,9

Inkomster i statens budget 2017–2021

Miljarder kronor

Inkomstår	2017	2018	2019	2020	2021
Statens skatteintäkter	1 063,8	1 101,1	1 122,1	1 081,8	1 207,2
Periodiseringar	-13,6	18,9	-12,7	-44,4	27,8
Statens skatteinkomster	1 050,1	1 119,9	1 109,4	1 037,4	1 235,1
Inkomster av statens verksamhet	27,4	32,8	35,3	46,1	43,3
Inkomster av försäld egendom	0,0	1,8	0	0,8	0,0
Återbetalning av lån	0,8	0,7	0,8	0,7	1,1
Kalkylmässiga inkomster	11,4	12,2	14,2	16,2	17,8
Bidrag från EU	10,5	12,4	12,6	14,2	14,6
Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-98,8	-107,7	-116,7	-116,9	-120,5
Utgifter som ges som krediteringar på skattekontot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Statens övriga inkomster	-48,7	-47,8	-53,9	-38,8	-43,8
Inkomster i statens budget	1 001,4	1 072,1	1 055,5	998,5	1 191,3

Den offentliga sektorns skatteintäkter 2017–2021

Miljarder kronor

Inkomstår	2017	2018	2019	2020	2021
Skatt på arbete	1 194,1	1 243,0	1 265,6	1 250,5	1 327,1
<i>Direkta skatter</i>	635,3	657,1	660,8	668,7	689,8
Kommunal skatt	700,1	726,2	748,2	766,1	804,1
Statlig skatt	58,5	60,4	56,3	50,3	53,9
Jobbskatteavdrag	109,1	-113,1	-126,8	-128,1	-131,9
Husavdrag	-13,8	-14,2	-15,3	-16,8	-19,1
Övrigt	-0,3	-2,2	-1,6	-2,8	-17,3
<i>Indirekta skatter</i>	558,7	585,9	604,8	581,8	637,3
Arbetsgivaravgifter	540,5	566,5	588,6	594,9	628,8
Egenavgifter	11,8	11,8	11,1	11,7	12,0
Särskild löneskatt	46,0	49,2	49,4	50,8	53,4
Nedsättningar	-3,2	-3,3	-3,7	-34,9	-14,3
Tjänstegruppliv m.m.	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Avgifter till premiepensionssystemet	-36,9	-38,8	-41,1	-41,3	-43,2
Skatt på kapital	263,1	261,4	282,2	271,8	340,0
Skatt på kapital, hushåll	80,4	69,3	69,6	66,0	108,9
Skatt på företagsvinster	127,1	132,9	153,4	149,3	164,0
Avkastningsskatt	4,2	5,4	5,3	5,6	6,1
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	32,9	33,2	34,4	34,6	36,1
Stämpelskatt	12,1	12,1	12,3	12,7	15,5
Kupongskatt m.m.	6,4	8,5	7,2	3,6	9,4
Skatt på konsumtion och insatsvaror	554,5	579,5	592,7	604,5	654,3
Mervärdesskatt	427,2	446,8	461,3	467,9	513,7
Skatt på tobak	11,9	12,4	11,8	11,8	11,7
Skatt på etylalkohol	4,3	4,5	4,5	5,2	5,6
Skatt på vin m.m.	5,8	6,0	6,0	6,4	6,5
Skatt på öl	4,1	4,3	4,3	4,5	4,5
Energiskatt	46,6	52,4	52,2	52,6	54,5
Koldioxidskatt	23,5	23,0	22,2	20,4	21,9
Övriga skatter på energi och miljö	4,1	3,6	5,2	6,1	5,4
Skatt på vägtrafik	19,9	19,8	20,7	21,6	22,5
Övriga skatter	6,9	6,5	4,4	7,7	7,6
Skatt på import	6,3	6,5	6,9	6,2	7,3
Restförda och övriga skatter	14,2	18,1	15,1	9,6	-4,9
Restförda skatter	-5,8	-4,7	-5,0	-10,0	-16,1
Övriga skatter	20,0	22,9	21,0	19,6	11,2
Totala skatteintäkter	2 032,1	2 108,6	2 162,3	2 142,5	2 323,9
Avgår EU-skatter	-6,3	-6,5	-6,9	-6,2	-7,3
Offentliga sektorns skatteintäkter	2 025,8	2 102,1	2 155,3	2 136,3	2 316,5
Avgår kommunala skatter	-717	-744,3	-766,8	-785,4	-824,9
Avgår avgifter till ålderspensionssystemet	-245	-256,7	-266,5	-269,1	-284,4
Statens skatteintäkter	1 063,8	1 101,1	1 122,1	1 081,8	1 207,2

Utgifter i statens budget 2017–2021

Anslagen har fördelats till de utgiftsområden som de tillhörde i statens budget för 2021

Utgiftsområde	Andel i procent av de takbegränsade utgifterna					Miljarder kronor				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
1 Rikets styrelse	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1	13,7	14,6	15,0	15,7	16,4
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1,2	1,2	1,3	1,1	1,1	15,0	15,7	16,6	17,0	16,9
3 Skatt, tull och exekution	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	11,0	11,4	11,5	12,1	12,5
4 Rättsväsendet	3,6	3,6	3,8	3,5	3,7	44,1	45,9	49,4	53,0	57,2
5 Internationell samverkan	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	2,0	1,9	2,3	2,1	1,8
6 Försvar och samhällets krisberedskap	4,1	4,2	4,6	4,2	4,6	50,4	53,5	60,6	63,1	70,6
7 Internationellt bistånd	3,0	3,3	3,4	3,1	3,1	36,7	42,8	44,2	46,5	47,5
8 Migration	3,3	1,5	0,9	0,6	0,5	40,0	19,6	11,8	9,6	8,2
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	5,5	6,1	6,1	6,8	8,9	67,4	78,4	79,6	101,8	138,0
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	8,3	7,8	7,5	7,9	7,3	101,9	99,7	97,9	117,9	113,1
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	2,8	2,7	2,6	2,4	2,5	34,7	34,8	34,5	36,7	38,0
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	7,2	7,4	7,4	6,7	6,5	88,7	95,2	97,3	99,9	101,1
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	1,5	1,3	1,0	0,6	0,4	18,6	17,3	13,4	8,5	6,2
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	6,3	6,1	5,9	5,8	5,9	76,9	78,8	77,0	87,2	91,9
15 Studiestöd	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	19,7	21,1	22,8	25,1	26,6
16 Utbildning och universitetsforskning	5,8	5,9	6,0	5,5	5,9	71,1	76,0	78,5	83,0	91,3
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	1,2	1,2	1,2	1,4	1,5	14,5	16,0	15,8	20,4	22,7
18 Samhällsplan., bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	0,3	0,4	0,2	0,3	0,3	3,8	4,6	3,1	3,8	5,2
19 Regional tillväxt	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	2,8	3,6	3,3	3,2	3,2
20 Allmän miljö- och naturvård	0,6	0,8	0,7	0,7	1,1	7,8	10,4	9,4	11,0	16,7
21 Energi	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	3,0	3,5	2,2	3,3	3,3
22 Kommunikationer	4,3	4,4	4,5	4,3	4,6	53,2	56,6	58,6	65,2	72,1
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1,4	1,5	1,6	1,3	1,3	17,2	19,6	20,8	20,0	19,6
24 Näringsliv	0,5	0,6	0,6	4,0	2,0	6,4	7,5	7,3	60,4	30,4
25 Allmänna bidrag till kommuner	8,6	8,7	9,2	10,5	9,9	105,6	111,4	120,1	158,0	153,2
26 Statsskuldräntor m.m.						10,6	13,6	22,2	19,6	-1,3
27 Avgiften till Europeiska unionen	2,0	2,7	2,9	3,1	3,4	24,2	35,0	37,7	47,2	52,3
Summa utgiftsområden						940,7	988,5	1012,9	1191,1	1214,7
Ålderspensionssystemet vid sidan av SB	24,3	24,0	24,3	21,9	21,6	299,1	307,4	317,6	329,4	334,6
Takbegränsade utgifter	100	100	100	100	100	1229,3	1282,3	1308,3	1500,8	1550,6
Budgeteringsmarginal	3,6	4,3	3,3	16,1	9,3	44,7	54,7	42,7	242,2	144,4
Utgiftstak för staten						1274	1337	1351	1743	1695

Realekonomisk fördelning av statens budget 2017–2021

Miljoner kronor

Realekonomisk art	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
Transfereringar	864 943	837 699	685 380	681 463	647 413	27 243	3,3
<i>varav till</i>						0	
Hushållssektorn	349 356	342 315	316 298	312 446	303 393	7 042	2,1
Kommunala sektorn	300 260	271 763	211 204	213 273	209 536	28 497	10,5
Företagssektorn	88 397	102 839	51 165	52 773	47 135	-14 442	-14,0
Ålderspensionssystemet	25 790	24 999	21 675	22 557	23 602	791	3,2
Statliga ideella organisationer	7 172	6 441	6 080	6 183	5 187	731	11,3
Internationell verksamhet	93 967	89 343	78 957	74 232	58 560	4 624	5,2
<i>varav till EU-institutioner</i>	<i>52 262</i>	<i>47 193</i>	<i>37 683</i>	<i>34 960</i>	<i>24 224</i>	<i>5 069</i>	<i>10,7</i>
Konsumtionsutgifter	291 744	265 854	253 508	248 321	238 808	25 891	9,7
<i>varav</i>						0	
Löner inklusive sociala avgifter	169 302	158 995	148 380	142 561	135 387	10 307	6,5
Omkostnader för konsumtion	85 361	73 319	72 626	72 994	69 978	12 042	16,4
Lokaler	22 091	21 257	20 076	19 269	18 083	834	3,9
Sociala naturaförmåner	14 991	12 283	12 425	13 499	15 361	2 708	22,0
Investeringsverksamhet	46 638	44 089	39 913	33 591	32 021	2 549	5,8
Räntor	-1 020	19 995	22 720	14 211	11 417	-21 015	-105,1
<i>varav</i>						0	
Räntor på statsskulden	-1 388	19 463	22 126	13 536	10 504	-20 851	-107,1
Finansiella transaktioner	12 443	23 422	11 359	10 940	11 090	-10 979	-46,9
Summa utgiftsområden	1 214 747	1 191 059	1 012 879	988 527	940 749	23 688	2,0

Källa: Ekonomistyrningsverket

Realekonomisk fördelning –Utgiftsområden inom statens budget realekonomiskt fördelade för 2021

Utgiftsområde	Trans-fereringar	Konsumtions-utgifter	Investerings-verbsamhet	Räntor	Finansiella transaktioner	Total
1 Rikets styrelse	1 988	14 022	-24	1	405	16 392
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	13 728	3 073	6	0	115	16 921
3 Skatt, tull och exekution	34	11 883	55	3	558	12 534
4 Rättsväsendet	408	54 330	438	6	1 990	57 172
5 Internationell samverkan	1 413	364	1	0	4	1 782
6 Försvar och samhällets krisberedskap	1 434	52 577	15 612	-1	957	70 580
7 Internationellt bistånd	43 161	4 271	9	0	22	47 463
8 Migration	2 189	5 815	7	0	214	8 224
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	122 369	15 297	24	1	278	137 967
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	102 806	9 461	11	0	772	113 051
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	37 238	705	31	0	42	38 016
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	101 068			0	0	101 068
13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering	5 589	582	2	0	39	6 212
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	76 508	14 996	4	-1	440	91 947
15 Studiestöd	24 148	921	0	102	1 417	26 588
16 Utbildning och universitetsforskning	36 466	52 795	297	4	1 784	91 346
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	19 458	3 030	70	0	124	22 683
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	3 820	1 324	2	0	43	5 188
19 Regional utveckling	2 778	397	0	0	48	3 224
20 Allmän miljö- och naturvård	9 411	7 005	247	0	62	16 725
21 Energi	1 804	1 454	3	0	71	3 332
22 Kommunikationer	11 206	28 363	29 791	252	2 485	72 097
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	13 903	5 392	37	2	297	19 630
24 Näringsliv	26 517	3 688	14	-1	188	30 407
25 Allmänna bidrag till kommuner	153 235					153 235
26 Statsskuldräntor m.m.	1			-1 388	88	-1 298
27 Avgiften till Europeiska unionen	52 262					52 262
Summa	864 943	291 744	46 638	-1 020	12 443	1 214 747

Källa: Ekonomistyrningsverket

Realekonomisk fördelning - Transfereringar till hushåll 2017–2021

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
2	1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	13 711	13 583	13 369	13 018	12 641	128	0,9
7	1:1	Biståndsverksamhet	4 539	4 528	4 196	4 398	4 106	11	0,3
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	444	125	35	126	18	319	255,7
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	28 534	27 981	28 592	29 022	27 930	553	2,0
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	39 478	38 786	34 657	34 307	34 258	692	1,8
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	36 687	38 117	39 341	40 499	41 744	-1 430	-3,8
11	1:1	Garantipension till ålderspension	14 044	14 386	13 175	13 142	13 339	-342	-2,4
11	1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	9 360	9 966	10 382	10 869	11 499	-606	-6,1
11	1:3	Bostadstillägg till pensionärer	10 595	10 414	9 196	9 139	8 265	181	1,7
11	1:5	Inkomstpensionstillägg	2 035					2 035	
12	1:1	Barnbidrag	33 389	33 326	33 175	31 722	27 287	64	0,2
12	1:2	Föräldraförsäkring	43 180	42 326	41 200	40 610	38 724	854	2,0
12	1:3	Underhållsstöd	2 692	2 636	2 700	2 593	2 520	56	2,1
12	1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	3 550	3 617	3 633	3 742	3 627	-67	-1,8
12	1:8	Bostadsbidrag	5 019	5 284	4 606	4 574	4 664	-264	-5,0
13	1:4 (2017)	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare					481	0	
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	41 370	38 395	25 074	23 704	24 819	2 975	7,7
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	434	428	980	1 442	748	7	1,6
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	1 645	1 728	1 803	1 694	1 633	-83	-4,8
14	1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	830	2 986	2 063	1 480	1 296	-2 156	-72,2
14	1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 347	2 288	3 563	4 925	5 355	-942	-41,2
15	1:1	Studiehjälp	4 340	4 269	4 237	4 030	3 426	71	1,7
15	1:2	Studiemedel	15 603	14 773	12 971	11 501	10 688	829	5,6
17	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	837	1 015	98	135	124	-178	-17,5
17	5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	830	423	411	398	352	406	95,9
17	10:1	Filmstöd	949	553	561	3	3	396	71,7
17	13:1	Stöd till idrotten	3 876	3 472	1 953	1 962	1 934	404	11,6
17	14:1	Bidrag till folkbildningen	4 769	4 461	4 298	4 358	3 849	308	6,9
20	1:8	Klimatbonus	4 810	2 078	1 280			2 732	131,5
20	1:8 (2018)	Supermiljöbilspremie			0	322	451	0	
20	1:19 (2019)	Elfordonspremie			-1	413		0	

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	446	838				-392	-46,7
		Övriga anslag	20 013	19 533	18 749	18 318	17 611	480	2,5
		Totalt	349 356	342 315	316 298	312 446	303 393	7 042	2,1

Källa: Ekonomistyrningsverket

Realekonomisk fördelning - Transfereringar till kommuner 2017–2021

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
6	2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	7	8	123	237	12	-2	-22,2
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	1 654	2 315	3 277	9 006	26 178	-661	-28,6
8	1:9 (2019)	Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m fl.			195	396	389	0	
9	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	31 851	30 041	28 428	27 067	25 606	1 810	6,0
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	47 826	24 531	8 338	7 347	2 717	23 295	95,0
9	1:8	Bidrag till psykiatri	1 731	1 784	1 839	1 491	1 043	-54	-3,0
9	1:11	Prestationsbundna insatser för att korta värdköerna	2 972	2 896	1 610			76	2,6
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	-4 400	-4 453	-4 417	-3 714	-4 620	53	-1,2
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	8 096	1 407	546	2 385	1 983	6 689	475,4
9	4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	554	316	676	1 296	583	238	75,5
10	1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 428	1 401	1 716	1 866	1 874	27	1,9
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	4 379	6 904				-2 525	-36,6
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktmottagande	4 573	6 991	11 817	16 128	15 166	-2 418	-34,6
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	3 712	2 279	2 684	3 544	1 845	1 433	62,9
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	2 347	2 412	2 550	2 306	2 237	-64	-2,7
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	548	707	418	668	841	-159	-22,6
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	3 635	2 111	1 944	2 356	2 245	1 524	72,2
16	1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	3 657	3 707	4 353	4 257	4 379	-50	-1,4
16	1:11 (2020)	Fler anställda i lågstadiet		894	1 790	2 089	2 103	-894	-100,0
16	1:13	Bidrag till lärarlöner	3 531	3 418	3 343	3 379	3 410	112	3,3
16	1:15	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	5 543	4 374	3 136	894		1 169	26,7
16	1:15 (2018)	Upprustning av skollokaler och utemiljöer				627	125	0	
16	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	4 358	3 101	2 205	2 126	1 128	1 256	40,5
16	2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 641	2 590	2 617	2 577	2 515	51	2,0

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020-2021	Procentuell förändring 2020-2021
18	1:8 (2019)	Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande				1 395	1 800	0	
19	1:1	Regionala tillväxtåtgärder	369	379	382	805	301	-9	-2,5
20	1:3	Åtgärder för värdefull natur	900	494	414	362	264	406	82,4
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	942	642	1 041	1 146	1 155	299	46,6
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm	934	107	639	598	332	827	773,6
22	1:18	Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	3 018	2 873				145	5,1
22	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	181	53	19	17	17	128	242,1
25	1:1	Kommunalekonomisk utjämning	148 511	120 809	110 539	99 808	94 657	27 702	22,9
25	1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	4 717	4 662	4 506	4 094	3 902	54	1,2
25	1:4 (2020)	Stöd med anledning av flyktingsituationen		3 000	5 000	7 000	7 000	-3 000	-100,0
25	1:5 (2020)	Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden		29 486				-29 486	-100,0
		Övriga anslag	10 046	9 523	9 475	9 718	8 350	523	5,5
		Totalt	300 260	271 763	211 204	213 273	209 536	28 497	10,5

Källa: Ekonomistyrningsverket

Realekonomisk fördelning - Transfereringar till företag 2017–2021

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020-2021	Procentuell förändring 2020-2021
1	8:1	Mediestöd	994	1 468	644	492	541	-474	-32,3
4	1:12	Rättsliga biträden m.m.	182	186	142	169		-4	-2,3
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	983	494	451	361	249	489	99,0
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	9 952	10 094	1 090	954	890	-142	-1,4
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	1 688	1 211	1 195	1 582	2 075	477	39,4
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	14 474	14 150	14 551	13 356	12 434	324	2,3
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	2 816	2 987	4 207	4 322	5 152	-171	-5,7
16	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 267	1 826	1 401	1 255	1 083	441	24,1
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	1 057	528	3	527	528	529	100,2
17	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	2 016	1 162	94	102	89	854	73,5
17	2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner			0	737	696	0	
18	1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	69	53	23	400	273	17	31,5

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
18	1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	3 578	2 221	1 590	1 376	435	1 357	61,1
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	344	390	517	305	268	-46	-11,9
20	1:16	Klimatinvesteringar	1 841	756	482	1 504	566	1 085	143,5
20	1:19	Industriklivet	238	151	36	121		87	57,4
21	1:7	Energiteknik	327	326	-147	501	306	2	0,6
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	347	573	387	535	497	-226	-39,4
22	1:15	Sjöfartsstöd	1 182	1 227	1 564	1 432	1 482	-45	-3,7
22	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 528	192	80	115	25	1 336	695,4
23	1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	372	95	68	82	90	277	291,0
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	6 945	7 188	7 361	7 392	7 279	-243	-3,4
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 823	2 765	4 228	3 809	3 053	58	2,1
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 593	3 623	2 990	2 044	1 845	-1 029	-28,4
24	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	1 889	1 656	1 627	1 591	1 629	234	14,1
24	1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	1 069	759	747	741		310	40,8
24	1:5	Näringslivsutveckling	358	209	255	268	178	149	71,6
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	7 092	33 865				-26 772	-79,1
24	1:23	Stöd till enskilda näringsidkare	2 057	339				1 718	506,5
24	1:24	Omställningsstöd	9 932	5 677				4 254	74,9
24	1:26	Stöd till handelsbolag	364					364	
24	1:27	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	949	1 194				-245	-20,5
24	1:28	Evenemangsstöd	37					37	
		Övriga anslag	6 035	5 473	5 576	6 699	5 470	562	10,3
		Totalt	88 397	102 839	51 165	52 773	47 135	-14 442	-14,0

Källa: Ekonomistyrningsverket

Realekonomisk fördelning - Konsumtion per utgiftsområde 2017–2021

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
1 Rikets styrelse	14 022	12 918	12 766	12 623	11 812	1 103	8,5
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	3 073	3 076	2 886	2 274	2 035	-4	-0,1
3 Skatt, tull och exekution	11 883	11 485	10 953	10 872	10 506	398	3,5
4 Rättsväsendet	54 330	50 426	46 800	43 865	42 234	3 903	7,7
5 Internationell samverkan	364	366	360	357	311	-2	-0,5
6 Försvar och samhällets krisberedskap	52 577	47 828	46 592	44 292	41 027	4 750	9,9
7 Internationellt bistånd	4 271	3 217	3 068	2 757	2 469	1 054	32,8
8 Migration	5 815	6 349	7 266	8 785	10 943	-534	-8,4

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021	
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	15 297	12 387	9 790	9 178	8 638	2 909	23,5
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	9 461	9 322	9 078	8 650	8 634	139	1,5
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	705	661	528	502	509	44	6,6
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn						0	
13	Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	582	501	546	415	2 185	81	16,1
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	14 996	12 523	14 461	16 599	15 230	2 473	19,7
15	Studiestöd	921	939	905	892	856	-18	-2,0
16	Utbildning och universitetsforskning	52 795	49 749	46 645	45 967	43 906	3 046	6,1
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	3 030	2 978	2 744	2 693	2 458	52	1,7
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1 324	1 270	1 252	1 187	1 063	53	4,2
19	Regional utveckling	397	447	204	132	108	-50	-11,1
20	Allmän miljö- och naturvård	7 005	5 795	5 534	5 884	4 828	1 210	20,9
21	Energi	1 454	1 401	1 404	1 336	1 308	53	3,8
22	Kommunikationer	28 363	24 522	22 582	21 821	21 286	3 842	15,7
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	5 392	4 860	4 581	4 789	4 149	531	10,9
24	Näringsliv	3 688	2 832	2 564	2 449	2 312	856	30,2
25	Allmänna bidrag till kommuner			1	1	1	0	
26	Statsskuldräntor m.m.					0	0	
27	Avgiften till Europeiska unionen						0	
Summa utgiftsområden		291 744	265 854	253 508	248 321	238 808	25 891	9,7

Källa: Ekonomistyrningsverket

Realekonomisk fördelning - Lön inkl. sociala avgifter 2017–2021

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020-2021	Procentuell förändring 2020-2021
1	4:1	Regeringskansliet m.m.	5 500	5 201	4 928	4 957	4 819	299	5,8
1	5:1	Länsstyrelserna m.m.	2 848	2 360	2 143	2 100	1 924	488	20,7
2	1:15	Statens servicecenter	394	380	428	6	3	14	3,7
3	1:1	Skatteverket	6 550	6 296	5 896	5 997	5 823	255	4,0
3	1:2	Tullverket	1 572	1 463	1 370	1 288	1 226	109	7,4
4	1:1	Polismyndigheten	22 971	21 192	19 013	17 326	16 700	1 780	8,4
4	1:3	Åklagarmyndigheten	1 476	1 389	1 275	1 219	1 187	86	6,2
4	1:5	Sveriges Domstolar	4 826	4 583	4 384	4 270	4 072	242	5,3
4	1:6	Kriminalvården	6 928	6 195	5 810	5 734	5 467	734	11,8
6	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	17 387	16 482	15 695	13 516	13 168	904	5,5
6	1:11	Försvarets materielverk	924	787	743	46	42	137	17,4
6	2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	867	863	767	716	624	4	0,5
7	1:1	Biståndsverksamhet	1 735	1 115	1 046	863	789	619	55,5
8	1:1	Migrationsverket	2 921	3 118	3 233	3 577	4 074	-197	-6,3
9	1:1	Socialstyrelsen	513	523	444	449	410	-11	-2,1

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020-2021	Procentuell förändring 2020-2021
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	408	1 311	253	131	93	-904	-68,9
9	2:1	Folkhälsomyndigheten	404	349	304	283	267	55	15,6
10	2:1	Försäkringskassan	6 893	6 718	6 305	6 215	6 154	175	2,6
14	1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	5 754	5 281	5 450	6 208	6 429	474	9,0
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	0	0	1 250	1 625	857	0	
16	2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 446	1 286	1 182	1 231	1 125	160	12,4
16	2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 544	1 446	1 379	1 367	1 310	98	6,8
16	2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 583	1 441	1 407	1 409	1 354	142	9,9
16	2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	963	812	671	666	741	151	18,6
16	2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	849	715	672	646	616	135	18,8
16	2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 164	1 070	945	922	881	94	8,8
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	3 915	3 570	3 478	3 378	3 230	345	9,7
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	184	215	32	31	0	-31	-14,4
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	2 565	2 337	2 057	1 811	1 501	228	9,7
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	3 946	3 768	3 440	3 248	2 787	177	4,7
23	1:23	Sveriges lantbruksuniversitet	1 415	1 287	1 206	1 187	1 104	128	9,9
24	1:4	Tillväxtverket	512	274	197	190	235	238	86,6
		Övriga anslag	58 344	55 163	50 978	49 946	46 374	3 181	5,8
		Totalt	169 302	158 995	148 380	142 561	135 387	10 307	6,5

Källa: Ekonomistyrningsverket

Realekonomisk fördelning – Transfereringar per utgiftsområde 2017–2021

Utgiftsområde		Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020-2021	Procentuell förändring 2020-2021
1	Rikets styrelse	1 988	2 407	1 810	1 636	1 412	-419	-17,4
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	13 728	13 588	13 391	13 092	12 658	140	1,0
3	Skatt, tull och exekution	34	24	27	51	32	10	42,5
4	Rättsväsendet	408	377	329	354	115	31	8,3
5	Internationell samverkan	1 413	1 699	1 972	1 531	1 638	-287	-16,9
6	Försvar och samhällets krisberedskap	1 434	1 460	1 575	1 496	1 051	-26	-1,7
7	Internationellt bistånd	43 161	42 646	41 153	39 973	34 149	515	1,2
8	Migration	2 189	2 991	4 329	10 556	28 790	-802	-26,8

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	122 369	89 149	69 714	69 156	58 679	33 220	37,3
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	102 806	107 273	88 144	90 325	92 480	-4 467	-4,2
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	37 238	35 946	33 920	34 232	34 112	1 291	3,6
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	101 068	99 939	97 315	95 208	88 660	1 129	1,1
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	5 589	7 970	12 753	16 732	16 161	-2 380	-29,9
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	76 508	74 187	62 174	61 961	61 452	2 322	3,1
15 Studiestöd	24 148	22 555	20 456	18 748	17 175	1 593	7,1
16 Utbildning och universitetsforskning	36 466	31 206	29 842	28 132	25 364	5 261	16,9
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	19 458	17 300	12 963	13 196	11 910	2 158	12,5
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	3 820	2 470	1 758	3 389	2 638	1 350	54,7
19 Regional utveckling	2 778	2 669	3 027	3 044	2 334	109	4,1
20 Allmän miljö- och naturvård	9 411	4 937	3 627	4 210	2 476	4 473	90,6
21 Energi	1 804	1 881	766	2 105	1 592	-77	-4,1
22 Kommunikationer	11 206	8 319	6 125	6 307	5 752	2 887	34,7
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	13 903	14 786	15 787	14 678	12 932	-883	-6,0
24 Näringsliv	26 517	46 762	4 687	4 972	4 060	-20 245	-43,3
25 Allmänna bidrag till kommuner	153 235	157 964	120 051	111 408	105 565	-4 729	-3,0
26 Statsskuldsräntor m.m.	1	2		11		-1	-56,5
27 Avgiften till Europeiska unionen	52 262	47 193	37 683	34 960	24 224	5 069	10,7
Summa utgiftsområden	864 943	837 699	685 380	681 463	647 413	27 243	3,3

Källa: Ekonomistyrningsverket

Realekonomisk fördelning - Investeringar per utgiftsområde 2017–2021

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
1 Rikets styrelse	-24	3	-1	32	76	-27	-856,0
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	6	3	8	5	5	3	81,4
3 Skatt, tull och exekution	55	35	52	53	48	20	56,5
4 Rättsväsendet	438	463	554	278	308	-25	-5,4
5 Internationell samverkan	1	1	1	1	1	0	3,0
6 Försvar och samhällets krisberedskap	15 612	12 851	11 364	6 604	7 137	2 762	21,5
7 Internationellt bistånd	9	9	6	5	4	1	7,1
8 Migration	7	7	9	25	41	-1	-11,1
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	24	21	22	19	25	3	14,2
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	11	7	15	8	6	4	68,3
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	31	8	7	3	3	22	265,0
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn						0	
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	2	1	1	1	0	0	23,9
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	4	12	5	4	38	-8	-64,4
15 Studiestöd	0	0	0	0	0	0	-14,9
16 Utbildning och universitetsforskning	297	292	204	301	277	4	1,5

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021	
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	70	18	23	23	20	52	288,5
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	2	3	5	5	5	-1	-37,9
19	Regional utveckling	0	0	0	0	0	0	-27,0
20	Allmän miljö- och naturvård	247	154	220	290	422	94	61,0
21	Energi	3	2	1	7	9	2	98,0
22	Kommunikationer	29 791	30 124	27 379	25 887	23 569	-333	-1,1
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	37	36	27	31	20	1	3,1
24	Näringsliv	14	39	11	9	7	-25	-64,7
25	Allmänna bidrag till kommuner						0	
26	Statsskuldräntor m.m.						0	
27	Avgiften till Europeiska unionen						0	
Summa utgiftsområden	46 638	44 089	39 913	33 591	32 021	2 549	5,8	

Källa: Ekonomistyrningsverket

Realekonomisk fördelning - Räntor och finansiella transaktioner per utgiftsområde 2017–2021

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021	
1	Rikets styrelse	405	420	393	333	355	-15	-3,6
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	115	336	311	286	307	-221	-65,8
3	Skatt, tull och exekution	562	511	488	470	426	51	10,0
4	Rättsväsendet	1 996	1 761	1 701	1 441	1 408	235	13,3
5	Internationell samverkan	4	4	4	4	3	0	-1,2
6	Försvar och samhällets krisberedskap	956	954	1 041	1 096	1 169	2	0,2
7	Internationellt bistånd	22	653	14	78	85	-632	-96,7
8	Migration	214	232	243	257	260	-18	-8,0
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	279	217	65	65	69	61	28,1
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	773	1 297	635	698	749	-525	-40,4
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	42	37	31	34	33	6	15,4
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	0	0	0	0	0	0	-20,6
13	Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	39	44	79	144	229	-4	-10,1
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	438	432	331	222	194	7	1,5
15	Studiestöd	1 519	1 565	1 454	1 479	1 639	-46	-2,9
16	Utbildning och universitetsforskning	1 788	1 712	1 836	1 601	1 551	77	4,5
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	124	120	99	97	87	4	3,2
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	42	36	37	34	96	7	18,8
19	Regional utveckling	48	67	85	400	365	-19	-28,2
20	Allmän miljö- och naturvård	62	64	65	55	54	-2	-3,8
21	Energi	71	51	44	55	83	20	38,5
22	Kommunikationer	2 737	2 202	2 518	2 578	2 616	534	24,3
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	299	338	389	99	124	-39	-11,7
24	Näringsliv	188	10 774	41	35	37	-10 586	-98,3
25	Allmänna bidrag till kommuner						0	

Utgiftsområde	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2020–2021	Procentuell förändring 2020–2021
26 Statsskuldsräntor m.m.	-1 299	19 590	22 174	13 591	10 569	-20 889	-106,6
27 Avgiften till Europeiska unionen						0	
Summa utgiftsområden	11 422	43 417	34 079	25 151	22 507	-31 994	-73,7

Källa: Ekonomistyrningsverket

Antal statligt anställda 2017–2021 (kvinnor respektive män)

Antal ¹	2017	2018	2019	2020	2021
Kvinnor	126 940	127 771	128 549	132 559	135 756
Män	114 637	114 308	115 028	118 272	121 170
Summa	241 577	242 079	243 577	250 831	256 926

¹ Anställda med en omfattning understigande 40 procent av heltid ingår inte

Källa: Arbetsgivarverket

Antal statligt anställda 2017–2021 fördelade på åldersgrupper och kön (procentuell andel)

Antal och procentuell fördelning

Ålder och kön	2017	2018	2019	2020	2021
–34	58 986	57 929	58 300	60 966	62 150
Kvinnor	50,3	50,8	50,9	50,8	50,6
Män	49,7	49,2	49,1	49,2	49,4
35–44	64 933	64 732	64 470	65 662	66 859
Kvinnor	55	54,9	54,7	54,7	54,6
Män	45	45,1	45,3	45,3	45,4
45–54	63 786	65 238	66 131	67 552	68 803
Kvinnor	53,1	53,4	53,6	53,7	53,9
Män	46,9	46,6	46,4	46,3	46,1
55–	53 872	54 180	54 676	56 651	59 114
Kvinnor	51,3	51,5	51,5	51,8	51,9
Män	48,7	48,5	48,5	48,2	48,1
Summa	241 577	242 079	243 577	250 831	256 926

Källa: Arbetsgivarverket

Antal statligt anställda 2017–2021 fördelade på sektorer och kön (procentuell andel)

Antal och procentuell fördelning

Sektor och kön	2017	2018	2019	2020	2021
Affärsverk ¹	10 153	10 979	11 647	12 460	12 858
Kvinnor	37,9	38,8	39,5	39,9	40,3
Män	62,1	61,2	60,5	60,1	59,7
Universitet ²	59 754	60 411	61 535	62 787	63 681
Kvinnor	53,9	54,2	54,4	54,6	54,9
Män	46,1	45,8	45,6	45,4	45,1
Försvar ³	21 272	20 199	22 984	24 168	24 563
Kvinnor	16,4	17,3	18,8	20,6	21,4
Män	83,6	82,7	81,2	79,4	78,6
Övrig verksamhet ⁴	150 398	150 490	147 411	151 416	155 824
Kvinnor	58,1	58	58,4	58,3	58,0
Män	41,9	42	41,6	41,7	42,0
Summa	241 577	242 079	243 577	250 831	256 926

¹ Affärsverk och infrastruktur.

² Universitet och högskolor.

³ Försvarsmakten.

⁴ Omfattar bl.a. Miljö, teknik och jordbruk, men även arbetsliv, omsorg och utbildning samt länsstyrelser, Regeringskansliet och stabsmyndigheter.

Källa: Arbetsgivarverket

Bilaga 7

Statliga myndigheter

Statliga myndigheter

De myndigheter som ingår i årsredovisningen för staten finns med i nedanstående förteckning. Eftersom förteckningen anger de myndigheter som de finansiella dokumenten omfattar, ingår inte nämndmyndigheter och liknande vars ekonomiska utfall redovisas av en annan myndighet.

A

Affärsverket svenska kraftnät
Allmänna reklamationsnämnden
Arbetsdomstolen
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivarverket
Arbetsmiljöverket

B

Barnombudsmannen
Blekinge tekniska högskola
Bokföringsnämnden
Bolagsverket
Boverket
Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten

C

Centrala studiestödsnämnden

D

Delegationen mot segregation
Diskrimineringsombudsmannen
Domarnämnden
Domstolsverket

E

E-hälsomyndigheten
Ekobrottsmyndigheten
Ekonomistyrningsverket
Elsäkerhetsverket
Energimarknadsinspektionen
Etikprövningsmyndigheten
Exportkreditnämnden

F

Fastighetsmäklarinspektionen
Finansinspektionen
Finanspolitiska rådet
Folke Bernadotteakademin
Folkhälsomyndigheten
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Fortifikationsverket
Forum för levande historia
Försvarets materielverk

Försvarets radioanstalt
Försvvarshögskolan
Försvvarsmakten
Försvvarsunderättelsesdomstolen
Försäkringskassan

G

Gymnastik- och idrottshögskolan
Göteborgs universitet

H

Havs- och vattenmyndigheten
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst

I

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för socialförsäkringen
Inspektionen för strategiska produkter
Inspektionen för vård och omsorg
Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
Institutet för rymdfysik
Institutet för språk och folkminnen
Integritetsskyddsmyndigheten

J

Justitiekanslern
Jämställdhetsmyndigheten

K

Kammarkollegiet
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konstnärsnämnden
Konsumentverket
Kriminalvården
Kronofogdemyndigheten
Kungl. Biblioteket
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan
Kungliga slottsstaten
Kustbevakningen
Kärnavfallsfonden

L

Lantmäteriet
Linköpings universitet
Linnéuniversitetet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket, affärsverk
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Läkemedelsverket
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län

M

Malmöuniversitet
Medlingsinstitutet
Migrationsverket
Mittuniversitetet
Moderna museet
Myndigheten för arbetsmiljökunskap
Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för digital förvaltning
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Myndigheten för kulturanalys
Myndigheten för press, radio och tv
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för stöd till trossamfund
Myndigheten för tillgängliga medier
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
Myndigheten för yrkeshögskolan
Mälardalens högskola (myndigheten bytte namn den 1 januari 2022 till Mälardalens universitet)

N

Nationalmuseum
Naturhistoriska riksmuseet
Naturvårdsverket
Nordiska Afrikainstitutet
Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

P

Patent- och registreringsverket
Patentombudsnamnden (fr.o.m. den 1 januari 2022 ingår den ekonomiska redovisningen för Patentombudsnamndens verksamhet i Bolagsverkets redovisning)
Pensionsmyndigheten
Polarforskningssekretariatet
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen

R

Regeringskansliet
Revisorsinspektionen
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Riksbankens grundfond
Riksdagens ombudsmän, JO
Riksdagsförvaltningen
Riksgäldskontoret
Riksrevisionen
Rymdstyrelsen
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
Rättsmedicinalverket

S

Sameskolstyrelsen
Sametinget
Sjöfartsverket, affärsverk
Skatteverket
Skogsstyrelsen
Skolforskningsinstitutet
Socialstyrelsen
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Spelinspektionen
Statens beredning för medicinsk och social utvärdering
Statens centrum för arkitektur och design
Statens energimyndighet
Statens fastighetsverk
Statens försvarshistoriska museer
Statens geotekniska institut
Statens haverikommission
Statens historiska museer
Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten
Statens institutionsstyrelse
Statens jordbruksverk
Statens konstråd
Statens kulturråd
Statens maritima och transporthistoriska museer

Statens medieråd
Statens museer för världskultur
Statens musikverk
Statens servicecenter
Statens skolinspektion
Statens skolverk
Statens tjänstepensionsverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Statistiska centralbyrån
Statskontoret
Stockholms konstnärliga högskola
Stockholms universitet
Strålsäkerhetsmyndigheten
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)
Svenska institutet
Svenska institutet för europapolitiska studier
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Säkerhetspolisen (redovisas i begränsad omfattning)
Södertörns högskola

T

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Tillväxtverket
Totalförsvarets forskningsinstitut
Totalförsvarets plikt- och prövningsverk
Trafikanalys
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket

U

Umeå universitet
Universitets- och högskolerådet
Universitetskanslersämbetet
Upphandlingsmyndigheten
Uppsala universitet

V

Verket för innovationssystem
Vetenskapsrådet

Å

Åklagarmyndigheten

Ö

Örebro universitet
Överklagandenämnden för etikprövning
Överklagandenämnden för studiestöd

Bilaga 8

Ordlista

Ordlista

Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det är avsikten med innehavet, och inte tillgångens natur, som är avgörande för om tillgången ska klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. Med stadig-varande bruk eller innehav avses tillgångar som innehas i mer än ett år. Anläggningstillgångar delas upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärde

Utgiften för en tillgångs köp eller tillverkning. I anskaffningsvärdet ska räknas in samtliga utgifter för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anskaffningsvärdemetoden

En metod som används för att redovisa och värdera anläggningstillgångar i balansräkningen. Metoden innebär att en anläggningstillgång initialt tas upp till anskaffningsvärdet. Det bokförda värdet minskar sedan löpande under tillgångens nyttjandeperiod med avskrivningar och nedskrivningar. Se även Kapitalandelsmetoden.

Anslag

Utgiftspost på statens budget som riksdagen fattar beslut om. Riksdagens anslagsbeslut innebär att regeringen bemyndigas att under viss tid och under vissa villkor använda anvisade medel till de av riksdagen angivna ändamålen. Anslaget anvisas av riksdagen till regeringen. Därefter tilldelar regeringen anslagsmedel till myndigheter. Regeringen kan underindela anslagen i anslagsposter och delposter. Samtliga anslag i statens budget är ramanslag. Se vidare Ramanslag.

Anslagsbehållningar

Kvarstående anslagsmedel på ramanslag vid budgetårets slut. Se vidare Ramanslag. Totalt tilldelade medel beräknas som summan av anvisade medel enligt statens budget för ett aktuellt budgetår och kvarstående medel från tidigare år, s.k. ingående anslagsbehållningar. De tilldelade medlen kan förändras under budgetåret, dels genom anvisade eller minskade medel på ändringsbudget, och dels genom indragningar enligt regeringsbeslut. I budget-propositionen och vårpropositionen görs en prognos över förändringen av anslagsbehållningar för de kommande åren. Detta redovisas under posten Minskning av anslagsbehållningar.

Anslagskredit

Ett tillåtet överskridande på ett ramanslag som förs över till kommande budgetår och som därmed minskar totalt disponibelt belopp. Se vidare Ramanslag.

Anslagssparande

Outnyttjade medel på ramanslag, som inom vissa gränser får överföras till kommande budgetår. Se vidare Ramanslag.

Ansvarsförbindelser

Befintliga förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras, eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Ansvarsförbindelser

benämns i vissa fall eventalförpliktelser, bl.a. i flera internationella redovisningsrekommendationer, men detta har inte alltid exakt samma betydelse. Ansvarsförbindelser redovisas ”inom linjen” i (anslutning till) balansräkningen men de tas inte med i balansräkningens beloppskolumner och räknas inte in i balanssumman. Garantiåtaganden utgör de största ansvarsförbindelserna i staten.

Avgift

Ersättning som betalas för en motprestation. Om inget annat har beslutats ska avgifter inom staten beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader, såväl direkta som indirekta (full kostnadstäckning).

Avsättning

Post på balansräkningens skuldsida för förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller tidpunkt då de ska infrias. Detta till skillnad från poster som redovisas som skulder, som i princip är säkra såväl till belopp som till tidpunkt för infriande.

Balansräkning

Dokument i årsredovisningen som visar den redovisande enhetens ekonomiska ställning på bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital. Tillgångs- och skuldsidans summor är lika stora.

Beredskapstillgång

Tillgång som innehåser för civilt eller militärt beredskapsändamål. Tillgångar för civilt beredskapsändamål kan utgöras av t.ex. läkemedel och räddningsutrustning.

Beställningsbemyndigande

Tillstånd som en statlig myndighet behöver för att få ingå ekonomiska åtaganden som kommer att belasta framtida anslag.

Bidrag

Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation. Däremot kan villkor finnas för erhållande av bidraget. I statlig redovisning sammanfaller begreppet vanligen med transferering. Se även Transferering.

Bokföringsmässiga grunder

Princip som innebär att inkomster och utgifter hänförs (periodiseras) till den räkenskapsperiod de hör till och intäcks- respektive kostnadsförs. Avgörande är när en prestation utförs eller när resursförbrukning sker, inte när den faktureras eller regleras likvidmässigt.

Bokfört värde

Det värde som en tillgång eller skuld är upptagen till i balansräkningen. Det kan avvika från marknadsvärdet eller anskaffningsvärdet. Bokfört värde benämns i vissa sammanhang som redovisat värde.

Bruttonationalinkomst (BNI)

Summa av bruttonationalprodukten och faktorinkomster till och från utlandet, t.ex. löner, aktieutdelningar, räntor.

Bruttonationalprodukten (BNP)

Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år.

Bruttoredovisning

Redovisningsmetod som innebär att inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder redovisas var för sig, dvs. de kvittas inte mot varandra. Motsatsen är nettoredovisning, vilket innebär att endast skillnaden mellan respektive begreppspar redovisas, dvs. de kvittas mot varandra. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto.

Budgeteringsmarginal

Skillnaden mellan statens utgiftstak och de takbegränsade utgifterna i statens budget och ålderspensionssystemet. Se vidare Utgiftstak för staten och Takbegränsade utgifter. Denna marginal utgör en buffert för högre utgifter än beräknat. Under den period som utgiftstaket omfattar kan såväl den samhällsekonomiska utvecklingen som konsekvenserna av redan fattade beslut bli annorlunda än vad som förväntats. Det kan t.ex. bero på högre arbetslöshet, lägre BNP-tillväxt eller högre utgifter till följd av beteendeförändringar.

Budgetunderskott

Ett negativt saldo i statens budget som uppkommer då utgifterna är större än inkomsterna. Ett budgetunderskott är per definition lika med statens lånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Budgetöverskott

Ett positivt saldo i statens budget som uppkommer då inkomsterna är större än utgifterna, vilket innebär att staten kan amortera på statsskulden. Se vidare Statens budgetsaldo.

Derivatinstrument

Ett samlingsnamn för ett flertal olika finansiella instrument som bl.a. används av Riksgäldskontoret för att hantera kurs- och ränterisker avseende statsskulden. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och skuldbytesavtal (eng. swaps).

Effektivitetsrevision

Riksrevisionens granskning av effektiviteten i den statliga verksamheten. Granskningen ska främja ett effektivt verkställande av politiska beslut och användande av skattemedel.

Eget kapital

Skillnaden mellan det bokförda värdet av tillgångarna och skulderna i en balansräkning, dvs. nettoförmögenheten eller kapitalbehållningen. Det egna kapitalet i ett företag består av det kapital som ägarna satsat med tillägg för vinster och avdrag för förluster som stannat i företaget. I årsredovisningen för staten benämns det egna kapitalet Nettoförmögenhet.

Ekonomisk händelse

Alla förändringar i storleken och sammansättningen av statens/myndigheternas tillgångar, skulder eller kapital. Dessa förändringar beror på statens/myndigheternas ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder. Ekonomisk händelse kan jämföras med begreppet affärshändelse som används i näringslivet.

Eliminering

Ett moment i upprättandet av en konsoliderad redovisning/koncernredovisning. I årsredovisningen för staten innebär eliminering att fordringar och skulder samt

transaktioner mellan myndigheter (även affärsverk) liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster tas bort för att ge en rättvisande bild av statens ekonomiska resultat och ställning.

Finansiell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som utgörs av t.ex. aktier, andra andelar och obligationer där syftet med innehavet är varaktigt. Se även Anläggningstillgång.

Finansiellt sparande

Skillnaden mellan reala inkomster och reala utgifter för respektive sektor i nationalräkenskapssystemet. Den offentliga sektorns finansiella sparande, dvs. sparandet för staten, kommunerna och ålderspensionssystemet, är ett viktigt mått i den ekonomiska politiken. Se vidare Överskottsmål.

Finansieringsanalys

Dokument i årsredovisningen som visar tillförda och använda medel i statens verksamhet. Finansieringsanalysen visar hur statens likvida ställning på total nivå, dvs. statens nettouplåning, har förändrats under året. Förändringen delas in i avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Se vidare Statens nettouplåning.

Fordringar

Post på balansräkningens tillgångssida. Fordringar delas upp på kortfristiga och långfristiga. Kortfristiga fordringar är fordringar som förfaller inom ett år. Långfristiga fordringar utgörs av fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Förenklad substansvärdering

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt förenklad substansvärdering. Metoden innebär att statens andel av företagets eget kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagets resultat redovisas sedan i resultaträkningen. Även affärsverkens hel- och delägda företag redovisas enligt förenklad substansvärdering.

Förutbetald intäkt

Inkomster från varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats till köparen. Beloppet tas upp som skuld i bokslutet för att intäktsredovisas kommande år när prestationen utförs.

Förutbetald kostnad

Utgifter för varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats från säljaren. Beloppet tas upp som tillgång i bokslutet för att kostnadsredovisas kommande år när prestationen erhålls. Exempel är hyror som ofta betalas kvartalsvis i förväg.

God redovisningssed

Utgångspunkt för bokföring som finns uttryckt i lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd och utfyllande tolkningar av dessa bestämmelser.

Immateriell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som saknar fysisk substans. Det är huvudsakligen utgifter för utveckling samt licenser för datorprogram och liknande rättigheter som tas upp (aktiveras) som immateriella anläggningstillgångar i balansräkningen. En av

förutsättningarna för att aktivera dessa utgifter är att de beräknas bli av väsentligt värde för verksamheten under kommande år. Se även Anläggningstillgång.

Inbetalning

Ekonomisk händelse då pengar överförs från en ägare till en annan. Den kan avvika från tidpunkten för intäkt eller inkomst.

Indragning

Åtgärd enligt vilken regeringen får besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas. Bestämmelser om detta finns i budgetlagen (2011:203) och anslagsförordningen (2011:223).

Inkomst

En ekonomisk händelse genom vilken ett värde av finansiell natur tillförs myndigheten. Till skillnad från intäkt kan inkomst avse flera redovisningsperioder och behöver inte öka myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens intäkter, inkomster och inbetalningar.

Inkomsttitel

Inkomstpost på statens budget där myndigheten redovisar inkomster (i generell mening, dvs. även intäkter och inbetalningar) som den inte själv får disponera, exempelvis skatter. På inkomsttitel redovisas sådana statsinkomster som inte är specialdestinerade för en viss verksamhet utan kan finansiera vilka utgifter som helst.

Inleverans

Att mot inkomsttitel och/eller till statens centralkonto i Riksbanken redovisa respektive betala medel som inte får behållas av myndigheten. Vanligen avser det inbetalning av skatter, överskott från verksamheten eller offentligrättsliga avgifter.

Interna mellanhavanden

Transaktioner och andra poster (fordringar, skulder etc.) inom exempelvis en koncern. I årsredovisningen för staten är interna mellanhavanden de transaktioner och andra poster mellan de myndigheter som ingår i den beslutade avgränsningen av staten.

Intäkt

Det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar eller servicepotential som uppstår i verksamheten under en period och som ökar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet inkomst kan intäkt ses som inkomsten hänförd till den tidsperiod under vilken den har upparbetats eller blivit intjänad, dvs. periodiserad inkomst.

Kapitalandelsmetoden

En av flera metoder för att konsolidera dotter- och intresseföretag. Enligt kapitalandelsmetoden redovisas en investering initialt till sitt anskaffningsvärde. Det bokförda värdet ökas eller minskas därefter med företagets vinster eller förluster, för att avspegla myndighetens andel av företaget. Se även Anskaffningsvärdemetoden.

Kassamässig redovisning mot statens budget

Redovisningsprincip som innebär att redovisning mot anslag och inkomsttitlar på statens budget görs vid betalningstillfället.

Kassamässig korrigerig

Skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan anslag och inkomsttitlar på statens budget och å andra sidan saldot mellan ut- och inbetalningar på statens centralkonto i

Riksbanken. När redovisning mot anslag görs kostnadsmässigt eller utgiftsmässigt kan kassamässiga korrigeringar uppkomma mellan månader och år, om tidpunkten för redovisning mot anslag inte sammanfaller med betalningstidpunkten. För anslag kopplade till ett räntekonto, vilket gäller de flesta förvaltningsanslag, påverkas posten i stället av skillnaden mellan redovisning mot anslag och anslagsmedel överförda till räntekontot. En kassamässig korrigering uppkommer även när tidpunkten för redovisning mot inkomsttitel inte sammanfaller med betalningen. Vidare förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomsttitlar och omvänt, som leder till kassamässiga korrigeringsposter. Utfallet av den kassamässiga korrigeringen räknas fram som en restpost, men det går att urskilja och även göra prognoser på vissa delposter.

Konsolidering

Del i upprättande av en koncernredovisning. Konsolidering i staten innebär att myndigheternas resultaträkningar och balansräkningar läggs samman, efter det att de interna mellanhavandena mellan myndigheter eliminerats.

Kostnad

Kostnad är en utgift som redovisas i den period den förbrukas, dvs. en periodiserad utgift.

Löptid

Den period under vilken en skuldförbindelse gäller.

Medgivet överskridande

Rätt att, med vissa begränsningar, överskrida ett anvisat anslag. Se vidare Ramanslag.

Nationalräkenskaperna

Ett internationellt jämförbart system för statistisk redovisning av hela samhälls-ekonomi som tas fram enligt regler som är gemensamma inom EU. Ekonomi delas upp på olika sektorer såsom staten, kommunerna, hushållen och företagen. Nationalräkenskaperna används bland annat för beräkningar av BNP. Se vidare Bruttonationalprodukten (BNP).

Nettoförmögenhet

Skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Om statens skulder är större än tillgångarna innebär det att nettoförmögenheten är negativ. I näringslivet motsvaras nettoförmögenheten av eget kapital.

Nettokostnad för statsskulden

Kostnad för förvaltning av statsskulden, enligt Riksgäldskontorets definition. I nettokostnad för statsskulden ingår finansiella kostnader och intäkter i Riksgäldskontorets in- och utlåningsverksamhet.

Omsättning

Ett företags totala försäljning under en viss period (exklusive moms). I staten menas vanligen de totala intäkterna från skatter (på myndighetsnivån anslag), försäljning, bidrag och andra intäkter.

Omsättningstillgång

Tillgång i balansräkningen avsedd att omsättas i verksamheten, antingen genom försäljning eller förbrukning. Omsättningstillgångar är oftast avsedda att innehas kortare än tre år.

Option

Ett finansiellt instrument som ger rätten att köpa eller sälja en underliggande tillgång vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Termin.

Periodavgränsningspost

Skuld- eller fordringspost som periodiserar utgifter eller inkomster till kostnader eller intäkter vid avslutningen av en redovisningsperiod. I årsredovisningen för staten består periodavgränsningsposterna av upplupna och förutbetalda kostnader respektive intäkter samt oförbrukade bidrag.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till den period då resursen förbrukats (kostnad) eller då prestationen utförts (intäkt).

Premieobligation

Typ av obligation utgiven av staten (Riksgäldskontoret). Den utgör en kombination av en obligation och en lottsedel där ränta betalas ut i form av vinster.

Ramanslag

Anslagstyp som innebär att kvarvarande medel får överföras till påföljande år som anslagssparande och att anslaget får överskridas genom utnyttjande av anslagskredit. För myndigheterna är storleken på tillåtet anslagssparande och anslagskredit begränsad genom generella regler och särskilda beslut.

Realekonomisk fördelning

Fördelning av utgifter i konsumtion, investering, ränta och transferering. Syftet med den realekonomiska fördelningen är dels att ge underlag för nationalräkenskaperna, dels att bättre kunna analysera statens budget. De statliga inrapporteringskoderna (S- koderna) utgör basen för den realekonomiska fördelningen.

Redovisning mot anslag och inkomstitlar

De utgifter myndigheterna har redovisat mot anslag respektive de inkomster de har redovisat mot inkomstitel. Begreppen utgifter och inkomster har här en generell betydelse. Redovisning mot anslag och inkomstitlar kan avse såväl kostnader/intäkter som utgifter/inkomster och även betalningar. Se Utgift respektive Inkomst.

Resultaträkning

Del av årsredovisning som i sammandrag visar hur kostnader och intäkter fördelar sig på olika poster och ett saldo av dessa. Saldot benämns årets överskott/underskott och är inget mått på effektivitet eller måluppfyllelse.

Revisionsberättelse med standardutformning

Revisionsberättelse med standardutformning lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt gällande regelverk och att årsredovisningen ger en rättvisande bild.

Revisionsberättelse med reservation

Revisionsberättelse med reservation lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (ensilt eller sammantaget), men som inte är av avgörande betydelse för årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse med avvikande mening

Revisionsberättelse med avvikande mening lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget), och som har en genomgripande påverkan på årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig lämnas när Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis och bedömer att möjliga effekter och oupptäckta fel kan vara både väsentliga och genomgripande.

Revisionsberättelse med upplysning

Riksrevisionen lämnar en revisionsberättelse med standardutformning men vill ändå genom upplysningen lyfta fram viktig information som den vill fästa läsarens uppmärksamhet på.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter (även affärsverk), statliga bolag, vissa fonder och eventuellt andra låntagare, som utgör en post på utgiftssidan i statens budget. Posten ingår tillsammans med posten Kassamässig korrigerings i statens budget för att budgetsaldot ska motsvara statens lånebehov med omvänt tecken. Se även Kassamässig korrigerings.

Räkenskapsår

Den period som en årsredovisning omfattar vilken normalt utgörs av 12 månader. Statens räkenskapsår sammanfaller med kalenderår.

Rättvisande bild

Årsredovisningens delar ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och den ekonomiska ställningen. I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild.

Rörelseresultat

Resultat i ett företag före finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt.

Skuld

En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas leda till ett utflöde av resurser. Skulderna i statens konsoliderade balansräkning visar statens förpliktelser mot andra. Skulder är i princip säkra till sitt belopp och tidpunkten för infriande, till skillnad från poster som redovisas som avsättningar.

Skuldbytesavtal (eng. swaps)

Ett derivatinstrument som används av Riksgäldskontoret för upplåningen i utländsk valuta eller för förvaltning av kronskulden. Swaptransaktionerna innebär att Riksgäldskontoret byter kronor mot utländsk valuta och under swappavtalets löptid erhåller fast ränta i kronor och betalar rörlig ränta i utländsk valuta (kron/valutaswappar). Därutöver kan swappar användas för att byta räntevillkor, t.ex. från fast till rörlig ränta. Se även Derivatinstrument.

Skuldskötselinstrument

Statsskulden mäts inklusive skuldskötselinstrument, dvs. de derivat Riksgäldskontoret använder i statsskuld förvaltningen. Se Derivatinstrument.

Statens budget

En plan för huvuddelen av statens inkomster och utgifter avseende ett budgetår (tidigare benämnd statsbudgeten). Statens budget består av anslag, inkomsttitlar samt Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost, vilket sammantaget ger statens lånebehov. Riksdagen fastställer budgeten och anvisar medel till regeringens förfogande för olika ändamål under anslag. Ofta används statens budget och dess saldo för att beskriva statens verksamhet. Anslagsmedel kan även anvisas och minskas på ändringsbudget under löpande budgetår i samband med den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen.

Statens budgetsaldo

Skillnaden mellan inkomster och utgifter på statens budget, vilket överensstämmer med statens lånebehov (med omvänt tecken). En kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida gör att denna överensstämmelse uppnås. Om saldot är negativt föreligger ett budgetunderskott och därmed ett lånebehov, vilket ökar statsskulden. Ett positivt saldo, vilket är detsamma som ett budgetöverskott, innebär en amortering av statsskulden.

Statens lånebehov

Statens behov av att låna pengar under en viss period. Summan av alla kassaflöden till och från staten kallas nettolånebehov. Nettolånebehovet överensstämmer med statens budgetsaldo (med omvänt tecken). Detta åstadkoms genom att en kassamässig korrigeringspost och Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statens budget. Staten måste även låna för att betala tillbaka lån som löper ut. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas bruttolånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Statens nettouplåning

Statsskulden (exklusive orealiserade valutakursförändringar) och statens övriga upplåning. Värdeförändringar hänförliga till statsskulden omfattas inte av detta begrepp. Ett negativt saldo innebär att staten har gjort en nettoamortering. Saldoraden i finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten visar förändringen av statens nettouplåning under året. Se även Finansieringsanalys.

Statliga affärsverk

Myndigheter under regeringen med affärsdrivande verksamhet och större ekonomisk rörelsefrihet än vanliga statliga myndigheter. År 2017 fanns tre affärsverk: Luftfartsverket, Sjöfartsverket samt Affärsverket svenska kraftnät.

Statliga kreditgarantier

Ett statligt borgensåtagande som oftast gäller såsom för egen skuld. Med det menas att borgenären (långivaren) kan kräva att skulden ska betalas av borgensmannen (i detta fall staten) utan att först kräva betalning av gäldenären (låntagaren). En kreditgaranti är kopplad till en viss kredit.

Statsobligation

Ett räntebärande värdepapper som ges ut av Riksgäldskontoret. Räntan på statsobligationer är fast under hela löptiden och betalas ut en gång per år. Det finns nominella och reala statsobligationer. De reala statsobligationerna är skyddade mot

inflation. De har en fast real ränta plus en ersättning för den faktiska inflationen under värdepapperets löptid.

Statsredovisningen

Den centrala redovisningen för staten (tidigare benämnd riksredovisningen). Informationen används för att kunna planera, följa upp och styra den statliga verksamheten. Statsredovisningen ligger till grund för årsredovisningen för staten inklusive utfallet på statens budget, men även för statistik om statens finanser och budgetprognoser.

Statsskulden

Summan av samtliga lån som tagits av Riksgäldskontoret för statens räkning. Riksgäldskontoret förvaltar statsskulden. Upplåningen på den svenska marknaden sker främst i form av statsobligationer, statsskuldväxlar och premieobligationer. Den utländska upplåningen sker huvudsakligen via skuldbytesavtal (kron/valutaswappar). Även upplåning via statsskuldväxlar i utländsk valuta (commercial papers) och direkt på utländska kapitalmarknaden förekommer. Statsskulden påverkas förutom av statens budgetsaldo, även av orealiserade valutakursförändringar, tillfälliga placeringar samt direkta nedskrivningar vid inleverans av statsobligationer.

Statsskuldränta

Räntan på statsskulden. Räntorna på statsskulden redovisas i huvudsak kassamässigt (vid betalning) på statens budget. Förutom den kassamässiga redovisningen mot anslag, redovisas räntekostnader enligt bokföringsmässiga grunder i resultaträkningen i årsredovisningen för staten. Skillnader uppstår mellan dessa redovisningsmetoder beroende på bland annat orealiserade räntor, valuta-förändringar och kursdifferenser. Utgifterna för statsskuldräntorna ingår inte under utgiftstaket.

Statsskuldväxel

Räntebärande värdepapper med kort löptid som Riksgäldskontoret ger ut. Statsskuldväxeln har inga räntebetalningar under löptiden. Avkastningen är skillnaden mellan slutbetalning och det pris som statsskuldväxeln har köpts till. Normalt är löptiden tre, sex eller tolv månader.

Takbegränsade utgifter

Summan av alla utgifter inom det fastställda utgiftstaket. De takbegränsade utgifterna omfattar dels utgifterna på statens budget (utgiftsområde 1–27) exklusive statsskuldräntor (utgiftsområde 26), dels utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De takbegränsade utgifterna avser faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att myndigheternas utnyttjande av anslagsbehållningar och anslagskrediter ingår.

Termin

Ett finansiellt instrument som ger skyldighet att köpa och sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Option.

Tilldelade medel

Summan av ingående anslagsbehållningar, statens budget, ändringsbudget, indragningar och omfördelningar. Se vidare Anslagsbehållningar.

Tillgång

En resurs som en myndighet eller staten har kontroll över till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Tillgängliga medel

Summan av tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande. Se vidare Tilldelade medel, Anslagskredit och Medgivet överskridande.

Transferering

Överföring av ekonomiska medel för statens räkning utan krav på motprestation men vanligen enligt vissa villkor. Transfereringar i staten utgörs främst av utbetalningar av bidrag och försäkringsersättningar.

Underliggande saldo

Statens budgetsaldo justerat för tillfälliga och extraordinära händelser. Det finns ingen entydig metod att definiera vilka transaktioner som ska klassificeras som tillfälliga eller extraordinära. Därför är det väsentligt att samtliga sådana poster specificeras i utfallsredovisningen. Exempel på en sådan händelse är en försäljning av statligt aktieinnehav.

Uppbörd

Betalning som en statlig myndighet mottar för statens räkning och överför till statens centralkonto utan att disponera. Uppbörd är till allra största delen skatter och ska redovisas mot en inkomstitel på statens budget. Se även Inkomstitel.

Upplupen intäkt

Intäkt som avser tjänster som utförts eller varor som levererats under året, men inte fakturerats senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Sådan intäkt tas upp i resultat-räkningen med motposten upplupen intäkt i balansräkningen.

Upplupen kostnad

Kostnad för t.ex. varor och tjänster som mottagits under redovisningsperioden, men där man inte fått fakturan, senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Ett annat exempel är skuld till personalen för inarbetad semester. Sådana kostnader tas upp i resultaträkningen med motposten upplupna kostnader i balansräkningen.

Utbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning utges. Den kan avvika från tidpunkten för kostnad och utgift.

Utdelning

Den del av ett företags vinst som delas ut till ägarna.

Utgift

Ekonomisk händelse genom vilken ett värde av ekonomisk natur lämnar myndigheten, vanligtvis i form av det ekonomiska värdet av de resurser som anskaffas. Utgiften uppstår vid anskaffningstillfället, vilket i normalfallet likställs med den tidpunkt då faktura mottas för en levererad vara eller tjänst. Till skillnad mot kostnad kan en utgift avse flera redovisningsperioder och behöver inte minska myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har även en generell betydelse och används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens kostnader, utgifter och utbetalningar.

Utgiftsområde

En indelningsgrund för anslagen i statens budget. I budgeten finns 27 utgiftsområden vilka är reglerade i riksdagsordningen. Varje anslag på statens budget ingår i ett utgiftsområde.

Utgiftsramar

Ramar för utgiftsområden på statens budget som beslutas av riksdagen inom den s.k. rambesluts-modellen, vilket är en ”uppifrån- och nedmetod” för budgetering. Den innebär att riksdagen i ett första steg tar ställning till utgiftstaket, därefter utgiftsramar för de 27 utgiftsområdena och slutligen de enskilda anslagen.

Utgiftstak för staten

En högsta nivå för statens utgifter för ett visst år som normalt fastställs tre år i förväg av riksdagen. Skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgör budgeteringsmarginal. Utgiftstaket för staten beslutas i nominella termer och tar hänsyn till en viss beräknad prisutveckling under perioden.

Utomstatliga transaktioner

Transaktioner mellan staten och en annan part som ligger utanför den beslutade avgränsningen av staten, t ex kommuner, privata företag, hushåll, statliga bolag och stiftelser eller utländska organisationer. Se även Interna mellanhavanden.

Valutareserv

De tillgångar i utländsk valuta som omedelbart kan disponeras för betalningar till utlandet. Sveriges valutareserv förvaltas av Riksbanken.

Valutarisk

Risken för förändringar i växelkursen på den aktuella utländska valutan mot den svenska kronan.

Årets över- eller underskott

Den sista raden i statens resultaträkning, som visar skillnaden mellan redovisade intäkter och kostnader. Motsvarande uppgift finns i balansräkningen i noten till rubriken Nettoförmögenhet.

Årlig revision

Riksrevisionens granskning av årsredovisningar och underliggande redovisning i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande.

Granskning görs även av om ledningens förvaltning står i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut. Riksrevisionen lämnar varje år revisionsberättelser avseende myndigheterna till regeringen och revisionsberättelse avseende årsredovisningen för staten till regeringen och riksdagen.

Återanskaffningsvärde

Den utgift som skulle uppstå för en tillgångs förvärv eller tillverkning om anskaffning skulle ske vid räkenskapsårets utgång.

Ändringar i statens budget

Ändring av budgeten som riksdagen beslutar om under pågående budgetår. Riksdagen kan besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag för innevarande år. Detta sker som regel i samband med riksdagens beslut om den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen. Se vidare Statens budget.

Överskottsmål

Budgetpolitiskt mål för den offentliga sektorns finansiella sparande.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 april 2022

Närvarande: statsminister Andersson, ordförande, och statsråden Johansson, Hallengren, Linde, Ekström, Eneroth, Dahlgren, Ernkrans, Thorwaldsson, Gustafsdotter, Axelsson Kihlblom, Elger, Farmanbar, Karkiainen

Föredragande: statsrådet Elger

Regeringen beslutar skrivelse 2021/22:101
Årsredovisning för staten 2021